

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében, Városház-palota.

TELEFON: 103.

Előfizetők és hirdetőnek:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.-
Félévre	5.-
Égész évre	12.-
Postal küldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	8.-
Égész évre	18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Önnapok kivételével.

Felolvaszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Török a vármegyét.

Nagykanizsa, 1905. november 30.

(*) Reszkess Zalavármegyé!

Eddig valószínűleg azt hitted, hogy majd csak a megkezdett módou, szépen, ártatlanul végigjátszod kisdédjátékaidat és egyszerűen fűtyölsz a *»pénzügyes«, »belügyes«* és mindenféle *»egyes«* bécsi megbízottakra. Irjának beszéljenek, tegyenek ők is, amit akarnak; majd te is csak azt teszed meg, amit akarsz.

De hát nem oda Buda!

A magasságban ülő táborszernagy urék, — akik most igen nagy és fontos missiót végeznek, mert minden lépésükkel demonstrálnak ama régi mondás igazsága mellett: *»Parva sapientia regnitur mundus«* — elhatározták, hogy *törni* fogják a mokány vármegyét.

Ez huszár műszó! A lóra vonatkozólag mondják a huszárok, hogy *»törik«*, mikor nyereg alá szoktatják.

Hát ez a műszó ide is nagyon jól vág; mert az már bizonyos, hogy Fejérváry táborszernagy urék szándéka sem más, mint mindenáron lóvá tenni, azután alaposan megnyergelni a mokánykodó vármegyét is.

Megkezdték már a *»törést«*. Hogy aztán ha kevés bölcseséggel is, de kormányozhassák Magyarországot.

Csak hogy amilyen halál-bizonyos az ő kormányzói bölcseségök csekélyessége: éppen olyan bizonyos, hogy a *törésben* is végtelen csekély az ő bölcseségök.

Ijesztgetés, rémitgetés után akarják nyereg alá hajtani a mokány vármegyét; ezek között Zalavármegyét is.

Nos hát, édes szülővármegyém, ha eddig még meg nem ijedtél, meg nem rémültél, — ezennel fiii szeretetem aggódo ragaszkodásával fordulok hozzád és kérlek, hogy légy szives remegni. Talán így megengeszteled a megtörésre indult hatalmaságot.

És ti is, szülővármegyém közigazgatási tisztviselői, akik eddig *Csertán* Károly kuruc aispánunk példája nyomán olyan mokányan néztetek a hatalom szemébe: vegyetek, kérlek, néhány leckét a vármegyénk talajában oly szépen tenyésző rezgőnyárfák leveleitől és tanuljatok meg remegni, hogy látván beuneteket, megessék a hatalom szíve.

Mert borzasztó dolgok, iszonyatos napok következnek mostan, ha idejében nem tanulnak más vármegyék kárán.

Hogy az állami dotációt megvonták Zalavármegyétől: az csak az első lépése volt a *»törésnek«*. Most jönnek a restancia-keső vizslák.

Jaj lesz neked Zalavármegyé, ha a köteleltségmulasztó tisztviselő ellen a legcse-

kélyebb hanyagságért meg nem indítod a fegyelmi eljárást; és legalább is elevenen félig meg nem sütöd.

Jaj lesz neked is, szegény tisztviselőföldim, ha esetleg politikai párt-gyűlést hívsz össze vagy ha ilyen párt-gyűlésen egyéb szerepet is vállalnál a legpasszívebb hallgatásnál.

Még inkább jaj lesz azonban annak, aki a póttartalékosoknak királyi parancs alapján való behívását tartalmazó rendelet, hirdetmény kifüggesztésére köteles, és azt nem teljesíti; mert a bevonulás esetleges késedelmeért a felelősség őket illeti.

Csúpa ijesztő, megrémítő, szigorú hatalmi szó!

Igazán nagy udvariatlanság tőletek, szülővármegyém hivatalnokai és tőled is drága szülővármegyém, hogy a hatalom szavára versenyezve nem reszkettek, mint a kilimáni rezgőnyárfák levelei.

Ellenkezőleg, mintha a kurucságban, a mokányságban versenyeznétek.

Már-már ketsegucesem miattatok, aggodván, hogy hová visz benneteket ez a hatalommal dacoló és semmi megalkuvást nem ismerő hazafiság!

Mert igaz, hogy a világnak kevés bölcseséggel való kormányzását lépten-nyomon fényesen demonstráló táborszernagy-urék a *törés* módját sem valami nagy adag bölcseséggel eszelték ki: neked azonban,

Mese egy kis poétáról.

Irta: V. M. Ratijell

Egyszer volt, hol nem volt, de valahol az Operenciás tengeren innen, volt egyszer egy kis poéta. Igazi, vérbeli poéta. Nem volt neki torzonbors üstöke, sem óriási félméterre lelógó nyakkendője, de volt neki érző szíve, meg egy képe, jól bevésve a szíve kellős közepébe.

Az a kis kép ott a kis poéta szíve közepén vagyis inkább annak eredetije volt az ő ördöge és anyala, üldözője és védelmezője, kétségbeéjtője és reménysége. Röviden, a kép eredetije volt a kis poéta költészetének kufforrása.

Ezt a kufforrást Mícinek hívták. A haja barna olyan a színe, mint a burkából kipattant gesztenyéd; a szeme vagy úgy mosolygott, mint a szivárványos ég, vagy úgy szórta villámokat, az mint jó Zeus, ha nagyon megharagították; az ajka piros volt, mint a kláris és csótkertmet. Ennek a felő ördögnek, fele anyagnak a képét hordta szívében a kis poéta. Mert a lelke ördögös volt ennek a csodaszép leánynak. Ugy el tudta csavarni a kis poéta fejét, hogy szegény sokszor azt sem tudta, a Föld forog-e a Nap körül, vagy megfordítva. — A gonosz nyelvek

ugyan arról suttoztak, hogy a kis poétának ebben a kérdésben kévsébe mámoros állapótában is homályos képzelet voltak, de ez nem sokat változtat a dolgon, mert azért ő boldog volt. Voltak vágyai és ha egy teljesült, száz új tamadt helyébe és tette boldoggá a bohó kis poétát.

Mici ördögös fejecskéjében egyre-másra születtek a képtelenebbnél-képtelenebb kívánságok. A kis poéta mindenét föláldozta volt már élete bálványáért, nem maradt más vagyona, mint a szíve. És az a helyre kis-fruska éppen ez után a szív után nem vágykozott. Pedig a kis poéta ezt adta volna oda legszívesebben, persze cserébe egy másikért. Miről azonban a megimádot leánya hallani sem akart.

Egy szép napon — s itt következik a mese — Mici azzal fogadta a kis poétát, hogy egy pacsirta öt minden reggel fölveri álmából, fogja meg hát a kis poétát a madarat, vagy pusztitusa el — ha igazán szereti őt. Ez a mondás volt Mici minden kívánságának csattanója. Mikor ezt a kis poéta hallotta, nem volt addig maradás, amíg a kérést, ha török, ha szakad, nem teljesítette.

Nosza, most is sietett fölmutatni a pacsir-

ta fészket, hogy a kis madarat vagy megfogja, vagy elpusztítsa. De csodák csodája bár eddig minden terve sikerült és már több lehetetlennek látszó dolgot könnyen véghez vitt, ennél az egyszerű munkánál minden ügyessége csorban hagyta. Hiába próbált szerencsét lépvesszővel, puskával, minden igyekezete ellenére sem birt célt érni.

Mici napról-napra gunyolódóbb hangon beszélt a kis poétával. A pacsirtát reklamálta. S mikor a kis poéta elírta fájalmát s majd hogy a föld alá nem bujt szegyenletében, az ördögös leány fölkapogott s nevetve vágta oda:

— Hát repüljön utána, ha igazán szereti!
A kis poétának megtetszett az ötlet. Szobájába zárkózott és gondolkodott, gondolkodott. Hasztalan.

Végre egy jól öltözött ur jött segítségére. Ott állt előtte és megtette ajánlatát. A kis poéta azt sem tudta, hogy ajtón jött be, vagy az ablakon. Csak látta, hogy ott van. A jól öltözött ur az ördög volt. Maga Lucifer. S Lucifer fölajánlotta a kis poétának, hogy ő ad neki szárnyakat, ha eladja a lelkét. Erre a kis poéta örömmel ráállott. Az ördög még azt kötötte ki, hogy nem szabad repülés közben a földre visszatekinteni.

Édes szülővármegyém és kedves hivatalnok-földijeim meg kellene érteni, hogy ezzel az ügyetlenül választott és alkalmazott törési móddal mit akartak kifejezni.

Ezek a szigorú szavakot t. i. (e sorok között olvasva) azt fejezik ki, hogy ne féljetek ám; megszapordhatik az árvaszék restanciája háromszor akkorára is; a vármegyei hivatalnokok hívhatnak össze politikai pártgyűléseket és lehetnek annak elnökei, jegyzői, hangadó korifeusai is; még azt a bizonyos *kritikus* hirdetményt se muszáj olyan nagyon kifüggeszteni; a földolog az, hogy adjátok be a derekatokat a Fejérváry-kormányának nyereg alá; és azután kacagjátok a rendeleteken, füttyöljetekek valamennyire és cselekedjetekek mindenben a rendeletek ellenére, de a Fejérváry-kormány javára.

Ugy látom azonban, hogy az én szülővármegyém nem akarja megismételni a komáromi kapitulációt. Hiába török, hiába zuzzák!

Mi majd csak végig próbáljuk szépen, hogy mit tud a német és mit birunk el mi!

Majd ha kettőnk közül valamelyik beleszakad, akkor mi majd a rég óhajtott „szólónagyart”... tancoljuk.

HIREK.

— **Letenyei gyűlés** Letenyén legközelebb nagy népgyűlés lesz több koalíciós országgyűlési képviselő részvételével, melyen állást foglalnak a kerület mostani képviselőjének Szűllő Géza dr.-nak kétes politikai magartatása tekintetében. A gyűlést kerületi értekezlet előzi meg, melyet ma tartottak meg.

— **Engedély meghosszabbítás** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Hajos Mihály ügyvéd alsólendvai, Stern Sándor bankár bécsi és Königsberger Lajos mérnök budapesti lakosok a dunántúli helyi érdekű vasutak Alsólendvára

Allt az alku.

Két nap múlva, kora reggel, mikor a pacsirta éppen az ég felé szállt, a kis poéta is szárnyakkal ellátva kisorsralt szobája ablakán s rajta, kezdetét vette az üldözés. A tömeg, melyet természetesen előre értesítették a szenzációról, hangos buzditó kiáltásokkal kísérte a küzdelmet.

Már-már elérte a pacsirtát a kis poéta, mikor megszálta a húság ürdöge s meg akarván nézni, hányan bámulják merész kísérletét — visszanezett. S abban a pillanatban elvesztette az egyensúlyt és örületes sebességgel, óriási íyben lezuhant a földre. Az emberek ajkán elhalt a kiáltás, az erekben megfagyott a vér. Rohantak a súlyos sebesülthöz. Az első segélyt Mici nyújtotta. Megcsókolta a kis poéta ajkát, mire az fölélegzett.

— Szegény kedvesem, — suttogetta Mici — ennyit szenvedni értem Bocsdád meg, hogy így nagy fájdalmat okoztam neked.

A kis poéta ószeszedte minden erejét és erős, messzeesengő hangon mondá:

— Nem bánt a seb, nem bánt a szegény, de ó, az fáj, hogy szavadra ujra föl nem szállhótok. Ereje lankadt. Szólt és aláhányatlott.

Állomásától Nagypalina, Brozovica, Turkeszer, Adriáne, Gumilica, Lipps, Bellatinc, Bratonc, Lippahóc, Battyánfalva, Muraszombat, Birószék, Köhida és Véghely községek határait át Radkersburg irányában az ország határig vezető szabványos nyomtávú helyi érdekű vasútvonalra adott előmunkálati engedély további egyévre meghosszabbította.

— **Meglepi eredmény** A nagykanizsai kir. törvénytéknél november hó 26-án 160 térvék bádoptokra 485 K. 70 fillér és két irattári állványra 200 korona előirányzattal árlejtést tartottak. Az árlejtés eredménye igazán meglepi és némi gondolkodásra ad okot. A nyers-termények és a munkabérek folytonos drágulása dacára a bádogos munkánál Keszler Lajosné 22%, az általános munkánál Muzikár Vince nem kevesebb, mint 30% engedményt tettek. Ezen legolcsóbb ajánlatok kerültek természetesen elfogadásra. Részünkről azonban az ilyen versenyézt nem találjuk elfogadhatónak, mert ez okozza a kisiparosok nehéz megélhetését és nyomorúságos helyzetét.

— **Gazdasági eszközök bemutatása** Zalaegerszegi a Zalamegyei Gazdasági Egyesület teugerszártpő gép bemutatását határozta el. A bemutató december hónapban lesz.

— **Eljegyzés** Agh Árpád Bártfán eljegyezte Farnady Irén kisasszonyt Pilisszentlászlóról.

— **Királysértés** Kolozsvárról jelentik: Az az idevaló *Ujság* című lap ellen királysértés miatt pórt indított. Az ujság teg. számát, a mely kora reggel jelent meg, délután a rendőrség le akarta foglalni, de csak a köteles példányokat foglalhatta le.

— **Elfogott postasiszkasztó** Lapunk múlt keddi számában megirtuk, hogy a pécsi rendőrség a budapesti rendőrség távirati megkeresésére letartóztatta Orbán Géza Iharosberényi postamestert, aki átlomszor 10000 koronával megszökött. A rendőrség Orbán Géza átszolgálatát a pécsi kir. ügyészségnek és a pécsi kir. törvénytékek vizsgálóbírája előtt Orbán Géza tetőt törredelmesen be is vallotta és a vallomás alapján a napokban átkísérték Kaposvárra az ottani kir. ügyészség fogházába.

— **A növekvő ágió** Akinek az ágiója növekszik, az *Károlyi* Leona, Kövessy szüntársulatának koloratur énekesszője. Megbecsülték őt már Kolozsvárról is, hírneve, dicsősége azonban azóta kezdett rohamosan emelkedni, hogy Kolozsvárról elkerült. Nálunk játszott, midőn a Király színház koszoruját elnyerte és a vidéki direktoroktól a legfényesebb ajánlatokat kapta. Tőlünk a társulattal Pécsre távozott, hol valósággal ünnepelik. Nap-nap után ódászertű dicséreteket olvasunk róla pécsi lapjársainkban, kik oly feltétlen hódolói Lontika hatalmas hangjának és drámai tehetségének, hogy hiányai felett végleg szemet hunynak. Ugy. vélik, hogy ilyen hanganyag mindent pótol, még a precíz énektudást is. — Dicsőségéncik tetőpontján tegnap állott a művész és tegnap kapta művészetének legékesebb bizonyítványát. A Pillangó kisasszonyban lépett fel és erről a szerepléséről a következőket írja a *Pécsi Napló*: — olyan japán leányt hozott a színpadra, melyhez foghatót itt még nem láttunk, mert játék dolgában egyenrangú az ő alakítása Pálmai Ilkával, hangja pedig messze felülmúlja a most amerikai művésznőt... Akik látták mai alakítását, ennek reflexei mindig élni fognak az emlékezetében. Ennél többet bizonyára a művész sem kívánhat. Vajjon, hogy érzi magát ezek után Pálmai Ilka?

Örömmel említjük itt másik két művésznő

feltűnést. Ezek a *Hovessy* nővérek. A pécsieknek csak a mut. hétben volt először alkalmuk, hogy Hevessy Gusztikát az „Ifjúságunk”-ban megismerhessék. És ez az első találkozás elég volt ahhoz, hogy benne a szeniális, nagy színpadokra hivatott művésznőt felfedezzék. Szép sikere volt nővértének, *Mariskának*, Romeo és Juliában. Lehet, hogy jobb Juliát láttak már a pécsiek, de bájosabbat nehezen. Számtalanszor a lámpák elé tapsolták.

— **Az orosz zsidóknak** A nagykanizsai izraelita hitközség gyűjtést indított a tönkretett orosz zsidók felségélyezésére. Bizonyos, hogy ha valakinek, hát az orosz zsidóknak most nagy szükségük van a segítségre. A hitközség iverin szépen gyűlnek az aláírások, ép így azon az iveren, mely a Központi kávéházban van kitéve és melyen a gyűjtést Kardos József, a kávéház tulajdonosa kezdeményezte.

— **Elítélt közjegyző** Szenzáció a feyelmi ügyet tárgyalta tegnapelőtt a szombathelyi kir. törvényték, mint feyelmi bíróság. Vádlottként Geisler József soproni kir. közjegyző szerepelt. Az államkincstár kárára elkövetett jelentősen összegli bélyegcsonkítás miatt ílt a vádlottak padján. Múlt év október havában történt, hogy a soproni kir. pénzügyigazgatósághoz egy feljelentés érkezett, mely szerint Geisler kir. közjegyző az irodájában kiállított okmányokat nem szereli fel a kötelező bélyegekkel és a felek által befizetett bélyegdíjak összegét saját céljaira fordítja és így a kincstárt igen erősen megkárosítja. E feljelentés alapján a kir. pénzügyigazgatóság Geisler soproni kir. közjegyzőt hivatalában vizsgálatot rendelt el, annak vezetésére Schmotzer János titkárt küldte ki. A közjegyzői irodában a vizsgálat 1904. október 25-ől november 12-ig tartott, mely alkalmossal eszközölt bélyeg szemlén a pénzügyi közegek 11629 korona 83 fillér összegben állapították meg a kincstár kárára elkövetett bélyegcsonkítást. Geisler közjegyző a tegnapelőtti tárgyaláson elismeri, hogy az ellenőrzés kimutatása helyes, azonban büntőnek nem érzi magát. Ő nem gazdagodott mások kárára, hanem ironikai tettekké azt. A feyelmi bíróság-hosszu tanácskozás után a közjegyzőt a feyelmi vétségekben vétkesnek mondta ki és 1200 korona pénzbírságra ítélte. Az ügyész és az elítélt felebezték.

— **Törvényhatósági utbiztosok az utmestéri iskolában** A kereskedelmi miniszter a tegnapi napon közölte Vasvármegye törvényhatóságával azon kir. utbiztosok és törvényhatósági utmesterek névsorát, kik a szombathelyi m. kir. utmestéri iskola 1905. december 1-én megnyitló tanfolyamára, mint hallgatók behívtak. Ezek a következők: Szabados Sándor Vasvár, Kerekes István Rábakerszert, Németh József Tapolca, Ledovits József, Letenye, Rózsási Lőrinc Magyaróvár, Patonay Sándor Kőszeg, Kovács Kálmán Szentgotthárd, Meskz János Gyanaifalva, Guóth György Czellómólk, Szallmatler József Kismarton, Szokoly Mihály Felsőpulya, Korpics János Perlak, Bodiczky Lajos Nagykanizsa, Bettlehem Vendel Sümeg, Molnár László Nova, Müller Zsigmond Magyaróvár, Ádám Elek Győr, továbbá a Szombathely és Veszprém városi utmesterek.

— **Közegészségügy a vidéken** A szentgotthárdi járás egyik elhagyatott falujából írja a tanító. Meglátogatta az egyik földműves kunyhóját, amelynek egyetlen szobája konyha, hálószoba, ebédlő és lakószoba gyanánt szolgál, a gazda, a felesége, öt gyermeke, két sertés és néhány tyúk számára. — János

Táviratok és telefonjelentések.

Vigyázó gróf a pesti megyeházon.

Budapest, november 30. Pestvármegye

székházán ma délután fél 1 óraker megjelent Vigyázó Ferenc gróf, Keglevich gróf és Prónay báró megyebizottsági tagok és Holló Lajos országgyűlési képviselő kíséretében. A főkupunál álló detektiv megkérdezte Vigyázót, hogy hová megy. Vigyázó kijelentette, hogy neki dolga van fent, ezután kíséretével fölment az első emeleti alispáni hivatalba. Mikor a megyei tisztviselők értésültek Vigyázó érkezéséről, Szalmári Mór, Hentaller Lajos és Hédevári Lehel országgyűlési képviselők kíséretében bevonultak az alispáni hivatalba. Vigyázó gróf célja az volt, hogy a hivatalnokoknak bemutakozzék. — Mikor a főispáni hivatalban értesültek Vigyázó gróf megérkezéséről, Laszberg főispán megparancsolta Gersics rendőrfelügyelőnek, hogy Vigyázót a megyeházáról távolítsa el. A rendőrfelügyelő bement az alispáni hivatalba és megkérdezte Vigyázót, hogy milyen minőségben jelent meg. Vigyázó gróf azt felelte, hogy mint Pestvármegyének törvényesen megválasztott alispán helyettese. Erre a rendőrfelügyelő ezt válaszolta:

„Akkor felszólítom hogy távozzék!”

Vigyázó gróf a körülállókhoz fordulva így szolt:

„Önök tanúsítják, hogy engem innen erőszakkal távolítottak el.“ — Ezután Vigyázó megkérdezte a rendőrfelügyelőt, hogy milyen parancsra teljesíti ezt. „Felsőbb parancsra“ — válaszolt a rendőrfelügyelő. Vigyázó kérte, hogy a felsőbb parancsot írásban közölje vele, a rendőrfelügyelő azonban kijelentette, hogy azt nem adhatja írásban és ismét felszólítja az urakat a távozásra. A jelenvolt megyei tisztviselők viharosan éltették Vigyázó grófot, ki kíséretével együtt elhagyta a megyeházát.

A tisztviselők sztrájkja.

Budapest, november 30. Pestmegye székházán ma elterjedt hírek szerint az állampénztár már holnap nem fogja folyósítani a megyei tisztviselők fizetését. A tisztviselőknek ezzel szemben az a szándékuk, hogy beszüntetik a munkát, azonban nem politikai okokból, csupán azért, mert az állam nem fizeti őket.

Orosz forradalom.

Magdeburg, nov. 29. (érk. éjjel.) A Magd. Ztg. pétervári levelezője, hiteles helyről értesül, hogy Witte a cárnál keresztülvitte a zsidók teljes egyenjogúsítását. A zsidókra vonatkozó összes kivételes törvényeket hatályon kívül helyezik.

Pétervár, november 29. Bukaresten át jelentik, hogy a szebasztropoli lázadók az összes fogva tartott tisztet lemészárolták

A még hű csapatok támadását a főkelők visszaverték.

Bécs, november 29. Reggel 6 óra Oroszországgal minden távirati összeköttetés megakadt.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Gabona-üzlet.

(Távirati tudósítás.)

Budapest, november 30.

Készáru üzlet:

Csekély kínálat mellett árák változatlanok.

Kaláridő-üzlet:

buza áprilisra	17.16
rozs áprilisra	14.24
zab	14.26
májusi tengeri	13.58

A „ZALA” napilap

megjelenik naponként délután 6 óraker

és tartalmazza nemcsak az aznapi helyi és zalavármegyei, hanem telefon és táviratok összeköttetés útján az ugyanazon délután 5 óráig történő országos és nagyvilági híreket is.

A „ZALA” minden párttól teljesen független politikai napilap.

A „ZALA” első napilapja Zalavármegyének és mint ilyen, első sorban megyei érdekű. — A megye székhelyén és a járási székhelyeken a szerkesztőségnek képviselői vannak, kik a megye, az illető székhely és járás ügyeivel a lap hasábjain mindenkor behatóan foglalkoznak.

A „ZALA” emellett hírszolgálat dolgában a fővárosi lapokat is nélkülözhetetlenné teszi, sőt ezeket a hírek közlésében Nagykanizsán és vidékén megelőzi.

A lapot pontosan házhoz szállítva esakis azoknak küldjük, kik a lapra legalább 1 óra előfizetnek.

Tekintve a lap nagy elterjedtségét, hírdetésre kiválóan alkalmas és előnyös.

Előfizetést árai rendkívül olcsók.

A „ZALA” Nagykanizsán házhoz hordva 1 óra esak 1 korona, postai küldéssel 1 óra esak 1 korona 50 fillér.

Negyedévre helyben házhoz hordva	3 kor.
Félévre	6
Egész évre	12
Negyedévre vidékre postai küldéssel	4 K. 50 f.
Félévre	9 kor.
Egész évre	18

Egyes szám ára 6 fillér.

A „ZALA”-ra előfizetni lehet a kiadóhivatalban: Fischel Fülöp Fia könyvkeresek Nagykanizsán, vagy a kiadóhivatal megbízottjánál.

Teljes ellátást keres intelligens nő. Levelet árajánlattal a kiadóhivatalba kérek 33 jelige alatt.

Utmutató-Conducteur

október havi, téli menetrend, magyar és német, nagy és kis kiadásban megjelent és kapható FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Elköltözés miatt egy 3 szobás szép utcai lakás azonnal olcsón kiadó. — Bővebet a kiadóhivatalban.

— szolt a gazdához a tanító, — egészségtelen a disznókat a szobában tartani. — Ó, — mondja csudálkozva János, — a disznók mindig itt voltak a szobában és még sincs semmi bajuk.

— A Rafael-család. Tegnap megintuk, — hogy a rendőrség letartóztatta a nagykanizsai Rafael cigánykaravánt, mert rajt érték, hogy vásárokon összelokkodott portékákat eladni akarták. Rafaelékat ma hallgatta ki a rendőrkapitány. Az természetes, hogy a cigány tagad, ha száz tanu is van ellene, de viszont tagadhatatlan, hogy kellemesebb vádlott sincs a cigánynál. Végtelenül udvarias és minden második szónál kezec csókol.

— »Hogy hívják?«

— »Rafael Józsi, kezsit csókolom.«

— »Mikor születél?«

— »Nem tudom, kezsit csókolom.«

— »Hát hány éves vagy?«

— »Legalább is tizenöt, vagy husonöt, kezsit csókolom.«

— »Hol laktok?«

— »Itt, Nagykanizsán, kezsit csókolom.«

— »Milyen utcában?«

— »Nem utcában, kezsit csókolom, hanem azs erdőben, kezsit csókolom.«

— »Ugy-e, loptatok, gazemberek?«

— »Dehogy loptunk, kezsit csókolom csak sok ajándékot kaptunk.«

— »Hát most be leszték ám csukva egy esztendőre!«

— »Én nem báuom, kezsit csókolom, hanem éppen ártatlanokat akar becuktatni a tekintetes ur, csókolom a kezsit.«

Az ártatlanokat ma átkísérték az ügyészséghez.

— Olosó lesz a hering. Az Anglia keleti partjain befejezett heringhalászat jó eredményel végződött. A yarmouthi és lovestofti halászflokkok, amelyeknek körülbelül ezer skót halászbárka segédkezett, összesen 610 millió heringet fogtak, azaz 46 millióval többet, mint a mult év ugyanezen szezonjában. A fogásnak összértékét mintegy 15 millió koronára becsülték. A skót bárkákon 7000 ember dolgozott, a yarmouthi és lowestofti kikötőkben pedig 5000 skót asszony és leány foglalkozott a hering elkészítésével és becsomagolásával. A mostani zsákmány nagy részét még ebben az évben elszállítják Németországba.

— Harcszerű cöllovészlet. A 48. gyalogezred helybeli zászlóaljja december 9-én a szokott lőtéren harcszerű cöllovészletet tart. A cöllovészlet kezdődik reggel 7 óraker.

Közönség köréből.

Nyílt levél a tisztelt villanyvilágítást ellenőriző bizottsághoz.

Van-e tudomása a tisztelt bizottságnak, hogy az Erzsébet királyné-téren felállított vasoszlopról az egész tér bevilágítására hivatott ivlámpa leemelve a tér keleti oldalára helyeztetett, mintha csak az Otthon kávéházból éjjel kítámolgyó lumpoknak akarna kedvezni. A vasoszlop üresen meredez a sötét csillagatlan ég felé, a nagykiterjedésű tér másik oldalán pedig egyiptomi sötétség uralodik, az amugy is szomorú világítási mizeriánk nagyobb dicsőségére.

Igen kérjük a tisztelt bizottságot, győződjön meg és emelje fel tiltakozó szavát e mizerábilis állapot ellen.

Több polgár.

Dr. Fodor Armin

Magyar Magánjog

III. és V. kötete eredeti kötésben, teljesen új állapotban, kötetenkint 15 kor. bolti ár helyett 9 koronáért kapható FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Aki legjobb minőségű iskolaöltönyt,

Aki tartós és olcsó gyermekruhát,

Aki elegáns férfióltönyt,

Aki divatos átmeneti kabátot,

Aki finom őszi felöltőt,

Aki sikkes sportöltönyt,

Aki szép és jó télikabátot,

Aki divatos kalap- és cipőt

őhajt vásárolni, az ne mulassa el megtekinteni

Ifj. Weisz Ignác

legnagyobb választéku ruharaktárát

Nagykanizsa, Erzsébet-királyné-tér 1.

(a „Vasember” mellett.)

Pontos és szolid kiszolgálás.

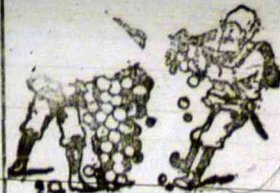
MAYER KÁROLY

VEGYTISZTÍTÓ,
PLISSIROZÓ ÉS GÖZMŰFESZTŐ GYÁRA
NAGYKANIZSÁN

Gyűjtő-célpontok:

Zalaegerszeg,
Csáktornya,
Keszthely,
Bartókfalva,
Nagyatád,
Szombathely,
Abony,
Révkomárom.

Hely, uti és gyermekruhák, háztartási cikkek, függönyök, terítők, szőnyegek, betor-szőnyegek, kesztyűk, napernyők a minden e szakba vágó tárgyak részére. — Hársny- és plüsch-kelmék gözölése és présése a legjobb mintákban. — **Utánnyos árak!**
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
csak a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

(Telephely: CASPARI-FRIGYES-MEDVES ÚJ. Nagyköllőmogy.)

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta a 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, mely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.
Képes árjegyzék számszó alismereő levéllel ingyen és bérmentve.

Értesítem a t. husvásárló közönséget hogy nálam a husnak kilogrammjá

Eleje kilója 40 krtól 52 krajczárig

Hátulja „ 60 „ 64 „

(Az árak nyomtatékkal együtt értődnek.)

Reichenfeld Albert mézárás.

Nagykanizsa, Erzsébet királyné-tér

Telefon-szám: 40

Névjegyeket, = védőzlő kártyákat

finom elefántosont, vagy hártya-papíron, sima vagy aranszegélyllyel, a legcsinosabb kivitelben készit

Fischel Fülöp Fia
könyvnyomdája — Nagykanizsán.

ÉRTESÍTÉS.

AZ

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ

hirdetési osztálya Budapesten,
tulajdonos

LEOPOLD GYULA

szerkesztő, irodáját jelentékenyen megnagyobbítva és a modern reklám követelményeinek megfelelően berendezve

Erzsébet-körut 41. szám

alá helyezte át, ahol szakavatott pontos és lelkiismeretes tevékenységet fog kifejteni továbbra is úgy a hirdetőközönség, mint a sajtó érdekében.

Háztartásban nélkülözhetetlen

„GLORIA” lakkbronz,
használható mindennemű tárgy azonnali meg-aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér.
Kapható: Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-kereskedésében Nagykanizsán.

Naptarak 1906. évre

legnagyobb választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Most jelent meg az „Erzsébet királyné emlékalbum.”

A szerkesztő bizottság elnöke: báró Dániel Ernőné.

Tartalmában, külső formájában remek mű az

Erzsébet királyné album.

gyönyörű foglalatra a magyar társadalmi és irodalmi előkelőségek szellemi munkájának, amely Magyarország megdicsőült Nagyasszonya emlékének szolgálatába állt, 200 oldal mpghaladó terjedelemben, 25 műmelléklettel.

— A magyar könyvpiac e remekének 20 korona az ára —

É diszmű megrendelhető Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán és az

Erzsébet királyné emlékalbum

kiadóhivatalában Budapest, VII, Erzsébet-körut 50. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa
Pachel Pálóó Pia könyvkereskedés-
ében, Városház-palota.

TELEFON: 108.

Előfizetések és hirdetések:

Pachel Pálóó Pia könyvkereskedés-
ében, Városház-palota.

ZALÁ

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozdóm:

Egy hónap	1,-
Negyedévre	4,-
Félévre	8,-
Egész évre	16,-

Postal küldéssel:

Egy hónap	1,50 K
Negyedévre	4,50 K
Félévre	8,-
Egész évre	16,-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felölteszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A vége másképpen lesz.

Nagykanizsa, 1906. december 1.

(=) Nemcsak a divatnak, a politikai eseményeknek is megvan a maguk körforgása. Visszatérnek, megismétlődnek, újra fölvetődnek a történelmi események.

Szakasztott olyanok, mint az évtizedekkel, vagy évszázadokkal előbb lezajlottak. Csak a környezet más. A szereplők változtak meg. De még ezek között is megtalálható azért a jellembeli hasonlóság, azonoság. Menjünk csak vissza negyvenhat esztendővel!

1860-ban kapta a magyar nemzet Bécsből a hírhedt *októberi diplomát*, mely nem is akart valami nagy dolgot, csak gyöngyöző tizenhárom esztendővel. 1847-re visszafelé a magyar nemzetet, a lezajlott tizenhárom esztendő haladásának, vívmányainak, örömeinek, dicsőségének, bűjének, szenvedéseinek, szóval: a nemzeti emlékek, kincsek összességének csendes eltemetésével.

A magyar nemzetnek mindig csodálatos politikai szimatja volt. Megérezte a jogokat kínáló októberi diplomán is a *mész szagát*, s rögtönösen fölismerte benne a *mészes madzagot*. Nem sokat hederítettek rá hazánkban.

A válasz bizonyos fonsággal némasággal az volt reá a nemzet részéről, hogy a forradalom csak mindenütt rejte égett, terjeszkedett a hazában; csak jeladásra várt a hatalmas forradalmi szervezet.

Akkor is a magyar alkotmány kipróbált, erős várába irányította első működését a közbizalmi bizottmány. Ennek falkái között küzdve, akarta visszaállítani az 1848-iki alkotmányt.

A küzdelemhez szervezkedett megyék kimondták a megye-gyűléseken, hogy csak törvényes országgyűlés által megszavazott adót és ujoncot hajlandók megadni. Sok megye kimondta, hogy ha az 1848-ban szentesített törvény értelmében felállítják a magyar miniszteriumot, annak készséggel engedelmességek; de kancelláriát, helytartótanácsot nem ismernek; s aki a törvénytelenséget kivetett adót megfizeti, az *háza-nyal*.

Mikor Bécsben látták, hogy a vármegyék szervezkedésének és hatalmas ellenállásának híre sem gyerek-játék: — az ijesztetésre, elhatározásra berendezett manifesztum-gyártásból került ki 1861. januárjában aféle dör-

gedelmes legfelsőbb leirat. Vay Miklós báró és Zsoltényi Edé ellenjegyzése mellett. Valóságos fejedelmi dorgatórium volt ez a magyar nemzethez intézve, melyet azután nyomon követett a kegyetlen erőszakoskodás, a *mérhetetlen szenvedés és nyomor* korszaka. — az apáról fiúra hagyományos rémül szállott *adó-exzekúció*.

Leírhatatlan az, hogy mit kellett ennek a szegény nemzetnek, különösen a magával teljesen tehetetlen népnek az adó-behajtásra kivezényelt katonaság garázdálkodásai miatt szenvednie.

És ennek a mérhetetlen szenvedésnek és nyomornak mégis 1867-ben *kiegyezés*, a nemzet és király kibékülése lett a vége...

Az eseményeket csodálatosan megismételt történelem a jelenkor keretében is egészen az 1860-iki mozzanatokhoz hasonló dolgokat illesztett.

Az októberi diploma szellemében ugyanaz a fejedelmi akarat *széles körű kérés* az ország részéről.

Tetszik, vagy nem?

Ha nem: akkor következik majd a mérhetetlen *szenvedés és nyomor*; vagyis: az *exzekúció*, az erőszakos végrehajtás katonai uralommal. Ezt pedig majd ismét követni fogja egy újabb kibékülés, *kiegyezés*.

Hát ha a politikai eseményeket is matematikai pontossággal és következetességgel lehetne mindig beállítani a történelem keretében: akkor ez a számítás kitűnően beválhatna.

Hasonló, sőt majdnem teljesen meg-egyező tényezők végeredménye is csak igen csekély mértékben üthet el egymástól.

De hát a politikában száz és egy körülmény játszik még közbe, míg a teljesen azonos mozzanatok végeredményéhez érünk.

Adva van már most is a vármegyék ellenállása, a közbelépett erőszak. Adva lesz nemsokára bizonyosan az adó- és ujonc-ekzekúció is. Tehát adva lesz okvetetlenül a már fejedelmi kegyességgel megígért mérhetetlen szenvedés és nyomor is.

De hogy az *után* a vége most másképpen lesz: — arra veszélytelenül a fejéteheti akármelyik legdrágább fejű királyi herceg is.

Fejérváry Bécsben. Báró Fejérváry Géza miniszterelnök tegnap délután királyi audienciára Bécsbe utazott.

Festeticz Tassiló gróf miniszter. Bécsből jelentik: Gróf Festeticz Tassilót, a-keszthelyi

földesurat, tegnap a király hosszabb kihallgatáson fogadta. A kihallgatás a személye körüli miniszterséggel volt kapcsolatban. Ezen tárcza betöltésére ugyanis Festeticz gróf van kiszemelve. Szó esett a kihallgatáson Festeticznek előzőleg homo regiusi megbízatásáról is.

Kavarodás a koalícióban.

— december 1.

A pártok között az általános választói jognak aktuálisá vált kérdése, Kossuth Ferenc nyilatkozataival kapcsolatosan élénk mozgalmat keltett. Tudvalevő, hogy Kossuth Ferenc a 48-as függetlenségi párt lapjában, a *Buda-pesti* vezércikket írta, melyben az általános választói jog mellett nyilatkozik. Többek között ezá írta:

„Szükségesnek vélem a közvéleményi emlékeztetni e tényekre azért, hogy azt a következtetést vonjam le, hogy a koalíciós pártok ténykedésével nemcsak nem ellentétes a választási reform eszméje, mely annyi honpolgárnak adna jogot, sőt még többnek is, mint a mennyi most joggal kecsegtet Kristóffy, hanem ellenkezőleg, a nagy függetlenségi párt elsősorban úgy, mint prekurzor s vele együtt a szövöttezett pártok később e nagy kérdés megoldását sürgették, még pedig olyankor, amikor e megoldás minden rázkódtatás nélkül lett volna keresztülvihető és nem vonta volna maga után azokat a konfliktusokat, amelyek most Magyarországi is, Ausztriát is alapjukban fogják megrázni.”

Kossuth e nyilatkozata nagy forrongást idézett elő a koalícióban, különösen a néppárt körében, mely nem hive a választói jog legnagyobb szélsőséig való kiterjesztésének. A néppárt elítéli Kossuth eljárását, mert a koalíciónak, mint olyannak kijelentett programjában — expressis verbis — nem fordul elő a választói jog olymértvű kiterjesztése, ahogy azt Kossuth kifejti. Az *Alkotmány* ma érkezett száma heves hangon támadja emiatt Kossuthot és kijelenti, hogy Kossuth cikkében a *koalíció megbontását előző* intézkedést lát és meggyanúsítja, hogy Kossuth a 67-es pártok koalícióját színdékozik előmozdítani.

Nem lép meg beuúnket, hogy az Alkotmány és a néppárt azonnal felvetik a kabinetkérdést. Eddig is a néppárt függött legalábbban a koalíció kebelében és ha most azaal fenyegetőzik, hogy kivál belőle, neki is csak a Gőre Gábor szavaival lehet fejelnit: „Nem attól van sógor.” Kossuth cikke erre nem utalja őket, legfeljebb agit ad nékik, mert jó hiszeműséggel senki sem tételezheti fel, hogy Kossuth nem mint a 48-as függetlenségi párt, hanem mint a koalíció vezére nyilatkozott.

A koalíció nevében Kossuth csak annyit jelent ki, hogy a koalíciós pártok ténykedé-

sevel nem ellentétes a választási reform eszméje. A választási reform eszméje pedig benne van a koalíció programjában.

n. s.

Törvényhatóságok a királlyal.

(Saját tudósítónktól.)

Ma reggel Zalavármegye közönségéhez olyan átirat érkezett, amely elfűt a sablonos törvényhatósági határozatoktól és a benne megpendített eszme eredetiségénél számít tart arra, hogy az ország közvéleménye különbözőbb figyelemmel kísérje. Az átiratot a szomszédos Pécs város törvényhatósága küldötte, amely november 5-iki közgyűlésén elhatározta, hogy a hadsereg magyar vezényleti és szolgálati nyelvért országos mozgalmat indít a törvényhatóságok körében. Pécs város közgyűlésén Erreth János volt országos képviselő és társai benyújtott indítványukban a közgyűlésen tartott beszédekben kifejtették, hogy a magyar vezényleti nyelvért folytatott küzdelemnek eddig azért nem volt sikere, mert a király ezt a követelést nem tekintette az egész osztatlan nemzet követelésének. Ha azonban az ország összes törvényhatóságainak megbízottaitól alakult küldöttség jelenik meg az uralkodó előtt, hogy megkérje az állam nyelvénél a hadseregbe való behozatalára és hogy kifejtse azokat a nagy nemzeti érdekeket, amelyek a magyarságnak a hadseregben való térfoglalásához fűződnek, akkor lehetetlen, hogy a király elzárkózzék a nem egy párt, vagy egy többség, hanem az egész ország óhaját képező kérelem telje sítése elől. Pécs város közönsége magáévá tette ezt az eszmét és kivitele érdekében a társtörvényhatóságoknak is megküldött következő határozata ot hozta:

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés határozatilag kimondja, hogy a magyar vezényszónak és szolgálati nyelvnek, nemkülönben a magyar felvényeknek a hadsereg magyar részeiben általánosan való behozása, tala által a hadsereg egységét a legcsekélyebb mértékben sem látván veszélyeztetettnek, azt mulhatatlanul teljesíthetőnek véli, amiért is helyesnek tartaná, ha ez ő felségétől az összes törvényhatóságok kiküldöttjeiből alakítandó küldöttség által átnyújtandó fölirattal kérelmeztetnék. Hozzájárulásra megkerestetnek az összes törvényhatóságok, a szükséges további intézkedések megtételére, illetőleg irányítására a székes főváros törvényhatósága kéréstik föl.

Láncszemek.

— december 1.

Szokatlan körülmények szokatlan dolgokba ragadják az embert.

Az-uj főispánok bevonulása a vármegyék házaiba, az eskütel, a beigtatás, mind olyan erőszakos módon, olyan szokatlan körülmények között történnék, hogy még a leghiggadtabb, legfegyelmettebb egyént is kivetik megszokott sarkából.

Tetőtől talpig kifogástalan, gavallér emberek, akiről bizonyos pietással azt szoktuk mondani, hogy már az édes anyatejével szívják magukba az előkelő urimodort, a választékoságot, olyan titulusokat vágdálnak az installáló főispánok arcába, hogy rendes körülmények között okvetlenül kirendelnék melléjük néhány lecke-adásra a »Nemzeti Kaszinó» Saskuját.

De hát szokatlan körülmények szokatlan modort is eredményeznek.

Ilyenkor a legfőkentebb mágnás urak sem válogatnak még a fegyverekben sem.

Zichy Miklós gróf, Komáromvármegye bizottsági tagja, mikor már másféppen nem érthetett *Kubinyi Gézának*, hatalmas *tintatartót* vágott felje s így fejtette feketére a gyönyörű fehér selyem mentéjét.

A hazarúló Kubinyi-pártiak pedig nem gyultak haragra, — ami mégint szokatlan magatartás volt — hanem kacagva mutatott egyik a szétröccesent tintára:

— Nini, a Zichy Miki első tinta-alférja fucacsot mondott.

→ Hallgass! — mondta valamelyik elmes ellenzéki — Zichy gróf csak szerescsent mázolt feketére; de ti az ártatlan tiszta magyar nemzetet *fekatilták* be a világ előtt mérges tintákkal.

Hogy dagadt a mellünk diák korunkban, mikor *Komárom váráról* azt tanultuk, hogy ellenség még sohasem vette be.

Micsoda hatalmas magyar vár az!

A professzor urak szépen meg is magyarázták, hogy miért olyan hatalmas, erős vár. A Duna öleli át. A part-széleken rengeteg földtöltéssel erősített falak védik.

Elmondták, hogy a magyar szabadságharc idején is csak úgy került osztrák kézbe, hogy *Klapka György* tábornok kapitulált, földalta a várát.

Ezt már különben tudtuk a nótából, amit abban az időben teletüdövel szoktunk fujni:

»Hires Komárom be van véve,

Klapka general el van küldve.

Klapka földalta

Görgei eladta

Egy pár aranyért

A magyar erejét.

Ugy látszik: Komárom földje kapitulációkra van predesztinálva.

És még a kapitulálás módjában is valami végzetszerű következetesség van.

Klapka idejében a honvédtisztikar, most meg a közigazgatási tisztikar kapitulált.

Mindkettő az osztrák akarata előtt.

Klapka tisztikara legalább szabadon elvihette a fegyverét. De a közigazgatási tisztikar most teljesen lerakta a fegyvert a hatalom előtt.

Talán hogy annál többet markolhassanak majd.

Igen tetszetős meghatározás volt az, — mikor a hazaszeretetre azt mondtuk, hogy az »szent önzés«.

Az idők fordulnak, változnak. Nagy dolgok, korszakos mozzanatok nyomulnak homlokterbe.

Itt is, ott is látjuk az idegfeszítő, lázas munkát, a mindeneket magával sodró áramlatok indítását a hazaszeretet, e *szent önzés* lobogója alatt.

Isten tudja: talán ridegebb kritikusok lettünk, talán a pessimizmus kérgével fonta már be szívünket a tapasztalás, a sok esalódás; de mi elborult homlokokkal, kétségkedve állunk meg azokkal szemben, akik mellüket verve esküszeek a hazaszeretet önzéstelen-ségére.

Ugy látjuk: sok hazánkfíánál megmaradt a hazaszeretet önzésnek, csak a »szent« jelző pusztult el mellőle.

HIBEK.

Zsidó-mészárlás.

Megszoktuk a nagyhangu frázisokat, amelyek felkapnak egy-egy kifejezést és azt úgy kizsarolják, úgy diszkreditálják, hogy értéke az ázsió fokmérőjén egyre alább száll, míg végre a „o“ pontig súlyed és mint a buborék, szét pattan, semmivé lesz.

Ma minden eszmét pszichopatológiai etikai nézőpontból mérlegel meg a szociológus is.

Azért van, hogy senki sem éri föl ésszel, vagy ha meg is érti, de meg is fosztja magától és a kalásztól csak a kalát, vagy a csótárt menti meg, de nem a sulyt adó értékes szemet.

Igy vagyunk a humanizmussal, a filantropiával is.

Mindig emlegetjük, ócsároljuk, vagy dicserjük, de csak a nevé fogjuk fülön, nem a — magját markolózzuk.

Most, hogy a paroxizmusba csap már a nemzeti magatudat evolúciójának áramlata, mikor a politikai és társadalmi felfogások káotikus forgatagából még az *ellentétes* eszmék összeütközésének sziporkáit sem láthatjuk meg a — gomolygó füsttől, azt kellene hiunünk jótételekkel, dőre hiszékenységgel, hogy az antagonizmus eszményi tusakodásából ki fog bukanni valami általános, egyetemes emberi ideál, amely a faji, népi, nemzeti és felekezeti villongásoknak kerékkötője, sőt teljes nirvánája lesz. Az általános torzalkodás lármájából azonban nem az eszmények kultuszának dicsőítő szózatát, nem az *embert*, nem a *keresztényit*, a krisztusi hitvallásoknak és jogegyenlőségnek kifejlődését hangzóztató jelszavak szongnak lelkünkben, amely az igéket felitatta: hanem megint csak a *partokodásnak* virgódásait, a párt viták szenvedelmes fenekedéseit látjuk kiütközni.

Északon zsidó-mészárlás folyik hónapok, esztendőek óta.

Van-e, aki propagál mellettük? Van-e, aki a hazátlanoknak, a hajléktalanoknak viskóit épít, vagy kölcsönöz? Van-e szív, amely aggódik értük? Lélek, amely fájdalmaikban, viszontagságaikban osztozik? Amely felőllel azokat a sirámokat, a kenyérteleneknek azt a jajveszékelsét, ami kinnpadra vonja az ember idegszáleit, megdermeszti vérét, elcsüggeszti, lefegyverezt akaraterjét s megnyűgja magatudatát?

»Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat« — Ez a krisztusi, az igazán jézusi erény, de egyuttal az apokalipszis írójának lerovott holt malasztja.

Hol a magavádaskodás, amely a vágyat akarató s a szilárd akaratot elhatározással érleli? Hol az a sokat emlegetett magáértet, amelyet a hiuság szokott póffeszkedővé ten?

Hol a hiuság, amely az emberbaráti érzelmeknek jót, szépet, nemeset tenni-vágyását elősegíti? Amely megnyitja a szébet, erszényt, ha a szív maga csakva is marad? ... Sehol, semmi rugója a cselekvésnek. Sehol, semmi akció.

Minden dus lapit odujában és költi ersé-nyébe az aranytojásokat. Költi, de nem költi el.

Még a zsidóság is hallgat, gubbaszkodik mert ez — anyagi haszon.

Mert ott nincs cím, »elismerés« — Persa, hogy nincs!

Mert az elismerést manap nem a szív nyugalma s a jólelt, a becsületesen, humanusan érző lélek boldog öntudata adja.

Ez az oka a szükmarkuságnak, részvétlenségnek s az Alhumanizmus-gyakorlása hiányának.

Hogy az ilyen mizantróp-fukarkodás erkölcsi nihilizmushoz vezet, az mellékes.

Mert ez — hansson. A fukarság haszna. A morális tőkének balse-se, az anyagiaknak — hausse-sa.

Haller József.

(Közöltük dolgozóitársunknak kissé preszimistlikusan megírt, szép elmélkedését az azal a megjegyzéssel, hogy panaszos hangjai a nálunk tapasztalt nagyou is meleg rokonzéssel szemben nem jogosultak. — Szerk.)

— **Felmentett főispán.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király báró Vay Elemért Borsodvármegye főispánját ezen állásától fölmentette.

— **Személyi hir.** Vécsey Zsigmond polgármester az éjjel hazaérkezett Nagykanizsára és ma átvette hivatalát.

Hová lett az ivlámpa? Tegnap több polgár aláírásával nyílt levelet közlötünk a város villanyellenőrző bizottságához. Erre vonatkozólag közlik velünk, hogy e tárgyban a vállalkozó céget megrovás nem illetheti, mert nem ő járt el önkényesen, amint hogy ezt nem is teheti, hanem a városi tanács az ellenőrző bizottság véleményének meghallgatása után intézkedett úgy, hogy az ivlámpát az Erzsébet tér közepéről a tér keleti oldalára vigyék. Ezzel aztán pompásan elérték azt a célt, hogy a tér keleti oldalán álló egynehány ház villanyfényben uszik, míg a tér többi részét, a tér nyugati oldalát, a törvényszék táját és a Zöldfa-utca bejáratát pokoli sötétségbe borították. Ez nem csak azért kifogásolható, mert a vak sötétben könnyen törnek és ficamodnak ki a lábuk, hanem kifogásolható közbiztonsági szempontból is, mert ezekben az obskurus utcákban amugy is gyönyörű állapotok uralkodnak. Tanácsos lenne, ha maga a rendőrség kérné ezeknek az utcáknak a kivilágítását.

— **Öngyilkos uriaszony.** Sopronban nagy feltűnést kelt özv. Lindner Ödönné öngyilkossága. Az asszony kinek férje több pénzintézet igazgatósági tagja volt, tegnap délután agyonlötötte magát. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Békésvármegye felirata.** Békésvármegye törvényhatósága ma megküldte Zalavármegyének hasonló szellemű támogatás végett e hó 3-iki közgyűlésében hozott határozatához képest annak a feliratnak másolatát, melyet felelős magyar miniszterium és parlamentáris kormány kinevezése iránt a királyhoz intéz.

— **Elkobzott újság.** Az *Alkotmány* tegnapi számát I. Ferenc Iózséf Jakab című vezércikke miatt a kir. ügyészség el akarta kobozni, azonban úgy látszik, későn látott munkához, mert ezt a számot mi megkaptuk. Érdekes, hogy ugyan ilyen című cikk jelent meg tegnap a Népszavában és az Uj-Magyarországban.

— **A helybeli nyugdíj egyesület köréből.** A magy. orsz. munk. rokk. és nyugdíj egyesülete nkanizsai fiókpenztárának összes ügykezelését nov. hó 30-án Katits Antal Budapepest-központi igazgató vizsgálati körutja alkalmával az egylet vezetősége jelenlétében tüzetesen átvizsgálta. Ez alkalommal úgy a tagkönyvek lebélyegzése, valamint az összes

naplók és pénztár könyv pontos vezetése felett teljes elismerést és megelégedést fejezte ki. Ez alkalommal összehívott választmány elött is kiemelte a vezetőség pontos és megbízható ügykezelése feletti elismerését. Buzdította a tagokat, hogy ez ember baráti intézménynek minél több tagot igyekezzenek toborzani. A jelenlegi tagok száma 470. Másnap az igazgató ur Kaposvárra utazott az ottani fiókpenztár felülvizsgálására.

— **December elseje.** Miu án a megyének nincs pénztári személyzete, még nem expedíálhatták a vidéki megyei tisztviselők fizetését, mely a 60-as bizottság gyűjtéséből telik. Ez nem baj, mert holnap, vagy holnapután feltétlenül itt lesz a pénz, csak azért emlitjük, mert most történt először, hogy a szolgabíró-sági tisztviselők nem kaptak elsején fizetését. A kereskedők azonban prezeutálták számláikat, mint azt egyik tisztviselő nekünk panaszolta.

— **Pékek kartollja.** A nagykanizsai pékek közösen elhatározták, hogy a sütemények árát a következőképp állapítják meg. Továbbeladónak 65 db. sütemény — korona + 6 db. 20 fillér; 3 db. 10 fillér. Kenyér-sütés darabonként 10 fillér. Az árak tehát növekednek és a killik egyre kisebbek lesznek.

— **Ragályos betegségek szűnőfélben.** A mult hó elején a ragályos gyermekbetegségek aggasztóan nagy mértékben léptek fel Nagykanizsán. Mint értesülünk, a hó végén alább hagytak a betegségek és ma már csak szörványosan fordul elő vorheny megbetegedés.

— **A verekedés áldozata.** Megirtuk, hogy november 25-én a petriventei pusztán valaki éles szerszámmal úgy febbevágta *Martyoko* Józsefet, hogy ezt súlyos sérüléssel a nagykanizsai közkórházba kellett beszállítani *Martyoko* állapota azóta még rosszabbra fordult és ma reggel meghalt a kórházban. A helybeli kir. törvényszék vizsgálóbírája a holttest felboncolását rendelte el.

— **Boraszem Jankó Nagykanizsán.** A holnap *Boraszem Jankó* előadása iránt óriási érdeklődés nyilvánul. A jegyek nagy része már napokkal ezélt elfogyott. A szereplők naponta tartanak jelmezes próbát. Szinte csodákkal határos, hogy a műkedvelők miy pompásan maszkirozzák magukat és mennyi élethűséggel adják szerepüket.

— **Táncgyakorlat.** *Mayersberg* Frida kisasszony tánciskolájában szombaton délután 5 óraker gyermekek, vasárnap este 8 óraker pedig felnöttek részére lesz táncgyakorlat.

— **Hazajött, hogy meggyilkolják.** Néhány évvel ezélt vándorolt ki Hárakut községből *Hlavács* András gazdamester. Szorgalmával és munkálkodásával néhány ezer forintot szerzett Amerikában s boldogon tért vissza onnan, hogy falujában élhessen. A sors azonban másként végzett. *Hlavács* a Hárakut alatti erdőben meggyilkolták és kirabolták. A gyilkost még eddig nem sikerült kinyomozni.

— **A csendőrség új fegyvert kap.** A csendőrség eddig még mindig a régi rendszerű Kropacek-féle fegyvert használta. — Most azonban a csendőrség a legújabb szolgálati szabályzata eme fegyver használatát beszüntette és elrendelte azoknak Malicher fegyverekkel való kicserélését. A helybeli csendőrség januárban fogja megkapni a fegyvereket. A csendőrség központi parancsnokság 10.000 darab ilyen fegyvert rendelt meg az egyik osztrák fegyvergyárból. A fegyverekért körülbelül 987500 korona fog kívándorolni Magyarországból Ausztriába. Ezzel kapcsolatban a központi parancsnokság verseny-

tárgyalást fog hirdetni a most használatban levő könnyebb kivitelű csákokra is. Mert az új szolgálati rendszer est is megváltoztatta.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

A pesti megyeházán.

Budapest, december 1. Ma délután megjelent Pestvármegye székháza kapitánjánál *Prónay Dezső* báró és *Gulner* Gyula országgyűlési képviselő. A kapunál a rendőrfelügyelő megkérdezte, hogy mi járatban vannak, mire *Prónay* kijelentette, hogy egy utlevél ügyben beszélni valója van az alispánnal. Erre a rendőrfelügyelő azt felelte, hogy Pestvármegyének jelenleg csak helyettes alispánja van, dr. Römer Róbert ur, ha azzal akarnak beszélni, akkor bemehetnek, de ellenkező esetben felsőbb parancsa van, hogy *Jóhép Prónay és Gulner* urakat ne bocsátssa be a megyeházába — *Prónay* erre azt válaszolta, hogy Römer urat nem ismeri, ennek folytán kijelenti, hogy *Gulner* várnagy privátlakására akar menni, hogy nála látogatást tegyen. A rendőrfelügyelő ezt megengedte, a történetekről azonban jelentést tett a főkapitánynak, ki azt az utasítást adta, hogy ha *Prónay* vagy *Gulner* valamely helyiségbe belépnek, azonnal távolítsák el őket a megyeházáról. Azt hiszik, hogy *Prónay* és *Gulner* azért jelentek meg a megyeházán, hogy a jóléti bizottság pénztárából titokban átadják a tisztviselőknek fizetésüket, melyet az állampénztár nem utalványozott.

Fejérváry kihallgatása.

Bécs, december 1. A király ma délután 11 óraker külön kihallgatáson fogadta *Fejérváry Géza* báró miniszterelnököt. A kihallgatás délután 1 óráig, tehát két óra hosszatt tartott, ami máat magában is feltűnő. A miniszterelnök jelentést tett a királynak az általános politikai helyzetről és előterjesztette a kabinetnek a helyzetre vonatkozó javaslatait.

Merénylet a cár ellen.

Berlin, december 1. A *Vossische Zeit.* azon ellenőrizhetetlen hírt közli Pétervárról hogy egy nagyherceg merényletet követett el a cár ellen. A hírt eddig nem erősítették meg. Azt hiszik, hogy nem egyéb bözemanóvernél.

Orosz forradalom.

London, december 1. A *Standard* úgy értesül Pétervárról, hogy *Sukrin* tegernagtól Szabasztopolból érkezett távirat szerint ott elkezeredett harc folyt. A zendülők kaszárnyáját szuronyal vették be. Két óráig tartó ütközet után, mialatt a fél várost lerombolták, a tengernagy maradt a város ura.

Szerkesztői üzenetek.

P. G. ügyvéd urnak A-Londva köszönettel vettük és holnap közöljük.

Mayer gépgyár

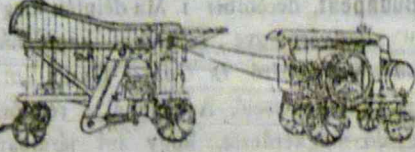
vas- és fémöntő részvénytársaság

Szombathely Raktár: BUDAPEST, V. ker. Lipót körút 16.

Készít mindennemű gazdasági gépeket, u. m. velőgépek szénagyűjtők, ekék, boronák, szecskavágók, répvágók, mörzsolók és daráló stb. a legjobb kivitelben, kitűnő szerkesztésű benzín- és szivó-gázmotorokat 2-50 lóerőig

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Motorgépezés: új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása, teljes műalmi berendezések. 113-95

Különlegesség: Legjobb szerkesztésű borptérek és szállítók szabad víznyomású borsajtók.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve, kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Igen alkalmas utasoknak!
Rövid használat után edikálódhatatlan
Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva

Kalodont

széles alkalmazhatóság
fogtisztító-szer.

Előkelő higiénikusok állítják, hogy a fogak a száj rendszer tisztántartása nélkül nem lehetnek egészségesek. Sok gyomorbetegséget lehet így megakadályozni. Legjobb szer ehhez a "Kalodont", amelynek antiszeptikus hatása a fogak szükség szerinti tisztántartása által igen előnyös módon nyilvánul.

Elköltözés miatt egy 3 szobás szép utcai lakás azonnal olcsón kiadó. - Bővebbet a kiadóhivatalban.

Értesitem a t. husvásárló közönséget hogy nálam a husnak kitogrammjaja

Eloje	kilója 40 krtól	52 krajczárig
Hátulja	" 60	" 84

(Az árak nyomtatékkal együtt értődnek.)

Reichenfeld Albert mécsáros.

Nagykanizsa, Erzsébet királyné-tér

Telefon-szám: 40

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp Fia

könyvtárcsereiben Nagykanizsán.

A „PESTI NAPLÓ” új karácsonyi ajándéka

Modern Magyar Festőművészek

a címe új kiadványunknak, melyet 1905. évi karácsonyi ajándéknak szánunk t. előfizetőinknek.

Ezen új ajándékművünk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a „Magyar Festőművészet Album-nak”, mégis mint teljesen önálló mű gyönyörű foglalatja lesz a modern magyar festőművészet remekeinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar művészetet szolgálták, nagyszabású és nagyértékű díszművek százszere nyi példányával terjesztve el a magyar költészetet és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek e díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló” új és minden eddigi ajándékát túlszárnyaló díszműve: a Modern Magyar Festőművészek-kel.

Ötven nagyszabású festményt szemelünk ki a modern magyar festők alkotásából, nagyrészt mesteri kivitelű műlapokon és

Gyönyörű, több színnyomású képekben.

Ezenkívül be fogjuk mutatni a műben jelesebb festőink vonzóan megírt életrajzát, A szöveget, amely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tá gyalni, elsőrendű esztétikusaink könnyed előadásában színes képek és rajzok fogják tartani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvéseinket és a magyar könyvkötőiparművészet újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlan dísz ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőinken kívül minden zető is, aki mostantól kezdve egy évre megzakítás nélkül a Pesti Naplora előfizet. Az előfizetés fél- és negyed évenként, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor 1/2 évre 14 kor. 1/4 évre 7 kor. Egy óra 2 kor. 40 fillér. Mutatványszámot szívesen küldünk.

Tisztelettel

a „Pesti Napló” kiadóhivatala.

Erősen világító láng!

Hosszantartó égés!

Legjobb minőség!

A 70 év óta legjobban bevezetett »Milly«-gyertyáink csomagolásának sokféle utánzásai folytán elhatároztuk árújegyünknek alanti megváltoztatására.

Óvás utánzások ellen!

Ezen csomagjegyünk, »Milly« uév és »Nap« törvényesen védve.

Virágzó gyermekek százai halnak meg minden nyáron gyomorból hurutban. Ezen betegség ellen a csecsemők racionális tápláléka némi oltalmat képez, mely legjobban kufeké gyermeklisztjejjel érhető el. Kufeké gyermeklisztje a tejet a gyermek gyomrában könnyebben emészthetővé teszi, mivel a gerjedést a bélben csökkenti a betegségráknak egy kedvezőellen tápalapot nyújt. Egyáltalában Kufeké gyermeklisztje az ő tápanyag tartalma által az egész szervezeten és ez által a gyermek gyomrát és belét is a betegségráknak ellenállóbbá teszi. A legtöbb hányhasmenés elégedetlen és nem racionális táplálékokkal tartott gyermekeket érint.

Az olcsó ár		„TURUL” czipőgyár részvénytársaság Temesvárott		A szabott árak	
FÉRFI cugos cipő igen tartós	frt 2 ⁰⁰	A dús választék	NŐI cugos cipő erős bőrből	frt 2 ⁵⁰	NŐI füzős cipő erős bőrből
FÉRFI füzős cipő erős bőrből	frt 3 ¹⁰	FÉRFI füzős cipő BOX-ból	A kiváló forma	NŐI gombos cipő feketebőrből	frt 3 ²⁵
Beli gyártás 15000 pár	FÉRFI füzős cipő Chevreux Goodyear varrott	frt 5 ⁷⁵	NŐI füzős cipő Chevreuxból elegáns és alkalmas, Goodyear varrott	frt 5 ²⁵	A jó anyag
Szóraktára: Nagykanizsa, Fő-ut.				képezik sikerreink alapját.	

a cipő talpába bevésvé vannak

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa
Fischel Páló Pia könyvkereskedésében, Városháza-palota.

TELEFON: 108.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Páló Pia könyvkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	---	---	---	1.-	K.
Negyedévre	---	---	---	3.-	"
Félévre	---	---	---	6.-	"
Égész évre	---	---	---	12.-	"

Postai küldéssel:

Egy hóra	---	---	---	1.50	K.
Negyedévre	---	---	---	4.50	"
Félévre	---	---	---	9.-	"
Égész évre	---	---	---	18.-	"

Megjelenik naponként este 6 órakor
őnnepnapok kivételével.Felöltszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Kuruc magyar, vagy labanc
osztrák?

Irta: Petrik Gyula ügyvéd*)

Aisólendva, 1906. december 2.

Több mint 60 év tapasztalatainak birtokában sem merem soha a 67-es hazugságok és ámitások emlőin felcseperedett, vagy a kényelemszeretet, a kishitűség és az önérdék által elvakított korábbi nemzetek egyesének példájára ellőkni magamtól 1000 éves hazánk történelmének tanításait s különösen az 1527-ben hatalomra jutott Habsburg ház uralkodásának történelmét. Ez a történelem azt tanítja, hogy míg I. Ferdinánd a tokaji országgyűlésen törvényesen megválasztott Zápolya János ellen, magát néhány összevásárolt és Pozsonyban összegyűlt főúr által pénzért választatta meg, s az ilyen alapon megszerzett tront idegen szoldosok élén foglalta el, addig utódainak, habár nem is nyíltan hódított, de örökös dogmája az »Isten kegyelméből« nyert jog vala.

Ez a felfogás történelmi alapon nyugvó alkotmányunkat nem csak elvben támadja meg, de örökös harcot teremtett ellőe az életben is. És habár 1527. óta az ekkor uralomra jutott dynasztia minden egyes koronás tagja letette, — bár ugy látszik, csak reversatív mentálissal — a koronázási eskőt, egy sem volt közöttük, aki alkotmányunk megsemmisítését az uralkodó ház programjából kitörőlte volna, s ahöz valamennyi csak addig tartotta magát, amíg őt erre a viszonyok hatalma kényszerítette.

Ez így volt, így van s az »Isten kegyelméből« igényelt jog következményeként így is marad.

Nemzetünk a dynasztiával ennek dacára, valahányszor életháláira vivot küzdelmei,

*) Megyei életünk kiváló alakjának, a hatvanas bizottság tagjának e cikkére külön felhívjuk olvasóink figyelmét. Sajnos, nincs kizárva, hogy annak a szűköse, amit e tartalmas cikk ajánl, hamarabb bekövetkezik, mint gondoljuk. (Szerk.)

vagy különbözdalmak a helyzet urává tévék, alattvalói tisztelettel hódolt meg a »szent korona« tekintélye előtt, melynek sérthetlenségét vallásos kegyelettel ővta. Így 1867-ben is; midőn 15 év keserves tanúságainak elfeledhetésére azt a bizonyos »fátyolt« kellett szemére kötetni, a mely hirdetővé tette előtte, hogy Ausztria-Magyarország, mint egy állam, ha akarom Ausztria, ha akarom Magyarország; — hogy Ausztria-Magyarország királya, érezze az magát bármely nemzet fiának, vagy ne érezze magát

bár egy nemzet tagjának sem, a magyar hazafi mintaképe, vagyis a legelső magyar ember; hogy a kétféjű sassal ékített fekete-sárga lobogó alatt küzdő, s a magyar nemzeti jelleget nem csak kerülő, hanem azt minden részében megsemmisíteni törekvő »császári és királyi« hadsereg, mely a »hadur« feltétlen és kizárólagos rendelkezésére áll, békében a nemzeti trikolor »rongynak« tekinti s arra szolgál, hogy tartományokat hódítson az »összmouarchbiának.« Magyarországnak is hadserege; hogy a 67-es alkotmány Magyarország államiságát, szabadságát, jogait védő és fejlesztő élő törvény, és nem maszlaggal teltett hazugság; s hogy az azóta lepergett negyedfél évtized, mely csak arra szolgált, hogy kezűnkől a nemzeti védelem minden eszköze kicsikartassanak, az ország állami fejlődésének volt korszaka s hogy akkor, mikor a hűsok fazokak inycsiklandó párolgatásával osztrák-magyart csináltak a tisztességes magyar emberből, a nemzetet az utilitárizmus tanaira való fogékonyabbá tételével magasabb értelmi színvonalra emelték.

Nem azért írom ezeket, hogy rekrimnáják. Még csak azt sem kérdem, hogy kit foglaljunk imánkba, midőn ama bizonyos »fátyolra« visszaemlékezve, az átok lesvujtását kérjük a magyarok Istenétől. Tanácsadó, vagy intéző, értelmi szerző, vagy tettes, ur vagy cseléd: mellékes. Csak azt tudom, hogy ha a 67-es kishitűség fátyol helyett a történelem világosságát használta

volna fel a helyzet és a teendők megítélésére, az alkotmány bástyáinak anyagát nem loyaltás ömlengéseinek, hanem a hazfiás kötelességek bányáiban kereste volna; csak azt tudom, hogy okulnunk kell a saját kárunkon s egyszer már nyílt szemmel s kellő világosság mellett kell a helyzetnek szemébe néznünk.

Mindenki azt kérdi: mi lesz.

Folytatódni fog a történelem. Bécs fondorkodik: ígér, ha kell esküszik, fenyeget, ha kell lövet és akasztat: a nemzet pedig, ha a történelem ismétlődését látni nem akarja, hanem elődik szemét, a helyett, hogy belátva, hogy az élete ellen törő ősellenséget megkérlelni soha nem fogja, a védelmi harcot, az egész vonalon felvonné, cselekvés helyett 67-es módra remegni fog a hazáért és »hogy azt megmentse«, még megmarad alkotmányos fegyvereinek tárból ismét kiszolgált egy csomót, a maga védelmét pedig a magyarok Istenére és az alkotmányra esküt tett király atyai kegyelmére bizza.

De Istennek hála, az a nemzeti küzdelem, a mely most oly magasztos erővel, de ezt erős, jellemző körültekintő higgadsággal is folyik, ezt látszik bizonyítani, hogy a nemzet szeme megnyílt, s a nemzet a maga egységes teljességében, — mert internacionális kaiandorokat s afféle új magyarokat, a kik különböző nemzetiségek-ből pusztá névmagyarosításból vedlettek át a divatnak hódolva magyarnak, a nemzet-testhez tartozóknak el nem ismerhetek, — fogadta el a védelmi harcot.

A parlamentet ugyan sikerült egy időre elhallgattatni, de csak a negyedfél évtized alatt hatalmi ténnyel, — s jegyezzük meg jól és vonjuk le belőle kötelességszerűleg a következtetést: — a parlamentnek ezen törvénytelen elhallgattatására is csak a 67-es osztrák-magyar felfogás adhatott Bécsnek bátorságot a hol e nélkül még az előző abszolutizmus összes fegyvereinek

FERENCZ JOZSEF KESERUVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMÉRT KELLEMES IZÚ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

tényleges birtokában sem merték az erőszak uralmát tovább folytatni.

Most a harc a törvényhatóságok véd-bástyái közé szorult, a hová a király atyai szeretetének erőszaka nyomban követte, s az utóbbi napok eseményei bizonyítják, hogy a törvényhatóságoknak e harcában minden magyar támogatására szüksége van?

Hogy vegyünk hát részt e harcban mi: a társadalom.

Ugy, hogy első sorban vetkőzzük le örökre azt a gyáva kislelkűség bűnével fertőzött ruhát, a melyet 67-be öltött fel a félrevezetett nemzet egy része, s aztán divatosává vált. Hisz általános ura már a meggyőződés, hogy a 67-es alap csődöt mondott, s a nemzet jogait biztosítani csak 48-as alapon lehet. Általánossá vált az a felfogás, hogy ebben az országban csak két pártból lehet szó: a kuruc magyar pártból, s a labanc osztrákról. Sorakozzon tehát mindenki, a ki magyar, a 48-as függetlenségi zászló alá. Ezt az eszmét hirdessük és terjesszük mindenütt, s alakítsanak a hol még nincs, minden községben, 48-as olvasó köröket, hogy ha majd, — talán rövid időre, — nyers erőszak zárja be a megyék tanácskozó termeit, a hazafiak küzdelme azokban és azok által folytatható legyen.

Ott aztán tanuljuk és terjesszük az ígét, annak a történelemnek örök igazságait, a mely megmutatja a hazafiság utját, öltve arcára „lelket és igaz betűket, magasztos erényt, mely buktában sem csügged, ábrázolva nekünk!”

Rágalom.

(—) A függetlenségi pártot vakmerően meg-rágalmazták. Megrágalmazták avval, hogy eltért régi, demokratikus politikájától és a kiváltságos osztály uszályhordozásává szegődött. Kiírták és kimondták róla, hogy ez a párt megszűnt liberálisnak lenni. Ha megszűnt, mivé lett? Konzervatív. Miben lett konzervatív? Abban, hogy mindent úgy tart rendkíválónak, a hogy ma van. Hogy helyesnek és jogosnak tartja, ha a magyar nép milliói továbbra is ki vannak szolgáltatva egypár ezer főuri család önkényének. Hogy helyénvalónak tartja, ha úgy, mint eddig, a parlament marad osztályparlament és az egész politikai élet az osztálypolitika alapján fejlesz tetik tovább. Megvándolták még többel is, hogy mindezt nemcsak helyesli, de a mai állapotot konzerválni is akarja.

És ki vádolta meg ezzel a függetlenségi pártot? Maga a koalíció. A koalíció néppárti töredéke, a mely ma tulaágban van az egész szövetségében. Büszkén hirdetik, hogy vége van immár a becsületes világnak, mert hála Istennek, a függetlenségi párt immár nem liberális. Sőt nem is konzervatív. Sőt egyenesen reakcionárius.

Igaz-e, hogy a függetlenségi párt eltért az évtizedeken át hirdett elvekből? Igaz-e, hogy mihelyt a grófokkal szövetségre lépett, legott eltanulta tőlük a népgyűlöletet, az igazi szabadság megvetését és a maradás imadását.

Csak hogy, melyik része a függetlenségi pártnak lett reakcionárius? Azok, a kik negyven év óta felesküdt hűvei voltak a liberális haladás-

nak? Bizonyára nem ezek, mert, ha így volna, egyetlen volna a szédaléggel és csalással, a mit e férfiakról föl nem teszünk. De ha nem ezek lettek reakcionáriusok, akkor csak azokról szólhatnak, a kik január 26-ika óta jutottak be a parlamentbe, illetve a függetlenségi pártba. Ezek a latifundumos nagy urak, grófok és egyéb méltóságok. Együttvéve egy csöpp abban a tengerben, a melyet a népmilliók alkotnak. Együttvéve egyetlen örömszöpp, a mely mindig megjelöl, valahányszor a magyar nemzet bora forni kezd. Ezek az urak jelentek meg most is. Belecsöppentek a tiszta borba és megrottoták még azt is, a mi eddig élvezhető volt.

Jól tudták, hogy csak a nemzeti gunyát kell felyenniök és menten elhiszik róluk, hogy a hazáért aggódnak és menten elterelik a figyelmet arról, hogy tulajdonképpen a jussukat féltik. Jól számítottak, sikerült-e elmérgezni a függetlenségi pártot, sikerült-e eltérni őket becsületes szándékaitól?

A függetlenségi párt egy részre nem liberális többé. A választói jog reformjától irtózik, a mi azt teszi, hogy irtózik a néptől. A paraszt nekik is arra való immár, hogy összerokkadjon a latifundumok megművelésének munkájában. Ilyen fogást már régen nem csinált a reakció. A népet is leütötték és a nép régi barátait is elbódították. Vége a függetlenségi párt liberalizmusának!

És mégse hisszük.

Várjuk, mikor nyílik már ki a szemé a méltatlan szerepre kárhivatott igazi függetlenségi-eknek? Vagy örökké vakok maradnak már, s akkor sem látják e siralmas, megszegyenítő szerepüket, a mikor már a koalíció kiabálja feljűk, hogy: Nem vagytok többé liberálisok!

Egyről-másról.

(Budapesti levél).

Írta: Faragó Jenő.

— december 2.

Most már az elemi iskolákban is politizálnak. Az alsó osztályok kormánypártiak, a felsők a koalíció hűvei és iskola után a leggyönyörűbb csaták dülnek az iskolák környékén. Éppen úgy, mint régen, amikor magyar-török háborusdit játszottunk, vagy angol-burcsatákat rendeztünk a József-téren, a Széchenyi promonádon vagy egyebütt. És éppen úgy, mint annak idején, amikor a kucsákat hordoztuk és a számtani óra után, vagy a hittani óra előtt népgyűlést tartottunk az iskola udvarán, amelyről felzúgott a tanári kar szobájába a Kossuth nóta, meg az a nevezetes dal, hogy:

„Abcug Tisza, abcug Csáky,
Abcug báró Fejérváry,
Abcug Török főkapitány,
Éljen doktor Takács Zoltán.”

A nóta még meg van és a nevek se tűntek el beidőle végképen. Ámde az iskolás gyerekek tüntetése ma mégis más. Ma a tizesztendős tacsó is árthat az államrendnek és ha egy tacsó abcugol, vagy Kossuth nótázik éppen úgy meg kardlapozza a csendőrség, mint a felnőtteket.

Ez a legújabb budapesti speciális, ez a pesti gyerek legújabb öröme. Eddig se igen mehetett az utcára. Féltetni kellett a gummirádlástól, amely végigszárgul a városban és féltetni kellett a villamostól, az automobiltól, a biciklisták légiótól... Ha levegőre vágyott, legfőjebb ha a „lichthof”-ba merészkedhetett. Ez a pesti gyerek játszótere. Most talán majd ezt is elzárják előle, nehogy teászszt rendezzen ott politikai barátjaival.

Nem pesti gyerekek lenni nem a legnagyobb gyönyörűség!

A politikus nóta nem szép nóta... mondotta már Goethe barátunk is. Hagyjuk hát a politikát és forduljunk a kedves, a vidám, a csintalan pletykák felé, amelyek olyan szaporák itt Pesten, mint a gombák az erdei fák tövében eső után.

A mostani pletykák mind házasságokról szólnak. Már nem is annyira pletykák, mint inkább valóságok, amelyek mindenkit érdekelnek, amelyekről mindenki beszél.

Itt van mindjárt az első:

A Vigszínház egyik bájos tagja, Gazi Mariska három napi szabadságot kért a héten. A színház igazgatósága persze megadta ezt a kis szabadságot és a művésznő a három nap letelte után pontosan visszatért, de megint új kérésrel járult az igazgatóság elé.

— Kérem, a nevemet ne úgy nyomtassák a színlapra, mint eddig: — mondotta

— Miért nem?

— Mert egy betűvel hosszabb lett a nevem. Egy betűvel?

— Igen egy P. betűvel.

— Ah, ez a P. betű persze Porzolt Kálmán?

— Igen.

— Akkor a neve nem egy betűvel, hanem egy férjjel lett hosszabb!

A többi házasság s a többi pletyka csak a jövő héten lesz aktuális.

HIREK.

A letépett babér.

Írta: Semper.

— december 2.

A napokban cikket közöltünk arról, hogy míg Bartha Miklós siremlékére dicséretesen szépen adakoznak, addig a Jókai szobrához szükséges összegnek még tizedrészét sem tudták összehozni. A cikkirő tart tőle, hogy Jókai azért esett ki oly hamar a magyar nép emlékezetéből, mert a második feleségét Nagy Bellának hívják most, de Grosz-nak hívták korábban. Ez pedig, ha nem is bűn, de mindenesetre kellemetlen. Megfoghatatlan, hogy a nagy költő hogyan is feledkezhetett meg

ennyire magáról, de bűnhődött is, mert a Grosz név ez egyszer nem alaptalanul volt kellemetlen. Cikkünkre vonatkozólag most felvilágosít bennünket a »Magyar Palota« lap-társunk a következőket írván:

»Nem Grosz Bella az oka ennek kérem. Tetszik-e emlékezni arra, hogy Tisza Kálmánék behívták Jókait az országházba politikáim? S arra tetszik-e emlékezni, hogy egyik-másik szorultságban bebecitálták a nagy nevű és szikrázó elméjű embert a gyűlésbe, hogy mondjon vicceket? S arra tetszik-e emlékezni, hogy a közönségnek legalább is fele ekkor elfordult tőle? Tetszik emlékezni, ismeretes szép versében mit ír Vörösmartyról Petőfi:

Ime a sas, ha it alant van
A földön, milyen nagy madár.
S olyan kicsiny, hogy alig látszik,
Middön a fellegekben jár.
Te fön valál nagy, s lent kicsiny vagy.
Az ember ily csudát nem ért...
Nem én tépem le a homlokodról,
Magad tépted le a babért.

Azért hagytad el a muzsákat, hogy itt a földön beszárzd magadat? Sarat kell látnom rajtad. Inkább szeretnék látni vért. — Magad tépted le a babért.

Ezekre tessék gondolni s mindjárt megvan fejtve a talány.

Bartha Miklós magyarul érzett, magyarul gondolkozott, magyarul beszélt, magyarul írt, magyarul cselekedett.

Tanulságos sorok ezek. Jókait homlokáról hát le van tépve a babér. Az ifjú szívek nagy ideálja lecsuszott az Olimpusról és ő, ki a külföld emlékeztében nyomatókossá tette a magyar irodalom existenciájának tudatát, megferemtette a magyar ember prototípusát, átok alá esik és nem méltó filléreinkre. Miért? Mert rossz politikus volt. Ki meri ráfogni, hogy nem volt jó magyar ember az, aki fényes tehetségét a magyarabb alakok megalkotásába helyezte? A nyáron egy előkelő francia kritikus kinyilatkoztatta: »Egy regényét olvastam Jókaiknak, az Új földesurat, de ezt többször elolvastam. Beleszerettem a levegőjébe, az alakjaiba és ha Magyarországon laktam, én is Ankerschmidt lovagvá válnék. Ebből a regényből sejtem, hogy mélyesen gazdag kedélyű nép lakja a Tisza-Duna között mely a művészetekbe is kiváló szerepre van hivatva.« Ezt kérem Jókait tette és minden közjogi törekvésünkkel az ő munkái mozdították elő hathatósabban, hogy a nagy világban, ott, ahol a civilizált államok sorába tartozunk. Káprázatos elgondolni Jókait dicsőségét, ha esetleg németnek, angolnak vagy franciának születik. De magyarnak született és ime, mi is megvonjuk tőle a babért. A lengyelek egekig magasztalják Sienkiewitzet, helyreállították és neki ajándékozták ősei várát, pedig Sienkiewitz úgy viszonylik Jókaikhoz, mint a Látódomb a Mont-Blankhoz.

Igen, Jókait rossz politikus volt. Sőt egyáltalában nem volt politikus. Ha az lett volna, gondolt volna azzal, hogy nálunk a művészetnek önmagáért nincsenek tisztelői. Lehelt a világ első lángelméje, irhatott olyan műveket, melyek elválaszthatatlanul össze vannak nőve ifjúságunkkal, ezeket olvasva teltünk el nemes ideálokkal, ezektől lettünk jobbakk, nemesebbek; ezek tárták fel előttünk a négy folyam közének és a magyar ember lelkivilágának minden varázsát — mit használnál mindez, ha egyszer a maga szempontjából is rosszabb politikus volt Bartha Miklósnál. A babér neki termelt, de mi letépjük homlokáról.

Hát hiszen a baj nem nagy. Akár tud Jókait az itt lefolyó komédiákról, akár nem, a dolog egyre megy. Ha nem tud róla — valószínűleg így van — akkor csak önmagunk miatt foly a veszekedés, mert azzal a szoborral magunkat akarjuk megtisztelni. Ha meg tud róla, bizonyára kiül ajkára a szelíd mosoly és azt szeretné izenni nekünk: »Ne veszekedjétek, miattam sohase tegyétek. Mert ha akkora szobrot emeltek is nekem, mely fejével az égig ér, akkor is adósaim maradtok még.«

A vármegye házából.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, nov. 2.

A belügyminiszter tényleg végrehajtotta azt a rendeletét, melylyel a vármegye dotációjának december 1-ével való beszüntetését kilátásba helyezte, ha az alispán álláspontjához ragaszkodik. A vármegye alispánja utasította az állampénztárt nov. 24-én annak a bejelentésére, hogy megfelele a kiadott utasításnak és kifizeti-e a vármegyének decemb. 1-ével esedékes járandóságát. Az állampénztár fölterjesztést intézett a miniszteriumhoz, ahonnan azt a választ kapta, hogy ne vegye figyelembe a vármegye alispánjának ezirányú rendelkezését. És az állampénztár dec. 1-én tényleg egy fillért sem fizetett a vármegyei tisztviselőknek. Miután a pénztár erről idejében jelentést tett az alispánnak, ez közölte gróf Batthyány Pál zalacsányi földbirtokossal, miut a 60 as bizottság elnökeivel, aki összehívta a bizottságot, melynek tagjai csakhamar aláírták 45000 koronát arra a célra, hogy abból a vármegyei tisztviselők kifizetessenek. December 1-én tényleg a zalaegerszegi takarékpénztár részvénytársaságnál elhelyezett pénzből fizették ki az összes tisztviselőket. A szokásos levonásokat, mint állami adó s megyei pótdadókat levonták, de takarékpénztárilag kezelik. A tisztviselők közül többen három-három havi fizetésüket előlegeként attól való félelmükben, hogy nem kapnak majd fizetést annak idején. A vármegye házában mindenki helyén van és mint eddig rendszeren teljesíti minden ember hivatafos teendőt.

Fenakadás sehol niucsen. A törvényen kívüli állapot hatása sehol sem látszik.

— A főispán, valamint a főispáni titkár hivatalos helyisége le van pecsételve. Egy papírszalag van a zárta helyezve s azon van a vármegye hivatalos pecsétje, melyet az alispán őriz. A vármegye öreg strázsamestere senkit sem akadályoz a bemenetelben. A vármegyeház odon falain pedig a szokásos hirdetések függnek künn, tudtul adva a közönségnek, hogy hol és mikor adnak ki megyei munkákat.

— Ha a kegyelmes ur vonata késik. —

Felette jellemző esetet ír nekünk gyékényesi tudósítónk. Gróf Szapáry László fiúmei kormányzó a napokban Gyékényesen való útutaztában a vonat csatlakozását valahogy elmulasztotta és a kellemetlen véletlen folytán a kegyelmes urnak ép úgy kellett reggelig várnia az unalmas kis állomáson, mint bármely más szimpla passasérnak. De még a szimpla passasér megnyugszik sorsában és legfeljebb magában átkozza a kegyetlen véletlent, addig ő excellenciája a maga fensőbb államtudománya és finom diplomáciájának segítségével különös dolgoknak jött nyomára. Tintát, tollat és levélpapírt követelt és megírta nagyjelentőségű levelét Palaszy zágrábi államvasuti üzletvezetőnek. A levélben fájdalommas hangon ecsetelte a lekésés keserves állapotát és a késéssel járó mulasztások pótolhatatlan voltát, majd egyenesen felhívja az üzletvezetőt, hogy a késés dolgában haladéktalanul indítson vizsgálatot, mert ő excellenciája szerint »a csatlakozás elmulasztása valamelyik ellenzéki szellemű vasuti hivatalnok szándékosan előidéztett műve volt.« Ime, a nagyság átka! Ha ő excellenciája lekésik a vonatról, ha halaszálkát nyel, ha a tyukszemére lépnek, ha sorsjegyét nem huzzák ki, miadennek nem holmi közönséges polgári oka van. Az átkos ellenzék. Most csak azt kérdezzük, hogy ha a kegyelmes ur vonatával utazott Kucora Péter füstfaragó is, vajjon ez nem a kormányt gyanúsítja-e a kéréssele? Mert hisz a kormánynak nem kisebb érdeke, hogy Kucora Péter tizenkét órával később érjen Csurgóra, mint ez ellenzéknek az, hogy a fiúmei kormányzó ur ő nagyméltósága egy éjjelen át vesztegeljen a gyékényesi állomáson.

— Szigeti Józsika Berlinben. Midőn a nagyreményű gyermekművész legutóbb Nagykanizsán hangversenyezett, már akkor megirtuk, hogy hirneve immár átlépte a Lajttá és készül beszárnyalni Európát. Már akkor jeleztük, hogy Berlin első koncert rendezője tett Szigeti Józsiának fényes ajánlatot, ki azt el is fogadja. A gyermekművész holnap fog fellépni Berlinben a filharmónikusok első hangversenyén, mely mindannyi között a legelegánsabb és legnívósabb. A sikert növeli az, hogy Józsika tegnap a legelőkelőbb berlini lapok zeneferenssei előtt koncer-

Nagy karácsonyi occasio

Szénásy, Hoffmann

és Társa

selyemáruháza

Budapest. IV., Bécsi-utca 4.

Reklám-czikkek:

Mosóbársonyok blousra és pongyolára	mtjre	— 48 krtól feljebb
Nagymennyiségű nyári foulard és japán selyem	"	— 65 "
Fekete sima és mintázott ruháselyem	"	— 75 "
Sima louisine brillante minden színben	"	— 78 kr.
Liberty sublime minden színben	"	— 85 "
Japonselyem szines csikkal	"	— 98 "
Chinéselymek	"	— 96 krtól feljebb
Sötét selymek blousera	"	1.15 "
Csikkos és kockás taftt brillant	"	1.20 "
Sublime samelson	"	1.25 kr.
Fekete ruhogó reklámalfota	mtjre	— 96, 1.28, 1.50 és 1.65
Nehéz-mirécsű shantung	mtjre	1.90 "
Crépe de chiné, minden színben 120 cm. széles	"	2.90 krtól feljebb
Selyemmel hímizett srajci blouse	drbja	1.90 kr.

Nagymennyiségű

brókát és más selyemmaradékok

igen olcsó áron!

Mintákat vidékre
kivánatra bérmentve
küldünk.

tezetű és mint zenei életünk egyik kiválóalakjához érkezett táviratban olvassuk, Józsika fellépésének óriási hatása volt, a bírálók el voltak tőle ragadtatva. Ez a gyermekművészet első jelentős lépése a nagyvilágba.

— **Zalamegyei nyugdíjgyesület** november 27-én Dobrovics Milán egyesületi elnök folytatásig pedig Eperjesy Gábor egyesületi elnök vezetése alatt választmányi ülést tartott, amelyen az alapszabály módosítása tárgyaltatott. Elhatározták, hogy az egyiket december hó 3-án vasárnap d. u. 4 órakor a városháza tanácstermében tartja évi rendes közgyűlést, melyen az alapszabályokat tárgyalni fogják. Ennél fogva felkértek minden azok, akik az ügy iránt érdeklődnek, hogy a közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek.

— **Hangverseny Légrádon.** A légrádi műkedvelők tegnapelőtti fényesen sikerült mulatságot rendeztek, melyen Nagykanizsáról is sokan részt vettek. A műsor nagyon gazdag volt. Az énekar hatásos szereplése után Borsos György evangélikus lelkész „Értekezés” című tartalmas felolvasást tartott, Pick Edéné nagy tetszéssel adta elő zongorán a Semikamis nyitányát, melyet a közönség provokálására megismételt; Mickler Győző tanító humoros monológot adott elő pompás készséggel. Hallner Ernő hegedű, Goldschmied József cimbalom, Mickler Győző zongora kísérete mellett Pur Mihály melodramát adott elő óriási hatással. Majd az itt említett zenei műkedvelők produkálták magukat még egyszer a közönség viharos tetszésnyilvánítása mellett. Dr. Kaiser József és Meisner Gyula dialógját is élénken megtapsolták. Tiborc Antal magyar darabokat adott elő zongorán kitűnő precizitással, végül ismét az énekkar produkálta magát. A négyest 50 pár táncolta.

— **Az ifjúságképző mulatságai.** A nagykanizsai általános ifjúságképző egyesület 1905. nov. 30-án Bobrovics Milán egyesületi elnök vezetése alatt választmányi ülést tartott, mely alkalommal a választmányi tagok teljes számban megjelentek. A mult havi jegyzőkönyv tudomásul vétele után Metz Lajos pénztárnok előterjesztette a számadásokat, melyek tudomásul vétettek. Schulz József könyvtárnok bejelentette, hogy több tag részéről könyvek adományoztak, melyekért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. Ezek után Klapper Gusztáv, volt egyesületi ház-nagy távozása folytán neki az egyesület kőről szerzett érdemeinek elismerésül jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Jack Prigye egyhangulag háznagyvá választották. Felolvas-taiván a vigalmi bizottság leköszönése, az elfogadtatott. A vigalmi elnök lemondása, tekintve, hogy őt a közgyűlés választotta, el nem fogadtatott. Egyidejűleg határozatra emeltetett, hogy Ihási Horváth István vigalmi elnök és az egyesületi elnök vezetése alatt a választmány fogja a vigalmakat rendezni. A testület által szokáshoz híven, Sylves-ter-estély rendeztetik az egyesület nagytermében. Január hó első vasárnapján rendkívül meglepő, remek látványosság és kiválóan nagyszabású előadást rendeznek. Bemutattatni fog nálunk még nem produkált tündéri látványosságú képekben, Véus a földön. Elhatározták továbbá, hogy a farsang vége felé álarcos bált rendeznek, rendkívül érdekes újdonságokkal egybekötve. Továbbá határozatát emeltetett, hogy 1906. évi szeptemb. hó első vasárnapján nagy néptombolat rendeznek, melyre vonatkozólag az engedély kérelme beterjesztetett. A választmány határozatilag kimondta, hogy 1906. évi január hó

1-től minden vasár- és ünnepnapon a Polgári Egylet nagytermében délutánonként szórakoztató délutánokat, ugyanakkor este táncgyakorlatokat, valamint 1906. évi szept. hó 1-től minden második vasárnap rendes táncgyakorlatokat tart. Ezzel az ülés véget ért.

— **Öngyilkos aggastyán.** Bedics István kemendi lakos, 70 éves gazdaember rossz családi viszonyok közt tengette életét. Ez nagyon cikkesítette az öreget és gyakran panaszkodott is miatta, de ismerősei csitították, hogy majd csak jobbra fordul a sorsa. De ez a jóslat nem vált be. Bedics az aggkor terheivel a vállán, nem bírta tovább tűrni azt a békétlen, hányt-vert életet, mult november 30-án a házbeliék távollétét felhasználva, kiment a pajtába és ott a gerendára felakasztotta magát. Mire észrevették, már halva volt.

— **A magántisztviselők köréből.** Megirtuk már, hogy a M. O. Sz. nagykanizsai bizottsága december 7-én tartja nagygyűlését. A tagok sorában a választások iránt élénk az érdeklődés. A nagygyűlés után banket lesz a Casinóban. Egy teríték ára 2 korona 46 fillér. Jelentkezni lehet a titkárnál.

— **Aki a rendört bántja.** Szeptember 10-én történt, hogy Szakonyi Ferenc rendört a Király-utcában három legény megtámadta és bántalmazta, mert ez őket csendre intette. A vitéz 3 legényeket, névszerint Ötvös Verászló Józsefet, ennek testvérét, Lászlót és Horvát Pecák Józsefet hatósági közeg elleni erőszak miatt ma a helybeli kir. törvényszék elítélte és pedig Verászló Józsefet 6 hónapi, a többi 6 hónapi börtönré.

— **Szórakoztató délután.** A nagykanizsai Katolikus Legényegylet ma vasárnap délután 4 órakor tartja ez évben utolsó szórakoztató délutánját a polgári egylet nagytermében következő műsorral: 1. „Kont és társai” Petőfy Sándortól szavalja: Tóth Károly ur. 2. Zongora játék, előadja Erdőssy Lujzika urhölgy. 3. Vörösmarthy ölete uránia előadás, vetített képekkel, rendezi Horváth György főgymnásiumi igazgató. egyleti elnök. 4. Grammophon, előadja Strasser Márton ur. 5. Élet és halál, Petőfitől, előadja: Oszeszly Kálmán ur. Helyárak: 1—V sor 30 fillér, többi sor 20 fillér. Karzat: 10 fillér.

— **Szinészszerződés.** Nagy Dezső, Kövessy társulatának buffó kómikusa és apaszínésze Nádasy József színigazgatóhoz szerződött Sopronba.

— **Kitiltott újságok.** A zalaegerszegi kaszinó több tagja — mint értesülünk — aláírt ívet adott át a kaszinó elnökeinek, melyben azt kívánják, hogy a kaszinóból örökre tiltsák ki a Budapesti Napló, Az Újság, Pester Lloyd és Borsszem Jankó című lapokat. Bármennyire nemesnek, hazafiasnak tartjuk is az alairók indokait, a tolerancia szempontjából az mégis kifogás alá esik. Nem szükséges ily módon türelmetlenségünket demonstrálni és azt a látszatot kelteni, hogy nem tiszteljük mások véleményét akkor sem, ha az jóhiszemű. Elvégre lehetetlenek tartjuk, hogy azok az újságok bárki véleményére is befolyást gyakorolhatnának, tehát legkevésbé sem veszedelmek.

— **Adományok a népkönyhának.** A népkönyha köszönettel nyugtazza a következő emberbaráti adományokat: Egy kedélyes ramali párti 5 kor., Grünhut Henrik (szakértő díj) 10 kor., Kereskedelmi választott bíróság (Grünhut Henrik által) 20 kor., Pollák Lajosné gelsei Guttman Emma (Bécs) 20 kor., Blumenschein Vilmosné 6 kor., Csizmadia Vilma 10 kor., Jaeger Ferenc 2 kor., Stern J. Mór elhunytá alkalmával

koszorúmegváltás dr. Ország Lajos 10 kor., Bogdán Dezső 10 kor., Munkapáholy 10 korona, dr. Brunner Alfréd (Triest) 30 korona, Löwenfeld Joachim (Felső Seinc) 5-zsák burgonya, özvegy Blau Károlyné 10 kiló liszt és 2 kiló rizs, örv. Szalassy Parkasné (Vente) 5 zs. burgonya, Kéri Jenő (Gyota) 6 zs. burgonya, 1 zs. buza, Plachta Sándorné (Varasd) 15 kiló árpakása, 3 és fél kiló só, 3 liter rum, Klein Illésné 50 kiló fehér bab, Stern Vilmosné 1 zs. liszt, Stein Károly 4 zs. köszén, Sommer Ignác (Csapi) 5 zs. burgonya, Plehessy Gusztávné 4 kiló rizs, 4 kiló dara, 4 kiló árpakása.

— **Kilenc éves leányka a királyhoz.** Bécsből írja tudósítónk írja: Mel Berta, a harmadik népiskolai osztály kilenc éves tanulója azon kérelemmel fordult tanítónőjéhez, adjon neki papírost és tollat, mert levelet akar írni a királyhoz. Arra akarja megkérni, amikor vasárnapon egy templom felszenteléséhez hajtat, akkor a Matild-téren fölállított iskolásgyermekek előtt lassu lépésben hajtasson, hogy jól láthassák a király bácsit. A levél megíródott és azt ajánlva el is küldötték. Remegve várták most már vasárnapon délelőtt Mel Berta és a titokba beavatott társnői, lesz e eredménye a levélnek. És a mikor közeledett a király kocsija, már utasítva volt a kocsis, hogy a Natild-téren áthaladva csak lépésben haladjon mindaddig, ameddig a kis iskolás gyermekek képeztek sorfalat. És olyan lelkesedéssel fogadta a gyermekcsoporthoz az agg uralkodót, mely mélyen meghatotta és folytonosan derűsen mosolyogva köszöntte meg a szívből lakadó üdvözlést.

— **Szociálisták a falvakon.** A baranya megyei szentlőrinci járásból írják lapunknak, hogy egyes községekben mozgalom indult meg a szociálisták ellen. A mozgalmat a pácsi kódotáló és lövöldöző gyűlés idézte elő. A mely községben szociálista elveket valló munkások vannak, ezeknek a falusi gazdák fölmondják a lakást s közmegegyezéssel abban állapodnak meg, hogy senkise fogadja be őket házukba. Ime, a kisházás és negyed, vagy fél helyes falusi gazda is a vagyonos osztályhoz tartja magát s hadat üzen a földnélküli Jánosoknak. Ha ez igaz, ugy ez mélyen elszomottó körülmény; mert az embereket a gyűlölség még jobban elidegeníthető egymástól s az ellenségeskedés az ország egységét, az egységben rejlő nagy erejét gyengíti. A szociálisták is emberek s hibát követnek el, ez elítélendő; de a miatt az üldözésnek még se tehető ki. Minden akció reakció szűl s ha ennek se vége, se hossza, akkor kitör a veszedelem. Valószínűleg majd jobban meggondolják a dolgot a jó falusiak s az idő be gyógyítja a pácsi nagy gyűlésen szerzett sebeket, minden másként lesz s a boszu és gyűlölet érzését ismét a felebaráti szeretet váltja fel s lakás nélkül nem marad senki.

— **Rekord a szökés terén.** A székesfehérvári 89 gyalogezred parancsnoksága néhány hónapja körözötti Bruszt Sándor katonaszökevényt. Brusz ugyanis meguntta a bak-sorogást s melőtt megszökött volna még betörést is követett el a kaszárnyában az egyik tiszt kárára. A váci rendőrség kinyomozta, hogy a postán poste restante levelet kap egy idegen, kire Brusz személyleírása rálik. Mikor ismét levelet jött, a postahivatalban a rendőrök igazolására azöltölték fel és nagy zavarában beállotta, hogy ő a keresett katonaszökevény, ki betöréseket is elkövetett a kaszárnyában. Kihalgatása után átadták Bruszt a váci 6-ik honvédtüzérezrednek, melynek parancsnoka megkereste a székesfehérvári ezredparancsnokságot, hogy az elfogott katonaszökevényt különítményt küldjön. Míg a levél meg-járta Székesfehérvárt, Bruszt, ki mesterségére

lakatos, a váci új lakatnyában lakatosmunkára fogták. Itt összeismerkedett két huszárral, akiknek elpanaszolta baját. A két huszár sem szerette a katnassort, hamar megértették ők hárman egymást. A székelyfehérvári ezred tégnapelőtt elküldötte szuronyos bakát, hogy Brusztot a bőrtönbe kísérjék, de Bruszt nem volt sehol. Az éjszaka folyamán álkulcs segítségével megszökött a kaszárnyából és magával vitte a két huszárt is. A katona szökevények körözését elrendelték.

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóútlejt Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzügyről.

Budapest, 1905. dec. 2-án.

A budapesti értéktőzsdén az elmúlt hét egész folyamán alatt csaknem teljes üzletlenség uralkodott, és az értékpapírok igen csekély árfolyamváltozásokat tüntetnek fel az elmúlt heti árfolyamokkal szemben. Az üzletlenséget elsősorban is a belpolitikai viszonyok okozzák, amelyekkel szembe a tőzsdé még egyre várakozó álláspontot foglal el, másodsorban pedig a külföldi tőzsdék hanyaglásában lél magyarázatát.

A bécsi tőzsdén az elmúlt héten igen élénk forgalom fejlődött ki a petroleum ipari és bányai értékekben hanyatló árfolyamok mellett és főleg a galiciai kárpáti petroleum társaság részvényei szenvedtek nagy árfolyamcsökkenést. A budapesti tőzsdén helyi papíroknak alig fejlődött ki üzlet és jelentékenyebb árfolyamváltozásról alig tehetünk jelentést. Csupán a hazai bank részvényeinek volt némi emelkedésben részük azon hire, hogy a bank anyaintézete a Pesti hazai első takarékpénztár egyesület, új 30 millió korona n. é. korsjegyeket fog egy régebben nyert concessió alapján kibocsájtani, mely miveletnél a Hazai bank is nagy mértékben részesedni fog.

A járadékpiac ingadozó volt és a 4% magyar korona járadék árfolyama miután kezdetben 95.70-ig emelkedett volt, azután a múlt heti színvonalra süllyedt vissza; a záloglevél piacon igen sok áru mutatkozott, mely azonban a kibocsájtó intézetek által aránylag magas árfolyamon felvételtett. A kibocsájtásra került 4%. Japán járadék az összes helyeken jelentékenyen túljegyztetett.

A lefolyt hét legnevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	dec. 2.	dec. 2.
4% magyar koronajáradék	95.70	95.80
Osztrák magyar államvasut részv.	666.75	666.
Flumei rizshántoló gyár részv.	2990.	3005.
Magyar hitel részvény	751.52	778.75
Rimamurányi vasmű részvény	532.75	526.25
Hazai bank részvény	237.75	244.75
Galicia kárpát petroleum részv.	772.	725.

Táviratok és telefonjelentések.

Fejérváryék pozíciója

Budapest, december 2. Félhivatalosan jelentik: Ama hír, mintha a Fejérváry kormány helyzete megingott volna és a miniszterelnök a legutóbbi kihallgatáson beadta volna lemondását, ugyszintén ama hír, hogy a kormány december 19-én a képviselőházat fel akarja oszlatni, valótlan.

Kossuth és a választói jog.

Budapest, december 2. Kossuth Ferencet ma délelőtt a vezérő-bizottság több tagja fölkereste. Később Apponyi Albert gróf Eberhardról Budapestre érkezve, szintén fölkereste Kossuthot, kivel hosszasan konferált. Apponyi ma este több ellenzéki képviselő kíséretében Máramaroszigetre utazik, hogy résztvegyen az ottani független-

ségi párt szervezkedő gyűlésén. Apponyi hír szerint nyilatkozni fog Máramaroszigeten Kossuthnak az általános választói jogról irt legutóbbi cikkéről.

Bomlás a koalícióba.

Budapest, december 2. Rakovszky István, a képviselőház alelnöke, a mai napot is Bécsben töltötte és több osztrák politikussal konferált. Ellenzéki körökben rossz szemmel nézik Rakovszky gyakori bécsi utazásait és el vannak rá készülve, hogy a vezérő-bizottság hétfői ülésén vélemény eltérések következtében a néppárt és koalíció között szakadás áll be.

Beteg képviselő.

Budapest, dec. 2. Krasznay Ferenc országgyűlési képviselő életveszélyesen megbetegedett. Az orvosok valószínűleg megoperálják.

A pesti megyeház.

Budapest, dec. 2. Pestvármegye székházán ma teljes csend uralkodik. A tisztviselők minden hivatalban dolgoznak, bár az állampénztár még nem folyósította a fizetéseket. Vigyázó gróf ma nyújtotta be a képviselőházhoz bejelentését, melyben orvoslást kér az írást, hogy őt alispáni hivatalának elfoglalásában megakadályozták.

Hamisító ügyvéd.

Budapest, december 2. A budapesti kir. ügyészség közokirat hamisítása miatt vádat emelt dr. Döményi Dávid soroksári ügyvéd ellen.

Egy munkás szerencsétlensége.

Budapest, dec. 2. A budapesti Schwindt serfőzógyárban ma délben Golek Szaniszló munkavezető saját vigyázatlansága folytán a forró serfőző kazánba zuhant. Haldokolva szállították a kórházba.

Kristóffy miniszterelnök.

Bécs, dec. 2. Itt előkelő körökben az a hír van elterjedve, hogy amennyiben a közel övöben kabinetváltozás állana be, ez csupán Fejérváry távozását jelentené, mert a kabinet Kristóffyval az élén együtt marad.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptalajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

NYILTTÉR.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

A napi italnak a leginkább megbetegedéseknél, a garat és hörgek hurutjánál, tődő- és mellhártya-gyulladásnál.

Igen alkalmas étkezésnél. — Kévid használni étés nélkül lehetetlen. Székélyeségi hatóanyagú étél megerősítő.

Kalodont

mélikülűszhetetlen

fogtiszttató-szer,

A fogak tisztántartásához csupán szájvíznek nem elég. A fogakhoz mindig újlag keletkező ártalmas anyagok eltávolításra csak mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítő és antiszeptikus ható fogtiszttató-szerrel sikerülhet, minéltek a „Kalodont” már az összes kulturálmokban a legkisebb használatra bizonyult.

HIRDETÉSEK

— Pártoljuk a magyar ipart! —

Milhofer Ödön

ékszerész

NAGYKANIZSA

az első magyar

Alsó-Hámori kina-
ezüst áru-gyár képviselője.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát: ékszer, arany- és ezüst-árak, arany, ezüst acél és nickel zsebórák és kina-ezüst és bronzdisz tárgyakban; különösen pedig az első magyar Alsó-Hámori kina-ezüst-gyár készítményeit a legjobb kivitel és minőségben.

Utmutató-Conducteur

október havi, téli menetrend, magyar és német, nagy és kis kiadásban megjelent és kapható FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsán.

VITA VITA

Hazai termék!

VITA

Legtisztább természetes NÁTRIUMFORRÁS

Számos orvosi szakvélemény alapján kítűnő gyógyhatású köszvény, húgysavas lerakódások, gyomor- és bélbetegségeknek. Különlegesség gyomorfégés ellen.

Kapható minden gyógyszerárban és ártóvíz-kereskedésben.

Forrás-igazgatóság Sóskut, Vasm.

VITA VITA

Magyar Regényírók

A legértékesebb magyar regények
egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti:

Mikszáth Kálmán

A ki a nagy vállalat eszméjét kidogozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeléseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvenégy kiváló alkotását — öleli fel.

Az írók névsora:

Baksay Sándor	Fáy András	B. Kemény Zsigmond	Toldy István
Benicskyné Bajza Lenke	Gall József	Kuthy Lajos	Tolnai Lajos
Beöthy László	Gárdonyi Géza	Mikszáth Kálmán	Vadnai Károly
Beöthy Zoltán	Gyulai Pál	Nagy Ignác	Vas Gersben
Bródy Sándor	Herczeg Ferenc	Pálffy Albert	Verszeghy Ferenc
Csiky Gergely	Iványi Odón	B. Podmaniczky Frigyes	Werner Gyula
Degré Alajos	Jókai Mór	Palszky Ferenc	Wohl Stefánia
Décsi Lajos	B. Jósika Miklós	Rákosi Jenő	
B. Eötvös József	Justh Zsigmond	Rákosi Viktor	

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációval.

Mindössze ezer illusztráció díszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom fementes papíros.

Diszkrét ízlésű díszes belkötési tábla.

Most jelent meg a harmadik sorozat. Tartalma:

Gall József: Szirmay Ilona. Illusztrálta W. Eperjesi Károly.
Jókai Mór: Az új földesúr. Illusztrálta Márk Lajos.
Iványi Odón: A püspök atyafisága. Két kötet. Illusztrálta Gergely Imre.
Rákosi Viktor: Elnemult harangok. Illusztrálta Grünwald Béla.

Az előbb megjelent első és második sorozat tartalma:

Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neográdi Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két kötet. Illusztrálta R. Hirsch Nelli.
Pálffy Albert: Esztiike kisasszony professzora. Illusztrálta Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.
Báró Jósika Miklós: A csehek Magyarországnban. Illusztrálta Kinnach László.
Tolnai Lajos: Báróné ténsasszony. Illusztrálta Kriesch Aladár.
Justh Zsigmond: A pénz legendája. — Gányó Julcsa. Illusztrálta Tull Odón.
Herczeg Ferenc: Pogányok. Illusztrálta Pataky László.

A „Magyar Regényírók“ minden művelt magyar úri család örökhecsű könyvtára. A hatvan kötet félevenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. A harmadik öt kötet most hagyta el a sajtót. — A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 korona. Törleszthető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető bármely könyvkereskedés útján. — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet.

Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

AKI kitűnő étvágyfokozó
asztali italt óhajt,
AKI gyenge, lábbadozó,
AKI ideges, álmatlan,
AKI vérszegény,
AKI sovány,
AKI szoptat,
AKI tüdőbeteg
ne mulassza el saját érdekében a
kitűnő hatásának elismert és rend-
kívül tartós

Herkules

maláta-tápsör
különlegességet inni.

Kapható minden nagyobb csemege-, üzser-kereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a

Herkules Serrfözde széküldési telepén
Budapest, VII., Bethlen-tér

Telefon 63 | 67. Árjegyzék ingyen.
Vidékre postán küldünk 5 kg. postaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.

Főraktár Nagykanizsán: Geltsch és Graef cégnél. Együttel köztudomásra hozzuk, hogy Kardos József ur kévéháztulajdonos a hírneves Herkules-sört n. é. látogató vendégeinek kávéházában állandóan kiszolgálta.

A már 32 éve a kerékpár világot uraló eredeti angol
Helical Premier
és **The Champion**
kerékpárokat dupla harang csapágygyal, 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket
az egész világon létező összes kerékpárhoz (külső és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, csontusok, csészéket stb.) óriási forgalmunk következtében

30% árleszállítással szállítunk vidékre és bárhová.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani eredeti gyári áron 75 kr. tól feljebb havi 8-10 kor. részletre adjuk.

Láng Jakab és Fia
kerékpár és varrógép nagykereskedők,
Ausztria-Magyarország legnagyobb, leg-
régibb és legmegbízhatóbb kerékpár-
raktára.

BUDAPEST, József-körút 41. sz.
Fiók-üzlet: Baross-tér 4.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel olcsón csináljuk.

Disz árjegyzékünk 700 kappal ingyen es bérmentve.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és menő káros alkatrészekről.

Schicht-szappan!

(Szarvas vagy kulcsszappan)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Auszsigban bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Naptárak 1906. évre
legnagyobb választékban kaphatók
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Értesitem a t. husvásárló községet hogy nálam a husnak kitogrammja

Eleje kilója 40 krtól 52 krajczárig
Mátulja „ 60 „ 64 „

(Az árak nyomtatékkal együtt értődnek.)

Reichenfeld Albert mászáros.

Nagykanizsa, Erzsébet királyné-tér

Telefon-szám: 40.

Elköltözés miatt egy 3 szobás szép utcai lakás azonnal olcsón kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Teljes ellátást keres intelligens nő. Levelet **árajánlattal** a kiadóhivatalba kérek 33. jelige alatt.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Vezérképviselőt és kizárólagos elárusító keres egy elsőrendű **amerikai írógépgyár**

Zalavármegye területére. Értékesítheti: **KORONA** szállodában d. e. 12 óráig.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Most jelent meg

az „Erzsébet királyné emlékalbum.”

A szerkesztő bizottság elnöke: báró Dániel Ernőné.

Tartalmában, külső formájában remek mű az

Erzsébet királyné album,

gyönyörű fogulatja a magyar társadalmi és irodalmi elő előségek szillemi munkájának, mely Magyarország megdicsőült Nagyasszonya emlékének szolgálatába állt, 200 oldalt meghaladó terjedelemben, 25 műmelléklettel.

— A magyar könyvpiacon e remekének **20 korona** az ára —

E diszkrét megrendelhető **Fischel Fülöp Fia** könyvkereskedésében Nagykanizsán és az

Erzsébet királyné emlékalbum

kiadóhivatalában **Budapest, VII, Erzsébet-körut 50. szám.**

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

BORÁSZATI LAPOK

mely immár 38-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a **külföldi tapasztalatokat**, újdonságokat, a német, francia, olasz, osztrák borászati irodalmat, minden kétséggel kizárólag a **legsokoldalúbb és legtartalmasabb szőlészeti újság**, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olcsóságtól egész fölélegessé tesz.

A „BORÁSZATI LAPOK”

munkatársai mindazok a magyar szakértők, akik csak a szőlőművelés terén az ország bármely részében kitűnnek és a szőlőrekonstrukció előharcosai gyanánt tekintendők.

A **Borászati Lapoknak a közgazdasági és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai** igen kimerítők, de különös súlyt helyez a tudósításokra is, a miben több mint száz tudósító dolgozik a lap szerkesztőségének a kezére.

Minden előfizető évenként legalább **egy nagy színes műmellékletet** kap, valamely magyar szőlő őfaj hű képét, a mellett ingyen állapítja meg a szerkesztőség a beküldött tőkerészekből vagy állatokból a fellépett **szőlőbeteget** vagy rovarát és az ellenük való védekezést és kimerítő **élelást** ad minden hozzáintézt szakkérdésre.

Lapkiadónok: **BAROSS KÁROLY** leltáros || Felelős szerkesztő: **Dr. BRUCKNER JENŐ.**

A lap előfizetési ára; 1 évre 10 kor. 1/2, évre 5 kor. 1/2, évre 2.50 kor.

Mutatványszámot 3 héten át szívesen küld a **BORÁSZATI LAPOK** kiadóhivata (Budapest, IX. ker. Blüml-ut 25. sz.)

Plüss-Stauter ragasz

felülmulhatlan törött tárgyak ragasztásához. Kapható **Alt és Böhm** cégnél Nagykanizsán.

PÉNZ!

Törlesztéses készpénzes kölcsönt

3%, 4 és 4 1/2% alapon földbirtokokra, jövedelmű bérházakra I., II., III. helyen, 15-től 70 évig törleszthető, remélendő garancia, gyapjú termékre nyújt legel, személyhiteit nyújt gazdáknak, tisztviselőknak, katonatiszteknek, kereskedőknek; előleg mindenemű értékpapírokra gyorsan eszközölhetnek.

HOFFMANN JAKAB

bankbizományi irodája Budapest, Teréz-körut I/A., III. B. Képviselek keresetnek.

„PACIFIC”

tojáspótló anyag, 1 levél megfelel 5 tojás-sárgájának, 10 fillér. Kapható: Drogeria a „Vörös kereszt”, Nagykanizsán.

KLYTHIA a bőr ápolására az arczbőr szépítésére és finomítására PUDER

Legelőkelőbb, toletté, háli és salon puder. Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analizálva és ajánlja Dr. J. J. Pohl m. kir. tanár által Németben Elismert levelek a legjobb körökből piado dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

és. és kir. udv. toletté-gazpán és Híltanegyzár. Főraktár: **HECS, I. Wellmelle E.**

3rétküldés utánvét vagy az ország elsőleges beküldés: mellélt. Kapható a legelőbb Híltanegzár-, drogan-kereskedésben és gyógyszerertekben. Napphíltanegzár: Alt és Böhm Károlt K. Mór és Erwin Gyula igazgatól.

Egy doboz 2 kor. 40 f.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa
Fischel Páló P. könyvtárhelyiségében,
Városház-palota.

TELEFON: 103.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Páló P. könyvtárhelyiségében,
intézőndők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	2.- "
Félévre	3.- "
Egész évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.20 K.
Negyedévre	2.40 "
Félévre	3.- "
Egész évre	12.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünnepnapok kivételével.

Felöltszerkesztő: SZALAY BÁNDOR.
Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Nyolc fővárosi lap nem jelenhetett meg.

— december 4.

Apponyi Mármaroszigeten. Tegnap a mármaroszigeti népgyűlésen körülbelül nyolcezeren vettek részt. Apponyi elsősorban a Fejérváry-kormány törvény-elenségéről szólt, majd Kossuth minapi cikkével foglalkozott. Kijelentette, hogy a függetlenségi párt igenis kívánja az általános választói jogot, ezért azonban szó sem lehet róla, hogy a nemzeti követelésektől elálljon. Beszédét így végezte: »Legyünk elkészülve arra, hogy az ország népét újból a választási urnához hívják és talán többször is szöktetik a választási urna elé, hogy végre is kifárasssák és a nép beadja derekát. Erre az esetre kéri a választók kitartását.

Népgyűlések Népgyűlések voltak tegnap Brassóban, Ungváron, Kassán, Debrecenben, Marosvásárhelyen és Kiskőrösön. Mind a helyeken a szocialisták gyűléseztek.

Ujságzedők sztrájkja. A budapesti újságzedők tegnap elhatározták, hogy azokat a lapokat nem szedik ki, melyek az általános választói jog ellen irnak. Így mindjárt a „Magyarország” című lapnál beszüntetik a munkát.

A novemberi esőzések statisztikája.

Érdekes kimutatás Nagykanizsa vidékéről.

— december 4.

Hogy a múlt hónapban lecsett csapadék-mennyiségek számokkal is — kézzelfoghatólag — legyenek kitüntetve, közöljük egy nem mesze Kanizsától lakó levelezőnk kimutatásait, a melyek csapadékviszonyainkra annyiban is érdekel bírunk, mert azokból kitűnik, hogy az eidei novemberi esők egy rekordot értek el amely nem oly hamarosan lesz egy másik év novemberére által elérve. Az illető vezetése alatt álló esőmérő állomás adataiból kitűnik ugyanis, hogy pl. vidékünkön:

1902. évben 2 esős napon	16'2 m/m csap. es.
1903. » 12 » »	78'3 m/m » »
1904. » 4 » »	32'2 m/m » »
1905. » 14 » »	165'5 m/m. » »

Ezen szám a legmagasabb az utolsó négy év alatt nemcsak a novemberi hónapok általában, hanem az utolsó évfolyamok bármelyik más havi észleleténél is.

Legközelebb áll hozzá csak az 1903-ik évi július hava, a midőn 12 esős napon 155'3 m/m esett vármegyénk középjárásaiban. Ha hozzá tesszük, hogy az 1905-ik évi október havában

is 11 esős napon 127'8 m/m esett, akkor egy képet alkothatunk magunknak arról, hogy miután a két utolsó hónapban 25 esős napon összesen 293'3 m/m csapadék esett, ez több, mint a talaj, a gazdaság, a csizma és az egészség elbir! Ezért ne is csodálkozzunk azon, hogy a vetési munkálatok vármegyénkben még mai napon sincsenek befejezve, hogy a mezők, rétek, legelők nyakig vannak a nedvességben és az utak — ahol éppen törvényhatósági ut nincsen — direkt járhatatlanok. Sártenger a tájék!

Pedig csak vegyük, hogy milyen szerényen köszöntött be ezen év január hóval, a midőn ezen hónapban csak 5 m/m csapadék volt feljegyezhető. A végén csattanik az ostor itten is!

Most már kívánatos volna, hogy a Kristóffy bácsi egy érlyes rendelettel betiltan ezt a sok csapadékot is; akkor legalább abban nem akadékoskodnának a renitens vármegyék.

Ha valaki babonás, akkor a folyó december hónapnak sem állithat kellemetes jóslatot, mert egy pénteki napon vette kezdetét ezen hónap és a kibontakozás ilvenformán alig várható.

Egy vigasz mégis marad: hogy csendesen esik az eső — és nem tintatartókból fröcscentik a jupiter plusz fáradszatlan szolgál!

Városok és vármegyék.

Meghívó. Zalamegye ellenzéki polgárait december hó tizedikén délelőtt tizenegy órakor Zalaegerszezen a Korona vendéglőben tartandó gyűlésre tisztelettel meghívom és a tárgysorozat fontossága folytán mulhatlan kérem szíves megjelenésöket.

Nadeuczky Jenő,

mint az egy. ellenzék elnöke

Megyebizottsági tagok igazolása. Ma reggel az összes nagykanizsai megyebizottsági tagok egy igazoló jegyet kaptak Zalaegerszegről az alispáni hivataltól. Ilyen igazoló jegyet bizonyára minden megyebizottsági tag kapott. Hogy e jegyeknek mi céljuk van, azt egyelőre még nem tudjuk, csak sejtjük, hogy óvintézkedés arra az esetre, ha főispánja lesz a megyének, a megyéhez kapun nem minden emberfia léphet át. Az igazoló jegyen ez áll:

Állandó igazolási jegy a közgyűlési tereembe való belépésre.

N. N. bizottsági tag ur részére

Ezen igazolási jegy megőrizendő s a közgyűlési tereembe való belépéskor felmutatandó, bizottsági tagsága megszűnésekor a vármegye alispánjához beterjesztendő.

Még egy rendszabály. Kristóffy József belügyminiszter ma rendeletet küldött Zala megyéhez és azokhoz a vármegyékhez, melyek dotációját december 1-jével megszüntette, melyben tekintettel arra a körülményre, hogy a vármegyék különféle tekintélyes összegű alapokat kezelnek, szigorúan megtiltotta, hogy a vármegyeyi tisztviselők fizetéseit akár kölcsön-átruházások, akár rendkívüli segély címén ezekből az alapokból fedezzék; azzal a céllal, hogy az így keletkezett hiány az adók és újoncok beszoállítására után folyósítandó dotációkból pótolják. A miniszter tekintettel ennek az eljárásnak törvénytelen és bünds voltára, figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy az alapok kezelése körül észlelhető legcsekélyebb szabálytalanság esetén a legszigorubb fegyelmi eljárást és bünvádi megtorlást fogja alkalmazni.

Ez a rendelet komikus — megnyilatkozása annak a kicsinyes komisszágnak, amely Kristóffy a vármegyeyi tisztviselők ellen vezet s mely a dotációk megszüntetésének az eredő oka. A belügy biztos dühét csak fokozhatja, hogy egészen tehetetlen a tisztviselőkkel szemben, akiknek sorsát a törvényhatóságok társadalmá garantirozza.

December elsején. Nevezetes nap Zala vármegye tisztviselőinek életében december elseje. Nem az állampentár fizeti ki a gázeit, hanem — mint a régi jó időben — maga a vármegye. A belügyminiszter megszüntette a dotációt a azt hitte, hogy a legközelebbi hónap elsején bekövetkezik a nyomor és a veszedelem. A vármegye azonban jó eleve gondoskodott a fedezetéről s a tisztviselők csak úgy megkapták a gázeit, mint ha adóhivatal fizetett volna. Elsejére már összeállították: kinek mi járt, menyi a levonás adó, nyugdíj járulékok, előleg, bélyeg stb. fejében; elsején reggel azonban bejött Zalaegerszege Nagy László ur, a hatvanas bizottság jegyzője, hozott magával 10274 K 87 fillért s tizenegy órára már szót is osztotta a tisztviselők között. A vidékiok két a postára adták, a központiakét azonnal kiszolgáltatták. Nem szenvedett egy órányi halasztást a gázfizetés. És ez most már valószínűleg így lesz egyideig: amig a politikai válság csomója ki nem bogoződik. A vármegye bebizonyította, hogy elvelért áldozatokra is kész; a tisztviselők pedig abban a tudatban, hogy existenciájuk biztosítva van, dolgoznak nyugodtan tovább.

Keszthely város képviselőtestülete Keszthelyen a városház tanácstermében december hó 4-én d. u. 2 órakor rendkívüli közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Sorlévizsgálati díjak megállapítására vonatkozó füzszolgabirodsági rendelet. 2. Villanyvilágítás létesítése tárgyában

tartott értekezéseiről felvett jegyzőkönyv. 3. Járda- szabályrendelet végrehajtására vonatkozó fozol- gabírósi átirat. 4. Fürdő bizottság jelentése. 5. Illetőségi ügyek.

Láncszemek.

— december 4.

Mindnyájan szeretnénk vagy legalább is nagyon sokan szeretnénk megszabadulni az *állatvilág* költekeiktől.

Azt akarnák, hogy valami magasabb, esz- ményibb, ugynevezett erkölcsi mozgató és irányító erő érvényesülne az emberi élet moz- zanataiban.

Őrök álom marad ez csak. A nagyon ma- gasan járó, tehát a testnek, a fizikumnak ter- hét érző lelkek álma.

Az emberi élet pedig megmarad mielőrké nagy anyagcserélési folyamatnak, melyben — ha kissé választékosabban akarjuk kifejezni — a *gyomor* és *szív* követelik ellenállhatatlanul a maguk érvényesülését. Szóval: mozgatják és irányítják az emberiség millióit az *ös-ösztönök*. Amiképpen vala *kezdetben* és léssen mindig, öröktől öröki.

A fő-ösztön, az ösztönök leghatalmasabbja a fajfenntartás ösztöne az egyedül való ur, a zarnok *monarcha* az egész emberiség fölött. Ennek a rabszolgái vagyunk a *gyomrunkkal* is, a *szívünkkel* is.

Azért eszünk, mert markáiban tart ben- nünket az életösztön, a hatalmas fajfenntartási ösztön, mely egyenesen kényszerít az evésre, a táplálkozásra, hogy le tudjuk neki szolgálni a ránk mért robotot.

Ez a hatalmas zarnok kényszerít és vált ki belőlünk (a neki szolgált, alája reudelt ösztönök útján) olyan tetteket, amiket az em- beriség a maga erkölcsi színvonalá szerint, vagy az emberiség egyes részei a maguk ér- dekei szerint nagy, szép, jó, dicső avagy gonosz, jundorító, gaz, megbélyegző tettekül ismernek.

Azok a tettek, amik ennek a zarnoknak hatalmán kívül eső keretben teremnek, amik- nek eredő szálait nem ez a mindenható, ellen- állhatatlan zarnok tartja kezében, olyan ma- gasabb erkölcsi mozgató és irányító erőnek eredményei, aminek súlypontja is egy más, előttünk még ismeretlen erkölcsi világban van.

Ami e felé az ismeretlen világ felé, mint a lelki gravitáció bizonyos kisebb nagyobb mértékű megnyilatkozása az emberiség milliói- nál tapasztalható, még csak tehetetlen, bizony- talan, tétovázó vergődés, a világosságot csak sejtő vakok tapogatódzása, ingadozása, inga- dozó, tántorgó bandukolása.

Hába tartasz a vak elé égő fáklját, nem segítész rajta. De ha kezét megfogod és ve- zeted, ő pedig bizalommal követ, hatalmad- ban van, veled megy, ha jó uton vezeted: az údvösségbe, ha rossz uton: a kárhozatba is.

Valami ilyenféle mód érvényesül (csak tes- sék jól megfigyelni! amint az emberiség kü- lönböző vak tömegeinek kezét az igazán becsületes, magasabb küldetésű *vezetők* vagy az *ügyes sáfárok* azzal a jogcímmel ragadják meg, hogy őket ama bizonyos ismeretlen erkölcsi világ felé vezetik.

Az írók legnagyobb része nem szívesen szárnyal lelkével — még ha meg is van a repülőképesége — abban a nagyon is magas eszményi világban, mely már bizony túl van

a leghatalmasabb ös-ösztön országán. És pedig azért nem szívesen, mert lelküknek repülése közben nagyon is érzik a test, a fizikum ter- hét. No meg aztán a tapogatódzó vak töme- gek előtt ugyan hiába lobogtatják a maga- sabb *világosság* fáklját. A nagy tömegek, akik az ös-ösztönök robotját végzeik, nem érzik, tehát nem is érthetik meg azt a ma- gasabb, tiszta fényvillanást.

A magas szárnyalású írő-lelkek is (ha a közvetlen hatás vágyán túl nem emelked- tek) kénytelenek leszállani és itt mozogni az ös-ösztönök világában.

Csörtetvén a legfőbb *monarcha* rabláncai- ban ők maguk is a nagy anyagcserélési faj- fenntartási folyamat egyes mozzanatait büvös költői fátyolba takargatni, *eszményíteni* próbálják.

És mi, az ös-ösztönök felszabadulni soha nem bíró jobbágjai, robotosai a mi örök rabságunk más-más mozzanatainak ilyképpen való megszépítését, eszményítését bámulják csodáljuk és a hallhatatlanság piederstáljára helyezük.

(Vége köv.)

HIREK.

— **Kitüntetett hirlapiró.** A király *Barát* Armin temesvári hirlapirónak a hirlapírás és közművelődés terén szerzett érdemeiért a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Csőndes László dr.** tapolcai tiszteletbeli szolgabíró írja a Balatonvidék — állásról lemondott.

— **Passierschein.** Uj rend van a nagyka- nizsai közös kaszárnyában. A katonáknak ugy- nevezett »Passierschein« adtak és a kaszár- nya kapuját csak az lépheti át, kinek ilyen igazolványa van. Civil ember nem juthat be a kapun. Valószínű, hogy ezzel az intézke- déssel azt akarják meggátolni, hogy a poli- tika terjedjen a katonák közt, ezzel azonban alaposan elkéstek.

— **Halálozás.** Ószinte részvételt vettük a következő gyászjelentést: Nemes-Vitai Viosz Mária férjezett puchói és martonfalvi Markó Nándorné ugy a saját, valamint az összes ro- konság nevében mély fájdalomtól megtört szível tudja, forrón szeretett felejthetetlen férje puchói és martonfalvi **Markó Nándor** déli vasuti főellenőr és kocsintéző, hosszas betegség után folyó évi december hó 3-án este 8 óra 25 percór életének 43 ik, boldog házasságának 16-ik évében az örökkévalóság- ba költözött. A drága hamvak a' gyászházból (déli vasuti pályaudvari laképület) f. évi de- cember hó 5-én d. u. 3 óraker a helybeli r. kath. sírkertben a feltámadás szent remény- ségével a családi sírboltba fognak örök nyu- galomra tétetni, lelke üdvéért pedig az en- gesztelő szentmise-áldozatot f. hó 6-án déliótt 10 óraker a plébániai templomban fog bemu- tattatni az irgalmasság Istenének. Nagyka- nizsa, 1905. december hó 4-én.

— **Gyilkos apa.** Ma reggel csendőrok hoz- tak egy karosi embert a nagykanizsai ügyész- séghez. Nagy büne van, a saját legény fiát akarta elpusztítani. Rég óta vizsály dult már a karosi Rítecz családban. Különösen a 19 éves fiu és apja, József közt volt napirenden a ve- szekedés, míg tegnap tettelegességgé fajult és gyilkossággal végződött. Rítecz József lekapta a falról puskáját és azzal két lövést intézett fiára. Mindkét lövés súlyosan találta a fiut, kit haldokolva hoztak a nagykanizsai közör-

házba, az apát pedig a csendőrség letartóz- tatta és beszállította a kir. ügyészséghez.

— **Advent.** Megkezdődtek tegnap a hajnali misék. Három héten keresztül, amikor még sötét van, kora hajnalban *kivilágítják* a templomokat és misét mondanak a papok. Ezzel jelképezik azt a kort, amikor még nagy sötétségeknek vol- tak kitéve a keresztyének és dugva elrejtőzödvé éjjazaka kellett bemutatnioka misét és lopva, titokban a sötétség leple alatt surrantak be a templomukba a hívők.

— **Vadászat.** E hó 2-án Skublics Károly bessenyői birtokán szűkebbkörű vadászat tartatott. Zsákmányul esett 25 darab fácánka- kas, 43 darab nyul, 1 öz és 6 drb. róka. A fáradt nimródokat a vendégszerető házigazda látta el mindenféle széppel és jóval. Szébbnél sebb toasztokban hiány nem volt. Politizálás után megcsendült a cigány zenéje s szóit a magyar nóta.

— **Magyar Kör idegenben.** *Tapolcai* tu- dósítónk közli: Egy honosom írja, hogy a Jo- hannisburgi magyarok az osztrák honosokkal együtt föntartott »Kör«-ből kiléptek és »Ma- gyar Kör«-t alakítottak. Oka ennek pedig az osztrákoknak a magyarokkal való viselkedése itthon. Érdekesen leírja tudósítóm, hogy mily impozáns módon nyilatkozik meg távol a ha- zától, a magyar haza szeretete, a magyar ho- nosság érzelme az afrikai magyaroknál.

— **Templom átvétel.** A szentbékálai plébá- niához tartozó Balatonhenye község rom. kath. temploma, amennyiben közvesztélyes voltánál fogva isteni tiszteletet benne tartani nem lehetett, körülbelül két éven át hatóságilag be volt zárva; mivel, a hives csekély számú és szegénységük- nél fogva a dűledező templomot felépíteni képe- sek nem voltak és a templomnak kegura nincsen, Hornig Károly báró veszprémi püspök nagy áldozat árán a templomot restauráltatta. Nov. 30-án a kerületi *esperes*, Vendel János sümegi főerdész és Kéry Gyula plébánosból álló bizottság felülvizsgálta az építkezést és a temp- lomot hivatalosan átvette Keszler Aladár tapol- cai építőmestertől.

— **Népkönyha.** Keszthelyen Festetics Taszilo gróf neje Hamilton hercegné, az urdalmi cse- lédgyermekék és szegények részére a zárdában saját költségén ez évben is népkönyhá állít fel, hol nevezettek naponként ebédet kapnak. A népkönyha december elsején nyitott meg.

— **Öngyilkosság.** Légrádról írják nekünk, hogy Luka Mihály ottani lakost tegnap reg- gel ágyában halva találták. Valószínű, hogy megmérgezte magát, ezt azonban csak a bon- colás fogja megállapítani.

— **Vásári epinódok.** A vásárokon adnak, vesznek, lopnak és fejeiket vernek be. A nai nagykanizsai vásár nemcsak az adásvevés, hi- nem a lopások és febbeverések tekintetében is elég élénknek mondható. Több tolvajt csi- pett rajt a rendőrség és verekedésért is több atyafit kisertek be.

— **Artézi kut.** A keszthelyi fürdőbizottság artézi kutat furat az Andrassy-téren. A kétfu- rakkal folynak a tárgyalások. A próbafurást 50 méterre teljesítik mintegy 2000 korona költséggel.

— **Értékes lelet.** Reischl Richárd balatonhid- végi bérletén már tavaly sok ókorszakbeli régi- séget találtak, melyeket a Balatoni Muzeumba szállítottak. Az idén ismét forgnak, a mely alkalommal három szép urnát — elégetett holtak hamvait tartalmazó edényeket — találtak. Reischl Richárd szíveségéből ezek az értékes régiségek is a Balatoni Muzeum birtokába jutottak. Az urnák egyike olyan nagy, a milyen a muzeum- ban még eddig nem volt.

Borsszem Jankó Nagykanizsán.

Az asztaltársaság estélye.

Bár az az előkelő, szép közönség, mely egyebet este szüföldésig megtöltötte a Polgári Egylet nagytermét, eléggé méltányolta a „Nagykanizsai első magyar asztaltársaság” estélyének kiválóságait, szükségesnek látjuk hangsúlyozni, hogy évek óta ez volt első mulatságunk melyen műkedvelők sablonos éneke és zongorázása helyett eredeti, nem lecsépett dolgok produkáltak. Hogy a programm lényege miben állt, azt tudják már olvasóink, itt csak az estély lefolyásának megírására szoritkozunk.

Fél kilenc órakor már színültig megtelt a nagyterem. Pontban 9 órakor Gábor Ernő sikeredt prólogjával megkezdte az előadások sorozatát. Előkérsítette a közönséget arra, hogy itt helyi dolgokkal, alakokkal foglalkozni az élclapok ösztönöségével, de azért „hunout, aki haragszik.” De, az hisztek, nem is haragudott meg senki. Mert ha mondták is a deszkákon egy némely kényesebb igazságot, azt elég szeretelméltséggel és kedéllyel mondták el ahoz, hogy sikerült élnél egyébnak ne lássék. Akikkel foglalkoztak, azokat megvizagstalta az az igazság, hogy minden apró-cseprő legény személye sem érdekel hatszáz intelligens embert. A „kivicezés” együttjár a nyilvános szerepléssel, lehet mondani, hogy ez már a „nagyság átka.” És a szövegírók tudták, hogy kiknek a személyével szabad foglalkozni. Azokéval, kik fejlettebb térsüknél fogva elérték a tréfát, há sikerült.

Ezek után üdvözöljék tisztelő és nemzetes Dombosági és bugaci Mokány Berci Agrárius hazafi ritka ügyes ábrázolóját, Brónyai Lajost, ki ugyancsak levette a keresztvizet városunk ama polgáraitól, kiknek különben sincs — keresztviz. Nagyon megszidta őket a német beszédjükért. Megszivlelendő szavak ezek, uraim! Elmesélte méltó indignációval néhány pompás nagykanizsai kalandját, aztán tapsokkal megrakodva távozott, hogy utána Ihaszi Horvát István kitűnő előadásával óriási derűtséget kelte mint Tarjass Illés „szálljon” társas életünk egy népszerű alakjához, kít „az Uriston soká élteszen.” — Következett Kertész Jenő (Wewresshegyi) Krassz Sarolta kisasszony (Wewresshegyiné) és Törzs Kálmán (Tojáss) együttes szereplése. No, ez nagyszerű volt, mind hárman főlégek voltak — „igeniss!” Halálos vétek lenne azonban, ha itt meg nem jegyeznék, hogy Törzs Kálmán a legkedélyesebb ember Nagykanizsán, aki maga sincs vele tisztában, hogy egy, vagy két millió adomást tud-e könyv nélkül. Sokat fáradozott az estély érdekében. (Tojás! Értve?) Grünfeld Márk jellegzetes Seiffensteiner maszka szennáció számba ment. Özönvíz előtti kosztümjével kitűnő reklámot csinált a — maga jól felszerelt ruházattal.

Pont. Következik a sláger. Falrengető taps és éljenzés. Nem? ... De igen... No, persze, hogy Blau Margit kisasszony az, ki a deszkákon már megjelent. Édes szobaleányzó, Jucika, ha minden szobaleány kegyedhez hasonlóan oly végtelen kedves és szellemes lenne, bizony isten magam is bezupálnék. Hanem, az öreg Ottó ifurnak ugyancsak megmondogattott; a szivünk-ből beszélt. A naccságát sem teszik kirakatba, amit ott kaptak! Hát, még mikor énekelni kezdetek, ... láíta? a legöregebb férfiak is úgy tapsoltak, mintha ezreket kaptak volna érte. Hiszen, csak tudtuk volna, hogy a kapu előtt vár a papája fogata, a kiérdemesült vak lovakat — automobil gégek, ha nem igaz — nagyon megüdvözöltük volna. kifogtuk volna őket. „De majd máskor, — A viszontlátáskor.”

Büchler Mór, Herr Kraxelhuber S... tnekről, egyike volt a legjobbaknak. Figy... remélto lehettség, amellott szerepe is, melyt maga készített, pompás volt. Kaiser Ernő is (ifj. Hombár) „vihárosan” megtapsolták, amiért mesterségének megfelelően annyi rajfínáival kiforgatta az igazságot a sarkából. Toleranciából juttattak valamit a katonaságnak is, amennyiben Furedi János és Bäder József mustrái voltak (nem „érték nélkül”) a mi házi-zredeinknek.

Hanem, most uraim, le a kappal, mert a tiszteltremélto Cenci néni beszél. Ki hiszi el, hogy Horváth Istvánné urasszony az, aki olyan alaposan mosdálja a mai leányokat? Dehogyi! Ez Cenci néni, a kedves, okos, tapasztalt néni, ki egyre köt, köt és éles szemmel és szerető mosollyal szemléli a világ változását. Amit Horvátné urnő produkált, az valóban tiszta művészet, mely messze felülmulja a műkedvelés körét. Ez a harmónikus, szép alakítás, élethű maszki és beszédmodor mindenkit meglepett, még a Cenci néni — férjét is. Nem mondjuk el, hogy a szereplés után, milyen elragadtatással csókolt kezét a Cenci néni férje Cenci néznek, mert ez családi titok. Hanem, a mai leányok kellemetlenül érezhették magukat, (Hogy a cirmos cicám rugja meg.) Kitűnő volt Deutsch Jenő Bukovai Abszenciusa, Törzs Kálmán viccei, mint Kalem-burszky Weissz Izsó (Reb. Menachem) jellegzetes maszkiában kitűnő éllel megátkozott Nagykanizsán mindent, a cipőpátpótól az — állatorvosokig. Huszonhét átkot mondott el, a közönségnek azonban ennny sem volt elég. Végre is ki kellett volna jelentenie, hogy „legyen átkozott az egész világ.” Slozárék István nagyszerű Sanyaró Vendel volt, a városkésáról. Végül Bród Jenő, mint nagykanizsai rendőr szerepelt. Egyike volt azoknak, kik legnagyobb hatást érték el. Mintha csak Markotányi rendőrt láttuk volna a város-háza kapujából. A megrovási kalandokon a jelen-volt rendőrfőkapitány nevetett a legjóízűebbeket, sohase hitte volna, hogy a legényei neki még ilyen jó mulatságot szerezzenek.

Aztán — aztán kezdődött a tánc, mint mondani szokás, kivilágos kivirradtig. A Borsszem Jankó megtette a hatását. Olyan jó kedvű társaságot még keveset látták az egylet falai.

Az estély többet mint 400 koronát. jövedelmezt tisztán a szegény gyermekeknek.

A rendezés mintaszerű volt.

Hölgyek névsora Ott volt mindenki.

N. S.

Mulatságok.

Szórakoztató délután. A katolikus legényegylet tegnapi délutánja kitűnően sikerült. Nagyon szépen szavalt Tóth Károly, Erdőssy Lujzika zongorajátékaért igen sok tapsot kapott. Strasser Márton gramfon előadásai rendkívül tetszetek; Oszeszly Kálmán szavaltának is nagy hatása volt. Az Uránia előadás elmaradván, helyette Pap János főgimnáziumi tanár értekezett tartalmasan, tanulságosan és pompás humorral az osztrákokról.

Művészek, vagy műkedvelők.

Ma vettük a csáktornyai magántisztviselők meghívóját a december 9-én rendezendő hangversenyükre. Az estélyen Szoyer Ilonka, Márkus Dezső és Kiss Dezső zongoraművész, is közreműködnek, ami valószínűleg az estély budgetjének tetemes megerhelésével jár. Ámde csalódik, aki azt hiszi, hogy a nagy költséget nyugtanak is eleget a művészek, mert a csáktornyaiak példátlanul góránsak a vendégekhez és belenyugodtak abba, hogy Szoyer Ilonka férjének zongorakísérete mellett mindössze egy operarészletet

és két dalt énekeljen. A programm két pontja közül Kiss Dezső is csak kettőt foglalt le. A többi pontokat műkedvelők töltik be. Pedig ha Szoyer leutazik Csáktornyára, bizonyára kér annyi minimális honoráriumot, pláne, ha a férje zongorakíséretéhez ragaszkodik, amennyiért egy könnyebb operettszerepet is végigjátszik. Mind a mellett az esély fontosnak ígérkezik és bizonyára emlékezetes lesz Csáktornyan. Az estély műsora a következő:

1. Faust, Gounodtól, előadja: hegedűn Weissz Viktor, zongorán kíséri Heinrich Alma.

2. A holló, Poe Edgar költeménye, szavalja Vajda Andor.

3. Részlet a „Hunyady László” operából, Márkus Dezső zongorakíséretével énekl Szoyer Ilonka.

4. Chopin: Ballade asdur; Phantasie impromptu cis moll; Valse, zongorán előadja Kiss Dezső.

5. „Petőfi a Hortobágyon”, melodráma, Pollák Margit zongora és Weissz Viktor hegedűkíséretével előadja Blau Benő.

6. Csalogánydal Alabiefftól és Madárdal Taubertől énekl Szoyer Ilonka.

7. Liszt XIII. rapszódiaja, zongorán előadja Kiss Dezső.

Az estély 8 órakor kezdik.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

A kassai főispán letette az esküt.

Kassa, decemb. 4. Mára volt kitézve a vármegye közgyűlése, melyen Pongrácz Ferenc főispán esküt akart tenni. A közgyűlésre óriási óvintézkedéseket tettek. Már kora reggel 165 csendőr állást foglalt az udvaron és az emeleten. A közgyűlési terem lepecsételt ajtaját puskaművessel nyitatták föl, hasonlóképp a többi lezárt ajtó, aztán megjelent Pongrácz főispán a közgyűlési teremben és a közgyűlést megnyitottanak nyilvánította, majd letette a hivatali esküt. Ezután, minthogy a vármegyei tisztviselők közül senki sem jelent meg, Schmid Dezső tiszteletbeli főszozolgabíró kinevezte tiszteletbeli főjegyzővé és tőle rögtön kivette az esküt. Az ülés jegyzőkönyvét Schmid főjegyző szerkesztette és az ülés után a törvényhatósági bizottsági tagok közül megjelent Sakratka Józseffel együtt hitelesítették. A karzati közönség részben abcugolt, részben éljenzett és miután a főispán rendre utasította őket, a közönség nyugodtan távozott.

Laszberg gróf és a tisztviselők.

Budapest, december 4. Laszberg gróf pestmegyei főispán ma köriratot intézett az összes központi tisztviselőkhöz és felszólította őket, hogy holnap, kedden jelentkezenek nála. Ha a tisztviselők a felhívásnak nem tesznek eleget, azt a főispán a hivatali engedelmesség megtagadásának tekinti és jelentést fog tenni a belügyminiszternek, ki az engedetlen tisztviselőket azonnal fel-függeszti állásuktól. Több hirdlapíró megkérdezte Laszberg főispánt, hogy mi fog történni akkor, ha ennek folytán Pestmegyében közigazgatási sztrájk törne ki, mire a főispán azt válaszolta, hogy a felüggesze-

tett tisztviselőket helyét azonnal másokkal töltenék be, mert annyian vannak, hogy két Pestmegye tisztviselőit is helyettesíteni tudnák.

Boycottált lapok.

A betűszedők sztrájkja.

Ma már 8 lap nem jelenhetett meg.

Budapest, dec. 4. A budapesti szocialista betűszedők elhatározták, hogy ama lapokat, melyek a választói jog ellen irnak, többé nem szedik ki. E határozat értelmében ma Budapest egyik legnagyobb nyomdájában a *Globus* nyomdában kitört a sztrájk. Ma már *nyolc* pesti lap nem jelenhetett meg és pedig: *Magyarország*, *Pesti Napló*, *Független Magyarország*, *Neues politisches Volksblatt*, *Haladás*, *Független Hírlap*, *Polgár és Magyar Szó*. A szedők elhatározták, hogy a többi lapoknak sem szednek ki olyan cikket, melyek az általános választói jog ellen íródtak.

Szédészervező: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Teljesen felszerelt, ezidőszert is működésben lévő, lóherfejtővel ellátott 6 lóerős

cséplőgép garnitúra

olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítás ad Kaster Miksa.

12920 tkv. 1905.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bognár György végrehajtónak Bognár Ferenc végrehajtást szenvedett elleni 80 kor. tőke ennek 1905. évi ápril. hó 11 napjától járó 8%, kamatai, 20 kor. per, 14 kor. 20 fillér végrehajtás kérelmi, 18 kor. 30 fillér árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a gelsei 352 sztkvben + 1084 hrsz. szőlő és pince az Öreghegyen 1032 korona, 1019/b hrsz. szőlő az Újhegyen, 520 korona, 1019/a hrsz. szőlő az Újhegyen 520 kor. becsértékben

1906. évi január hó 3-ik napján d. e. 10 órakor

Gelse község házánál dr. Kreisler József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megkötendő nyilvános bírói árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1905. évi október hó 3-ik napján.

GOZONY,

kir. törvénzéki bíró.

Névjegyeket, üdvözlő kártyákat

finom elefántosont, vagy hártya-papíron, sima vagy aranysegélyvel, a legesimósabb kivitelben készit

Fischel Fülöp Fia
könyvnyomdája — Nagykanizsán.

Értesitem a t. huzvásárló közönséget hogy nálam a husnak kilogrammja

Eloje	kilója 40	krtól 52	krajczárig
Mátulja	60	64	"

(Az árak nyomtatékkal együtt értődnek.)

Reichenfeld Albert mézár.

Nagykanizsa, Erzsébet királyné-tér

Telefon-szám: 40.

MAYER KÁROLY

VEBŐTISZTÍTÓ,
PUSZTÍTÓ ÉS GÖZMŰPÉSTŐ GYÁRA
NAGYKANIZSÁN

Olyan telepek: Zalaegerszeg, Csáktornya, Keszthely, Barcsfőpály, Nagytád, Szombathely, Alkántanya, Révkomárom.

Olyan, urai és gyermekruhák, káptartási cikkek, függönyök, terítők, mosások, bőrtisztítás, kényes, napszemüveg s minden a szobába vagy tárgyaló részére. — Nérmény- és püfisch-kelmelek gőztűrés és préselésre a legjobb minőségben. — Jutalagos árak!

Arjgyuk legyen és bírszentre.

500 koronát

fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett (üvegje 70 fillér) valaha ismét foglajást kap, vagy szája büzlik. (Franco küldéssel külön 95 fillér) Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. Csakis "Bartilla fogviz" kerendő. Hamisítások bejelentése jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmeutve küldök 7 üveget 5 kor, 20 filléért.

— Raktár Nagykanizsán: Drogeria a "Vöröskereszthez."

Egy hónapig

teljesen ingyen!

A ki már most beküldi — ha csak egy hónapra is — az előfizetési összegét AZ UJSÁG politikai napilapra, annak egész december havában teljesen ingyen küldi meg a kiadóhivatal a legjobb magyar lapot: AZ UJSÁG-ot. Előfizetési árak: Egy hónapra 2 korona 40 fillér, három hónapra 7 korona. AZ UJSÁG gyönyörű kiállítású naptárát minden előfizető díjtalanul kapja meg. GYÖNYÖRŰ HUSVETI ALBUM! Megrendelési cím: AZ UJSÁG kiadóhivatala Budapest, Kerepesi ut. 54. szám.

MONTIGNOSO GRÓFNÓ, volt szász trónörökös emlékiratait most közli AZ UJSÁG. Ujjonnan belépő előfizetők külön levonatban megkapják ennek a szenzációs emlékiratnak eddig megjelent részét.

Előfizetési és hirdetések: Nagykanizsa, Pálffy Flóra könyvkereskedésében, Városház-palota.
TELEFON: 103.
Előfizetési és hirdetések: Pálffy Flóra könyvkereskedésében, Városház-palota.
intéződések.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.-
Negyedévre	2.-
Félévre	3.-
Egész évre	12.-

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 K.
Félévre	8.-
Egész évre	36.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
őnnepnapok kivételével.

Felolvasó: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A szedők kimondják az általános sztrájkot. Felfüggesztések Pestmegyénél.

Zalavármegye közönségéhez!

Sulyos idöket élünk; reménykedésünk, hogy alkotmányunkat a vészthozó rázkódásoktól, a nemzetnek mindinkább egyhangulag megnyilatkozó közérzölete megfogja övni, — már-már tüneözében van.
A hatalom a nemzetnek törvényben gyakorolandó jogát — nyers erőre támaszkodva — figyelmen kívül hagyja, megveti. A nemzet akaratát törvényesen képviselő országgyűlés elnökösztötte, ellenözró és megtörő jogától megfosztotta.
A nemzet védekezése ma csak a vármegyékben és törvényhatóságokban talál menedéket, ezekben összpontosul a nemzeti erő, az önkényuralom ellen, ezen erősségekben még él a törvény s ezek ellenállásán törik meg a törvénytelenység.
Az önkény most az erőszak, a szinleges és hamis törvényesség minden eszközét a nemzet ezen erősségei ellen viszi harcba, hogy ezeket megtörve, a nemzetet leigázza, alkotmányunkon, szabadságunkon halálos sebet ejtsen.
Mindenkinek, aki magyar, akinek érdeke van az alkotmányos szabadság iránt, a küzdötterre kell lépni törvényes jogának megvédésére.
Zalavármegye tisztikara páratlan lelkesedéssel, hazafias önmegtágadással teljesíti kötelességét, nem törődve az önkény fenyegető bosszújával, mely a törvénytelen intézkedéseivel a megélhetés eszközeit vonja el tőlünk.
Zalavármegye közönsége! Kedves vörösköcsök! Legyetek méltók az öröklött jó hírnévhez, az értekek küzdőket támogassátok egész erőtökkel: csatlakozzatok megyénk vezető férfiai által indított mozgalomhoz, melynek célja, tisztviselőinket az anyagi szenvedéstől megmenteni. A vezetők megfogadják jelenni köztetek, támogassátok őket nemes munkájokban.
Isten áldása legyen Hazánkunk!
Többek megbízásából:
Gróf Batthyányi Pál.

Ezzel a lelkes felhívással vannak ellátva azok az ívek, melyeket a 60as bizottság becsajtott ki, hogy a megye közönségének alkalma legyen a megyei tisztviselők támogatásához hozzájárulni. A befizetett összeg minden valószínűség és a magyar törvényeken alapuló előrelátás szerint a törvényes állapotok helyreállításával vissza fog térülni.

Beszámoló a bakasai kerületben. Darányi Ferenc orsz. képviselő a mult hó 26-án Dobronakra kitűzött beszámolóját közbejött betegség miatt nem tarthatta meg. A bakasai kerület képviselője betegségéből már, fölépült és december 10-én tartja beszámolóját.

Politikai értekezlet Letenyén.

— Saját tudósítókattól. —
A letenyői kerületbeli ellenzéki pártok értekezlete fényes eredménnyel folyt le. A szakadó eső és az alig járható utak kellemetlenségei dacára zsufolóság megtelt a nagyvendéglő étterme, sőt sok száz főre ment a künn rekedt közönség száma is. Az értekezlet d. e. 11 órakor dr. Csempe Kálmán az idei végrehajtó bizottság elnöke nyitotta meg nagyhatású beszéddel, majd Nedeczky Jenő, a vármegye szövetkezett ellenzékének érdekében gazdag elnöke intezett hosszabb, lelkesítő beszédet az értekezlethez, mely annak minden tételét kitűnő tetszéssel fogadta. Utána meg Borsody János buzdította a jelenlevőket, akik aztán egyhangulag, hatalmas lelkesedés közt elhatározták, hogy december 26-ikán, esetleg 31-én nagy tiltakozó népgyűlést tart Letenyén s erre egy a vármegyei, valamint az országgyűlési szövetkezett ellenzék képviselőit is meghívja. A mozgalom továbbvitelére az értekezlet az eddigi ideiglenes végrehajtó bizottságot (dr. Havas József, Borsody János, Choma Ödön, Laskovits Ferenc, Zakál Gyula) véglegesítette s annak elnökévé közfelkeltéssel dr. Csempe Kálmánt választotta, feljogosítván ezt a bizottságot, hogy magát az egész kerületből belátása szerint kiegészítse. Az értekezlet végül üdvözölő sürgönyöket küldött a nemzeti közönség vezéreinek: Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Zichy Aladár gróf, Andrássy Gyula gróf és Bánffy Dezső báró képviselőkhöz, ugy Csertán Károly alispánhoz és Árvay Lajos főjegyzőhöz.
Az értekezlet után népes bankett következett, melyen felköszöntöket mondtak Nedeczky Jenő, Laskovits Ferenc, dr. Csempe Kálmán, dr. Havas József, Borsody János,

Choma Ödön és Zakál Gyula. Igen lelkes ovációk tárgya volt mindvégig Nedeczky Jenő, aki hajtott korral, mostoha időben oly hosszú utat téve fáradozott el Letenyére s elhatározó mértékben járult hozzá az értekezlet elért sikeréhez. Az értekezleten megjelent nagy közönség a Kossuth-nóta éneklése közben oszladozott.

Városok és vármegyék.

× A vármegyehasábol Zalavármegye törvényhatósági bizottságának Zalaegerszegen 1905. évi december hó 11-én tartandó rendes közgyűlésén felveendő tárgyak sorozatából a következő pontokat közöljük!
Az elhalálozás által üresedésben levő I., illetve II. od. oszt. szolgabírói állásnak választás útján való betöltése.
Az 1876. évi VI-ik t.-c. értelmében a közig. bizottság választott tagjai sorából kilépő 5 tag névszerint: Eperjessy Sándor, dr. Gyömörey Vince, Koller István, Vizlendvay Sándor és Ziegler Kálmán helyére új tagok választása.
Főispán ur öméltsága tudatja, hogy a főispáni teendők ellátását beszüntette, s ezt a m. kir. belügyminiszteriumnak bejelentette.
Eperjessy Sándornak a közigazgatási bizottsági tagságról lemondása.
A képviselőház f. évi június hó 21-én hozott alkotmányvédő határozatát megküldi.
A szövetkezett ellenzék vezérő bizottsága közszönetét nyilvánítja a szeptember 23-iki bécsi fogadattás alkalmából hozott 1907—1905. sz. határozatért.
A 4558/M. E. 1905. sz. rendelet a kormány újabb kinevezetéseiről. Ezzel kapcsolatban Kristóffy József belügyi ügyvivő 6681/905. sz. körlevelé, melyben kinevezetését tudatja; a 4571/M. E. 1905. sz. körlevelé, amelyben a miniszterium a vármegyét a törvények és rendeletek végrehajtására hívja fel; Csanád-, Hunyad- és Somogyvármegyék átiratai ugyanezen tárgyban.
A 119.596. B. M. 1905. sz. rendelete, amelylyel a vármegye állami javadalmasának folyósítása f. év december 1-ével beszüntetett.
Csikvármegye átirata a főispáni kinevezések s a tisztviselők kártalanítása tárgyában.
Somogy és Kisküküllővármegyék, valamint Nagyvárad és Komárom városi törvényhatóságok átiratai az általános szavazati jog tárgyában.
Liptómege átirata a 16 magyar lovas-ezred magyar vezényleti és szolgálati nyelve s nemzeti jelvényei tárgyában. Ezzel kapcsolatban Csanádmege határozata, melylyel kimondja, hogy nem pártolja Liptó átiratát.
Békésvármegye ö felségéhez intezett feliratát, melyben parlamentáris felelősségmagyar miniszterium kinevezését kéri, pártolás végett megküldi.
Liptó-, Moson-, Kolozs-, Marostorda-, Csa

nád, Esztergom- és Szilágyvármegyék, valamint Pécs sz. kir. város átíratai a nemzeti ellentételés tárgyában

Somogy- és Cskmelegye átíratai a megyék határozatainak kölcsonös közlése iránt.

Somogy, Zemplén- és Cskmelegye átíratai a képviselőházi többség vezérérőfiainak szept. 23-iki bécsi fogadása tárgyában.

Csanádmelegye átírata az országgyűlés folytonos elnapolása tárgyában.

A m. kir. honvédelmi miniszter 9732-10032. elu. sz. rendelete, a csendőrségi utasítás 6. §-ának módosításával a főispánoknak a csendőri segédlet közvetlen igénybevételére történt felhatalmazása tárgyában.

A megyei közigazgatási bizottság jelentése a f. év I. félévéről.

A vármegyei közegészségügyi bizottság Zalaegerszegei felállítatni kért 3-ik gyógyszertárra vonatkozó iratokat bemutatja.

A vármegyei összes szolgazemélyzet kérvénye évenként 14 napi szabadságidő megállapítása iránt.

Nagykanizsa város képviselőtestülete az új építési szabályrendeletet és az új szabályozási térképet jóváhagyás végett bemutatja.

Schwartz és Tauber nagykanizsai cég által felállítandó pótkávé gyár létesítéséhez szükséges közési segély adományozása tárgyában Nagykanizsa város képviselőtestületének határozata jóváhagyás végett bemutatattatik.

A vármegyei állandó bíráló választmány a vármegyei legtöbb adót fizető bizottsági tagoknak 1906. évre kiigazított névjegyzékét bemutatja.

Az üresedésben levő vármegyei választott bizottsági tagsági helyeknek választására határnap kitűzése és a választási bizottság kiűldése.

Az 1886. évi XXI. t. c. 25. §-a alapján az igazoló választmányának 1906. évre történendő újbóli alakítása.

× Városi kölcsön. Zalaegerszeg város köz-tudomás szerint a villamvilágítás költségeire a pesti hazai takarékpénztár egyesületnél 310.000 korona kölcsönt vett föl. A kölcsönt a város kérelmére folyosították és gyűmölcsözleg helyezték el a bankban; a mely a polgármester utalványára fizetéseket teljesít. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a munkálatok serényen folynak, a ducokat most állítják föl s magán házakba kezdik a bevezetési munkálatokat, foganatba venni.

× Képviselőtestületi közgyűlés Csáktornyan. Csáktornya város képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén a város fejlődése érdekében több fontos kérdést tárgyalt. Ilyen a régi városháza ügye, melytől a város megszerezte szabadulni. Az eladás tárgyában kiirt árjelítés azonban eredménytelen lévén, tárgyalást kezd a város egy korábbi megkeresés alapján a postaigazgatósággal. Ha ez eredményre vezet, a város modern postapületté alakítja át régi városházát. — A képviselőtestület a város további célszerű terjeszkedése szempontjából az építkezési vonalak föltüntetésére szolgáló mérnöki térképre pályázatot irt ki. A beérkezett ajánlatok felülvizsgálására 7 tagú bizottságot küldtek ki. Ugyan ez a bizottság fogja elbírálni a budapesti aszfaltársaság ajánlatát is a város járdáinak aszfaltozása tárgyában. A képviselőtestület hajlandó a járdákat aszfaltburkolattal ellátni ha tulságos nagy költségekkel nem jár. A muraközi Pezsgó-gyár sertéshizlalda felállítására telepengedélyt kapott az elsőfoku iparhatóságtól, mi ellen egészségügyi szempontból a város előljárássá állást foglalt. Az érdekeltek fölbebeszérése azonban a képviselőtestület 19 szóval 5 ellen megsemmisítette az előjárás határozatát. — Ugyanezen a gyűlésen élénk vita után a város a fogyasztási adót továbbra is takarékpénztárban kamatoztatja s nem

szolgáltatja be ezentul sem az állami pénztárba.

× A kaposvári rendőrség szaporítása. Kaposvár városa elhatározta, hogy a rendőrségállományát hat fővel, még pedig 1 őrmester, 1 szakaszvezető és 4 közrendőrrel szaporítja és egyben a rendőrséget teljesen reformálja, E célból Varga Lajos főkapitány nemrégi Budapesten tartózkodott, hogy a fővárosi rendőrség szervezetét, felszerelését és szolgálatteljesítését tanulmányozta. Most ennek alapján készíti el a reformtervezését, mely nemsokára megvalósul. »Ide nézz, Nagykanizsa! — jegyezte meg e hirre a nagykanizsai rendőrség egyik tisztje.

Láncszemek.

— december 5.

(Végo.)

»A nagy érzés» a címe Forency Ferenc öt felvonásos, új drámájának, melyben a hős azért nem köt házasságot az őt szerető nővel, mert érzését, szüziesszerelmet, tehát ös-ösztöne megnyilatkozásának nyitányát nem tapasztalja, nem vélti elég szerelmesnek, elég elemésztő erejűnek.

A leány bosszúból férjhez megy ös-ösztőnének (a szerelem delejes hatalmának) ellenére egy gazdag, léha piknikrendezőhöz, akit utál.

Mikor azután látja a szabad-szerelem karjaiban az ös-ösztön önkéntes áldozatait: szívébe nyílal a tudat, hogy ő beestelenebb azoknál a teremteseknél, mert ő olyan férfinak adta magát, akit ímeget; és felkiált: »Lettm tiszta lányból beestelen asszony.»

Hogy ez az író meynyre beletalált a felszemen hullámozó aktuális kérdések egyikébe: semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy egy másik társadalom-tudományi író, *Harkányi* Ede dr. csak ímént megjelent »A holnap asszonyai« című igazán sok tudással, nagy alaposággal megírt jeles munkájában a következőket találjuk:

»Disz fogaton templomba robogó menyasszony, ha nem győtri igaz szerelem, épp olyan, mint a szakadozó esőben az utca sarkán kinálkozó, ríkió öltözetű némbere.»

Igy találkoztak egymással a drámairó, meg a társadalom-tudományi író a fajfentartási ösztön hatalmas életfolyamatának ugyanazon pontján, ugyan azzal a gondolattal lelkökben.

Két szellemnek egymást igazoló találkozására ez.

Egyébként az ös-ösztönök világában járó »szépirok« részére hatalmas thema-forrás *Harkányi* Ede dr. műve; amint majd látni fogjuk.

Öngyilkos katona.

Az utolsó vacsora.

(Saját tudósítónktól.)

Balog Vince Basszarovics, a nagykanizsai honvédegyalogezred hadnagyának volt a tisztí szolgálja. Derék, megbízható legény volt, ismerősei nem is tudják elképzelni az okot, mely miatt Balog Vince megakart válni életlétől.

A legény tegnap este elment a Koronavendéglóbe, hogy hadnagyának vacsorát vigyen. A vacsorát ki is szolgáltatták neki; de ő azt nem vitte haza, hanem kiment a temető melletti vasuti hidra és ott elköltötte az ételket és a bort.

Ejttél után, egy uri társaság azt vette észre, hogy egy katona fekszik a vasuti árokban. Lebocsájtoztak hozzá és nagy fáradsággal felhozták a meredek parton. Majd segítségért távoztak és többszöri üzenetváltás után sikerült megkapniok a közeli tüzölő laktanyából a mentő kocsit. Majd megérkezett dr. Rác Kálmán városi orvos és Jutai István rendőrtisztviselő. Megállapították, hogy a szerencsétlen ember Balog Vince honvédtiszt szolga, ki a vacsora elköltése után Budapest felől 12 órakerkező vonat elé feküdt; a vonat mozdonya azonban elütötte az öngyilkos jelöltet, kidobta a sinek mellé és csak állkapcsát roncsolta össze. Mindamellett állapota roménytelen.

Beszállították a városi kórházba. Egyelőre még nem lehet tudni, hogy miért akart megválni az életétől.

HIREK.

— A nagykanizsai nyilvános könyvtár. Egyezerhuszonöt olvasó használta 1904. dec.

1-őtől 1905. dec. 1-ig. a »Muzéumok és könyvtárak orsz. tanács« által adományozott nagykanizsai népkönyvtárt. Ez a könyvtár a VI.-VII. ker. »Ifjúsági Egyesületnél« Szabó István igazgató-tanító kezelése alatt áll, s a könyvtár alapszabályai szerint azt bárki díjtalanul használhatja. A kivévek 80%, a földműves; volt ezenkívül köztük tanító, tanuló, gyári munkás, iparos, magánzó, rendőr, varróú stb., ami fényesen bizonyítja, hogy az olvasási kedv meg van a VI.-VII. ker. lakásokban, eddig is csak aikalmas könyvtár és ennek kellő kezelése hiányzott. Ezt a 2000 kor. értékű könyvtárt most egy éve adományozta az »Ifj. Egyesület« nek az orsz. tanács teljes felszereléssel, ami szintén 5-600 korona értéket képvisel, de hogy mindenkinek hozzáférhető legyen, díjtalanul kezeli könyvtárosa Szabó István igazgató-tanító. A hivatalos könyvtári óra minden pénteken este 7 óraker van.

— Markó Nándor temetése. Markó Nándor, déli vasuti föllenőrt ma helyezték örök nyugalomra a helybeli katolikus temetőben. A nagy részvét, mely halála felett nyilvánult, annak a nagy népszerűségnek volt a jele, melynek Markó Nándor életében örveudett Ravatalát családján kivül városunk társadalmának több előkelő tagja, a helybeli vasuti állomás személyzete és az igazgatóság részéről Prisszer Albert, Kadner Béla és Kovács József kiküldöttek állták körül. A ravatalt a koszorok egész tömege borította. Koszorút helyeztek a ravatalra pályatársai és az igazgatóság is.

— Tanítóválasztás. Szilvágyi tudósítónk írja, hogy a községben f. hó 2-án tanítónak megválasztották Fekasz Teréz ujpesti tanítónót.

— Névmagyarosítás. Kiskoru Gomherd György és Gomherd István nagykanizsai illetőségi lakosok családi nevüket Gyarmatra magyarosították.

— A Magántisztviselők Országos Szövet-sége nagykanizsai bizottsága 1905. évr. december hó 7-én, csütörtökön este fél 9 óraker a nagykanizsai Casinó-ban tartja rendkívüli közgyűlését. Tárgysorozat: Elnök, alelnök és az üresedésbe jött választmányi tagok választása. A közgyűlést térsas-vacsora követi. 1 teríték ára 2 kor. 40 fill.

— A zalamegyei nyugdíjgyesület f. évr. december hó 2-án, vasárnap délután 4 óraker

a város ház tanácstermében közgyűlést tartott. Dobrovics Milán egyesületi elnök a nagyszámban megjelenteket szívélyesen üdvözölte, a jegyzőkönyv hitelesítésére Heffer Gézát és Wald Gézát kérte fel. Tompa Lajos egyesületi titkár felolvasta az alapszabályokat, melyeket egész terjedelmükben elfogadtak. Ezzel a gyűlés véget ért.

— Nagykanizsáról Pestre ment meghalni.

A Magyar Nemzet írja a következő hírt melynek főszereplőjét, azonban Nagykanizsán senkisé ismert: Ma délelőtt 11 óra tájban a Lánchidon járók között nagy rémületet okozott egy ember aki a hid karfájára kapaszkodva lógott a víz fölött. A közelben poasztoló rendőrök és több járókelő felvonsozta a szerencsétlent, a kit a főkapitányságra szállították, a hol kiderült, hogy Váry Domokosnak hívják, Nagykanizsáról hozta családját, hogy elhelyezze egy fővárosi sanatóriumában. Váry jegyző volt, de az utóbbi két év alatt az elméje elborult, úgy hogy hivatalát el kellett hagynia.

A sajnálatraméltó ember többször kísérlete meg az öngyilkosságot, de mindannyiszor megakadályozták. Minthogy tartottak attól, hogy öngyilkossági kísérletét megismétlí, felhozták a fővárosba. Bátyja, aki földirtokos éppen az orvoshoz akarta kísérni, a mikor a Kerespesi-úton hirtelen eltűnt oldala mellől. Az elmebeteg egész délelőtt kőbörgött az utcán és így került a Lánchidra. A szerencsétlent a lipótmizei tébolydába szállították.

— **Tegnapi vásár.** Ategnapi vásár rendkívül forgalmas volt. Az állatvásáron nagy volt a marhafelhajtás, lovat azonban keveset hajtottak fel. A belső vásár is meglehetősen élénk volt. A vagyonbiztonság a szokott módon több merényletnek volt kitéve, amennyiben öt foglalkozásbeli vidéki vásári tolvajt fogtak el.

— **András napja és a babona.** A héten volt András napja, melyről a néphit azt tartja, hogy a mely hajdon ez éjszaka nadrágot tesz a vánkosa alá, álmában meglátja leendő férjét. Egy özvegy háztulajdonos elbeszélte Marica nevű hajdon leányának, hogy ő is így cselekedett valamikor s csudák csudájára, álmában csakugyan megjelent előtte férjének alakja. Marica szent áhitattal halgatta a mesét. Elkövetkezett András napja, az özvegy este megvacsozott leányával, miközben megint szó esett az andrásnapi babonáról. Marica hol kipirult, hol elhalványodott s nyughatatlanul izgott mozgott a helyén, végre az anyóka szemét elkezdte az állomfüstje marni s éjjeli nyugóra tért a konyhában levő ágyra, a leánya pedig a konyha melletti szobába tért nyugovóra. Mintegy fél óra múlva ablakzörgés rezzentette föl első álmából az özvegvet. Mintha valaki az ablakot verte volna meg. Egy dárabig halgatózott s mintha valami nesz támadt volna a szobában, olyasmint hallott. Főlkelt, gyertyát gyújtotts beszólt leányához, hogy nem hallotta-e a zörgést? Marica tagadólág válaszolt. Ezzel azonban az anyóka nem elégedett meg; hanem benyitott a szobába. Marica az ágy szélén ült s bosszusan fürmelt édes szülőjére, hogy miért nem hagyta békén álmadozni. Az özvegy tapasztalt szemei azonban valamely gyanús körülményt vettek észre s föllebbentve az ágy terítőjét kipanítottotta a nagy titkot:

— Mi ez itt, leány?!

— Nadrág.

Mondá izgatottan a poruljárt hajdon.

— Hát ki ez, aki benne van?

— Ez jövendőbeli férjem, akit — megálmodtam.

A „mama” nagy lármát akart csinálni, de az andrásnapi gavallér ünnepélyes ígéretet tett, hogy a babona teljesülni fog. Így aztán a nadrág és gazdájának rövid úton való eltávolítása után a béke és a nyugalom csakhamar helyreállott.

— **A Drávába fulladt.** Avar Nándornak a Dráván hajó malma van, melyet a parttal keskeny padlóhid köt össze. November hó 26-án délután Avar Nándornak 6 éves kis Mari leánya a keskeny padlón át apjához a malomba akart menni, de a padló közepén elszédült és beleesett a folyóba, honnan nem is sikerült kimenteni, mert a gyors folyóban azonnal alámerült. Holttestét másnap a horvát parton a varasdi hid közelében fogták ki.

— **Tolvajszövetkezet** Rakics János eszéki, Tóth Kálmán ósztapári, Zercsiv Milán s Gyuics József újvidéki tolvajok szövetkezve, bejárták az országot, mindenütt lopva és csalásokat követve el. Vándorlásuk közben Zalaegerszegre is elvetődtek, ahol Gilincsek Ferenc sándorházi gazda embert szemelték ki, a kinél 220 korona pénz volt. Ezt elcsalták a vasuti állomás felé, ott a már ismeretes, erszénydobás eljárással megfosztották pénztől és szétugrottak. Rakics a Jánkahegy felé, Tóth Csány irányába, míg a másik kettő a városba szaladt. Gilincsek lármájára üldözőbe vették a tolvajokat s sikerül is Rakicsot a Jánkahegyen egy rakás szőlőkarró alatt kicsipni, — Tóthot az-úton fogták el, míg a másik kettőt a városban tartóztatták le. Az ellopott pénzt meg is találták Rakicsnál. A nyomozás során kiderült, hogy egyik jó madár — Gyuics József — Zetyó Julián névre hamisított utlevéllel csavarog és hogy a 6-ik gyalogezredtől úgy szökött meg Ujvidékről, valamint hogy a kompánia napokkal előbb Szombathelyen Gaál István gyanú embertől ezer koronát lopott. A jeles kompániát átadták a királyi ügyészségnek.

— **Utóállítás.** Ma a város házán az állandó sorozó-bizottság előtt utóállítás volt, melyen egy apát keresetképtelennek nyilvánítottak.

— **A magántisztviselők választmánya** ma este a Központ kávéházban gyűlést tart.

Revolution à Kolozsvár.

Egy francia lap rémcséi.

Baráti kezek megküldték ma nekünk a „Petit Beu” című franciá-bulevárd-újság legújabb számát. Az elterjedt lap szenzációkban utazik és mindjárt az első oldalon ki is fogott egy rolunk szóló szenzációs híradás. Az ember megrémül, ha csak a temérdek címét is elolvassa, melyekből itt adunk néhány mutatványt:

Kolozsvárt a forradalom kiűtött.

Mátyás utódai a torlaszokon.

A főutcán - sáncokat ástak.

És még vagy öt ilyen cím élénkíti a nagy tudósítást, a mely alá Paul de Rive van írva. A derék ur fantázia dolgában száz fort adhat Jules Vernének, mert a mit a tudósításban összehord, az igazán kacagtató szamárság.

Bevezetésül elmondja a jeles ur, hogy Magyarországon áttutázában noember 3-án Predeal felől érkezett Kolozsvárra. A szállóba akart hajtani, de azt teljesen körülvetve a néptömeg, mely a katonaságot megtámadta. (?) Mivel a magyar politikai helyzetről már előre jól (?) volt értesülve, kitűnő érzékelletalálta, hogy ép a forradalom kitérésébe esepent bele. A mint aztán erről a forradalomról ír, hát az igazán hatemeletes ostobaság. A derék ur úgy hazudik, mintha könyvből olvasná. Ime egy részlete az utcai harc leírásának:

— „A szép kolozsvári Mátyás-szobor fölől most egy tömeg bontakozott ki, fiatal emberek, alig tizenhat éves gyerek is akad közöttük, derékuk át volt kötve piros szallaggal, kezükben a

híres magyar fokos villogott. A szálloda előtt katonaság állt, sisakjukról messze lengett a toll (ezek esendőörök lehetnek).

A tömeg vagy kétszáz lépésnyire megállt és mesés taktikát eszelt ki. Egyszerre eltűnt minden ember, mintha a föld nyelte volna el őket.

És csakugyan a föld nyelte el a népet. Beugrottak az ezen alkalomra ázott utcai sáncokba és annak fenekén haladtak előre.

Izgalmas várakozásban telt az idő.

Egyszerre a katonák előtt mintegy 10 lépésre bukkant fel a csapat. Mint megannyi ördögök másztak elő a sáncakból s dübös „huj, huj” kiáltással vetették magukat a katonákra....

Ilyen tónusban van tartva a „Petit Bien” egész híradása.

Szerkesztői üzenetek.

Borsszem Jankó. Előlvastatták velünk is azt a kritikát, de mi nem boszankodtunk, mint ön, hanem mosolyogtunk felette. Mert hát megmosolyogni való is, ha a kritikus ur dramaturgiai tudásának alapjára akar hehizedni, mikor dilettánsokat bírál, mert ebben az esetben csak egy okos és jogos alapja lehet a bírálatnak... *ost laudanda voluntas.*

Aztán ha már azt képzeli, hogy színművészetet bírál, akkor tudnia kell, hogy színészeknek is legnehezebb, legtöbb művészi készséget igényelő dolog típusok ábrázolása, csodaszámba megy, hogy műkedvelőink oly életű alakításokat nyújtottak, annak a tudósításnak következők passzusza szenzáció számba megy: »Az elbeszélő az eseményeket hosszabban is elmondhatja anélkül, hogy unalmassá válnék, míg a dráma csak akkor nem unalmas, ha a cselekvény gyorsan fejlődik benne.» Ilyen kategorikus kijelentésekre csak a gabonatudósítások és a gimnáziumi retorikák vetemednek, ez utóbbiak azért, mert a tanuló, ifjuságnak minden áron szabályokra van szüksége. Aki azonban újságban bírál, az bizonyára ismeri az Éjjeli menedékhelyet, Hannelét, Vén leányokat és még sok másokat, melyek esupa cáfolatai ennek a tételnek. De ki beszél itt drámáról? Monológok voltak azok uram, egytől-egyig, monológban pedig mindent inkább lehet, mint cselekedni. Tagadhatatlan azonban, hogy Hamlet nagy magújelenése sokkal mulatságosabb lenne, ha közben bukluceket vetne és félában forogna, szoval cselekedne. Hogy egyik szerep *izléstelen* volt? Olvasunk mi ma ennél izléstelenebb dolgot is — nyomtatásban. Egyébként vigasztaló, hogy a lap Sanyaró szerepére süttötte az izléstelenség bélyegét, mely szerepet éppen a Borsszem Jankóból válogatták össze.

Gazdák. Tegnap megjelent „Novemberi esőzések” című cikkünk atól tévedésből kimaradt a „G” jelzés. A cikket a Zala részére írták.

Olvasó. Igaza van. Pap tanár nem az osztrákokról, hanem az *osztrákokról* értekezett, hazafias szedőnk azonban abban a véleményben lehetett, hogy humorosan csak az osztrákokról lehet értekezni.

Táviratok és telefonjelentések.

A szedők sztrájkja.

Rimondják az általános sztrájkot.

Arról a támadásról, melyet a fővárosi betűszedők több fővárosi lap szerkesztősége és nyomdája ellen intéztek, ma kora reggel kiemertő távirati értesítést kaptunk, melyet kiadóhivatalunk ablakába kifüggesztettünk. Rövidesen tudta már az egész város, hogy mi történt Budapesten. E táviratokat itt nem közöljük, mert azok a lapok, melyek-

nek szerkesztőségét megtámadták, ma délben megérkeztek Nagykanizsára. Ujabb értesüléseink a következők:

Budapest, dec. 5. A szedők sztrájkja következtében ma a fővárosi lapok csak korlátozott számmal jelenhettek meg és nem jelenhettek meg a következő újságok: *Pesti Napló, Független Magyarország, Haladás, Budapesti Égblati, A polgár, Kleines Journal, Budapest, Kis újság, Új hírek, Magyarország, Magyar esti lap* Hír szerint a *szedők ma kimondják az általános sztrájkot.*

Budapest, december 5. Ma hajnalban a *Budapesti Hírlap* egy lapszállító kocsiját szociálisták megtámadták, a kocsi összetörték és a benne talált lapokat széttepték. A *Pesti Hírlap* egy kocsiját hasonló támadás érte. A rendőrség a főbb utvonalakra lovas őrszolgákat küldött, hogy hasonló eseteket megakadályozzon.

A budapesti műgyetem ifjúsága elhatározta, hogy mindazon lapoknak, melyeknél a szociálista betűszedők megtagadták a szedést, felajánlják — szolgálataikat, — kiszedik és kinyomják a lapot, a joghallgatók pedig fölfegyverkezve az illető szerkesztőségek előtt állanak, hogy azokat a szociálisták támadásai ellen megvédjék.

Tömeges felfüggesztések Pestmegyéjénél.

Laszberg gróf fogadta a tisztviselőket.

Budapest, december 5. Laszberg gróf pestmegyei helyettes főispán a mai napra jelentkezésre hívta fel a pestmegyei tisztviselőket, ama kijelentéssel, hogy a meg nem jelenést kötelességzegésnek tekinti. Ma a tisztviselők közül a választottak nem jelentek meg, ellenben a segéd- és kezelő-személyzet teljes számban megjelent a főispán előtt, ki szívesen fogadta őket. A főispán kijelentette, hogy nem akar egyebet, mint teljes rendet, egyttal intézkedett, hogy a meg nem jelenteket *mielőbb felfüggeszék.* Erről ma jelentést is tett a belügyminiszternek.

Pótválasztás Vajdahungadon.

Vajdahungad, december 5. Vajdahungadon ma van a pótválasztás. A hangulat rendkívül izgatott, de eddig rendezés nem történt Délben *Hollakynak 212, Butekunak 117* szavazata volt.

A kormány és a betűszedők.

Budapest, december 5. A *Pesti Hírlap* mai számának következő híret megcáfoljuk:

Báró Fejérváry Géza minisztereinközbe ma este Bécsből távirat érkezett, melyben tudatják vele, hogy a sajtó ellen indított akcióját s a kormánynak a sajtó ellen szociálistákkal való ssövetkezését illetően helyen elítélik és felszólítják báró Fejérváryt, hogy ezt az akcióját azonnal szüntesse be.

Egyttal felhívták báró Fejérváryt, hogy ad audendum verbum a király előtt jelenjen meg.

Félhivatalosan jelentik, hogy a minisztereink ugyan felutazik Bécsbe, de utazása a politikai helyzetnek szükségszerű folyamánya és a szedősztrájkjal a legtávolabbról sincs össze a függésben.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

NYILTÉR.

Bucsuszó.

Mindama jó barátainak és ismerőseimnek, kiktől személyesen — Kanizsáról való eltávozásom alkalmával — búcsút nem vehettem, ez uton mondom istenhozádót és kérem őket, hogy tartsanak meg engem emlékezetökben. Nagykanizsa 1905. nov. 5-én.

Frank Lajos,

Gyomorbetegeknek,

kik meghülés, gyomortulterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg, vagy meleg eledelék avagy szabálytalan életmód által gyomorhajban, gyomorkatharusbán, gyomorgörcsbén, gyomorfájdalmakban, nehéz emésztésben, vagy nyálkásodásban szenvednek azoknak alábbi kitűnő háziszser ajánljuk, melynek gyógyhatása már régr kipróbáltatott.

Ezen emésztési és vértisztító szer a Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő gyógyjerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősítve és felevenítve az emberi gyomorszerkezet anélkül, hogy gyomorhajtó szer volna. Ezen növénybor eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért, minden romlott betegséget előidézó anyagoktól és hatásosan működik az egészséges vérképzésre.

Ezen növénybor idejekorán történő használatnál már a gyomorbagokat csírájában elfojtja. Nem szabad tehát késlekedni és minden más erő, az egészségre ártalmas szereknél, ezen növénybor használatát előnyben részesíteni. Minden symptomák, mint: *lőfájás, feibőfőgés, gyomorgégés, teltség, rosszullet, melyek chronikus gyomorbagoknál a leggyakrabban fordulnak elő, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.*

Székrekedés

és ennek keltetett következményei, mint szorítás, kelletlenkedések, szíverés, álmienlenség májverőtorlás, ezen növénybor által gyorsan és enyhén szűnik meg. Ezen növénybor megszüntet minden emésztetlenséget, a gyomorszerkezetnek lefrisülést nyújt és könnyű székbeállás folytán minden alkalmatlan anyagot a gyomor- és belekből eltávolít.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány, elerőtlenedés

legtöbb esetben rossz emésztés hiányos vérképzés és májbetegségnek a következményei. Teljes étvágytalanság, ideges kimerültség és kedvetlenség, ugy *lőfájás* mint *alvánéhiány* lesnyil az embert. A növénybor az elgyengült életetörök frissességet ad. A növénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést, erősíti az anyagváltozást, javítja a vérképződést, megnyugtatja a legizgatott idegeket és a betegnek új erőt és új életet szerez. Számos elismerő és köszönő iratok tanúsítják mindazt.

A növénybor üvegenként 3 korona és 4 koronáért kapható a Nagykantzei, Ujvári, Kiskomáromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Bőhőnyei, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi, Csurgói, Berzenczei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborai, Kotori, Mura-Csányi, Rátkai, Poltoreni, Szelnicei, Alsó-Lendvai, Pákai, Bakpai, Novaj-Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kaposvári, Taranyi, Virjei, St-Georgeni, Kalinovaci, Novigrádi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai, Varaszi, ugy az ország minden nagyobb gyógyszerertárában.

A nagykanizsai gyógyszerertárak három és több üveg növénybort eredeti áron bérmentve szállítanak az osztrák-magyar monarchia bármely vidékére.

Utánzásoktól óvakodni kell és kizárólag

Hubert Ullrich-féle növénybor kéréndő.

Világhírű

Messmer tea

egyedüli elárusítása

Strem és Klein

gyarmatai Nagykanizsánál

Nagykanizsán.

A Báró Inkey-féle iharos-berényi uradalomban circa 200 szál tölgyfának

müta anyaga

eladó.

A fak f. hó 16-ig megsemmelhetők. Feltetelek az iharos-berényi és fazekas-dencsi uradalmi erdőhivataloknál betekintheők.

Iharos-Berény, 1905. decz. 4.

Mikolásek György

erőde.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa
Fischel PálóP fia könyvkereskedésben, Városház-palota.

TELEFON: 108.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel PálóP fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.-
Félévre	5.-
Egész évre	12.-

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	7.-
Egész évre	18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünnepnapok kivételével.Félelőszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A gördülő kő.

Nagykanizsa, 1905. december 7.

(*) A gördülő kőről tudjuk, hogy nem állapítható meg a hely, ahol megáll. A mi politikai helyzetünk is ilyen gördülő kő.

Nincs az országnak olyan politikusa, aki megtudná mondani, hogy a politikai helyzet, melynek egymásután felmerülő új események, fejlemények adnak kisebb-nagyobb lökéseket, hol, minő ponton, minő eredménnyel fog megállani.

Az izgalom óriási arányokban nő. Az idegek szinte a szétpattanásig feszültek. A pillanatok alkalmassága a jogokért folyó küzdelmet folyton erősebbre szítja. A küzdelem zajgó hullámai feltartóztatathatlan erővel nyomulnak be a politikai élet medrébe, hogy minden egyéb kérdést a nagy áramlás irányában sodorjanak. A nagy nemzet-társadalomnak az a rétege, mely eddig a politikai jogok keretén kívül volt, most elhelyezkedést követel.

Már a nyár folyamán megírtuk, hogy ennek a nagy társadalmi rétegnek elhelyezkedése — ha nagy rázkódással nem jár is majd — egészen simán, minden nagyobb hullámzás nélkül nem történhetik meg.

Ez a nagyobb, erőteljesebb hullámzás ime már bekövetkezett.

Egészen az a helyzet áll előttünk, amit előre megjárogoltunk, hogy a politikai jogok keretébe már régebben behelyezett társadalmi rétegek nem akarnak helyet adni az új rétegnek.

Ez okozza a helyzet kiélesedését, ez az ellenállás fokozza az izgalmat az elkeseredésig.

A szövetkezett ellenzék vezérlőbizottsága is teljesen belátja már, hogy a jogokért küzdők várakozó helyzetével szemben végre határozott álláspontra kell helyezkednie. Tanácskozásainak súlypontja most éppen azért az általános választói jog kérdésében való állásfoglalás világos megjelölésére helyeződött. Még nem jutottak ugyan végleges megállapodásra, de az eddig tapasztalataiból már körül-belül megállapítható, hogy az állásfoglalás a jogkeresőkre nézve megnyugtató lesz; mert igen nagy valószínűséggel Kossuth Ferenc álláspontja fog érvényesülni.

Igy azután majd annak, aki a válság

bonyodalmaiból kivezető ut megalapozását vállalja a király és nemzet között, de a nemzetben magában is eléggé kiélesedett ellentétek kiegyenlítésével, elsimitásával kíván azon haladni: sokkal könnyebb helyzete lesz a kompromisszum létrehozása körül.

Mert amíg a nemzet-társadalomnak az a rétege, mely a politikai jogok gyakorlásának eddig csak passzív szemlélője volt, — óriási agitációval ostromolja a politikai élet minden nagy és kis tényezőjét; amíg a kuruc vármegyék (ezek között a mi vármegyénk, Zalavármegye is!) élet-halál harára készen néznek a sötétben közeledő abszolutizmus elé; a politika tengerén még mindig vannak jámbor hajósok, akik most is a »jó-reménység« foka körül navigálnak és azt hiszik, hogy a királyt és a nemzetet még mindig szép szerével úgy lehet irányítani a haragosan hullámzó vizeken, hogy végre együttesen, kifeszített vitorlákkal futnak be hajóik a béke, kiegyezés kikötőjébe.

A hit, a bizalom kétségtelenül nagyon szép.

Ámde, amíg a kompromisszumos tervek csendes, jóakaratu termelői bizó lélekkel várják a termés eredményét, az aratást, a közös akaratra jutás vidám szüretjét: az a kő, mely már harmadik esztendeje gördül, gördül és bámulatos módon, lavinaszerű növekedéssel szedi magára a politikai és társadalmi vágyak, óhajok új meg új hullámait, — mintha éppenséggel nem akarna megállani.

Egy-egy új esemény, fordulat taszítja, gördíti tovább. És nincs olyan élő teremtés ebben az országban, aki meg tudná csak megközelítőleg is mondani, különösen most, mikor az idő méhében igazán nagy átalakulások érnek, — hogy a politikai helyzet gördülő kőve hol fog megállani vagy egyáltalán megáll-e majd; és nem sodorja-e magával a megsemmisülésbe a most még kincsekül őrzött intézményeket is.

A gördülő kő nem medítál, csak rohan.

Szedők sztrájkja. A két napig boykottált lapok ma ismét szokott formájukban és terjedelmükben megjelentek, mintán a szedők és kiadók megegyezésre jutottak.

Fegyverkeznek az oláhok. A Hazánk mai száma feltűnést keltő levelet közöl egy erdélyi olvasójától. Az van a levélben, hogy az oláhok második 1848-ra készülnek, megakarják uji-

tanul az irtózatos vérfürdőket, melyekkel 1848-ban magukra vonták egész Európa méltó gyűlöletét, utálatát. Azonban az oláhok most sem a saját inaktívájukból cselekedeznek, mert ismeretlen helyről látják el őket fegyverrel és pénzzel.

Városok és vármegyék.

× **Közigazgatási bizottsági tag választása Nagykanizsán.** Vécsey Zsigmond polgármester tegnap délután 6 órára a városháza tanácstermébe értekezletre hívta össze a Nagykanizsán lakó törvényhatósági bizottsági tagokat. Az értekezlet nagyon népes és élénk volt. Egyetlen tárgy az volt, hogy a megyei közigazgatási bizottságból kilépő Eperjessy Sándor helyére új bizottsági tag választásáról tanácskozzanak, abból a célból, hogy e tárgyban a nagykanizsai megyebizottsági tagok a december 11-i megyegyűlésen egyöntetűen járjanak el. A tegnapi értekezleten többen méltatták Eperjessy érdemeit, melyeket magánok városunk ügyében, mint közigazgatási bizottsági tag szerzett, majd felkérték, hogy kilépését vonja vissza és maradjon tovább is a bizottság tagja. Eperjessy azonban öreg korára való hivatkozással megmaradt szándéka mellett erre az értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy Eperjessy helyére dr. Pihál Viktor közigazgatási bizottsági tagnak való megválasztását fogja elősegíteni.

Láncszemek.

— december 7.

Azt irtam, hogy *Harkányi Edo* dr. — ez a mi nagyon tehetséges, derék *foldink*, egész sereg témát vetett a dráma-írók elé »A holnap asszonyai« című hatalmas munkájában.

Hát mielőtt ezek közül a témák közül — csak egyet — is emlitenék, — a lelkére kötöm minden asszonynak és férfinak, aki igazán tud olvasni, hogy *Harkányi Edo* gyönyörű munkáját okvetlenül szerezzé meg, ha mindjárt 6 koronát kell is érette leszurnia és olvassa el!

A *Poltzer Zsigmond és fia* budapesti cégnek jut a haszon orosz-lánrésze ezekből a 6 koronából, csak ez! sajnálom. Mer igazság szerint ilyen sok verejtékezésről tanuskodó, hatalmas munkából az írójának kellene emeletes házat szereznie, ha talán már van is neki.

No de hát ez már így van. Nem terelhetem más nyomokba a sors ironikus fináncpolitikáját. Hanem azt még egyszer igaz lélekkel kötöm lelkére minden okos embernek, hogy a könyvet megszerezze és elolvassa, mert annyit tanulhat belőle, mint egy egész bibliotékából.

Annak bizonyosságául, hogy nem nagyítottam egy hajszálnyit sem, megemlítem, hogy

a könyv szerzője 121 magyar, német, latin, francia és angol forrás-munkát tanulmányozott át művének megírásához. És én — megvalloam őszintén, — mikor a kiválóan logikus koponyájú szerzőnek művét végigolvastam a hatalmas boncoló-elme mellett az anyag elrendezésének, tömörítésének írói művészetében gyönyörködtem leginkább.

No, de ne beszéljünk sokat a dicsőretnem szoruló tehetőséges íróról!

Már első munkája: »A holnap férfiai« ugy belemarkolt a hur tengő hárfájába, hogy még egyre rezegnek a hurok, mikor már »A holnap asszonyai« csai ki új és messzezenegó akkordokat.

Milyen kitűnő gondolat volt az, hogy a legáltalánosabb őszintén, a fajfentartás örök tényezőit a férfiak és az asszonyok egymás mellé állította a bennök rejtett őszintén lassu pusztulásának és e pusztulás okainak őszinte feltárásával!

Talán a munkájába mélyen elmerült nagy talentumú fiatal író maga sem gondolta, hogy ezzel a kettős munkájával az emberiség fajfentartási őszintén, őszinténének *tragédiáját* írta meg. Társadalomtudományi művet szánt az olvasóközönségnek és tragédiát adott. Drámai lényegét, tartalmát drámai forma nélkül.

Hogy igazat irtam, csak egy-két alcimmet igazolom.

»A férfi is bűnhődik neje tökéletlenségeért.«

»Nőnevelés ellenérvei: vallástalanság és tudatlanságtól való félelem, a nő veleszületett tökéletlensége.«

»A magyar nő politikai helyzete.«

»Anyagi kérdések hamisítják meg a házasságot.«

»A nő-közösség címlete és az abból vont következtetések.«

»Ifjúkori kicsapongás; aggligények.«

Legyen elég! Pedig még vagy kétszázat rhatnék ide érdekesebbnél, érdekesebbet.

A drámai urak válogathatnak bőszígesen a témák közül, ha elolvassák a művet.

— No és megtanulhat belőle mindenki — igaz lelkiismerettel írom — okosan élni.

HIREK.

— **Felmentett és kinevezett főispánok.** A király gróf *Széchenyi* Sándort, Tolnavármegye főispánját ezen állásától felmentette és neki a *Ferencz* József-reud nagykeresztjét adományozta; hasonlóképen felmentette állásától *Lita* Gyulát, Hontvármegye főispánját, ellenben helyébe *Szabó* Mihály vármegyei főjegyzőt nevezte ki.

— **Kitüntetett életmentők.** Még emlékezetes az az óriási jégzivatár, amely szeptember 27 én városunk felett elvonult. A rettenetes felhőszakadás a mélyebben fekvő házakat elöntötte és egy ilyen vízben úszó házból mentettek ki egy beteg asszonyt és 3 gyermekét *Nagy* Ernő szakaszvezető, *Páros* Károly *Braun* Leopold és *Sörös* Gyula gyalogosok. E bátor és nemes tettükért nevezték katonákat a pozsonyi cs. és kir. hadtestparancsnokság némi pénzadományban részesítette, azonkívül pedig igen szép kiállítású díszoklevéllel tüntette ki őket. Tekintettel a kitüntettek magyar voltára, a díszoklevél szövegének magyarra való fordítását is elrendelte a hadtestparancsnokság. A kitüntetés a hadtestparancsnokság hatáskörébe tartozó összes ezredek legénysége előtt is felolvastatott.

— **A hivatalos lapból.** A belügyminiszter *Zala* megyében a karmacsi kerületbe *Vajda* Akost, az orosztonyiba *Erdős* Jánost, a dráskovecibe *Püskö* Józsefet, a muraszahelyibe pedig *Juhay* Antalt nevezte ki anyakönyvvezető helyettesekké.

— **Kinevezés a pénzügyigazgatóságnál.** A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság *Vajda* Adolf díjtalan adóhivatali gyakornokot díjas gyakornokká nevezte ki.

— **Nőmagyarosítás.** *Kaufman* Mátvás vármegyei aljegyző, zalaegerszegi lakos saját, valamint kiskoru gyermekei: *Mátvás* és *László* családi nevét *Czoborra* változtatta.

— **Egy öngyilkos urileány.** A szerencséslen *Kovács* Ilonát ma délután temették a hullaházból nagy részvétellel. Boncolásf nem rendelték el, mert az öngyilkosságot kétséget kizáróan megállapították.

— **A tüdővész pusztítása.** A „Tuberkulózis“ című lap legutóbbi számának híradása szerint a magyar birodalomban szeptember hónapban összesen 5102 egyén halt meg tüdőgümőkóban. Ebből a nagyszámból a Dunántultra törvényhatóságok szerint a summa a következőképpen oszlik meg: *Baranya* 72, *Pécs* 12, *Fejér* 42, *Székesfehérvár* 7, *Győr* 21, *Győr* 10, *Komárom* 45, *Komárom* 8, *Moson* 25, *Somogy* 96, *Sopron* 8, *Tolna* 62, *Vas* 92, *Veszprém* 82, *Zala* 121.

— **Levágta az ura fejét.** Borzalmas gyilkosság történt néhány nap előtt Kisiratos községben. Egy elkeseredett asszony fejszével levágta az ura fejét, de ez még nem elégedett meg, hanem késsel össze is szurkálta. A gyilkos asszonyt, akit még tegnap elfogtak a csendőrök, 47 éves, *Bali* Juliának hívják és *Ujj* György kisiratosi napszámos volt a férje. Kedden reggel *Ujné* összevezett az urával, aki részegen ment haza. Az asszony dolgozni küldte a férjét, mert négy gyermekük éhezett. Összeveztek és *Ujné* baltával kettéhasította részeg ura fejét, aztán azután lenyiszálta, majd a konyhakéssel összevissza szurkálta. Az asszony bevallotta a tettet és azt mondta, hogy előre megfontolt szándékkal ölte meg a részeges embert.

— **Gőzgépközlekedés és kazánfűtők** legközelebb képesítő vizsgái mint velünk az iparkamara közli *Sopronban* január hó 7 napján d. e. 9 órakor a *Sopron* városi villanytelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Ujteleki-utca 10) beküldendők.

— **Keszthely városi vasut.** A kereskedelmiügyi miniszter *Réthy* Ferenc és *Gross* Márk budapesti lakosoknak, mint érdektársaknak a keszthelyvidéki helyi érdekű vasut *Keszthely* állomásától *Keszthely* főutcáján át a gróf *Festetics*-palota mellett elvonuló és innen a *Hévizre* vezető országút mellett vezetendő gőzüzemű helyi érdekű vasutvonalra megadta az előmunkálati engedélyt.

— **Meghalt a börtönben.** Jól ismert alakja volt *Brüll* József a nagykanizsai törvényszéki és járásbírói tárgyalásoknak, mert a városban alig esett meg olyan hamis kártyázás, csalás, szédelés, melyben *Brüll* ludas ne lett volna. Mert, Isten bocsásson meg neki, csak nagy csirkefogó volt a boldogult, ki a napokban a szegedi Csillag-börtönben jobb létre szenderült. Legutóbb is rossz fát tett a türe és ezért a nagykanizsai kir. törvényszék 2 és fél évi börtönrre ítélte. De a gondviselés felmentette attól, hogy a teljes büntetést elszenvedje.

— **Nagy panama Szabadkán.** Szabadkáról értesítenek bennünket, hogy ott kínospanamabotrány tartja izgatottságban a társadalmi köröket. A panama nem más, mint a néhai

Siskovits Tamás hagyatéki ügyében elkövetett visszaélés. *Siskovits* Tamásnak 4400 hold birtoka volt *Baranya*, *Somogy*, *Bácsmegeye* és *Szabadka* város területén. Ebből a 4400 katasztrális hold földből 2700 katasztrális holdat örökre elidegeníthetetlen alapítványnak hagyott. Most arról értesítenek bennünket, hogy a gödrei 1400 katasztrális holdat eladták és a bácsalmási birtokból is a legnagyobb rész idegen kézre jutott. A kínos föltűnést növeli az, hogy a megye előkelőségei nagy szerepet játszanak a vagyon elidegenítésében. Egy közel jövőben megjelenő nagy kiterjedésű rópirat fogja nyilvánosságra hozni ezt a visszaélést.

— **Kavarodás a közigazgatásban.** Hogy ebben a mai zürzavaros világban mennyire széles lehet egységes közigazgatásról, annak igazolásul álljon itt két jellemző eset. A minap hírladatok, hogy *Szombathelyen* az utcasarkokon nagy vörös plakátok jelentek meg, reprodukálták a haladópartú „Uj Magyarország“ című lap egyik vezércikkének néhány nem épen szerencsés kraftausdrúját a képviselőház és a koalíció ellen. A rendőrség hivatalból leszakgattatta ezeket a plakátokat, mert tartalmukban izgatást látott, a plakátok kiragasztói ellen pedig megindította az eljárást. Az egyik temesvári újságban most mulatságos dolgot olvasunk ugyanezekről a plakátokról. Temesvárott is kiragasztoúak ugyanezeket a kiáltványokat, ott is letépték őket, de nem a rendőrség emberei, hanem a koalíció párhiveli. És most következik a dolog csattanója: a temesvári rendőrség eljárást indított a plakátok letéptői ellen. — *Szombathelyen* megbüntetik a kiragasztoúkat, *Temesvárott* a leszakasztókat. És ezt nevezik az egységes magyar közigazgatásnak!

— **Az orvosi tudomány.** A *Leiter* Jakob ma is gyakortak még az újságírásban. A hivatalnokok által nem is képzelt újságírói gyors munka hevében nem csoda, ha legjobb szándékkal olyan kitértel ir le az ember, melyen később maga mosolyog a legjobbbiuzén. Megcsett ez már minden újságíróval, másokkal is. Velünk is. Hudem pompásabbat ebben a zsánerben még nem olvastunk, mint az egyik helyi lap mai számában. Egy uri leány öngyilkosságáról írva, színesen meséli el, hogy az egyik lábat, a fejét és az egyik kezét a törzstől hány méternyi távolságra találták meg, majd hozzátessi, hogy az öngyilkosság színhelyén megjelent dr. *Goda* városi orvos, ki azonban már csak a beállott halált konstataálhatta. Mégis csak bámulatos az orvosi tudomány mai fejlettsége!

Mulatságok.

Magyarok mulatsága Zágrábban.

A következő meghívót vettük: A zágrábi magyar társaskör konytára javára, 1905 december 10 én, (vasárnap) zágrábi m. á. v. iskola disztermében, a „*Kaposvári Szabad Lyceum*“ tagjainak közreműködésével, felolvasással egybekötött hangversenyt tartunk, a melyre, kivétel címetű urat (és kedves családját) illő tisztelettel meghívjuk. Belépődíj személyenként 1 kor, családjeggy 2 kor. A hangverseny kezdete délután 5 órakor, vége körülbelül 7 órakor. (A m. á. v. iskola a *Baross* és a *Palmotic* utca sarkán van. Bejárát a *Palmotic* utca felőli oldalon.) Hangverseny után este 8 órakor a *Royal szálló* (Ilica) külön udvari helyiségben *Társas-összejevetel*. Ékezés étlap szerint. A vigalmi bizottság.

Szerkesztői üzenetek.

Borsszem Jankó. Miután a *Reggeli Lap* bírálata a nálunk közelebből érdekelteket is teljesen hidegen hagyja, ami természetesen is, mai gyenge válaszával nem foglalkozunk bővebben, már azért sem, mert abban csak egy tumbol az újságírói tudatlanság és komoly válasz nem érdemlő féltékenység. »Naiv az a kritikus — írja a R. L., aki a *nagyközönség* jelölésével és bírálatával homlokegyenest ellenkező ítéletet mond bármiről. «Brávo, nagyra-becsült kolléga, ez az opportunus elv, ha nem is éppen tiszteletreméltó, de mindenesetre kényelmes és a saját szempontunkból célszerű. Csak mi az ördögnek van akkor kritikára szükség, ha az nem egyéb a *nagyközönség* véleményének praktikus szemelvényényél? No persze, aki a Borsszem Jankóbeli szabadelv-adásokat drámának minősíti és azzal a fikcióval és olyan pózzal bírálja azokat, mint ha öt felvonásos tragédiával lenne dolga, az nem tehetne jobbat, mint ha a közönség többségének véleményét regisztrálná. Hát miért nem teszi? — óriásan téved, kitiűnő kollegánk, ha azt hiszi, hogy mi haza beszélünk. A szerepek közül csak hét került ki innen és ezek egy részét maga a *Reggeli Lap* nyilvánítja szellemesnek, ami ugyan nekünk nem mérvadó, de mindenesetre cáfolat ellene. A rendőr, Mokány Berci, Tarjagot Illés, Juci szobateány nem szorulnak arra, hogy e helyen védjük meg őket, annál kevésbé, mert csupán a *Reggeli Lap* kifogásolja azokat. Nagyon megható, hogy a *Reggeli Lap* »Tiszteelő híve: X-től saját hasábjain bizalmát szavaztat magának, írván: »Magam is tanultam valamit, — meg tapasztaltam is van e téren — és azért a — *Reggeli Lap*nak — a drámára vonatkozó megjegyzését — is teljesen a — magamévá teszem. « Helyes a bőség orozslán! A bizalomsvavazó urnak tehát tapasztalatai vannak e téren, mintha csak egy bonkületéről lenne szó és a *Reggeli Lap*nak van saját külön véleménye a drámáról. Gratuláljunk a *Reggeli Lap*ot művelt olvasójához, ki, mint maga mondja, tanult valamit. Az általánosan kötelező népoktatás korában ez természetes is.

Táviratok és telefonjelentések.

Választás Budapesten.

Budapest, december 7. Budapest második kerületében ma van a pótválasztás *Lukács* György vallás- és közoktatásügyi miniszter haladó párti és *Németh* Imre függetlenségi jelölt között. A választás renghen folyik. Délelben Lukácsnak 213, Némethnek 149 szavazata volt.

A pesti megyeházán.

Budapest, december 7. Pestvármegye székházán ma minden pillanatban várták a renitens tisztviselők felfüggesztését, ez azonban délután 1 óráig nem történt meg. Laszberg gróf helyettes főispán körlevelet intézett a közigazgatási bizottság tagjaihoz, melyben értesítette őket, hogy a december 14-ére kitűzött rendes ülést közbe jött akadályok miatt elhalasztotta.

A nagymama házasodik.

Budapest, december 7. *Prielle* Péter, *Prielle* Kornélia öccse ma bejelentette a törvényszéknel, hogy a minap előterjesztett kérelmétől eláll és többé nem kívánja nővérének gondnokság alá való helyezését. Ennek következtében a bíróság legközelebb megszünteti az eljárást.

Feljelentés a rendőrség ellen.

Budapest, december 7. *Báró Prónay* Dezső, a pestmegyei ellenzék vezére, ma megbizta Polonyl Géza ügyvédet, hogy tegyen büntető panaszt azon események miatt, melyeket a rendőrség Pestmegye székházában legutóbb elkövetett.

Csödbejutott gróf.

Budapest, december 7. A budapesti törvényszék, mint csödbíróság gróf Csáky Sándor ellen ma csödtöt rendelt el.

Egy család tragédiája.

Paks, december 7. A közeli Dunaszentgyörgyön Vincze Ferenc baltával előbb feleségét, azután anyósát agyonverte, majd kiemenekült a rétre és egy nagy késsel önmagát agyon szurta. A hármás gyilkosságot a folytonos családi viszálykodás okozta, mely Vince családjában dült.

Letartóztatott bankhivatalnok.

Budapest, december 7. A budapesti törvényszék Dietreich Tibor bankhivatalnokot, kit a napokban sikkasztás gyanúja miatt a rendőrség letartóztatott, ma szabadlábra helyezte.

Forrongó Oroszország. Agyonlőtt miniszter.

London, december 7. Az oroszországi Szaratovban ma egy asszony kihallgatást kért Szaharov volt hadügyminisztertől amit Szaharov meg is adott neki. Beszélgetés közben az asszony hirtelen revolvert rántott elő és Szaharovra sütötte. A golyó találta Szaharovot, ki rövid kiulódás után meghalt. A gyilkos asszonyt letartóztatták.

Lemberg, december 7. A tömeges menekülés Oroszországból Galiciába még egyre tart. A menekülőknél az a rész, melynek még pénze van, tovább utazik Angliába, vagy Amerikába. Mindazonáltal még 3000 menekült van Krakóban; nem számítva azokat, kik már galiciai városokban tartózkodnak.

Berlin, december 7. Varsóból Thoruba érkezett hírek szerint az ostromállapot egész Orosz-Lengyelországban megszüntet. ték.

A flottatüntetés

Konstantinápoly, december 7. Ma újabb tanácskozás volt annak alapján, hogy a szultán a nagykövetekhez intézett közleménye szerint az újításokat némely módosítással elfogadja. Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a válság jóformán véget ért és a teljes megegyezés a küszöbön áll.

Szegedszerkesztő: Nagy Sainu.

Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP FIA

Gyakornok

kezdő fizetéssel azonnali belépésre alkalmazást nyerhet a Dunántúli Bankbizományi és Parcellázási vállalatnál Nagykanizsa Erzsébet királyné-ter.

12885 tkv. 1905

506-1.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nkanizsai takarékpénztár részvényitársaság végrehajlatónak Szerec Ferenc nkanizsai lakós végrehajtást szenvedett elleni 61 kor. 83 fillér tőke, ennek 1905 évi szeptember hó 1 napjától járó 6% kamatai, 15 kor. 20 fillér arverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó, s a nagykanizsai 1806 sz. tkjvben 3193/a hrsz. azö16 Cserfón 354 kor. 3219 hrsz. azö16 Cserfón 634 kor. a 7284 sztkvben 3193.b hrsz. azö16 Cserfón 352 kor. a nagykanizsai 98 sztkvben 108 hrsz. ház, udvar és kertnek Szerec Ferenc nagykorut illető $\frac{1}{4}$ részére 486 kor. a 4341 hrsz. magyar-utcai rétnek u. azt illető $\frac{1}{4}$ részére 56 kor. a nagykanizsai 5890 sztkvben 4549 hrsz. gondótai rétnek u. azt illető $\frac{1}{4}$ részére 5 kor. becs-rtékben, még pedig a 108, 4341 és 5590 hrsz. ingatlanok Stróber János javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti szolgalmi jog épségben tartásával

1906. évi január hó 6-ik napján d. e. 10 órakor

ezen tkvi hatóságnál dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bíról arverésen eladati fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%, 44 készpénzben, vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1905. évi október hó 3-ik napján.

GOZONY,
kir. törvszéki bíról.

12966 tkvi 1905.

507-1.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Borsos Lajos kiskanizsai lakós végrehajlatónak Horváth Ferenc orosztonyi lakós végrehajtást szenvedett elleni 6 kor. kamat hátralék, 10 kor. óvási, 66 fillér váltódíj, 21 kor. 50 fillér per, 17 kor. 90 fillér végrehajtás kérelmi, 15 kor. 65 fillér arverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti, végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó, s a baksaházi 26 sztkvben L. 16 és 18 hrsz. a Horváth Ferenc és neje Horváth Anna tulajdonánál felvett ház és kert a beltelekben az 1881 évi LX. t. c. 156 §-a alapján egészben, 677 korona,

az orosztonyi 91 sztkvben 156/3 hrsz. a felvett szántóföld az sztag gyótai dülöben 325 korona,

az orosztonyi 371 sztkvben + 303/9 hrsz. a felvett azö16 a hongosi dülöben 622 korona, az orosztonyi 522 sztkvben + 222/c hrsz. a felvett azö16 a vas-furkón 302 korona,

u. azon tkvben felvett 235/a 2 hrsz. a szö16 a vas furkón 218 kor. és u. azon tkvben felvett 235/c 2. hrsz. a szö16 a vasfurkón 200 korona becsártékben

1906 évi január hó 9 napján délelött 10 órakor

Orosztony-Baksaháza községhezánál dr. Kreisler József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bíról arverésen eladati fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%, 44 készpénzben vagy ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagykanizsán 1905. évi október hó 10 napján.

GOZONY,
kir. törvszéki bíról.

Teljesen fölszerelt, ezidőszert is működésben lévő, löherfejűvel ellátott 6 lóerős

cséplőgép garnitúra

olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítást ad **Kaster Miksa**

„PACIFIC”

tojáspótló anyag, 1 levél meg-
felel 5 tojás-sárgájának, 10 fillér.
Kapható: Drogeria a „Vörös
kereszthez”, Nagykanizsán.

**Világhírű
Messmer tea**

egyedüli elárúsítása

Strem és Klein

gyarmatai nagykereskedőknél

Nagykanizsán.

**Finom válogatott
fajalma**

1 kg. 50 fill.

5 kgos postacsomag bérmentve

K. 2.60

— Kapható: —

FODOR R. utódánál

Csáktornya.

Igen alkalmas utazásoknál. — Rövid használat után nélkülözhetetlen
Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Kalodont

nékiülözhetetlen

fogtisztító-szer,

A fogak tisztántartásához csupán szájvizek nem elég-
ségesek. A foghúson mindig ujjalage keletkező ártal-
mas anyagok eltávolítása csak mechanikus tisztá-
tással kapcsolatban egy frissítő és antiseptikusan
ható fogtisztító-szerrel sikerülhet; minőnek a „Kalo-
dont” már az összes kulturáltabbokban a legkire-
sebb használatra bizonyított.

Ön

sohasem fog a bőrápoláshoz, különösen
a szepők eltávolításához és úde arcszin
szerzéséhez jobb és hathatósabb gyógyszer-
pant találni, mint a rég legjobbnak elis-
mert

Bergmann Liliomtejszappant

(Védjegy: két bányász.)

Bergmann és Társa, Teschen a/E.
gyárából.

Raktár Nagykanizsán:

Drogeria a vörös kereszthez.

z Könyvkötészeti munkák készítése z

ALAPITTATOTT 1850-ben.

Fischel Fülöp

Könyvnyomda, Könyvkötészet, Könyv-, papir- író- és rajzszerkereskedés

Üzleti könyvek gyára z „ZALA” politikai napilap kiadóhivatala

Nagykanizsa, Városház-palota.

- Ügyvédi nyomtatványok
- Felszólító levelek, Reklám-kártyák
- Üzleti körlevelek és kísérő levelek
- Csomag-cimkék, gummirova
- Pinczér számoló jegyek

Pontos kiszolgálás!

Művek kinyomatása

- Feltűnő falragaszok
- Névjegyek z Belépti-jegyek
- Borítékok cimnyomással
- Táblázatok z Üzleti könyvek
- Gabona mintazacskók gyára

Olesó árak!

Izkerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

TELEFON: 108.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

PÖLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	2.- "
Félévre	4.- "
Egész évre	18.- "

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	8.- "
Egész évre	18.- "

Vegyzelenik naponként este 6 órákor
ünneppnapok kivételével.

Felolvaszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztőfőúr: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Rükverckoncentrirung.

Nagykanizsa, 1905. december 9.

(A) Azzal a hadsereggel, amely az ártatlan magyar vezényszót sehoggy sem akarja bevenni, néhányszor már megcsinálták azt a hadi mozdulatot, aminek »Rükverckoncentrirung« a neve. Magyarul nem fest olyan szépen a neve. *Hátrálás*.

Táborszernagy urék, akik most szegény Magyarországot boldogítják, Königrátnél csináltak meg annak idején ezt a hadi mozdulatot.

A hadi történetek írói azt állítják, hogy zseniálisan csináltak meg.

A gonyolódó természetű emberek szerint ez volt az egyetlen hadi mozdulat, amit zseniálisan csináltak meg; mert elkerülhetetlenül meg kellett csinálniuk. Mi azonban teljes elismeréssel adózunk a hadi mozdulatért; mert tudjuk, hogy hátrálni lehet okosan is, meg nagyon ostobán is.

Az okos hátrálás megment minden megmenthetőt. Az ostoba hátrálás nyomában csak pusztulást, romlást találsz.

Az ostobán, eszeveszetten hátráló hadsereg elpusztít mindent s maga is elpusztul a fegyelem-bomlás, a demoralizáció következtében. Így járt Napoleon hatalmas serege is az oroszországi Rükverckoncentrirung alkalmával.

Fejérváry táborszernagy ur bizonyosan nem volt még ilyen magas katonai rangban, mikor a königráti »takarodót« megcselekedték, mert meg kellett cselekedniök; de azért mint aféle született zseniális osztrák katoná, okvetlenül nagy és hasznos tapasztalatokkal gazdagította szaktudományának kincsesházát: a tiszteletreméltó koponyáját.

Legalább eddig politikai magatartásából is azt láttuk, hogy amilyen lelkiismeretesen, teljes odaadással megy bele a rohamba, *átadása* alkalmával, éppen olyan becsületes lemondással adja fejét a kényszer-helyzet következtetésének pillanatában a Rükverckoncentrirungra is. Mert kétségtelenül nagyon sok függ a *hátrálás* okos megcsinálására nézve attól is, hogy a hadvezér eltalálja-e a kellő pillanatot: mikor fuvasson retirádát minden vonalon.

Fejérváry táborszernagy ur még politikai működése terén is az osztrák hadiiskolát dicséri minden mozdulatával, egész taktikájával, politikai működése összességével;

mert — amiát a tények igazolják — politikai műveletének is súlypontja a Rükverckincentvirung, az okos meghátrálás fedezése, biztosítása minden irányban. És ezt elvitathatatlan osztrák zsenialitással csinálja.

Mikor első ízben, mint I. Fejérváry miniszterelnök a béke lobogójával jött: teljes erővel nekiesett a béke megcsinálásának. Főhasznált minden sikerhez vezetőnek ígérkezett taktikai fogást: biztatott, ígért, fenyegetett. Békecsinálási nagy ügykeztetésében már majdnem hajbakapott egész Magyarországgal. Látván azonban az előrelátott sikertelenségnek tényleges bekövetkezését, — egykettőre megcsinálta a Rükverckoncentvirungot.

Az okosan retiráló táborszernagy jutalma nem maradhatott el. Csakhamar visszatért hozzánk, mint II. Fejérváry miniszterelnök.

A béke lobogója helyett *fegyvereket* hozott.

No és ki meri mondani, hogy nem használta lelkiismeretesen, teljes odaadással a fegyvereket, melyekkel ráunkszabadították? — Ki meri mondani, hogy nem csinálta meg jól a roham-támadást?!

Isten tudja: minő fejleményekkel jártak volna az *erőszak* haditervének idáig is megcsinált *attakjai*, ha ezeket a rohamokat nem szelidítette volna nagy mértékben az a körülmény, hogy az *erőszak* hadműveletének súlypontja is a — Rükverckincentvirung. —

II. Fejérváry miniszterelnök nem tagadhatta meg vele a egy bórben élő osztrák táborszernagyot. Második politikai műveletének tervét is ugy csinálta meg, hogy mikor a *török* vagy *szakad* helyzete bekövetkezik, ugy csinálhassa meg a Rükverckincentvirungot, hogy a visszavonulás nyomait ne romlás, pusztulás jelezze.

Fejérváry bizonyára éppen olyan jól látja, mint minden józannul ítélő politikus, hogy a politikában, a politikai válságban elérkeztünk a *török* vagy *szakad* helyzetnek kritikus pontjához, ahol a küzdelem kérelhetetlen folytatása mindkét részről (a magyar nemzet részéről is, meg az uralkodó-ház részéről is) nagy érdekeket tesz a bizonytalan, az előre nem látható fejlemények kockájára. Tehát — bármennyire tágadják is a hivatalos és félhivatalos orga-

numok — Fejérváry táborszernagy ur csak az alkalmas pillanatot várja, hogy a politikai művelet tervébe már előre beillesztett visszavonulási mozdulatot megcsinálhassa. Amihez bizonyára az egész magyar nemzet tapsolni fog.

Tisza bécsi utja. A *Hazánk* írja: Tisza István gróf tegnapi bécsi tartózkodása alatt a király közvetlen bizalmas környezetéhez tartozó több kiváló egyéniségnél, mint *Goluborszki* külügyminiszternél és *Paar* főhadsegédnél is tett látogatást. A volt miniszterelnök mostani bécsi tartózkodása a beavatottak szerint szoros kapcsolatban van a válságból való kibontakozás érdekében megindult békeakcióval.

Egy főispán lemondása. *Pallavicini* Alfréd főgróf, zempleni főispán lemondott a főispánságról. *Pallavicini* lemondásáról a megyit is értesítette.

Belépés az alkotmánypartba. *Markbreit* Gyula országos képviselő belépett az alkotmány-partba.

A béke célja.

Budapest, 1905 december 9.

A kormányhoz közel álló forrásból küldték a következő sorokat, melyek ha nem is fogják elérni azt a célt, amelyért írótak: a megfélemlítést, de mindenesetre szolgálhatnak tájékozásukra.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök 10-ike után közvetlenül újból meg fog jelenni a király előtt. Ez az audencia meg fogja hozni a helyzet további alakulásának irányát. Egy-két miniszterelnök kihallgatását megelőző napok alatt dől el a békének vagy a további haronak kérdése. Mert a helyzet ez: Ha a koalíciónak van elfogadható béke-ajánlata, ha csak olyan alapra is helyezkedik, mely a további megbeszéléseket ki nem zárja, *Fejérváry* báró proponálni fogja a felségnek a szövekezett baloldallal vagy bárminő egyéb mutatózó majoritással való tárgyalást. Minden mértékadó tényező kívánja a békét, felülről csak egy feltétele van a békeságnek: hogy a kötendő megállapodás a felség jogait ne érintsék, illetve garantálják a király felségjogainak csorbithatatlanságát. (Ez nagyon általános meghatározás. Jelenthet keveset, de jelenthet mindent is. Szerk.) Egyebet felülről nem kérnek. Minden egyéb politikai kérdés tekintetében szabad a keze a kormányzóra vállalkozni óhajtó többségnek. Elegendő alapja e az a békének? E pillanatban még nem lehet tudni.

Es az egy biztató jelenség kétségtelenül felfedezhető, hogy egynőbány exaltáló kivételével mindenki óhajta a békét. Első sorban és mindenekfelett pedig az ország sok milliónyi polgára. *Fejérváry* báró pedig buzgó és lelkes közvetítője lesz a békés törekvéseknek.

Am, ha a béke még sem jő létre? Mindenekelőtt is konstataálni kell, hogy tovább a stagnáció nem tarthat. Ha 10-ig a béke nem jön létre, a

királynak és kormányának meg kell állapodniok a továbbiakra. Már az országgyűlés egybeülte a mértékadó tényezőket határozatlanságban nem találhatja. Az országban lábra kapott anarkia sem tűr tovább tétlenséget.

A helyzetnek ez az alakulása tehát parancsolólag szükségessé tenné a Fejérváry-kormány hivatalban maradását. Ez az első fixsz tény. A második pedig az, hogy a kormány a törvényes rend érdekében használt fegyvereket kénytelen volna hatályosabbá és élesebbé tenni. Mert az eddigi fegyverek eléggé hatásosnak nem bizonyultak. De meg az újabb eltávolodás természetesen vadabb és elkéseredettebb harc kezdetét jelentené s ilyenképen a kormány is kénytelen volna ehhez szabni a maga defenzív rendszerét.

Ime az alternatíva. Ha a nyugodt kibontakozás helyreállhat a felségjogok csorbítása nélkül, úgy senki akadályozni nem fogja, sőt mindenki, a kinek szava van, támogatni fogja a törekvést.

Városok és vármegyék

× **Képviselőtestületi közgyűlés Zalaegerszegben.** — Zalaegerszeg város képviselőtestülete f. hó 7-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen tudomásul vették a polgármesternek azt a bejelentését, hogy Kossuth Lajos Ábrázoló festményt beszerezte. Ez a tanácssteremben lesz elhelyezendő. Egyidejűleg elhatározták, hogy az Egérszeghegyre vezető utnak azt a részét, mely a Császár kútig már be van fektetve, a nagy hazafi dísz emlékére *Kossuth Lajos* ligetnek nevezi el. — Tudomásul vette a főjegyző azon jelentését, mely szerint *Csertán Károly* városi képviselő, ezen állásáról történt lemondásához ragaszkodik s a lemondás visszavonására nem hajlandó. Elhatározta a közgyűlés, hogy a temető mellett a Csányi utcára dülő telket dr. Obersohn Mórtól megvásárolja s a szerződés megkötésére a városi tanácsot utasítja. — Gyarmati Vilmos s társai kérelmére elhatározatott, hogy a város tulajdonát képező *Arany Bárány*-beli üzlethelyiségekbe bevezetett a villamos világítást, azonban a bérlők kötelesek lesznek a befektetendő tőke után járó kamatokat fizetni. Elhatározták, hogy mivel a városban állami telefon van használatban, a közkórház magán telefonjának megszüntetése iránt tesz lépéseket. Továbbá kimondták, hogy a Zalaegerszeg város és a járás területére kiterjedő kéményseprési kerületnek kettéválasztásának elrendelését hozza a vármegye alispánjának javaslatba. A város pénzkészletének gyümölcsözés végett leendő elhelyezésére a zalaegerszegi takarékpénztár részvénytársaságot, a központi s a zalavármegyei takarékpénztárt jelölte ki a közgyűlés. Végül tudomásul vette a tanácsnak azt a bejelentését, mely szerint a *Bíró Márton* utcáig vezető és utnak használt szántóföldet tulajdonjogilag eladta. A képviselőtestületnek ez a rendkívüli közgyűlése azért is érdemel megemlítést, mert alig tartott fél óránál tovább.

× **»Most már sem nem várom, sem nem óhajtom.** Okt. 1-én mult egy éve, hogy *Csertán Károly* alispán és *Várhidy Lajos* zalaegerszegi polgármester ütközésbe jött egymással. *Csertán Károly* lemondott városi képviselői tagságáról. A nyáron elhatározta a városi képviselőtestületet, hogy *Várhidy Lajos* polgármester vezetése alatt lehetőleg az egész képviselőtestület járuljon *Csertán* elé, a evd-

zető polgármester a maga részéről tegyen engesztelődést s kérje meg a testület nevében *Csertánt*, hogy lemondását vonja vissza s jöjjön vissza a testületbe. Pár heti szünetidőre ment a polgármester s meghagyta *Németh Elek* főjegyző helyettes-polgármesternek, hogy helyettesítse őt e küldetésben. *Németh Elek* megpróbálta, de a tagok nem mentek, mert nem így szólott a határozat. A napokban történt városi gyűlésen *Udvardy Vince* tag megsürgette a határozat foganatosítását. A gyűlés most másodszer határozott, még pedig úgy hogy *Németh Elek* vezesse a testületet. *Németh Elek* másnap megkérdezte *Csertán K.* alispántól, hogy mikor fogadja ez ügyben az ő vezetése alatt a képviselőtestületet. *Csertán K.* ezt felelte: *»Most már sem nem várom, sem nem óhajtom, s a lemondásom mellett megállok.*» A tegnapi gyűlésen jelentette ezt a főjegyző. S ezzel vége van a konfliktusnak.

A legnagyobb csoda.

»Mi történik, ha a király nem enged?«
 »Két dolog lehetséges. Vagy abszolútizmus vagy forradalom.«
 »Természetesen.«
 Mások így társalognak:
 »Hogy érzi magát kolléga ur?
 »Köszönöm, rosszul a gyomrom fáj.«
 »Az kellemetlen.«

Ha magyarul nem tudó ember hallgatná végig ezt a kettős diskurzust, a hanghordozásból, a beszélgetők temperamentumából aligha értené meg azt a végtelen különbséget mely a két beszélgetés tárgya között van. Mert ma abszolútizmusról és forradalomról nem beszélünk sem nagyobb hűvel, sem nagyobb tisztelettel, mint akár az időjárásról, a sajtóról, vagy a gyomor bajról. Pedig az abszolútizmus ezer éves alkotmányuk, inzul-tálását jelentené, a forradalom pedig becses testiépességünk kockáztatását. Mégis — abszolútizmus, vagy forradalom. — »Rosszul. A gyomrom fáj.« Tökéletesen mindegy.

Van még valami, ami ezt az aludtvérű kávéházi népséget izgatni tudja? Történhetik olyan dolog, amitől vibrálni fog a doktor ur hangja, mikor az ultimót bemondja?

Én láttam, hogy van ilyen dolog. Az a veszedelem fenyegette a világegyetemet, hogy a magyar lapok napokon, sőt talán heteken át nem fognak megjelenni. Réműletes dolog! Vajjon megtartják-e a csillagok pályájuk reguláit, nem szenved-e változást a nehézkedés törvénye, mond-e még beszédet II. Vilmos császár, ha a magyar lapok napokon át nem jelennek meg. Mi minden fog akkor történni és nem történni! Senki nem lesz öngyilkos, senki nem fog közcélokra titokban adakozni, senki nem fog párbajt vívni, senki nem mond nyilvános beszédet, mert mindez miúgy, ha egyszer nincsen hírlap, mely azt kicicérozza. Ugy-e ettől az eshetőségtől megijedt ön is, tisztelt hazafi, ki öblös hangon szokott szaladást tartani a sajtó korrumpált és majdnem felesleges dolgáról? Lám, lám, ön is szívesebben lemondana a miudennapi piccolójáról, sétájáról, magáról a dohonyzásról, mint megszokott újságjáról. Mert az újság önnek mindezt egyedül pótolja. Ezzel ön Európa polgára, enélkül barbár adóalany, ki nem tudja, hol lakik az isten. Ezzel ismeri Roosevelt Alice istennői allűrjeit, anélkül a feleségek öltözködéseivel divatját sem tudja meghatározni. Ezzel az orosz-japán békeüzletváltások minden fázisáról értesül, enélkül a szülővárosa

apró eseményeit sem ismeri. Ezzel ön a jelen politikusa, diplomataja, hadvezére, fiskálsa, orvosa, közgazdásza, kritikusa, sportsmanja, filozófusa, enélkül tompaelméjü barlangi medve mely azt sem tudja, hogy a szeptember 27-ki jégverés után adóleírás illeti meg. És mint a dohányzásról, de az újságolvasásról sem tud leszokni, mert nem igaz ám, hogy őt tisztára intellektuális szempontok vezérlik, mikor 12 koronáért vagy forintért abonómál, hanem ön újságot is azért olvas, amiért feketekávéit iszik vagy dohányzik. Az újság ép oly fizikai izgalmat okoz, mint a dohány. Ön este ágyában fekszik, de nem tud elaludni, mert kifejezetlen vágyak, gondolatok, érzelmek izgatják. Kezébe veszi az újságot. A vezércikk tiszta fogalmakhoz és szavakhoz juttatja őt, hogy kikáromkodja magát, a tárcza költői igazságszolgáltatásával megnyugtassa, az ön szája-ize szerint portált események ismerete betölti azt az űrt, mely egy napi cselekedetei és gondolatai között még megmaradt. És ön elalszik azzal a tudattal, hogy a világ mégis csak az ön szája-ize szerint folyik. Egy borzasztó újságíró fia pedig hajnali négy órakor belesóhajta a reggeli kávéba: »Ma ismét ötvenezer ember szája-izehez reguláztam a világ folyását.«

Hát nagy dolog az újság, intézményeink között egyik legfontosabb, dacára, hogy még friss sütetű tészta. Hanem szédületes gyorsasággal fejlődött. Ott van a bőlcsoje a párisi piacban, ahol feiállott az első redaktőr és tudtára adta a nagyérdemű publikumnak, hogy ő felsége Lajos király kitünő egészségnek örvend, ellenben kedvenc ölbeli ebe gyenge náthát kapott. Azóta jöttek a redakciós szobák, a fő-, felelős-, társ- és helyetteszerkesztők, riporterek, publicisták, belletristák, funerátorok, ekonomusok, ollók, gummiarabikumok, korrektorok, revizorok, szedőgyerekek, metrompások, telefonok, telegráfok, rotációs kegyelmes urak, legsajátabb és legkülönbözőbb tudósítók, honoráriumok, kül- és belső munkatársak és amit ezek egy nap vagy egy éjszaka lázában elkövetnek, az az újság. Ha nem akar megtegni, a kitünő fantáziával megáldott ripor er kideríti, hogy *Gretna Green*ben egy fiucska három fejjel jött a világra és *Kajászószentpéter*en az olvasó ki nagyságos ur, őszinte bámulattal kiált föl.

»Történnék még csodák a nap alatt!
 Ez igaz. Hanem a legnagyobb csoda, hogy újság ne jelenjen meg, ez soha nem következhet be.

Semper.

HIBEK.

— **Gróf Khuen Héderváry Károly** a napokban Zalaegerszegben volt látogatóban báró *Solymossy László* honvédehuszár századosnál, aki nevelt lányának, *Zichy grófnő*nek az ura.

— **Öngyilkos plébános.** *Laskovits Ferencz* letenyei plébános ma éjjel öngyilkosságot követett el. — Öngyilkosságáról részletebben távirati tudósításunkban számolunk be. — Haláláról a letenyei egyházkerületi papság a következő gyászjelentést bocsájtotta ki:

A letenyei esperesi kerület papsága megrendülve, mély fájdalommal tudatja, hogy szeretett paptársa fötisztelendő *Laskovics Ferencz*, sz. sz. ülnök, letenyei plébános, nyugalmazott esperes életének 64-ik, áldozó papságának 38-ik évében f. hó 8-án éjjel hirtelen elhunyt. Hült tetemei f.

hó 10-én, vasárnap d. u. 8 orakor fognak a le-
tenyi sarkertbe örök nyugalomra tételni. Az en-
gesztelő szentmise áldozat f. hó 11-én d. u.
9 órakor fog a helybéli rom. kath. templomban
az Urnak bemutatattani. Letenye, 1905. decz. 9.
Áldás és béke lengjen hamvai felett.

— **Öngyilkosság, vagy büntény.** *Fodor* Béla nagykanizsai ügynök felesége két
nap előtt mérgezési tünetek közt megbete-
gedett. Állapota egyre súlyosabbra fordult,
míg ma hajnalban iszonyu kínok közt meg-
halt. Holnap reggel boncolják, hogy kide-
ritsék, nem büntény esete forog-e fenn.

— **Dr. Neumann Ede** a nagykanizsai izr.
hitközség tudós főrabbiját dr. Lukács György
vallás és közoktatásügyi miniszter az ország-
gosszabbiskolák intézet vezérő bizottságának
tagjává nevezte ki és felkérte, hogy ezen bi-
zottság tevékenységi körében működni szí-
veskedjék.

— **Mária fogantatása.** Elmulott a Mikulás
napja, amely nap előestéjén a csapongó gyer-
mekfantázia lótabu láncos ördögöt vár vagy
pedig egy jószágos képi püspökbecsit, ki az
ablakba kitett tányért, cipőt, csizmát minden-
féle édességgel tölti meg. Tegnap ültük Mária
fogantatása napját és egész észrevétlenül
közeli szomszédságba juttunk az év legszebb
ünnepével a Karácsonnyal. Körülbelül két
hét választ el tőle. De az idő még nem ka-
rácsnyi jellegű. Csillogó hó, csörgő szán,
piros arcok kellenek, nem pedig lanya és
napok, pocskós utcák.

— **Halál a gőzfürdőben** A nagykanizsai
gőzfürdőben ma reggel azt vették észre, hogy
nem működnek a gépek. A gépház ajtaját
lakatossal felnyitatták, mert az belülről be-
volt zárva és a szobába hatolva ott találták
Baranyai Géza gépészt a padlón eszméletle-
nül elterülve. Külső erőszak nyomai nem
látszottak rajta. A gépészt a kórházba akar-
ták szállítani, azonban utközben meghalt.
Holnap boncolják, hogy a halál okát meg-
állapítsák.

— **A tüzoltótestület gyűlése.** A nagyka-
nizsai önk. tüzoltóegylet tegnap értekezletet
tartott, melyen elhatározták, hogy a városi
költségvetés vonatkozó tételének megfelelően
3 állandó fizetéses tüzoltói állás és 3 köztisz-
taságra felügyelő állását fogják javasolni. A
nagykanizsai háziorvosokat fel fogják kérni, hogy
lépjenek az egyeslet pártoló tagjainak sorába.

— **A magántisztviselők közgyűlése.** A
Magántisztviselők Országos Szövetségének
Nagykanizsai bizottsága, mely ma már csak-
nem teljes számban magában foglalja a
magántisztviselők karának minden számottevő
tagját, csütörtökön este nyolc és fél órakor a
Kereskedelmi Casinó kistermében tartotta
rendkívüli közgyűlést. Az elnöki tisztségek
betöltése volt napirenden. A közgyűlés,
melyen a tagok szép számban jelentek meg,
teljes egyértelműséggel közmegegyezésre
oldotta meg az elnökválasztást. A tagok bizal-
ma oly férfiakban öszpontosult, akik lehetővé
teszik, hogy a bizottság öntudatos, élénk te-
vékenysége rövidesen ismét eredményes lesz
a kitűzött nemes célok elérésében. A közgyű-
lés lefolyása a következő;

Hochflüss Soma titkár üdvözölte a meg-
jelent tagtársakat. A korelnöki állásra *Fekete*
*József*et ajánlotta, mint a közgyűlés eljenzés-
sel vett tudomásul. A közgyűlés óhajára a
közfelkiáltással történt a választás. Megválasz-
tattak egyhangú közfelkiáltással: elnöké

Maurer Károly, az Osztrák Magyar Bank
nagykanizsai fiókjának adjunktusa; alelnöké
Eperjesy Gabor a Délalai Takarékpénztár
főpénztárosa. A megüresedett választmányi
tagok helyeire megválasztottak: *Schulhof*
Ákos a Kereskedelmi Iparbank titkára és
Kertész Lajos a nagykanizsai Tárházak gond-
nokja.

Maurer Károly elnök a tagok lelkes éljen-
zése közt foglalta el az elnöki széket. Meg-
köszönte a tagok szépen megnyilvánult bizal-
mát. Teljes erejével, úgy mond, azon lesz,
hogy a bizottság érdekét szíven viselje és a
tagok bizalmát működésével is kiérdemlje.
(Élvezés.)

Az új elnökség tiszteletére rendezett tár-
sasvacsorán *Gürtler* Ferenc mondotta az első
felköszöntőt az elnökre. — *Maurer* Károly
ismételten megköszönte a bizalmat. Működé-
vel azon lesz, hogy a Szövetség nagy horde-
rejű programját a tagok támogatásával
sikerre vigye. A tisztakar többi tagját és a
választmányt elvette. — *Kálmán* Leó az új
alelnököt *Eperjesy* Gáborral ülteti.

Felköszöntőt mondtak még *László* Vil-
mos: *Hochflüss* Soma titkára, *Wilde* Ferenc
Gürtler Ferenc, *Müller* Mór főmei kartárs
az elnökre, *Golenczky* János a nagykanizsai
sajtóra és annak tagjaira, *Nagy* Samu hírlap-
író *Gáspár* Béla szövetségi sajtó tudósítóra.
A bankett lelkes hangulatban este tizenkét
óra tájban ért véget.

— **A rendőr és hitelezője.** Csütörtöki
lapunk ily című hírére ma hivatalos részről
a tényállást a következőképp közlik velünk:
F. évi október hó 13-án hetivásár alkalmával
Kovács János találkozott régi haragosával
Mészáros Jánossal, aki állítólag adója is volt
*Kovács*nak. Ezek előbb szép szóval veszeked-
tek, utóbb pedig össze is verekedtek s eköz-
ben *Kovács* Mészáros revolverrel megfenye-
gette. Ekkor érkezett hozzájuk a méltatlanul
meghurcolt rendőr *Györfi* János, aki *Kovács*ot
a revolver eltevésére szólította fel, ez azonban
szót nem fogadott, ellenben a fegyvert a
rendőrrre szegezte. A rendőr erre nem futott
el, hanem *Kovács* fejére kardjával olyan erős
vágást mért, hogy az ütés ereje következté-
ben kardját elejtette s ekkor igaz, hogy ne-
hány lépést futott, de csak azért, hogy a
támadója elé esett kard helyett védelmi-
ügy sátorfát ragadjon fel. Az sem igaz, hogy
Kovács egyszerűen többször lött, mert egy
patronnál többje nem is volt, de az sem igaz,
hogy a közönség az enyhe ítéletet megelé-
gedéssel fogadta, s ellenkezőleg, azt miun-
denki érthetetlennek tartja s ellene a kir-
ügyész felelősséget is jelentett be.

— **Mozgalmas élet a Balaton partján.**
Akaretjától le egész Szentgyörgyig több hely-
lyen folyik még most is az építkezés, eny-
hébb, száraz napokon. Sok új villa építésbe
fogtak bele, melyet még ez évben tető alá
akarnak hozni; részint a régebben kezdett
építkezéseket bevégezni, hogy a jövő évi
idény, elején már lakhatók legyenek. A vo-
natok egyre szállítják a téglát Nagykanizsa
Keszthely felől s a közeli uradalmakból. Sok
disz és gyümölcsfát, díszbokrokat hoznak ül-
tetés végett, hogy a kertek, parkokban lerak-
ják. Szóval, a munka most is folyik a part-
mentén jó idővel. Természetes, mert minden
ilyen késő őszi munkanapot már a jövő ta-
vasztól lopták el; aztán most a munka is ol-
csóbb.

— **Visszautasított püspökjelölés.** A *Stross-*
mayer *József* püspök elhunytával megüresedett

djakovári püspöki székre *Mihályovics* zágrábi
theológiai tanár hozták javaslatba, akit azon-
ban a római kuria visszautasított. — A hir
Zágrábban nagy föltűnést keltett.

— **A liga Nagykanizsán.** Az általános ít-
kos választói jog ligája működési körét tudva-
levőleg a vidékre is kiterjeszti. Mint a fővárosból
értesítünk, Nagykanizsán is óhajt a liga na-
gyobb szabású meetinget rendezni. A nagyülés
előkészítő munkálatára már megindultak a
tárgyalások.

— **Meglopott színésznők.** Kellemetlen meg-
lepetés érte *Pécs*est *Kövessy* színtársulatának
három nőtáját: *Molnár* *Juliskát*, *Sárvári* *An-
nát* és *Gyárfás* *Ilonkát*. Mikor tegnapelőtt elő-
adás után haza mentek, kétségbeesve tapasztal-
ták, hogy lakásuk ki van fosztva és többek
közt elvitték *Molnár* *Juliska* összes ékszereit.
A rendőrség most nyomoz a betörő után, aki
kőristánéknál nem talált jobb kundschaftot.

— **«Pacific».** Edigele ez az idegenbárgász
szó jelentette azt az ósiási vasuti vonalat, amely
kerrészül szelve az Egyesült Államokat, az atlanti
oceánt a Csendes oceánra köti össze, A Strobenz
testvérek gyár részv. társ. által Buaoapest IX.
Üllői-ut 89 forgalomba hozott „Pacific” azonban
egészen mást jelent és nem a geografusokat,
hanem a háztasszonyokat, a szakácsokat, a cuk-
rászokat, stb. érdekli. A Pacific ugyanis egy szá-
raz tojással készítmény, amely sütésnél, főzésnél
az összes sült és főtt tésztaemlék, nemkülön-
ben levesek, mártások, ígylaltok stb. készítésénél
teljesen pótolja a tojássárgáját s e mellett nem
romlik és jóval és jóval olcsóbb a tojással. A
Pacific minden fűszer és csemege-kereskedésben
valamint drogériában is kapható.

— **A Székely-havasí bivalytej jósa** álta-
lában ismeretes. Ezen bivalytejjel készíti *Bu-
lázsovich* *Sándor* gyógyszerész *Sepsiszentgyörgy*-
gön 16. szám, a törvényesít védezt *Alba-
szappant* (ára 1 korona), *Alba-arc*krémet
(ára 1 korona 50 fillér), melyeket a szokások
vásári reklám mellőzésével, nyugodt lélekkel
ajánlunk a művelt hölgyközönség figyelmébe
mivel semmi ártalmas vegyi terméket nem
tartalmaznak s melyekről hazánk első orvos-
nöje dr. gróf *Hugonnyay* *Vilma* eszt írja:
«Az «Alba»-szappan és krém a bőr ápo-
lására, a szeplők és más arctisztálanságok
eltávolítására a legjobban ajánlható szerek,
Kaphatók mindenütt.

Egyröl-másról.

(Budapesti levél).

Irta: *Faragó* *Jenő*.

— december 8.

Üvegcserepeken járunk s amerre elvezet
az utunk, a hatalmas berkaszárnyák tövében
a pusztulás nyomait látjuk csak. A hétfő esti
zavargás emlékei ezek: a főváros legújabb
látványosságai; betört ablaküvegek, bezuzott
cégtáblák. Százával állanak az emberek az
ilyen látványosságok előtt és csodálkoznak
azon, hogy az ilyesmi Budapesten megtörtén-
hetett. Amint ott állok az egyik üvegcserep
tanyán, oda jön mellém egy vidéki uriember
és így szól:

— No iszen, szégyelhetik magukat a pen-
tiek!

Hát bizony szégyelhetjük magunkat. Ez igazán nem válik dicsőségére a szép, a cifra, a büszke Budapestnek. Járjunk hát az üvegcserepeken és nevezzük magunkat hetykén az ország szívének!

Csodálatos jelenség, hogy valahányszor valamelyes ilyen szenzációja van Budapestnek, — a mulatóhelyek forgalma óriási módon felszökik. Ilyenkor zsufoltak a színházak, az orfeumok, a dalszarnokok és éjjeli kávéházak és olyan dárdídó folyik városszerte, miutha senkinek egyéb gondja se volna, mint az, hogy, — miképen lehet eltölteni az éjszakát vidáman, cigány mellett, pezsgő mámorban. Ez a tapasztalatom különben nem új keletű. Amikor a nyáron Oroszországban jártam: ott is ezt láttam. A „Potemkin” matrózai bombázták Odesszát, a város négyszar-kában tűz lobogott, pusztító, véstes tűz; a kikötőből egyre hangzott a jajgatás, a nyőszörgés, a segély után való kiáltás és — a színházban kipirult arczal nézték, tapsolták a jó odesszaiak a balletet s az orfeumban boldogan vigyorogtak a petit cvehqnok felé, akik nem törődve forradalommal, Potemkin-nel, ágyuval és bombával, a trikóikat mutogatták és formás lábacsúkjikat illegették, billeggették. Mi is ott ültünk: külföldi újságírók és beunünk megfagyott a vér, amint a kuplé nóta refrénjébe belehangzott a puskaropogás, de a nép, az istenadta nép nem törődött vele és tapsolt és ujjazott és habcsolta a pezsgőt, a bort, a pálinkát. . . Nálunk még nem volt egészen így, de már ilyenek indult. Civilizálódunk, tanulunk, haladunk? . . Különösen — haladunk . . .

A kirakatokban megmaradtak a vörös krampuszok és a hosszú szakálu Mikulások. Aig kelt el egynehány, pedig más esztendőben, derűsebb, jobb időkben mutatoba se maradt meg egy sem is talán. A mamák és a nénikék nem mertek kimenni az utcára és a babák, meg a bábik nem juthattak az időn Mikuláshoz. Igy kellett nekik is megszenvedni a nagyok politikájáért.

Meg kellett érte szenvednie mindenkinek. Még azoknak is, akiket most annyira szidnak, szapulnak, a rendőröknek is. Mert nem szenvedés-e az, amikor magyar embernek télen kell néznie azt, hogy hogyan ütik, verik a másik magyart és neki nem szabad a segítségére sietnie, még akkor sem, amikor pedig az volna a feladata, hogy vigyázzon arra a másik magyarra; megóvja, megvédelmezze minden bajtól, minden kártól . . .

Holnapra csend és rend lesz újra. Néhány bevett koponya sajogni fog még egy darabig, aztán nyoma se marad a csatának. Elmúlik minden, csak az emberek szívéből nem múlik el a keserűség és a megtorlás vágya . . .

Mulatságok.

* Az irodalmi kör délutánja. A nagykanizsai Irod. és Művészeti kör holnap rendezi ez idei első szórakoztató délutánját a következő műsorral: 1. Magyar népdalok, éneklő a kör férfikara. 2. A mese- és monda világ szárnyas alakjairól. Előadja dr. Szigethy Károly ur. 3. Uránia előadás: Vörösmarty Mihály élete. Színesen vetített képekkel, bemutatja Hörváth György ur. 4. Ernáni borsdala, éneklő a kör férfikara.

* Csodagyermek. Nincs tisztább gyönyörűség, mint mikor a zsenialitást naiv keretben

látjuk megnyilatkozni. Ezért hatnak reánk oly elemi erővel a népdalok és a népköltészet gyönyörei és azok az apró adomák melyek azt a címet viselik, hogy „gyermekszájból”. Ilyen gyermekszájból jövő csodadolgozatok fog élvezni az izr. négyelet holnap i zsúrjának közönsége. Apró emberkék fognak ott nagy dolgokat művelni. Dr. Kreisler József ügyvéd, Györgyike

nevű kis leánya magyar népdalokat énekel. Végig hallgattuk a főpróbát és mondhatjuk, hogy kedvesebb jelenséget még nem láttunk, mint amilyen a hat éves kis baba a pódiumon. A gyönyörű, fűrtös fejű kis leány annyi eleven-séggel, bájjal s eleganciával produkálja magát, hogy ez egyszerűen mesés. Minden pukedlija egy költeménye. Olyan mimikája van, mint egy színészűnőnek, csak nála ez gyerekesen édes, enniivaló. **Brihernék** egy kis fia és egy kis leánya is szerepelnek. A fiu hegedül, ő kíséri a Györgyike nótát, majd szóló játszik és végül nővérenek egy táncjelenéséhez asziasztál. Nagyon ügyes, tehetséges fiu. A kis leányról, táncáról, magatartásának bájáról lírai verset kellene írni.

Olyan kecsesen táncol, mint [a budapesti opera egy ballerínája. Végtelen kedves dolog, mikor lorgonnal lelfogyverkezve bátyjával együtt egy rokkoló izü jelenetet ad elő. — Mindhároman csodagyerekek. Két **Tellemann** fiu fog holnap Sterneek tanár zongorakiséretével hegedülni. Aki szereti a bájos dolgokat, a zseniális gyermekeket, az nézze végig a holnap i zsúr műsorát, melyet **Mayersberg** Frida kisasszony állított össze. Többek közt már ez is garancia arra, hogy ott pompás dolgok fognak történni.

* Bosztonkurzus. Egy izben már definiáltuk, hogy mi az a gentry-boszton. Egy tánc, elegáns, előkelő tánc, mely okvetlenül kell, hogy helyet találjon minden művelt család asztalán. Művelt ember enélkül: el sem képzelhető, aki tehát az „*intelligens*” jelzőre számot tart, az okvetlenül tanulja meg a bosztont. Azt már mondanunk sem kell, hogy a táncot tökéletesen csak **Mayersberg** Erida kisasszonynál lehet megtanulni, annál is inkább, mert a kisasszony hétfőn este 8 óraker erre külön kurzust nyit. A bosztont 3-4 nap alatt megtanulhatja mindenki, aki niúcsen fából. Emellett a kurzus mesésen olcsó is, mert minden lecke csak 1 korona. Jelenkezni lehet a tánciskola helyiségében.

* Szórakoztató-estély. A magyarországi szabómunkások es munkásnők szakegyletének nagykanizsai helyiesoportja — ma este fél 8 óraker a Szarvas-szálloda földszinti tánctermében közös táncgyakorlattal egybekötött nagy szórakoztató-estélyt rendez. Az estély műsora a következő: 1. „Peltáadás”; Ábrányi Emiltől; szavalja Kohn Lajos. 2. „Az ügyetlen ember”; Monológ; előadja Zapletál Simon. 3. „Felolvasás”; tartja Osaszly M. Viktor. 4. „A rabasszony”; Kis Józseftől; szavalja Rotter Mici k. a. 5. „Humoros jelenetek”; előadja Brónya Lajos. Kezdeté fél 8 óraker. Műsor után tánc 12 óráig. Belépti díj: táncolónak 40 fillér nem táncolónak 10 fillér.

Közgazdaság.

Országos vas és fémipari kiállítás.

A Magyar Vaskereskedők Országos Egyesülete 1906. május 19 én **Országos vas és fémipari kiállítást** rendez Budapesten a városaligetű iparcarnokban. A kiállítási bizottság most külte tészté az ország minden részébe a felhívásnak s a nagyszámban érkező jelentésekből következően, a kiállítás kiváló fontosságú ipari és kereskedelmi esemény lesz. A vas és fémipari kiállítás felöleli mindazt, ami a kiállítás iparfejlesztési célját elősegíti, de a vas és fémiparosokat, vállalkozókat különösen érdekl az a körülmény, hogy a vas és fémipari kiállítás alkalmat akar

adni a vas és fémipari cikket termelőnek, hogy vállalkozásukat új árucikkek bevezetésével is gozdagíttják. Ezért 5, eggyenként 500 koronás pályadíjat tűz ki olyan vasárucikkekre, melyek hazánkban még nem gyártatnak. A kiállítás negatív osztálya pedig azokat a külföldi vas és fémipari cikkeket mutatja be, melyek hazánkban még nem állítatnak elő, de bevezetésük hasznos ígér. Az Országos vas és fémipari kiállítás a jövő év tavaszán igazi találkozó pontja lesz a magyar vas, fémipari termelés és kereskedelem érdekeinek, hogy a vas fejlődésének újabb lendületét adja meg.

Prospektusokat kívánatra készséggel küld: a Magyar Vaskereskedők Országos Egyesülete, Budapest, VI., Gyár u. 64.

A „Hermes” Magyar ÁltalánosVáltószlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdé forgalomról és pénzpiacról.

Budapest, 1905. dec. 7-én.

Az orosz forradalmi viszonyok rosszabbra fordulása, valamint az európai nagyhatalmak által Törökország ellen rendezett flottademonstrációnak hatástalansága a budapesti utcai tüntetéseket következében a budapesti tőzsdé ellanyhult, amihez még hozzájárult azon körülmény is, hogy egy budapesti kisebb bankár, akinek külföldön nagy értékű papir engagemntjai voltak fizetésképtelenségbe jutott. Ennek következtében, csakhamar valamennyi vezető értékű papir az elmúlt hetinél magasabb árfolyamon zárult.

A 4%-os magyar koronajáradék a fentiekből kifolyólag szintén nagy árhullámzásnak volt álvetve és örvendets jelenségként megemlítendő, hogy a külföldi részéről eladására került anyag a belföldön aránylag könnyen elhelyezést talált.

A pénzpiacon a novemberi-últimó után sem állott be nagyobb könnyebbülés, de jogosult azon kiállítás, hogy az újv beköszöntésével a kamatlábak olcsóbbodása várható.

A lefolyt hét legnevezetesebb árfolyamváltásai a következők voltak:

	nov. 30.	dec. 7.
4%, magyar koronajáradék	95.60	95.70
Magyar hitel részvény	779.—	786.—
Oszták magyar államvasut részv.	665.—	660.—
Északmagyarországi közsézn. részv.	284.—	300.—
Budapesti közúti vaspálya részv.	575.—	580.—

Táviratok és telefonjelentések.

A válság Törvényszéki vizsgálat a pesti megyeházán.

Budapest, dec. 9. Pestmegye székházán ma délben megjelent a központi vizsgálóbíró, a királyi ügyész és egy törvényszéki jegyző kíséretében. Megjelentésük nagy meglepetést keltett a megyeházán, mert érkezésükről senkinek sem volt tudomása. A törvényszéki kiküldöttek egyenesen Laszberg főispánt keresték fel, kinek jövetelük célját bejelentették. Emlékeztet még, hogy Pestvármegye legutóbbi törvényhatósági gyűlésén hogyan fogadták Laszberg helyettes főispánt. Eltorlaszolták az ajtót úgy, hogy ez nem jelenhetett meg a közgyűlésen. A vizsgálóbíró és ügyész azért jöttek, hogy ebben az ügyben helyszini szemlét tartsanak, egyuttal kihallgatják a vármegye összes tisztviselőit. A megye egyik tisztviselője a vizsgálóbíró megjelenése után azonnal üzent Prónay Dezső báróhoz és kérte, hogy sürgösen jöjjön a vármegyeházára. E távirat feladásakor várják Prónayt.

Tiltakozás

a póttartalékosok behívása ellen.

Arad, dec. 9. Aradmegye törvényhatósági bizottsága ma Vásárhelyi Béla főispán

elnökségével rendkívüli közgyűlést tartott, melyen szótöbbséggel elfogadták az ellenzék ama javaslatát, mely szerint a honvédelmi miniszternek a póttartalékosok behívása ügyében kibocsátott rendeletét törvénybe ütközőnek tartja, egyúttal elhatározták, hogy feliratot intéznek a képviselőházhoz, melyben tiltakoznak a hadügyminiszter rendelete ellen.

Gyilkos férj.

Budapest, dec. 9. Hercz Ignác budapesti vendéglős ma hajnalban részeg állapotban beállított a lakására. Neje szemrehányásokkal illette rendetlen életmódjáért, amiből szóváltás támadt, majd Hercz revolvert rántott és nejére lőtt. A golyó találta az asszonyt, kit életveszélyesen megsebesített. Herczet letartóztatták.

Eltűnt tisztviselő.

Budapest, dec. 9. Bogdán Gyula pestvármegyei hivatalnok december 6-án este azzal távozott lakásáról, hogy megnézi a tüntetést. Azóta azonban nem tért haza; teljesen nyoma veszett. A rendőrség attól tart, hogy bűnténynek lett áldozata.

Öngyilkos plébános

Letenye, december 9. Szomorú szenzációja van ma Letenyének. Egy közbecsülésben álló ember rémes tragédiája foglalkoztatja a kedélyeket. *Laskovits Ferenc római katolikus plébános a mára virradó éjjel öngyilkossági szándékkal az udvarán álló kulba ugrott, — honnan már csak — hollan tudták kihuzni. — Halálának híre mindenfelé nagy megdöbbenést keltett, mert Letenye közönsége osztatlanul szerette az ősz papot. Korábban Letenye társadalmi életében is részt vett, utóbbi időben azonban teljesen visszavonult és legfeljebb a politika készítette a nyilvános szereplésre. A letenyei szövetkezett ellenzék legutóbbi előkészítő ülésén is jelen volt. Tegnapelőtt még senki sem sejtette, hogy az öreg plébános mily rettenetes tervvel foglalkozik és öngyilkosságának okát ma sem tudják megmagyarázni. Valószínű, hogy pillanatnyi elmezavarban követte el az öngyilkosságot. (A haláláról kiadott gyászjelentést birrovatunkban közöljük. Szerk.)*

Irodalom.

Magyarország ipari önnállósága ahhoz az alapvető feltételhez van kötve, hogy elsősorban azok a gyártási ágak honosuljanak meg hazánkban, melyek a mindennapi életben legszükségesebb használati cikkeket ruhát, élelmi szereket stb. állítják elő. A faipar, szövő és fonóipar, papíripar, kémiai nagyipar, gazdasági termékek feldolgozó ipar számos ágára vonatkozik ezen tételünk, amely gyártási ágaknak és minden terméküknek ismertetését legjobban az Athénium kiadásban megjelent *technika vívmányai* című munka most megjelent füzeteiben találjuk meg. Jellemző ezen cikkeket világos, könnyed, élvezhető előadás, melyet már a közönség ezen válságot előbbi füzeteiből is ismer, a színes és fekete

műmellékletek és pompás szöveget magyarázó képek tekintetében azon füzetek lehetőleg felülmúlják az előbbieket is.

A technika vívmányai című munka 32 füzetben jelenik meg, eddig már 26 füzete fekszik a nagyközönségnek teljes elismerését vívták ki.

A technika vívmányai című munkához díszes félbőrötésű bekötési táblák is kaphatók, melyeknek ára dombornyomású ércplakkal és dus aranyozással 3 K. 30 f. Ugy a megjelent füzetek, mint a bekötési tábla kapható minden könyvtérkereskedésben. Egy füzet ára 60 fillér.

Gyermeknaptár. Az Országos Állatvédő Egyesület kiadásában (IX., Ernő-utca 11—13.) megjelent az 1905/6. évi gyermeknaptár, melynek minden példánya után az Eötvös Alap 2 fillért kap a magyar tanítóság özvegyeinek és árváinak segélyezésére. A gyermeknaptárba elbeszéléseket és verseket írtak a többek között Bársony István, Király Gizzi, B. Büttner Lina, K. Nagy Sándor, Monostori Károly, Füleli Sz. Lajos és Ferke Ágost. Ára 10 fillér. Aligha kínálkozik jobb alkalom, hogy a gyermekeknek ily kevés pénz mellett oly nagy örömet szerezzünk a egyszerűságra és erkölcsökre nemesítő hatást gyakoroljunk. A könyvecske igen alkalmas arra, hogy szánalmat és könyörületességet oltson a gyermek szívébe.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. D. Csáktornya. A kiállítás céljára legalkalmasabb lenne a Polgár Egyesület nagyterme, ezt azonban a helybeli keresztény jótékony nőegylet már lefoglalta karácsonyi vásárára részére. A József főherceg szanatórium is akart kiállítást rendezni, azonban ennek is el kell maradnia, mert más alkalmas helyiség nincs. Az iskoláknál érdeklődni fogunk, azt azonban előre mondhatjuk, hogy a nagykanizsai kereskedők erősen ellenezni fogják a karácsonyi kiállítás megtartását, mert az által újévi üzleteiket veszélyeztetve látják.

Hörvát. Nagyon köszönjük Ennél élvezetesebb és használhatóbb cikket nem is küldhetett volna. Csak sokan vagyunk hozzá. Ajánljuk másoknak is követendő példának.

Segedszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

NYILTTER.

Szántalanszor bevált

NATTONI'S GIESSHÜBLER
Központi Gyógyászati Kísérleti Intézet
SÁVANYUVIZ

A függőleges csomagolású hügyhomoknál és hólyaghurutnál, mint a húgsavat megkötő szer.

Hirdetések
felvételnek
Fischel Fülöp Fia
Könyvtérkereskedésben 8 példányban.

A jelenlegi több vegyészeti és orvosi tekintélyek Káthe-hajvizet és pomádét

jelölik az egyedüli legbiztosabb szernek gyors és erős hajszakáll- és szemöldök-növesztéshez. Egész rövid idő alatt meglepő siker.

Együvége vagy tégelyt a K. 2., 3., 4. Próbádvég K. 1.40. Szét küldés utánvétel mellett **Káthe Menzeli asszony** Által Bécs, XVIII., Schulgasse 3. I. emelet, ajtó III.

Aki legjobb minőségű iskolaöltönyt,
Aki tartós és olcsó gyermekruhát,
Aki elegáns férfiöltönyt,
Aki divatos átmeneti kabátot,
Aki finom őszi felöltőt,
Aki sikkes sportöltönyt,
Aki szép és jó télikabátot,
Aki divatos kalap- és cipőt
őhajt vásárolni, az ne mulassa el megtekinteni

Ifj. Weisz Ignác
legnagyobb választéku ruharaktárát
Nagykanizsa, Erzsébet-királyné-tér 1.
(a „Vasember” mellett)
Pontos és szolid kiszolgálás.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller patlóia

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított közvényenél, csúszl és meghületeknél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üvegeket fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyűek és a Richter gyógyszereszerrel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ugyazólván minden gyógyszerárban kapható. — Póráktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszeráriára az „Arany oroszlanbór”, Prágában, Elisabethstrasse 6. nos. Mindennapi árcékulda.

Öväs utánzások ellen! Alanti árújegy, „MILLY” név és — „NAP” törvényesen védve —

Milly Gyertya

Dr. G. Dr. Székelyudvarhelyi Milly-Gyertya-Zsugap és Gyertya-Gyár.

Burg F. & Fia in Tere, Bonn, Fabrikanten der besten Kerzen, IV. Allee 222. 24.

Orizum 3 és 5 randt.

Öväs utánzások ellen! A MILLY név és a NAP védjegyűek törvényesen védve.

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 64.

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
olesón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházott. Saját érdekében kérje ezért dístartalmu minta-gyűjteményünket, melyet megtakarítás végett ingyen és bérmentve küld a **WIENER MODEN UNION** Bécs, L. Schottenring 10

TOKAJI CHINA-VASBOR.
Valódi-tokaji borból készült, tehát nem-keveretlenül tenze más keverésmennyel. Rendkívül kellemes ízű, erőteljű, tisztítja a vér. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 8 kor. — Kapható győgytárakban. Pótlán küldi. **MORONA-GYÖGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-utca.

Császárfürdő
Elsőrangú kényes bevezető-gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb közér és kádban lezuhanyzókkal, púpás dobozokkal, szőnyegekkel, szőnyegszőnyegekkel, szőnyegszőnyegekkel, szőnyegszőnyegekkel. 200 személyre alkalmasokkal. A legzöldebb közér.

SZIMON ISTVAN FÉLE GYÓGYERÉJÜ SÓS-BORSZESZ
MINDENŐTT KAPHATÓ

Szőnyeg tartók, függönyök, kárpokok, szőnyegek, szőnyegszőnyegek. **S. SCHEIN** Bécs, L. Schottenring 12. Dátumátalmi képen **ARDEJYKÉK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon idősenek látszik! Fesse haját a **CZERNY-FÉLE Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL.

PLATSCHÉK VILMOS
elismerett legolcsóbb, legszolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza** Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

SMITH PREMIER
képviselői keresztnak.
BUDAPEST ANDRÁSSY ÚTJA
BRAND PRIX PARIS 1900
SMITH PREMIER N° 5
képes árjegyzék ingyen
VILÁG LEG JOBB IRÓGEPE

BALASSA FÉLE UGORKATEL
Pattanás, kiütés, szepítő, májfoltt, sőt ráncok is eltűnnek az arczról a valódi angol használata által. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k. péder 1-20, K. **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész Budapest, Erzsébet-utca.

KATZER
Részv. társaság m-góvó-intézete az első és legnagyobb 1/2 millió részvényes. Budapest, O-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és U-utca 43. Katzer szőrmeárul az egész világon el vannak terjedve és elisőranguak.

Dr. Kovács közpustája 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20. Dr. Kovács gyógytára Bpest, Gyár-u. 17.

HOTEL PARIS SZÁLLODA
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZ.
100 szoba 2-20 kádijal felszerelt. Kiszolgálás és ellátás egyenlő. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörözők a házban. Villamos vasúti megállóhely az órási pályaudvarok és hajók mellé.

KISS SZERENCSE-FÉLE NAGY VASAROLJON KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET KISS KAROLY ÉS TARSÁ BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 19

SAKVELEMÉNY. A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógylatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélesatorna hurutos bántalmainál, ugy-szintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniája és a hasi vérbőségéből eredő májbetegségek ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának túrdással való egyesítése osztató hatást fejt ki a női medence szervek idült izadmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvélyes nyírkmirigy dagasztatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czél szerű segédeszközt képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számol tarthat az orvosok figyelemre.
Budapest, 1905. január 8.
Dr. Korányi Frigyes, u. egyetemi tanár, főrendelői tag, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.
Szállók a lélező tulajdonos. „SICULIA” természetes szénezavat sűrítő gyár a MÁLNÁSPÖRDÖN Háromszék. **SICULIA, Málnásfürdő, Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.**
Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénésű szab. Árpád RAJZ-ESZKÖZ
az összes közép-iskolákban a legjobban be-vált **MAGYAR KÖRZŐ MINDENŐTT KAPHATÓ.**

„PACIFIC”
tojáspótló anyag, 1 levél megfelel 5 tojás sárgájának, 10 fillér. Kapható: Drogeria a „Vörös kereszt”-hez, Nagykanizsán.

Világhírű **Messmer tea**
egyedüli előrusítása **Strem és Klein** gyarmatár Nagykanizsánál Nagykanizsán.

MESSMER TEA

Nagy Karácsonyi vásár!

Kiváló olesó árak.

Teljes női ruhákra	120 cm széles angol divatszövetekből	2.50	1 vég fin. czérna vászon	4.50, 5.50, 6.50
	120 cm — tartós posztóból	3.70	Diszkótények 70, 90, 1.10	frt. Blouskelmék, zsebkendők nagy választékban. Kávés Garnitúrák, szövet ágy- és asztalterítők (három darab)
	120 cm — kitűnő Cibelin-szövetből	4.75		4.50, 5.—, 5.50
	120 cm — finom angol eastüm-kelméből	5.—		

Kondor Ödön divatáru raktára Nagykanizsán (Korona kávéháza mellett)

A már 32 éve a kerékpár világot uráló eredeti angol **Helical Premier** és **The Champion**

kerékpárokat dupla harang csapágygyal, 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz (külső és belső gumik, esengők, lámpák, pedálok, láncok, csuszok, csészéket stb.) óriási forgalmunk következtében

30% áreszállítással

szállítunk vidékre és bárhová.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb havi 8-10 kor. részletre adjók.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógép, nagykereskedők, Ausztria-Magyarország legnagyobb, legrégibb és legmegbízhatóbb kerékpár-raktára

BUDAPEST, József-körút 41. sz.

Fiók-üzlet: **Baross-tér 4.**

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel olcsón csináljuk.

Dies árgyűszékünk 700 képpel ingyen és bérmentve.

Teljesen felszerelt, ezidőszert is működésben lévő, lóherfejtővel ellátott 6 lóerős

eséplőgép garnitúra

olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítást ad **Kaster Miksa**

Finom válogatott fajalma

1 kg. 50 fill.

5 kgos postacsomag bérmentve

K. 260

— Kapható: —

FODOR R. utódánál

C-áktornyán.

U rak figyelmebe!

Legújabb divatu

őszi és téli, férfi- és fiu-kalapok megérkeztek 3, 4 és 5 koronáért kapható

Wellisch Márkus

kizárólagos férfi- és fiu-kalap és sapka-raktárában

Filér. Nagykanizsa. Piaci szomsz.

Kizárólagos eladós Habig P. C., Guis Bossi, Pichler Antal és Berán Co. ndv. kalapgyárakból.

Cylinder-kölesönző **intézet!**

Most jelent meg

az „Erzsébet királyné emlékalbum.”

A szerkesztő bizottság elnöke: báró Daniel Ernőné.

Tartalmában, külső formájában remek mű az

Erzsébet királyné album,

gyönyörű foglalatja a magyar társadalmi és irodalmi élettelőségek szellemi munkájának, amely Magyarország megdicsőült Nagyasszonya emlékének szolgálatába állt, 200 oldalú meghaladó terjedelemben, 25 műmelléklettel.

— A magyar könyvpiacot a remekének **20 korona** az ára —

E diszmn megrendelhető **Fischel Fülöp Fia** könyvkereskedésében Nagykanizsán és az

Erzsébet királyné emlékalbum

— kiadóhivatalában **Budapest, VII, Erzsébet-körút 50. szám.** —

Az olesó ár

„TURUL”

cipőgyár részvénytársaság Temesvárott.

A szabott árak

a cipő talpába bevésve vannak

FÉRFI cugos cipő igen tartós **frt 2⁰⁰**

A dús választék

NŐI cugos cipő erős bőrből **frt 2⁵⁰**

NŐI füzös cipő erős bőrből **frt 2⁸⁰**

FÉRFI füzös cipő erős bőrből **frt 3¹⁰**

FÉRFI füzös cipő BOX-ból **frt 4⁵⁰**

A kiváló forma

NŐI gombos cipő fekete bőrből **frt 3²⁵**

LEÁNY gombos cipő **frt 1⁷⁰** és foljabb

Beti gyártás 15000 pár

FÉRFI füzös cipő Chevreux Goodyear varrott **frt 5⁷⁵**

NŐI füzös cipő Chevreuxból elegáns és alkates, Goodyear varrott **frt 5²⁵**

A jó anyag

GYERMEK füzös cipők lehet u.szines **kr. 90** és feljebb

Szökraktára: Nagykanizsa, Fő-ut.

képezik sike-reink alapját.

Gyakornok

kezdő fizetéssel azonnali belépésre alkalmazást nyerhet a Duna-menti Bankbizományi és Parcellázási vállalatnál Nagykanizsa Erzsébet királyné-tér.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

BORÁSZATI LAPOK

mely immár 30-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bővültozatos tartalommal.

Ezen szaklap nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyok ismeretét, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a k földi tapasztalatokat, újdonságokat, a német, francia, olasz, osztrák borászati irodalmat, minden kétséget kizárólag a legokoldalúbb és legértelmesebb szőlészeti újság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegessé teszi.

A „BORÁSZATI LAPOK“

munkatársai mindazok a magyar szakfőnökök, a kik csak a szőlőművelés terén az ország bármely részében kitértek és a szőlőrekonstrukció előharczolásai gyanánt tekintendők.

A Borászati Lapoknak a közgazdaság- és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítőek, de különös súlyt helyez a tudósításokra is, a miben több mint száz tudósító dolgozik a lap szerkesztőségének a kesérére.

Minden előfizető évenként legalább egy nagy színes műmellékletet kap, valamely magyar szó írási képét, a mellett ingyen állapítja meg a szerkesztőség a beküldött tőkerészekből vagy állatokból a fellépési szőlőművelést vagy rovatát és az ellenők való védekezést és kimerítő választ ad minden hozzáintézt szakkérdésre.

Laptulajdonos: Felolvas szerkesztő:
BÁROSS KÁROLY **Dr. BRUCKNER JENŐ.**

A lap előfizetési ára:

1 évre 12 kor. 1/2 évre 6 kor. 1/4 évre 3 kor

Mutatványszámot 3 héten át szívesen küld a BORÁSZATI LAPOK kiadóhivata (Budapest, IX. ker. Üllői-ut 25. sz.)

KLYTHIA a bőr ápolására az arcbőr szépítésére és fehéritésére PUDER

Legelőkelőbb, toletté, háll és salen puder.
Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl or. kir. tanár által Németben
Eliamerő levelek a legjobb körülmények között dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

or. és kir. udv. toletté-szappan és illatszergyára
Főraktár: BÉCS, I. Wellnelie 2.

Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett.
Kapható a legelőkelőbb illatszert-, drogna-kereskedésben és
gyógyszertárban. Nagykanizsa: Alt és Böhm Keleti M. M.
Gyula csokszól.

Egy doboz 2 kor. 40 f.

EGYSZERI átsimítás

Schicht-szappannal

(Szarvas vagy kulcsszappan)

pótol

KETSZERI átsimítást közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legelőkelőbb és használatban a legelőkelőbb!

Egy hónapig

teljesen ingyen!

A ki már most beküldi — ha csak egy hónapra is — az előfizetési összeget AZ UJSÁG politikai napilapra, annak egész december havában teljesen ingyen küldi meg a kiadóhivatal a legelőkelőbb magyar lapot: AZ UJSÁG-ot. Előfizetési árak: Egy hónapra 2 korona 40 fillér, három hónapra 7 korona. AZ UJSÁG gyönyörű kiállítású naptárát minden előfizető díjtalanul kapja meg. GYÖNYÖRŰ HUSVÉTI ALBUM! Megrendelési cím: AZ UJSÁG kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut 54. szám.

MONTIGNOSO GRÓFNŐ, volt szász trónörökös nő emlékiratait most közli AZ UJSÁG. Ujjonnan belépő előfizetők külön levonatban megkapják ennek a szenzációs emlékiratnak eddig megjelent részét.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa
Fischel Pülöp Fia könyvkereskedésében, Városház-palota.

TELEFON: 108.

Előfizetők és hirdetések:
Fischel Pülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	---	1.- K.
Negyedévre	---	3.- "
Félévre	---	5.- "
Égész évre	---	12.- "

Postai küldéssel:

Egy óra	---	1.80 K.
Negyedévre	---	4.80 "
Félévre	---	8.- "
Égész évre	---	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
önnepnapok kivételével.

Felolvaszterkztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztőfő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Labancok a fekete táblán.

A választó-jog körül.

Nagykanizsa, 1905. december 11.

(□) Kinek jutott volna eszébe ezelőtt tiz esztendővel még csak álmodni is hogy jelenleg uralkodó királyunk I. Ferenc József majd tiz esztendő múlva felhatalmazza miniszterelnökét: programjába foglalhatja az általános titkos választó-jog keresztülvitelének kérdését is?

Ez akkor még álmoknak is vakmerőség lett volna.

És ime ma szemben állunk azzal a tényvel, amiről még álmodni sem mertünk volna, hogy uralkodó fejedelmünk, I. Ferenc József, az általános titkos választó-jognak törvénybe foglalásával egyenesen megkínálta a magyar nemzetet.

A váratlan jog-kínálás minden tuzás nélkül mondva, szinte megdöbbenette még azokat is, akik már évtizedeken át szakadatlanul sürgették, hangsúlyozták parlamenti beszédjeikben.

Eszünk ágában sincs nevétséges színben tüntetni föl ezt a megdöbbenést; csak konstataálni kívánjuk, hogy majdnem ugy jártunk, mint az egyszeri 4 éves gyermek, aki — ha valami óhaját nem teljesítették — sírt, toporzékol, és folyton azt hajtotta: »Még-ölm magamat, agyonlövöm magamat.« — Az apró jószág nagybátyja pedagógus volt. Mikor egyszer hallotta a kitérést, hamar előkapott egy rozsdás pisztolyt, benyitott a toporzékoló fiúcskához és gyorsan odaanyujtotta neki: »Nesze!« A kis fiúcska meg-hökkenve hátrált, és elutasító kézverdesés közben most azt kiáltotta: »Nem köll, nem köll. Mért nem adták oda előbb?«

Ez a kép a gyermek-világról olyan meglepően hasonló a mi magunktartásához, ahogyan a fejedelmi jog-kínálat tényét fogadtuk, hogy nem térhettünk ki előle.

Ördög tudja: micsoda rengeteg mumust látunk az általános titkos választó-jog kérdésében; de hogy óriási bizalmatlansággal fogadtuk és még sokan most is ugy körülgetjük; az bizonyos.

Mintha csak forró kása volna, s mi vol-

nánk a macskák, akik szívesen beleharapnánk ugyan, de aggodunk: hátha megégetjük a nyelvünket.

Az aggodalmaskodóbbak, a bizalmatlanabbak már hátat is fordítottak neki; hallani sem akarnak felőle. A többiek most körülgetik javában.

Akik teljesen hátat fordítottak a kérdésnek, azt mondják, hogy már a terrorizmus pusztítása, véres jelenetei tapadtak rá.

Ez igaz; de a politikai küzdelmek terén nekünk nem igen lehet kényeskednünk az aféle terrorizmussal szemben; mert igen sok képviselői mandátumot sem mondhatunk ilyen szempontból teljesen szeplőtelennak.

Talán még az a legalaposabb aggodalom, hogy a választó-jog teljes kiterjesztése a politikailag teljesen megbizhatatlan elemeket is a jog keretébe fogadná. Erre nézve azonban nyugodtak lehetünk; mert ezt most még a választó-jog kiterjesztésének legradikálisabb követelői: a szociáldemokraták sem kívánják.

Igen, valószínű tehát, hogy a jogkiterjesztésnek abba a kereteibe, amelyet majd *Kossuth* Ferenc bölcsesége von meg, — bele fognak nyugodni a szocialisták is, meg a függetlenségi negyvennyolcas pártiak is.

A függetlenségi párt ma tanácskozik ebben a kérdésben. Nincs okunk kétségeskedni, hogy ez a párt bele fog harapni a forró kásába. — ha esetleg akadnának is olyan *macskái* a pártnak, akik a párt programján kívül állónak állítanák az általános, titkos választó-jog kérdését; mivel talán elfeledték már régebben elmondott programbeszédjeiket és parlamenti szónoklataikat.

Ha azután *Kossuth* Ferenc és *Apponyi* Albert nyomán a függetlenségi párt egyakarattal beleharap: még arra is lehet reményünk, hogy egy kis gondolkodás után majd lassankint azok az aggodalmaskodók is visszatérnek, akik most dacosan hátat fordítottak neki.

Ha pedig még sem jönének vissza: akkor *Kristóffy* proficiáját segítenék a megvalósuláshoz; amennyiben csakugyan az

általános, titkos választó-jog kérdése robbantáná szét a koalíciót.

Eddig a pontig feszíteni a differenciák hurját valóban nagy kár volna.

Zichy Aladár gróf üdvözlése. Nagykanizsáról Zichy Aladár grófhoz, a néppárt elnökéhez és a nagykanizsai kerület képviselőjéhez a következő táviratot intézték:

»A Kiskánizsán tartott pártértekezlet fájdalommal vett hirt betegségéről. Hón óhajtuk, hogy méltóságod mielőbb meggyógyuljon, hogy folytathassa a harcot az alkotmányunkért. A nép üdvözi méltóságodat és igéri, hogy kitart méltóságoddal minden körülmények közt. Az értekezlet nevében:

Sabestyén.

A vas megyei alkotmánypárt megalakulása.

— Saját tudósítónktól. —

A vas megyei alkotmánypárt tegnap megalakult. Az alakuló gyűlésen több országos képviselő kíséretében megjelent *Andrássy* Gyula gróf, továbbá *Daranyi* Ignác és *Bolgár* Ferenc is. Dél előtt *Andrássy* küldöttségeket fogadott, délután pedig a népgyűlésen ő volt az első szónok. Többek között a következőket mondta:

Miután ismertette az alkotmánypárt célját áttér a választási reform kérdésére. Kijelenti, hogy ugy, ahogy a kormány, ők semmi esetre sem akarnak eljárni. Nyiltan kijelentik, hogy ők kívánják a választói jog kiterjesztését, különösen, hogy a munkásosztály jogot nyersen a törvényhozásba képviselőket küldeni. Addig azonban nem mennek el, hogy a magyar nemzeti állam érdekeit veszélyeztessék. Nem mennek be továbbá olyan reformba, mely az értelmiség vezető szerepét megsemmisíti. A sötétbe való ugrást nem fogadják el. Akarják a haladást szabadelvű irányban, azonban mindent pozitív alapon. Magyarország nincs abban a helyzetben, hogy nagy hibákat büntetlenül kövessen el.

Andrássy beszéde óriási hatást keltett. Beszéltek utána még többen és végül elfogadták a határozati javaslatot, melyben kimondják a vas megyei alkotmánypárt megalakulását.

Városok és vármegyék.

× **Bizottsági ülés** Nagykanizsa város közegészségügyi bizottsága ma délután, szegényügyi bizottsága pedig szombaton ülést tartanak.

× **Képviselőtestületi gyűlés.** Sümeg képviselőtestülete e hó 8-án a tagok élénk részvételével rendkívüli közgyűlést tartott. *Lukovich Gábor* dr. kegyeletes szavakkal emlékezett meg *Eitner Sándor* képviselő elhunytáról. Több kisebb ügy tárgyalása után elhatározták, hogy a Ramasatter-szoborra még hiányzó 11.000 koronát kölcsön útján fedezik.

× **A tisztviselőkért.** Sümegen a városháza tanácstermében f. hó 8-án népes értekezletet tartott a polgárság. *Eitner Zsigmond* képviselő nyitotta meg az értekezletet eleven színekkel főtötte az ország mai állapotát s tudatta, hogy a kormány Zalavármegye dotációját megvonta, a hazafias tisztviselők fizetéséről tehát a vármegye köteles gondoskodni. E célból *Batthyány Pál* gróf lelkes fölhívást intézett a közönséghez, kérve, hogy a hazafias célra ki-ki bizonyos összeget írjon alá, felolvastatja a felhívást. *Ruzán Fűst János* dr. ügyvéd tartott hazafiai hévtől tüzes beszédet s az aláírást 500 koronával megnyitotta. A szép példa hatott. Nyomban több ezer koronára rugó összeget irtak alá. Az értekezlet végén *Németh János* plébános meleg szavakban méltatta a tisztviselők hazafias és alkotmányos állásfoglalását az ország mai súlyos helyzetében s indítványára a következő táviratban üdvözölték s vármegye tisztikarát:

Csertán alispán urnak, Zalaegerszeg.

„Sümegi polgárságnak ma tartott értekezlete szíve mélyéből fakadó őszinte hálával és köszönettel üdvözli a vármegye tisztikarát aki hazánk mai súlyos válságában az ösökhöz méltó szilárd erővel és kitartással áll sorompóba ezeréves alkotmányunk védelmére.”

× **Bíróválasztás.** A keszthelyi városbíró és képviselőtestületi tagok mandátuma ebben az évben lejár. Az újabb ciklusra való választás még ebben a hónapban lesz.

Láncszemek.

— december 11.

A vizet prédikáló és bort ivó papok száma mindig nagy volt nálunk; de olyan feltűnően sohasem szaporodtak el, mint legutóbb.

Mindenki békét prédikál; mi közben azonban jobbról, balról a két kezével úgy rázza a szomszédja füstökét, mintha abból élne.

Mindenki sohajtoz a politikai béke után, s a mellett káromkodik, mint a jégeső; és lelkiismeretesen gyűrközik a verekedéshez.

Kedves, udvarias nyilatkozatokban bókólnak egymásnak a politikat vezérférfiak; biztosítják egymást holtig való ragaszkodásukról, miközben a markukat már készítik a halálos szorításra.

Mi újságírók is szakadatlanul békét prédikálunk. Hasábokat írunk — kisebb-nagyobb adagu szellemességgel megspékeltlen — arról a magasabb haladottsági színvonalról, amit egyszer már el kellene érünk, hogy még az örökké fennmaradó létküzdelemben is a béke isteni szelleme érvényesüljön. És e közben karvaly-szemekkel leassuk: mikor csaphatunk le másik laptársunkra. Ha legcsekélyebb rést találunk: le is csapunk, mint a karvaly.

Szóval: úgy tele van a társadalom hűvös hirtető és veszekedő emberekkel, hogy nemcsakára majd azoktól várjuk a béke megteremtését minden vonalon, akik veszekedést prédikálnak.

Ilyenféle hangulat eredménye lehet csak az is, hogy Magyarország békévégyő társadalmának egy része nem a kiegyezési hirtető politikai pártoktól, hanem a verekedésre mindig készen álló haladó-párttól reméli a békét.

Általában nagyon fura dolog az, hogy az emberiség nagy-tömegeiben mindig igen erős a *prédikáció-éhség*. Vagy mondjuk így: a *szó-éhség*.

A nagy-tömegeknek ez a szó-éhsége okozza, hogy kevés szóval, kurta beszéddel nem igen boldogulhat az ember sehol.

A baladottságnak nagy diadala volna az már, ha az emberiség különböző rétegeiben mindenütt olyan erős volna a *gondolkodás*, hogy csak a tényeket kellene a gondolkodó tolkek elé állítani, s azok alapján mindenki megalkotná a maga ítéletét.

Édes Istenem, milyen egyszerre megvalósulna akkor nemcsak a közigazgatási eljárás egyszerűsítése, hanem az igazán ideális sommás uton való ügy-elintézés minden vonalon is!

Milyen selyem-élet lenne az, ha az emberek nagy tömegeit nem kellene óras beszédekkel, sűrűn telenyomtatott foliánsokkal, kötetes okoskodásokkal *hipnotizálni* valami okos vagy *oktalan* dologra.

Milyen selyem-életek lenne akkoraz újságíróknak is! Nem kellene a sok irgalmatlan hosszú kommentárokat írni; nem kellene bekalandozni mind az öt világrészt, nem kellene felturkálni a különböző tudományok békés mezeit, hogy bizonyítékokat cipeljenek a jámbor olvasóközönség elé a Fejérváry-kormány állapoptjának tarthatatlanságára nézve. Csak pusztá tényeket kellene a közönség elé tárniok és az itélne, következtetne azokból. Szóval gondolkodnék. A gondolkodó fejű tömegnek pedig nem kell a szó áradat, a frázis zuhatag.

Sok közkeletnek örvendő szállóige is sirba szállana ezzel a gyöngyállapottal; többek között az is hogy: „*vizet prédikál, de bort iszik.*”

Magjok veszne a vizet prédikáló, de bort ivó papoknak is; mert az emberiségnek minden lépése a haladottság magasabb színvonalja felé, az eféle papoknak pusztulásával, a tökély megközelítésének pontjain pedig teljes kivészésével jár.

Az ilyen papok kivészése fölött bizonyára nem ejtenének könnyet az emberiség egyetemének *igazi papjai* sem, akik a még prédikáció-éhes; [szó-éhes tömegeknek is őszinte lélekkel azért prédikálnak vagy írnak csak, hogy szakadatlanul afele a színvonal felé hipnotizálják, ahol a nagy-milliók *önáll, szabad, tiszta, világos* gondolkodás minden frázis-éhséget megszüntet és oltárokat emel a minden Demosthenesnél szebben beszélő *tetteknek*, az Istenhez emelő *munkának*.

Öngyilkos plébános.

(Saját tudósítónktól.)

Tegnapelőtti ily című hírünkre vonatkozólag ma a következő tudósítást kaptuk:

Rettenetes rémhir verte föl szombatra virradóra Letenye város közönségét megsokkolt nyugalomból. Futótűzként terjedt el a nagyközönségben a hihetetlenül hangzó híresztelés, hogy a nagy plébánia közbecsülésben álló öreg plébánosa, a kerület nyugalmazott esperese, a köztisztletnek örvendett *Laszkovits* Ferenc öngyilkos módon vetett véget életének. A szörnyű hír valóban bizonyult. Mire Letenye közönségének minden rendű s rangu lakossága valóságos áradatban hömpölygött a plébánia-lakra, már kiemelték az annak udvarán levő roppant mélységű kútból az agg esperes élettelen tetemét. A rémület és megdöbbenés, melyet ezeu exorbitus eset a közönség körében keltett, leírhatóatlau. — Az irtózatosságon kizszenvedett tisztletreméltó öreg egyházi férfi két lepecsételt levelet

hagyott hátra íróasztalán; az egyiket a nagykanizsai kir. törvényszékhez, a másikat dr. *Csompesz Kálmán* letenyei ügyvédhez címzettten, akit vagyoni ügyeinek rendezésével bízott meg, megindító szavakkal jelezve ebben, hogy kétségbeesett tettének indokait a törvényszékhez intézett iratában adja elő. — *Tóth* János k. esperes és az elhunyt ügyvédje és a hatósági közegek közbenjöttével ma délután lepecsételte az elárvult plébánia-lak helyiségeit.

HIREK.

— **Felmentett és kinevezett főispánok.** —

A király gróf *Török József* Ung vármegye, *Beóthy László* Bihar-megye, — *Beóthy Pál* Bereg-megye főispánját ezen állásuktól felmentette és *Bernáth Zsigmond* földbirtokost Ung, dr. *Soós Zoltán* belügyminiszteriumi segédtitkárt Bereg-megye főispánjává kinevezte. *Beóthy Lászlónak* a Lipóttrend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

— **Új nemesek.** A király *Enyedi Béni*, a Magyar Agrár- és Járadékbank műszaki tanácsosának és törvényes utódainak a magyar nemességét *»Nagyenyedi«* előnévvel díjmentesen adományozta.

— **Személyi hírek.** *Vécsey Zsigmond* polgármester, *Lengyel Lajos* v. főjegyző, *Deák Péter* rendőrfőkapitány és *Vioz Ferenc* főszolgabíró ma a megyegyűlésre Zalaegerszegre utaztak.

— **Szabadságolt alezredes.** — A király *Haubert Kamillo* nagykanizsai 20. honvéd gyalogezredbeli alezredesnek egy év tartamára való szabadságolását megengedte.

— **Katonák — Kossuth Ferencnek.** Híjában oly vastagok a kaszárnyák kapui, hiában őrsi istráza a kapuját, de még a legujabb rendelkezés, a passierschein is merőben felesleges dolog, mindez nem védi meg a magyar katonákat a nemzeti politikától. Ez ma a levegőben van és azzal szívjuk magunkba, akkor is, ha a katona kiinn állomásoz az Adriai tenger kellő közepén. — A napokban szabadságolt tengerészek utaztak keresztül Nagykanizsán. Magyar gyerekek és Pólából jöttek. — Hosszu utjuk alatt Nagykanizsán éreztek először magyar földet a talpuk alatt, hát meg is ünnepelték a fontos pillanatot. Első utjuk a táviró hivatalba vezetett, blankettát kértek és hosszú, lelkes hangon sürgönyben üdvözölték — nem a legfőbb hadurat, hanem a nemzeti harc vezérét — *Kossuth* Ferencet. Vajjon mi szükség van még a passierscheinokra?

— **Az új postapalota.** *Opris* Péter pécsi postaigazgató, mint annak idején megirtuk, kérdést intézett *Vécsey Zsigmond* Nkanizsa város polgármesteréhez, vajjon nem lenne hajlandó a város, vagy esetleg magános postapalotát építeni és azt az államnak bérbeadni. Mint egyik helyi lap értesült, e kérdés nem maradt hatáson kívül, mert egy részvénytársaság megindultak már az erre vonatkozó tárgyalások.

Ma a következőkről értesülünk. A leereskedelmi kaszinóval szemben levő Szauer féle házra vonatkozólag a kincstár egy ízben már kijelentette, hogy azt postapalota céljaira alkalmasnak találja. Ma *Fischer* Ignác nagykanizsai kereskedő 25 ezer forintért megvette a házat és azon a helyen fel fog épülni a postapalota, melyet a kormány 20 évre bérbe fog venni.

— **Elzúllott segédjegyző.** Falop Ferenc elvégezte a csurgói főgimnázium hat osztályát, aztán hazament Iháros-Berénybe segédjegyzőnek. Ez a dicsőség azonban nem sokáig tartott, mert Fülöp a maga hibája folytán csakhamar elvesztette állását és azóta egyre súlyosodott a bűn útján. Ország csavargója, börtönök töltelke lett belőle, kit egy városban sem tűrnek meg, hanem toloncolják a határon túl. A nagykanizsai rendőrségnek is már számtalanszor volt vele dolga, legujabban tegnap is. A még fiatal ember csavargó, utjában betévedt ismét Kanizsára, hová pedig lopásért kitiltották. Jó barátjával, kenyeres cimborájával, Horváth József facér szolgalegényvel jött, kit csavargásért szintén kitiltottak a város területéről. Ideérkezve, minden pénz híján tegnap éjjel, koldulni kezdtek a Rákócy-utcában. Erőszakos magaviseletükkel magukra vonták egy rendőr figyelmét, ki felismerte bennük a kitiltott csavargókat és felszólította őket, hogy kövessék a rendőrségre. Mentek is egy darabig, egyszerre azonban Horváth a rendőrré támadt és a földre teperte. Szerencsére, a rendőr még kiránthatta kardját és védekezhetett. Fülöpöt be is hozta a rendőrségre, Horváthnak azonban sikerült megszöknie, de őt is csakhamar elfogták. A rendőrségen megmozdították őket és találtak náluk hamis bélyegzőket, munkakönyveket, melyekkel bizonyára visszaélni akartak. Hogy Fülöp háromszendő óta nem mutatkozott Nagykanizsán, annak az az oka, hogy ezt az időt a főváros börtöneiben töltötte.

— **Bakák mint huszárok.** A hadügyminiszter rendelete értelmében tudvalevőleg a huszárezredek legénységi létszáma a gyalogezredek legénységéből lesz kiegészítve. Mint értesülünk, a 48-ik gyalogezred Nagykanizsán állomásozó minden századából 7—8 ember lesz elküldve a 11-ik huszárezredhez. Ezek december 28-án foglalják el új ezredüket. Az itteni öreg bakákból annyi ember lesz hazabocsátva, amennyi póttartalékos december 27-ére bevonul.

— **Öngyilkosság.** Jóravaló csendes legény volt Kalamár József, a kapornaki Jézus-társasági atyák háziszolgája. Fizesését mindig hazavitt özvegy édes anyjának. Egy darab idő óta azonban egész buskomor lett, nem vidította tel semmi. Hogy mi rágódott a fiatal 22 éves lelkén, senki se tudja. A napokban reggel a mészárosok küldték húsért, de a legény helyett hazament és az édes anyja padlásán felakasztotta magát.

— **Ellenséges familiák.** Régi ellenségek Eszteregnyén a Pitó és a Kocván családok. A régi harag a napokban kitört és a Kocván István és felesége ma súlyos sérüléssel a nagykanizsai kórházban fekszenek. Pitóék fejével verték be a fejüket. Viszont a Pitó Péter fejét Kocvánék verték be. Most mindkét család tagjait súlyos testi sértéssel vádolja az ügyészség.

— **Eladta a más portékáit.** Kovács Lajos értett az órareparálásához és ezért, mint órásmester szerepelt Nagykanizsán. Ugy látszik azonban, hogy az üzlet nem jövedelmezett eléget, mert Kovács boltjának minden ingóságát eladta Steiner Dániel és társainak 80 koronáért, maga pedig ezen összeg fölvétele után nyomtalanul eltűnt a városból. Csak most derült ki, hogy Steiner Dániel nem a Kovács portékáit vette meg, mert Kovácsnak a rajtaválóján kívül nem volt egyebe és a miket eladott, azok másoknak javítás végett adott órák. Akiknek Kovácsnál órájuk volt

reparatura végett, azok jelentkezzenek a rendőrségnél.

— **Negyedik gyógyszer-tár.** Már több ízben szóba került, hogy a VI. és VII. kerületben egy negyedik gyógyszer-tárt állítsanak fel. Most ismét napirendre került az ügy és ebben az egészségügyi bizottság ma délután fog dönteni.

— **Sport.** Gróf Festetics Tassilo versenystállója ez idő szerint közép-Európában elsőhelyen áll, mert hasonló recordot egy verseny istállója sem tud felmutatni. A versenystálló ez ideig nyeresége 323 780 K. Ez ideig a legnagyobb öszszeg, melyet eddig Festetics istálló felmutatott.

— **Hazatért kivándorló.** Még a fillozera pusztítás elején, a nyócfanas évek derokán vándorolt ki Amerikába Tóth András földink. A rut féreg elruztotta szőlőjét, amely azelőtt jólétben tartotta családját. Tóth András nyomorba került. Az ipával, akivel együtt lakott, folytonos háborúságban élt, mert nem akarta kiadni az asszony jussát. Ezen egy akart segíteni, hogy váltót hamisított az ipa nevére s mikor kérdőre vonták, kiszökött Amerikába. Ifjú ember volt akkor még Tóth András, az asszony pedig kaekias menyuske.

A kivándorló az ujlilágban megjavult, munkás ember lett s egyre küldözgette az asszonynak a leveleket, hogy menjen utána. Az asszony nem vállalkozott a nagy utra. Tóth András husz esztendőig nem mert hazajönni a váltóeset miatt. A mult esztendőben egy ügyvédől kérdezősködött, hogy nem lesz e bántódása ha átvitorlázik Európába. Azi irta neki az ügyvéd, hogy jöket bátran. Elévílt már a búne. És Tóth András megjött. Az asszony szörnyen megrémült, mikor az ura betoppant. Mert hát a kivándorló egy kis fiut meg egy kis leányt hágyott itthon s most talált még négy legényt. De mégse lett baj, sőt Tóth András uram örömmel ölelte keblére soha sem látott fiait s örömetel szívvel mondá az asszonynak, hogy viszi az egész társaságot Amerikába. Milyen szép család lesz, — az otthonvalókkal együtt. Mert neki is van Amerikában — három fia. Anyjuk meghalt szegény, azért jött haza az asszonyért. Hontes üzlete van Tóth Andrásnak Chicagóban és jól megy a sora. A mult héten járt az egész család utlevél után.

— **Népesedési mozgalom.** Nagykanizsán a f. év november havában született összesen 56 gyermek, kik közül törvényes 26 fiu és 20 leány, házasságon kívüli 4 fiu és 3 leány, egy fiu és 2 leány gyermek halva született; elhunytak száma 44, kik közül 22 a fiu és 22 a nőnemhez tartozik; házasság kötés céljából 9 pár jelentkezett és egyoránnyi házasságot is kötött. Természetes száporodás 12 lélek.

— **Tűz a főutcán.** Tegnap délután Rosenfeld Adolf főutcai házának egyik padlásszobájában tűz ütött ki. A tüzet a kályhából kipattant szikra okozta és csakhamar eloltották.

— **Talált tárgyak.** A vasuton egy ernyőt és egy bőrtáskát, az utcán pedig egy kicsiny erszényt találtak. A tulajdonosok a rendőrségen jelentkezhetnek.

— **Markó Antal** ravatalára a koszorut helyezték még: Rokoni szeretetből özv. Somo gyiné — Szeretett Nándorbácsinak Gyula Irma és Rózsika. Szeretetünk jeléül — Károly és Tonika.

— **Felülfizetések.** Az első nagykanizsai nagyra fizetett a következők: Oszterhuber László, Keresztény jótékony Nőegylet Eperjesy Gábor 5—5 kor. N. N., Dobrovits Milán, Szilágyi Adolf 4—4 kor. Leitner Ödön, Neufeld Ödön 3—3 kor. Rosenberg Henrich, Kondor Adolf, Kaufmann Mór, N. N., Központi kávéház, N. N., Franck Vilmos, Horváth Károly, Beyer Vinco, Mathán

Ödön, Fischel Fülöp Fla. Kohtmann N. Postfa, Janda Károly 2—2 kor. Nováczky József, Mantuanó Ede, Ánhoffer Gyula, Radványi Henrich, Singer Ó. Zsigmond, Offenbeck és Balázs, Ney Albert, Milhofer Ödön, Altstätter Ignác, Németh N. N. N., Goldstein Miksa, Straasser Márton, Fischel Ferenc, Welisch Márkusz Sbbwarcz Ignác Hirschler Miksa, Áts Ede Árpád, Sattler Lajos, Illés Simon, Krausz Samu, (Lazsna) 1—1 kor. Kálmán Fülöp, Brück Sándor, Fleischacker József fodrász 80—80 fl. Grünwald Bernát, Khon L. Lajos Diósey Béla 40—40. fillért. Összesen: 83 kor. 80 fl.

Mulatságok.

* **Az Irodalmi kör délutánja.** A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti kör tegnapi szórakoztató délutánjának tartalmas műsora a legszebb reményekre nyujt kilátást az egész szeszorra nézve. A dalárda két ízben elég hatással produkálta magát. Dr. Szegedy Károly a mese- és mondavilág szárnyas alakjairól értekezett rendkívül tartalmasan és érdekesen. Nagyon tetszettek a Vörösmarty életét illusztráló vetített képek.

* **Nőegyleti zsúr.** Az izr. nőegylet tegnapi zsúrja fényesen sikerült. A nagy termet zsúfolásig megtöltötte a közönség, mely elragadtatással tapsolt az apró műkedvelőknek: Kreiser Györgynek, ki Blaháé legfiatalabb utánzója, Briehor Pistának és Tellemann fivéréknek, kik fiatal korukhoz képest csodálatosan precíz játszanak hegedűn, végül Briehor Bözsikének a leggrაციózusabb kis táncosóknak. De a tapsok nagy része Sterneck tanárt és Mayersberg Frida kisasszonyt illeti, mert az ő nagy türelmük és a gyermekekhez való szeretetüknek köszönhető, hogy a kis művészek oly remekül megállták helyüket.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Zalavármegye közgyűlése.

Labancok a fekete táblán.

Csatlakozás a hazafias megyékhez.

Erkölesi halottak.

A nemzetközi szociálisták felvonulása.

— Saját tudósítónk távirati jelentése. —

Zalaegerszeg, dec. 11. A megye mai közgyűlése szokatlauul népes volt. Nagykanizsáról is mintegy 35 megyebizottsági tag jött át, hogy az Eperjesy Sándor leköszönésével megüresedett közigazgatási bizottsági tagságot kanizsai emberrel töltsék be. A közgyűlés lefolyásáról a távirat feladásáig a következőket jelentem:

A közgyűlést Csertán Károly alispán pontban 10 órakor nyitotta meg. Hertelendy Ferenc főispán bejelentette, hogy a belügyminiszternek már tudomásul hozta, hogy hivatalos működését beszünteti és lakását elhagyja. Lemondását már régebben bejelentette, azonban a belügyminiszter a főispánt az ügyek tovább vezetésével bizta meg. A mai közgyűlés úgy határozott, hogy az alispán beköltözik a főispáni lakásba. Az alispáni hivatal pedig más hivatalos helyiséggé alakítja át.

Eperjessy Sándor helyébe a közigazgatási bizottságha gróf Batthyány Pált választották meg 179 szavazattal.

—Alsólvenda szolgabirójának egyhangulag ifju Koller Istvánt választották meg.

Óriási lelkesedéssel vették tudomásul a szövetkezett ellenzék köszönő átiratát, valamint a hazafias megyéknek a nemzeti ellenállásra vonatkozó átiratait, melyeket pártolni fognak, ellenben megvetéssel utasítják el Csanádmegye kormánypárti izü átiratát.

Ezután a leendő főispán kinevezéséről volt szó. Kimondták, hogy a **megyeházán fekete táblát fognak felállítani és erre elrettentő példának azok neveit írják, kik jövőben a nemzeti küzdelemnek ellenesei lesznek.**

E távirat feladásakor egy ívet köröznek, melyet eddig körülbelül huszan irtak alá. Az íven ilyen kitételek állanak:

»Ervölcsi halott, ki a leendő főispánnal kezet fog.«

»Ervölcsi halott, aki a leendő főispánnak táplálékot ad, hogy éhségét csillapítsa.«

»Ervölcsi halott, aki neki ágyat ad, hogy fáradtságát kipihenje.« stb stb.

Ezzel az ívvel szemben sokan tartózkodóan viselkednek, mert hangját túlzottan erősnek tartják.

Budapest, dec. 12. A fővárosi nemzeti szociálisták ma bejelentették Rudnay rendőrőrkapitányának, hogy ma este tüntetve a függetlenségi pártkör elé akarnak vonulni, azon célból, hogy a pártot felszólítsák, miszerint nyíltan állást foglaljon az általános titkos választójog mellett. A főkapitány a bejelentést nem vette tudomásul, hanem csupán annyit egedett meg, hogy a szociálisták a Népszava szerkesztősége előtt összegyűlhetnek és onnét husztagu küldöttséget meneszthetnek a függetlenségi pártkörbe, honnan a küldöttség meghozhatja az egybegyűlt elvtársaknak a párt választát.

Budapest, december 12. Pestvármegye házába mára várták Beniczky alispán megérkezését, mely azonban elmaradt, mert Beniczky állapota még mindig súlyos és nem jöhet haza. Illetékes helyről megcáfolták azon hirt is, hogy Laszberg gróf főispán már aláírta volna a központi tisztviselők felfüggesztésére vonatkozó felhatalmazást.

Budapest, dec. 12. A cs. és kir. 32-ik gyalogezred parancsnoksága átiratilag felhívta Ujpest község előljáróságát, hogy közzölje vele az ezredbeli póttartalékosok jegyzékét. Franka Pál, a váci járás főszoigabirája azt kereken megtagadta.

A Nobel-díj nyertesei.

Stokholm, decemb. 11. A Nobel-díjat ez évben a következők kapták: Koch Róbert, a tuberkulózis teréu teit felfedezéseiert, Lenard kieli tanár a katodsugarakra vonatkozó tanulmányaiert, Beyér müncheni tanár

az indigó és triphenylmetaura vonatkozó kutatásaiert és Stenkievic Heurik regényiőr.

Öngyilkos-csendőr.

Csáktornya, december 11. Szerézén Fereuc 26 éves volt csendőr, ki csak nem rég lépett ki szolgálatából, ma egy itteui vendéglő udvarán agyoulötte magát, mert családja ellenezte egy nővel való barátságát.

Szegedszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

12033 tkv. 1905. 510—1.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dobronyi Károly gelsei lakos végrehajthatónak Márfi Kati férjezett Gellén Péternő garabonci lakos végrehajtást szenvedett elleni 400 korona tőke, ennek 1905 évi június hó 20 napjától járó 6¹/₂% kamatait, 6 kor. 20 fillér óvási, 35 fillér közlési, 1¹/₂% váltó díj, 20 kor. 50 fill. per, 21 kor. 30 fill. végrehajtás kérelmi, 25 kor. 30 fillér arverés kérelmi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében; a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó, s a gelsei 79 sztkjvben foglalt + 91/a hrsz. ingatlanok és azon levő 71 népsorsz. ház, udvar és kertnek Gellén Péternő szül. Márfi Katalint illető 19/28 része 616 kor. becsértékben

1905. évi decz. hó 13-ik napján d. e. 10 órakor

Gelse községhezánál dr. Weisz Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói arverésen, még pedig tekintve, hogy a fenti 19/28 rész illetőségnek 3/28 részére Böröndi Anna özv. Gellén Györgyné javára 1945 900 iktsz. a bekebelezett özvegyi haszonélvezeti szolgalmi jog, ezt megelőzőleg pedig jelzálogos követelés van bekebelezve, az ingatlan ezen szolgalmi jog tartatása mellett bocsájtatik ugyan arverés alá, de csak akkor, ha a megelőző jelzálogos hitelező követeléseknek fedezésére szükséges 400 kor. beigértetik ellenkező esetben az arverés hatálytalanná válik s az ingatlan a szolgalmi jog nélkül a fenti határrapra ujlóg eladatik.

Kikiáltást ár a fentebbi kített becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10¹/₂%-át készpénzben, vagy ovadékképes papirban a kikiáltott közéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1905. évi október hó 3-ik napján.

GOZONY,

kir. törvszéki bír.

A már 32 éve a kerékpár világot uraló eredeti angol

Helical Premier

és **The Champion**

kerékpárokat dupla haranc csapágygyal, 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz (külső és belső gumik, esengők, lámpák, pedálok, láncok, conusok, eszécsket stb.) óriási forgalmunk következtében

30% árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhová.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani eredeti gyári áron 75 kr. tól feljebb havi 8—10 kor. részletre adjók.

Lång Jakob és Fia

kerékpár és varrógép gyártóvállalatok. Ausztria-Magyarország legnagyobb, legregibb és legmegbízhatóbb kerékpár-alkatrésztára.

BUDAPEST, József-körút 41. sz.

Fiók-tároló: Baross-tér 2.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel olcsón csináljuk. Dísz ágygysáktunk 700 képpel ingyen és bérmentve.

Arcszőr hölgyeknél
 csunya és eltörzölő!
 Egyedül biz os alapos eltávolítás gyökerestől! mindenkorra a „Szörvesztő”
 Állal. Ára korona 7.—. — Kérjen megismerletést (prospektust), mely ingyen bérmentve zárt levélben küldetik. Rendelhető csak
SCHMIDEK I. illatszertárában,
 Budapest, VI, Ó-utca 12.

— Pártoljuk a magyar ipart! —
Milhofer Ödön
 ékszerész
NAGYKANIZSA
 az első magyar
 Alsó-Hámori kina-
 ezüst áru-gyár képviselője.
 Ajánlja dúsan felszerelt raktárát:
 ékszer, arany- és ezüst-árak, arany, ezüst acél és nickel zsebórák és kina-ezüst és bronzdísz tárgyakban;
 különösen pedig az első magyar Alsó-Hámori kina-ezüst-gyár készítményeit a legjobb kivitel és minőségben.

Védjegy: „Horgony”
A Liniment. Capsici comp.,
 a Horgony-Pain-Expeller pótléka
 egy régiónak bizonyult háziszser, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek bizonyult **készvénytel, csúszál és meghűléseknel** bedörzsölésképpen használva.
 Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjelgyezéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapeston.
 Richter gyógyszerára az „Arany oroszianhoz”, Prágában. Előzetesbeszélés 5 ucu. Mindennapi szedés előző.

VITA * VITA
Hazai termék!
VITA
 Legtisztább természetes **NATRIUMFORRÁS**
 Számos orvosi szakvélemény alapján kitűnő gyógyhatású **köszvény, húgysavas lerakódások, gyomor- és bélbetegségeknel.** Különlegesség **gyomorégés ellen.**
 Kapható minden gyógyszerárban és ásványvíz-kurortoknál.
Forrás-igazgatóság Sóskut, Vasm.
VITA * VITA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa
Fischer Pál és Fia könyvkereskedésében, Városház-palota.

TELEFON: 108.

Előfizetési és hirdetés:

Fischer Pál és Fia könyvkereskedésében, infexendái.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:

Egy óra	1.-
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Égész évre	12.-

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Égész évre	18.- "

Megjelenés naponként este 6 órakor
ünnennapok kivételével.

Felolvasó: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 5 fillér.

A történet filozófiája.

Nagykanizsa, 1905. december 12.

Hogy mi az emberiség célja s mi a rendeltetése: a joguralom létesítése-e, az erkölcsi tökélyesbülése, a szellemi fejlődése, vagy az anyagi jólét? Azt nem a mi feladatunk fejtegetni; de az bizonyos, hogy ha a történelmet tanulmányozzuk, haladást látunk, mely bizonyos elvekben szűrődik le.

A történetírók legnagyobb része a történelmet úgy fogja fel, mint az események egyszerű megismétlődését, mások, mint a gondviselés művét; sokan miut a végzet, a sors hatalmas munkáját.

Az tény, hogy a történet, bármely kéz, vagy hatalom vezeti, nagy vonásokban írja meg akaratát.

Azaz: akaratát nem, mert Quetelet kimutatta, hogy az emberi akaratnak vajmi kevés befolyása van a tényekre; sőt semmi sincs, mert ami történik, az szükség és törvényszerűleg oly automatické áll be, hogy a születések, vagy halálások bizonyos területen, vagy az öngyilkosságok — a legkisebb betűig minden évben, hóban ugy megtörténnek, mintha az embereknek akarata se lenne s egy titkos bíró küldene vakon mindenkor halála elé.

Beszéljen Quetelet amit akar, a Habsburgok kiívetik s megmutatják, hogy a fejedelmi akarat bejátszik a történetbe.

De nemcsak a fejedelmek, hanem a népek akarata is.

Az angol s francia forradalmak megmutatták, hogy a népek akarata mily erős, s a szabadságot, jogot, mindig az emberi akarat-erő, nemes érzés vivta ki.

Ha azonban igaz is, hogy az akarat bejátszik a történelembe: az is tény, hogy a világ eseményei nem egyesek akarata s önkénye szerint alakulnak, létesülnek.

Ha a történetből törvényeket akarunk levonni, nem rövid korszakokból kell levonni, hanem nagy időszakokat összefogva. Ezekből azután ellenmondást nem tűrő tények alapján kiolvashatunk törvényeket.

Igy például törvény az, hogy a zsarnokságtól, az elnyomottságtól, a rabszolgaságtól, a jobbágyságtól a népek a szabadság felé gravitálnak; s az egyesek szellemi, polgári szabadsága — lassankint a többiek, a sokaság szabadsága lesz.

Magyarország, mely az általános választói jogot proklamálja, Szerbia, Bulgária, Románia, majd Oroszország, Finnország, a kis Montenegró, melyek önállóak lettek, azt igazolják, hogy alkotmány és népjog-kiterjesztés a kor jelszava.

Észlelhetünk azonban egy másik törvényt is, s ez az hogy az átmenet az egyes uralkodásától, a sokak uralkodásához »vallakozva« történik meg az abszolutizmus előmozdítása s hátráltatása között.

Csak saját nemzeti életünk 25-ös 48-as szakait nézzük is, belátjuk, hogy e törvény majd mindenütt érvényesül, még újabb időszakokban is.

Nem az abszolút fejedelmi akarat adta-e meg a taktust — nálunk csak legújabbban is a választói jog kiterjesztésére, hogy elterelje a figyelmet bizonyos, abszolutisztikus jellegűeknek megtartani szándékolt felségjogokkal szemben kiformalódott nemzeti követelésektől?

Eznek már így kellett történnie. E tényben is a történelem erős logikája dolgozott, mely most a rejtett és nem rejtett abszolutizmus teljes megtörése felé lépeget a biztos nyomokon.

A történet az élet mestere, megtanít bennünket igazságra, a törvényekre s arra, hogy a világ eseményei nem egyesek akarata s önkénye szerint alakulnak.

Történjék bármi, legyen bár egyideig antagonizmusban fejedelem s a nép: a törvénynek, a történet filozófiájának mégis győznie kell; mert a zsarnokságtól mindig a szabadság felé halad a történet. Még az abszolutizmus is a felé viszi, mikor látszólag hátráltatja.

B. L.

A törökszentmiklósi mandátum Törökszentmiklósi kerületben e hó 17-én lesz képviselőválasztás. Jelöltek: Somogyi Aladár dr. függetlenségi, Pejacsevich Albert gróf függetlenségi. Marton Sándor alkotmány párti és Jelen Pál szocialista.

A függetlenségi párt értekezlete. A függetlenségi párt tegnap délután öt órakor értekezletet tartott amely kizárólag az általános választói jog kérdésével foglalkozott. A párt különösen Bathány Tivadár grófnak és Apponyi Albert grófnak felszólalására egyhangulag elfogadta Apponyi határozati javaslatát, mely szerint a párt minden erejével törekszik az általános választói jog megvalósítására, de anélkül, hogy az alkotmány védelmét háttérbe szorítaná, vagy

az ellenzéki pártok szövetségét megboutani engedné. — Az értekezleten Polony Géza elnökölt. Szederkényi Nándor indítványára elhatározták, hogy a sajtó munkásai iránt, kiket támadás ért, szimpátiájukat fejezik ki.

A megyei szövetkezett ellenzék gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Zalavármegye ellenzéki férfiai folyó hó 10-én délelőtt Zalaegerszegen a »Korona« szállóban értekezletre gyűltek össze. Elnökölő Nedeczky Jenő élénken illusztrálta a mai szomorú politikai viszonyokat, rámatat arra a kiszámíthatatlan anyagi veszteségre, mely hazánkat a politikai zavaros viszonyok miatt érte. Alig van — szerinte — kilátás arra, hogy a mostan létező állapotok a közel jövőben jóra forduljanak. Azért legyen minden hazafi elkészülve, hogy hazája védelmére keljen. Kilátás van arra, hogy a törvénytelen kormány, vármegyénkbe is küld egy főispánnak nevezett kormánybiztost, aki majd korlátlan hatalommal akar itt uralkodni. Azért felszólít minden jó hazafit, minden becsületes magyar embert, hogy ha a kormány küldené biztosát, senki őt ne fogadja, szállást, ételmezt neki ne adjon, bérkocsis ne szállítsa, kávéházba be ne bocsássák és senki semmiféle szolgálatot ne teljesítsen. Aki pedig ezt mégis várakozás ellenére megtenné, az hazárdlónak tekintendő és mint ilyennek bánják mindenki. Átok sújtsa, a magyarok Istene verje meg azt, aki hazája ellen vét. A jelen voltak az elnök ezen indítványát egyhangulag határozattá emelték és kimondották, hogy senki adót ne fizessen, s mást, mint hazai gyártmányt, mint honi iparterméket ne fogadjon el, ne vásároljon és ne használjon.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg dec. 11.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága, f. hó 11-én délelőtt 10 órakor rendes közgyűlést tartott. A közgyűlésen a főispáni szék üresedésben lévén — Csertán Károly alispán elnökölt. Elnök megnyitván a gyűlést, választás alá bocsátotta, a Molnár János elhalálozása folytán üresedésbe jött szolgabírói állást, melyre Farkas István novai szolgabíró választott meg. Másodosztályú szolgabíró lett ifj. Koller István. A közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilépett őt tag helyett megválasztottak: Gróf Batthyány Pál, Dr. Gyömörei Vince, Koller István, Vizlendvay Sándor és Ziegler Kálmán.

Fölolvasták Hertelendy Ferenc főispán levelét melyben tudatja, hogy a főispáni teendők ellátását beszüntette s ezt a belügyminiszternek bejelentette. Levelében köszönetet mond a vármegyének azért a támogatásér

melyben hivataloskodása alatt részesítették és sajnálatlaltal vesz bucsút a vármegyétől, melyhez szívvel, lélekkel ragaszkodik. Sajnálatlaltal vette tudomásul a közgyűlés főispánnak eme bucsú levelet s egyhangulag kimondta, hogy odandó és sikerdus működéséért köszönetének és hálájának jegyzőkönyvileg ad kifejezést.

Főolvasásra került *Eporossy Sándornak* közg. biz. tagságról történt lemondása, melyet szintén sajnálatlaltal vett a közgyűlés tudomásul és a közg. bizottságban eltöltött hosszabb szolgálat tartama alatt tanusított lelkiismeretes és ügybuzgó működéséért jegyzőkönyvileg adott köszönetének kifejezést.

A képviselőháznak június 21-iki alkotmányvédő határozatának felolvasása nagy forrongást idézett elő. A bizottsági tagok felugráltak helyeikről, »abcug«, »le vele« kiáltásokkal illették a kormány tagjait és elhatározta a közgyűlés, hogy rendületlenül megmarad ismert határozata mellett, abból egy jöttányt nem enged és a törvénytelen kormánynak sem adót, sem katonát nem ad.

Magáévá tette a közgyűlés az állandó választmány abbéli határozatát, mely szerint a főispáni lakást, mint ilyen megszünteti és azt az alispánnak engedi át lakásul. Az alispán jelenlegi lakását pedig hivatalos helyiségekké alakítják át.

A kormány újabb kinevezéséről szóló leiratát falrengető háhatóval fogadták és irattárba tétetni határozták. A honvédelmiszternek 9732/10032 elnöki számú rendeletét, mely a főispánoknak a esendőri segédlet igénybevételére felhatalmazást adna, nem fogadta el a közgyűlés, ha nem azt határozta, hogy annak visszavonása iránt fölterjesztést intéz a kormányhoz.

Az 1906 évben való lóösszeírás és osztályozás tárgyában kibocsátott honvédelmiszteri rendelet foganatosítását megtagadta a vármegye.

A Zalaegerszegen felállítatni kért harmadik gyógyszerár engedélyezését 72 szóval 17 ellen kimondotta. Elfogadta a megyei öszes szolgaszemélyzet ama kérvényét, mely szerint évenként 14 napi szabadság idő engedélyeztessék nekik.

Jóváhagyta Nagykanizsa város képviselőtestületének bemutatott új építési szabályrendeletét és az új szabályozási térképét.

Jóváhagyták Nagykanizsa város képviselőtestületének a Schwarc és Tauber nagykanizsai cég által felállítandó pótkávégyár segélyezése ügyében hozott határozatát.

Jóváhagyatott az 1906 évre szóló legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzéke.

Helybenhagyták a számvevőség által megvizsgált költségterveket és bírói számadásokat.

Elnöklő alispán bejelenti, hogy azon hirlapi közlemény, mintha a vármegyei árvaszéknél nagymérvű feldolgozatlan hátralék állna fenn, a valóságnak nem felel meg. Ezt nem akarta hirlapilag megcáfolni, de bejelenti a közgyűlésnek, hogy az észlelt hátralék alig emelkedik túl az árvaszék 10 napi ügyforgalmán.

Több apró felebbezés és kérvény elintézése után a közgyűlés véget ért.

a fősolgabíró, mint elsőfoku iparhatósági megbízott mellé az 1906. évre 20—20 iparhatósági megbízottat választanak.

Öngyilkos szerelmes.

Saját tudósítónktól.

Az önéretet túltengése miatt akart megválni az élettől egy életérés, reményteljes fiatal ember *Csáktornyan*. Agyonlőtte magát, mert családja ellenezte hogy nőül vegye szíve választottját.

Az esetről a következőket írja csáktornyai tudósítónk:

Szerezen Ferenc 26 éves csáktornyai mészáros-szombaton éjjel a helybelli Hencsey-féle vendéglőben mulatott menyasszonyával: *Varsics Paula* vasalónővel, 11 óra tájban kiment az udvarra, néhány perc múlva 3 pisztoly-lövést hallottak a szobában ülők. Kifutottak és az udvaron fekvő találtak Szerezent, melléből patakzott a vér. Orvost hívtak ki kezelés alá vette az öngyilkos-jelöltet és beszállította a kórházba. A mellén, a szív táján van a seb. Először kettőt a levegőbe lőtt, azután irányította magára a fegyver csövét.

Szerezen három hónappal ezelőtt lépett ki a csendőrségtől, mert beleszeretett *Varsics Paula* vasalónőbe, kit nőül akart venni. Az ezküvő karácsonyra volt kitűzve. Azóta régi mesterségét, a mészáros-szolgát folytatta. A napokban itt voltak a legény rokonai, akik nem helyeselték, hogy nálánál jóval idősebb leányt vesz feleségül.

Szerezen nagyon zokon vette rokonai tiltakozását. Ellenük sem akart cselekedni, de a leánynak tett ígéretét sem akarta visszavonni. Ez nézete szerint — jellemtelen dolog. A két ut között tehát a harmadikat választotta azt, amelyik a halálba vezet.

Szombaton kapott 180 frt. csendőrségi illetményt. Este elment mulatni a menyasszonyával Hencsey Gábor vendéglőjébe, ahol elkövette szerencsétlen tettét.

Felépüléséhez nincs remény.

HIREK.

— **Felmentett és kinevezett főispánok.** A király *Osztrólaczy Géza* Trencsénmegye főispánját ezen állásától felmentette és helyére *Baross Gyula* itélőtáblai bírót nevezte ki.

— **Bírói kinevezés.** A király dr. *Vizlendvay Imre* budapesti főügyészi főügyészi helyettesét, ki zalaegerszegi származású, a budapesti itélőtáblához bíróvá nevezte ki.

— **Hivatalos lapból.** Az igazságügyminiszter *Szente Sándor* zalaegerszegi kir. törvényszéki irnokot a sümegi kir. járásbíró-sághoz segédelekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Halálozások.** Szentkozmadombjai *Dervarics János* nagybirtokos, ma 12-én reggel elhunyt Kaposmérőn. A boldoguitban Viosz Ferenc, a nagykanizsai járás fősolgabírájának neje, szül. *Dervarics Irma*, édes atyját gyászolja. — **Özv. Engländer Lajosné**, Erdős Ottó baranya-rádfai birtokos édes anyja 72 éves korában tegnap éjjel Nagykanizsán meghalt. Temetése holnap, szerdán délután 3 órakor lesz.

— **Új főügyészi helyettes.** A király *Sölley Barnabás* dr. ügyész a budapesti főügyészséghez főügyészi helyettesessé nevezte ki.

— **Esküvő.** *Mannheim*, a temesvári Haldek Zsigmond és társa szállító-cég beltagja ma, kedden, tartotta esküvőjét Goldstein Margit kisaszonnyal, Goldstein Jakab lakorekedő leányával Nagykanizsán.

— **A vármegyei közgyűlés epilógusa.** *Hegedüs László* kiskánizsai polgártárs tegnap ismét vereséget szenvedett, ezúttal azonban nem mint országgyűlési képviselőjelölt, csupán mint szimpla mezői politikus. Ő és társai tegnap este érkeztek haza az egerszegi megyegyűlésről és miután nagyon izgatott hangulatban voltak, betértek a Vaskapuhoz címzett vendéglőbe, hogy egy kis csillapított kebelezzenek be. Itt gyűlt meg a baja Hegedüsnek Faics kiskánizsai gazdával, mivel már régóta ellenségeskednek. Szó szót követett és a politikálás hevében Faics egyszer aztán megegyeszer, aztán még sokszor fejbe ütötte Hegedüs Lászlót. Alapos ütések voltak ezek, mert Hegedüst véres fejjel hozták éjjel a városbába épületébe, hol dr. Goda városi orvos beköszölte sérült részét, aztán kocsin haza szállították. Sérülései nem veszélyesek, de elégszurosak.

— **Az egyházmegye köréből.** Az ádándi piébánia lelki és anyagi ügyeinek ideiglenes vezetésével *Domnanich Sándor* murakereszturi segédelekkész bizott meg. — *Beothy István* zalaegerszegi segédelekkész Murakereszturra helyeztetett át.

— **Szocialisták gyűlése.** Kaposvárott a szocialdemokraták vasárnap népgyűlést tartottak, amelyen Koudor Bernát az általános választói jog szükségességét fejtegette. Éles kritika tárgyává tette a koalíció magatartását. A megjelent koalíciós csoport részéről közbeszólások történtek, de a gyűlés teljesen rendezetten folyt le.

— **Újabb fogás a póttartalékosok behívására.** Katonáért mindent! Ez a jelszava a mostani kormánynak. A póttartalékosok behívására újabb fogást eszelt ki. Utasították a postahivatalokat, hogy a katonai behívókat nem rendez ajánlott levélként, hanem új módra, a szabály ellen kézbesítsék. A címzett kap egy értesítvőyüt, hogy ajánlott levele van. Ha tetszik, elhozhajta a postáról, ha nem hozhatja el, másnap elhozza a levélhordó a behívót, melyet nem lehet el nem fogadni, nem lehet vissza utasítani. Szóval a postást is be akarják fogni a katonai önkény szolgálatba.

— **Gyilkos szerető.** A somogyi Sarkad község lakosságát rémes gyilkosság tartja izgatottságban. Egy bestiális asszony éjnek idején zsinórral megfojtotta szeretőjét, akit gél halva találtak meg a falubeliek. *Kincses Eszter* a gyilkos asszony neve, aki régebbi idő óta vadházasságban élt *Szilágyi Lajos* jó módú sarkadi iparossal. Az utóbbi időben Szilágyi mindinkább kezdett elmaradozni az asszonytól és híre járt, hogy meg akar házassodni. Tegnap Szilágyi ismét elment hazáról és feleségének azt mondta, hogy egy rokonát akarja meglátogatni. Az asszony, aki a legnagyobb mértékben féltékeny volt szeretőjére, utána lopódzott és megleste, hogy Szilágyi egy lánnyal szerelmeskedik. Az asszony szó nélkül haza ment és kívárta, míg a szeretője is haza érkezik. A férfi rendezen a padláson szokott aludni. Most is fölment a lépcsőkön és mikor már elaludt, az asszony bement hozzá. Valahonnan egy zsinórt kerített elő, melyet az alvó férfi nyakára hurkolt. Azután addig szorította a zsinórt, amíg áldozatának lélekzete állott. Mikor már megyőződött arról, hogy a férfi meghalt, lelopódzott a padlásról és elrejtőzött. Másnap egészen véletlenül akadtak rá a férfi hullájára. Az első gyanu mindjárt az asszonnyra irányult, akit a csendőrök a nap folyamán hosszas keresés után megtaláltak és le is tartóztattak. A gyil-

Városok és vármegyék.

× **Iparhatósági megbízottak választása.** E hó 27 én délután 3 órakor a városbában

kos nő sirva vallotta be bűnét és féltékenységgel meutegetőzött. Az áldozatot ma fogják felboncolni és a gyilkos asszonyt a vizsgálat befejezése után szállítják be az ügyészség börtönébe.

— **A kinek ördöge van.** *Frisz József* zalaszentimihályi szőlősnak nem teteszt szónája, nem is vett, és az urak rétyén sem kaszált rózsába, mégis 3 db. szarvasmarhát birt tartani. Azt beszélték a falubeliek, hogy ördöge van. De a napokban az ördög nem volt elég frisz és elespték éppen mikor a szomszédja szénájával odább állani akart. Mielőtt felháborodásában még meggázolta az előjáróságot ki nem akarja a szegény embernek pártját fogni. Álladják a bíróságnak.

— **Megitta a portékáját.** *Kisházi József* az éjjel Galambokról bort hozott Nagykanizsára a kocsiján. Bár kissé csipős, de azért kellemes, csillagos éjszaka volt, ugynevezett hangulatos éjszaka, melyen sok kedves dologról elgondolkozhat az ember. Különösen, ha egy kis új bor is akad. *Kisházi Józsefnek* is akadt. Elgondolta az ember nyomorúságát. Sokat kell vesződni és állig van láttatja. Meg a sok fizetség: adó, fiskális, sportkassza, iskola, meg meggyvás. Azaz, hogy adót most nem kell fizetni, mert hogy ezt hozzák magukkal a politikai circumstanciák és konstellációk. De ebből sincs köszönet, mert ez azt jelenti, hogy rossz csillagzat jár a haza eze felett. Ki tudja mi lesz? Legjobb, ha nem is él az ember, vagy ha már él, leissza magát a sárka földig. Még sok minden felett elmékedett *Kisházi József*, de a gondolatai egyre zavarosabbak lettek, ő pedig egyre rozsásabb színben látta a világot. Nem is tudta, hogy történhetett . . . . de megtörtént, hogy a nagykanizsai főtéren egy rendőr ráncigálta a karját, hogy térjen magához. Mert a nagy bölcsekedés közben *Kisházi József* mind megitta a portékáját és a nagykanizsai főtéren — éjnek idején — félrejték a lovai. De hiába költögette a rendőr a galamboki gazdát, az csak ma reggel tért magához. Nem maradt tehát más hátra, minthogy a rendőr felült a kocsiára és behajtatott vele a Rózsa-korcsmába. Itt virradt meg ma *Kisházi József*.

— **Elűnt órák.** Tegnap megirtuk *Kovács Lajos* nagykanizsai zugorás viselt dolgait. Ma közben jelenkeztek a rendőrségen, hogy órajukat reklamálják, azonban kiderült, hogy több darab hiányzik a rendőrség által lefoglalt órák közül. Ezeket *Kovács* előbb elsikkasztotta. Ezért és mert több kereskedőtől ravasz fondorlattal árukat csalt ki, *Kovácsot* sikkasztással, csalással vádolják és körözését elrendelték.

— **Gabonakészlet.** Az országos magyar gazdasági egyetel Nagykanizsára e hó elsejére a következő gabonakészletet mutatja ki: buza 62000, rozs 3500, árpa 38500, zab 1860, tengeri 1200 mm.

— **Egy kis leány keserve.** Egy urileány tegnap elvesztette bosszúadás bőrszerényét, melyben négy aranygyűrű volt. Ezek a gyűrűk emléktárgyak és ezért a megtaláló a gyűrűk teljes értékét megkapja jutalmul, ha a talált tárgyakkal lapunk szerkesztőségében jelentkezik. Az egyik gyűrű áttört, ugynevezett szerencsegyűrű lógóval; a sodronygyűrű, melynek egyikében zöld, a másikban opál-kő, a negyedik gyűrűben kék kő volt.

— **Kereskedés lóhussal.** *Baranyai László* decsi lókupec összevásárolta a már igába nem való rossz lovakat, azokat lebunkóztatta és a lóhúst aztán áruba bocsátotta juhászoknak és

tanya-tulajdonosoknak. A lóhús-kereskedőt a esendőrág följelentette a hatóságnál.

— **Önsegéget kereskedősegéd.** *Báhn György* kereskedősegéd, aki a szakmai önsegélyző szövetkezetnél van alkalmazásban — mint tudósítónk írja — az üvegben meggyuladt borszeszt amint az utcára akarta kivinni kezében az üveg eldurant a a szerencsétlen segédet úgy összevissza égette a kiömlő borszesz, hogy felépléséhez kevés a remény.

— **A posta karácsonya.** A pécsi posta- és táviróigazgatóság a következő figyelmeztetést teszi közzé a postai csomagok célszerű csomagolása és helyes címzés dolgában. A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók: 1. Pénzt, ékszer, más tárgyaknál egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásnál faládá, vesszőből font kosár, viaszos, vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó. Vászon- vagy papírburkolattal bíró csomagokat, gömbnélküli zsineggel többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsinór keresztes pontjain pedig pecsétviaszszal lezárni kell. A pecsételésnél vésett pecsét nyomó használandó. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévnek, vagy más megkülönböztető jelzésnek (például ifjabb, idősb, özvegy, stb.), továbbá a címzett polgári állásának vagy a foglalkozásának és lakóhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címírataiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelezés stb. kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható följegyzése különösen szükséges. 4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bórdaabrara, vagy erős lemezpapírra irandó, — melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. — A papírlapokra irt címekeket — mindig — egész terjedelmében — kell a burkolatra fölragasztani. — Fölötte kívánatos, hogy a földadó nevést és lakását, továbbá a címirat összes adatait fölűntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolatban levő címirat leesné, elveszne, vagy pedig olvashatatlaná válnék, a küldemény bizottsági fölbontása utján a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos, továbbá, hogy a földadó saját nevést és lakását a csomagon levő címirat felső részén is kitüntesse. 5. A csomagok tartalmát úgy a címiraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szerekre illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címírataira, nem különben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó, (például szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.). A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivetése szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

Művészt Csáktornyan.

— A magániszzeviselők mulatsága. —
(Saját tudósítónktól.)

Szombaton folyt le Csáktornyan az idény első téli mulatsága, melyet a Magániszzevi-

selők Országos Szövetségének csáktornyai bizottsága rendezett. A galáns Csáktornyan is feltűnést keített az a gazdag program, — mert a táncot hangverseny előzte meg — melyet a magániszzeviselők összeállítottak. Két elsőrangú pesti művész játékában győnyörködött a nagyszámban megjelent közönség.

A műsor első pontjaként *Holnrich Alma* és *Weisz Viktor* léptek a pódiumra. Gounod »Faustjának« részletét adták elő zongorán és hegedűn. A felzúgó tapsvihar bizonyította, hogy remek játékkal megnyerték a hallgatóság tetszését. A magyar-szóló ráadást szintén erősen megtapsolták. Azután *Vajda Andor* Poe Edgár nehéz költeményét »A holló« adta elő értelmesen, szívhez szólóan. A harmadik pont volt a sláger. *Szoer Ilonka*, az operaház hírneves művésznője énekelt. Megjelenésekor percekig zúgott a taps. »Hunyadi László« énekelt egy részletet úgy, ahogy csak ő tud énekelni. Természetes, hogy ráadást is kellett adni. Mulder »Stoccatto polkáját« csicseregette el. A műsor hatodik pontja gyanánt ismét ő énekelt, *Carmenből* a »Micaela áriát.« Itt a Denevér »Nevető dalát« val felelt az orkányszerű tapsra. Ekkor kapta meg a gráci és marburgi magyarok ajándékát: egy arany babékoszort és egy hatalmas virágiantot. A csáktornyai magániszzeviselők szintén adtak neki egy remek bokrétát. A másik pesti művész *Kiss Dezső* zongoravirtouz, ki Liszt XIII. rhapsodiájában és Chopin néhány szerzeményében csillogtatta tehetségét. Neki — a tapson kívül — egy embermagasságu babékoszoruval fejezték ki az elismerést. Kun és Várady »Petőfi a Hortobágyon« című melodramáját *Blau Benó* adta elő meleg közvetlenséggel. A zenei részt hozzá *Pollák Margit* és *Weisz Viktor* szolgáltatták, előbbi zongorán, utóbbi hegedűn. Együtt és külön-külön rászolgáltak az igaz elismerésre.

A mulatság fényesen sikerült. Igaz, hogy a bevételből nem sok marad, de ez csak természetes, mikor a kiadás 1300 korona körül jár. Bizonyos, hogy a magániszzeviselők ezen első nyilvános szereplése mindenképpen kielégíthetett. Szép és feledhetetlen estét szereztek a megjelent intelligens közönségnek.

K.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Szocialisták a függetlenségi párt ellen.

Budapest, december 12. A függetlenségi párt tegnap este meghozta határozatát az általános választói jog kérdésében való állásfoglalását illetőleg. Ezzel a határozattal azonban a szocialisták nincsenek megelégedve és ma délben már plakátokat osztogattak szét, melyeken kijelentik, hogy a függetlenségi párt tegnapi döntése Magyarország szegényére válik. A párt felhívja a munkásokat a további küzdelemre és hogy készüljenek a parlament megnyitására előestéjén rendezendő nagy demonstrációra. Felhívásukat így végzik: »Válaszolatok 18-án este úgy, hogy ellenségeink megdöbbenjenek«

Szell Kálmán az előtérben.

Budapest, december 12. Lukács László volt pénzügyminiszter ma délben meglátogatta Bánffy Dezső bárót, kivel hosszasan tanácskozott. Ama körülmény hogy tegnap Szell Kálmán hosszasan tanácskozott Lukács Lászlóval, a legkülönbözőbb kombinációkra ad okot. A félhivatalos Budapesti Tudósító ma déli jelentése szerint annyi tény, hogy Szell az ország nehéz helyzetében szintén keresi a kibontakozás útjait és az utóbbi napokban is becsületesen közreműködött, hogy a kibontakozás lehetősége növekedjék.

Felfüggesztések Pestmegyénél.

Budapest, december 12. Laszberg Rudolf pestmegyei helyettes főispán előterjesztésére a belügyminisztériumban már összeállították azoknak listáját, kiket a felfüggesztett megyei tisztviselők helyébe majd kiküldenek, de a felfüggesztések esakis a képviselőház ülése után fognak bekövetkezni.

20 ezer koronás sikkasztás.

Budapest, december 12. A bécsi rendőrség távirattal értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Koss Rudolf magánhivatalnok 20000 korona elsikkasztása után megszökött és valószínűleg Budapest-felé vette útját.

Vasuti szerencsétlenség.

Máramrossziget, december 12. A kőrösmeczei vasut egyik állomásán Kaisz Antal mozdonyvezető a vágányok közé esett és a vonat keresztülment rajta. A szerencsétlen embert valósággal felkoncolta a vasut.

Aki legjobb minőségű iskolaöltönyt,
Aki tartós és olcsó gyermekruhát,
Aki elegáns férfiöltönyt,
Aki divatos átmeneti kabátot,
Aki finom őszi felöltőt,
Aki sikkes sportöltönyt,
Aki szép és jó télikabátot,
Aki divatos kalap- és cipőt

ohajt vásárolni, az ne mulassa el megtekinteni

Ifj. Weisz Ignác
 legnagyobb választéku ruharaktárát
Nagykanizsa, Erzsébet-királyné-tér 1.
 (a „Vasember“ mellett)
Pontos és szelíd kiszolgálás.

MAYER KÁROLY
 VEGETISZITÓ,
 PLYSIRÓZÓ ÉS GÖZMŰFESTŐ GYÁRA
NAGYKANIZSÁN

Ügyítő-telepek: Zalaegerszeg, Csáktornya, Keszthely, Barendtelep, Nagyatád, Szombathely, Alsóendva, Révkomárom.

...fogly, urf és gyermekruhák, háztartási cikkek, függönyök, terítők, újszerek, dutozások, szövetek, keztük, napernyők v minden e szakba vágó tárgyak részére. — Népmű- és piúsch-kelmék gyűlése és préselése a legjobb mintákban. — Jutányos árak! —

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Teljesen felszerelt, ezidőszerint is működésben lévő, lóherfejtővel ellátott 6 lóerős **cséplőgép garnitúra** olcsón eladó.
 Bővebb felvilágosítást ad **Kaster Miksa**

Az elvult rovdhivali szőraz nyár folyamén csak a

Küküllőmenti
Első Szőlőoltványtelep
 (Tulajdonos: CASPARI FRIGYES MEDEYES ÖI. Nagykanizsán.)
 volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, napra 2 5 millió liternyi vízzel öntözték, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep mely ez erhen is valóban szőp és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.
 Képpen arjegyzzék azonos vásmerő levéllel ingyen és bérmentve.

U rak figyelmébe!
 Legujabb divatu őszi és téli, férfi- és fiu-kalapok megérkeztek 3, 4 és 5 koronáért kapható **Wellisch Márkus** kizárólagos férfi- és fiu-kalap és sapka-raktárában **Fűlör. Nagykanizsa.** Paccal szimben. Kizárólagos eladás Habig P. C. Guis Bossi, Pichler Antal és Bevan Co. udv. kalapgyárakból. **Cylinder-kölcsönző intézet!**

Világhírű
Messmer tea
 egyedüli elárusítása
Strem és Klein
 gyarmatáru nagykereskedőknél
Nagykanizsán.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
 FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
 Mindenütt kapható.

Vasárnyomdák: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

Nagy Karácsonyi vásár!

Kiváló olcsó árak.

Teljes női ruhákra	120 cm széles angol divatszövetekből	2.50	1 vég fin. ezérna vászon 4.50, 5.50, 6.50 frt Diszkrétények 70, 90, 1.10 frt. Blouskelmék zsebkendők nagy választékban. Kávés Garnitúrák, szövet ágy- és asztalterítők (három darab) 4.50, 5.—, 5.50 frt.
	120 cm — tartós posztóból	3.10	
	120 cm — kitűnő Cibelin-szövetből	4.75	
	120 cm — finom angol costüm-kelméből	5.—	

Kondor Ödön divatáru raktára Nagykanizsán (Korona kávéház mellett)
 Fischel Fülöp Fia könyvnyomdaja Nagykanizsán

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa
Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében, Városház-palota.

TELEFON: 108.

Előfizetők és hirdetések:
Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	-----	1.- K.
Hegyedévre	-----	2.- "
Félévre	-----	4.- "
Egész évre	-----	12.- "

Postai küldéssel:

Egy hóra	-----	1.50 K.
Hegyedévre	-----	2.50 "
Félévre	-----	5.- "
Egész évre	-----	12.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünnepnapok kivételével.

Felolvasószerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Lázongó oláhok.

Vándorló Monte-Carlo.

Nagykanizsa, 1905. december 13.

Két szerencse-játékos vándorolgat helyről helyre, és mindenütt hatalmas összegeket zsebel be.

Hogy nem egyszerű hírközlemény keretében foglalkozunk ezzel: azért van; mert fontosnak, szükségesnek tartjuk a közönség érdekében, hogy vezető helyen hívjuk föl az illetékes hatósági közegek és egyesek figyelmét is a két szerencse-játékosra, akik bizonyára vármegyénk több helyén is próbálnak szerencsét.

A nyári fürdő-időszak kezdetén Keszthelyen próbálták szerencsét, s úgy látszik: kitűnően beüthetett az üzlet; mert azóta ismételtlen is fölkeresték vármegyénknek ezt az élénk kis városát és leginkább (mert most fürdő-közönség nincs) a gazdasz-iffuságra, a jó *praxikra* vetették ki hálójukat.

Valóságos vándorló Monte-Carlo, igazi igazi játékbarlang lesz ott, ahol megszállanak.

Hát ezek a szerencse-játékosok a miniszteriumtól az úgynevezett »bábúts«-játékra kaptak engedélyt; ami magában véve nagyon ártatlan dolog; valóságos gyermek-mulatság. Csakhogy az ő játékuik egészen más. Ez már igazi szerencse-játék.

A szerencse-játékosok ugyanis az asztalra kifizetett és kör-alakban megszámozott vászonlapon helyeznek el különféle nyereménytárgyakat, az egyes számoknak megfelelően. Pontozott »bábok«-kal, olyan formájukkal, mint a billiárd-babák, ütnek el. A babák felforduló oldalán látható számok a nyerő számok. Aki a vászonlap hasonló számára tett bizonyos összeget, az visz a nyerő számnak megfelelőleg egy-egy nyereményt.

Míg azonban a közönség közé egy nyereménytárgy jut, — addig a szerencse-játékosok 20—40 koronát besöpörnek; s így néha rövid idő alatt sok ezer koronát kl-vesznek a nyilvános helyekre járó közönség zsebéből.

Később már a játék hevében nem tárgyakat, hanem készpénzt tesznek ki a kifizetett vászonlap számaira.

Nos hát ez a legszemérmertlenebb és a legveszedelmesebb szerencse-játék

Nem értjük, hogy az illetékes hatóság miképpen adhat ilyenre egyáltalán engedélyt.

A szerencse-játékosok persze úgy magyarázzák a dolgot, hogy a belügyminiszteriumnak a »bábjáték« engedélyezésére vonatkozó rendelete voltaképpen az általuk fűzött játékot érti a »bábjáték« nevezet alatt. És a szolgabiroiságok — úgy látszik — felülnek az ő magyarázatuknak. Holott tudniok kellene azt is, hogy a kihágási büntető törvénykönyv is szerencse-játéknak minősít minden játékot, melynél a nyereség a véletlentől függ. Ezeknél pedig teljesen attól függ.

A szerencse-játékosokat már egy ízben föl is jelentették a járásbírósnál, mely ártírt, illetve végzésileg megkereste a szolgabíróiságot, hogy a még fenálló engedélyt vonja vissza. A visszavonás akkor meg is történt; de azóta újra meg újra, ismételtlen megadta az engedélyt a szerencsejatekosoknak; pedig a keszthelyiek már arról is tudnak, hogy ezeket a szerencse-játékosokat egyszer a Fiuméből induló hajóu le is tartóztatták és meg is büntették. Keszthelyen azonban — úgy látszik — gondtalanul, vigan dudálnak a csendőrség, a szolgabíróiság tudtával és beleegyezésével és kopaszítják a publikumot.

Több keszthelyi polgár már nagyon is érthető fölháborodásában távirati uton fordult a belügyminiszterhez a vándorló játékbarlang megrendszabályozása végett; de mindeddig eredménytelenül.

A szerencse-játékosok tovább grasszálnak; a fölháborodás pedig a súlyos pénzvesztések miatt egyre nő.

Tudja az ördög: honnan ágaznak ki ennek a vándorló Monte-Carlonak életszálaí ilyen exlexes világban?!

Kilépés a vezérőbizottságból. *Kana Ivor* báró tegnap levélben tudatta Zichy Aladár gróffal, hogy a vezérőbizottságban viselt tagságáról lemond és pedig a függetlenségi pártnak a választói jog kérdésében való állásfoglalása miatt.

Minisztertanács. Tegnap délbén minisztertanács volt, mely másfél óra hosszatt tartott

Amiben a közigazgatási bíróság nem illetékes. A közigazgatási bíróság ma tárgyalta Mülek Lajos dr. aradi ügyvéd, aradvárosi bizottsági tag főlebbezését Vásárhelyi Béla aradmegyei főispán installáció ellen. Nagy János bíró referálta az ügyet Wekerle Sándor elnöklésével. A közigazgatási bíróság kimondta, hogy ez a panasz nem tartozik az ő foruma elé s az ügyet visszantastotta.

Nevezetes dátum. Ma egy éve, 1904. december 13-án verték ki a darabontokat a képviselőházból. Alaposan kiverték őket, azóta senkinek sem jutott eszébe, hogy eféle merényletekkel rontsa parlamentünk színvonalát.

Városok és vármegyék

× Javasolják a negyedik nagykanizsai gyógyszertárt. Nagykanizsa a VI. és VII-ik kerületeiben már többen megfolyamodták a pajtika-jogot, most azonban maguk, e kerület lakói kéri a gyógyszertárt. A kiskánizsaiak kérésével tegnap délután foglalkozott Nagykanizsa város közegészségügyi bizottsága és elhatározta, hogy a negyedik — kiskánizsai gyógyszertár felállítását *javasolja*, továbbá még egy városi orvosi állás rendszeresítését, azzal a kikötéssel, hogy az új orvos a VI-ik, vagy a VII-ik kerületben lesz köteles lakni.

× Nagykanizsa a megyénél. A következő levelet vettük:

Nagykanizsa Zalavármegye legnagyobb és leggazdagabb városa és Nagykanizsából telik ki a legtöbb megyei pótdó. És mégis Nagykanizsa van a leggyengébben képviselve a vármegye bizottságaiban. Most, hogy *Eperjessy Sándor* leköszönt, a közigazgatási bizottságnak nincsen kanizsai tagja, ami az abszurdummal-határos. A megye közönsége részéről nagy méltányosságot elvárhatnánk, hogy a megye legnagyobb városát engedje képviselni a közigazgatási bizottságban.

Láncszemek.

— december 13.

Igen uraim, a *tott*, a *munka* beszéljen minden vonalon! A politika vonalán is! Félre a sok üres frázissal! Teljesen elég volt már!

Lám a koalícióra is ráfogták, hogy üres jel-

szavakat, feltéjt hazatis trázisokkal viási, ragdja a tömegöket.

Meg kell ezt, kérem cáfolni mindenáron.

Zalavármegye már megtette az első lépést a frázis nélkül való tettek terén.

Héj, sokszor mondtam és irtam én azt, hogy nem hiába tarisznya a tarisznya. Ha az egyet mozdul, úgy dől belőle a bölcsesség, mint a mitológiál Fortuna isten-asszony bőség-azurájából a szerencse.

„Erkölcsei halott” legyen immár, aki ozenul azt meri mondani a zalavármegyei Gasolmerre, a tarisznyára, hogy széjjel, frázissal bélelt.

A mi nemességünk, politikai bölcsességünk, hazafiúi örök, hatalmunk, áldozatkészségünk, szóval: ősi virtusunk elpusztíthatatlan címerét, a tarisznyát, a december 11-iki vármegyei közgyűlésen fölhelyeztük vagy hát fölakasztottuk a tettek fogására, amikor elhatároztuk, hogy gyász-táblát, szögény-táblát helyezünk a vármegyéhez a nagy gyűlésteremnek falába és bélelésétük (mivelhogy fekete márványból léssen) azoknak az *erkölcsei halottaknak* nevét, akik reánk nézve, mint a nemzeti küzdelem ellenzői, örökre meg fognak halni, a föltámadás reménye nélkül.

Tehát vége van ezzel minden üres prédikációnak, minden haszontalan szó-beszédnek, minden frázisnak.

A tarisznya a tettek fogásán függve jelzi a helyzetet és állandóan figyelmeztet a cselekvésre.

Le a frázisokkal!

Számár, aki még ezután is kapacitálni próbál valakit.

Számár, aki még ezután is belebocsátkozik meddő politikai vitaközösbe.

Számár, aki a nemzeti küzdelem ellenzőinek véleményét csak meghallgatásra is méltatja.

Számár, aki minden ellenmondó frázis nélkül egyszerűen erkölcsei halottnak nem nyilvánítja azt a gazember hazaárulót, aki az ellenzék elveivel ellenkező politikai elvet vall.

Igazán nagy számárság volna még ezek után is vitakozni.

Egyszerűen akasztófára, azaz gyász-táblára annak a gaz hazaárulónak nevét, aki velünk nem tart vagy csak ellentünk mond is.

Ez a tettek, a munka igazi szelleme.

A haza, a szabadság, az alkotmány védelmének ez, a vármegyei közgyűlés határozatával szankcionált statárium.

Minden hosszadalmas frázis-muzsika kísérete nélkül egyszerűen bitótára azokat, akik még most sem kapcsolódnak a nemzeti küzdelemhez.

A legstatárialisabb rövidséggel, meghallgatás nélkül.

Ha azt mondja valaki, hogy ez erkölcsei rémuralom: azt mondjuk rá, hogy legyen erkölcsei rémuralom. De az alkotmányt meg kell védelmezni mindenáron, ha mingyárt a közgyűlési nagyteremnek mind a négy fala szűk lesz is az erkölcsei halottak temetőjűl.

Igy lesz, ha ily muszáj!

A kapacitációt, a frázisokat kisöpörtük a vármegye politikai közéletének teréről. — Most jönnek a tettek.

Ezt már értem.

Ezt vártam én az ós-tarisznyától.

Mind Ezeknek utánna azonban sehogy sem bírom megérteni, hogy miért vonakodtak sokan aláírni azt az ívet, mely taxative is felsorolja, hogy kik lesznek voltaképpen a mi vármegyénkben erkölcsei halottakká.

Ez igazán érthetetlen tartózkodás.

Ha már egyszer kimondtuk azt, hogy akinek a szíve kalapácsa nem a nemzeti ellenállás mellett ver; aki politikailag velünk nem érez; aki nem a mi levegőnkből szívja tüdőjébe az oxigént; akinek szemöldöke nem a mi lelkesedőségünk delejes mámorától rezzen, — az mind erkölcsei halott: akkor már — bizony Isten! — minden lelkiismeret-furdalás nélkül aláírhatja mindenki azt az ívet is, amelyben az erkölcsei halottak közé sorozódnak, akik a leendő főispánnak kezet, kocsit, szállást, ételt, italt adnak vagy vele bármilyen módon érinckoznak; szóval: akik a megmételeyezés előtt, hogy az erkölcsei halott elkerüljék, jogos magukvédelméből le nem bunkózzák.

Az ördög látott ilyen kényeskedést.

Ha már egyszer bennevagyunk a tettekben, — akkor ne ijedjünk meg a reánk váró hazafias feladatok árnyékától!

Semmiáron se hagyjuk szégyenben a tarisznyát!

Lássá meg most ország, világ, hogy milyen köbtartalma, milyen beláthatatlan mélysége van a zalavármegyei ós-tarisznyának, mikor főispánt vagy esetleg főispánokat kell sülyesztenie.

Micsoda sülyesztések lesznek azok!

Hangtalanul, némán, frázis-muzsika nélkül, statárialis rövidséggel.

Megnémuitan bámulhatja Európa is, hogy mi történik akkor, mikor a zalavármegyei tarisznya megmozdul és tenni és dolgozni kezd.

HIREK.

— A zalaegerszegi törvényszék új elnöke. A király az igazságügy miniszter előterjesztésére dr. *Degré* Miklós budapesti VIII.—X. kerületi járásbíró a zalaegerszegi kir. törvényszék elnökévé nevezte ki.

— Dr. *Orosdy* ügyész kinevezése. A király dr. *Orosdy* Lajos nagykanizsai királyi ügyészt a VII. fizetési osztályba sorozott ügyésszé nevezte ki.

— **Ölcsőbb menetdíjak Nagykanizsától — Balatonszentgyörgyig.** Nagykanizsa társadalmának széles rétegében foglalkoznak most egy figyelemreméltó tervvel. Megkérték bennünket, hogy mi is propagáljuk a tervet, amit mi készséggel megteszünk. Arról van szó, hogy ma Nagykanizsáról a nyári fűrdő-szezon alatt *aránylag* kétszer annyiba kerül az utiköltség Balatonszentgyörgyig, mint Budapestről, mert Budapestről nyáron díjmérséklés van. A nagykanizsaiak tehát megakadják kérni a déli vasutat, hogy nyáron át Nagykanizsáról is adjon menetdíjmérséklést. Valóságos áldás lenne, ha a vasut engedne a kanizsaiak kérésének. Nagykanizsának ma nincs komolyan vehető szabadfűrdője és akik nem engedhetik meg maguknak azt a fényűzést, hogy az egész szezonra családjukkal

együtt valamely fűrdőhelyre költözzenek, azok itt sülnék-főnek a verébpotyogtató hőségben és valóságos káiváriát járnak a tűzes aszfalton. Ma a kirándulók elől el van zárva a Balaton, mert az odautazás oly drága, hogy amelyik család ezt bírja, az már állandó tartózkodásra fűrdőre is mehet. A déli vasut kétségtelenül csak nyerne a díjak mérséklésével, mert amit elvesztene egy utasnál azt behozná azzal, hogy nyár idején a szomszéd-forgalom Nagykanizsa és Balatonszentgyörgy között a mainak visszérését érné el. Érdeklődve várjuk, vajon teljesíti e a vasut a nagykanizsaiak kérését.

— **Esküvő.** *Kárpáti* Sándor kaposvári magántisztviselő f. hó 25-én délután tartja esküvőjét *Kopstein* Jólán kisasszonnyal Nagykanizsán.

— **Megerősített kamarai elnökválasztás.** Hat hete, hogy a soproni kereskedelmi és iparkamarai új elnökei megválasztotta *Zsombor* Gézát, a kamarai elnöki állásban megerősítették az arról szóló hivatalos értesülés már leérkezett. A kereskedelmi szakosztály alelnökévé — *Ullein* Józsefet, az ipari szakosztály alelnökévé pedig *Horváth* Kálmán szombathelyi iparost választották kiknek megerősítése egyidejűleg történt meg. Ehez a *Pécsi Napló* laptársunk a következő megjegyzést fűzi: Hogy Zsombor megrősítését Sopronban igen vegyes érzelmekek fogadják, azt talán nem szükséges külön is megjegyeznünk, de hogy Vas és Zala vármegyék ujjukat se mozgatják, hogy elválhassanak ettől a legalább is komikus kamarától, az előttünk érthetetlen. Pedig ezen vármegyék iparosai és kereskedői talán még se állanak a soproni demagog érzületű választó közönség behatása alatt és most legjobb alkalom lenne az elszakadásra, de komolyan kellene hozzálátni.

— **Terrorizáló munkások.** Az épülő pótkávégyár kőműves munkásai már hosszabb idő óta sztrájkolnak. Egy részük mégis munkába állott és folytatta az építkezést, ez azonban sok nehézségbe ütközik, mert a sztrájkolók mindenképen meg akarják akadályozni, hogy azok, akik munkába állottak, dolgozhassanak. Ma az épülő gyár-tulajdonosai a terrorizáló munkások ellen védelmet kértek a rendőrfőkapitánytól és kérték, hogy irassák össze azoknak neveit, akik hajlandók dolgozni, a sztrájkolók közül pedig a nem nagykanizsai illetőségűeket toloncolják el. Ez valószínűleg meg is fog történni.

— **Kamatláb fölemelések.** A német birodalmi bank tegnap a leszámítolási kamatlábat 6 százalékra, a lombard kamatlábat pedig 7 százalékra emelte föl. Ezzel kapcsolatban Bécsből jelentik, hogy a német birodalmi banknak a kamatlábat emelő újabb határozata következtében az Osztrák-Magyar Bank vezetősége elhatározta, hogy egyelőre bevárja a külföldi váltók árfolyamának alakulását és ahhoz képest a kamatlábat fél vagy egy százalékkal fel fogja emelni.

— **Családi dráma.** Tudósítunk írja: Rettenetes családi dráma játszódott le f. hó 6-án reggel Duna-szentgyörgy községben. Ifj. Vincz Ferenc és felesége, Dömötör Katalin már évek óta viszálykodásban éltek egymással.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tmár és orvos által naponta ajánva.

Sirolin

Ennek az érvényes és a hatástal, megjelölt a köhögés, vildakot, újul temet.

Mint hogy értéktelen utánajókat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerhatóságok által engedélyezett kórházakban.

hat a civódást nem hogy enyhítette volna, hanem még szította Dömötör Ferencné, az anyós ugy, hogy a házasságuk már több ízben szét is váltak egymástól. Folyó hó 6-án reggel is el akarta hagyni a nő férjét, már össze is szedte holmiját. Mikor ezt Vince Ferenc látta, előkapta baltáját és többször olyat vágott azzal felesége fejére, hogy az holtan terült el a földön. Ezután pedig, felbőszülve a vértől, az anyósának esett s azt is fejbe vágta a vértől még gödölő baltával, ki szintén összerogyott. Erre Vince rettenetes tettetől megborzadva, a kerteken át menekült a rétre, ott egy kaszál mellé ülvé, mellébe és nyakába szurt egy disznóóló késsel. Amidőn a kést testéből kihurta, ért hozzá egy utána jutó rokona, kinek kérdéseire még csak annyit tudott válaszolni: »Ennek így kellett lenni« és ezzel ő is meghalt. A férj és feleség elsőfoku unokatestvérek voltak, házasságukat családi kényszer folytán kötötték.

Késő megtérés. Az élet a maga száraz szürkeségével nem egyszer a legregényesebb, legszentimentálisabb eseteket szolgáltatja. Tán valószínűtlennek tetszenének az ily historikák, ha egy olvasnók azok valamely könyvében de az élet tanubizonyoságot tesz arról, a véletlen a maga szeszélyével mily gyakran teremt megható helyzeteket. Régóta szerették egymást Angyal István és Püspök János csökölyi gazda leánya, Mariska. Hanem a sors nem fogadta őket kegyébe és így esett, hogy Angyalnak el kellett hagyni a falut, hol nem talált tovább szolgálatot és másutt keresett alkalmazást. De megfogadták egymásnak, hogy állandó marad közöttük a hűség, a szeretlem. Am a legény új otthonában hamar feledett, hirt sem adott magáról, mintha semmi sem fűzné többé falujához. A leány meg egyre halványabb, egyre szomorubb lett, nem tudták megvigasztalni semmivel. A nagy bánat végre is egészen felperzselte a szerelmes leányt, elhervadt, meghalt. De a legénynek is felszóllalt közben a lelkiismerete, vádolta, hogy ígéretét be nem tartotta, hűtlen lett kedveséhez. Hogy jóvátégye a hibát, felkereskedett, hogy látogatába menjen régi falujába. De már későn érkezett, épp előtte val napon temették el a szerencsétlen leányt. A legényt nagyon elkészerítette ez a szomorú kimenetel, bánatában a haláiban keresett megedeket. Kutba ugrott, de észrevették tettet és megmentették s így nem egyesülhetett meghalt menyasszonyával.

Az ideai farsang. Ábrándos szemű, piros képű ifjú leányok már hetek óta készülnek a farsangra. Almaikban a sima parketten képzelik magukat lovagjaik karján. Hangversenyek, bálók követik egymást s a lányok boldogan repülnek majd végig a termen, de az apák kétségbeesetten számítgatják az ideai tétl: báli ruhák, cipők, legyezők, vacsorák árát. De mit törődik a szabó számlákkal a bolondos Karnevál? Ő a jókedv királya, igazán, szívből szeretett királya. Az ideai farsang 1906 január 7-én kezdődik és tart február 27-ig, tehát 55 napig. De a mulatni vágyó ifjuság innen is, túl is meghosszabbítja a határidőt és már jóval a farsang előtt is megnépesedik a Korona nagyterme... Jó mulatást.

Országos vásárok Sümegen. Sümeg nagyközség 1906. évben hét nagyvásárt (országos) tart és pedig: böjtközi vásár március hó 20-án kedden; nagylheti vásár április 9-én hétfőn; áldozói vásár május 22-én; sarlói vásár július 21-én; Bertalani vásár augusztus 24-én; Dömötöri vásár október hó 26-án pénteken és Erzsébeti vásár november 19-én,

ezenkívül minden hétfőn és pénteken heti vásár és hétfőn sertésvásár.

Munkaközvetítés a kereskedelemben. A tél közeledtével mind nagyobb arányokat ölt a munkátalanság aktuálissá teszi a munkaközvetítésnek problémáját. Mert különösen a kereskedelemben, a munkanélküliség ijesztő mérvé s az ebből eredő társadalmi és gazdasági bajok nemcsak a tagadhatatlanul mostoha üzleti viszonyokból erednek, hanem onnét is, hogy alig vannak oly szervezetek, levelező csatornák, amelyek a tétlenségre kárhözvont munkaeőt a szükséglethez juttassák. A helyszerezéssel foglalkozó ügynökök működése ennek a hivatásnak csak árthat, mert azoknak nem a megfelelő elhelyezés a céljuk, hanem az, hogy a maguk jutalékát az álláskeresőktől és a főnököktől megkapják. A kereskedel. munkaközvetítést helyesen, közérdekű és humánus alapon csak a kereskedő-egyesületek által fentartott intézmények folytathatják, s e tekintetben mintaszerű tevékenységet fejt ki az Aradi Kereskedők Köre, az aradi kereskedő-főnökök és alkalmazottak harninchat év óta lennálló, közös testülete. A kör ingyenes állásközvetítő intérvényt tart fent, a mely állandó hivatalnal működik és hatózatát immár az ország legnagyobb részére kiterjesztette. Minden megbízás és megkeresés gyorsan, pontosan, az igényeknek teljesen megfelelően, kellő ellenőrzés alatt, minden díj vagy költség felszámítása nélkül, szóval teljesen humánus közérdekű alapon történik. Vidékünk kereskedői és kereskedelmi alkalmazottai, ha állásra, illetőleg alkalmazótra van szükségük, saját érdekükben cselekednek, ha az Aradi Kereskedők Köre állásközvetítő osztályához fordulnak.

Hamisított tizkoronások. A legutóbbi napokban két budapesti s több vidéki postahivatal is foglalt le tizkoronás bankjegyhamisítványt. A kereskedelemügyi miniszter ez okból rendeletben figyelmeszteti az ország valamennyi postahivatalát, hogy a tizkoronások elfogadásánál kellő óvatosságot tartsanak. Az egyik hamisítvány fényképezés útján készült, papírja durva, alapszíne sötétszürke, alakjai barnák, elmosódottak. A lámpa elé tartva a hamisítvány sötét színű. Továbbá a magyar szövegű oldalon, a 017910. számban az első „0” nagyon elmosódott, alig látható, a másik oldalon a „Serie” szó sokkal sötétebb, mint az 1001. sorszám. Az említett számokat utólag nyomták be, élénk piros színek és megnedvesítésnél nem mosódnak el. A másik hamisítvány is fényképezés útján készült, papírja durva, érdes; színe barnás és színezése annyira elmosódott, a díszítések körvonalait alig lehet kivenni. Sorszáma: 1200. Száma. 17201. Ezek a számok vörös nyomásuk s a megnedvesítésnél nem mosódnak el.

Nagyvárad színeszéből — amerikai sziniszagató. Rédei István a tavalyi szezonban a nagyvárad Szijligeti színház deszkáin aratta sikereit. Az ambiciózus színész, a kinek több külföldi színháznál voltak különböző összeköttetései: nagy terveket forgatott magában. Nagy világfürdőkben akart magyar színtársulatot szervezni, majd a kontinens metropolisait akarta magyar társulattal bejárni. A nyár óta nem látta senki. A téli szezon beálltával levelet írt Brémából Somogy nagyvárad sziniszagatójának, melyben jelezte, hogy Amerikába megy „szébb jövőt” keresni. Most pedig az a hír érkezik az új világból, hogy Rédei az Atlantic Cityben a Palm Garden óriási termet bérelte ki, abból a célból, hogy magyar színtársulattal még ebben a hóban megkezdje előadásait. A társulat már szervezve van és a vidéki színpadok tehetségszebb tagjaiból fog állani. A társulat művezető igazgatója maga Rédei lesz. Először a János

vitéz kerül színre. Az amerikai magyarság valószínűleg esemény gyanánt névözi az első amerikai magyar színház megnyitását.

A váltóóvás reformja. Az országos Magyar Kereskedelmi Egyesület Budapesten a váltóóvás reformja tárgyában tegnap ankétet tartott. A tanácskozások alapjául az ügyész által készített előadói javaslat szolgált, amely belga mintára a váltóóvást a postahivatalokra kívánja bízni. Dr. Glückthal előadó összegezvén a vita során elhangzottakat, konstatálja, hogy a szaktanácskozmány egyértelműen állást foglalt a váltóóvás reformjának szükségessége mellett s újból hangsúlyozta, hogy az egész vonalon az obligatórius postaóvást tartja szükségesnek.

Rejtélyes betörés a Kinizsy-utcában.

Irományok tolvaja.

— Saját tudósítáinktól. —

Rejtélyes ügyben nyomoz a nagykanizsai rendőrség. Ehez hasonló dolgokról szokott a német és angol detektív regények.

Kinizsy-utcai saját házában lakik egyedül, minden cselédség nélkül özvegy Löwinger Ödönné, egy öregasszony, kinek férje valamikor tekintélyes kereskedő volt Nagykanizsán. Löwingernek ma nincs valami nagy vagyona, ellenben őriz lakásán egy tele szekrényvel a régi és az újabb időkbeli való értékes és értéktelen irományokat.

Löwingernek a napokban Keszthelyre utazott és lakását bezárta. Tegnap este azt jelentették a rendőrségnek, hogy Löwingernek lakasa fel van törve. A rendőrség azonnal kiszállt a helyszínére és megállapította, hogy a lakás ajtaját belülről törték fel, ami nem történhetett másképp, mint hogy valaki már akkor elrejtőzött a lakásban, mikor Löwingernek még itthon volt. Ez magában véve is meglepő, de még inkább az, hogy az összes szekrények érintetlenek, az asztalon ott állnak az értékes ezüst gyertyatartók, általában semmi nyoma annak, hogy a lakásban betörők jártak volna.

A rendőrség azonnal sürgönyileg hazahívatta Löwingernek, ki ma meg is érkezett. Löwingernek átvezte lakását és megállapították, hogy minden érintetlenül megvan, csupán a hálószobájában levő irományos szekrénye van feltörve és az abban levő iratok forgatták össze, továbbá hiányzik a szekrényből egy pléhdoboz, melyben Löwingernek néha pénzt is szokott tartogatni, ezuttal azonban csak családi iratok és régi kötelezvények voltak benne. Ez eltűnt. A betörőnek, úgy látszik, csak erre volt szüksége. Kétségtelen, hogy olyan ember járt a lakásban, aki a viszonyokkal ott ismerős.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Fejérváry a királynál.

Budapest, december 13. A király ma délelőtt 10 órakor külön kihallgatáson fogadta Fejérváry Géza báró miniszterelnököt. A kihallgatásról eddig nem érkezett részletes értesítés.

Kövös Károly kilépett az újjártól.

Budapest, december 13. Mióta az általános szavazati jog kérdését felvették, Est

vör Károly mindenben és mindenütt állást foglalt ellene. Így legutóbb Vázsonyi Vil-mossal volt kellemetlen incidense. Ehez járul, hogy tegnap az új párt vacsoráján *Bánffy* ismételten határozottan kijelentette, hogy az általános választó jog híve. *Eötvös* ezek folytán ma újságírók előtt kijelentette, hogy a történetek után nem maradhat az újpárt tagja, mert ő határozott ellenzője az általános választói jognak.

Mandátum Fazekas főjegyzőnek.

Budapest, december 13. A nagybányai függetlenségi párt egy küldöttsége ma fölkereste Fazekas Ágostont, Pestvármegye felfüggesztett főjegyzőjét, és felajánlotta neki a jelöltséget. Fazekas azonban ezt nem vállalta el, hanem Szappanos Gerőt ajánlta maga helyett, ki az első választáson kisebbségben maradt. A haladópart jelöltje Feilich báró földművelésügyi miniszter lesz.

Lázongó oláhok.

Megismétlődnek az 1848-iki oláh vérengzések.

Beszterce, december 13. Országszerte kevés hitelt adtak a lapok ama híreszteléseinek, hogy az oláhok ismét készülődnek a magyarok ellen. Egy új 1848-ra készülnek, mikor vérfürdőket rendeztek az erdélyi havasok közt és magyar családokat oly iszonyatos kegyetlenséggel mészároltak le, hogy ezzel egész Európában utáltá tették nevüket. Azt híresztelik a lapok, hogy bécsi kéz izgatja most is az oláhságot, sőt *fegyverzi is őket*. E vérlázító híradás, sajnos, napról napra valószínűbbnek látszik. Ma két községbe lázong az oláhság, de persze a buta tömeg egyelőre nem oda üt, ahová irányítják. Egyelőre zsidóheccel is megelégszenek. — A naszói járásban levő Pojeny községben ma odaváló legények megtámadták Meisten Mózés ottani kereskedőt és őt, feleségét és gyermekeit oly súlyosan bántalmazták, hogy mindnyájan élet és halál közt lebegnek. Ezenkívül szétrombolták Meisten-üzletét is és tudtára adták a szerencsétlen embernek, hogyha rögtön nem hagyja el a községet, egész családját legyilkolják. A merénylőket, kiket a községi bíró és pénztáros fia vezettek, a csendőrség kergette szét. — A nép közt azt a hírt terjesztik, hogy a cár elrendelte a zsidók kiirtását Magyarországból is.

Beszterce, december 13. A közeli Zágara községben a körjegyző házának ablakán kétszer belőttek. A lakosság érthetetlen okból az egész községi képviselőtestület legyilkolását határozta el. A főszolgabíró nagy-számu csendőrség kirendelését kérte.

Elutasított petíció.

Budapest, december 13. A kuria ma foglalkozott a báró *Dániel* Tibor dési mandátuma ellen beadott petícióval. A kuria a petíciót elutasította és a kérvényezőket az összes költségek megtérítésére kötelezte.

Az, inzultált Laszberg gróf.

Budapest, december 13. A budapesti vizsgálóbíró *Laszberg* Rudolf gróf pestmegeyi helyettes főispánt ma maga elé idézte és kihallgatta a miuapi megyeházi inzultus ügyében.

Szegédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Gabona-üzlet.

(Távirati tudósítás.)

Budapest, december 12.

Készaru üzlet:

Mérsékelt kínálat mellett árák szilárdak

Yatáridő-üzlet:

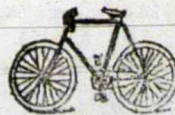
buza áprilisa	17,20
" októberre	16,78
zab "	14,30
tengeri májusra	13,80
rozs áprilisa	14,18

Teljesen felszerelt, ezidőszereint is működésben lévő, lóherfejtővel ellátott 6 lóerős

cséplőgép garnitúra

olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítást ad **Kaster Miksa**

A már 32 éve a kerékpár világot uráló eredeti angol

Helical Premier és The Champion

kerékpárokat dupla harang csapágygal, 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron, 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz (külső és belső gumik, esengők, lámpák, pedálok, láncok, csomok, eszéket stb.) óriási forgalmunk következtében

30% árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhová.

Elsőrendű *Singer* varrógépeket nagybani eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb havi 8-10 kor. részletre adjuk.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógép szerkesztők,

Ausztria-Magyarország legnagyobb, leg-

régebbi és legmegbízhatóbb kerékpár-

raktára

BUDAPEST, József-körút 41. sz.

Fiók-üzlet: *Baross-tér 4.*

Javitásokat saját műhelyeinkben szakértelemmel

olcsón csináljuk.

Bizs. árjegyzékünk 700. száppal ingyen és barmérv.

PENZI!

Törlesztéses készpénzes kölcsönt

3 1/2, 4 és 4 1/2% alapon földbirtokokra, jövedelmű mező bérházakra I., II., III. helyen, 15-től 70 évig törlesztendő, remélendő gabona-, gyapjú termékre előleget, személyhihitelt nyújtunk, katonatisztozkodóknak, kereskedőknek; előleg mindennemű értékpapírokra gyorsan eszközöltnék.

HOFFMANN JAKAB bankbizományi irodája Budapest, Teréz-körút I/A., III. B. Képviselek kerestetnek.

Sarg-féle Szappan
szilárd és folyékony
Glycerin.
a bőrt fehérré és gyöngéddé teszi
Mindenkinek!

Sarg-féle Glycerin szappan
egy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngyösből korban legkifünőbb tisztítószerek bizonyult ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schania Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Schandbauer stb. által a legjobb eredménnyel használják.

U rak figyelmébe! —
Legujabb divata

őszi és téli, férfi- és flu-kalapok megérkeztek 3, 4 és 5 koronáért kapható

Wellisch Márkus
kizárólagos férfi- és flu-kalap és sapka-raktárban Főút. Nagykanizsa. Piacos utcaiban.

Kizárólagos eladás Habig P. C., Guis Bossi, Pichler Antal és Bev. n Co. udv. kalapgyárakból.
Cylinder-kölcsönző intézet!

Ügynökök

kerestetnek a »Pesti Hazai Első Takarékpénztár« (az ország legnagyobb takarékpénztára) által kibocsátandó új sorsjegyek törvényesen kiállított részleteinek eladására. Ezen sorsjegyek játéktérre utolérhetetlen. Évente 3 húzás 600.000, 400.000, 300.000, 200.000, koronás főnyereményekkel és sok melléknyereményvel. **Magas jutalom és jutalomdíj.** Sikeres működésnél esetleg havi fizetés. o o o Anyag miatt forduljanak o o o

Dirnfeld Testvérek bankházához.
Budapest, IV., Váci-utca 2.

Aláírási előjegyzéseket ezen sorsjegyekre készpénzfizetés ellenében már most elfogad **Dirnfeld Testvérek** bankháza Budapest, o o IV., kerület, Váci-utca 2. szám. o o

1 liter
Jamaikai Rum
ft 1.60

Drogéria a »Vörös kereszt«-hez
Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa
Füchel Páló P. könyvnyomtatás-
üzem, Városház-jelöl.

TELEFON: 108.

Előfizetések és hirdetések:

Füchel Páló P. könyvnyomtatás-
üzemében.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhöz hordva:	
Egy hó	1.-
Negyedévre	3.-
Félévre	5.-
Egész évre	12.-
Postai küldéssel:	
Egy hó	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	7.50 "
Egész évre	18.-

Megjelenik naponta este 6 óraker
szombatnapok kivételével.

Felolvasztató: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A megyei közigazgatási bizottságból.

Jelentések november hónapról.

— Saját tudósítónktól. —

Zalavármegye közigazgatási bizottsága f. hó 12-én Csorján Károly alispán elnöklété alatt tartotta havi rendes ülését.

Közegészségügy.

Az alispáni jelentés szerint a közegészségi állapot az elmúlt hónapban tekintettel a különböző fertőző betegségekre, sem a felnőttek, sem a gyermekek között nem volt kedvező.

Közbiztonság.

A személy- és vagyonbiztonság erőszakos módon nem veszélyeztetett, a kisebb bűnesetek tettesei ellen a megtorló eljárás folyamatba lépett.

Tűzesetek.

A vármegye területén a lefolyt november hónapban előfordult tüzesetek közül ez ideig bejelentett 6, melyeknél az összes kár a bejelentett kimutatások szerint 6816 karonát tett ki, ebből biztosítás által megtérült 2800 korona, így a biztosítatlanul maradt kár 4016 koronára rug.

Közigazdaság.

A közigazdasági állapot ez idő szerint nem a legkevesetjobb, mert a szeptember hó végén beállott és azóta majdnem szakadatlanul tartó esőzések miatt az őszi vetést gazdáink legnagyobb része nem volt képes befejezni, s a folytonos esőzés az elvetett gabonaneműeknek is nagy kárát okozta.

Főorvosi jelentés.

A közegészségügyi állapotról szóló főorvosi jelentés szerint, az elmúlt hónapban kielégítő volt. Fertőző bántalmak 507 esete fordult elő; ezek közül meggyógyult 360. — meghalt 50. Rendőri boncolás 1 esetben teljesített. Öngyilkosságot 4 egyén követett el és pedig 3 önkasztással vetett véget életének, 1 pedig vízbe ölte magát.

Az állategészségügyi állapot általában kielégítő volt.

Hogy folytak be az adók?

A pénzügy terén sem volt nagyon kielégítő a helyzet, amennyiben egyenes adóban 863930.68 koronával kevesebb folyt be a múlt évvinél.

Befolyt pedig novemb. hóban 51318.36 K.
1904. november hóban 915249.04 "

Hadmentességi díjban:
1905 novemberben 34— K.
1904 " 30344.35 K.
kevesebb 30290.35 "

Bélyeg és jogilleték:
1905 novemberben 17107.21 K.
1904 " 109835.22 "

kevesebb 92728.1 "

Illeték egyenérték:	
1905 novemberben	3516.77 K.
1904 "	6142.3 "
kevesebb	2625.26 "
Fogyasztás és italadó:	
1905 novemberben	248244.24 K.
1904 "	220694.46 "
több	27549.78 "
Italmérisi illeték:	
1905 novemberben	50070.51 K.
1904 "	50048.58 "
több	21—93 "
Dohány-jövedék:	
1905 novemberben	200335.69 K.
1904 "	191221.54 "
több	12114.15 "
Só-jövedék:	
1905 novemberben	12667.12 K.
1904 "	18892.37 "
kevesebb	6225.25 "
leírásba hozott	33045.35 "
adó és hadmentességi díj	746.95 "
Fizetési halasztás egy esetben adatott.	

Tanügy.

A vármegyei kir. tanfelügyelő meglátogatta a kotóri r. k. fiú és leányiskolát és kisdudodát. Ezen iskolánál, már az ötödik tantervet alkalmazzák és pedig mind az öt Magyarországon képesített szerzetes nő. Volt a légrádi r. k. fiú- és leányiskolánál, ág. ev. elemi iskolánál és a r. k. kisdudodánál. A légrádi rk. hitközség fiú iskolájának a légrádi ág. ev. hitközség pedig elemi iskolájának emelt az oktatás- és egészségügy követelményeinek megfelelő iskolaházat.

Meglátogatta az alsódombóri községi elemi iskolát, melynél szintén már öt tanerő működik, továbbá u. o. a kisdudodát.

A segédtanfelügyelők meglátogatták: a zalaszentmihályi, a zalaszentbalázi, pölöskefői, kilimáni, s petreventei községi; a pótréti, felső-hahóti, felső-rajki, pacsai, rigyáci, szepetneki r. k. szepetneki ág. ev. hitvallásu, pacsai és felsőhahóti zsidó elemi iskolákat és a szepetneki állandó gyermekmenedék házat.

Kiváló gondnal ellenőrizte a kir. tanfelügyelőség az ismétlő iskoláztatást.

Gyenesdiás község új iskolát állattatott föl és azt rendeltetésének átadta. Hasoulóképp járt el Karácsonyfa község. Szervezés alatt van a szt. kozmadombjai és szt. péterföldi iskola-ügy. Kávás és Bucsa községek a jövő tavasszal fognak új iskolát építeni.

A jövő évi adókiivetés. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök, mint értesülünk, körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságok útján az összes adókiivető közegekhez az 1906. évi adókiivetési munkálatok megkezdése tárgyában. A rendeletben a pénzügyminiszter hivatkozik arra, hogy a képviselőház mostanig sem szavazta

meg az állami adókat és ezért utasítja az alárendelt hatóságokat és közegeket, hogy amennyiben a törvénykivüli állapot ez év végeig sem szűnnek meg, úgy az állami egyenes adók az 1883. évi XLIV. tc. 39. §-a alapján lesznek az 1906. év első negyedére megállapítandók. Ezen szakasz rendelkezése szerint ugyanis addig, míg a folyó évre történt adókiivetés eredménye az adókönyvecskébe bevezetve nincs, a negyedévi részletek a megelőző évi adókiivetés arányában, fizetendők. Miután pedig az idei adókiivetés alapja az 1904. évi volt, illykép az 1906. évi adó első negyedévi kiivetésnél is az 1904. évi első negyedévi adó fog szerepelni. Kristóffy József belügyminiszter a megyei pótadók kiivetése körül követendő eljárás tekintetében egyidejűleg hasonlóan intézkedett.

Fejérváry a királynál. Fejérváry tegnapi királyi audienciája döntö, vagy befolyásoló hatást a válság további sorsára nem gyakorolt. A miniszterelnök már a tegnapi kihallgatása előtt bírta a Ház eluapolásához, vagy esetleges feloszlásához a fölhatalmazást. Tegnapi kihallgatásán csak a pártok kebelében az utolsó időben történekről tett jelentést. A koalícióval való komoly tárgyalások csak december 19. után fogják megtörténni. Fejérváry tegnap este 7 óraker érkezett vissza Budapestre. Andrassy-uti lakásán esti 8 óraker miniszteri tanácskozás volt, amelyen az összes miniszterek részt vettek és amelyen Fejérváry részletes jelentést tett bécsi utjáról.

A vármegyei tisztviselők fizetése. A Fygyelő jelenti: Kristóffy József belügyminiszter ma folyósította mindama vármegyei kinevezett tisztviselőinek fizetését, a melyeknek dotációját december elsejével rendeletileg megszüntette. A miniszter egyidejűleg intézkedett, hogy az illetékes állampénztárak akadálytalanul kifizessék az illető tisztviselők nyugtáit.

Városok és vármegyek.

× Bizottsági ülés. Nagykanizsa város pénzügyi bizottsága ma délután 5 óraker ülést tart.

Amerikai párbaj N.-kanizsán

— Saját tudósítónktól. —

Egy anorim levél alapján nehezen kideríthető ügyben nyomoz a nagykanizsai csendőrség. A levél egy öngyilkos ember halálára vonatkozólag állítja, hogy ez amerikai párbajnak lett az áldozata és e párbaj többi szereplői nagykanizsai lakosok.

Zanathy Sándor szigetvári 20 éves szijgyártólegény azt mondta övének, hogy Budapestben néz foglalkozás után és három hete fel is utazott a fővárosba, A fiatal embernek egész más célja volt, mint amit szüleinek bevallott, mert Budapestben megérkezése után bérkocsiba ült és abban agyonlötötte magát. — Hozzá tartozói nem is sejtik öngyilkosságának okát.

A napokban N. N. aláírásu levelet kapott a nagykanizsai csendőrség. Az áll a levélben, hogy Zanathy Sándor amerikai párbaj áldo-

zata. A levélíró annyit jelez, hogy egy Erzi nevű nagykanizsai hölgy is szerepet játszik a dologban, a párhaj másik hőse pedig egy itteni mészáros legény. Ebből azt lehet következtetni, hogy Zanathy és a mészáros legény közösen szerettek egy leányt és a sorsra bízták annak az eldöntését, hogy a leány, ki legyen, Zanathynak nem kedvezett a szerencse és ő megállta szavát, agyonlőtte magát. A Zanathyhoz hasonló társadalmi körökben ugyan a párhajnak semmi módja nem divatos, mégis némi hitelt lehet adni a levélnek, mert az öngyilkos fiatalember nagyon érzékeny kedélyű volt.

A csendőrség most kéri N. N.-et, a fejleltől levél íróját, hogy jelentkezzék Bernschütz őrmesternél, hogy ezzel a nyomozást megkönnyítse. Teljes titoktartásról biztosítja az őrmester.

HIREK.

— **Udvari tanácsosok.** A király dr. *Mariska* Vilmos és dr. *Thanhoffer* Lajos budapesti egyetemi tanároknak a magy. kir. udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **A Honnerla-féle birtok eladása.** A Honnerla Hermán-féle pallini uradalomnak sok huzavona után végre ismét új gazdája akadt. Tegnap 360 ezer forint vételárért megvásárolták dr. *Fábián* Zsigmond és *Aczél* Pál nagykanizsai ügyvédek, kik azt értesülésünk szerint parcellázni fogják.

— **Forrongó hitközség.** Komoly válság előtt áll a zalaegerszegi izraelita hitközség. Vidéki tagjai joggalannak és túlságosan magasnak tartják a rájuk kivetett hitközségi adót és most sérelmeik orvoslását követelik, felpanaszolják, hogy ők csak a legtrikább esetben látogathatják a monumentális egerszegi templomot, nem gyönyörködhetnek a pap prédikációiban és a széphanagu kántorok énekében, mégis nagy terhekkel rakják meg őket, Zalazsentivánról körleveleket küldöztek széjjel a vidéki tagokhoz, melyekben e hó 17-re Kaszaházára gyűlésre hívják össze őket. A körlevél hangja nagyon szenvedélyes. A vidéki tagok mozgalmá egyre nagyobb hullámokat ver, ami természetes is, mert adót senki sem szeret fizetni, sőt az ex-lexben el is szoktunk tőle.

— **Magyar nyelvtanításról — vádolva.** Az eszaki kereskedelmi egyesületnek nagy esete volt a napokban! Az egyesület titkára, Posner Emil azt a borzasztó dolgot követte el, hogy egy magyar napilap szerkesztőségétől potya példányt kért, hogy az egyesület magyar tagjai is olvashassanak magyar újságot. Az ultrák megtámadták még a nyilvánosság előtt is a hazát áruba bocsájto titkárt, aki ezen támadásokból levonta a következményeket és lemondott állásáról. Az egyesület vasárnapi közgyűlésén Seper Kálmán egyesületi elnök szóvá tette ezen ügyet, kijelentve, hogy Posnert nem politikai indok vezette, mikor potya újságot kért, mert a magyar nyelv szándékos terjesztéséről szó se lehet. Ellenkezőleg, az egyesület mindent elkövet, hogy a horvát nyelvet általánosan használt nyelvvé tegye. De a kereskedőnek idegen nyelvre mégis szüksége van és azért indokolt, hogy minden nyelvű újságot olvashassanak a tagok, azért a politizálás elkerülhető. A választmány ezen indok alapján nem fogadta el Posner lemondását.

— **Érdekes bíróválasztás.** A közeli Sandoról írja tudósítónk: A bíróválasztás Sandor folyó hó 12-én délután folyt le, dacára a felizgatott kedélyeknek, elég csendesen. A lakosság ugyanis, mintát eddigi bírója ifj. Novák János nem akart újból megmaradni hivatalában, Parkas Ádám helyettes bírót öhajította megválasztani, de őt a fősolgabíró, bizonyos kihágási bűnös miatt nem vehette fel a kandidációjába. Kacsovich fősolgabíró tapintatos eljárásának köszönhető, hogy nagyobb zavargás nem fordult elő, sikerülvén rábírní újból ifj. Novák Jánost a bírói hivatal elfogadására. Ezen azután az egész község általánosan örömmel megnyugodott. Bíróválasztás után következett az anyaaílatok megvizsgálása. A vizsgáló bizottság tagjai voltak Kacsovich fősolgabíró elnöke alatt Kovács járási állatorvos és Percze Rokus uradalmi intéző. Örvendetes jelenség Sandon az állattenyésztés felkarolása. E téren szép példával járnak elől Madár Rezső ev. lelkész és Novák János, akik elsőek voltak a községben a szebb nyugoti fajmárhák beszerzésében. Mindketten kiállítottak egy általuk nevelt szép bikát, a melyeket a bizottság tenyésztésre alkalmasnak is találta.

— **Válság a kamarai elnökségben.** Zsombor Géza kamarai elnököt, mint Sopronból írják, karácsony után igtatják be hivatalába. Ugyancsak arról is értesülünk, hogy *Ullcin* József kamarai alelnök az alelnöki állásáról már a legközelebb lemond. Lemondásának indoka az, hogy alkalmat nyújtson a kereskedők szakosztályának, hogy saját kebeléből válasszon elnököt és megszűnjék az az állapot, hogy a kamarának egyszerre három iparos elnöke legyen.

Adónok figyelmébe. Nagykanizsa városában a községi pótdadók hátralékára nézve mar foganatosították a III-ad fokú végrehajtást. Most már természetesen nem marad más hátra, mint a lefoglalt adótárgyak elszállítása. Értesülésünk szerint a nagykanizsai adóhivatal ezen művelethez — igen szokatlan időben — a karácsony előtti héten erőlyesen hozzá fog látni. Aki tehát nem akarja, hogy karácsonyát megrontsák, jól cselekszik, ha siet a hátralékos pótdadóját befizetni.

— **Vadászat.** E hó 12-én Batthány-Stratmann Ödön herceg körmendi vadászterületén nagy mezei vadászatot tartottak, melyen részt vettek: Ernszt József főispán, Békássy István, gróf Korniss Károly, Perényi Antal prépost, Mesterházy Gyula és Molnár István uradalmi igazgató. Terítékre 430 nyul került.

— **A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése.** A kereskedelemügyi miniszter megengette, hogy december 24. és 31.-ére eső vasárnapokon az ipari és kereskedelmi árusítás, illetve adás vevés, nemkülönben a borbély- és fodrász-üzletek működése kivételesen d. u. 5 óráig végezhető legyen.

— **A vérboszu.** A testvére miatt véres bosszút állt tegnap Tana községben Baráth Károly tanai legény Kapuy József és Kovács Antal lipárti legényeken, akik a múlt héten Baráth Károly István nevű öcsését mulatságon vérsre verték. A vérboszu elvét követő Baráth éjjel ásóval hátulról levágta testvére öcsése bántalmazóját. Kapuy is, meg Kovács is oly súlyos sérüléseket szenvedtek a fejükön, hogy eszméletlenül vitték haza őket. Baráth Károlyt súlyos testi sertés miatt följelentették.

— **Körmives és költő.** Szomszéd városunknak Zalaegerszegnek egyéb specialitásai között van egy alakja, aki érdemess arra, hogy a nyilvánosság előtt foglalkozunk vele. Be csületes mesterségére nézve *körmives*, e mellett azonban irodalommal is foglalkozik és a *költő* mesterséget kultiválja. Irodatlan hasábkokat ír tele mindenféle fajtájú rimes és rim nélküli versekkel és boldog, ha valakinek a nyakába sózhat egy ilyen torzszülöttet. *Szénas* Ferenc — így hívják a neves embert — öltözködése is különös. Hosszu, válláig leelőgő haját fényesre keni, fején honvédhuszár sapkát hord, az Amerikába szökött sikkasztó rendőrkapitány uniformisa diszti vállait, míg lábain ferdesarku, rongyos cipő diestelenkedik. Közteményeiből egyet ide iktatunk izelítől:

»Allok itten künn a mezőn
Szivemben égi bék,
Felhők usznak köröskörül,
Milyen kék az ég.
Egy szép lányra gondolok,
Erre van elég sok ok,
Mert én nagyon de nagyon
Éhes vagyok.»

Kívánatra szívesen küld 20 fillér ellenérték fejében a költő bárkinek költőtermékeiből egy-egy kéziratot.

— **Allami tanítók figyelmébe.** A vallás és közoktatási miniszter értesítte az állami tanközegeket, hogy a kereskedelemügyi miniszter megengeti miszerint a postai hivattal nem bíró kisebb községekben, telepeken, pusztákon, tanyákon alkalmazott tanítók, tanítónők, illetve ovónők a postai ügynökséget minden további engedély kérés nélkül átvehetik, azon figyelemzettel, hogy az ügynökség elvállását az illetékes tanfelügyelőségnek jelenteni tartoznak és a postával járó munkát csakis ott helyben a tanórákon kívül láthatják el.

— **A katonatisztek vakációja.** Kolozsvárról érdekes hírt jelentenek. E szerint a Kolozsvárott állomásozó 62-ik gyalogezred tisztikara körében nagy az elégedetlenség és megdöbbenés, hogy a karácsonyi ünnepekre szóló szabadságolási kérvényüknek a parancsnokság helyt nem adott, azzal a megjegyzéssel, hogy egyelőre szó sem lehet arról, miszerint a tisztek bármelyike is állomáshelyét ha éppenséggel rövid időre is elhagyhassa. A tisztek meglepetése és megdöbbenése még fokozódott, mikor értésükre adták, hogy kérvényük egyelőre el nem intézhető, sőt nagyon valószínű, hogy ez időn nem lesz karácsonyi vakációjuk. Ezek után több mint bizonyos, hogy a legénység sem kap az ünnepekre szabadságot.

— **Az árucikkek kifüggesztése ellen.** Kaposvár város tanácsa legutóbbi ülésében foglalkozott ama — ami városunkban is divórossz szokással, hogy a kereskedők minden elképzelhető és elképzelhetlen árucikket kiaggatnak az ajtókra és ablakokra és kiraknak a gyalogjárókra. Egyes kereskedők az egész falat teleaggatják kendővel, kötényvel szövetvel és más egyéb ruhaneművel, úgy, hogy sokszor több portéka van künn, mint bent a boltban. A mi főutcáink is ezen kirakodási mánia folytán valóságos zsibvásár színében tűnnek fel. — Ezen izléstelenség megállítására Kaposvár város tanácsa elhatározta, hogy legközelebb szabályrendeletet alkot, amely a kereskedőknek az árucikkek kifüggesztését megtiltja.

— **Esti könyvelést** délután 4 órától elvállal könyvelésben teljesen jártas fiatalember.

— **Harc a szobkendő ellen.** A bécsi orvosi tanács legutóbbi gyűlésén Schlumberg doktor érdekes előadást tartott a fertőző betegségekről.

A fertőző betegségek csirái — mondta a tudós tanár — az ivóparahak, evőeszközök, ruhák és főképpen a zsebkendők. A tüdőben, orrban és torokban levő baktériumokat a zsebkendőkben konzerválják. A kendő használat után a zsebkendőbe tesszük, hol éppen olyan hőmérséklet van, mely leginkább előmozdítja mindenféle ártalmas baktériumok keletkezését. Az utóbbi évtizedekben legelterjedtebb betegség az influenza volt. Ennek okát is csak a zsebkendő használatában kereshetjük. Sohlumberg dr sima selyempapírossal kívánja a zsebkendőt pótolni, melyet használat után rögtön eldobhatunk. De nem az utcára, hanem a célra fölállított kosarakba.

Mulatságok.

* **Táncvizsga.** Mayersberg Frida táncantónó e héten fejezi be a Nagykanizsán tartott táncanfolyamot, mely úgy mint minden évben, most is igen látogatott volt. A növendékek folyó hó 16-án, szombaton este tartandó táncvizsgán fogják bemutatni az elért eredményt. A vizsgára, mely bátran koszarucska számba mehet, meghívókat nem bocsátanak ki, de az érdeklődőket szívesen látják. Belépő-díj egy korona.

* **Cotillonok** igen szép kivitelben, nagy választékban és olcsó árak mellett kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

* **Karácsonyi vásár.** A nagykanizsai Ker. jótékony Nőegylet karácsonyi vásárja szombaton veszi kezdetét. A vásárra már sok szép ajándéktárgy érkezett be. Az élelmickek is folyton szaporodnak úgy, hogy a vásár a legszébb sikerrel kecsegtet.

* **Az Izr. jótékony Nőegylet mulatsága.** A nagykanizsai Izr. jótékony Nőegylet január hó 6-án tartandó mulatságon a hölgyek fogják a vezérszerepet vinni. Értesülésünk szerint városunk legszebb hölgyei fognak akcióra lépni, hogy a nőegylet mulatságát szentzáciossá és felejthetetlené tegyék. A nők fogják uralni a helyzetet és élénk fog tárnulni az a világ, melyben a gyengébb nem lesz oszlopa a társadalomnak. Az estélyre a meghívókat legközelebb küldik szét.

Szerkesztői üzenetek.

M. R. Sand. Szives tudósítását mindenkor köszönettel vesszük.

Telefon, Zalaszent. Dr. Cs. K. Letenyi. Tudósító, Nova. Olvasó Szapetnek. Szives tudósításait nagyon köszönjük legyen minél gyakrabban szerencsénk.

K. P. Csáktornya. A lapot megindítottuk. **Rendező, Zalaegerszeg, A Borsszem Jankó** szövegével szolgálhatnánk ugyan, de ennek nincs értelme, mert csupa nagykanizsai vonatkozásokkal vannak tele. Irassák meg olyan íróemberrel, aki ismeri a zalaegerszegi viszonyokat. Mintán pedig az ottani társaság kitiltotta ezt a lapot, ott aligha lehetne szimpatikus tenni az estélyt. A szerepek lényegét ismeri lapunkból.

G. I. Zalaszent. Köszönjük, felhasználjuk. **Nem közölhetők:** Csak előre. — Pártalakulások. — Közelít a tél. — Költemények prózában. (A prózát megtaláltuk, a költeményeket nem.)

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Főispánbeiktatás Sopronban.

Sopron, december 14. Sopron vármegye székházán **Badics László** új főispán ma letette a hivatalos esküt. Az eskütétel za-

vartalanul folyt le és a komikusan nagy számban kirendelt csendőrökre és közös babákra nem volt szükség. Kora reggel egy csendőrszázados vezetésével egy öt tisztből és száz csendőrből álló különítmény kivonult a vármegyeháza elé, hogy a rendet fenntartsa. Tíz óra után a főispán titkára kíséretében megjelent a közgyűlési teremben, hol mindössze 12 megyebizottsági tag volt jelen. A többiek távol maradtak és a főispán kinevezéséről nem vesznek tudomást. A megyei főjegyző kijelentette, hogy a főispán kinevezését nem tartja törvényesnek és miután rendelkezéseit nem akarja végrehajtani, inkább lemond állásáról. A főispán titkárát nevezte ki tiszteletbeli megyei főjegyzőnek. Ezután a főispán letette az esküt. A jegyzőkönyvet a főispáni titkár írja meg. A főispáni eskütétellel a gyűlés véget ért. Időközben a 48-ik gyalogezred két százada is felállott a megyeház előtt, de sem a csendőrségnek, sem a katonaságnak nem volt oka a beavatkozásra.

Zalamegye példája hódít.

Makó, december 14. Zalamegye ama határozata, hogy fekete táblát állít és ezen azok neveit megörökíti, akik a főispánnak segítkeznek, élénk tetszéssel találkozott Csanád-megye közönségénél. Ezért a mai közgyűlésen elhatározták, hogy mindazok neveit, akik a főispáni installáción részt fogják venni, a közgyűlési teremben elhelyezendő fekete márványtáblán meg fogják örökíteni.

Békésvármegye ellenállása.

Gyula, december 14. Békésvármegye mai közgyűlésén Wenckheim Dénes gróf javaslatára elhatározták, hogy a főispáni kinevezést törvénytelennek tartják, a főispántól az esküt nem veszik ki s a vármegye tulajdonát képező lakást és hivatalos helyiséget rendelkezésére nem bocsájtják.

Fölmentett gyilkos.

Kecskemét, december 14. A kecskeméti esküdtbíróóság ma Ruzsán Bálint 68 éves gazdálkodót, aki október hóban Hegedűs Sándor gazdaembert önvédelemből lelötte, az ügyész által betérjesztett halált okozó súlyos testi sértés vádjára alól fölmentette.

A katonák karácsonya.

Budapest, december 14. Ma több fővárosi ujság azt a szenzációs hírt közölte, hogy a bécsi katonai tanácskozások folyamán abban állapodtak meg, hogy a nyomort és a szenvedést a kaszárnyákban is éreztessék. A hadügyminiszter rendeletet küldött valámennyi magyarországi hadtestparancsnoksághoz, azt hagyva meg, hogy az idej karácsonykor a legénységnek ne adjanak szabadságot. Nevezetesen attól félnek, hogy a legényeket otthon megrontja a politika. A katonatisztek is csak fölültenül szükséges esetekben kapnak szabadságot.

Ezt a híresztelést ma megcáfolják és félhivatalosan jelentik, hogy ilyen rendelkezést nem bocsájtottak ki.

Orosz forrongás.

Odessza, december 14. A vasutasok szervezete elhatározta, hogy Chrustalov le tartóztatása miatt kész az általános sztrájkot akármikor megkezdeni.

A városi könyvtár igazgatója és egy ügyvéd kijelentték, hogy ők a 3. bíróság előtt esküvel készek bizonyítani, hogy Kaulbars fő kormányzó egy ízben azt mondta, hogy az összes zsidókat le kell mészárolni.

Lemberg, decemb. 14. Kielcéből jelentik, hogy az ottani helyőrség csapatai felázadtak a fegyelem ellen. Az egyik ezred legénysége forradalmi dalokat énekelve, a börtönhöz vonult és a rabok szabadonbocsátását követelte.

Kiev, december 14. Itt ma újabb katonai zendülés tört ki, amelyen a helyőrségnek csaknem fele részt vett.

Varsó, december 14. A város első kerületének rendőrsége ma sztrájkba lépett.

Szerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

1905/1906. végri. szám.

513-1

Arveresi hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróóság 1905. évi V. 949/1 számú végzése következtében Dr. Rothschild Samu nagykanizsai ügyvéd által képviselt Pedroni Miklós gardatói lakos javára Pollák Simon nagykanizsai lakos ellen 312 kor. 71 fill. s jár. erejéig 1905. évi szeptember hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás után felül foglalt és 1090 kor. becsült szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak. Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróóság 1905. évi V. 949/2 számú végzése folytán 312 kor. 71 fill. tőkekövetelés hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-a értelmében köszpénzfizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagykanizsán, 1905. évi december hó 9. napján.

MAXIMOVITS GY.,
kir. bírósági végrehajtó.

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: CASPARI FERENCZ MEGYERES ÚJ. Nagykanizsai vármegye.)

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványtári mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntötte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, mely es évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Ez is a leggyorsabb és legbiztosabb módja a szőlőtelepnek.

szilárd és folyékony
Sarg-féle Szappan
 a bőrt fehérré
 és gyöngéddé teszi
 Mindenütt!

Sarg-féle Glycerin szappan
 úgy feladatik, mint gyermeknek a leggyöngyösebb korban legkifünőbb tisztálószernek bizonyult ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schaula Fröhwald, Breus Károly és Gusztáv, Schandbauer stb. által a legjobb eredménnyel használják.

Egy elsőrangú biztosító társaság helybeli főügynöksége keres egy, a biztosítás minden ágában és üzletszerzésben **jártas mérlegképes könyvelőt.**
 Ajánlatokat „**Könyvelő**” jelige alatt közvetít a kiadóhivatal.

Aki legjobb minőségű is kolaöltönyt,
Aki tartós és olcsó gyermekruhát,
Aki elegáns férfiöltönyt,
Aki divatos átmeneti-kabátot,
Aki finom őszi felöltőt,
Aki sikkes sportöltönyt,
Aki szép és jó télikabátot,
Aki divatos kalap- és cipőt
 óhajt vásárolni, az ne mulassa el megtekinteni

Ifj. Weisz Ignác
 legnagyobb választéku ruharaktárát
 Nagykanizsa, Erzsébet-királyné-tér 1.
 (a „Vasember” mellett)
Pontos és szolid kiszolgálás.

U rak figyelmébe! =
 Legújabb divatu
 őszi és téli, férfi- és fiu-kalapok megérkeztek 3, 4 és 5 koronáért kapható
Wellisch Márkus
 kizárólagos férfi- és fiu-kalap és sapka-raktárában
 Fülöp, Nagykanizsa, Páczai utcában.
 Kizárólagos eladás Habig P. C., Guis Bossi, Pichler Antal és Bevon Co. udv. kalapgyárakból.
 Cylinder-kölesönző intézet!

A már 32 éve a kerékpárvilágot uraló eredeti angol
Helical Premier és The Champion
 kerékpárokat dupla harang csapárgyval, 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron, 12 és 15 koronás részletre adjuk és
kerékpáralkatrészeket
 az egész világon létező összes kerékpárhoz (külső és belső gumik, csungók, lámpák, pedálok, táncok, conusok, eszékéket stb.) óriási forgalmunk következtében
30% Áreszállítással
 szállítunk vidékre és bárhová.
 Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani eredeti gyári áron 75 kr.tól feljebb havi 8-10 kor. részletre adjuk.
Láng Jakab és Fia
 kerékpár és varrógép szaktervezők,
 Ausztria-Magyarország legnagyobb, legregibb és legmegbízhatóbb kerékpár-raktára
 BUDAPEST, József-körút 41. sz.
 Fiók-üzlet: **Baross-tér 4.**
 Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel olcsón csináljuk.
 Deas ájegyzékünk 700 képpel ingyen sa. bármelyre.

z Könyvkötészeti munkák készítése z

Cimkártyák

Gyászlapok

Csomag-dobozok készítése

Levelező-lapok

Férfijegyzékek

Számlák

Levelepapírok művésztelben

Eljegyzési és eskelési meghívók

Báli meghívók

Étlapok

Táncrendek

ALAPITTATOTT 1850-ben.

Fischel Fülöp

Könyvnyomda, Könyvkötészet, Könyv-, papir- író- és rajzszerkereskedés
 Üzleti könyvek gyára *szed* „ZALA” politikai napilap kiadóhivatala
Nagykanizsa, Városház-palota.

Ügyvédi nyomtatványok

Felszólító levelek, Reklám-kártyák

Üzleti körlevelek és kísérő levelek

Csomag- ezimkéik, gummirova

Pinczér számoló jegyek

Pontos kiszolgálás!

Művek kinyomatása

Feltűnő falragaszok

Névjegyek *szed* Belépti- jegyek

Borítékok cimnyomással

Táblázatok *szed* Üzleti könyvek

Gabona mintazaeskók gyára

Olcsó árak!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa
Fischel Páló Pia könyvtáraszkedé-
sében, Városház-palota.

TELEFON: 108.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Páló Pia könyvtáraszkedésé-
re intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.-
Negyedévre	2.-
Félévre	3.-
Egész évre	12.-

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50
Negyedévre	4.50
Félévre	8.-
Egész évre	18.-

Megjelenik naponként este 6 óraker
ünneppapok kivételével.

Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 4 fillér.

Jog és erkölcs.

Nagykanizsa, 1905. decembe 15.

Sokszor halljuk, hogy »minden ország
másza, talpkőve a tiszta erkölcs.«

Tudjuk, hogy népuralom, rendíthetetlen
kötársasági kormány-forma állandóan csak

ott lehet, hol az erkölcsök tiszták, nemesek.

A törvényhozás, a törvények is mások

ott, ahol erkölcsök uralkodnak, mint ahol

a korrupció evődött már a nemzet testébe,

közigazgatásába, egész politikai szervezetébe.

Ha nézzük Oroszországot, lesz fogalmunk róla: mit tesz az erkölcselenség.

Ellenben Svédország és Norvégia művelt,

nemes gondolkodása, tettei, erkölcseli meg-
győznek bennünket a most hángoztatott

állításunk igazságáról.

Első pillanatra úgy látszik, mintha a

jog és erkölcs egymással szorosabb vonat-

kozásban nem is volnának; mert hát más

a terük, más a körük, ha egy is a céljuk.

A jog t. i. kényszeren alapszik. Az er-
kölc pedig a szabad-akarati kifolyása.

Az, amit kényszer következtében teszünk,

bizony nem jár erkölcsi elismeréssel; de

azért ki merné tagadni, hogy a jog és kö-
telesség mezejé más, mint az erkölcsé; mi-
vel a jog csak a külső, kényszeríthető cse-
lekményekkel foglalkozik, míg az erkölcs

a belső parancs szava.

Jog és erkölcs összefolyának; sőt a jog-
szabály csak az erkölcs törvényeiből kelet-
kezett olyképpen, hogy ennek nagy meze-
jét tág parancsait szűkebbre vonta. És ma

már a vallás a társadalom állit föl olyan

illem- s erkölcs-szabályokat, miknek finom-
ságát a jog már éppenséggel meg se látja.

De azért a jog lelke az erkölcs. Teste

durva érdek. Nincs benne idealizmus, mint

az erkölcsben, mely lelkét alkotja.

Itt van példának okáért a parlamentá-
rizmus!

Mily dicső intézmény ez! De mit ér,

ha nem mint ethikai, hanem mint jog-in-
tézmenyt kezelik!?

Mit ér a miniszteri felelősség, a füg-
getlen felelős magyar miniszterium, ha nem

nyugszik ethikai alapon?!

Most, midőn hazánkat ügyvezető mi-
niszterek kormányozzák; mikor a törvény-
telenség kátyujába jutott az állam szekere;
mikor kiforgatják a törvények értelmét; el-
csavarják az igazságot, és a törvény erköl-

csi erejét egyenesen megölik: most látjuk,
hogy hova kerül a jogi intézmény, mivel
lesz a vélemény-, szólás- és sajtó-szabadság,
ha félre van téve az ethikai alap; ha sza-
badjára van eresztve a magánérdek, a szá-
raz eszme; és feltűnik Shylok a maga
szerződésével, mely szivet kíván.

Hol van a hazaszeretet?

Hol van a törvénytisztélet?

Hol van az ethika, melyen egyház, val-
lás, jog és társadalom épül?

Az általános törvényre, melyet Kant
állított föl: »Cselekedjél úgy, hogy cselek-
ményed általános törvényül szolgálhasson«
— nem hallgat az ügyvezetőség. Letűnt
a bizalom, a nép iránt való szeretet, a
hűség, a lojalitás. Az embereket nem ve-
zeti más, mint a szurony, erőszak, kény-
szer, rabulizmus.

A jog összeütközött az erkölcsiséggel
Megtárgadta édesanyját, édesapját.

Jó-e, rossz-e, amit teszünk, nem szere-
pel már a cselekményben.

Nem nézzük erkölcsileg mi jó; mi
használ a nemzetnek; mi a nemzet érdeke?

Hogy a haza függetlensége, nagysága, ön-
állósága mit követel!?! Hanem hogy mi
a magánérdek, a családi tradíció, a hagyó-
mányos százasos politika!

Úgy kellene pedig lennie, hogy min-
den cselekvésünknek a morál lenne meg-
aranyozó fundamentoma.

Ma a rideg jog, a rideg hatvanhetes
alap, amihez mereven ragaszkodik a kor-
mány is, meg a fejedelem is; s ebből
igyekeznek fegyvert kovácsolni a maguk
számára. Holott a nép boldogulása a haza,
Magyarország és a nemzet jóléte, ez az
első erkölcsi fundamentom. Ez az igazi
48; meg a valódi 67!

Akármit mond a törvény, ennél többet
vagy kevesebbet nem mondhat, nem akar-
hat.

»A haza minden állt!«

A haza érdeke, szabadsága, független-
sége, jóléte, szellemi és vagyoni nagysága,
ez az igazi erkölcsi alap.

B. L.

Báró Fejérváry Bécsben. Báró Fejérváry
Géza miniszterelnök tegnap délután Bécsbe
utazott. A miniszterelnökkel együtt ment
Bécsbe Lukács György vallás- és közoktatás-
ügyi miniszter is, mert mindkettőjüknek jelen
kell lenniök ma a B-rgban a biboruoki bír-
tumnak Samassa József egri érsek részére
való ünnepélyes adása alkalmával.

A kompromisszum tárgyalások. Lukács
László volt pénzügyminiszter kitartható szor-
galmaskodik a kompromisszum tárgyalások
előkészítésén.

Most már megtörtént az összekötő kapocs
beillesztése, tudniillik Lukács László tegnap
fölkerezte báró Fejérváry Géza miniszterelnö-
köt és őt informálta a tárgyalások kilátásai fe-
lől, mielőtt a miniszterelnök Bécsbe utazott
volna.

Lukács László ma találkozni fog báró
Bánffy Dezsővel, gróf Zichy Nándorral, gróf
Zichy Aladárral, Rakovszky Istvánnal s ekkor
még több tájékozódást szerezhet, úgy, hogy
informálhatja báró Fejérváry Gézát, aki szom-
baton a királynak már több információt adhat.

Szél Kálmán tegnap Rátótról Budapestre
érkezett és ma szintén tanácskozni fog
Lukács Lászlóval.

A curiai elnöki állás. Tudvalevő dolog,
hogy a curia elnöke. Szabó Miklós, nyugdíjazta-
tását kérte és így a curia elnöki állása megüre-
sedik. Hír szerint a curia elnöki állásának
betöltését a kormány mindaddig függőben ki-
vánja tartani, míg a politikai helyzetben valame-
lyes megoldás támad, amikor is Lányi Bertalan
igazságügyminiszter foglalja el az állást.

A néppárt a vezérő bizottságban. A nép-
párt a báró Kaas Ivor lemondásával megürese-
dett vezérő bizottsági képviselővel Molnár János
spátot bizta meg.

December 19-ike. A képviselőház december
19-én délelőtt 10 óraker ülést tart. A főrendiház
ugyanaznap délután 5 óraker tűzte ki ülését, a
melyre két pontból álló napirendet tűzött ki,
azzal a megjegyzéssel, hogyha az országgyűlést
elnapoló királyi kézirat érkezik, abban az eset-
ben a napirend — első pontjának, a királyi
kézirat kihirdetésének kivételével — elesik.

Just Gyula képviselőházi elnök hír szerint
messzemenő intézkedéseket tesz a december
19-iki ülés alkalmából a rend fontartására.

Városok és vármegyék.

× **Bizottsági ülések.** Nagykanizsa város
pénz. ü. bizottsága tegnap délután Ujnépi Elek
Lipót kir. tanácsos elnöklésével ülést tartott,
melyen apróbb ügyeket intéztek el.

Holnap délután a szegényügyi bizottság
ülésezik.

Láncszemek.

— december 15.

Most már látom, hogy benne vagyunk az igazi
haladásban. Nem beszélünk, hanem teszünk.

Vármegyei törvényhatósági bizottságunknak
a tekintetben való példája megtette hatását.
Nagykanizsa közegészségügyi bizottsága is nyo-
mába lépett.

Bizonyosan méltóztatnak emlékezni, hogy
mennyi szép és nem-szép szó hangzott, el a
kiskanizsai állapotok számalása végett.

Hosszu lére eresztett prédikációkkal akartuk
gyógyítani a beteges állapotokat. Próbáltuk a
pirongatást, próbáltuk a dicséretet. Egyik se
fogott.

Csak a teitlegesség volt hátra még. A bot.
Ezt azonban nagyon szellemesen modernizálta

a közegészségügyi bizottság. Elhatározta, hogy egészségesebb állapotok teremése végett Kiskánizsa kapjon külön *patikát* és külön *orvost*. Kapja még a magáét! És ha megkapja, csak kettő között választhat. Kurirt vagy Krepirt.

Valaki panaszos levelet küldött a Zalának, hogy Nagykanizsáról most egyetlen tagja sincs a vármegyei közigazgatási bizottságnak; mert *Eperjesy Sándor* helyett nem nagykanizsai bizottsági tagot választottak.

Ez igaz.

Mindenesetre baj, hogy az uralkodó politikai viszonyoknak olyan gyorsan *öregítő* hatásuk van, s hogy *Eperjesy Sándor*, aki még csak tavaly is vagy husz esztendőre való munka erőt ígért, most *egyszerre* megöregedett.

Az ilyen gyorsan *öregítő* politikai bacillusok még dr. *Plihál* Viktort, a daliás fiatal férfit, sem kímélték volna meg, ha esetleg megválasztják vala. Csakhogy ő majd nem *agg-korára*, hanem *megrongált* egészségi állapotára való hivatkozással köszönt volna le a közigazgatási bizottsági tagságról.

Ilyen beteges állapotok között nem is a fölött kellene hát jajgatni, hogy nincs a vármegyei közigazgatási bizottságban nagykanizsai tag, hanem hogy nincs *patika*, nincs *doktor*, aki elpusztítaná a bacillusokat, melyektől *Eperjesy Sándor* is olyan *egyszerre* megöregedett.

Elhiszem én igaz jámborsággal azt is, hogy *Eperjesy Sándor*, aki a Nagykanizsa képviselő-testületének még nagyon *agilis* tagja, valóban *megöregedett* a vármegyei közigazgatás tagságára. De csakis erre.

Ez a magas-korú, de most is példásan kötelességtudó közéleti munkás a maga talantumos, delejes agyával bizonyára jó-előre megsejtette, hogy a magas hullámokat verő politikai izgalmak, az erősödő küzdelmek szenvedelme ellenállhatatlan áramlattá lesz, mely mindenkit leszed a lábáról. Ő pedig a hajthatatlanságig kemény akarat-erejével valószínűleg mindvégig a maga lábán akar járni. És, mint aféle magaskorú férfi, már kissé idegenkedik a *temetőktől*. Még azoktól is, amelyekben *erkölcsi halottak* nyugosznak a föltámadás reménysége nélkül.

Ha *Hertelendy Béla* elfogadta volna a közigazgatási bizottsági tagságra való jelöltséget, igen valószínű, hogy Nagykanizsa nem marad vala képviselő nélkül. De hát *Hertelendy Béla* is bizonyosan így gondolkodott:

— Nem bolondultam meg, hogy ilyen felfordult világban bemenjek a vármegyére közigazgatási bizottsági tagnak, mikor *Ferkó* rokonom még főispánnak sem maradt ott. Menjen *Plihál* Viktor! Az még elég fiatal ember. Jobban kiheverheti, ha véletlenül agyonütik.

Plihál Viktort csakugyan kandidálták is a vármegyei törvényhatósági bizottság nkanizsai tagjai. De hát ő meg burokban született ember. A talentuma is sok; de a szerencséje több. Még bukkott.

Neki magának bizonyára ugrált a szive örömeiben, mikor megtudta, hogy nem kell biztosítást kötnie az *Első Magyar*ra balesetre. A nagykanizsaiak pedig megnyugodhatták azzal a tudattal, hogy a vármegyei közigazgatási bizottság számára megmaradt, él közöttünk egy rezervált tag.

Csak azt kell várni, hogy egy bizottsági tagot fölspékeljen a zsandár.

Még mindig a pécsi borhamisítás.

Esztendőkkel ezelőtt bevégződött már az a hosszú, kínos ügy, mely a pécsi és ezzel együtt az egész magyar borpiacot hosszú időkre tönkretette.

Tömérdek fórumon megfordult akkor az óriási hullámokat felvert, hirhadt borhamisítási ügy, melynek lefolyása, kimenetele mindenki előtt ismeretes.

Kedden ismét sokáig foglalkoztatta Baranyavármegye közigazgatási bizottságát ez az ügy. *Varga* Antal rácvárosi lakos ugyanis, kinek panaszára a borhamisítás miatt a vizsgálatot akkoriban megindították, még 1902-ben kérelmet intézett az alispánhoz, hogy *Forray* Valér akkori pécsi szolgabíró, ma pécsváradai főszolgabíró és *Tormay* Károly akkori alispán, ma nyug. alispán ellen rendeljék el a fegyelmi e járását megelőző vizsgálatot.

Az alispán mint illetékes fórumhoz, a közigazgatási bizottsághoz tette az ügyet, amely minthogy az akták eddig a büntető bíróságnál tárgyalt ügyeknél szükségeltettek, csak most volt abban a helyzetben, hogy azt tárgyalás alá vehesse.

Varga elmondja beadványában, hogy *Forray* Valér bizatott meg a vizsgálattal, hogy az Engel-féle borok hamisításának kérdését tisztázza, de ő odahatott, hogy Engellel szemben a bizonyítás lehetetlen legyen. A borvizsgálatnál jelen volt a vádlott *Engel Mihály* és ügyvédje *Toldi Béla* dr. noha a törvény megtiltja, hogy ők jelen legyenek és ezek a szolgabíróval együtt megtévesztetni igyekeztek a kiküldött vegyész. *Varga* itt össze is veszett velük, de *Forray* pártjukat fogta és hivatalos hatalmával visszaélve, mindenben büspártolójukul szegődött. A vegyvizsgálat végett vett mintákat kicserélték és a szolgabíró megkísérelték 1000 forinttal megvesztegetni.

Forray a gyanúsításokra fegyelmit kért önmaga ellen, mire nagybátyja, *Tormay* alispán, minden vizsgálat mellőzésével kijelentette, hogy fegyelmi vétség nem forog fenn. Később ismét *Forray* küldték ki a vizsgálat folytatására, aki ő ellene rágalmozás és becsületsértés miatt eljárást indított, mindenféle képen kellemetlenkedett neki és családjának. Világos szándéka volt, hogy őt hatóság elleni erőszakra provokálja, hogy így rövidesen végezzen vele. Az ügyet pedig addig halogatta, míg eltelt az öt évi elévülési idő.

Ezt tartalmazza a terjedelmes panaszbeadvány, melyet *Stenge Ferenc* főjegyző referált. Az előző ismertetett ezután a tényállást, a hosszú bonyodalmas per lefolyását, *Vargának*, *Forraynak*, *Tormaynak* abban viselt szerepét és ennek alapján előterjesztette határozati javaslatát, melynek értelmében a bizottság a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat elrendelésére nem lát okot fenforogni, miért is azt mellőzi. Az iratokat átteszik az ügyészséghez, hogy hamisvád és rágalmozás miatt tegye *Varga* ellen az eljárást folyamatban.

A javaslat részletes indokolása 16 okot ad arra nézve, hogy a fegyelmi el nem rendelhető. A közigazgatási bizottság hozzászólása nélkül magáévé tette a határozati javaslatot.

HIREK.

— **Műszaki tanácsos.** — *Lányi* Kálmán kir. főmérnök, a zalamegyei m. kir. utépitészeti hivatal főnöke, — mint a Magyar Paizs írja — műszaki tanácsosnak neveztetett ki.

— **A Balatoni Múzeum fényképező gépe.** A Balatoni Múzeum egyik legfontosabb feladata, hogy úgy a régészeti-, mint a néprajzi- de különösen a tájrajzi osztályát képekkel gyarapítsa. A múzeum vezetői sokszor kínos helyzetben voltak, mikor a legszebb képtémákat nem tudták megörökíteni. Hiába fordultak műkedvelő fényképeszekhez. Senkiben sem volt lelkesedés a múzeum szép céljai iránt. A Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének tagjai mikor látták a Balat. Muz. vezetőségének ügybuzgóságát. Ők maguk tanácsolták, hogy a múzeum-egyesület tolyamodjék fényképező gépért. A felügyelőség ennek megszerzésére azonnal kiutalt 400 koronát. Dr. *Semayer* Vilibárd, a Magyar Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának igazgató-őre, ki a nyáron Keszthelyen nyaralt, a legnagyobb készséggel vállalkozott arra, hogy a múzeum cécjaira legalkalmasabb gépet és a hazzávaló eszközöket kiválasztja. A pompás gép meg is érkezett a kitűnő *Zeiss* féle lencsével és kazettával. A gépet *Sági* — *János* a néprajzi osztály vezetője kezeli, akinek az a törekvése, hogy úgy a Balatoni Múzeum, mint a Nemzeti Múzeum részére fog dolgozza a néprajzilag becses dolgokat. Ezenkívül a Balaton szépségeit is fölveszi, hogy a Balatoni Múzeum kínéses háza lehessen a Balatoni képeknek, a melyhez a képes-lapok, oly nehezen jutottak hozzá. A múzeumok tisztviselői az idén egész kis vagyont biztosítottak, ami bizonyossága annak a bizalomnak, mellyel a legfelsőbb körök a Balatoni Múzeumot kísérik.

— **Átszállott báróság.** A király meengedte, hogy a néhai *Tornyai Schosberger* Zsigmondnak adományozott magyar bárói méltóság néhai testvéreinek, *Tornyai Schosberger* Henriknek fiaira, *Tornyai Schosberger* Lajos és *Tornyai Schosberger* Rezső földbirtokosokra, valamint ezek törvényes utódaira kiterjesztessék, valamint, hogy előnevük ép-ségben tartása mellett a *Tornyai Schosberger* kettős vezetéknevet viselhessék.

— **Egy megyei szabályrendelet értelmezése.** Kérdés tétetvén aziránt, hogy kiterjednek-e a fogadó, vendéglő, kávéház és kávé-mérés iparokról szóló 1897. évi megyei szabályrendeletnek a záróára és zenére vonatkozó intézkedései az egyletnek és a társulatok által bériben birt helyiségekre. Zalavármegye alispánja december hó 6-án kelt 16631. számú rendeletével — tudomás vétel végett közli, hogy nem terjednek ki, ha ezek kizárólag egyleti, társulati, magánhelyiségek. Ha egyletek, társulatok, fogadóstól, vendéglőstől, kávéház vagy kávémérési üzemeltetőktől birtják birtban helyiségeiket: a megyei szabályrendelet intézkedései ezen iparosok minden más üzleti helyiségére kiterjednek.

— **A keszthelyi Otthon-Kör a »Hungária Szálloda«** nagyteremben december hó 17-20-ig kalotaszegi és háziipari kiállítást rendez az apát-úri kocsárbonók szövetségével és az ottani iparosok és kereskedők részvételével. *Gyarmathy* Zsigáné védő Bánffy-Hunyad meleg hangu felhívást intézett Keszthely hazafias hölgyközönségéhez a kiállítás, illetve a kalotaszegi varottasok érdekében, mely utóbbi munkák egy nagyon szegény magyar vidék megmentőjét képezik.

— **Öngyilkos katona.** *Rösler* János a kaposvári 44-ik ezredbeli közlegény tegnap este saját szolgálati fegyverével mellbe lötte magát és azonnal meghalt. A szerencsétlen ember 22 éves volt és 1902 augusztás 7 én lépett be önként a katonasághoz. Iparos család gyermeke volt és Szigetvárot született. Még a katonasághoz történt besoroztatása előtt elkövetett egy bűnt, mely

kizárta, hogy a katonaságnál vihesse valamire. Civilkorában ugyanis meglőtt valakit és ezért a polgári bíróság 16 hónapi fogságra ítélte, melyet bevonulása után a katonai fogházba kellett kitöltenie. Már ezévből kellett volna szabadulnia, de a katonai fogházba eltöltött 16 hónapot utána kellett szolgálnia. A katonaságnál is örökösön baja volt, büntetés büntetés ért és örökösön panasza volt ellene. Legutóbb megismerkedett egy roszbíró leánnyal. Beleszeretett és a leány is viszonzta Rösler szerelmét. De volt Röslernek volt egy versenytársa, ki jobban győzvéni pénzélni a leányt, az látszólag jobban kitüntette pénzes udvarlóját. Röslernek azon pillanattól, amikor ezt észrevette, legfőbb dolga volt pénzt szerezni mindenáron. Legutóbb is azon ürügy alatt, hogy a katonaságtól elbocsátják hazáért apjának, hogy küldje el civilruháját. A törődött öreg maga hozta be a ruhát, amelyet Rösler János rögtön elzalogosított. Mindez azonban kevés volt ahhoz, hogy versenyezhesen pénzezzel ellenlábosaival és azért újra bűnös utra tért. Két társával tegnap összebeszélte, hogy igaztalan uton bár, de pénzt fognak szerezni és egy házba lopási szándékkal behatolt két másik katonával. Azonban észrevették és följelentették őket, amikor pedig Rösler megtudta tegnap este hogy, lopási szándékuk nem maradt titokban, sőt egyike büntársainak le is lett zárva, az anélkül is sokszor szenvedett bűnhődéstől való félelmében öljent a munka terembe este 9 órakor és saját szolgálati fegyverével jobb mellébe lőtt. A golyó jobb lapockáján jött ki és teljesen szétrombolta Rösler belsőszerzeit, úgy, hogy rögtön halva került el, éppen abban a pillanatban, amikor az egyik társa belépett a terembe. Szüleit táviratilag értesítették az esetről, az öngyilkos katonát pedig bevitték a katonai kórház halottas kamarájába, honnan holnap déltűn 3 órakor fogják temetni.

— **Kállai Jolán Győrött.** Kállay Jolán, akit nemcsak bucsu nélkül való elutazása, hanem kiváló művészi kvalitásai révén is ismer a nagykanizsai közönség, tegnapielőtt óta Győrött vendégszerepel. Győr Kállaynak régi pátriája, itt aratta legszebb sikereit. Most is valóságos diadalmenet győri útja. Mint a Győri Hirlapban olvassuk, a győri közönség valóságos extázisba jött, mikor Kállay hosszú távollét után ismét megjelent a győri deszkákon. Ez az ünnepeztetés bizonyára jól esett Kállaynak, ki mindenütt fényes diadaloikat aratott, ahol eddig csak megfordult, csak csodálatos, a pécsi kritikát nem tudja meghódítani. Ennek a kegyében Károlyi Leona ül légmentesen.

— **Szerenczétlenség az uton.** Kele János szepetneki lakos e hó 12-én délelőtt Rigyác községhez tartozó Imrehegyről hirt szájított Nagykanizsára. Utközben lovai egy ötöt elkerülő kocsi zörgésétől megijedtek és a kocsival az utárok felé mentek. Kele megakadályozni akarta, hogy a kocsi a rajta lévő hordóval az árokba essék, de nem sikerült neki, hanem ő került a kocsi alá és a nyomás által oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy még aznap déltűn 6-7 óra között nagy kínok között Sormás községben meghalt.

— **Megrovott előfizetők.** A *Veszprémi Napló* legutóbbi számában ez az épületes hír van: Lengyel Krapelsz & Comp. Lapunk portyázoinak száma a héten eggyel ismét megszorodott. Lengyel Mór, várpalotai és Krapelesz sídóki kávéshoz méltó társai szegődött. Mészöly Gyula nyugalmazott kir. járásbíró B.—Füredről. Ez a jó ur (?) kit számtalanszor felszólítottunk a fizetésre s kinek végre nyugtáját postai megbízás útján küldtük el, de nem várta ki,

„csak“ 2 évig potyázta lapunkat. Hja! hanyatlóban, kiveszöben van ma már a magyar ur becsület is. A Karpelesz Lengyel metódus kezd tért hódítani akiknek elve nem fizetni. Az hiszszük a triumvirátus legközelebb megszaporodik. Szorulhatnak a hátralékos előfizetők.

— **Furfangos tolvaj.** Egy keszthelyi korcsmáros le akart menni a pincejébe. Nagy meglepetésére a pinceajtó nyitva volt. Az alsó lépcsőfokon állott egy ember vállán borospalackokkal jól megrakott kosárral. A korcsmáros hirtelen bezárta kulccsal a pinceajtót, miközben lekiáltott a tolvajnak:

— Türelmet kérek, rögtön itt leszakna rendőrrrel!

A tolvaj azonban nem veszté el lélekjenlét, s így felelt!

— Am tessék, de én „becsületesem“ fogadom, hogy mire a rendőrrrel ideér, minden hordójának beverem a fenekét, jobb lesz tehát ha békével tovább enged menni.

— A korcsmáros megijedt a fenyegetéstől, kinyitotta a pincét, s a tolvaj elszaladt.

— **Koszorutpótló adományok.** Folyó hó 11-én elhunyt Engländer Lajosné szül. Wohlheim Lujza urnó iránti kegyelet jeléül adakoztak: Az elhunytinak fia Erdős Ottó és neje 60 kor., dr. Rothschild Samu és neje 10 kor., Wohlheim Róza urnó (Pécs) 10 kor., Rosenberg Richárd és neje 10 kor., Honig Dávid (Kaposvár) 5 kor., Dobrin Benóné urnó 5 kor., Mayer Ödön 5 kor., Wohlheim Manó 2 kor. Összesen 107 korona. — A nagykanizsai izr. szent-egylet.

— **Betöréses lopás.** Klinger Gáspár rádiakos házába ismeretlen tettesek az ablakon át behatoltak és az ott lakó Fisli Vendelnek 500 koronából álló készpénz vagyonát elvitték. A tetteseket nyomozzák.

— **Tüzeset.** Nagyrécsa községben e hó 11-én, a déltűni órákban Csizmadia Antal teikén tűz ütött ki, mely alkalommal istállója s pajtája egy fedél alatt elhamvadt. A kár megtérül, amennyiben ugyanannyi összeg erejéig biztosítva volt.

— **A magántisztviselők helyi bizottságának választmánya** holnap este fél 9 órakor a Polgári egylet emeleti helyiségében ülést tart.

— **Eltűnt.** Varga Ferenc zalaapáti lakos október hó 14-én Zalaapátiból rokonlátogatásba ment át Balatonyörökre, honnan 15-én balatonedricsi hegyen lakó sógorához ment át. Sógoránál október 15-én déltűn 4 óráig maradt, amikor kissé borosán visszaindult Balatonyörökre. Er időtől nyoma vesztett. Eltűnésekor eszmát, eszmaszárig erő uras téli kabátot és puha fekete kalapot viselt. Nyakán egy új sárgabőr tarisznya s abban egy üveg volt. A pacsai főszolgabíró nyomoztatja.

Mulatságok.

— **Táncoszosruzska.** Tegnapi ily című hírnök pótlásaként jelezzük, hogy *Mayersberg* Frida kisasszony tánciskolájában a koszosruzska holnap, szombaton déltűn 6 órakor kezdődik. A koszosruzska iránt már is igen nagy érdeklődés mutatkozik.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Fejérváry a királynál.

Bécs, december 15. A király ma délelőtt 10 órakor külön kihallgatáson fogadta *Fejérváry Géza* báró miniszterelnököt, A ki-

hallgatás két óra hosszat tartott. *Dönies nem történt.* A miniszterelnök valószínűleg még egyszer meg fog jelenni kihallgatáson a király előtt.

Lukács és Széll.

Budapest, december 15. A budapesti nemzeti Kaszinóban ma délben találkozott *Lukács* volt pénzügyminiszter *Széll* Kálmánnal. A két politikus hosszasan értekezett egymással. Lukács később meglátogatta gróf *Zichy* Náudort. Lukács nagyfouosságu tágyalásainak részleteit nem ismerik.

Uj főispán Szolnokon.

Szolnok, december 15. *Lenk* Gyula, az újonnan kinevezett főispán ma délelőtt gyorsvonattal Szolnokra érkezett. Egyenesen a vármegye házára hajtatott, ahol az alispánt felhívta, hogy a gyűlésterem és a főispáni helyiség lepecsételt ajtait nyitassa fel. Miután az alispán ezt megtagadta, a főispán egy katonai fegyverkovácsot hivatott és azal nyitatta fel az ajtókat. A főispán érkezésének hírére nagy néptömeg lepte el a megyeház környékét. A tömeg nagyon izgatott és ellenséges hangulatban volt. Már-már betört a megyeházba, végre azonban a nagy számban kirendelt csendőrségnek sikerült visszazoritania.

Hazafias körjegyzők.

Marosvásárhely, december 15. Maros-tordamegye összes körjegyzői *Désy* Zoltán országgyűlési képviselő einöklésével ma gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy a vármegyei tisztikarral mindenben szolidaritást vállalnak és a nemzeti ellenállás ügyében hozott összes határozatokat magukévá teszik.

Samassa érsek a királynál.

Bécs, december 15. A király ma külön kihallgatáson fogadta *Samassa* egri bibornok érseket bibornokká avatása alkalmából. A bibornokkáavatás nagy ünnepegek között fog lefolyni, melyre már az összes előkészületeket megtették.

Sikkasztó építész.

Budapest, december 15. A pozsonyi rendőrség ma táviratilag értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy *Kanter* János odaváló építész 20 ezer korona elsikkasztása után megszökött és valószínűleg *Fiume* felé vette útját.

— **Orosz forrongás.**

Berlin, december 14. A moszkvai lapok jelentést tesznek az ottani tartalékos csapatok mozgalmáról. Az irkucki csapatok megtagadják az őrségi szolgálatot. A *Srun* című moszkvai lap jelelti, hogy Kievből egyré tart a csapatok lázongása. Az utcákon a csapatok a diákokkal és a munkásokkal fraternizálnak és bocsánatot kérnek a lakosságtól azért, hogy a zavargások alkalmával tüzeltek rájuk.

348—1905. szám vh.

516—1

Arverési hirdmény.

Alólírott bírósági végrehajtó ezennel köz-
hírré teszi, hogy a letenei kir. járásbíró-
ságnak 1905. évi M. 71/6. sz. végzése követke-
zőben Zakál Gyula ügyvéd letenei lakos,
mint v. b. oltárcai keresztény... fogvasztási
szövetkezet csődötnege gondnokának kérel-
méhez képest az 1905. évi M. 71/1. számú
csődleltárban 159—374. tétel számok alatt fel-
vett fűszer s általán különféle bolti árucikkek
és bolti felszerelések a legtöbbet ígérőnek
késpénzfizetés mellett, szükség esetén becs-
áron alul is, a vevők hiányos jelentkezése
esetén az árverés alá kerülő ingóságok rész-
letenként is átuba bocsátatnak, illetve el-
fognak adatni.

Az árverés megtartására határidőül

1905. évi december hó 21. és következő napjai-
nak délelőtti 10 órája

kitűzetik.

Felhívotnak mindazok, kik az elárvere-
zendő ingóságok vételárához igényt tartanak,
hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés
megkezdéséig alulirt kiküldöttúrlé írásban vagy
pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Letenyén 1905. december 9-én.

SCHMIDT JÁNOS,
kir. jbir. végrehajtó.

**A kincsek megbízható
szőlőoltványokra**

fajliszta amerikai
simta vagy gyökeres
vesszőrevanszüksége,
forduljon teljes bi-
zalommal az állami
segélyvel létesített

Vállalati
szőlőtelephez
Billédre (Torontálm.)
Legelősebb árak!
Az intézőség.

Egy elsőrangú biztosító társaság hely-
beli főügynöksége keres egy, a biztosítás
minden ágában és üzletszerzésben jár-
tas mérlegképes könyvelőt.

Ajánlatokat „Könyvelő” jelige
alatt közvetít a kiadóhivatal.

A már 32 éve a kerékpár
világot uráló eredeti angol
Helical Premier
és **The Champion**
kerékpárokat dupla harang-
esapárgyval, 3 évi jótál-
lással, minden árfelemlés nélkül szigorúan az ere-
deti gyári áron 12 és 15 korona részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz (külső
és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok,
conusok, csészéket stb.)-óriási forgalmunk követke-
zőben

30% áreszállítással

szállítunk vidékre és bárhova.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani
eredeti gyári áron 75 kr. tól feljebb havi
8—10 kor. részletre adjók.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógép ágytarokozók.
Austria-Magyarország legnagyobb, leg-
régibb és legmegbízhatóbb kerékpár-
raktára

BUDAPEST, József-kört 41. sz.

Flók-utcalet Baross-tér 4.
Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel
olcsón csináljuk.

Dísz árjegyzékünk 700 képpel ingyen és bérmentve.

Petőfi költeményei

diszkötésben, képekkel, csupán 2 koronaért
kapható FISCHEL-féle könyvkereskedésben
Nagykanizsán.

Világhírű

Messmer tea

egyedüli elárusítása

Strem és Klein

gyarmatár Nagykorosodóknál

Nagykanizsán.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vasár-ügynökség: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

Nagy Karácsonyi vásár!

Kiváló olcsó árak.

Teljes női ruhákra

120 cm széles angol divatszövetekből	2.50 frt
120 cm — tartós posztókból	3.10 frt
120 cm — kitűnő Cibelin-szövetből	4.75 frt
120 cm — finom angol costum-kelméből	5.— frt

1 vég fin. ezérna vászon 4.50, 5.50, 6.50 frt
Diszkötények 70, 90, 1.10 frt. Blouskelmék
zsebkezdők nagy választékban. Kávés Gar-
niturák, szövet ág. és asztalterítők (három
darab) 4.50, 5.—, 5.50 frt.

Kondor Ödön divatárú raktára Nagykanizsán

(Korona kávéház
mellett)

A karácsonyi héten
kedvezményes hirdetősi árakat nyújt

a „ZALA” kiadóhivatala.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében, Városház-palota.

TELEFON: 103.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe intézendők

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.-
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.30 K.
Negyedévre	4.00
Félévre	8.-
Egész évre	16.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Felolvaszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Plüss-Stauter ragasz

felülmúlhatlan törött tárgyak ragasztásához. Kapható *Alt* és *Böhm* cégneél Nagykanizsán.

A magyar gyáros, iparos és kereskedő urak figyelmébe!

A legújabb hivatalos adatok nyomán kiváló gonddal készült, sajtó alatt van és legközelebb megjelenik a

Magyar Gyárak és Iparvállalatok Cimtára

minden tekintetben megbízható és egyedül teljes magyar ipari cimtár.

A száraz cimanyagon kívül feltétlenül biztos és megbízható források alapján a gyárak és iparvállalatokra vonatkozó minden oly adatot közöl, a melynek ismerete az üzleti érintkezésben nélkülözhetetlen. Ezen törzskönyvszerű Cimtár kiálló bizonyítéka annak, hogy az izmosodó magyar gyáripár ma már önértékkel és sikeresen vészi fel a versenyt a hazánkat kiszákmányoló, tolatkódó és lelkiismeretlen osztrák gyáripárral szembe... Táracsöntője és utmutatója a beszerzési forrásokat kutató magyar iparos, kereskedő és nagyközségnek, amely még mindig szívesen fedezi szükségleteit Ausztriából, holott a közelmúlt eseményei is igazolják, hogy Lueger honfitársai izzó gyűlölettel viseltetnek minden iránt, ami magyar s csupán a magyar pénzt fogadják szívesen.

Ne küldjük ezt sem Ausztriába, de támogassuk vele a fejlődő magyar ipart.

A Cimtár egy példányának ára 20 korona.

Megrendelhető (levelező-lapon is) a szerzőnél

BACSKAY MIKLÓS p. u. számvizsgálónál
LŐCSE (Szepesmegye.)

Berény József és Fia

ÉKSZERÉSZ

Nagykanizsán.

Lapított
1838-ban.

Saját műhely.

Dúsan felszerelt ékszer- és ezüst-raktár.

Jegygyűrűk

saját készítményünk
mindenkor nagy választékban készen kaphatók.

Uj munkák és javítások gyorsan készíttetnek.

Eladás részletfizetés mellett is!

Utmutató-Conducteur

október havi, téli menetrend, magyar és német, nagy és kis kiadásban megjelent és kapható FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

BORÁSZATI LAPOK

mely immár 35-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bő s változatos tartalommal.

Ezen szaklap u. v nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyok ismerteti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a k. földi tapasztalatokat, újdonságokat, a német, francia, olasz, osztrák borászati irodalmat, minden kétséget kizárólag a legpontosabb és legteljesebb szőlészeti újság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegessé teszi.

A „BORÁSZATI LAPOK”

munkatársai mindazok a magyar szakírók, a kik csak a szőlőművelés terén az ország bármely részében kintnek és a szőlőrekonstrukció előharcosai gyanánt tekintendők.

A Borászati Lapoknak a közgazdaság és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítők, de különös súlyt helyez a tudósításokra is, a miben több mint száz tudósító dolgozik a lap szerkesztőségének a kezére.

Minden előfizető évenként legalább egy nagy színű műmellékletet kap, valamely magyar szőlőművelésről, a mellett ingyen állapítja meg a szerkesztőség a be- küldött tökérségekben vagy állatokból a fellépett szőlőbetegségeket vagy rovarokat és az ellenük való védekezést és kimerítő választ ad minden hozzáírt szakkérdésre.

Laptulajdonos: BAROSS KÁROLY **Dr. BRÜCKNER JENŐ.**

A lap előfizetési ára:
1 évre 12 kor. 1/2 évre 6 kor. 1/4 évre 3 kor
Mutatványszámot 3 héten át szívesen küld
a BORÁSZATI LAPOK kiadóhivatala (Budapest, IX. ker. Ujló-ut 26. sz.)

Az olcsó ár

„TURUL” czipőgyár részvénytársaság Temesvárott.

A szabott áruk

a cipő talpába bevésve vannak

FÉRFI cugos cipő igen tartós frt 2⁸⁰

A dús választék

NŐI cugos cipő erős bőrből frt 2⁵⁰

NŐI tűzős cipő erős bőrből frt 2⁰⁰

FÉRFI tűzős cipő erős bőrből frt 3¹⁰

FÉRFI tűzős cipő BOX-ból frt 4⁵⁰

A kiváló forma

NŐI gombos cipő fekete-bőrrel frt 3²⁵

LEÁNY gombos cipő frt 1⁷⁰ és taljabb

Beli gyártás 15000 pár

FÉRFI tűzős cipő Chevreux Goolygar varott frt 5⁷⁵

NŐI tűzős cipő Chevreuxból fekete és színes. Goolygar varott frt 5²⁵

A jó anyag

GYERMÉK tűzős cipők fekete u. színes kr. 90 és taljabb

Főraktára: Nagykanizsa, Fő-ut.

képezik sikerreink alapját.

A fehérenemű ruhaderék szabása.

Ára 1 korona.

Kapható *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A magyar költészet gyöngyei.

A legszebb magyar gyűjtemény.

Összeállította: Kolmár Antal.

Vörösmarty Mihály rézmetszetű arcképével.

Ára díszkötésben 4 korona.

Kapható *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Meghívók

Táncrendek

Belépőjegyek

Falragaszok

a legváltozatosabb és legdiszesebb kiállításban jutányos áron készülnek *Fischel Fülöp Fia* könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Csokortartók

papirkendők, sütemény-, csukorka- és tortapapírok, szekrénypapírok és szalagok

kaphatók *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Répeskönyvek

Íllyusági iratok

Díszművek

Imakönyvek

Emlékkönyvek

a legnagyobb választékban kaphatók *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Festő-minták

stb. — Csekély használati díj mellett festő mintákat kölcsön adok.

GLORIA

sat.

500 koronát

fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett (üvege 70 fillér) valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 95 fillér) Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszerárban és drogneriában. Csakis „Bartilla fogviz” kerendő. Hamisítások bejelentése jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért.

— Raktár Nagykanizsán: Drogeria a Vörös kereszthez. —

U rak figyelmebe!
Legújabb divatu

őszi és téli, férfi- és fru-kalapok

megérkeztek 3, 4 és 5 koronáért kapható

Wellisch Márkus

kizárólagos férfi- és fru-kalap és sapka-raktárában Fűlöt. Nagykanizsa. Piacca szimben.

Kizárólagos eladás Habig P. C., Guis Bossi, Pichler Antal és Bevin Co. udv. kalapgyárakból.

Cylinder-kölcsönző intézet!

Pártoljuk a magyar ipart!

Milhofer Ödön

ékszerész

NAGYKANIZSA

az első magyar Alsó-Hámori kina-ezüst-áru-gyár képviselője.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát:

ékszer, arany- és ezüst-áruk, arany, ezüst aeel és nickel zsebórák és kina-ezüst és bronzdísz tárgyakban; különösen pedig az első magyar Alsó-Hámori kina-ezüst-gyár készítményeit a legjobb kivitel és minőségben.

En

nem ismerek bőrápoláshoz, különösen szeptől eltüntetéshez és úde arcszin szerzéséhez jobb és hatásosabb gyógyszerzappant, mint a rég elismert

Bergmann Liliomtejszappant

(Védjegy: két bányász.)

Bergmann és Társa, Teschen a/E. gyárából.

Raktár Nagykanizsán:

Drogeria a vörös kereszthez.

Felhívás!

Ezennel felhívom azon magánfeleket, akik az 1906. évrő a saját házi szükségletükre felhasználandó bor és bormust után fizetendő borfogyasztási és italadókat szabad egyezkedés útján, évi átalányösszegben öhajják fizetni, hogy ebből öhajukat a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalnál 1906. év december hó 10-től kezdődőleg 1906. év december 26-ik napjáig bezárólag előszóval vagy írásban a fizetendő évi átalányösszeg megjelölése mellett annyival is inkább bejelentsek, mert ezen határidőn túl egyezkedni nem lehet.

Továbbá figyelmeztetem mindazon magánfeleket, akik az 1906. évrő átalányfizetésre kiegyezve voltak és az 1906 ik évrő átalányegyezséget nem kötöttek, a birtokukban levő borkészletüket a törvényes jogkövetkezmények terhe alatt

legkésőbb 1906. év január hó 3-ik napjáig bezárólag

a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban bejelenteni el ne mulasszák.

Figyelmeztetem mindazon évi átalányösszegben ki nem egyezett magánfeleket, különösen a szőlőbirtokosokat, akiknek szőlőbirtokuk Nagykanizsa Város beszedési köréhez tartozik, teljes borkészletüket; azoknak pedig, kiknek szőlőbirtokuk idegen beszedési körhöz tartozik, a városba behozni száundékol bor és bormustot — tekintet nélkül a mennyiségre — a törvény által meghatározott időben a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban annál is inkább bejelentsek, mert ellenkező esetben jövedék csontkítás miatt szigoruan meg fognak büntettetni.

Végül felhívom mindazon feleket, akiknek városi szeszfogyasztási adóptlék alá még be nem jelentett szesz italka zlete van, vagy olyanokat a városba behoznak, illetőleg a városban termelnek vagy főznek, ugyancsak a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban a törvényes jogkövetkezmények terhe alatt okvetlenül bejelentsek és az esedékes városi szeszfogyasztási adóptlékot befizessék.

Nagykanizsa, 1905. december ber 10.

Vécsey Zsigmond s. k. polgármester.

Gyakornok

kezdő fizetssel azonnali belépésre alkalmazást nyerhet a Dunántuli Bankbizományi és Parcellázási vállalatnál Nagykanizsa Erzsébet királyné-tér.

A már 33 éve a kerékpár világot uraló eredeti angol

Helical Premier és The Champion

kerékpárokat dupla harang csapágygyal, 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigoruan az eredeti gyári áron, 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz (külső és belső gumik, esengők, lámpák, pedálok, láncok, csusok, esészeket stb.) óriási forgalmunk következtében

30% árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhová. /

Elsőrendű Singer varrógépeket nagyban eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb havi 8-10 kor. részletre adjók.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógép nagykereskedők, Austria-Magyarország legnagyobb, legregőbb és legmegbízhatóbb kerékpár-raktára.

BUDAPEST, József-körut 41. sz.

Fiók-házot: Baross-tér 4.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel olcsón csináljuk.

Díaz a meggyezőknek 700 képpel ingyen és bérmentve.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa
Fischer Fülöp Plá könyvkereskedésében, Városház-palota.

TELEFON: 108.

Előzetések és hirdetések:

Fischer Fülöp Plá könyvkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben fizetve havonta:

Egy hóra	1.-	2.-
Negyedévre	2.-	3.-
Félévre	3.-	4.-
Égész évre	12.-	15.-

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 K.
Félévre	7.-
Égész évre	18.-

Megjelenik naponként este 6 órakor
őnnepnapok kivételével.

Felolvasztató: SZALAY BÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

„Röndnek muszáj lönnyi!”

Nagykanizsa, 1905. decembe 16.

(A) Most már igazán mindenki azt mondja, hogy ez sokáig így nem tarthat; végre is valamely irányban el kell dűlni a dolognak; ilyen fejtetőre állított helyzetben nem maradhatunk; a zavaros állapotoknak meg kell tisztulniok; szóval: egyszer már röndnek muszáj lönnyi!

Csak hogy mindezt nagyon könnyű elmondani, meg leírni; de rémségesen nehéz megvalósítani.

Mert mit kellene legelsőbben is cselekedni?

El kellene a kibontakozás utjából szépen tisztogatni a gyújtó-anyagnak azt a rengeteg halmazát, melyet hosszú három esztendőnek akciós és reakciós politikai mozzanatai sodortak össze.

Nagy munka-sor ez!

Valami csodás bűvölő erővel rendelkező politikai férfiaknak kellene lennie annak, aki a gyújtó-anyag halmazának hatásától föl tudná szabadítani a lelkeket az egymással szemben álló politikai táborokban. Aki most valami csodás varázs-szóval, vagy varázs-űtéssel meg tudná cselekedtetni az emberekkel, hogy a válságból való kibontakozás tartamáig ne nézzenek egy pillantra se vissza, csak mindig előre. Hogy ne tekintsen senki a multba, csak a jövőbe.

Hát ilyen varázsoló nincsen. Nem is lehet. Mert annak hatalmasabbnak kellene lennie Istenűl is, aki éppen azzal fegyverezte föl a nyakunkra helyezett gondolkodó szerszámot, hogy mindig a multon át tekintve alkossunk magunknak képet a jövőről; vagyis: a multban szövődött eseményszálak vezessenek, irányítsanak bennünket a jövő felé.

Ezt az isteni bölcsesség így akarta. Ezen emberileg változtatni nem lehet, Isteni bölcseséget csak Isten változthatná tökélyesbbé, ha már nem volna ugyanis a legtökélyesebb.

Hiába jönnek tehát a jóakaratu békeszerzők azzal a törekvéssel, hogy a magyar nemzet figyelmét a nemzeti küzdelem során felhalmozódott igazán tanulságos történeti anyagtól elterelve, az ellenállás hánytvetett hajóját a lemondás, a feledés, a jobb időkre való eldugdosás csendes vizeibe vezessék; és majd valami csillogó semmivel megnyugtassák a keőléyeket: ez most így nem fog sikerűlni. Még pedig azért nem; mert már igen sokszor sikerűlt; s így a nemzet éppen a multakon okulva, nem ül már föl semmitűle lidércfénynék.

A nemzet maga érzi legjobban a béke szükségét; éppen azért nem megy bele olyan békekötésbe, mely semmi egyéb, mint a békétlenségnek, a küzdelemnek más formában való folytatása.

Mert mi történhetik most a legjobb esetben is, ha a békeszerzők óhaja szerint csakugyan valamiképp kompromissum jöhet létre?

Lényegileg semmi egyéb, mint hogy mindenestre tetszetősebb szavakba öltöztetve, beadják a magyar nemzetnek azokat a pontozatokat, miket az emlékezetes *nagy-rapport* alkalmával az ellenzék vezér-lő-bizottsága vezér-férfiainak már föltálatk. Talán egy-két fölpántlikázott, ugynevezett *»nemzeti vívmány«* is dekorálja a compromissumos programot, hogy lehetőleg a régi szálló-ige: *»Vakulj magyar!«* továbbra is érvényben maradjon.

De hát meddig tartana az ilyen béke? Talán egy-két hónapig. Hisz elkeseredéssel fogadná az egész magyar nemzet. A legelső alkalommal megint csak kitörne az elkeseredés.

Megnyutató békét, rendet teremteni így nem lehet.

Lehetne igenis úgy, ha a *Hofburg* szelleme is kilépne merev mozdulatianságából. Csak hogy ott a közeledésről nem akarnak hallani sem. Óhajják nagyon a

Aki nem játszik.

Métérier Oszkár elbeszélése

— Ejha bácsi! szűlt Lautetiére hadna látván, hogy Bompard papa zsebre vág egy csomó aranyat, melyet az imént nyert, ha maga azt mondja, hogy sohasem játszik?

— És bizonyosan szerencsétlen a szerelemben, tette hozzá Lanerché kapitány, vörös bajuszát pödörgetve.

— Egyik sem igaz; felelt Bompard papa. Nem vagyok sem szerencsés játékos, sem szerencsétlen szerelmes... Ha tudnák életem és házasságom sorsát, hogy miképpen rendeztem azt be...

— Halljuk bácsi, igazán kíváncsiak vagyunk rá, hogy lehet az, hogy ön, aki állítólag nem játékos, fel éjjeleket ül a kártyasztal mellett s férje egy bájos, ifju asszony-nak... Hadd tudjam meg apró bűneit. Szól a hadnagy.

— Én is kíváncsi vagyok rá, mondá a kapitány. Beszélje el addig, amíg elkészítem a puncsot. Azután majd megadja a revancheot nekünk.

— Óh, ez nem fogja önöket érdekelni, veté ellene Bompard,

Bompard papa, uuokaöcscse meghívására a tisztí asztal vendége lévén, igen jól ebédelt és nagyon közlékeny hangulatban volt. Szűtterpeszkedett a nagy zsölleszkben, élőkifejezésekképp annak, hogy ő az üzleti élettől megvált vagyonos kereskedő.

— Egyszerű história, kezdé. Ha a látszat ellene bizonyít annak az állításomnak, hogy nem vagyok játékos, annak egyedűl Duglaci az oka.

— Ki az a Duglaci?

— Egy kedves fiu... Tizenöt év óta barátom. A »Talpasok« körében ismerkedtem meg vele. A »Talpasok« köre az én klubom volt... Itt, zoktak összegyűlni a nagykereskedők, Gyakran járok oda, kivált mióta feleltem az üzlettel... Kellemesen rendeztem be az életemet. Nem rossz dolog az, ugye ha van az embernek rávalója:

A Seutier-utcában megtártottam régi lakásomat... régi ház, de nagystűd... Nem igen látni már sok ilyen házat Párisban. Az új utcák miatt lebontják... Kár. Szűles lépcsője van és kovácsolt vaserkélye... Szeretem a levegőt, a nagy szellős szobákat, magas padmalyt, ahogy az öregek szerették... Hát ablakom van az első emeleten az utcára. Mindent saját izlésem szeriut rendeztem be.

Réggel az ágyba hozták a kávémat. Mindig fekvő kávé iszom. Régi szokásom és jól érzem magam vele. Mikor még megvolt a kereskedésem igen sok kávéittam. Nem izgató szer volt nekem a kávé, hanem szükséges táplálék. Mikor megittam a kávé, újságot olvasok... Nem foglalkozom a politikával, de hát az embernek tudnia kell a világ folyását. Deben fölkelek, megreggelizem, aztán megyek a kávéba... a »Talpasok«-hoz. Ott vannak mind a nagykereskedők. Beszélünk az üzleti ügyekről, hogy agyonűssük az időt ebédig. Mert hát hiába, ha az ember sokáig volt az üzletben, kivált ha nagy üzleteket csinált, szivesen beszélget róla.

Ebéd után körülűtálgatok a kör termeiben. Sokan játszanak ott és nagyban. Én nem játszom. De szeretem nézni, ahogy játszanak... Mondom, hogy én nem tudok játszani. Haem hát, ha az ember bizonyos társaság, hoz tartozik, akkor ki kell néha üríteuie a tárcáját. Ez elkerűlhetetlen. Így hát én is megkockázatom, hogy kiteszek egy pénz az asztalra... mivel hát nem szabadulha meg az ember... Néha kölcsön kell adnom a barátomnak; és éppen olyan elveszett pénz. Minthogy én nem játszom, megcsik, hogy egyik vagy másik barátom fölker, hogy

békét, szívesen fogadnának valami compensissumot, melynek azonban a magyar nemzet öngyilkos lemondását kellene tartalmaznia.

De még ezt megelőzőleg is az az első követelés, hogy a nemzeti ellenállást képviselő vármegyék lesszereljének: a nemzet adja be a derekát; mert hát rőndnek muszáj lőnyui.

Amíg ez meg nem történik, szóba se állanak a békevágyó nemzettel.

Míg a rend magától helyre nem áll, — majd Fejérváry csinálhatja a rendet itt is, ott is azzal a praktikus jellegével:

»Üsd agyon, csak ne nagyon!»

Bűnvizsgálat egy főispán ellen. Kassáról táviratozzák, hogy Rácz Ernő dr., a kassai törvényszék vizsgálóbírája ma megindította a bűnügyi vizsgálatot Pongrács Ferenc gróf főispán ellen a büntetőtörvénykönyv 165, 166, és 411. szakaszába ütköző büntetendő cselekmények — nevezetesen: hatóság elleni erőszak és magánvagyon megrongálása címén. A vizsgálat megindítását a vármegye közönsége nevében Eckert János megyei tisztí főügyész kérte, s mikor a királyi ügyészség a vád képviselőjére nem vállalkozott. Eckert mint pótmagánvádló átvette a vád képviselőjének.

Ujabb utasítás az ügyészségnek. A Figyelő jelenti: Több vármegyei és városi törvényhatóság olyan határozatot hozott, hogy abban az esetben, ha a főispánok a közrend és hivatali kötelességük zavartalan teljesítése érdekében csendőri vagy katonai segítséget vennének igénybe, a lakosság tagadja meg a katonák és csendőrök elszállásolását. Lányi Bertalan igazságügyminiszter ma valamennyi királyi ügyészséghez leiratot intézett, amelyben hivatkozással az 1879. évi XXXVI. törvényekre. elrendeli, hogy mindazok ellen a törvényhatósági tisztviselők, vagy magán-személyek ellen, akik e törvényes intézkedés megakadályozására izgatnak és a lakossághoz akár szóval, akár nyomtatvány útján ilyen értelmű fölhívást intéznek, a büntetőkönyv 173. szakasza alapján azonnal indítsák meg a megtorló eljárást.

Városok és vármegyék.

× **Városi közgyűlés.** Nagykanizsa rendezett tanácsú város képviselőtestülete 1905-ik

évi december hó 18-án a városháza nagytermében délután 3 órakor megnyitandó közgyűlést tart. — Tárgysorozat: 1. A város tulajdonát képező belső piaci és heti marhavásári, valamint az országos marhavásári helypénzszedési jog bérbeadása tárgyában megtartott árverés eredményének a városi pénzügyi bizottság véleménye és a városi tanács javaslatával való bejelentése.

2. Az 1904. évi folyamán előállott közkegyi pótlódó szaporodás előírása és a törlendők leírása, a városi számvizsgáló-bizottság véleménye és a városi tanács javaslatával való előterjesztése.

3. Székely Nándor városi segédmérnök 1905. évre egész évi lakáspénze folyósítása és a nyugdíj jogosultságának a város szolgálatába történt belépésétől leendő — számítása iránti kérelme tanácsi javaslatlall.

4. Abdula Topalovics lakbireli szerződése bejelentése.

5. Az árvaszék részére 143 kor. 20 filléren beszerzett számazó-gép vételárának az árvatartalék alpból leendő kifizetése iránti javaslat.

6. Az elhagyott gyermekek segély-alapjára az 1901. évről mutatkozó tartalék-alap jövedelmének kiutalása iránt előterjesztés.

7. A Baum Samu féle árvapénztári kölcsönből fedezetlen 64 kor. 12 fillér kamat és 50 kor. 74 fill. költségnek az árvatartalék alpból leendő fedezése iránt javaslat.

8. Baranyai Károly elleni gondnoksági ügyből felmerült költségeknek a tartalék-alap terhére való kiutalása iránti előterjesztés.

9. Néhai Darázs Zsigmond elleni árvtári követelésből fedezetlenül maradt 11 kor. 98 fillérnek a tartalék-alapból való kiutalása érdekében javaslat.

10. Tóth Imre, Sinavek János, Kuti István, Novák József és neje, Broz Anna, Lövig János, Gergely Éva, Bedő János, Sicin Ignác, Szupina Mátyás, Flumbort János, — Jelenik László és gyermekei, Schönfeld Mórné szül. Mayer Lina nagykanizsai illetősége megtagadása iránti javaslatok.

11. Varga Lőrinc, Schlekta Ferenc, Malovetz Gyula, Schreiner Albert, Farkas János nagykanizsai illetőségének megállapítása érdekében tanácsi javaslatok.

helyettesítem addig, amíg ő fölkel... hogy ne tagadjam meg tőle ezt a szívességet, hát megteszem... Leülök és játszom... csak úgy a véletlenre. De mikor így játszom csupán úgy blüdre, hát mindig nyerek... Nem sokat. Legfőlebb tíz, husz, ötven aranyat. Én nem akarok nyereszkeskedni, veszteni akarok, tovább folytatom a játékot, megkétszerezem. Mindegy. Mindig nyerek.

Boszant a dolog s ott akarom hagyni a játékot, mert amint tudják, aki nem játékos, az nem szeret kártyaasztalnál ülni: végre elérkezik a pillanat, hogy megragadhatom az alkalmat s haza megyek. Ámde másnap a revancheot kell adnom. Elégge boszant a dolog, de meg kell tenni... mert ha az ember a világban jár és tisztelt neve van, akkor nem teheti, hogy a nyertes nap után ne adja meg a revancheot. Megteszem. Szeretnék veszteni; de megint csak nyerek. Szer telen szerencsém van.

De elhiszik, hogy ez a dolog mindeu izgalmassága mellett is untat? Unalmamban már egészen sivárnak tetszett az élet. Ekkor történt, hogy Duglaci így szólt hozzám:

— Házassodjék hát meg!

De hát kit vegyek el?

— Az unokahogomat.

Duglacinak volt egy kis unokahuga, egy csinos kis leány, az én társaságomból való. Mert mesallianceba soha sem mentem volna bele. Szülei nagyiparosok voltak. A nagykereskedés együtt tart a nagyiparossággal.

Bátran belemehettem a házasságba, mert bár nem voltam fiatal, azért mégis életrevaló, jó erőben levő ember voltam. Éppen a férfisor delén. Olyan ember, akit nem emésztettek föl a szenvedélyek, mert nekem soha sem voltak szenvedélyeim... Mindig okosan éltem. Tehát megházasodtam, úgy egy esztendeje. Feleségem szőke. A barna nők rendesen erősek, férfiasak. Hiányzik bennük az igazi női szelídég. Feleségem meg csak a barnákat szereti, mint engem. Nem régen is azt mondta:

— Hidd meg, csak a barna ér valamit.

Hanem azért gyűlöli ám Duglacist, noha barna. Ki nem állhatja azt a Duglacist. Pedig unokabátyja. Csakhogy ezzel nem igen törődik, nem ám. Mindjárt elmondom miért. Mikor a menyegzőnk volt, természetesen Duglaci is ott volt. Nagy bált adtak. Én magam sohasem voltam táncos, azaz nem tudtam úgy táncolni, mint az ugynevezett táncosok.

Egyről-másról.

(Budapesti levél).

Írta: Faragó János.

— december 14.

Reggelenként, amint fölbredünk, az az első gondunk, hogy kitekintsünk az ablakon: »Havazott-e? »Fagyott-e az éjjel? És nap után azt konstatáljuk, hogy a háztetők feketék, az utcák sárosak, az ablakunkon nincsen jégvirág és a téli kabátokat még nem váltották föl a meleg prémes bundák!

Mindez pedig nagy szomorúság nekünk, akik tagjai vagyunk ennek, vagy amannak a jégcsaládnak. A korcsolyánk ki van fenyegetve s a védszentünk Szent Halifax, akihez forró imákat küldünk, mondogatván: »Es add meg nekünk a mi mindennapi jégpályánkat!

Mert a jég hozzátartozik a téli Budapest életéhez és nélküle alig is tudjuk összeróni a programmunkat. A lipótvárosi asszonyka csak úgy, mint a mágnásnegyed uri dámai az előkelő jégpályán töltik fiúepjukat, azaz hogy töltenék, ha volna jég. Így azonban csak sóváragnak utána s legfőlebb a férjüknek, meg a házibarátaiknak mutogathatják azt a csodás kosztümöt, amelyet arra szántak, hogy a jégpályán hanyatdőljön tőle minden barátúnjuk!

Különben pedig szürke és unalmas az élet most itt mifelénk. A Fedák-hecc keltett egy kis emiciót ugyan, de az is elmúlt már. Az isteni Zsazsa Párisban mulat, itthon pedig nagyon jó mennek a dolgok nélküle is. A »Király Színház« minden este úgy megtelik — mint a legszebb János-estéken, pedig akkor maga az istennő pattogtatta a karikását. Most pedig, mintha egyszeribe elfelejtették volna. A színház tele van s a hálátlan pesti közönség éppen úgy tapsolja, ünnepeli Szentgyörgyi Leukét, mint ahogy tapsolta, ünnepele volt Fedák Sári. Az új primadonna pedig éppen úgy viselkedik, mint ahogy a Zsazsa viselkedett — mielőtt ilyen nagyra nőtt. Szerény és szorgalmas, kedves és jószívű, nem két ótszáz koronát esténként, nem széleskedik, nem nézi le az automobiljáról a szegény polgári halandókat, igaz, hogy még

Eljártam egy négyest, egy keringőt, meg még néhány tóurt. Duglaci benn volt a játékszobában és vesztett. Duglaci pedig szenvedélyes játékos. Csakhogy mindig veszít. Én hát megszántam és átvettem a kártyáját. — Nyertem. Tovább játszottam... ismét nyertem. Duglaci kiment friss levegőt szippantani, mert fulladozott. Nem is hiszik, ha mondom, hogy reggeli nyole óráig ötszáz Lajos-aranyat nyertem... Csak most jutott eszembe a feleségem.

— Nos? szólt.

— Nos! Itt az ötszáz arany. Ez, az én nászajándékom.

És oda adtam a pénzt.

Az igaz, hogy nagy hiba volt elmaradnom; ezért joggal haragudhatik a feleségem Duglaci, mert ő volt az oka. S nem is akar beszélni azóta vele. Az ő kedvéért engedek. — Nem is beszélek róla. Miért bántsam? Anynyira gyöngöngül irántam, annyira szeret és becéz! Például tudta jól, hogy este szeretek elmenni a körbe, így szólt tehát mindjárt első ebédünk után:

— Kedves barátom, én nem akarom, hogy

nincs is automobilla szegénykének! Maholnap önk is megösmékednek majd Szentgyörgyi Lenkével. Meglássák majd milyen kedves, bájos urileány és milyen ügyes, talentumos színésznő!

Hegyí Aranka, szegény, nagybeteg. Ez a szerencsétlen asszony nem jön ki a bajból, szenvedésből: pedig bizony arra szolgált rá mindig, hogy boldog legyen. Most egyedül van és alig-alig látogatja valaki. Akik vele voltak a jó napokban, elszéledtek, vagy jó-sorba jutottak maguk is és most nem törődnek a mások bajával. Akiknek hálásának kellene lenniök, olyan hálátlanoknak bizonyultak, hogy arra gondolni se jó. A nagy primadonna, az ünnepelt művésznő tehát beteg és elhagyatva, egyedül várja a karácsonyt, a szeretet s ép ünnepét].

Mint az apostolok, úgy osztottak széjjel a primadonnáink. Küry Klári is itt hagyta Budapestet és most Berlinben aratja sikereit. Hogy igazi sikerek ezek, azt eléggé bizonyítja az, hogy — a szerződést megújították. No meg az, hogy a berlini Central-Theater új életre kelt: pedig már úgy állott, mint a mi Népszínházunk. Hátha Küry Klári itthon is megtudná cselekedni ezt a csodát.

Pálmay Ilka ment el legmesszibbre. Ha jóra szállt és átvitorlázott az új világba. Akkor még szerződése se volt, semmi reménye se lehetett. Azért ő mégis bátran neki vágott a dolognak és valóban — csak három napig volt szerződés nélkül Amerikában. Azután szerződtette Conried, az újvilág legnagyobb, legügyesebb direktora és — Pálmay Ilka azóta már föl is lépett. Még pedig — magyar huszárházban lépett föl. Ennél többet talán ne is mondjunk. Ebben benne van az, hogy sikere volt, nagy sikere volt, óriási

az én kedvemért bármely élvezetétől megfoszta magát. Nincs rosszabb, mint az, ha valaki kénytelen szakítani a szokásaival. S így minden este kilenc órákor szépen elküld a körbe. Itt azonban rendszerint találkozom Duglacissal, aki veszt. Mint mindig. Szokás szerint nyomban fölkel s átadja a kártyát. Én nyerek. Ő persze távozik, mert elég dolga van, mint mindig. Nem jön előbb vissza, mint úgy egy vagy két óra tájban. . . . Ekkor haza megyünk, kiki a maga lakására. Feleségem az ártatlanok álmát alussza akkorára. . . . Látják tehát, hogy ha játszom, csupán azért teszem, hogy szolgálatot tegyek Duglacisnak s bárhogy erősködjek is öcsém, én nem vagyok játékos. . . . Aztán meg annak is cieven cáfolata vagyok, hogy aki szerencsés a játékban, az szerencsétlen a szerelemben. Lát-hatják.

És most kapitány ur felajánlom önnek a revancheor.

sikere volt. És benne van az is, hogy az ideai farsangon minden amerikai bájon a csárdás lesz a legdivatosabb tánc! . . .

HIREK.

— **Uj belső titkos tanácsos.** A király gróf Török Józsefnek, Ung vármegye főispáni állásától saját kérelmére történt felmentése alkalmából, sok évi szolgálata alatt szerzett kiváló érdemei elismerésül a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

— **Ünnepelt helyettes igazgató.** A pécsi posta és távirtd. igazgatóság és az első számú posta és távirtd. tisztviselői szép ünnepet ülték meg tegnap: Sebők Géza postatanácsos igazgatóhelyettesnek harmincöt éves szolgálati jubileumát. Délelőtt az igazgatóság tisztikara élén Opris Péter postai igazgatóval üdvözölte a jubileumot, kinek ez alkalommal az igazgatósági tisztviselők aláírásával ellátott művészi emlékalbumot nyújtották át. Este a Polgári Casinó magyteremben banketto gyűlt össze az ünnepelő tisztikar a jubilans tisztelőire, amely lakomán megjelent tisztviselők a legjobb leglelkesebb hangulatban a késő éjjeli-órákig együtt maradtak.

— **A holnapi tüntető körmenet.** A nagykanizsai szervezett munkások bejelentették a rendőrségnek, hogy holnap nagyszabású tüntető körmenetet tartanak. A menet a Rákócy-utcai szakegylet helyiségéből indul déltán 4 órákor a Rákócy, Sugár, Rozgonyi, Magyar-utcák, Erzsébet-téren, Kazinczy, Zrinyi Miklós, Csengery-utcákon át a régi gimnázium elé, onnan a Főutcán és Sugáruton át vissza az egylet-helyiségig.

— **A szegény gyermekeknek.** Nagykanizsa város tanácsa ma 163 gyermeknek osztott ki egy öltözet ruhára való szövetet.

— **Rudnyánszky Gyula Amerikába vándorolt.** Magyarország egyik jelenlegi legnagyobb, legelső költője tegnap örökre bussut mondott a hazai földnek és Amerikába vándorolt. A magyar költő a világ egyik legszerencsétlenebb embere volt. Életének folyása sokban hasonlít a nagy francia poeta Paul Verlaine és az amerikai Poe Edgar élet-hez. Egyik ifjúkori ballépésének sötét árnya üldözte egyre Rudnyánszky Gyulát s bár a közönség nem ítélte fölötte, ő gyanakvón nézett mindenkire. A szerencsétlen ember az utóbbi időben egyik ballépést a másik után követte el, úgy hogy rendőri üldözésben is volt része. Tegnap örökre elhagyta Magyarországot Rudnyánszky Gyula. Nejével és gyermekeivel együtt Amerikába vándorolt új életet kezdeni. A Carpathia gőzös viszi Rudnyánszkyt az új hazába. Az óriási kivándorlóhajó az utolsó helyig megtelt kivándorlókkal. Nem kevesebb, mint 2101 lelket vitt el a piros kéményű nagy fekete gőzös Fiuméből Amerikába, köztük 1535 férfit, 408 nőt, 129 gyermeket és 29 csecsemőt.

— **Tanítók mint postamesterek.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter érdekes újítással

értesítette az állami tanközegeket. A kereskedelmiügyi miniszter ugyanis megengedte, hogy a postai hivatalai nem bíró kisebb községekben, telepeken, pusztákon, tanyákon alkalmazott állami tanítók, tanítónők illetve ovónők a postai ügynökséget minden további engedélykérés nélkül átvehetik, azon figyelemzettel, hogy az ügynökség elvállalását az illetékes tanfelügyelő ségnél bejelenteni tartoznak és a postával járó munkát csakis ott helyben a ranórákon kívül láthatják el.

— **A bankkamatláb.** Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa e héten már nem tart ülést, hanem az eredetileg kitűzött időben e hó 21-én fog összejúlni. Ha eddig előre nem fátható események nem merülnek fel, a bank ebben az évben már nem emeli fel a kamatlábat. A kamatlábemelés e hét elején még valószínű volt. Azóta a valuta-árfolyamok kedvezőbben alakultak és tegnap bőségesen kínáltak német fizetési eszközöket. Ezáltal a kamatlábemelés szükségessége megszűnt és az öt százalékos kamatláb ebben az évben már aligha fog érvénybe lépni.

— **Éjjeli tűz egy boliban.** Az *Eichner és Mattersdorfer* norinbergi és rövidáru cég fő-utí üzletében ma hajnalban tűz ütött ki, mely csaknem a bolt összes áruit elhamvasztotta. A sarki rendőr éjjel 2 órákor észrevette, hogy az *Eichner és Mattersdorfer* cég boltjából füst gomolyog elő. Azonnal feluyították a boltot, melynek belsejében az egyik árusító asztal már teljesen lángokban állott. A tűz még nem terjedt el és ezért azt a tűzoltóság segítségével nélkül is csakhamar eloltották. A kár mégis igen nagy, több mint 10 ezer korona, mert a füst az árukat nagyon megromgálta. A tűz okára vonatkozólag alapos a föltevés, hogy azt vigyázatlanság okozta. Ugyanis az éjjel az üzlettulajdonosok több barátjuk társaságában az üzletben tartózkodtak és ott cigarettáztak is. Lehet, hogy egy eldobott cigaretta vagy gyujtó okozta a tüzet.

— **Szerződtetés a pécsi szintársulatnál.** Kövessy Albert szinigazgató Budapesten szerződtette virágvasárnapról kezdve *Sajó* Gézát, a Magyar Színház tagját, továbbá lírai szerelmes szerepkörre *Kertész* Mihályt, a színészeti akadémia legjelesebb növendékét. Itt említjük, hogy *Aradi* Arankát, a nagyváradi szintársulat szubrett énekesnőjét, akinek helyére *Károlyi* Leontint szerződtette *Somogyi* Károly, most *Farkas* Ferenc dr. az új szabadkai igazgató szerződtette szintársulatához.

— **Öngyilkos fővadász.** Felső-Rámóci tudósítónk jelenti, hogy tegnap d. u. *Brauner* Alajos, derecakai uradalmi fővadász felső-rámóci erdőben agyonlőtte magát! Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Agyon verte a béresét.** Szekszárdról írják, hogy Szakcs melletti pusztán *Kohn* Gyula nagy bérlő, hajduja segítségével agyonverte *Urđi* József béresét mert ez valamiért ellenszegült gazdájának.

— **Megölte leánya kedvesét.** Tudósítónk írja: Borzalmas gyilkosság tartja igazgatóságba Nagyfa község lakosságát. Egy brutális apa meggyilkolta legborzalmas módon leányának kedvesét. *Mihály* Gergely Rozsa nevű leánya *Székely*

TRENCZY JÓZSEF KESERUVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMS ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Lászlóba volt szerelmes, aki már többször meg is kérte apjától a kezét, de midannyiszor kosarat kapott. Mihály meg is tiltotta leányának hogy Székelyszóba álljon, hanem azát az ifju szerelmesek éjjelenként mégis csak összejöttek a pajtában. Mihálynak valahogyan tudomására jutott, hogy hűt tartják meg a fiatalok a pástorórákat és a napokban éjjel megleste őket. Mikor a szerelmesek találkoztak a pajtában rájuk rontott és azt mondta, hogy mondjanak le egymásról különben megöli őket. A legény erre azt mondta, hogy ő nem tud élni Rózsa nélkül. Mihály erre mérgeben a magával hozott bárdal, fejbe sújtotta a legényt, úgy hogy az rögtön halva rogyott össze. Ekkor a leányra rohant, aki azonban kimenekült apja elől az udvarra és onnan az utcára. Aki követte őt bárdal a kezében. A szegény leányt a szomszédok mentették meg a biztos haláltól, akik sikoltozására segítségre siettek.

— **Talált holttest.** O-faluról írja tudósítónk; Az O-falu határában levő mezőségben e hó 10-én egy öreg ember holttestét találták meg. A tetemet két legény találta meg, akik a réten keresztül vonuló gyalogúton akartak a szomszéd faluba menni. A hullán az orvósaknak nyomai láthatók fején két ítés nyoma látszik, mellén pedig egy szúrás van. Azonkívül nyakán kötélből hurok. Nyilván ezzel folytatták meg. A holttest ismeretlen. A hulla kiletének megállapítása céljából a nyomozás folyamatba tetették.

— **Georgicon 3. ik szakgyűlése:** A keszthei m. kir. gazd. tanintézeti hallgatók „Georgicon” köre f. hó 14-én d. u. 4 órakor tartotta az intézet III. sz. tantermében a harmadik szakgyűlést a hallgatóság teljes számu megjelenése mellett.

A gyűlés megnyitása és a jegyzőkönyv felolvasása után **Laucsek Sándor** előnk a Gyomnövények és azok irtásáról című botanikai értekezését olvasta fel. A felolvasó értekezésének nagy terjedelme miatt annak csak az első részét a gabona közt előforduló gyomok és azok irtását ismertette, de már itt éjénk tanujelét adta nem csak a gazdasági botanikában való alapos jártasságának, hanem a nagyteremtés iránti szeretetének és éjénk megfigyelő képességének is. **Dr. Lovassy Sándor** tanár a rendszeresen összeállított és szépen kidolgozott felolvasásait elismerését fejezte ki a felolvasónak. **Fáben Sándor** védeimök indítványozta, hogy a felolvasást egész terjedelmében örökítsék meg a kör „aranykönyv”-ében. Az indítványt a hallgatóság fenhangu tetszés nyilvanítás mellett elfogadta. A felolvasás után **Bózsing Rezső** III. é. h. egy hazafias kötetmenyt szavalt, mely után az ifjusági zenekar régi- régi magyar nótákkal gyönyörködtette a kört. **Laucsek Sándor** előnk indítványára **Bózsing Rezső** III. é. hallgatót, valamint a zenekart jegyzőkönyvi dicséretben részesítette a kör.

A gyűlésen a tanári kar részéről jelen voltak: **Dr. Csánady Gusztáv** ny. igazgató, **Faber Sándor** tanár a kör védeimök, **Dr. Lovassy Sándor** tanár, **Lernmann Ferenc** pénztárnok, **Berger Károly** intéző, **Takács Zsigmond** s. intéző és **Orószy gazdasági** gyakornok.

— **Valódi hirneve.** MÁLNÁSI, SICULIA (székely) gyógyforrás viz kapható minden fűszerüzletben — Vezérképviselő: **Welsz testvérek** ügynökök Nagykanizsa.

— **Mi az a „Vita”?** Egy kitűnő, utánozhatatlan ízű Natron-sav. A **Vita forrás** az utolsó évek alatt úgy az orvosi körökben, mint a nagy közönségnél gyorsan kedvelté vált. A **Vita forrás** minden anyagcsere-bajoknál mint kiváló gyógyítószórv beavált és azontelül mégis natron- és savtartalma folytán emésztési zavaroknál és gyomorhajoknál elsőrendű gyógyító hatása.

— **Roppant érdeklődés nyilvánul** egy új csúszellenes szer iránt, melyet a Székelyhavasok alfján találhatók édesvízi szivacsból készít **Balázsovich Sándor** gyógyszerész **Sepsiszentgyörgyön** 161. szám. Ez a törvényesen védett „**Indaszusz**” melynek hatásáról a legelőkelőbb orvosok is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Kik közvény csúsz, tagszaggatás stb. betegségben szenvednek, saját érdekükben használják az „**Indaszusz**”-ot, mely 2 és 1 koronás üvegben mindent kapható.

Dr Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgany-Pain Expeller) igazi népszerű házi-szerre lett, mely számos családban több mint 38 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipő fájdalom, lefájás, köszvény, csuszna stb. nél a Horgany Liniment-el való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; aőt járvány-kórna, minő: a köles- és hányóhastífias, az altestnek Horgany-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredménnyel alkalmazható bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegben: á. 80 fillér. 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de beavásárlás alkalmával esék határozottan: Richter-féle Horgany-Liniment (Horgany-Pain Expeller) kérti, valamint a „Horgany” védjegyre és a Richter czégjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

A „ZALA” napilap

megjelenik naponként délután 6 órakor

és tartalmazza nemcsak az aznapi helyi és zalavármegyei, hanem telefon és táviratösszekötöttés útján az ugyanazon délután 5 óráig törtéző országos és nagyvilági híreket is.

A „ZALA” minden párttól teljesen független politikai napilap.

A „ZALA” első napilapja Zalavármegyének és mint ilyen, első sorban megyei érdekű. — A megye székhelyén és a járási székhelyeken a szerkesztőségnek képviselői vannak, kik a megye, az illető székhely és járás ügyeivel a lap hasábjain mindenkor behatóan foglalkoznak. —

A „ZALA” emellett hírszolgálat dolgában a fővárosi lapokat is nélkülözhetővé teszi, sőt ezeket a hírek közlésében Nagykanizsán és vidékén megelőzi.

A lapot pontosan házhoz szállítva esakis azoknak küldjük, kik a lapra legalább 1 óra előfizetnek.

Tekintve a lap nagy elterjedtségét, hirdetésre kiválóan alkalmas és előnyös.

Előfizetési árai rendkívüli olcsók.

A „ZALA” Nagykanizsán házhoz hordva 1 óra csak 1 korona, postai küldéssel 1 óra csak 1 korona 50 fillér.

Negyedévre helyben házhoz hordva	3 kor.
Félévre	6
Egész évre	12
Negyedévre vidékre postai küldéssel	4 K. 50 f.
Félévre	9 kor.
Egész évre	18

Egyes szám ára 6 fillér.

A ZALA-ra előfizetni lehet a kiadóhivatalban; **Fischel Fülöp** Fia könyvkerek. Nagykanizsán, vagy a kiadóhivatal megbízottjánál.

Mulatságok.

* **Jótekönyvélu kiállítás.** A nagykanizsai keresztény jótekönyv négyzet kiállítása ma nyitott meg a Polgári Egyet nagytermében. A kiállítás — mint minden évben — az idén is karácsonyi vásárral van összekötve. A nagyteremben pompás tárgyak vannak felhalmozva, melyek igazolják azt az óriási érdeklődést, mely a kiállítás iránt már ma nyilvánult. A kiállítás még holnap délelőtt is tart 40 fillér belépődij mellett, délután pedig 20 fillér belépődijjal a vásár veszi kezdetét.

Táviratok és telefonjelentések.

Fejérváry Bécsben.

Samassa bíbornok avatása.

Bécs, decemb. 16. Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma délelőtt **Pitreich** hadügy-miniszter látogatását fogadta, azután tanácskozással vonult vissza **Lukács György** valás- és közoktatásügyi miniszterrel, ki ma reggel érkezett Bécsbe. A tanácskozás után Fejérváry és Lukács miniszterek délelőtt 11 órakor a Hofburgba mentek, hol az udvari plébánia templomban a király és az előkelőségek részvételével hagyományos módon megtörtént **Samassa József** egri érseknek bíborossá való avatása. Utána a király külön kihallgatáson fogadta **Samassát**, ki bemutatatta a királynak a pápai küldötöket. A kihallgatás után **Samassa** udvari diszhintón visszahajtatott lakására.

Lukács homo régiusz.

Budapest, dec. 16. Bécsből telefonálják, hogy **Lukács**, volt pénzügyminiszter, ki a király meghívására Bécsbe érkezett, ma délután megjelenik kihallgatáson a király előtt. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a király **Lukácsot** homo régiuszi szereppel megbizza.

Beniczky alispán hazaérkezett.

Budapest, december 16. **Beniczky Lajos**, Pestvármegyének betegsége miatt hosszabb ideig távol volt alispánja tegnap Budapestre érkezett és ma délelőtt megjelent a megyeházán, hol a tisztviselői kar óriási lelkesedéssel fogadta. **Laszberg** főispán értesülvéen az alispán megérkezéséről, azonnal **Kristóffy** belügyminiszterhez hajtattott, hol az alispán érkezéséről tett jelentést és a további teendőkre vonatkozólag tanácskozott. **Beniczky** alispán még ma átveszi hivatalát és rögtön össze fogja hívni a közigazgatási bizottságot, egyuttal kérni fogja a rendőrségnek a megyeházáról való eltávolítását.

Sirolin

Ennek az életről és a testéről, megismerésed a közhely, világhírű, éjjel szedő.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegeknél 4— koron.

Elkobzott újság.

Budapest, december 16. A budapesti újságírók és kiadók szövetsége a bíróság és királysértés miatt elkobozta a Lukács Gyula országgyűlési képviselő által szerkesztett „Népszázlójának” mai számát, melyben Pósa Lajosnak egy versorozata jelent meg. — Ezekben a versekben lát a bíróság a királysértést.

Csendben installált főispán.

Makó, dec. 16. Cseresnyés János új főispán ma délelőtt megjelent a megyeháza üléstermében, melyben mintegy kétszázötven ember jelent meg, köztük több megyebizottsági tag. Cseresnyés elfoglalván a főispáni széket, az esküt letette, mire a gyűlés a jegyzőkönyv hitelesítésével véget ért.

Közgazdaság.

„Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzpiacról.

Budapest, 1905. dec. 14-én.

A budapesti értéktőzsdének hetek óta tartó hanyatlásába és üzletlenségébe a lefolyt hét napja felé mozgalmat hozott a vasipari értékeknek hirtelen és jelentékeny árfolyamcsökkenése, mely természetesen a többi értékpapír árfolyamára kedvezőtlen hatást gyakorolt. Mindamellett a vezető értékek kevés változással mult heti árfolyamukat még tiszták tartani, mivel a külföldi bankok szilárdak voltak. Oroszország berlini bankjainak, a Mendelssohn bankháznak ama közönségre kijelentésére, hogy a márciusban lejárt orosz kincstári váltók a lejáratil terminus napján be fognak váltatni.

A vasipari értékeknek erős árfolyamcsökkenését azon hír okozta, hogy a Frigyes főherceg memóriájának megváltása céljából legközelebb megalakuló részvénytársaság a vaskartellben eddiginél jóval nagyobb részesedést szándékozik felvenni, ami esetleg a cartellnek teljes feloszlását vonhatja maga után E hír következtében a bécsi tőzsdén az alpesi bánya társulat részvényei kb. 60 koronával, a prágai vasipar társaság részvényei pedig kb. 100 koronával estek, és nálunk a rimamurnyi vasmű társaság részvényei 226 koronáról 497 koronára mentek vissza. Mai napon az irányzat mindezen papirokban valamivel megszilárdult, úgy hogy a rimamurnyi vasmű részvények ma 509 koronás árfolyamon álltak. Az esetben, ha a kartel felbontása helyleg bekövetkeznék, úgy nincsen kizárva e papiroknak további árfolyamcsökkenése, míg elkezdődik az értékek az utóbbi napokban beállott árfolyamvesztéséigüket előreláthatólag helyre fogják hozni, annál is inkább, mivel mint ezen társaságok üzletmenete teljesen kielégítő, és a vasipar konjunktúra úgy Németországban valamilyen Amerikában nagyon kedvező.

A budapesti közúti vaspálya részvények iránt a legutóbbi napokban beavatott oldalról érdeklődés kezd mutatkozni, amely a legutóbbi kimutatások szerint bevételre állandó emelkedésére azon híre vezetendő vissza, hogy a jelen állapotokra a múlt évnél nagyobb osztalék várható.

A járadékpiac az elmúlt héten csendes volt, a záloglevelek is nagyjából elmúlt heti árfolyamukat megtartották.

A pénzpiac az évnek közelebb vége már megrekedővé kezd válni, és a kamattételek valószínű szántó vető államban megfeszültek. A német birodalmi bank ennél fogva a leszámolási kamatlábat 5 és fél %-ról 6 %-ra, a lombard kamatlábat 6 és fél %-ról 7 %-ra emelte. Niucsen kizárva, hogy az osztrák magyar bank is könnyen lesz a hivatalos kamatlábat felemelni, nem valószínű azonban, hogy ezen felemelés 10 %-nál többet tegyen ki.

A lefolyt hét legnevezetesebb árfolyamváltásai a következők voltak:

	dec. 30.	dec. 7.
4% magyar koronajáradék	95.50	95.25
Magyar hitel részvény	786.—	786.—
Osztrák magyar Államvasút részv.	859.75	854.—
Fegyver és gépgyár részvény	301.—	298.—
Salgótarjáni kőszobánya részv.	577.50.—	578.—

Gabona-üzlet.

(Távirati tudósítás.)

Budapest, december 16.

Készáru üzlet:

Bőségebb kínálat folytán árak öt fillérrel csökkentek.

Katáridő-üzlet:

buzs áprillisa	17.12
„ októberre	16.74
szab áprillisa	14.12
tengeri májusra	13.66
rozsa áprillisa	14.10

Irodalom.

Magyar regényírók.

Az egyszázados multu magyar regényirodalomnak szívet-járat foglalja össze hatvan kötetben az a nagyszabású gyűjtemény, a melynek gondolatát és tervezését Mikszáth Kálmán, a legnagyobb élő magyar regényíró, adta a kiadói Franklin Társulatnak, magára vállalván egyúttal a hatalmas gyűjtemény szerkesztését is.

A nagy író gondolata immár telttel állott, a regényíróink maradandó emlékeztetőül a díszes gyűjteményből megjelent most immár a harmadik sorozat, a mely az eddig megjelent tíz kötetet, Jósika Miklós, Tolnai Lajos, Justh Zsigmond, Csiky Gergely, Kemény Zsigmond, Pálffy Albert, Vadnay Károly és Herczeg Ferencz egy-egy regényét újabb öt kötettel gyarapította.

Az új sorozat vállalat programjának megfelelően különböző korok íróit foglalja össze a mult század harmincas éveitől kezdve a mai napig. A kötetek azonban szám szerint illeszkednek bele az egész gyűjteménybe, a mely időrendben tartalmazza a regényeket.

Gaal Józsefnek, a Peleskei Notárius írójának történelmi írójának történelmi regénye: Szirmai Ilona, a legrégebb az új sorozatban. Ez a regény együtt jelent meg 1836-ában: A bafival s ezzel együtt osztosik a magyar regényírás uttörésének dicsőségében. A ma is érdekes munkát Wittich Eperjesi Károly illusztrálta.

A mai irodalmi Rákosi Viktornak fő műve: az Eneműlt harangok képvisele, ez az alig két esztendő előtt íródott gyönyörű regény, a mely egy csapásról legnagyobb regényíróink sorába emelte Rákosi Viktor, ismétlődő kezdete regényirodalmunk új századának. Az Eneműlt harangokat Grünwald Béla festőművésznök illusztrálta.

A sorozat harmadik kötele Jókai Mór legszebb regénye: Az új földesur. Természetes, hogy regényirodalmunknak ez a gyöngye nem maradhatott ki a gyűjteményből. A regényt Márk Lajos művészi illusztrációi díszítik.

Legérdekesebb két kötele az új sorozatnak. A püspök atyafisága című két kötetes nagy regény, Iványi Odóznak: a korán elhunyt kiváló írónak főműve, mely másfél évtizeddel ezelőtt jelent meg, országos föltűnést kelteve, de ezután az író hirtelen halála folytán csaknem teljesen feledésbe merült. Ez a munka méltán került be most a klasszikusok közé, hogy Iványit végre hozzájuttassa a megérdemelt elismeréshez és népszerűséghez. A két kötetes regény Gergely Imre festőművész számos szép eredeti rajza díszíti.

Minden munka élén ott van az író arcképe. R. Hirsch Nelli finom rajzójából.

Teljesse teszi a munkák esztétikai élvezetét Mikszáth Kálmán gyönyörű bevezetése, a melynek mesteri tömörséggel állítják be a regényeket az új korába, az olvasó elé varázsolva mintegy azt a közönséget, a mely először gyönyörködött a munkában. Ezek a bevezetések egyúttal véve a magyar regényirodalmunk értékes történetét adják.

A kötetek kiállítása méltó a kiadó intézet hírnevéhez és hagyományaihoz. Finom, fementes papíron, tiszta, éles metszésű, nagy betűs nyomás, pompásan reprodukált művészi értékű illusztrációk és izlées, tartós kötés: ez röviden az a külső, a melyben regényeink szívet-járat kiadó intézet a magyar családi könyvtár maradandó díszét felajánlja.

A hatvan kötetes gyűjtemény ára díszes vászonkötésben 300 korona. Megrendelhető részletfizetésre bármely haza könyvkereskedés útján. A további kötetek felérvénként öt kötetes sorozatokban jelennek meg.

Szerkesztő: Nagy Samu.

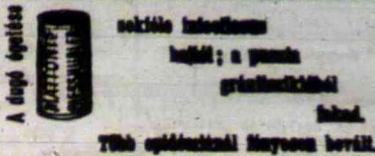
Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

NYILTTÉR.

Kitűnően megvéd a

**MATTONI FELE
GIESSHÜBLER**

Több ajánlatnál bizonyos korlát.

VITA * VITA
Hazai termék!

VITA

Legtisztább természetes
NÁTRIUMFORRÁS

Számos orvosi szakvélemény alapján kitűnő gyógyhatású
köszvény, húgysavas lerakódások,
gyomor- és bélbetegségeknek.
Különlegesség gyomorerégés ellen.

Haponta minden gyógyszerárban és ásványvíz kereskedésben.

Forrás-igazgatóság Sósut, Vasm.

VITA * VITA

Igen alkalmas utazásoknál. — Rövid használat után nélkülözhetetlen Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Kalodont

nékülözhetetlen fogtisztító-szer,

A fogak tisztántartásához csupán szájrizek nem elégsek. A foghúson mindig ujjalag keletkező ártalmatlan anyagok eltávolítása csak mechanikus tisztítással kapcsolatosan vagy frissítő és antiszeptikus ható fogtisztító-szerrel sikerülhet; minőnek a „Kalodont” már az összes kulturálmunkában a legkisebb használatra bizonyult.

HIRDETÉSEK

Telekkönyvi ügyekben

jártas egyének azonnali alkalmazást nyerhetnek
Sattler Lajosnál Nagykanizsán.

**A jelenlegi legjobb vegy-szek és orvosi tekintélyek
Käthe-hajvizet és pomádét**

jelölik az egyedüli legjobb hajszerek gyors és erős hajszakáll- és szemöldök-nővértéshez. Egész rövid idő alatt meglepő siker.

Együvör vagy tölgy K. 2-3.-. Próbátveg K. 1.40 Szét küldés utánvet mellett Käthe Meusel asszony által. Bécs, XVIII., Schulgasse 3., I. emelet, ajtó III.

LEOPOLD GYULA

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

Olcsó és a medulláig áthatóan és higiénesen vállalkozni saját érdekében kérje ezért dúsított és a legújabb technikával készült **WIENER MODERN UNION** Szele, L., Schellering 10

TOKAJI CHINA VASBOR

Változó és jól illendő, mely a legújabb technikával készült és a legújabb technikával készült. **BUDAPESTEN.**

Sós Borzsesz

MINDENÜTT KAPHATÓ

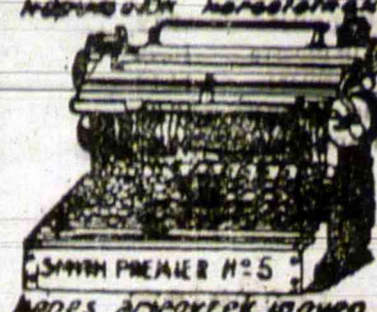
On nagyon köszönet illeti!

Felső haját a **CZERNY-FÉLE Tanningene** HAUFESTŐ-SZERREL

PLATSCHER VILMOS

Elismert legelősebb, legaróldabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház** Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút)

SMITH PREMIER

AVILAG LEGJOBB ÍROGEPE

BALASSA FÉLE ÜGORKATE

Fattalan, kímélő, szepidő, szíftől, sőt ranczok is ellene az arcod a valódi anyag használatát által. Egy üveg ára 2 koronás. **BALASSA KORNÉL**

KISS SZERENCSE

NAGY VASÁRDIJON KISS-FÉLE SZERENCSE SORSJEGYEI

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA BUDAPEST-ERZSÉBET-KÖRÚT 19

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

Kiváló baktericidus évröves és szénhidrát, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna területén. A málnási forrás továbbá a húg- és lvszervek területén és vérértelmezés tekintetében is jó hatást gyakorol továbbá a belső atoniája és a havi vérvesztésből eredő állapotok ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának fűrészeléssel való egyesítése hasonló hatást fejt ki a női medence szervek idült izmáinál. A fűrészelés kezdetleges esetekben, valamint a gümős-göngyölés nyirkmirigy ágazatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Csak az egészséges és a közönséges számot tarthat az orvosok figyelmére. Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, főorvos, a M. Tud. Akad. tagja, 1878-ban a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénásványos forrását a MÁLNÁSPÖRDÖN Hármaszék. **SICULIA, Málnásfürdő, Főraktár Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.** Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. Árpád

RAJZ-ESZKÖZ az összes közép-iskolákban a legjobban bevált **MAGYAR KÖRZŐ** MINDENÜTT KAPHATÓ.

Pékség.
Zalaegerszegen, a legjobb forgalmi helyen egy kész pékség azonnal kiadó. — Feltelek és házbér a legjutányosabb.
Tulajdonos **Koszhelitz Miksa.**

MAYER KÁROLY

VEGYTISZTÍTÓ, PLISSIROZÓ ÉS OZDMŰFESTŐ GYÁR **NAGYKANIZSÁN**

Hölgy, úri és gyermekruhák, háztartási cikkek, függönyök, terítők, hímzések, bútor- és szövetek, kágyók, napernyők s minden e szakba vágó tárgyak részére. — Varsány- és pilsch-keimék gözölése és préselése a legjobb mintákban. **Jutányos árak!** Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KLYTHIA a bőr ápolására az arczár szépítésére és feamítására **PUDER**

Legelősebb, tolesto, hál és salon puder. Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl os. kir. tanár által Bécsben. Először levelek a legjobb körükből, majd a dehezhez mellékelve vannak.

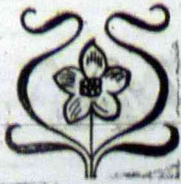
GOTTLIEB FAUSSIG

os. és kir. udv. tolesto-gyápnak és illatszer-gyára **Főraktár: BECS, I. Wellzelle 2.**

Szék: utánvet vagy az összeg előleges... ideje mellett. **Kapható a 1. öb. Mintzer...** **Gyula cégknél.**

A karácsonyi héten kedvezményes hirdetési árakat nyújt a **„ZALA”** kidóhivatala.

Aki legjobb minőségű iskolaöltönyt,
Aki tartós és olcsó gyermekruhát,
Aki elegáns férfiolöltönyt,
Aki divatos átmeneti kabátot,
Aki finom őszi felöltőt,
Aki sikkes sportöltönyt,
Aki szép és jó télikabátot,
Aki divatos kalap- és cipőt

őhajt vásárolni, az ne mulassza el megtekinteni

Ifj. Weisz Ignác
 legnagyobb választéku ruharaktárát
Nagykanizsa, Erzsébet-királyné-tér 1.
 (a „Vasember” mellett.)
Potos és kiszolgálás.

Horvát nyelvtan
 Iskolai és magánhasználatra
 írta
MARGITAI JÓZSEF
 tanítóképes intézeti igazgató
 Harmadik kiadás.
 Ára kötve 3 korona.

Horvát-magyar
 és magyar-horvát
Zsebszótár
 rövid nyelvtani magyarázatokkal és beszédgyakorlatokkal
 írta: **MARGITAI JÓZSEF**
 tanítóképes intéz. igazgató.
 Második új kiadás.
 Ára vízszelvényben 3 kor.
 Megjelent és kapható
FISCHEL FÜLÖP FIA
 könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Törlesztési
kézpénzes
kölcsönt

3 1/2, 4 és 4 1/2% alapon
 főbirtokokra, jövedelmező bérházakra I., II., III. helyen, 16-tól 70 évig törleszthető, remélendő gábona-, gyapjú-termésre előleget, személyhitelt nyújt gazdáknak, tisztviselőknek, katonatiszteknek, kereskedőknek; előleg mindennemű értékpapírokra gyorsan eszközöltenek.

HOFFMANN JAKAB
 bankbizományi irodája
 Budapest, Teréz-körut
 I/A., III. B.
 Képviselőket keresetnek.

*****
Hirdetések
 felvételnek
Fischel Fülöp Fia
 könyvkereskedésben Nagykanizsán.
 *****

Világhírű
Messmer tea
 egyedüli elárúgatója
Strem és Klein
 gyarmatárú Nagykereskedőknél
Nagykanizsán.

Övös utánzások ellen! Alanti árujegy, „MILLY” név és „NAP” törvényesen védve.

Milly Gyertya
 Gyarmatárú Nagykereskedőknél
Nagykanizsán.

1 liter
Jamaikai Rum
ftt 1.60
 Drogéria a »Vörös kereszthez«
 Nagykanizsán.

Nagy Karácsonyi vásár!

Kiváló olcsó árak.

Teljes női ruhákra

120 cm széles angol divatszövetekből	2.50 ftt	1 vég fin. czérna vászon	4.50, 5.50, 6.50 ftt
120 cm — tartós posztóból	3.10 ftt	Diskötények	70, 90, 1.10 ftt
120 cm * kitűnő Cibelin-szövetből	4.75 ftt	Blouskelmék	zsebkendők nagy választékban.
120 cm — finom angol costüm-kelméből	5.— ftt	Kávés Garnitúrák, szövet ágy- és asztalterítők (három darab)	4.50, 5.—, 5.50 ftt

Kondor Ödön divatárú raktára Nagykanizsán

(Korona kávéház mellett)

Naptarak 1906. evre

legnagyobb választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Nem szálhatunk alkalmosabb, értékesebb és czélszerűbb ajándéknak valót, mint egy jó

„KÖNYVET.”

A könyv oly maradandó becsesül biró ajándék, mely minden más tárgyat fölülmul.
A könyvet nem unjuk meg! nem megy ki a divából! hanem egy örök emlékül szolgál.

Könyvet rangkülömbőség nélkül

bárkinek adhatunk, mivel az irodalomban találhatunk minden műveltséggel biró és minden koru egyén számára valami alkalmasat.

Raktáraitam különösen a

KARÁCSONYI

és

ÚJÉVI

alkalomra választékosan rendeztem be,

a magyar nemzet legjelesebb irodalmán

kivül, még az idegen nemzet ismertebb műveit is megszereztem, úgy szintén választékos gyűjteményt tartok

ifjusági iratokból, képeskönyvekből, emlék- és imakönyvekből, fénykép-albumokból

a legremekebb kiállításban, ir mappákból (teljesen felszerelve), íróasztali tintatartók' ól, valamint a legujabb divatu

LEVÉLPAPIROKBÓL,

melyeket a legelőnyösebb feltételek mellett számíthatom.

Az igen tisztelt n. é. közönségnek szíves figyelmébe ajánlva, vagyok tisztelettel

Fischel Fülöp

könyv- és papírkereskedő

NAGYKANIZSÁN.

Videki megbízások kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa
Fischel Páló P. könyvkereskedésében, Városház-palota.

TELEFON: 108.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Páló P. könyvkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.-	fl.
Negyedévre	2.-	"
Félévre	3.-	"
Egész évre	12.-	"

Postai kiküldéssel:

Egy hóra	1.50	K.
Negyedévre	4.50	"
Félévre	6.-	"
Egész évre	18.-	"

Megjelenik naponként este 6 órakor
önnepnapok kivételével.Felöltszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

— december 18. —

A nagykanizsai munkások körme-
nete. A nagykanizsai szervezett munkások
tegnap, vasárnap délután tüntettek az álta-
lános szavazati jog mellett. A nyáron tar-
tott népgyűlésük után ez az első demons-
tráció, mellyel elveiket az utcára viszik és
ez elég komolysággal és imponáló szám-
mal tették. Délután fél 4 órakor indult el
a mintegy 400 főnyi tömeg a Rákócy-
utcai csoportházból. Zászlókat, jelvényeket
nem vittek magukkal, csupán a menet
élen egy hatalmas vörös táblát, melyen
ez a jelige állott: »Éljen az általános
szavazati jog.« A menetben nagy számmal
voltak képviselve a földműves munkások,
a szakegylet legújabb tagjai is. A menet
lelkes hangulatban, a munkásindulót éne-
kelve és az általános szavazati jogot éltetve
járt be a Sugár utat, a Magyar-utcát, Er-
zsébet-teret, Kazinczy-utcát, Csengery-utat,
majd a fő-uton felvonult a felső templomig
és innen az előbbi uton visszatért a Rákócy
utca. Az egész uton igyekeztek komolyan
viselkedni, amivel a közönség szimpátiáját
is megnyerték. A szakegylet helyiségében
még csak rövid ideig tartózkodtak, aztán
rendben szétszórtak. Ez részint a munká-
sok komoly magatartásának, másrészt a
rendőrség ama tapintatának köszönhető,
hogy egy körmenetben még nem látta
felforgató szándék megnyilatkozását és nem
kísértette utca hosszaf kirendelt rendőrökkel
a jogaikért küzdő munkásokat.

Az általános titkos választói jogligája,
amint halljuk Zalaegerszegen is meg akarja in-
dítani a mozgalmat a legközelebb nagy népgyű-
lést tervez.

Pártértekezletek. Az alkotmánypárt ma
délután fél 6 órakor, a néppárt pedig 6 órakor
értekezletet tart.

A Curia elnökének kitüntetésére Szabó
Miklósnak, a kir. Curia elnökének másfél évvel
ezelőtt benyújtott nyugdíjazás iránti kérvénye
immár végleges elintézésre nyert. A király neki
elismerése jeléül a Szent István rend nagyke-
resztjét adományozta.

Fejérváry a békéről. Fejérváry Géza báró
— több fővárosi lap értesülése szerint — kör-
nyezetével beszélgetve tegnap a következőket
mondta:

— Minden irányadó tényező, a ki csak a
válság megoldásánál tekintetbe jöhet, a békekészség
után vágyakozik. Hangsúlyozom külön, hogy
minden irányadó tényező a békét hangoztatja. S
nincs senki, a ki ne volna teljesen meggyőződve
a felől hogy a mai állapot tovább fenn nem
tartható. És van is rá kilitás, hogy a békekészség
létrejöhessen. Hogy ez csakugyan bekövetkezik-e
azt má még teljes biztossággal nem állapíthatni
meg, mivelhogy a mozdulatok sincsenek még
fixirozva.

Lukács László Bécsben. A volt pénzügy-
miniszter, mint biztos forrásból írják, szombaton
nem volt audiencián a királlyal. Maga is azt
hangoztatja, hogy csupán privát ügyel szölit-
ték Bécsbe. Ez az elmaradt audiencia minden-
esetre feltűnő, mert az audienciát a kormány
félhivatalosan is előre jelezte.

A válság.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

A vezérő bizottság ülése.

A szövetszert ellenzék vezérő bizottsága
tegnap délután 6 órakor Kossuth Ferenc el-
nöklétével a Lukács fürdőben értekezletet
tartott. Azt híresztelték, hogy az értekezletet
Lukács László békeakciója miatt hívják össze,
azonban Kossuth már megnyitójában kijelen-
tette, hogy Lukács nála tett látogatásáról
nincs jelenteni valója, mert az ügy, amelyről
szó volt, tárgyalanná vált és a helyzet ma is
merőben változatlan.

Az értekezlet megállapította a Ház újabb
einpolására hozandó képviselőházi határozat
szövegét, melynek benyújtásával Apponyi Al-
bert gróft bizták meg.

Elhatározták, hogy a képviselőházhoz ha-
tározati javaslatot nyújtanak be, mely szerint
addig is, míg a póttartalékosok behívását
meg nem szüntetik, a képviselőház gondos-
kodni kíván ezek családjárol.

Tisza az ellenzék mellett.

Kossuth Ferenc és Tisza István gróf érint-
kezésének eredménye az a megállapodás,
hogy a szabadelvűpárt is megszavazza az
Apponyi Albert gróf által benyújtandó ha-
tározati javaslatot.

Festetics Tászló szerepe.

Politikai körökben beszélnek, hogy Feste-
tich Tászló gróf, a keszthelyi földesur, ma
Budapestre érkezett és állítólag már is
tárgyalásokba bocsájtkozott a vezető politi-
kusokkal.

Társadalmi bojkott

Zalavármegye közönségéhez!

Zalavármegye alispánja ma a következő
szövegű felhívást küldte meg Nagykanizsa
városának, hogy azt minél kiterjedtebb mó-
don terjesszék:

A politikai meggyőződés szabad megnyi-
latkozása az alkotmányos életnek egyik alap-
vető biztosítéka; ezen jogot mindaddig, míg
a létező törvények és jogszokások keretei
között mozog, senkinek megtiltani nem lehet,
nem szabad.

Aki azonban a megnyilatkozott nemzeti
akarattal ellen — törvénytelen uton — erőha-
talommal törekszik a nemzet alkotmányos jo-
gainak megsemmisítésére, az házaáruló. Ha
egyek, vagy szövetszertetek teszik ezt, — a
törvényes hatalom a törvények intézkedéseivel
szemben, azok ellen törvénytelenül creje érvé-
nyesül, — megsemmisíti a gazokat. De mi
történjek akkor, ha a szinleges, hamis tör-
vényes formák leple alatt fogamzott kormány-
gárol keresztül a törvényen, — az alkotmány
összes biztosítékán. — Ez alig képzelhető

eset uralja ma az állítólag alkotmányos Ma-
gyarországot.

Megnyilatkozott a nemzet a képviselővá-
lasztáson, — megnyilatkozott a képviselőház
a főrendiház, — megbélyegezte a kormányt,
mint nem parlamentárisat s így törvénytelen.
Ez a kormány a nyers fegyveres erőszak ha-
talmával uralja Magyarországot, — ellenőrzés
nélkül rendelkezik az ország vére és vagyona
felett.

Nemzetünk vezérei a nemzetet a passiv el-
lentállásra hívták fel s miután az országgyű-
lés működése, — folytonos törvénytelen elna-
polásokkal meg van bénítva, az alkotmányérti
küzdelmet a hű vármegyék vették át.

A törvénytelen kormány a vármegyék el-
lentállását, az anyagi eszközök megvonásával
és erőszakos főispánok kinevezésével akarja
megtörni. Nemzetünk vezéreinek bölcs taná,
csa, — a nyers erővel szemben — nyers erő-
szak alkalmazását tiltja, ehhez nekünk alkal-
mazkodni kell.

Az anyagi kérdésben megyénk lelkes, ál-
dozatokész közönsége segített, tisztviselőink,
kik bátran állanak ellen a hatalom csábításai-
nak, az anyagi gondoktól mentel teljesítik
önfeláldozó működésüket.

A kinevezendő és fegyveres hatalomra tá-
maszkodó főispánnal szemben nincs más esz-
közünk, mint az arra és nem remélhető tá-
mogatóira a társadalmilag kimondandó erköl-
csi halál.

Zalamegye hű fiai és leányai! Éi-e még
bennünk a multak dicső példája által támadt
szellem, szeretjük-e még ugy hazánkat, vár-
megyénket mint azt őseink tették; tudunk-e
még nemcsak felkesülni a szabadságért, ha-
nem, ha kell, szenvedni is. Meggyőződésünk,
hogy nem fajzot el Zalavármegye népe, a
szittyából nem lett szolga nép.

Nincs fegyveres erőnk, de meg van társa-
dalmi hatalmunk: ha jön a törvénytelen fő-
ispán, ki tulajdonkép most megyefőnök, ne
nyíljon megyénkben egy háznak sem kapuja,
mely neki fedelet ad, ne találjon asztalt, —
mely neki van terítve, ne találjon helyet,
hol pihenésre hajthatná fejét.

Ha pedig, — mit nem reménylünk —
akadna áruló e megyében, ki a törvénytelen
hatalom segédeszközévé süllyedne, mondjuk
ki reá az erkölcsi halált, keröljük őt, mint
belpoklost, ha megyénk bizottságának tagja
volna a hűtlen, állítsunk az utókor tanulsá-
gára szégyentáblát a megye termében, az ár-
lók örök gyalázatára.

Állhatatos kitartással mienk a győzelem.

Városok és vármegyék

× A szegényügyi bizottság ülése. Nagy-
kanizsa város szegényügyi bizottsága Mikos
Géza táblabíró elnöklésével szombaton délután
ülést tartott, melyen öt bizottsági tag jelent meg

A gyűlés összehívására az adott okot, hogy hivatalos jelentés szerint a bizottságnak a költségvetésben előirányzott 80 ezer koronából még nagy összeg áll rendelkezésére, melyet céljaira fordíthat. A gyűlésen azonban kitűnt, hogy ez a jelentés téves, mert a bizottság már az egész rendelkezésre álló összeggel számolt. Ennek dacára is elhatározták, hogy javasolják a tanácsnak, hogy a város szegényei a téli hónapok alatt az oddigi heti 1 kor. 80 fillér helyett 2 korona 10 fillért kapjanak. Javasolják továbbá, hogy a rendőrség az idegen koldusokat, kik városunkat felkeresik, szigorúan ellenőrizzék.

Egy kollégánk.

Napilapok és szépirodalmi folyóiratok a feltámadt lelkiismeret mindent jóvátenni szándékozó vehemenciájával dicsérnek ma egy korán elhunyt szegény jó embert, kit *Dózsei Ferenc*nek hívtak és kinek egyik legfőbb érdeme az volt, hogy a napokban egy kórház vigasztalan ágyán halt meg, a szenzitív kedélyű emberek előtt oly szimpatikus tudósvésben. *Dózsei Ferenc*ről mi azért emlékezünk meg, mert kollégánk volt; nemrég még a közeli Kiscell heti lapját szerkesztette havi 35 korona fizetésért. E hó 3-án halt meg egyik fővárosi kórházban és halálos ágyán is sajtó alatt levő verskötetének levonatát korrigálta. Sokat várt ettől a kötetből: existenciát, elismerést, dicsőséget, mielőtt azonban ezt elérhette volna, — vagy mondjuk úgy — mielőtt azonban csalódott volna, meghalt. Meghalt, mint a francia Moreau, a maga zseniáltságába vetett megdönthetetlen bizalommal. »Szegény Gilbert, mennyit nem szenvedtél!»

Szegény *Dózsei*, nagyon sokat szenvedett. Megjelent versköteté elé *Mikos Lajos* megírta élettörténetét, egy sokat hányatott proletárelélet folytonos hajótöréseit. *Dózsei* volt nyomdász, díjnok, Kiscellben egy heti lap szerkesztője, majd ismét díjnok és még sok minden, közben pedig állandó páciense a különböző kórházaknak. Elég könnyelműen meg is házasodott; egész életére szerencsétlenül tette azt a nőt, kit utolsó lehetetlenségig szeretett és kinek megélhetését egy pillanatra sem tudta biztosítani. Irt egy népszínművet és ezt benyújtotta egyik fővárosi színházhoz. Annyira bízott darabja sikerében, hogy míg más előleget vesz ennek a kontójára, ő meg házasodott. A darabot pedig nem fogadták el.

Mackulay Byronról írván, csodálkozik az angol társadalom időnként megújuló erkölcsi rohamain. Évekszámrá tenyészti maga a bünt, de ha feltámadt lelkiismeretűek szava, kérelmetlenül kivégzi azt, akit bűnbakul ki szemelt. Ilyen rohamai vannak a magyar kritikának is. Mikszáth Kálmán, Herceg Ferenc, Bródy Sándor, Ábrányi Emil, Kiss Józseftől együttvéve nem esett még annyi szó a magyar kritikában, mint Fedák Sári egy szerepéről. Feltétlenül ur kritikánkban a személyeskedő »Ki-mi?» kérdés és végül — a megmenthető Rudnyánszky Gyula hucsu nélkül kivándorol. De feltámadt a kritika lelkiismerete és éppen szegény *Dózsei* az, aki e pillanatban a keze közé került. Amit más hol és másokkal szemben bűnözött, azt jóváteszi ezen az egy emberen. Teheti minden következmény nélkül. *Dózsei* nem fog már több verset írni. Sem igazolni, sem megcáfolni nem fogja a dicséreteket.

Elolvastuk mi is *Dózsei* verseit. Tagadhatatlanul tehetséges ember művei. Vannak

benne-meglepd részek, — a legmeglepőbb azonban, *Mikes* előszavának ez a kitétele: — »ő az egyetlen, aki a magyar lírának csodagazdag ősforrásához (Petőfi vadvirágos költészetéhez) tért vissza.« Ez, amennyire mint tény, nem igaz, jellemzésnek ép oly tulzó. *Dózsei* verseiben van erő, mely gyakran egész a vadságig megy, fegyelméletlenség a gondolatokban és érzésekben, szabadosság a formában, mint Petőfi több versében, az az egy előny és e hibák azonban még nem érdemesítenek senkit a költő elnevezésére. Igen, kiolvashatjuk a versekből, hogy *Dózsei* nem volt tehetségtelen ember és ha tanulás és önfegyelem mérsékelték volna vadságát és tartalmat és eredetiségre való törekvést adtak volna verseinek, *Dózsei* neve is ott szerepelhetett volna azoké között, kiket ismer a ma versolvasó nemzedéke. *Dózsei* 32 éves volt, mikor meghalt. És még utolsó versei is a gondolatok és érzések borzalmas zavarát árulják el. Ez nem tisztán a tanulás hiányának a következménye!

De ne cáfoljunk tovább. Hadd tullozzák szegény ember érdemeit, kárpotolni őt már ugysem lehet azért, hogy Kiscellben havi 35 koronáért két hetilapot szerkesztett.

N. S.

Felhívás!

Nagykanizsa város és járás gazdaköre a gazdaközönség érdekeinek előmozdítását szem előtt tartva, a legutóbb tartott közgyűlésen ismét elhatározta, hogy a szarvasmarha és sertésitenyésztés fejlesztése végett fáradságot nem kímélve minden módot felhasznál. Mely elhatározásból kifolyólag van szerencsénk gazdatársaink tudomására hozni hogy 1906. január hó 13-án d. e. 9 órakor Nagykanizsán az urodalmi majorban (régii sörház átellenében) *tenyészbika és kanvásár fog tartatni.*

Ezen vásár sikerülését a gazdaközönség érdekében óhajtván egyrészt felkérjük mindazon állattenyésztéssel foglalkozó gadákat, kiknek az eladásra és tenyésztésre alkalmas magyar vagy nyugati fajtájú bikájuk avagy tenyésztésre jól felhasználható kanjuk van, hogy apállataik felhajtásával a vásár sikerét előmozdítani sziveskedjenek. Ebbeli szándékukat pedig legkésőbb 1906. évi január hó 7-ikéig Tóth István gazdaköri hitköri (Nagykanizsán Sugár-ut 18 sz. a.) bejelenteni el ne mulasszák; a bejelentésnél megjelölendő a felhajtandó állatok száma, fajtája, kora és azon végső ára, melyért a tulajdonos azt eladni hajlandó.

Másrészt pedig felkérjük mindazon magán állattenyésztőket és községeknek, kiknek tenyészbikára vagy kanra szükségük van, hogy szükségletüket e vásáron szerezzék be, miáltal különösen a községek sok sikertelen utánjárásától és felesleges költségtől szabadulnak meg.

Mindezekből láthatók, hogy ezen tenyészbika és kanvásár a gazdaközönség érdekeit mozdítja elő, miért is felkéretnek ugy az eladni, mint a venni szándékozók, hogy minél nagyobb számban való jelentkezésükkel a vásárt életképesé tenni sziveskedjenek.

Nagykanizsán, 1905. december havában.

Tóth István
gazdaköri titkár,

Gallubich Lajos
ügyvezető elnök.

HIREK.

— A pécsi tábla új elnöke. A király *Balog* Károly pécsi ítélőtáblai tanácselnököt a pécsi ítélőtábla elnökévé nevezte ki.

— *Lányi Kálmán* jubileuma. Szép ünnepi elbeszélésben részesítették az elmúlt léten *Lányi Kálmán*at, a zalamegyei államépítészeti hivatal főnökét abból az alkalomból, hogy már 25 év óta tartózkodik Zalamegyében. A kiváló munkás embert, ki kötelességét mindenkor a lehető legjobban teljesítette, ünnepelték hivatali munkatársai, a megye vezetősége és a zalaegerszegi Irodalmi kör. Az ünneplés impozáns, az ünnepelt kitűnő egyéniségéhez méltó volt.

— **Halálozás.** Öszinte részvétellel értesülünk arról a súlyos veszteségről, mely *Iházi Horvát* István anyakönyvezetőt és családját érte. Édes anyja öv. *Iházi Horvát* Istvánné urasszony halt meg tegnap reggel 90 éves korában. Ma délelőtt temették. *Egyházasrúdon* nagy részvétel.

— **Főigazgatói látogatás.** *Várady* Károly tankerületi főigazgató e hó 12-én Sümegre érkezett, hogy az állami reáliskolát meglátogassa. A főigazgató ma utazott vissza Szekesfehérvárra.

— **Előleptetések a Déli vasutnál.** A Déli vasut helybéli tisztikarában legújabbán több előleptetés történt. Ellenőrfő kineveztek: *Kemény* Jánost. Fizetésben előléptek *Schillhan* János főüzemi főnök, *Springer* József, *Magdics* Imre, *Baumgarten* Miklós, *Ney* Miksa, *Strém* Ignác hivatalnokok és *Chatry* Saléz mérnök. — Nagykanizsára áthelyezték 2 nő-pénztárost és pedig: *Szadnik* Fannyt és *Biba* Mariskát.

— **A hivatalos lapból.** A vállas- és közoktatásügyi miniszter *Zrinyi* Károly csaktornyai állami tanítóképző intézeti tanárt a VIII. fizetési osztályba, *Rónai* Sándor csaktornyai állami tanítóképző intézeti segédtanárt a IX. fizetési osztályba rendes tanárrá nevezte ki.

— **Főlemelt hitközségi adók.** A nagykanizsai Izzelita hitközség tagjai közt nagy visszatetszést szült az a körülmény, hogy a hitközségi adókat tetemesen felemelték. Az adóemelést az előjáróság azzal indokolja, hogy beszüntették a szárnyas gabella szedését és hogy emelkedtek a hitközség által fenntartott iskolák kiadásai. Ezek a változások esetleg indokolták tesznek némi adóemelést, de semmi esetre sem oly nagymérvűt és oly irányt, melyet alkalmaztak. Ugyanis a felemelt adó kivetői — ez a legfőbb panasz — rendszertelenül és önkényesen jártak el, amennyiben például a bizottság tagjart elkerülte az adóemelés, ellenben némelyeknek az eddigi ötszörösére emelték fel az adóját. Különösen ügyvédeket és orvosokat sujt az adó emelkedése, pedig mindenki, a kivető bizottság is tudhatja, hogy az utóbbi években ezeknek az anyagi viszonyai nem javulhattak. Az is erős érv az adó ily nagy fokú emelése ellen, hogy a szárnyas gabella beszüntetése és az iskolai kiadások némi emelkedése nem teszi még szükségessé, hogy mindjárt kétszáz ember adóját tetemesen felemeljék. Mint értesülünk, már tegnap és ma többen megfelelőbbé tették az adóemelést és ma egy ívet közölnek, mellyel rendkívüli közgyűlést összehívását fogják kérni.

— **A nyomoruság vége.** *Robinson* Albert nagykanizsai vásári kikiáltó nem volt oly kalandos természet, mint híres névrokona, élete mégsem volt nyugodtabb ezénél. Mérhetetlen nyomoruságban tengette életét Magyar-utcai lakásán feleségével és négy gyermekével, míg nem megunta a keserves komédiát és végét vetette. Egy kereskedőség az éjjel észrevette, hogy *Robinson*ék udvarán egy ember függ a fán. Mikor hozzálepett, megismerte, hogy az maga *Robinson* Albert. Azonnal eloldotta a kötelet, melynél fogva a szerencsétlen a fán függött, ez a segítség azonban

már későn érkezett, mert Robinson halott volt. Csakhamar egy rendőrtisztviselő és orvos érkeztek oda, de már nem segíthettek.

— **Képkiallítás a Bazárban.** A napokban érkezett Nagykanizsára *Seabady* Endre festőművész, ki e hó 80-ig a Bazárépület egyik emeleti helyiségében saját műveiből kiállítást rendez. A kiállítás naponta 1/4 óráig csekély belépő díjjal megtekinthető. A képek természetesen eladók. Megtekinthetők, a műtermet, melyben 52 kép, olaj, aquarell és tempera van kiállítva. Eredeti képei között több figyelemreméltó, értékes darab van. Különösen jól hatnak temperaképei hangulatos színezésükkel. Van több másolat, melyek közül precíz kivitelűekkel Munkácsi „Golgotbá-jának és Bencur „Budavár visszavételé”-nek kitűnő másolata érdemelnek említést. Szabadi megrendelésre is dolgozik. Mint igen ügyes arcképfestő, ajánlható.

— **Postások karácsonyi ajándéka.** Ma a Politikai Értesítő jelenti, Vörös László kereskedelmiügyi miniszter a 10. és 9. fizetési osztályba tartozó posta- és távída tisztviselőknak karácsonyi ajándékkul kiutalványozta azon összeget, mely az ország összes posta- és távírdahivatalai 1905. évbéli takarékosága következtében fenmaradt. A karácsonyi ajándékkul kiutalványozott összeg összesen ötvenezer koronát tesz ki, a mely összeget az összes fogalmazói államszámveteli és kezelői személyzet, beleértve a kezelőnőket is, egyforma arányban kapja meg. Mint értesülünk 1906. január elsejétől kezdve Vörös László kereskedelmiügyi miniszter a jutalékintézményt akép akarja módosítani, hogy az eddigi karácsonyijutalékokat havi előleges részletekben a rendszer fizetéshez csatoltatja. A fogalmazói a személyzet törzsfizetésének 20 százalékát, az államszámvetői személyzet 18 százalékot és a kezelőszemélyzet a törzsfizetés 15 százalékát kapja.

— **A Mura áldozata.** Csáktornyai tudósítónk írja: Ormos község határában a napokban a Murából egy férfi hulláját fogták ki. A hatóság hosszas nyomozás után megállapította, hogy *Júg* Mihály murafüredi révész a folyó áldozata. A révész már hat hét előtt eltűnt hazuról. Most, hogy özvegye értesült róla, hogy a Murából egy férfi holttestét fogták ki, megtekintette azt és benne férjére ismert. Azt már nem lehet megállapítani, hogy a révész öngyilkosságát követett-e el, vagy véletlen baleset áldozata.

— **A patakba fullt.** Csáktornyáról írják: *Ferencsics* János muraszentmártoni legényt a napokban a háza mellett folyó patakban halva találták. A feje a vízben volt, teste pedig a parton. Küllerőszak nyomai nem látszóttak rajta. A szerencsétlen ember nehéz kőban szenvedett és valószínű, hogy egy rohamra alkalmával bukott a vízbe.

— **Megszökött tüzérszázados.** A Magy Tud. Jelenti, hogy Rozenzweig József, Zágrábban állomásozó tüzérszázados tegnap egy csomó adósság hátrahagyásával megszökött állomáshelyéről. Szökése előtt a kapitány több tisztására kezességére egy közismert zágrábi pénzembertől kölcsön vett 4000 koronát, a katonatiszti alaptól pedig 1500 koronát azzal az ürügyvel, hogy lovat akar vásárolni. Rozenzweig elvált a néjétől, a ki ellen válópórt folytat. Felesége Grácban élt két gyermekével. A kapitány ellen különben más kifinomult pénzügyi lettek miatt is előbb-utóbb bünvádi feljelentést tettek volna. A megszökött kapitányt katonai hatósága nyomozza.

— **(A magyar egyes tanítórend)** A magyar kegyess-tanítórend, a mi köztisztviselőben álló piaristáink 1905/6. tanévre terjedő névtárát most teszi közzé a rend kormányzósága. A névtár főszór is történelmi adatokkal kezdődik. Az

oktató piarista-szerzetet 1597-ben alapította Rómában a később szenté avatott Calasanz József. Magyarországon a rend III. Károly király helybenhagyásával az 1715. évi 102-ik törvény-cikkkel honosította meg s azóta mérhetlen nagy szolgálatot teljesített a magyar nemzet kultúra ügyének, magyarországi tagjai is magyar faj sorából kerülvén ki. A rend magyarországi főnöke Magyar Gábor címzetes főigazgató, aki ezelőtt a szegedi főgimnázium igazgatója volt. Most már csak azt említhetjük meg, hogy a tanítórend az ország 28 gimnáziumában 9214 tan. oktat bafafias szellemben, előkészítvén őket az élet küzdelmeire. A rend tagjainak száma 387. Ebben és a mult évben a halál is bőven aratott a piarista atyák között. Elhalt 11 rendtag, köztük Pivár Ignác, a vakok országos intézetének érdemes igazgatója is.

— **A Casino közgyűlése.** A nagykanizsai Casino folyó évi december hó 24-én délelőtt 10 órakor saját dísztermében tartja évi rendes közgyűlést. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmányi évi jelentése. 2. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 3. A költségelőirányzat előterjesztése és megálapítása. 4. A tagsági díj megálapítása. 5. Netáni indítványok. 6. Elnök, alelnök, 19 választmányi rendes. 4 poittag' és 3 számvizsgáló-bizottsági tag választása.

— **A nagykanizsai kereskedő ifjak önképzőkörének** választmánya ma este az egyet helyiségében ülést tart:

Karácsonyi vásár.

A Keresztény Nőegylet kiállítása.

Két napon át, tegnap és tegnapelőtt tartott a helybeli Keresztény Nőegylet karácsonyi kiállítása és vásárja. — Az egyszeregnél világosabb és természetesebb, hogy a vásár, mint minden évben, fényesen sikerült. A Polgári Egylet nagyterme igen szépen, finom ízléssel volt berendezve a vásár céljaira. Az aranydiós karácsonyfák egész erdőt képeztek és közöttük voltak elhelyezve az eladó sátrak. A sátrakban jó szívű uriaszonyok és leányok kínálták a tolongó közönséget, hogy vásároljon, akár van rá szüksége, akár nincs. Vásároljon — a szegények érdekében: Az első sátorban Tubolyné, Pleheiszné, Maárné, Wéberné urasszonyok és Kaczenbach Ida kisasszony árultak csupa praktikus, hasznos portékákat. A második sátorban Deákné és Knorczerné urnők és Tripammer Etelka, Bontz Edit, Jäger Ilonka, Knortzer Anna, Matolay Etelka és Pflanzler Jolán kisasszonyok szorgalmatoskodtak óriási eredményvel. A harmadik sátorban Fialovitsné, Wusztiné urnők és Bartos Anna, Fialovits Mariska, Mantuano Mariska és Morandini Anna kisasszonyok. A negyedikben Pihál Viktorné, Fábriánné urnők és Horváth Jenny, Horváth Irma, — Pammer Blanka urleányok csaptak hatalmas vásárt. A játéksátorban Bőry Szabó Jenőné és Tripammer nővérek adták el fiatalbereknek bababerendezéseket, liliputi szekrényeket, — ágyakat, babákat, melyeknek a fiatalberek feltétlenül nagy hasznukat veszik. — Jó világ volt a cukrászdában, hol Lajpeigné, Marzsóné urnők, Farkas Vima, Almási Mici, Nyuli Mariska, Subay, Pálffy Rózsika kisasszonyok kínálták szívesen a vendégeket. Hiemeschné és Maurerné urnők macskákat árultak zsákban. — Legállandóbb kundschaftjai azonban a pezsgős sátorban és a buffének akadtak, mert ezekben igen barátságosan bántak el a vendégekkel. Terített asztallal, székekkel, enni, innivalókkal kínálgatták őket és a bájos felszolgáló leányok olyan ambícióval akvirálták

a vendégeket, hogy ez bármely biztosító ügynöknek becsületére vált volna. És emellett minden mesésen olcsó volt. Nem is maradtak egy percig sem vendég nélkül az asztalok. — Az italokat Pálfiyiné, Poredusné urnők, Blau Margit, Erdősi Lujza, Parkas Jolán, — Geizl Ella, Klauz Irén, Kulcsár nővérek, — Pelcz Ibolyka és Pinter Margit kisasszonyok árulták, a célszerű táplálékról pedig Horváthné, Jägerné, Stirlingné, Maschlerné urasszonyok és Berényi Mariska, Horváth Böske, Stirling Mariska urleányok gondoskodtak.

A vásár eredményével mindenki nagyon meg lehet elégedve. Az áruk mind elkelték, aminek az eladók, és olcsón keltek el, aminek a vevők örülnek.

Lapzartakor.

Városi közgyűlés.

Nagykanizsa város képviselőtestülete ma hétfőn délután *Vécsey* Zsigmond polgármester elnöklésével közgyűlést tartott.

A város tulajdonát képező belső piaci és heti marhavásári; — valamint az országos helypénzszedési jog bérbeadása tárgyában megtartott újabb árverés eredményét egyhangulag tudomásul vették. A bérlők 1906. január 1-től kezdve további három évre a jelenlegi bérlők — Neuerer, Keppich és Brankovics újvidéki cég — maradnak, akik 32188 K. 88 fillér évi bérösszeggel a legkedvezőbb ajánlatot tették. Az állatorvosok díjazása, fertőtlenítés és korlátok jókarban tartása a bérlők köteletségében állott volna, mely kötelezettséget a város a bérlők által felajánlott évi 2300 koronáért magára vállalta.

A községi pótdadó szaporodás előírására, illetve törlesztésre vonatkozó tanácsi javaslatot a közgyűlés elfogadta.

Székely Nándor városi segédmérnök lakáspénzének az egész folyó évre való kiutalását, valamint nyugdíjjogosultságának 1902. évtől való beszámítását a közgyűlés elhatározta.

Váratlanul élénk vita indult meg a tanács abbéli bejelentésénél, hogy a város tulajdonát képező csoportházban Abdula Topalovics nevű töröknek egy helyiséget bérbe adott, a hol az illető török kávémerést rendezett be. Több v. képviselő Heltai Józseffel az élükön, a gyanu bizonyos nemével fogadta a török ezen vállalkozását, de a főkapitány megnyugtatta az illetőket. Elek Ernő és még néhány városi képviselő, a város reputációjával általában nem tudta összhangba hozni a kávémerést és azért a bérleti szerződés jóváhagyása ellen nyilatkozott. Darvas János viszont azzal fogta a töröknek pártját, hogy a törökök sok magyart fogadtak testvérként, tehát ezt az egyet fogadjuk mi is szeretettel. — A többség a bérleti szerződést jóváhagyta.

Ez után több kisebb tárgy került elintézésre.

Mulatságok.

* **Koszorucska.** Szombat este bevégezte *Mayersberg* Frida kisasszony az ideai nagykanizsai táncnagolyamát. A koszorucskát, melyen az összes növendékek részt vettek a Casino nagytermében tartották meg. Kellemesen lepte meg a jelenlevőket, hogy a tánc kezdete előtt a már ismert gyermekművészek: Kreisler Györgyike, Briehér Bösike és Pista produkálták magukat. A koszorucska, mely kitűnően sikerült, éjfélben ért véget. Mayers-

berg kisasszony vasárnap elutazott Keszthelyre.

* **Kereskedő ifjak estélye.** A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző köre február 20-án tartja estélyét, melyen fővárosi művészek fognak közreműködni.

* **Szabómunkások mulatsága.** A helybéli szabómunkások és munkások szakgyűlése tegnap este táncmulatságot rendezett, mely igen szépen sikerült. Az estélyen az összes tagok részt vettek, de igen sok vendég is volt.

* **Meghívók.** Bálókra és egyéb mulatságokra meghívókat és táncrendeket a legelőgásabb kivitelben jutányos áron készít lapunk könyvnyomdája (Fischel Fülöp fia cég nyomdai műintézete.)

Táviratok és telefonjelentések.

A törökszentmiklósi választás.

Törökszentmiklós, dec. 18. A tegnapi képviselőválasztás délután 3 órakor ért véget. A leadott 932 szavazat közül *Somogyi Aladár* dr. függetlenségi 648, *Pejacsevich* gróf függetlenségi 189, *Peller Antal* újjászervezett szocialista 55 szavazatot kapott. Eszerint *Somogyi Aladár* dr.-t 436 szöbbséggel megválasztották, a választás ellen azonban azon alapon, hogy *Somogyi* nem választó, kérvényt adtak be.

A válság.

Főrendek értekezlete.

Budapest, dec. 18. A főrendiház ellenzéki tagjai délben *Dessewffy* Emil. gróf lakásán értekezletet tartottak, melyen rövid tanácskozás után abban állapodtak meg, hogy eddigi állásfoglalásukon nem változtatnak és a főrendiház holnap délután tartandó ülésén határozati javaslatot terjesztenek be, melyben tiltakozni fognak a képviselőház folytonos elnapolása ellen.

Kossuth és Lukács.

Budapest, dec. 18. *Kossuth* Ferencet ma számos politikus fölkereste, köztük *Lukács* László volt pénzügyminiszter, ki egy óra hosszat konferált *Kossuth*al. Hír szerint e tanácskozás összefüggésben van a vezérő-bizottság tegnap este hozott azon határozatával, mely szerint a vezérő-bizottság *Lukács*nak a válság megoldására irányuló kísérleteit befejezettek tekiuti.

Beniczky alispán Laszberg ellen.

Budapest, dec. 18. *Beniczky* Pestvármegye alispánja *Laszberg* gróf főispáni helyettesnek egy hozzá intézett felhívására ma délben válaszolt. Válaszában kijelentette, hogy miután *Tahy* főispánt sem ismeri el

törvényes főispánnak, ennél fogva *Tahy* helyettesének felhívásait sem veheti tekintetbe és nem hajlandó azoknak eleget tenni.

A holnapi országgyűlés.

Budapest, dec. 18. A képviselőház holnapi ülése alkalmából *Tóth* János képviselőházi háznagy ma délben megjelent *Rudnay* rendőrfőkapitánynál, kivel hosszasan tanácskozott a képviselőház környékén fentartandó rend érdekében. Intézkedéseket kért az esetleges tüntetések, vagy rendezések megakadályozására. A rendőrfőkapitány nagy számú rendőrséget fog kirendelni, annál is inkább, mert a szocialisták óriási tömegben készülnek a képviselőház elé vonulni.

Vasuti szerencsétlenség.

Eszék, december 18. A közeli dráva-szarvas állomás mellett két tehervonat összeütközött. Egy mozdony és hat vasuti kocsi összezúdott és két vasuti alkalmazott könyebben megsérült.

Az általános szavazati jog mellett.

Budapest, december 18. A független szocialisták Kőrösladányban, Szeghalmon, Bátaszéken négygyűléseket tartottak, melyeken az általános választó-jog törvénybeiktatását követelték.

Ha karácsonyi ajándéktárgynak
ÓRÁT akarunk venni,
akkor nézzük meg

a helybéli új órás-üzletet,

ahol úgy zsebórákban, mint
falórákban nagy raktár hiro
o o deti az óraipar csodáit, o o

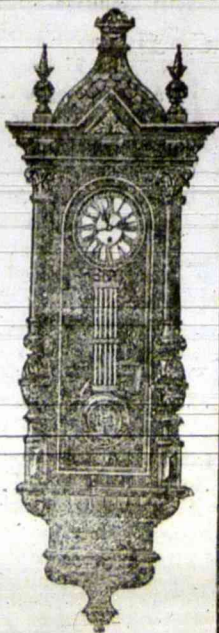
Hazafias tisztelettel

Szivós Antal

az első magyar óragyár munkásainak
volt szaktanára.

Gyári árak! 3 évi jótálás!

Erzsébet királyné-tér 14. sz., Magyar-
utca sarok Szeidmann-féle ház

98—1905. szám bk.

Hirdetmény.

A szekszárdi Ferenc közkötházban létesített bábaképző intézetnek 1906-ik évi tanfolyama február hó 3-án veszi kezdetét, a tanfolyamban résztvenni óhajtok 1906. január hó 30-ig jelentkezhetnek személyesen vagy írásban okmányaik beküldése mellett a kórház igazgatóságánál.

A felvételtel szükséges okmányok:

1. Keresztlevél.
2. Erkölcsei és illetőségi bizonyítvány.

Husz évnél fiatalabb nők semmi esetben, negyven évnél idősebbek pedig csak azon esetben vehetők fel, ha mint községi vagy körlábák, illető hatóságai által küldetnek be.

A hallgatók kötelesek az intézetben lakni s ellátási költségeiket — havonként 16 koronát — a kórház gondnokságánál havonként előre megfizetni, Ezen havi ellátási díj szegény és szorgalmas tanulóknak elengedtetik az első havi részlet melyet a felvételtkor minden tanuló köteles kivételével előre lefizetni.

Vizsgadíj 40 korona.

Kötelesek ezenkívül a hallgatók a tankönyvet saját költségükön megszerezni. A tankönyv ára 4 korona.

A tanfolyam tartama öt hónap, az előadások magyar és német nyelven tartatnak. A tanfolyam bevégeztével vizsgálat tartatik s azok, kik annak sikeresen megfelelnek, az egész országban érvényes oklevelet nyernek; az oklevél kiadása előtt azonban kötelesek az előirt bábaeszközöket maguknak beszerezni.

Közírré teszi továbbá a kórház igazgatósága hogy a vallás- és a közoktatásügyi miniszterium költségén berendezett szülészeti osztályra a terheség előrehajadottabb állapotában levő nők bábikor felvétetnek s tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra, ingyen ápolatnak.

Szekszárd, 1905. december havában.

A* szekszárdi Ferenc közkötház igazgató főorvosa.

Világhírű

Messmer tea

egyedüli elárusítása

Strem és Klein

gyermekáru nagykereskedőknél

Nagykanizsán.

MESSMER TEA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa
Rachal Páló Pia könyvkereskedésben, Városház-palota.

TELEFON: 108.

Előfizetések és hirdetések:
Rachal Páló Pia könyvkereskedésben
n. t. sz. 10. sz.Megjelenik naponta este 6 órakor
önnapnapok kivételével.Feladvány-szerkesztő: SZALAY BÁNDOR.
Szerkesztőfőúr: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.-	1.-
Negyedévre	2.-	2.-
Félévre	4.-	4.-
Egész évre	12.-	12.-

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50	1.50
Negyedévre	4.50	4.50
Félévre	8.-	8.-
Egész évre	18.-	18.-

A házat március elsejéig elnapolták. Az általános választójog tervezete.

A turul, meg a kétfejű sas.

Nagykanizsa, 1905. december 19.

(*) Hát még igazán akadna Magyarországon olyan spirituszbavaló magyar ember, aki hiszi, hogy a kétfejű-sas a béke olajfa-ágával becsületes szándékon közeledik a turul-madárhoz.

Lehetetlen. De ne is akadjon!

Négy száz esztendő alatt inu már csak megismerhette ezt a kétfejű jószágot mindenki annyira, hogy ne higgyen neki, még ha a bibliai olajfa-hegyének egész erdejét idecipelné is a mi szegény magánosan, testvértelenül, rokontalanul szolgáló turul-madarunk elé.

A született hatalmak hagyományos butaságában ringott annak a bölcsője, aki nem tudja, aki meg nem tanulta a kétfejű-sas utját jelző történeti vényomokból, hogy ez a csoda-jóság hosszú-hosszú századokon át a mi turul-madarunk véréből táplálkozott. Most is abból táplálkozik.

Másutt van a fészke, másutt a hazája; csak táplálkozni jár a turul-madár bérci közé; szívni a jámbor, a türelmes, a kutya-húségű turul-madár véret.

Csőreinek, karmainak nyomát megláthatod a testén, amelynek sebei, megtépdestett részei — csodás módon behegedtek ugyan; de a nyomok, a szomorú emlékek mind megmaradtak, és beszélnek most és mindig, örökön-örökre, teljesen ki nem fejezhető, el nem mondható kin-szenvedésekről.

Ha vizsgálod a kin-szenvedéseknek százas nyomait: megáll a szíved a bámulattól, hogy honnan vette ez a szegény testvértelen, rokontalan és-madár az élet a kitarást, a szívósságot a fájdalommal, a szenvedésekkel való óriási küzdelemhez! Hogy micsoda természetfölötti erő tartotta, őrizte meg benne az életet!

Mert a nyomok azt mutatják, hogy a turul-madár szenvedésének nagyságát csak az a kegyetlenség multa felül nagyságban, melylyel véret fogyasztotta, életét emészette a kétfejű-sas.

És mégis él ez a százszor megkínzott, ezerszer megtépett, meggyöngített madár. Nemcsak hogy él, de meg is rebentette már szárnyait, fölemelte fejét, védelmi állásba helyezkedett a kétfejű sassal szemben, mely ugyan most is a béke-olajfa-ágát tartogatja csőreiben; de a turul-madár ismeri már, hogy amikor csőreibe olajfa-ágat hoz, akkor karmaival a legkegyetlenebb lépésre készül.

Nem hisz neki, nem bizik benne. Megtanították már a mult rettenetes tapasztalatai. Sokat okult, sokat tanult. De azt még most sem tanulta meg szegény turul-madár, hogy a kutya-húség legtöbb esetben ütlegekkel szokták meghálálni.

Ezt még mindig nem akarja hiúni a turul-madár; mert most is, ilyen mérhetetlen sok szenvedés és csalódás után is a fészke szomszéd-sas hékéjét akarja biztosítani mindenáron. Tudja, hogy az olajfa-ággal közeledő szomszéd-sas a maga jellemző kétfejűségével nem azt mutatja, amit voltaképpen akar; tudja, hogy szárnyai alatt sátáni terveket rejteget; de azért nem tesz egyebet, csak védelmi állásba helyezkedtetten vár és vár.

Amilyen bámulatos volt századokon át a szenvedések elviselésében, éppen olyan bámulatraméltó a maga fonséges türelmeségében is.

Az a, mozdulatait leő kétfejű-sas pedig csak a pillanatra vár, hogy mikor csaphat le rá. Ha pedig a lecsapásra alkalmat nem ad, — akkor kegyetlen ragadozó természettel be akarja várni, hogy mikor merül ki végképpen ebben a kínos helyzetben, hogy lerokadni látván, újra karmai közé vehesse a védelem jogán és szívhasa véreinek — úgy látszik — kiapadhatatlanul tápláló forrását.

Vajjon meddig tart még ez a kegyetlen táplálkozás?

A kétfejű sas pukkad-e meg előbb a vérbőségétől, — vagy a turul-madár merül-e ki előbb a vérvesztések következtében?

Avagy nem csap-e le időközben egy-

szerre mind a kettőre egész váratlanul egy harmadik madár? Valami hatalmas köszáli sas.

Felmentett főispán. A király a belügy miniszter előterjesztésére gróf Toloki Lászlót Kolozsvármegye és Kolozsvár város főispánját ezen állásától saját kérelmére felmentette.

Városok és vármegyék.

× **A kóbor cigányok ellen.** A kóbor cigányok letelepedése ellen Kolozsvármegye törvényhatósága rendkívül radikális szabályrendeletet hozott. Egyszerűen kimondotta, hogy kóbor cigányoknak a vármegye területén husz koronától kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt tartózkodni tilos. A máskülönbön eléggé világos szabályrendeletben csak az a megfajthetetlen rejtély hogy miként fogja a törvényhatóság a mégis letelepedő cigányokon behajtani a pénzbüntetést? — A vármegye törvényhatóságának határozatát tegnap küldték meg Zalamegyének hasonló határozat hozatala céljából.

Láncszemek.

— december 19.

A közegészségi állapotokra nézve sohasem biztató, vigasztaló jel az, mikor a patikákat meg a dobozokat kell szaporítani.

Igaz, hogy a közegészségügyi törvény szigorú betartása mellett ma már ritka ember hallhat meg orvosi segítség nélkül, tehát több patika meg doktor kell, de talán okos, preventív intézkedéssel elérhernők, hogy legalább a patikákat nem kellene szaporítani nyakra-főre.

Azt hiszem, ha a nép között kissé több igyekezettel és jószándékkal, terjesztenék a közegészségi tudnivalókat, mlut ahogy még ezidőt is terjesztjük: a kórorvos uraknak sokkal kevesebb bosszankodás jutna osztályrészekül.

Nem egyszer hallottam már egész odaadással hivatásának, a közegészségi állapotok javításának élő kórorvos szájából:

— „Olyan butaságokkal találkozom sokszor egyes helyeken, hogy — mielőtt a betegnek orvosságot rendeltek — szeretnék a környezeténde huszonöt botot mérteni ki.”

Hogy a betegségek, különösen pedig a ragadó betegségek leküzdésével rengeteg sokat bajlódó orvosoknak se városokban, es

falukban ne kelljen olyan sokszor találkozniok igazán bosszantó butaságokkal, nem elég, hogy az iskolák többször foglalkozzanak: közegészségi ismeretek tanításával, hanem a felnőttek között is terjeszteni kell a szükséges ismereteket.

Valóban szeretném tudni, hogy a *Marton Sándor* dr. budapesti orvos szerkesztésében megjelenő „*Egészség naptár*” megvan-e minden faluban legalább egy két példányban. Mert szerény véleményem szerint a közegészségi állapotokon semmiféle hatósági intézkedés szigorával nem lendíthetünk olyan nagyot, mintha ezt a naptárt, mely csak 1 koronába kerül, mentül nagyobb számban bevinnék a nép közé.

Arra itt nincs terem, hogy tartalmát megismertessen, de nagyon melegen ajánlom, hogy az „*Irodalom*” rovatban közölt tartalomismertetést méltóztatassék mindenki elolvasni. Abból meggyőződhetik, hogy nem reklamázs végett írom e sorokat, hanem azért, mert fajom, nemzetem érdekében úgy szeretném, úgy akarnám, hogy ne maradjon édes hazánkban egyetlenjelenlő magyar ember koponyája se olyan rendkívül szükséges közegészségi tudnivalók tudása nélkül, mint aminők az Egészség-naptárban vannak.

És nagyon erős a hitem arra nézve, hogy ha ezt a naptárt a nép között élő intelligens emberek teljes jóakarattal elterjesztenék, bizony-bizony egyetlen új patikát se kellene engedélyezni, s mégis felére redukálnók a halálozások száma.

Hisz tudjuk, hogy a magyar népnek leg több helyen a kalendárium az egész bibliotékája. Egész télen át azt olvasgatja.

Milyen igazán hazafias cselekedetet végezne tehát, aki eféle magyarfejmentő, tehát nemzet-erősítő ismeretekkel fölfegyverzett kalendáriumot terjesztene!

Mi magyarok általában nem vagyunk nagyon kíváncsiak.

Van bennünk jó nagy adag ázsiai egykedvőség, amint mondani szokták. Éu azonban ezt a lelki vonás inkább a méltóságos, tiszteletet parancsoló *nemzeti komolyság* rováására jegyzem.

A mi egészséges magyar gyomrunk igen sok dolgot nem vesz be.

Emészthetetlen dolog nálunk többek között a *vaskalap* meg a *nagyképűség*.

Van több is. De csak éppen ezt a kettőt akartam most megemlíteni.

Hiába is közeledik valaki hozzánk aféle tudosi allűrökkel, mintha a mindenség titkát rejtegetné koponyájában. Nem vagyunk rá kíváncsiak.

Azt azonban még kuruc magyar komolyságunk mellett is minden férfi szeretné bizonyára megtudni: *»szabad-e megbölni.«*

Hát az Egészség-naptárból ezt is megtudhatja mindenki.

HIBEK.

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** A m. kir. honvédelmi miniszter rendeletével a szolgálati, illetve védkötelezettség teljesítése után, tiszti rendfokozatuk megtartása nélkül a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezredből elbocsátattak: *Csitó Győző* és *Kaufmann Izidor* hadnagyok, dr. *Weisz Miksa* és dr. *Reiszfeld Adolf* tartalékos segédorvosok, *Banelli Ferenc*, és *Horvát József* tartalékos gyógyszerügyi

járatlók és *Dozsényi Géza* tartalékos gyógyszerügyi gyakornok.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A m. kir. belügyminiszter Zala vármegyében a sármelléki anyakönyvi kerületbe *Csik László* jegyzőgyakornokot, a tüksezentgyörgyibe *Elekes Nándor* segédjegyzőt, az alsólendvaiba *Grasánovics Ottó* segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki, és *Csik Lászlót* és *Elekes Nándort* a házassági anyakönyv vezetésévé, és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **Eljegyzés.** Iklódi *Szabó János* dr. Veszprémmegyébe t. főszolgabírája, járási szolgabíró eljegyezte *Hochreiter Rózsi*ka kisasszonyt, dr. *Hochreiter Kornél* csurgói ügyvéd és neje szül. dragonoseci *Radenich Luja* leányát, Csurgón.

— **Névmagyarosítás.** *Weisz József* saját, valamint kiskoru fia *Gyula* nagykanizsai illetőségű kaposvári lakosok családi nevének *Fehérvé*re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— **Alapszabály megerősítés.** A *Szepteneki polgári olvasókör* alapszabályait a m. kir. belügyminiszter — a jóváhagyási — záradékkal ellátta.

— **Választás a keszthelyi izr. hitközségben.** A keszthelyi izr. hitközség képviselőtestületének 3 éves mandátuma lejárván, a vasárnap délutánra kitűzött választáson hitközségi elnökké: *Dr. Neumark Béla* városi orvos egyhangulag megválasztott. Képviselő tagokká választottak: *Beck Sándor*, *Böhm Mihály*, *Braun Arnold*, *Berényi Béla*, *Hoffmann Soma*, *Hoffman Miksa*, *Hoffman Arnold*, *Hajdu Fülöp*, *Krausz Lajos*, *Lázár L. Lipót*, *Lázár József*, *Mandl Pál*, *Molnár Ignác*, *Neumark Ignác*, *Práger Tivadar*, *Ossmann Pál*, *Pető Vilmos*, *Rosenberg Manó*, *Rosenberg Soma dr.*, *Sommer Ignác*, *Simon Sándor dr.*, *Schwarz Zsigmond dr.*, *Stein Mór*, *Scheiber József*. Választás után nagy küldötség ment az ujonnan megválasztott elnök lakására, hol a küldötség nevében *Hoffmann Miksa* remek beszéddel üdvözölte, mire elnök meghatótan köszönte meg a kitüntetést. Ezután *Büchler Sándor dr.* rabbi a hitközség nevében üdvözli az elnököt, mit az elnök meleg szavakkal köszönt meg.

— **Karácsonyi vásár.** Tegnap tudósítunk pótlásaként megemlítjük, hogy a III. sátorban még *Josifovics Mihajlovna* urnó segített elárulni, a pénzáránál pedig *Kaán Irma* és *Pranger Karoliu* kiasszonyok ültek.

— **Nagyszabású faeladás.** A báró *Inkey József* és *Pál* tulajdonát képező ihárosberényi erdő fáira — mint tudósítónk írja — árlejést hirdettek, azzal a kikötéssel, hogy az eladott fa egy év alatt elhordandó. Beérkezett összesen öt zárt ajánlat és pedig *Goldberger & Fils Mülhansen* 86150 kor., *Benedikt* és fia *Zágráb* 97305 korona, *Neuschloss Budapest* 103732 kor., *Hofmann Sándor Szombathely* 98200 kor., *Fakereskedelmi részv. társ. Budapest* 107791 kor. Mint legtöbbet ígérő, a *Fakereskedelmi részv. társ.* ajánlata vétetett figyelembe.

— **Halál öt zsák miatt.** A napokban jelentettük már, hogy a közeli Szakoson *Khon Gyula* ottani bérlő egyik hajduja segítségével úgy megverte egyik béresét: *Kurdi Gyulát*, hogy az másnap belehalt sebeibe *Dombóvári* levelezőnk ez ügyre vonatkozólag a következőket jelenti: A féktelen szuevedély nem egyszer rögtönzött cseklőségekből nagy drámákat. Ilyen volt a minapi szakcsi halálos végtü botrány oka is. A szakcsi majorban, melynek *Köhn Gyula* és *Wurm*

Ódón a bérlő, néhány nap előtt észrevették, hogy öt zsák elveszett. A bérlők jelentést tettek a lopásról a csendőrségnek, amely nyomozni kezdte a tolvajt. Csakhamar kiderült, hogy a zsákokat *Kurdi József* uradalmi béres lopta el. Házkutatást tartottak nála és a zsákokat meg is találták. *Kurdi* beismerte tettét és előadta védekezését, hogy a zsákokból szalmaszákokat és kapcarongyot akart csinálni. A csendőrség lopás miatt főjelentette az ügyészségnek. *De Gulyás Ferenc* uradalmi hajdu és a bérlők — úgy látszik — nem bírták bevárni a törvény intézkedését, maguk is elővették a bűnöst *Valószínű*, hogy a szerencsétlen ember visszafelelt gazdának, amiért a hajdu — állítólag a bérlők biztatására alaposan elverte a bérest, de *Kohn Gyula* bérlő sem nézte tétlenül a dolgot, hanem szintén kitöltötte mérget a béresen, aki sérülések folytán súlyos beteg lett. A béres föl is jelentette a hajdut a súlyos bántalmazásáért. Néhány napi kínoldás után *Kurdi József* a rajta elkövetett testi sértés következtében meghalt. *Kurdi* holttestét fölboncolták és a boncvizsgálat megállapította, hogy a halált bélszakadás idézte elő, mely sérülés hasbarugásokból származott. A vizsgáló bíró a helyszínen megtartott vizsgálat folytán megállapította hogy a halált okozó súlyos testi sértést *Khon Gyula* bérlő és *Gulyás Ferenc* uradalmi hajdu követték el, kik ellen a büntető eljárást nyomban meg is indították.

— **Zöld plakátok.** Ma már utcahosszat olvashatók a hatvanas bizottság plakátjai *Zalamegye* közönségéhez. Ma délelőtt minden plakát előtt lelkes csoportok verődtek össze és hangosan olvasták a bizottság felhívását. Így hathatott a *Talpra magyar* március idusá.

— **Politikai kém Nagykanizsán** Rettenetes idöket élünk. Már a hoinapi nap felől sem vagyunk biztosak, nem tudhatni, hogy egy elejtett szó, sőt talán egy rejtett gondolat miatt nem csipnek e bennünket nyakon és visznek *Kufsteinbe*, kemény várfogságra. Ott pedig rossz élet van; kemény az ág, rossz a koszt és az ember naphosszat nem tehet egyebet, mint hogy becsületes várfogolyhoz illően balladákat termel. Vigyázzunk hát magunkra, mert kémekek vagyunk körülvéve. Egy kémét már le is leplezték tegnapi a város közgyűlésén. Ez pedig nem más mint a jámbor *Abdala Popalovics* effendi török kávé, hogy az elefánt trombitáljon a bendőjében. *Abdala* effendi nemrég még *Lipikban* mérte a kávé és egy derék muzulmán fatálizmusával várta a halált. Időközben azonban gondolt egyet, eljött Nagykanizsára és itt török kávéházat nyitott. Véletlenül éppen a város egyik házában nyitotta meg az üzletét és így az ő személye is tárgyalási pontja volt a város tegnapi közgyűlésének. És hogy ez így esett, az ezer szerencse, mert a városatyáknak alkalmuk nyílt, hogy széles körűtekintésűknek és diplomáciai jártaságuknak jelét adhassák. Adták is. Mindenekelőtt konstataálták erkölcsleink lazaságát, mely immár törököt is csábít kösénk, aki pedig nem megy olyan helyre, ahol nem kelendő portéka a fehérszép, Lageredéttibb szempontból azonban az a képviselő világította meg az ügyet, aki annak az aggályának adott kifejezést, vajjon a török nem politikai, vagy diplomáciai kém-e? Mindenestre fogas kérdés. Mit fogunk válaszolni a történelem ítélőszéké előtt, ha az századok múlva számon kéri tőlünk, hogy mi kösénk engedünk egy turbános mohamedánt, a ki elleketelekávézta az országot a töröknek! Ej, ravasz *Abdala*, hiába játsza kend az ártatlant, az ügye fogyottat leleplezték kendet. Az öt krajcáros fekete kávéjával még nem köti be a mi szemünket. A dolog világos. Nem is értjük tehát *Darvas*

v. képviselő urat, hogy ezt nem látja be és elég könnyelműen azt indítványozta, hogy miután a török nép is szívesen látta a nagy magyar fordalmárokat, ne verjük ki mi sem ezt az égg. törököt. Nevetés! Rákócy felől biztonságban lehetett a nagy padisah, tudta, hogy Rákócy kőm nem lehet. De mit szólunk mi, ha majd egy szép napon a jámbor Abdula, ki ma békésen pipáz, snóp országunkat elpaklizza a töröknek? Vigyázat, uraim!

— **A jegyzők fizetése.** A községi körjegyzők ez ideig a községi pénztárakból kapták a fizetésüket — a legrendetlenebbül, apró-cseprő kis részletekben. Új évtől kezdődőleg megváltozik ez az állapot, mert a miniszter rendelete folytán a jegyzők ezután a kir. adóhivataltól fogják kapni fizetésüket, még pedig előzetes havi részletekben. Az új rend bizonyára nagy örömet fog kelteni a jegyzők körében.

— **Egyiptomból hazaküldött sikkasztó.** Az osztrák Lloyd-társaság »Habsburg« nevű hajóján Alexandriából Triestbe érkezett Breuer Oszkár 21 éves kaposvári illetőségű egyetemi hallgató, Breuer a budapesti hatóság megkeresésére alexandriai konzulátusunk toloncoltatta Triestbe. A fiatal ember 980 koronát sikkasztott el a főváros terhére és megkötözték, Triestből Budapestre fogják küldeni.

— **Nőorvos a pécsi kórházban.** Rosenspitz Bertát a főispán a pécsi városi közkórházhoz orvos-gyakornokká kinevezte.

— **Állati betegség.** Bőhönye somogy megyei községben e hó 15-én a takonykor ragadós állati betegség szörványosan megállapított.

Utazó Monte-Carlo.

— december 19.

Lapunk esztörtéki számában »Utazó Monte-Carlo« c. vezércikkünkben bizonyos egyének manipulációjára, mellyel a közönséget rendszeresen fosztogatják és vádoltuk a keszthelyi járás közigazgatási hatóságát, hogy ezen fosztogatás szabályellenesen kiadott rendőrhatósági engedélye alapján történt.

Cikkünkbe vonatkozólag, keszthelyi tudósítónktól a következő helyreigazítást, illetve felvilágosítást kaptuk: A pénzügyminiszter 64573/1901. sz. rendeletével megállapította és ezen rendelet 8-ik §-ában körülírta mindazon játékokat, melyekre rendőrhatósági engedély nem adható; ezen tiltott játékok között az úgynevezett »bábakasztó-játék« felsorolva nem lévén, tényleg 1904. évben adott egy itt megjelenő egyénnek ily játék rendezésére engedélyt, kit a csendőrség a kir. járásbírósnak elé állított, s a kir. járásbírósnak a szolgabírósnak meg is kereste, hogy a kiadott engedélyt vonja vissza; az engedély az engedélyesnek a város területéről történt távozása folytán amugy is tárgytalanul vált. Azonban a kir. belügyminiszter 19883/1904. szám alatt 1904. október 1-én a következő rendeletet adta ki: Valamennyi törvényhatóságnak. Az 1903. szept. 3. án 88257. sz. a. kelt itteni körrendeletre hivatkozva értesítem, hogy a »bábakasztó-játékot« a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a 64573/1901. sz. rendelet 8. §-ában felsorolt tiltott játékok közül kivésem s így arra engedély adható, mert ezen játéknál a betétösszeg ellenében kiszolgáltató nyeresémetárgy, mint ellenérték megszerzése, illetve a betét elvesztése nem kizárólag a szer-

véletlen esélytől, — hanem főleg a játszófél ügyességétől és gyakorlatától függ.

Nem állott tehát módjában a hatóságnak, nyeresémetárgyakkal — »bábakasztó« játék rendezésére kért engedélyt az ez íránt folya módotól megtagadni, s mert a bemutatott iratokkal kérelmező nemcsak az előirt kelleket, hanem hitelt érdemlőleg azt is igazolta, hogy az ország különböző helyein »bábakasztó« játékokra hatósági engedélyt kapott, azt a keszthelyi szolgabírósnak is kiadni kellett. Már most, ha a nagyközönség a játék rendezése körül csalást, vagy oly bűnös cselekedetet tapasztalt, mely a kifosztást célozza és előidézte, módjában lett volna — az illetékes bíróságnál feljelenteni, — hol bizonyára méltó büntetésben részesült volna.

Mulatságok.

* **Torma Károly** nyolc tagból álló jól szervezett zenekara ajánlkozik táncvigalmakra a zeneszolgálatására. A zenekar az összes legújabb darabokat játsza.

* **Meghívók.** Bálokra és egyéb mulatságokra meghívókat és táncrendeket a legelőgásabb kivitelben jutányos áron készít lapunk könyvnyomdája (Fischel Fülöp fia cég nyomdai műintézete.)

Törvényték.

Verekedés. 1905. augusztus 15-ről 16-ra virradó éjjel Mácsek Mátyás és György István oltárci földművesek együtt mulattak Tóth Ferenc oltárci korcsmájában. Mindketten alaposan felöntöttek a garatra és bizony társaik sem követték az »aurea mediocritas« elvét. Így azután parázs verekedés támadt, a melynek eredményeképp György István megsérült. Mikor a vihar dult, Mácsek ismét megtámadta Györgyöt, akin állítólag bicskájával több szunást ejtett, többek között egyet az arcán, amely 20 napnál tovább gyógyult. A nyomozás kiderítette fentebbi tényálláshoz képest a kir. ügyész súlyos testi sértés bűntettével vádolta a tegnapú főtárgyaláson. A vádlott dr. Hajdu Gyula védőjével jelent meg és azzal védekezett, hogy tettét önvédelemből követte el. A bíróság a bizonyítási eljárás során arról győződött meg, hogy Mácsek a súlyos testi sértés vétségében bűnös és 2 havi fogház fő, valamint 1 napi fogházra átváltatható 10 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ügyész súlyosbításért, a védő felmentésért fel-lebbezett.

Irodalom.

Egészség-naptár 1906-ra. Negyedik évfolyamában jelent meg az idei Egészség-naptár. Aránylag a rövid idő alatt sikerült e könyvnek meghódítani a nagy olvasó közönséget, mert rokonszenves azon törekvése, hogy a nagyközönségben fölébressze az érdeklődést az egészségügy iránt, a midőn arra tanítja az emberiséget, hogy: egészségét, legnagyobb kincsét, melyhez minden földi üdvössége kötve van, hogyan kell megővni a lépten nyomon fenyegető veszedelmek ellen. Gyakorlati érzékkel, évtől-évre fokozódó buzgósággal oldja meg e kis könyveske, a midőn tudósos és szaktelentékek közreműködésével, tudományos alapon és mégis laikus által is könnyen megérthető módon tanít arra, hogy mivel tartozik az egyes ember a közegészség és az állam is a közegészségügynek. E nemes programot nemesen oldotta meg a dr. Marton Sándor szerkesztésében — megjelent ez idei Naptár

Bókay Árpád dr. egyetemi tanár, a budapesti kir. orvosegység elnöke, »Egészség«-ban magyarázza, hogy az »Egészség«: boldogság! Egészség: jólét, mely jórészt maguktól, tanultságuktól függ.

A munka könnyebb tájékozás céljából öt csoportra van beosztva:

Az I. **Közegészségügy** rovatában Weinardt János dr. egyetemi m. tanár »A megbülésről« ir. Gróf Hugonnai Vilma dr. »A konyha egészségügyéről« értekezik. Kövessy Géza dr. egyetemi tanárség a gyomorbaajosoknak adta kitűnő tanácsait. Balló Mátyás, a székesfehérvári élelmiszervizsgáló-intézet igazgatója, folytatólágon mutatja be azokat a visszaéléseket, melyeket az élelmiszerek hamisítása körül leggyakrabban észlel. Preisch Kornél dr. kórházi főorvos a fertőző bántalmak elleni védekezésről értekezik. Juba dr., Schiff dr. a sport egészségügyéről írnak. Így irt még Kende dr. »Szabad-e nősnüni« címmel. Kajlinger Mihály fő- és székvárosi vízvezetési igazgató az ivóvizokról sok hasznos tudnivalót közöl. Vas Bernát egyetemi tanár arról számol be, hogy ételek által fertőző betegségek miként terjesztetnek. Saigó Jakab dr. egyetemi m. tanár az iskolai gyermekek túlterheléséről ir megszívlelendő dolgokat. Weyner Emil az angol nőkről és szepitőszereikről számol be. Béla Pál dr. szemorvos érdekesen fejti ki, hogy hogyan ovjuk meg látásunkat. Parassin József dr. a tuberkulózisról, Fischer J. kórházi főorvos az alkoholizmusról értekezik. Inca Henrik író a nő ruházata, öltözködése, szépségéről cseveg. Bauer Lajos dr. gyermekorvos: »Balhiedelmek a csecsemők ápolásánál« címmel ir cikket.

II. **Iparegészségügy** cikkeket irtak: Gelléri Mór »Munkásjólét Amerikában« címmel. Chyzer Béla dr. alkumulátorokkal kapcsolatos ipari betegségekről aktuális tanácsokkal gazdagítja könyvünkét. Tóth Imre dr. bányakerületi főorvos a bányászok és nyomdászok önmérgezéséről közöl tanácsokat. Marton Sándor dr. szerkesztő »Az Iparegészségügyről« ir.

III. **Mezőgazdasági egészségügyet** képviselik Anjeszky Aladár dr. állatorvosi főiskolai m. tanár, a ki az állati és gümőkóráság közti kapcsolatról érintkezik. Jó tanácsokat ádnak Axman Béla dr., a magyar államvasutak gépgyáranak főorvosa, a sebek kezeléséről; Szegedy Mészák Elemér dr. ipartelgyelő, az állati betegségeknek emberekre való átragadásáról és Gruber dr. a tej és tejkezelésről.

IV. **Sportegészségügyet** Juba dr. és Schiff dr. vették melegen oltalmukba.

A könyv V. **közhasznú intézmények** rovatával záródik le.

A Naptár ára 1 korona. Kapható a Budapesti Hirlap Ujságvállalat könyvkereskedésében (Budapest, VIII. József-körút 5. sz.) és az összes hazai könyvkereskedésekben.

Táviratok és telefonjelentések

A válság.

Országgyűlés.

A Házai máreius elsejéig elnapolták.

A szabadelpárti hozzájárult Apponyi tiltakozásához.

Az ügyvezető urak ma ismét egygyel te-
lézték a magyart alkotmány ellen való me-
rényleteik számát. Ma, az év végével elnapol-
tatták a Házait, és ismét arcuul vágták az
1867. évi X. törvénycikket, mert ez évben
ennek a költségvetésre és egyéb számadá-
sokra vonatkozó intézkedését elintézni már
nem lehet. Ily égbekiáltó bűnököt azonban
bűnhődés nélkül nem lehet elkövetni és a
bűnhődés már ma bekövetkezett. Fejérványuk
elérték azt, a mit legkevésbé akartak elérni:
egy táborba csoportosították az egész országot,
ellenük való nyílt állásfoglalásra készítették,
a szabadelvű pártot is gróf Tisza Istvánnal
együtt, kik nélkül pedig eddig sem tudták
volna megtartani pozíciójukat. Tisza is belátja,

hogy ez a kormány nem békét akar, hanem mindenkéltt hosszantartó uralmat. — A kormányt második csalódása hú barátai, a szocialisták részéről érte. Az elnyomottak ezrei a maguk hatalmának tudatára ébredtek és ma már senkitől sem kérnek kegyet, hanem azt, ami hatalmuknál fogva megilleti őket. Nem tűrik tehát, hogy az ingadozó kormány játékok izzón belőlük és mikor tegnap észrevették, hogy a kormány csupán a saját céljaira akarja őket felhasználni, egyszerűen frontot változtattak és ma nem jelentek meg a parlament előtt, hogy imponáló számukkal a megnyilatkozó egységes nemzeti akaratot terrorizálják. — Ezek után nem csupán kombináció, hanem biztos kilátás, hogy ez a kormány már nem sokáig fogja a vizet zavarni.

Fejlettség a miniszterelnökségnél.

Lapunk egy barátja, ki országgyűlési képviselő, írja nekünk a következő sorokat:

Tegnap fennjártam a belügyminisztériumban. Minden képezetet felülmul az, amit ott láttam. Ugy látszik, érzi a kormány, hogy uralkodása végéhez közeledik. Sőt a belügyminisztérium egyik vezető tanácsosa ki is jelentette: *Tiszában vagyunk vele, hogy elvesztették a harcot.* Iszonyu fejlettség uralkodik a hivatalokban, kormányparti újságírók, főispánok és főispánjelöltek egymás kezébe adják a kilincset. A miniszteri tanácskozások permanenciában vannak, van olyan nap, hogy a miniszterek tiszter is tanácskozásra jönnek össze. Éppen midőn fennjártam, hozták fel a választói jog reformjára vonatkozó törvény tervezet példányait. Fél óra múlva, mint egy csatakiáltás járta át az összes hivatalokat a jelentés, hogy a szocialisták nem akarnak kivonulni. Értelmetlen kavarodás, futkosás keletkezett az egész palotában; egy miniszteri tanácsos kétségbeesve futott végig a folyosón a kiáltással: „Még csak ez hiányzott nekünk!”

Mai távirataink.

Budapest, december 19. A képviselőház körül mára óriási óvintézkedéseket tettek. A rendőrség kivonult és kordonokat húzott, bár erre semmi szükség sem volt, mert a szocialisták nem vonultak ki. Ugyanis ezek tegnap este tüntető felvonulást akartak rendezni, amit azonban a rendőrség és a belügyminiszter, kihez a rendőrség határozatát megfélembtették, nem engedélyeztek. Erre a szocialisták azzal válaszoltak, hogy ma nem vonultak ki a parlament elé, bár ez a kormány szempontjából kívánatos lett volna. Sőt a kormány tagjai nem látnak oldaluk mellett a szocialistákat, meg sem jelentek a parlamentben. *Justh Gyula* ház elnök délelőtt fél 10 órakor jelent meg a Házban. Kévéssel megjelenése után *Kazár Adolf* miniszterelnökségi segédhivatali igazgató a miniszterelnök megbízásából egy pecsétes borítékot adott át neki, mely az elnapoló királyi kéziratot tartalmazta. Ekkor jelent meg a Házban *Sodll Kálmán* is, ki azonnal a házelnökhöz sietett és ezzel néhány percig konferált.

Ezalatt gyülekeztek a képviselők és a karzatok is zsúfolásig megteltek. *Justh* elnök fél 11 órakor nyitotta meg az ülést. Felolvastatta a multkori elnapoló királyi kéziratot, majd jelentette, hogy újabb királyi kézirat érkezett, melyet nyomban fel-

olvastatott. *E szerint a király a Házat 1906 március 1-ig elnapolja.*

Ezután *Apponyi Albert* gróf benyújtotta a vezérőlbizottság határozati javaslatát, mely tiltakozik az elnapolás ellen.

Tisza István gróf a szabadelvűpárt nevében hozzájárul a javaslatához.

Batthyány Tivadar gróf indítványt jegyeztet be, mely szerint a Ház küldjön ki 35 tagu bizottságot a választójog megvalósítására.

Budapest, dec. 19. *Apponyi Albert* gróf hosszasan kritizálta a kormány eddigi eljárását. Szerinte a kormány második kinevezését nem is közölték a képviselőházzal, minthogy az október 10-iki királyi kézirat csak azt tartalmazza, hogy miután a képviselőház többsége és a korona közti egyetértés nem létesülhet és miután egy alkotmányos kormány kinevezése nem sikerült, ennélfogva képviselőház elnapolja.

Elnök *Rátkey László* el egy közbeszólásért rendreutasítja.

Tisza István gróf rövid beszédében kijelenti, hogy bár *Apponyi* beszédének, valamint az általa benyújtott határozati javaslatnak számos pontjával nem ért egyet, mégis, miután a mostani elnapolást törvénytellennek tartja, a szabadelvűpárt nevében csatlakozik a határozati javaslatához. Sokat beszélhetne még — úgy mond — arról, hogy ezen eljárás mennyire árt a dinasztának és a nemzetnek, de erre nem tartja alkalmasnak a jelen pillanatot.

Mezőffy Vilmos ajánlja, hogy ne vegyék tudomásul a királyi kéziratot és maradjanak együtt tanácskoznai.

Rátkey László csak azért szólal fel, hogy Európa parlamentjei megtudják, hogy a magyar nemzet szabadságáért küzd.

Ezután elnök elrendeli a szavazást, mely szerint az *Apponyi* által benyújtott szavazati javaslatot *Mezőffy Vilmos Héder-váry Lehel* és a nemzetiségi képviselők kivételével az egész ház megszavazza. Végre elnök meghatalmazást kér a háztól, hogy újévkor a Ház a királyt üdvözölhesse.

Ezzel az ülés véget ért.

A választói jog reformjának törvényjavaslata.

— A Zala eredeti távirati tudósítása. —

Budapest, dec. 19. A félhivatalos Magyar Távirati Iroda közli:

A belügyminiszter beváltotta ígérését, hogy a képviselőház összeüléseiig elkészíti az általános titkos, községenként való választói jogról szóló törvényjavaslatot, de mivel a politikai helyzet miatt a képviselőházban való megjelenése céltalannak látszik, a javaslatot bő indokollással és nagy arányú statisztikai adatokkal egyelőre sajtó útján teszi közzé, míg a viszonyok változtatával a javaslatot a képviselőházban be-

nyújthatja és ott annak alkotmányos tárgyalását biztosítottak tekintheti. A kormány ma közzéteszi a választói jogról szóló törvényjavaslatot indokollással és 240 oldalnyi statisztikai adattal egyetemben.

A javaslat szerint választó minden férfi, aki 24-ik életévét betöltötte és irni és olvasni tud. A választókerületek szavazás céljára kisebb szavazó körökre oszlanak. Minden város, nagyközség és köryjegyzőség külön szavazókört alkot. Népesebb városokban és nagyközségben a szükséghez képest szintén több szavazókör alkotható, úgy, hogy a körbe tartozó kisközségek egyenként, vagy más községgel esetleg várossal külön szavazókört alkossanak. A választás közvetlen, titkosan, szavazólapokkal történik. Szavazhat, aki a névjegyzékben fel van véve. Szavazni csak személyesen lehet.

A képviselők száma a jelenlegi marad és a mandátum ideje szintén a jelenlegi öt év marad. A kerületek beosztásáról, a névjegyzékek új összeállításáról, a választások érvénye letett bíráskodásról külön törvény intézkedik. A belügyminiszter köteles e javaslatot a jelen törvényjavaslat kihirdetésétől számított egy év alatt befejezni.

Akik az eddigi választói törvények szerint választók voltak, habár irni és olvasni nem is tudnak, jogukat a törvény életbeléptét követő két ötélszakra még megtartják. — Jelen törvény a kerületek új beosztásával egyidejűleg lép életbe.

Az indokolás bevezetésében vázolja az aránytalanságokat, melyek a reformot elődázhatatlanul szükségessé teszik. Ezek leginkább a földadominimumban (census) és a kerületek beosztásaiban mutatkoznak. A földminimum például Aradmegyében 1 kor. 42 fill. és 35 kor. 30 fill. között, Bácsbodrogmegyében 12 kor. 46 fillér és 76 kor. 6 fillér között változik. Még visszasább az aránytalanság magában az egyes választókerületekben. A garbocbógdányi kerület (Abaujmege) egyik községében 2 korona 52 fillér, egy másikban pedig 20 korona 40 fillér a földminimum. A választók száma pedig egy-egy kerületben 139 és 12105 között váltakozik.

A reform nem képzelhető másképp, mint a választói jogonultség kiterjesztésével. Az indoklás erre két döntő körülményt hoz fel. 1904-ben az országban 1048,976 választó volt, az egész lakosságnak 623 százaléka. Tőlük nyugatra nincs ország, ahol az arányszám ilyen alacsony volna. A másik tény, hogy lényegileg ma is még azon vagyoni census van érvényben, melyet 1848-ban állítottunk fel, holott társadalmi viszonyaink azóta átalakultak. A művelődés a nép széles rétegei között terjed. Ez öntudatra ébresztette a szunyadó vágyakat.

Gazdasági életünk is gyökeresen megváltozott. A gyáripár fejlődése folytán a munkásság új rétegekkel bővült. Harom negyedek óta azóta, mindegyikkel új vágyak, új eszmék születtek. Ezek azonban ma jóformán számúzve vannak a parlamentből. A parlamentben a nép nem jutván szóhoz, érdekei sem lehetnek kielégítően képviselve. A nép erkölcsi és gazdasági bajai, a tömeges kivándorlás ékeken szóló kisérői eddigi választási rendszerünknek.

Magyarországban a jelenlegi választói életkort (20 év) betöltött férfiak száma 4,323,940; ebből választói joggal nem bír 3,302,119, azaz a férfínépességnek 77,5 százaléka és a 1,86,095

szoknak az irni és olvasni tudó 20 éven felüli férfiaknak a száma, akiknek ma nincs választói jogosultsága. — Az egyes foglalkozási ágakat tekintve a földbirtokos osztályból nem választó 57 százalék, a két holdon aluliakat hozzászámítva 54 százalék. Még rosszabb az iparosok helyzete. *Itt 66 százalék van kizárva.*

Valamivel kedvezőbb a kereskedők aránya. *Itt 44 százalék van kizárva.*

A választói jog kiterjesztése tehát nemcsak a munkások, hanem a polgári társadalom érdekeit is közelről érinti. A tapasztalat azt igazolja, hogy az általános választói jog az elégtelen társadalmi osztályok forradalmi törekvéseinek legjobb ellenszere, valóságos biztosító szelepe a társadalomnak falait férszítő erőszakos célszavak ellen. A legjogosultabb politikai törekvés is gyakorta erőszakos eszközökhöz folyamodik, ha mindenáron kikeresztik a parlamentből és viszont a forradalmi törekvés is törvényes formák között igyekszik érvényesülni, ha a parlamentben szóhoz juthat. Így az általános választói jog az elégtelen társadalmi osztályok forradalmi törekvéseinek legjobb ellenszere.

Az általános választói jog mellett szót továbbá az a kétségtelen tény, hogy vajmi nehéz találni olyan rendszert, mely helyébe volna tehető.

A cenzus rendszere erre nem alkalmas, mert miut *Bismarck* mondta minden cenzusban sok az önkény. — Sajátos hazai viszonyaink mellett pedig a cenzus megtartásának meg újabb nehézségei az, hogy választói jognak minden olyan kiterjesztése, mely cenzus leszállítására lenne alapítva, a magyar elemet a jelenleginél hátrányosabb helyzetbe hozná. A választók jelenlegi számában a magyar 56,2 százalékat tesz ki. *A földműves osztályban* a magyarság az összes népességből messze mögötte marad a magyarságra eső aránynak is. Ebből következik, hogy minden olyan cenzusos reform, mely a földműves osztályt nagyobb tömegben juttatja választói joghoz a magyarság százalékat megrontja és — pedig annál is inkább, minél lejjebb szállunk.

A földadó-cenzus megállapításánál a statisztikai adatok azt mondják, hogy cenzus leszállítására alapított választási reform mindenképpen gyöngytené a magyar állam *nemzeti jellegét*, de rosszabbodnék a magyar elem aránya akkor is, ha különös korlátozás nélkül minden 245 polgárból 5 felruháztatnék választói jogosultsággal, mert 3.895.357 főnyi 24 éven felüli férfi népességből csak 57,7 százalék a magyar.

Ezen szempontok vezetik a törvényjavaslatot, midőn a választói jogosultságot az *írás-olvasáshoz köti*. A 3.895.257 főnyi 24 éven felüli férfi népességből olvas : 2.621.827, ebből magyar 61,4 százalék. Ha tehát a választói jogot az írni-olvasáshoz kötik, a magyar elem jelenlegi aránya nem romlik, hanem legalább egyelőre, amíg a nemzetiségek a mostani arányban szerepelnek az írni-olvasni tudók között, tetemesen javul.

Ezen megszorítás elvileg is leginkább igazolható mert csak a teljesen műveletlen elemeket zárja ki a választói jogosultságból anélkül, hogy a népesség zömének az alkotmányos ügyekre való befolyását csökkentené.

Néztek miként alakulna a választói jog, ha azt a *magyar írás-olvasáshoz kötik* ezen reformot?

Az ország lakosságának igen nagy részére rendkívül nagy jogfosztással járna. *Arvamegyében* például a választók jelenlegi száma 10.873; a magyar írás és olvasás feltétel mellett pedig 18.876 főnyi 24 éven felüli népességből csak

1900 szavazhatna. *Krassószőrénymegyében* jelenleg a választók száma 24.697; a magyar írás és olvasás feltétele mellett pedig 100.000 főnyi 24 éven felüli népességből csak 12.000 kapna választói jogot.

A *foglalkozási ágak* képviselőit illetőleg a statisztikából kiviláglik, hogy lényegesebb változás csak a *munkásosztály javára áll be*, mert ezen osztály jelenleg a választók között 6 százalékkal szerepel, a jövőben pedig 43,6 százalékkal fog szerepelni. *A munkás választók száma 58732 ról 1144.691 főre emelkedik.*

Az indokolás befejezésében azt mondja: a magyar képviselőházban egy emberöltő óta sohasem aludt ki az általános választói jog eszméje s a hazának mindig tekintélyes része volt az, mely ébren tartotta és megvalósítását sürgette. Már 1872-beu terjesztették be *Irányi Dániel* és társai — egy törvényjavaslatot, — mely az általános választói jogot, a titkos szavazást és a választókerületeknek a népesség aránya szerinti igazságos felosztását követelte. Ugyanakkor terjesztett be *Schwartz Gyula* egy másik javaslatot, mely a most beterveztetthez nagyon hasonlóan minden 20 éves önálló, írni és olvasni tudó férfinak kívánta a választói jogot megadni. *A régi törekvések megvalósítását akarja biztosítani a törvényjavaslat.*

Gabona-üzlet.

(Távirati tudósítás.)

Budapest, december 19.

Készáru üzlet:

Mérsékelt forgalom mellett árák változatlanok

Katáridő-üzlet:

buza áprilisra	17 16
októberre	18 78
zab áprilisra	14 26
tengeri májusra	13 58
roza áprilisra	14 18

Hegedűszerkeztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLLÖP FIA

12930 tkv. 1905.

522—1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Pollák Zsigmond kuzmineci lakos végrehajthatónak Tóth Miklósné szül. Billege Katalin sormási lakos végrehajtást szenvedett elleni 95 kor. 89 fill. hátralékos tőke, 12 kor. 80 fill. árverés kérelmi, további Weisz Jakab kereskedő nagykanizsai lakos csatlakozott végrehajthatónak ugyanazon végrehajtást szenvedett elleni 60 kor. 20 fillér tőke, ennek 1903 évi június hó 25 napjától járó 6% kamatai, 7 kor. 05 fillér óvási, 1 kor. közlési. 1/3% váltó díj, 15 kor. 50 fill. per, 9 kor. 60 fill. végrehajtás kérelmi és a még felmerülő költségek ir. végrehajtás ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó, s a sormási 439 sztkvben A I. 1—2 sor 87 hrsz sibi népsors, ház-, udvar és kert, valamint a 1637/a hrsz dallosi zöldi szántóföld 891 kor. becsértékben

1905. évi decz. hó 27-ik napján d. e. 10 órakor Sormás községhezánál dr. Weisz Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen, eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%,-át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1905. évi október hó 5-ik napján.

GOZONY,
kir. törvszéki bír.

12931. tkv. 905.

521—1.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Koszoru László és neje Hampos Rozália végrehajthatónak, Varga István és neje Szisa Erzsébet végrehajtást szenvedett elleni bírói letétbe helyezendő 2200 kor. tőke, 74 kor. 50 f. per, 37 kor. 90 f. végrehajtás kérelmi, 84 kor. 60 f. árverés kérelmi eddigi 40 kor, jelenlegi árverés kérelmi —, további a délzalai takarékpénztár végrehajthatónak ugyanazon végrehajtást szenvedettek elleni 600 kor. tőke, ennek 1902. évi június 11-ik napjától járó 8% kamatai, a félévenként lejárt kamatok 8%, késedelmi kamatai, 47 kor. 20 f. per, 24 korona 80 f. végrehajtás kérelmi, 28 kor. 30 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében, a nkanizsai kir. törvszék területéhez tartozó s a

1. magyarszerdahelyi 429 sztkvben A I. 784/b. hrsz. alatt felvett szántó és parlag a cserhádi dűlőben 39 korona,

2. a magyarszerdahelyi 38 sztkvben A I. 37-hrszám alatt felvett ház, udvar, kert és pajtának Varga István és neje Szisa Erzsébetet illető feleresze 733 kor. becsértékben

1905. évi dec. 28-ik napján délelőtt 10 órakor Magyarszerdahely községhezánál dr. Weisz Lajos és Simon Gábor felperesi ügyvédek vagy helyettesei közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%,-át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1905. évi október hó 5 napján.

GOZONY,
kir. törvszéki bír.

Egy külön bejáratu csinosan butorozott niteai szoba a Sugár-utcában kiadó. Bővebbet *Halvax Prigyes* üzletében.

Eladó.

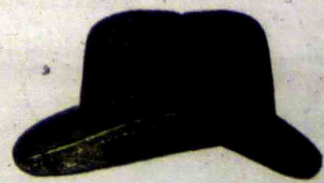
Egy jó karban levő zongora, egy réz szamovár, egy üst, egy fürdőkád egy fagyalt gép. Bővebb felvilágosítást ad Brück M. és Társa szállító cég

Méltartásban nélkülözhetetlen

✦ „GLORIA“ lakkbronz, ✦

hasznáható mindenemű tárgy azonnali meg- arányozásához. — Egy doboz ára 70 fillér.

Kapható: Fischel Füllöp Fia könyv- és papír- kereskedésben Nagykanizsán.

U rak figyelmebe! =
Legújabb divatu

őszi és téli, férfi- és fiu-kalapok megérkeztek 3, 4 és 5 koronáért kapható

Wellisch Márkus

kizárólagos férfi- és fiu-kalap és sapka-raktárban Fülöp. Nagykanizsa. Fizetési szabályok.

Kizárólagos eladás Habig P. C., Guis Bossi, Pichler Antal és Bevin Co. udv. kalapgyárakból.

Cylinder-kölcsönző intézet!

Nem találhatunk alkalmasabb, értékesebb és czélszerűbb ajándéknak valót, mint egy jó

„KÖNYVET.”

A könyv oly maradandó becsesel bíró ajándék, mely minden más tárgyat fölülmul.

A könyvet nem unjuk meg! nem megy ki a divatból! hanem egy örök emlékül szolgál.

Könyvet rangkülömbőség nélkül

bárkinek adhatunk, mivel az irodalomban találhatunk minden műveltséggel bíró és minden koru egyén számára valami alkalmat.

Raktáraitam különösen a

KARÁCSONYI

ÉS

ÜJÉVI

alkalomra választékosan rendeztem be,

a magyar nemzet legjelesebb irodalmán

kivül, még az idegen nemzet ismertebb műveit is megszereztem, úgy szintén választékos gyűjteményt tartok

ifjúsági iratokból, képeskönyvekből, emlék- és imakönyvekből, fénykép-albumokból

a legremekbe kiállításban, ir. mappákból (teljesen felszerelve), íróasztali tintatartókól, valamint a legújabb divatu

LEVÉLPAPIROKBÓL,

melyeket a legelőnyösebb feltételek mellett számíthatom.

Az igen-tisztelt n. é. közönségnek szíves figyelmébe ajánlva, vagyok tisztelettel

Fischel Fülöp

könyv- és papirkereskedő

NAGYKANIZSÁN.

Vicéki megbízások kiváló figyelemmel eszközöztetek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa
Fischel Páló P. könyvkereskedésében. Városház-palota.

TELEFON: 108.

Ejőzások és hirdetések:

Fischel Páló P. könyvkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához borítva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	5.- "
Egész évre	10.- "

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.00 K.
Negyedévre	3.00 "
Félévre	5.- "
Egész évre	10.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
őnnapnapok kivételével.

Felolvaszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztőfőúr: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Március elsejéig.

Nagykanizsa, 1905. december 20.

(=) Tehát megint új moratorium a bécsi Burg számára.

Ujabb próbálkozás a magyar nemzet kifárasztására. Mert az már még sem igaz, hogy meg ne lehetne törni a nemzeti ellenállást. Csak föl kell ébreszteni a hagyományos magyar türelmetlenséget.

A bécsi Burg politikai bankárjai most az időre kötnek üzleteket; mivel az idő a politikában is pénz. Nem sietnek beváltani a váltóikat; mert tudják, hogy van reál elég idő.

Március elsejéig nagyon sok minden történhetik. Esetleg nagyon előnyös fordulat következhetik be a leszámítolásra nézve.

Ami azonban a moratoriumokat a Burg politikai bankárjai részéről eddig tartalommal töltötte meg: a reménység, hogy a szövetkezett ellenzék szétmállik, — ma már politikai üzlet szempontjából teljesen deválódott.

Ezek a makacs szövetkezett pártok — noha egyiket másikat bizonyos elvek tekintetében mértőfödek választják el — bámulatos és határozottan Burg-boszantó kitartással, szilárdsággal győzték le a szétrobbantási kísérleteket.

Kristóffy talán a fejét merete volna rátenni, hogy az általános titkos választójog kérdése olyan dinamit lesz, amely a koalíció föltétlenül szétrobbantja. Még pedig jóval december 19-edike előtt.

A jelek erre nézve csakugyan biztatóak voltak. Rengeteg módon hizhattak a Burg politikusai.

A szocialisták rudnak álltak.

Hanem hát sokáig tartott a rengeteg módon való hizodalom; mert a szocialisták az utolsó pillanatban — úgy látszik elövtették a jobbik, a magyar eszöket, és belátták, hogy — ha a magyar nemzet jogéletének tartalmából óhajtának a maguk számára is részt — rémségesen elhibázott dolog ennek elérése, kivívása végett a nemzet elenyésző kisebbségével szövetkezni a nemzet nagy többsége ellen, tehát a nemzeti akarat ellen; mikor voltaképpen ebben a nemzeti többségben, a szövetkezett ellenzékben is vannak pártok, amelyek készek az állami jogélet tartalmából részt adni

azoknak is, kik polgári jogokat a parlamenttel szemben eddig nem élveztek.

Igy történt azután, hogy az általános titkos választójog sem dinamit, sem mézesmadzag gyanánt nem vált be. A koalíció a választójog kérdésének ereje nem robbantotta szét; a szocialistákat nem terelte a haladó-párt hámjába.

Nem csoda, hogy olyan éktelen fejvesztettség, vala a haladó-párt vonalain december 18-án; mikor hire futott, hogy a szocialisták elállottak mindenféle tüntető felvonulástól.

Ez nagyon leverő, számítás-zavaró fordulat volt. Ez még tábornagyrak urék számításai köreiből is nagy zavarokat okozhatott. Talán a csákóját is földhöz vágta mérgében.

Mi a menydörgős mennykő ütött ezek közé a hazátlan bitangok, a társadalom csöcselékje közé?

Bizonyosan ilyenforma igékben tört ki belőle a harag.

Pedig hát nem az istennyila dolgozott itt, hanem a belátásnak az az elnyaradhatatlan kis sugara, mely rendszeren az utolsó pillanatokban állítja meg a vakon rohauókat, az örvény szélén, — belevilágítván az örvénybe, amelybe jutniok kell, ha meg nem állanak.

A belátásnak ez a sugara állította meg a szocialistákat is a magyar nemzet többsége ellen való szövetkezés örvényének szélén.

Nagyon jól tették, hogy megállottak.

A függetlenségi párt, mely a szövetkezett ellenzék keretében becsületes őszinteséggel képviseli jogos követeléseket, sokkal szebb, megfelelőbb elhelyezkedési keret számukra, mint hogyhe a nemzeti-követelések ellenségeivel, az alkotmány elnyomóival, pusztítóival szövetkeznek. Ilyen módon nem lehet helyet hódítani az állami jogélet keretei között.

No de hát mit csinál a haladó-párt március elsejéig a moratoriummal ha a szocialisták kiálltak a hámból; s a szabad-elpárt is állást foglalt ellene? . . .

Most már csak dolgozzék erősen az általános, titkos választójog keresztülvitele mellett; hogy mire ennek alapján megtörténnek az új választások, — a parlamentbe kerülő haladó-párti képviselőket — a mi-

niszterelnök legalább megszámlálhassa az öt ujján. Ha nagyon sokat nem mondtunk!

A fiúmei kormányzó lemondása. A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy Szapary Pál gróf, fiúmei kormányzó, a főrendiház és képviselőház tegnapi szavazásának hatása alatt beadta lemondását.

Somogy megye ellenállása. — Kaposvárról táviratozzák: A vármegye törvényhatóságának a passzív ellenállásra vonatkozó határozatát Kristóffy belügyminiszter tegnap harmadszor is megsemmisítette és fölhívta az alispánt, — hogy rendeleteinek végrehajtására vonatkozólag három napon belül jelentést tegyen, ellenkező esetben a vármegyei tisztviselőkkel szemben a legenergiusabb eszközöket fogja alkalmazni. Gapsovits Károly főjegyző, alispán-helyettes már ma megtette jelentését. Kijelentette, hogy a rendeletet végre nem hajthatja, nem pedig azért, mert rendelet a vármegye közönségéhez van címelve, bár szövegében a végrehajtásra az alispán utasított, s így a törvényhatósági bizottság megkérdése nélkül nem intézkedik; de nem intézkedhetik azért sem, mert a törvényhatósági bizottság megtiltotta, annak tilalma ellenére pedig a rendeletet végre nem hajtja, hanem a januári megyegyűlés elé terjeszti.

A király személyekörül miniszterség. — Kedden este politikai körökben azt beszélték, hogy a király személye körüli miniszteri tárcát Baranyamegye és Pécs város távozó főispánjával, báró Fejérváry Imrével, a miniszterelnök fiával töltik be. A hír annál valószínűbb, mert az agg tábornagyrak családja eddig is állandóan a miniszterelnök mellé rendelte a baranyai főispánt. Most erre alkalmasabb mód kínálkozik a fent említett kinevezéssel.

Főispánok lemondása. A főispáni karban az utóbbi napok eseményeinek hatása alatt erős mozgalom indult meg állásaik odahagyása iránt. Természetesen a régi aera főispánjairól van szó. Ujjában a következők mondták le vagy sürgették lemondásuk elintézését.

Tallán Gyula, Somogy megye főispánja aki már régebben lemondott. Fölmentése a napokban már meg is történik.

Dr. báró Fejérváry Imre, Baranyamegye és Pécs sz. kir. város főispánja, aki 1897 tavaszán foglalta el hivatalát, gróf Tisza Istvánnak és kabinetjének lemondásakor szintén leköszönt a bizalmi állásról s azóta „kizárólagos erkölcsi kötelességből és politikai illemből maradt meg helyén és csupán adminisztratív tevékenységet fejtett ki.” Idejének legnagyobb részét édes apja, az előrehaladott koru és folyton gyengélkedő báró Fejérváry Géza miniszterelnök oldala mellett töltötte. Bizalmasai beszéltek, hogy már lemondásának átadásakor kijelentette, hogy az erőszak politikájában aktív részt nem vesz; megmarad helyén addig, ameddig a törvény alapján állhat, de mihelyt ez alapról le kellene lépnie vagy csak rendkívüli hatakkörrel főruházva kellene akciósba lépnie — távozik helyéről. Ugy látszik: ennek az ideje elkövetkezett, mert folyó hó 17-én a belügyminiszternél megszergette fölmentését. Ő is megkapja a fölmentést a napokban. Azt is megírhatjuk, hogy a jelenlegi kormány a megüresedő főispáni székre új főispánt nem fog kinevezni. A főispáni teendőket ideiglenesen a belügyminiszter főbatalmassá vá-

a vármegyénél Kossits Kamill alispán, Pécs sz. kir. város törvényhatóságánál Nendtvich Andor helyettes polgármester fogja elvégezni. Az alispán és polgármester ez ügyben szombaton bárr Fejérváry Imre főispánnal szintén a fővárosba utaztak s itt Kristóffyval megbeszélték a dolgot.

Lalínovics Pál, bács-Bodrogmegye főispánja, ki tudvalevőleg már be se járt hivatalába, szintén megsürgötte lemondásának elintőzését, amit nem halogathat tovább a belügyi kormányzat.

Turóczy Vilmos, Nyitra megye főispánja is erőlyesen megsürgötte fölmentését és ugyanezt tette Molnár Viktor, Temešmegye főispánja. A közel napokban tehát tömeges főispán-felmentésekre van kilátás.

Városok és vármegyék.

× **Cigányügy.** Országszerte megindult az az akció, mely a cigány gyermekeknek állami gyermekmenhelyekben leendő elhelyezését célozza Vármegyénkben is történt ez irányban intézkedés. Egyik másik hatóság már elszállította a területén levő cigány gyerekeket. Most Zalaegerszeg város árvaszéke mondta ki a hatósága területén illetőséggel bíró és ez idő szerint itt tartózkodó cigány gyermekeknek a szombathelyi állami gyermekmenhelybe leendő beszállítását. Kérdés azonban, hogy miként fogják a rendelkezést végrehajthatni, mert a cigányok nem egy könnyen adják oda gyermekeiket.

× **Villamvilágítás Keszthelyen.** Megemlékeztünk már arról a tervről, mely szerint Keszthelyen is be akarják vezetni a villamvilágítást. Mint tudósítónk írja, a célra részvénytársaság van alakulóban, mely a részvények jegyzésére ma felhívást bocsájtott ki.

HIREK.

— **A hivatalos lapból.** Az igazságügyi miniszter Horváth Gyula nagykanizsai kir. törvényeségi irodalgazgatót a IX. fizetési osztály 3. fokozatába nevezte ki. — A vallás és közoktatásügyi miniszter Németh Mihály nagykanizsai állami polgári iskolai tanítót az IX. fizetési osztályba, Komlódy Teréz eszaktornyai polgári iskolai segédtanítónót a X. fizetési osztályba rendes tanítónóvá nevezte ki.

— **Halálozás.** Scherz Emil a nagykanizsai gőzfürdő népszerű bérlője, tegnap reggel 54 éves korában meghalt. Halálát felesége, szül. Novák Juliánna, rokonsága és számos barátja gyászolja. — Ma délután temették nagy részvétellel.

— **Halál az utcán.** Bago István borsfai földműves ma délelőtti összecsesett a nagykanizsai piacon és mire orvost hívtak, meghalt. Szívszélhűdés érte. Beszállították a temető halottas kamrájába.

— **Törvényjavaslat-tervezet.** Tegnap este vaiaimivel késelt a Zala megjelenése. A késés oka, mint ezt olvasóinkkal közöltük, az volt, hogy késő délután távirati uton megkaptuk a Kristóffy-féle választójogi törvényjavaslat tervezetét. Délután 3 órától fél 6 óráig megszakitás nélkül kaptuk a táviratokat a tegnapi országgyűlésről és a törvényjavaslat tervezetéről. Összesen harminckilenc táviratlapot kaptunk, körülbelül ezerhatszáz szóval. Ekkora telegrammaligha érkezett még Nagykanizsára. De dacára e horribilis anyagnak, nagyobb fennakadás nem történt. Nyomdánkban égett a munka a szedők kezén és egy óra lefolyása alatt készen volt a tervezet ismertetésének sze-

dése. *Ezzel megelőztük az ország összes lapjait.* Ma reggel megkaptuk az egész tervezet. Hatalmas kötet 250 oldalal. Szerzőként rajza Kristóffy József belügyminiszter szerepel.

— **A mai nagy forgalom.** Ma oly élénk és forgalmas volt a nagykanizsai hetivásár, milyen már rég nem. Az ünnepek előtt mindenki siet bevásárolni és megadnak minden árat, amit csak kérnek. Ezért nemcsak forgalmás, hanem drága is volt a mai hetivásár.

— **Krisztkindli-vadászat.** Az ilhárosberényi báró Inkey családban ugy látszik hagyományos szép szokássá vált a jótékonyág. Mióta ismerjük, karácsony előtt az uradalomban s az általuk bérebevett vadászterületeken mindig szoktak nagy vadászatokot tartani azon célból, hogy a zsákmányul ejtett vadakat, mint krisztkindlit szétosszák ösmerőseik, gazdatiszteik, papok tanítók, jegyzők, hivatalnokok stb. között. Boldogult Inkey István ilyen alkalommal 4-5 száz darab vadat elajándékozott. Szállt is rá az áldás, száll még haló poráira is. Alig vették át jeles fia József és Pál az ősi birtokot, atyjuk példáját ők is követni akarják. Már megkezdtek a vadászatokot, hogy a kikhez évek óta beköszöntött, azokhoz a krisztkindli ez évben is beállíthasson legalább egy tapsifülessel. Maguk a bárók ugyan akadályozva vannak ez időszereint a vadászaton való részvételben, de azért a krisztkindlinek elmaradni nem szabad. Erdőszeiket bízták meg ez évben a szükséges mennyiségű vad beszerzésével. Tegnap a sandi mezőkön tartott e célból hajtóvadászatot Mikoláček György denesi főerdész több jó barátjával. Dacára annak, hogy a vadászat nem mutatott fel olyan szép eredményt, mint várni lehetett volna, azért a társaság folyton vidám hangulatban volt, mintha csak előre ösztöztak volna már azoknak örömeiben, akiknek asztalára az elejtett nyulak, fácánok, foglyok kerülnek. Nem hiányoztak természetesen a szemfüles gibicék sem. — Tudósítónk is azok közé tartozott — akik puska helyett botot tartottak kezükben s egy-egy puskával mellett foglaltak állást. A gibic, mint a kártyánál, ugy a vadászatnál sem igen kedves alak. Minden egyes elhibázott lövés után hallatja nemtetszésének nyilvánítását és utasításokat ad, mert tudvaleg, hogy a gibic mindig a legjobb kártyás és legjobb lövő. Holnap ugy tudjuk a csicsói mezőket vadászszák meg.

— **Földrengés.** Tegnap éjszaka Mura közben, Kisszabadkán, Murakirályon 11 óra 15 perckor hullámos és 20 másodpercig tartó erős földrengést éreztek. Kisszabadkán a rengés következtében a falórák megálltak, a falhoz támasztott tárgyak eldőlték, szerencsére azonban egyéb kárt nem okozott.

— **A Balatonvidék borüzlete.** Tapolcáról írják: Rég nem volt a borforgalom a Balaton vidékén oly nagy, mint az idén. Három hét óta mintegy 30.000 hektoliter bort adtak el, amelynek egy része az országban maradt, nagy része azonban külföldre ment.

— **Fogyasztási adó kezelése Zalaegerszegen.** A város vezetősége a múlt tapasztalatain okulva azt határozta el, hogy a fogyasztási adókra, a jövő 1906. évre az összes adókötelesekkel, a mennyiben ez lehetséges, klogyozik. Ezzel teret nyújt a szabad forgalom emelésének és a városnak e részbeni jövődelimét biztosabb alapra fekteti. E célból meghívást kaptak az összes italmérők, mészárosok, hentesek és bor-

kereskedők, a kikkel a város polgármestere az egyezés megkötésére nézve tárgyalásokat folytat. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy Zalaegerszegen a polgármesteri hivatalban mit sem tudnak arról, mintha a pénzügyi kincstár a várostól a fogyasztási adó bérletet megvonni akarná és másnak szándékoznék kiadni.

— **Sztrájkoló diákok.** Eszéken az ottani realgimnázium V. osztályának tanulói megharagudtak Boicic tanárra aki a megbetegedett vegyeszeti tanárt helyettesítvén, vegytan helyett horvát nyelvből vizsgáztatta a fiukat, akik rossz feleletet adtak és sok szakunda lett a helyettesítés szomorú következménye. A tanulók bosszura gondoltak és a mikor Boicic tanár a legközelebbi órára bement az osztályba — nem volt abban a diáknak még hirmondója se. Megbeszélés alapján sztrájkba léptek a tanár ellen. A megindított vizsgálat csakhamar kipuhította a sztrájk szervezőit, azokkal alaposan elbánt a tanári tanácsközmány és most ismét helyre állt a rend.

— **Csendélet Keszthelyen.** A következő tömeges tudósítást kaptuk Keszthelyről: Molnár Ignác kereskedőnek ablakán f. hó 15-én ismeretlen tettes belélt. A revolverből lött golyót az ablakok közt megtalálták. — Beck Ede ligetutcai házának ablakait 16-án az esti órákban nagy kövekkel dobálták be. A zuhanásra és ablakfüveg csörömpölésre ugy megijedt a háztulajdonos fia, hogy egész éjjel alig bírták magához téríteni. Ugyancsak 16-án éjjel Góré Ferenc pékmester egyik segédje, tejszével támadt alvó társára, kit borzasztóan összevagdalt. A sulyosan sérült, kit f. jén- és mellén értek a sulyos vágások, aligha fog felgyógyulni. A tett oka régebbi ellenséges viselkedésre vezethető vissza.

— **Az 1898. IV. törvénycikk végrehajtása és az O. M. K. E.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület fölterjesztésben fordult a kereskedelemügyi miniszterhez az 1898. évi IV. törvénycikk végrehajtási, terve a vasuti forgalomban való érvényesítése tárgyában. A fölterjesztés utal arra, hogy bár a nevezett törvényekket azon elvnek szemmel tartásával hajtották végre, hogy minden községnek csak egy hivatalos neve legyen, mégis a hazai vasuti vállalatok nem alkalmazkodnak teljesen az új renhdhez, hanem egyes vasuti állomások megjelölésére még mindig azon községnek régi, de már hivatalosan megszünt nevét használják, melyet az állomás érint, illetve amelyhez legközelebb fekszik. A fölterjesztés rámutatva azon hátrányokra, amelyek e rendszerből a kereskedelmi érdekekre hátramlanak, kéri, hogy azon állomások, amelyek még olyan községek nevét a törvény megváltoztatta ez új névvel láttassanak el s ezen a néven kezeltessenek a vasutak hivatalos kiadványaiban, ügyvitelében és forgalmában.

— **A husfogyasztási adó eltörlése.** Az országot valósággal megnyomorítja az egyre fokozódó husdrágaság, ám az állam ezzel keveset törődik. A régi kormányok fináncgeniálitása találta ki a husfogyasztási adót és ennek a nyűgét keservesen nyögjük ma, amikor a husárok hihetetlenül magasra szöktek. — Szabó Kálmán orsz. képviselő érdekes kérdést vetett föl szüire Nagyvárad város közigazgatási bizottságának minapi ülésén. A pénzügyigazgatósági jelentés kapcsán panaszkolta, hogy a husfogyasztási adó egyike a legigazságtalanabb adóknak, mely föltétlenül eltörlendő volna. Azt szerette volna tehát elérni, hogy a közigazgatási bizottság írjon föl a kormányhoz, hogy a husfogyasztási adót a méltányosság követelményei alapján törölje el. A közigazgatási bizottság a

Kérés fölvetésére nem találták a mai zavaros időpontot alkalomszerűnek s megállapodott abban, hogy majd az évi jelentés keretében, januári ülésén terjeszkedik ki erre a kérdésre részletesebben.

— **Hírlapiróbból rendőrtiszt.** Fejérváry Imre báró dr. Pécs szab. kir. város és Baranya vármegye főispánja Ország József végzett joghallgatót, a Pécsi Közlöny volt segédszerkesztőjét, Pécs szab. kir. város rendőrkapitányához tiszteletbeli fogalmazóvá nevezte ki.

— **Hazafelé.** Oda át Amerikában nem minden embernek foslik úgy a hárs ahogyan a sok kivándorlóra — csábító levélben írják s hazát elhagytak. Kerekes József nem sok jót talált az új világban. A pacsai járásból kivándorolt római csalógtattak ki. El is ment szegény-fejé, az uton azonban megbetegedett, amíg meggyógyult, elfogyott a pénze. A szegény ember sehánig nem tudott munkát kapni s nem volt ahová lebujsa a fejét. Végre felgadták egy szénbányába, ahol rettenetes sorsa volt. Itt egy panasos levelet régi uraságának, amelyben annyi pénzt kér, hogy hazajöhessen. A pénzt elküldték neki, most utban van hazafelé. Leveleiben a többek közt így ír: Mikor az örökös sötétségben dolgozom, eszembe jut a mi szép mezők és inkább ott halok meg örökös cselésorban, mint itt a föld gyomrában töltsöm el életemet. Illéséges cselédje leszek, nagyságos uram, csak segítsen vissza az én édes hazámba, mert megszokad érte a szívem.

— **Választmányi gyűlés.** A magántisztviselők nagykanizsai bizottságának választmányára Maurer Károly elnöklésével szombaton este ülést tartott a Polgári Egylet helyiségében. A gyűlésen Maurer Károly elnök több tag kivánságára azt a kérdést vetette fel, vajjon nem lenne célszerű, hogy a nagykanizsai magántisztviselők több vidéki magántisztviselő egyesület mintájára önálló egyesületté alakuljon. A nagykanizsai magántisztviselők hasonló célokért küzdenének, mint a szövetség központja; az eddigi működés iránya sem változnék, és továbbra is összeköttetésben lennének a központtal. Az egész mozgalom célja az, hogy a bizottságnak ne legyen kötelessége a tagdíj nagy részének fektetése a központhoz. A választmány a felvetett eszmét előben helyeselte. Az alapszabályok kidolgozására a következő bizottságot küldötte ki: Maurer Károly elnök, Eperjessy Gábor alelnök, Hochflus Soma titkár, Révész Lajos és László Vilmos választmányi tagok. A választmány az 1906. évi márciusi közgyűlés elé fogja venni a tervet. Önálló egyesületté 1907-ben fognak alakulni. Itt említjük meg azt is, hogy a tagok sorában mozgalom indult meg, hogy a magántisztviselők egyik nagykanizsai egyesületébe belépjenek. Ez természetesen a szövetségen kívül álló mozgalom.

— **Kiállítás Keszthelyen.** Az „Otthon-kör” szombattól kezdve négy napon át, a Hungária szálloda nagytermében néhány hazai ipartermékből kiállítást rendez. Gyarmathy Zsigáné a híres kalotaszegi varrottasokból küldött gyűjteményt. Az apatini kosárfonók szövetezete pedig vesszőből, gyékényből fonott tárgyakat állít ki. Rzenkívül több helybeli kereskedő vesz részt honi ipartermékekkel.

Mulatságok.

— **A Nagykanizsai Társaság** december 21-én, könyvtára alapja javára Sylvester-estélyt rendez. Belépődíj: Személyjegyet 2 kor, családjegyet 3 kor. Tagok által hívott vendégek zivizesen láttatnak. Kezdeté 9 órákor.

* **Meghívók.** Bálokra és egyéb mulatságokra meghívókat és táncreudeket a legelőgásabb kivételben jutányos áron készít lapunk könyvnyomdájára (Fischel Fülöp fia cég nyomdai műintézete.)

Szerkesztői üzenetek.

Jogász. Törvényszéki rovatunk ismét — a régi élénk és kimerítő lesz. Pár héten át ebben akadályozva voltunk.

N. N.-t. helyben. A karácsonyi verset köszönjük szombaton hozzuk. A másikat, sajnálatlaltal nem közölhetjük, mert versek közlésére, ha csak nem aktuálisak, nincs helyünk.

F. L. helyben. A karácsonyi vers igen szép, de, sajnos, elkésett vele. Ebből a genreből korábban kaptunk egyet. Egyébb közleményeit köszönjük. A karácsonyi vérs kőziratát kivételesen megőriztük és szívesen visszajuttatjuk.

Krp. Zalaegerszeg. Szíves elismerő sorral nagyon kellemesen érintenek bennünket. Köszönjük.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Fejérváry a királynál.

Budapest, december 20. Fejérváry Géza báró miniszterelnök, ki ma reggel utazott el Budapestre, délután Bécsbe érkezett. A király valószínűleg még a mai nap folyamán külön kihallgatáson fogadja a miniszterelnököt, ki a magyarországi helyzetről fog jelentést tenni.

Biharmegye Kristóty tervezete ellen.

Nagyvárad, december 20. Biharmegye törvényhatósága ma közgyűlést tartott, melyen többi között foglalkozott az általános választói jog kérdésével. — A vármegye általános választmányára azt javasolta: mondja ki a vármegye, — hogy a községenkénti titkos szavazást szükségesnek tartja, valamint szükségesnek tartja a választói jog kiterjesztését ama határig, míg az a nemzeti érdekeket nem éri. Ezt az indítványt a megye szabadelvűpártja is magáévá tette, melynek Tisza István gróf az egyik vezére. A gyűlésen Tisza István is felszólalt. Hosszu beszéd kíséretében külön javaslatot terjesztett be, melyben a választói jog fokozatos kiterjesztése mellett foglal állást és súlyos aggodalmának ad kifejezést az általános, községenkénti titkos választás behozatala iránt. A megyegyűlés a megkezdett akciót elvetve, Tisza István gróf indítványát fogadta el.

A pestmegyei tisztviselők értekezlete.

Budapest, december 20. Pestvármegyei tisztviselői ma bizalmas tanácskozást tartottak Pestvármegye székházán, melyen résztvettek az összes járások főszolgabírái és szolgabírái. A tanácskozáson megállapodtak azon együtetű eljárásban, melyet Beniczky alispán felfüggesztése esetén követnek.

A Pesti Hírlapot elkobozták.

Budapest, december 20. A budapesti kir. ügyészség indítványára a soros vizsgálóbíró ma elrendelte, a Pesti Hírlap mai számának elkobzását. A lap vezércikkét közöl, mely a tegnapi képviselőházi ülés eseményeivel foglalkozva, azzal vádolja a királyt, hogy törvénytértést követett el. A rendőrség emberei reggel megjelentek a P. H. szerkesztőségében és lefoglalták az összes példányokat. (Ugy látszik azonban, hogy itt is elkéstek, mert Nagykanizsára rendszeren megérkeztek a P. H. példányai. A Szerk.)

Legujabb.

A Fejérváry kormány lemondott.

A szabadelvűpárt határozott állásfoglalása meghozta a fordulatot. A Fejérváry kormány lemondott.

Bécs, dec. 20. (telefonjelentés) Fejérváry Géza báró ma délután Bécsbe érkezett. Megérkezése után azonnal kihallgatásra ment a királyhoz. Fejérváry ez alkalommal a királynak beadta az egész kabinelt lemondását. A király a döntést tartotta magának. Fejérváry délután visszautazott Budapestre.

Budapest, december 20. (távirat, érh. d. u. fél 6 óra) Bécsből jelentik, hogy Fejérváry a királynak benyújtotta az egész kabinelt lemondását. A király még nem döntött. Fejérváry délután 5 órákor visszaérkezett.

Aki legjobb minőségű iskolatöltényt,

Aki tartós és olesó gyermekruhát,

Aki elegáns férföltönt,

Aki divatos átmeneti kabátot,

Aki finom őszi-felöltöt,

Aki sikkes sportöltönt,

Aki szép és jó télikabátot,

Aki divatos kalap, és cipőt

óhajt vásárolni, az ne mulassa el megtekinteni

Ifj. Weisz Ignác

legnagyobb választéku ruharaktárát

Nagykanizsa, Erzsébet-királyné-tér 1.

(a „Nassauer” mellett)

Pontos és szolid kiszolgálás.

Világhírű

Messmer tea

Egyedüli elárúsítása

Strem és Klein

gyarmaltáru Nagykereskedőknél

Nagykanizsán.

MESSMER TEA**Pékség.**

Zalaegerszegen, a legjobb forgalmi helyen egy kész pékség azonnal kiadó. — Felvételek és házhoz a leggyorsabb.

Tulajdonos

Koszhehly Miksa.

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

21137—1905. szám.

Pályázati hirdetmény.

Nagykanizsa városnál elhalálozás folytán megüresedett 800 korona havi előleges részletekben fizetendő javadalmazás és 120 korona évi lakbérrel egybekötött kézbesítő szolgálai állásra ezzel pályázatot hirdettünk.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a kellőleg felszerelt kérvényeiket 1906 évi január 20-ik napjának d. u. 5 óráig a v. tanácsnál nyújtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1905 december 15-én.

Vécsey,
polgármester.1 liter
Jamaikai Rum**ft 1.60**Drogéria a Vörös kereszthez
Nagykanizsán.

Ha karácsonyi ajándéktárgynak

ÓRÁT akarunk venni,

akkor nézzük meg

a helybeli új órás-üzletet,

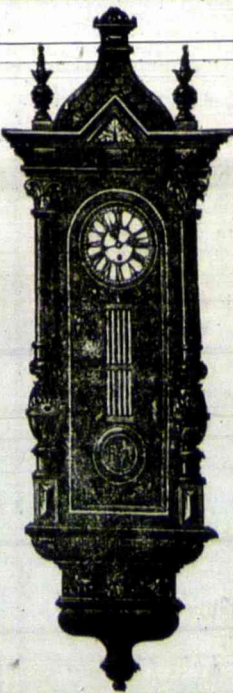
ahol úgy zsebdórákban, mint
falórákban nagy raktár
és órák a legújabbakból, o o

Hazaifias tisztelettel

Szivós Antalaz első magyar óragyár munkásainak
volt szaktanára.

Gyári árak!

3 évi jótállás!

Erzsébet királyné-tér 14. sz., Magyar-
utca sarok Szeidmann-féle ház.

98—1905. szám. bk.

Hirdetmény.

A szekszárdi Ferenc közpórházban létesített bábaképző intézetnek 1906 ik évi tanfolyama február hó 3-án veszi kezdetét, a tanfolyamban résztvenni óhajtók 1906. január hó 30-ig jelentkezhetnek személyesen vagy írásban okmányaik beküldése mellett a kórház igazgatóságánál.

A felvételhez szükséges okmányok:

1. Keresztlevél.

2. Erkölcsei és illetőségi bizonyítvány.

Husz évnél fiatalabb nők semmi esetben, negyven évnél idősebbek pedig csak azon esetben vehetők fel, ha mint községi- vagy kórházak, illető hatóságok által küldetnek be.

A hallgatók kötelesek az intézetben lakni s ellátási költségeiket — havonként 16 koronát — a kórház gondnokságánál havonként előre megfizetni. Ezen havi ellátási díj szegény és szorgalmas tanulóknak elengedettik az első havi részlet kivételével melyet a felvételkor minden tanuló köteles előre lefizetni.

Vizsgadíj 40 korona.

Kötelesek ezenkívül a hallgatók a tankönyvet saját költségükön megszerezni. A tankönyv ára 4 korona.

A tanfolyam tartama öt hónap, az előadások magyar és német nyelven tartatnak. A tanfolyam bevégeztével vizsgálat tartatik s azok, kik annak sikeresen megfelelelnek, az egész országban érvényes oklevelet nyernek; az oklevél kiadása előtt azonban kötelesek az előírt bábesszközöket maguknak beszerezni.

Közhírré teszi továbbá a kórház igazgatósága hogy a vallás- és a közoktatásügyi miniszterium költségén berendezett szülészeti osztályra a terhesség előrehaladottabb állapotában levő nők bármikor felvétetnek s tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra, ingyen ápolatnak.

Szekszárd, 1905. december havában.

**A szekszárdi Ferenc közpórház
igazgató főorvosa.****Naptarak 1906. evre**

legnagyobb választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa

Fischel PálóP Fla könyvtárszékében, Városház-palota.

TELEFON: 103.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel PálóP Fla könyvtárszékébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:

Egy hóra	---	1.- K.
Negyedévre	---	2.- "
Félévre	---	3.- "
Egész évre	---	12.- "

Postai küldéssel:

Egy hóra	---	1.50 K.
Negyedévre	---	4.50 "
Félévre	---	8.- "
Egész évre	---	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órákor
ünnepnapok kivételével.Felöltszerkesztő: SZALAY BÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Második lemondás.

Nagykanizsa, 1905. december 21.

„Lemondani, lemondani!
Könyvü nektek ezt mondani.”

(*) Jó Petőfivel énekelheti ezt szegény Fejérváry tábornagy is.

Mert hát mit ér a nagy és erős lemondási száudék; mit ér maga a leghatározottabb lemondás is, ha eredménytelen; ha a »legfőbb kommandans« főtartván magának a döntést, végre megint csak azt mondja: »Tovább, tovább, hűséges katonám!»

Vagyis: hiába minden ügyekezett, — nem lehet lemondani.

Ami pedig a nemzet óhajának ebben az irányban való teljesítését illeti: Fejérváryt nem érheti komoly és alapos vád.

A nemzet ugyanis szakadatlanul azt hangoztatta előbb is, most is, hogy: »lemondani! lemondani!»

Fejérváry szót fogadott.

Más okok alapján ugyan; de immár kétszer lemondott.

Első ízben a felülről, másodízben az alulról jövő szél nyomásának engedett.

Elsőbben a királynak volt aggodalma a Fejérváry-féle kormányprogramot, különösen az általános titkos választói jogot illetően; másodízben pedig itt lenni, a földi alacsonyosságban tépték szét előtte az utolsó reményszálakat azok, akiknek részéről támogatást remélt még.

Hátat fordítottak neki a szocialisták, és homlokot szegeztek neki a szabadelvűvártiak. Erős vereség érte.

Ilyen körülmények között Fejérváry és a vele szolidaritásban álló miniszterek másra nem is gondolhattak, mint lemondásra.

Ez nagyon természetes.

De mi következik megint erre a lemondásra?

A lemondásnak csak akkor van és lehet értelme, ha Fejérváry abban a helyzetben van, hogy maga helyett mingyárt utódot is ajánlhat a királynak.

Ezt mi nem hisszük.

A Fejérváry-kormány megkezdett szerepére az eddig történetek után és ebben az izzó nemzeti hangulatban nem igen akadnak köztelnek álló emberek, még ha nyakig usznak is adósságban.

És ha nem akadnak, akkor nem marad

más hátra, mint tovább is megtartani azokat, akik már akadtak.

Az ördög is csak egyszer alkuszik az ember lelkére. Másodszor, harmadszor már egyszerűen megragadja és viszi.

Igen valószínű tehát, hogy ennek a második lemondását második reaktiválás követi majd.

Nem lehetetlen, hogy magának Fejérvárynak — mivel szolgálatkészségét ugyan csak fényesen bizonyította — megkegyelmez a »legfőbb hadur«; de a többi minisztereknek aligha sikerül ilyen olcsón biztosítani a maguk nagybecsű bőrét — Nekik valószínűleg tovább kell még szolgálniuk; mert a holtig való »kegyelmes« titulus nem olyan olcsó portéka, mint aminőnek talán ők gondolták. Meg kell azt szolgálni keservesen, ha valaki eladta a bőrét a németnek.

Nem lehetetlen, hogy most majd Krisztoffy a szocialis reformator lép előtérbe; s majd neki kell miniszteriumot alakítani az ügyek vitelére és rend-csinálásra. Mert ne méltóztassék elfelejteni, hogy egyenesen a Burgból szállott világgá az a kijelentés, hogy békés tárgyalásokról és kiegyezésről csak akkor lehet majd szó, ha előbb a rend helyreállott.

Ez nagyon világos beszéd volt. Azt fejezte ki, hogy addig most már a koalíciós kormányra gondolni sem lehet, míg a vármegyék által vezetett nemzeti ellenállás le nem szerel.

Mivel pedig ez nem szerel le: kell lenni vállalkozóknak, akik leszereltetik.

A mai furcsa világban ezeknek a vállalkozóknak is miniszter a címök.

No de nem baj.

Hanem hát ha megértették fent és alant azokat a kijelentéseket, amik a függetlenségi párt padjairól de a szövetszertett ellenzék nevében Apponyi Albert ajkairól a dec. 19-iki országgyűlésen elhangzottak: sem fent, sem alant nem számíthat arra senki, hogy a magyar nemzetet megalázó kiegyezéssel lehessen megoldani a válságot.

Mindeuki megérthette a legutóbb történetekből, hogy most a magyar nemzet egy táborba tömörült.

Ez birta lemondásra Fejérváryt is.

Akár őt küldik tehát újra ellenünk, akár teljesen új vállalkozókat: azzal a ténnyel föltétlenül számolni kell minden

irányító és sugalmazó tényezőnek, hogy most már nem az ugynevezett szövetszertett ellenzékkel, hanem az egygyétömörült magyar némmzetel állanak szemben.

Ha még ezután is szétrobbantási tervekkel akarnak dolgozni: akkor már ugy számítsanak, hogy nem a koalíciót, hanem az egész magyar nemzetet kell szétrobbantani.

Ehhez azonban talán még sincs elég dinamit a bécsi arzenálban — most!

Kilépés a szabadelvű-pártból. Károlyi György gróf tegnap Bécsből táviratot intézett Podmaniczky Frigyes báróhoz, melyben bejelentette, hogy a szabadelvűpárt tegnapelőtti határozata miatt kilép a pártból.

A Fejérváry-kormány marad.

A hivatalos lapból.

Tegnap közöltük, hogy a Fejérváry-kabinet benyújtotta lemondását a királynak. A hivatalos lap mai száma közli ezt a tényt és azt az elhatározást, hogy a király a kabinet lemondását nem fogadja el. A hivatalos lap közleménye a következő:

A m. kir. kormány folyó évi december hó 19-ikén lemondását elhatározván, azt a miniszterelnök Ó császári és apostoli királyi Felségének előterjesztette. A kormány ezen kérelmét illetőleg Ó császári és apostoli királyi Felsége a következőképen méltóztatott határozni:

Magyar miniszteriumomnak ezen ismételt lemondását a jelenlegi politikai viszonyok közt ez idő szerint el nem fogadhatom.

Kelt Bécsben, 1905. évi dec. hó 20-án.

Ferencz József s. k.

Bárá Fejérváry Géza s. k.

Városok és vármegyék.

× Tömeges föltüggesztés. A Figyáló jelenti: Kristóffy József belügyminiszter tudvalevőleg fölhívat intézett mindama vármegyék főispánjaihoz, így Zalamegyébe is, a mely vármegyék tisztviselői a törvényhatóság közgyűlési határozata értelmében megtagadták a kormány rendeleteinek végrehajtását, hogy záros határidő alatt teendő nyilatkozattételre szólítsák föl a vármegyei főszolgabírákat és szolgabírákat, valamint a végrehajtói hatalommal fölrüházott összes tisztviselőket, hajlandók-e érvényt szerezni és fogadtatni a kormány intézkedéseit, nevezetesen az adók beszolgáltatása, a póttartalékosok behívására és a jelentkező ujoncok okmányainak kiállítására vonatkozólag. A belügyminiszter utasította egyben a főispánokat, hogy a tisztvi-

sorok nyilatkozatainak közzétételét követően a rendőrség felhívta a rendőrség tisztviselői névjegyzékét, a közérkezői törzsalap összes adataival. A vármegyék főispánjai a belügyminiszter utasításán alapján fogantatották a kormány rendelkezéseit és mint értesítünk, a mai napig 20 rendőrségi vármegyére küldte fel a belügyminiszternek az engedelmességet megtagadó megyei tisztviselői névsorát az illetőkre vonatkozó szolgálati adatokkal együtt. Kristóffy József belügyminiszter most folytatja az iratok átnyomtatását és még a jövő hét elején, de legkésőbb a hónap 28-ig megteszi a szükséges intézkedéseket az illető vármegyék tisztviselőinek tömeges fölfüggesztésére vonatkozólag.

Lövés az ablakon át.

Rejtélyes bűnügy.

— Saját tudósítónktól, —

Rejtélyes bűnügy foglalkoztatja a nagykanizsai rendőrség büntetői osztályát. A köz-kórházban egy súlyosan sebesült ember fekszik, ki azt állítja, hogy felesége követelt el ellene merényletet, míg az asszony azt állítja, hogy ura öngyilkossági szándékkal magára lőtt. Az érdekes eset részletei a következők:

A napokban Hokmann Györgyné kiskanisai asszony beállított a rendőrséghez és a következő panaszt tette: Férfijével Hokmann Györggyel, rossz családi életet folytatott, mert a férfinak egy más nővel viszonya volt. Hónapok előtt Hokmann György eltűnt. Kiderült, hogy kedvesével Fiuméba utazott. Pár hét múlva visszatért feleségéhez, de csak azért, hogy egyetlen tehénüket eladja és az így szerzett pénzzel visszautazzon Fiumében hagyott kedveséhez. Hokmanné már remélkedett, hogy urát többé nem látja, azonban Hokmannak elfogyván a pénze, ismét hazajött. Éjjel érkezett a vonattal és egynapos felesége lakására sietett. Itt az ablakon kopogott és kérte feleségét, hogy engedje be. Az asszony azonban tudni sem akart csapodár uráról és elkergette az ablaktól. Erre az elkeseredett férj revolverével két lövést tett. Hogy hová, vagy kire lőtt, azt nem tudja az asszony, de az a gyanúja, hogy Hokmann őt akarta lelőni. Kéri tehát a rendőrséget, hogy védjék meg ura ellen, ki életére tör.

Alighogy Hokmanné távozott, a köz-kórházból telefonon értesítették a rendőrséget, hogy reggel egy súlyosan sebesült ember jelentkezett, kinek golyót lőttek a koponyájába. Kéri a kórház a rendőrséget, hogy a sebesültet hallgassák ki.

A sebesült ember nem más, mint Hokmann György, ki azt vallja, hogy mikor felesége ablakon kopogott, az kétszer kilőtt az ablakon és az egyik golyó őt találta. Hokmanné ismét kihallgatásakor is megmaradt előbbi állításánál, tudniillik, hogy férje lőtt őrá és nem megfordítva. Ha tehát Hokmann meg van sebesítve, akkor öngyilkosságot kísérelt meg.

Hokmann állapota súlyos.

HIREK.

— **Olcsóbb menetdíjak Nagykanizsától Balatonszentgyörgyig.** Az a mozgalom, melyről megemlékeztünk és melynek az a célja, hogy a Déli vasutat megkérjék, hogy a nyári szezonon át olcsóbbak legyenek Nagykanizsától Balatonszentgyörgyig a menetdíjak, egyre

szélesebb körökben terjed. A vasúttisztviselőkhöz küldendő kérvényt már meg is írták és a kérvény első aláírója Vácsoy polgármester.

— **Kitüntetett tisztviselő.** A király Károly keszthelyi járásbíróági írodájának nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül, az arany érdemkeresztet adományozta.

— **Az új kamara végleges megalakulása.** Sopronból közlik velünk. A kereskedelmi kamara elnökének és két alelnökének miniszteri megerősítése most már közelebb hozta a kamarát a végleges megalakuláshoz. Ugy, de míg ez megtörténhetik, addig még jó idő telik el és sok munka van hátra. — Mindenek előtt a régi kamara és ennek funkcionáriusai elkészítik működési idejükre kiterjedőleg a számadásokat, a kamara vagyonának mérlegét, a leltárt; aztán záró ülésre jönnek össze, ahol véglegesen megállapítják és hitelesítik ezeket az elszámolásokat. A záró ülést követni fogja az együttes (régie és új kamarai tagokkal) ülés, amelyen megtörténik az átadás és átvétel. Ha már ezen is túl lesznek, hívják össze az új kamarát önálló ülésre, amelyen a végleges megalakulás formalitásai, a vagyonkezelés tényleges megkezdése, a pénztáros és más funkcionáriusok megválasztása révén — végbe fog menni. Ezzel aztán az új kamara teljes jogainak élvezetébe lép. **Zsombor Géza** a soproni kereskedelmi és iparkamara elnöke

Krétschy Sándor dr. a kamarai választásokat vezetett központi bizottság elnökével mai napon tartott megbeszélések során a kamara együttes (nygynevezett (installációs) közgyűlést január 7-én tartja. Erre az ülésre meghívót kapnak mind a régi, mind az új kamarai tagjai. Az installációs közgyűlést megelőzőleg a helybeli iparosság láklyás-menetet rendez. **Zsombor Géza** kamarai elnök tiszteletére. A közgyűlés után pedig bankettet rendeznek.

— **Rejtélyes betörés.** Az a bonyolult ügy, melyet ily címen megírtunk, végre megoldást nyert. Megtalálták özv. Löwinger Mórné Kinizsy-utcai lakos tolvaját. Az eredmény igazolja, hogy a rendőrség mindjárt helyes nyomra indult el és minden feltevése beigazolódott. A tolvaj nevét kiméletből elhallgatjuk, mert úgy játszik, hogy a fiatal ember, ki a lopást elkövette, nem normális agyú ember. A fiatal ember az nap, mikor Löwinger né elutazott, a lakású kereste Löwinger né. Az özeveg ekkor már Keszthelyen volt, azonban a lakás ajtaja oly hiányosan volt bezárva, hogy a fiatalember első nyomására engedett a zár. A pléhdobozt a fiatalember lopta el. Az a mód, ahogy a lopást elkövette, valószínűvé teszi, hogy a tolvaj nem ép eszű. Ugyanis a terjedelmes dobozt be sem csomagolta, hanem ahogy találta, vitte végig az utcán, majd egy lakatos únással találkozáva, azzal felnyitatta a dobozt. A dobozban ezüst kanalak és némi ékszer voltak. Ezeket még aznap elzálogosította.

— **Uj gyár Nagykanizsán.** A Budapesti Magyar Kender- és Lenipar r. társ. Nagykanizsán gyárat akar létesíteni. E célból beadványt intézett a városhoz, melyben kender és len kikészítésére gyártelep engedélyt, a város tulajdonát képező vári réten megfelelő terület átengedését, utódó, községi pótadó és kövezetvám mentességet kér. A város tanácsa kiadta a kérvényt a pénzügyi bizottságnak.

— **A kiskanisai kántori állásra** kiderített pályázat ma járt le. — A város tanácsához 12 pályázó kérvénye érkezett be.

— **A vasút tolvaja.** Bámulatos, hogy mindenre vetemedik a tolvajraffinéria. — Ha összeérnök a télen át ellopott apró tárgyakat, azokból egész vegyes kereskedés kerülné ki. A furcsaság terén is rekordot ér el **Vanzsuru Ferencné** kiskanisai asszony, ki oly természetű ügyekben operál, mint az, — aki Budapestben a Rottenbiller-utca faburkolatát ellopta. Vanzsurának dolga akad a vasút felé. Amint a Kazinczy utcai átjárónál elhaladt, szemébe ötlöttek a vasúti váltók. A leleményes asszony-pillanat alatt felfogta azok rendeltetését. Masszív vasanyag, világos, hogy arra teremtődtek, hogy ellopják őket. Mikor a Kazinczy utcában egy rendőr Vanzsuránéval találkozott, ez már kezében hozta a váltók alkatszerzeit. A zseniális asszonyt most a rendőrség vallatja.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminiszter Zalavármegyében a besenyői anyakönyvi kerületbe **Lovas Gyula** segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Szegény gyermekeknek.** A nagykanizsai **Első magyar asztaltársaság** anyagi viszonyailhoz mérten minden évben számtalan szegény gyermeket részesít ruhasegélyben. Az idén nagy összeget fordítanak erre a célra, mert az asztaltársaság legutóbbi mulatsága szép jövedelmet hozott. A ruhasegélyt a segélyezettetteknek e hó 23-án az asztaltársaság Polgári Egyleti helyiségében fogják átnyújtani.

— **Karácsonyi vásár Keszthelyen.** Tudósítónk írja: A felebaráti szeretet megnyilatkozásának igen érdekes momentumáról kíváncsian értesíteni. Keszthelyen jártamban a **«Hungária szállón»** hatalmas plakátot láttam. Közelebb menve, „**Karácsonyi vásár**“ látok a plakáton jelezve. A szegények gyámolítása céljából. Belépődíj 20 fillér. Betérve a kiállítás nagy termébe, meglepett az érdekesnél érdekesebb tárgyak halmaza, bár idő rövidsége miatt csak néhány kiállított vett azon részt. Igen érdekes az apatini kosárfonók szövetelezenek több százra menő különböző alakú és bélu kosarakból álló kiállítása, melynek tárgyai nagy kelendőségűek örvendenek. Keszthelyi iparosok közül a kékfestők tettek ki magukért kiállított szép árúkkal. A **«kalotaszegi varrottas»** tárgyai szintén igen szépek. Gróf Zichy Jenő 240 koronáért vett meg egy gyönyörű varrottas abroszt. A keszthelyi kereskedők közül kiállítottak: Neumark igen érdekes játékszereket, Rosenberg pompás női divatrukat. A kiállítás rendezői: Berger Károly Lajos intéző, Ifsits Gyula, Magyar József tanítók és Bognár jegyző, kik dicséretes buzgalommal fáradoznak, hogy a szegényeknek szépen jusson a karácsonyi ünnepekre. A kiállítást a közönség nagy rajokban látogatja.

— **Magyar újság Eszéken.** Eszéki Hirlap elnevezéssel a jövő hónap elejétől magyar újságot akarnak Eszéken megjelentetni, hogy az ottani magyarok érdekének legyen szószólója.

— **Szőrnyet halt a testvére ravatalánál** Höger József 64 éves gardori lakos, hosszas betegség után csütörtökön meghalt. Anna nővérét a kiszemelt bányához hívták, ki látva bátyjának mozdulatlanul fekvő me-rev testét, hirtelen elesett és meghalt.

— **Munkás katonák.** A nagykanizsai 48-ik gyalogezred parancsnokságához a hadügyminiszter

érdekes rendelete érkezett, amely a legénység kiképzésének új rendszerét állapítja meg a bizonyos tekintetben a hadsereg nyelvkérdését is érinti. Az újítás abból áll, hogy a legénységet századonként nem négy, hanem két szakaszba osztják be s azt nem közösen, hanem mindenki szakasz egy hadnagy, illetve egy főhadnagy s egy tovább szolgáló altiszt parancsnoksága alatt marad s a kiképzésért nem a század parancsnoka, hanem alantás tiszt felelős. Ott, ahol a legénység különböző nyelvű, a két szakaszra való beosztás a nyelv, illetve a nemzetiség szerint történik. A hadügyminiszter több hadtestets jelölt ki, köztük a 4-ik hadtestet is, hogy azok területén minden szótudól egy-egy zászlóalj kezdje meg a két szakaszra való beosztását. Ezzel együtt a hadügyminiszter még egy újítást rendelt el. Eddig ugyanis a legénység egy részét az őrszolgálat és a munka elvonta a szolgálattól, amelyekre minden század, illetve zászlóalj egyforma arányban rendelt ki embereket. A miniszter elteremtette, hogy az őrszolgálatra és a munkára a jövőben minden zászlóalj főláváltva adjon emhoreket úgy, hogy a többi zászlóalj a teljes békeleltázzammal folytathatja a gyakorlatot. Ez a legutóbbi újítás előkészítése az új véderőltörvényben tervezett reformnak, amikor a kevésbé alkalmasokat, sőt a testi fogyatkozásban szenvedőket is befoglalni sorozni s belőlük a hadseregben munkásosztályokat fognak szervezni, amelyben mindenkit a polgári mestersége szerint való foglalkozásra használnak.

— A szentgotthárdi főgimnázium. A szentgotthárdi főgimnázium eljutott teljes kifejlesztésének végső stádiumához. Mint Szentgotthárdról jelentik a közoktatásügyi miniszter az intézet VIII. osztályának a nyilvánossági jogot megadta és egyúttal megengedte, hogy a főgimnázium már ez évben érettségi vizsgálatokat tarthasson.

— Szerencsétlenség a vadászaton. Nagy vadászati folyt a napokban a kotori mezőségeken. Megesett, ami már gyakran előfordult, hogy a kilótt sörétet vad helyett hajtó kapta. Egy sörét — Dolencsics Vince hajtó szemébe ment. A szerencsétlen fiu erre a szemére megvakult.

— Értesítés. A nagykanizsai segélyegylet szövetkezet értesíti t. tagjait, hogy karácsony hetében a hétfőre eső befizetések szerdán, a keddre eső befizetések csütörtökön fognak megtartatni.

— A politikai helyzet szenzációs hírei mellett nem kisebb szenzációt kelt az a diszmű, mely most jelent meg a könyvpiacra és ami még csodálatosabb, ezt a diszművet ingyen szerzheti meg magának akárci. Az „Ország-Világ”, hazánkban ez a legszebb, legértelmesebb képes hetilapja már évek óta minden év karácsonyán egy-egy gyönyörű „Almanach”-kal ajándékozza meg előfizetőit, és az elmúlt év leggyönyörűbb irodalmi terméke volt az az Almanach, melyet az „Ország-Világ” 25 éves fennállásának jubileuma alkalmából juttatott ingyen ajándékkul előfizetőinek. Az „Ország-Világ” most is méltó maradt önmagához. Az az Almanach, melyet most karácsonykor ad minden előfizetőjének, — annak is aki most fizet elő nyolc koronával félévre az „Ország-Világ”-ra — a legszebb, a leggyönyörűbb, ami valaha a könyvpiacra megjelent. Ennek az ajándékkönyvnek fényes, pazar kiállításával semiféle hazai avagy külföldi mű nem vetekedhetik. De a tartalma is olyan — a magyar íróvilág minden jelese, Mikszáth Kálmánval és Herczeg Ferencvel az élen van együtt a műben — hogy az csak a két szerkesztőnek, dr. Várady Antalnak és dr. Falk Zsigmondnak valik becsületére. Nem ajánlhatunk tehát jobbat és hasznosabbat lapunk olvasóinak, mint hogy fizessenek elő az „Ország-Világ”-ra, hazánk e legrégebb, legértelmesebb, legszebb és legértelmesebb hetilapjára, mely ajándékkul többet ad, mint a mennyi a lapnak egész évi előfizetési ára negyedévre 4 korona, félévre 8 korona, egész évre 19 korona s az

előfizetési pénzek az „Ország-Világ” kiadóhivatala címére: Budapest, V., Hold-utca 7. sz. alá küldendők.

Mulatságok.

* **Koronkedő ifjak estélye.** A napokban tévesen közöltük, hogy a nagykanizsai koronkedő ifjak önképzőköre február 20-án tartja esküvőjét. Mint értesítenek bennünket, ez a dátum téves, mert az estélyt február 10-én fogják megtartani.

* **Meghívók.** Bálókra és egyéb mulatságokra meghívókat és táncrendeket a legelőgansabb kivételben jutányos áron készít lapunk könyvnyomdája (Fischel Fülöp fia cég nyomdai műintézete).

* **Karácsonyi pásztorjáték.** A nagykanizsai kath. Legényegylet, mint már jeleztük, Karácsony másnapján délután 4 órakor 3 felvonásos pásztorjátékot rendez a Polgári Egylet nagy termében. A játék előadásában mintegy 30 szereplő vesz részt.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

A lemondás hatása.

Budapest, december 21. A hivatalos lap mai számának közlése, mely szerint a király a jelenlegi politikai viszonyok között nem fogadhatja el a kormány lemondását, koalíciós körökben hűvös hangulatot kellett. Megállapítható, hogy a kormány további megmaradása rossz vért szül, mert a béke érdekében éppen nem kívánatos, hogy ez a kormány tovább is helyén maradjon.

Lukács akciója.

Budapest, december 21. Lukács László volt pénzügyminiszter környezetéből származó hírek szerint a kormány megmaradása ne jelentse azt, hogy ezzel minden kilátást a békére fel kell adni, mert Lukács továbbra is foglalkozni fog a békeakcióval, melyet az ünnepek után folytatni fog.

Postmegye székházán.

Budapest, december 21. Beniczky pestmegyei alispán ma délben leiratot kapott a belügyminisztertől, melyben a belügyminiszter közli az alispánnal, hogy a rendőrséget csak az esetben rendeli vissza a megyei székházából, ha az alispán garanciát vállal arra nézve, hogy a rendet a megyeházán fentartja, továbbá, ha a főispán személyét és hivatalát tiszteletben tartják.

Hamisító magántisztviselő.

Budapest, december 21. A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírája ma elfogató parancsot adott ki Szinegh Sándor budapesti magánhivatalnok ellen közokirat-hamisítás és hamis tanúzásra való rábírás miatt. Szinegh napok előtt nyomtalanul eltűnt Budapestről.

Megvesztegetett főszoigabíró.

Budapest, december 21. A kuria ma Kiss Vilmos volt nagyszombati főszoigabírórt, ki egy patikajogi engedélyből kifolyólag megvesztegettek, négy havi fogságra ítélte.

Agyonlőtte az unokaöccsét.

Déva, december 21. Lub Simon gazda egy elvesztett birtokpőr miatt testvérenek fiát agyonlőtte. A gyilkost a rendőrség le tartóztatta.

Vasuti szerencsétlenség.

Bécs, december 21. A 918 számú személyvonat Brünn felé haladtában kisiklott. Több kocsi szétzúzódott, egy utas szörnyet halt, nyolc ember megsebesült.

Gabona-üzlet.

(Távirati tudósítás.)

Budapest, december 21.

Készaru üzlet.

Tartózkodó kínálat és mérsékelt vételkedv mellett árak változatlanok.

Yaláridő-üzlet.

buza áprilisra	17.16
" októberre	16.76
zab áprilisra	14.30
tengeri májusra	13.64
roza áprilisra	14.16

Szeged-szerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

U rak figyelmebe! —
Legújabb divatu

ősi és téli, férfi- és fiu-kalapak

mögérkeztek 3, 4 és 5 koronáért kapható

Wellisch Márkus

kizárólagos férfi- és fiu-kalapak és sapka-raktárában

Filii. Nagykanizsa. Piacfal szomszék.

Kizárólagos eladás Habig P. C., Guis Bossi, Pichler Anjal és Berin Co. udv. kalapgyárakból.

Cylinder-köloszönd intézet!

Petőfi költeményei

diszkötésben, képekkel, csupán 2 koronáért kapható FISCHEL-féle könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Háztartásban nélkülözhetetlen

✦ „GLORIA” lakkozó, ✦

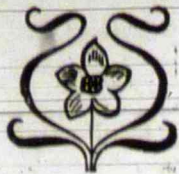
hasznáható mindennemű tárgy azonnali megárazásához. — Egy doboz ára 70 fillér. Kapható: Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán.

Telekkönyvi ügyekben
jártas egyének azonnali alkalmazást nyer-
hetnek
Sattler Lajosnál Nagykanizsán.

MAYER KAROLY
VÉGYTISZTÍTÓ,
FELTISZTÓ ÉS GÖZMŰFESTŐ GYÁR
NAGYKANIZSÁN

Olyan helyeken:
Zalaegerszeg,
Csáktornya,
Kassalony,
Borsodtelep,
Nagyatád,
Szombathely,
Alsólendva,
Révkomárom.

Helyi, utcai és gyári munkák, háztartási cik-
kek, függönyök, terítők, hímzések, baton-
szövegek, keztük, napernyők s minden e-
szakba vágó tárgyak részére. — Hársó- és
piásk-keimek gördítése és préselése a legjobb
módtában. Jutányos árak!
Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

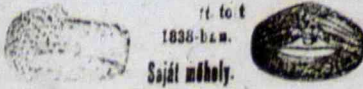
- Aki legjobb minőségű iskolaöltönyt,
- Aki tartós és olcsó gyermekruhát,
- Aki elegáns férfióltönyt,
- Aki divatos átmeneti kabátot,
- Aki finom őszi-felöltöt,
- Aki sikkes sportöltönyt,
- Aki szép és jó télikabátot,
- Aki divatos kalap- és cipőt

ohajt vásárolni, az ne mulassa el meg-
tekinteni

Ifj. Weisz Ignác

legnagyobb választéku ruharaktárát
Nagykanizsa, Erzsébet-királyné-tér 1.
(a „Vasember” mellett)
Pontos és szolid kiszolgálás.

Berény József és Fia
ÉKSZERÉSZ
Nagykanizsán.

Dúsan felszerelt ékszer- és
ezüst-raktár.

Jegygyűrűk

— saját készítményünk —
mindenkor nagy választék-
ban készen kaphatók.

Új munkák és javítások gyorsan
készítettünk.

Eladás részletfizetés mellett is!

A már 32 éve a kerékpár
világot uraló eredeti angol
Helical Premier
és **The Champion**

kerékpárokat dupla harang-
szappágygal, 3 évi jótál-
lással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az ere-
deti gyári árakon 12 és 16 koronás részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz (külső
és belső gumik, esengők, lámpák, pedálok, láncok,
csomók, eszszeket stb.) óriási forgalmunk következté-
ben

30% áreszállítással

szállítunk vidékre és hárbóvá.

Elsőrendű **Singer** varrógépeket nagybani
eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb havi
8-10 kor. részletre adjók.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógép nagykereskedők,
Ausztria-Magyarország legnagyobb, leg-
régibb és legmegbízhatóbb kerékpár-
raktára.

BUDAPEST, József-körút 41. sz.

PÖK-utca: Haros-tér 4.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel
olcsón csináljuk.

Dísz tárgyakunk 700 képpel ingyen és bérmentve.

KARÁCSONYRA:

Imakönyvek

Képeskönyvek

Ifjusági iratok

Disz-művek

Disz levélpapírok

legnagyobb választékban kaphatók:

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

**Névjegyeket, =
üdvözlő kártyákat**

finom elefántcsont, vagy hártya-
papíron, sima vagy aranysegélyvel,
a legcsinosabb kivitelben készít

Fischel Fülöp Fia
könyvnyomdája — Nagykanizsán.

Ha karácsonyi ajándéktárgynak
ÓRÁT akarunk venni,
akkor nézzük meg
a helybeli új órás-üzletet,

ahol úgy szerbdrakban, mint
fa iórákban nagy raktár hir-
o o deti az óraipar csodáit. o o

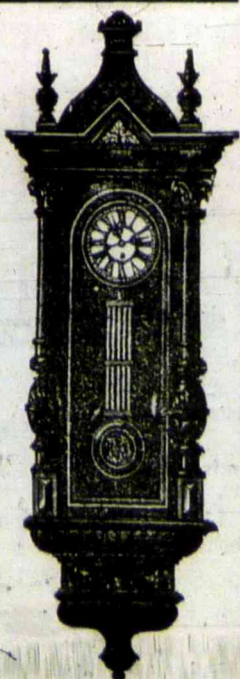
Hazafias tisztelettel

Szivós Antal

az első magyar óragyár munkásainak
volt szaktanára.

Gyári árak! 3 évi jótállás!

Erzsébet királyné-tér 14. sz., Magyar-
utca sarok Szeidmann-féle ház

Ülvedetések

felvételnek

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Pékség.

Zalaegerszegen, a legjobb forgalmi helyen
egy kész pékség azonnal kiadó. — Fel-
tételtek és házbér a legjutányosabb.

Tulajdonos

Kosztelitiz Miksa.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vendéglátóság: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa

Füchel Páló P. könyvkereskedésben. Városház-palota.

TELEFON: 103.

Előfizetők és hirdetősek:

Füchel Páló P. könyvkereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	---	1.-
Negyedévre	---	3.-
Félévre	---	6.-
Egész évre	---	12.-

Postai küldéssel:

Egy óra	---	1.50 K.
Negyedévre	---	4.50 "
Félévre	---	9.- "
Egész évre	---	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünnepnapok kivételével.Felolvaszervező: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Utazó Monte Carlo.

Kaposvár, 1905. december 22.

A Zala egyik vezércikkében szövéttette, hogy veszedelmes emberek *babútlós*-re nyert engedéllyel a hatóságok beleegyezése mellett a legveszedelmesebb szerencsejátékot folytatják.

A Zala mai számában a keszthelyi tudósítója ekként ügyekszik menteni az engedélyeket kiadó hatóságokat:

A m. kir. belügyminiszter 19883/1904. sz. alatt 1904. október 1-én a következő rendeletet adta ki: Valamennyi törvényhatóságnak. Az 1903. szeptember 3-án 88257. sz. a. kelt itteni körrendeletre hivatkozva értesitem, hogy a »bábakasztó« játékot a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a 64573/1901. sz. rendelet 8. ik §-ában felsorolt tiltott játékok közül kiviszem, s így arra engedély adható, mert ezen játéknál a betétszám ellenében kiszolgáltatandó nyereménytárgy, mint ellenérték megszerzése, illetve a betét elvesztése nem kizárólag a sors véletlen esélyétől, — hanem főleg a játékos fél ügyességétől és gyakorlatától függ. Nem állott tehát módjában a hatóságnak, nyereménytárgyakkal — »bábakasztó«-játék rendezésére kért engedélyt az ez iránt folyamodótól megtagadni, s mert a bemutatott iratokkal kérelmező nemcsak az előírt köteleket, hanem hitelt érdemlően azt is igazolta, hogy az ország különböző helyein »bábakasztó«-játéka hatósági engedélyt kapott, a szolgabíróságnak is kiadni kellett.

Kaposvárott is garázdálkodtak a szerencsejátékosok, még pedig a sajtó legnagyobb megbotránkozására szintén hatósági engedély alapján.

Egész határozottan megállapíthatom, — hogy a játékosok szemérmetlenül visszaélnek a »bábakasztó«-játéka nyert engedéllyel, mert nem a bizonyára ártatlan »bábakasztó«-játékot folytatják.

Azok az emberek, a kik Keszthelyről jöttek Kaposvárra, kétségtelen, hogy tiltott szerencsejátékot folytatnak, mely a kihágási büntető törvénykönyvbe ütközik.

Az ő játékuknál ugyanis a nyereségi esélyek nem a »kétségességtől«, hanem a véletlen szerencsétől függenek.

Nem tudom ugyan: mit ért a miniszterium »bábakasztó«-alatt, de azt bizonyosan tudom, hogy az embereket kifosztó játékot nem értheti alatta, már csak azért sem, mert miniszteri rendelet a szerencse-

játékot tiltó kihágási büntetőtörvénykönyvet meg nem változthatja.

Tudjuk: egy miniszteri rendelet kijelentette, hogy az ugynevezett »karikadobás« nem szerencsejáték. Ez a játék abból áll, hogy rudba szürkált kékerekre karikákat dobunk. Aki a karikát valamelyik késre rádobja, úgy hogy az ezen fennakad: elviheti a kést.

Két fillérért tíz karikát dobálhat el. Ha nyer: kap 50—80 fillér értékű kést.

Hát ez igazán nem szerencsejáték.

Élelmes embernek bizonyára ilyenféle játékot neveztek el »bábakasztó«-nak. Ezt bemutatták, s a miniszterium erre megadta az engedélyt.

Ezzel azután — a pontos leírás hiányában — visszaélték a játékosok.

Nézzük csak miben áll az ő játéku? Az asztalra vászonlapot fektetnek, melyet az óralap mintájára számoltak meg.

Minden számhoz tesznek egy tárgyat: órát, kést, látesőt, revolvert stb. stb.

A vászon közepén akkora »bábok« (?) vannak mint a hüvelyk-ujj. Hasonlítanak a biliárd-babákhoz.

E babák közepe hasábos. A hasáb 4 lapján pontok vannak így:

Ilyen baba van 5—6.

A szerencsejátékos előbb ezeket a babákat pálcával elüti. Most »megszámolja«, hogy a babák oldalán hány pont van. Ha ezeken a pontoknak összege kitesz egy olyan számot (pl. 8-at), mint a melyen a tárgy (pl. az óra) állt, akkor elviheti az órát az, a ki megtette rá az egy korona tett-összeget.

A pontok »összeszámlálása« olyan gyorsan történik, hogy azt a körülálló játékosok ellenőrizni nem tudják.

Ezért azután (nem beszélek a mi városunkról) — mindig az alispán, polgármester, rendőrfőkapitány, stb. nyer és pedig sokat.

A szerencsejátékos azután a tárgyakat visszaváltja. A cigarettatartóért ad (pl. a rendőrfőkapitány urnak) 160 koronát, mert az ezüst. A tárgy pedig nem az. Egy korona az értéke.

A szerencsejátékos ezzel két célt ért el. Először azt, hogy a haszontalan tárgyait merő kincseknek gondolják, s a nyilvános helyek közönsége ezért vesztettebbül játszik. A másik cél pedig az, hogy a hatóság embereit ügyesen, közvetett úton lekenyerezzi.

Már most, ha valaki a játékosokat a csendőrségnél feljelenti, akkor először is azzal állnak elő:

— Hja kérem, liusz itt a miniszter engedélye a »babútlós«-re. Már pedig én bábót ütök el pálcával. Külömben pedig mit okozkodik velem egy csendőr: mikor a — polgármester ur is játszott velem. Kétszáz forintot nyert is tőlem.

Ekkor azután meglapul az egész hivatalos világ. Ha a kocsisgyerek 10 fillérbe »huszonzegyez« a korcsmában, azért becsukják, de ha a gaz szerencsejátékos ezeket zsebel be, s az urak ezeket raknak a haszontalan lim-lomra: ezt elnézik a félreértett miniszteri engedély alapján.

Tudni kell ugyanis, hogy a szerencsejátékosok rengeteg pénzt zsebelnek be, mert a számokra 1—2 koronát tesznek a fogadók. — Egy-egy *turban* tehát föltétlenül 12—24 korona vándorol a játékosokhoz.

Ők azonban csak mindig 2—3 korona értékű tárgyat adnak ki. A *lások* redkívül gyorsan következnek egymás után. Egy-egy ember 100—200 koronát is elveszt 1—2 óra alatt, ha pénz van ála.

Nohát, kérem alázatosan, ez a legvilágosabb és legszemérmetlenebb szerencsejáték.

A Zala-ban olvastam, hogy ezt a keszthelyi kir. járásbíróság meg is állapította és a helyi engedélyt visszavonatta.

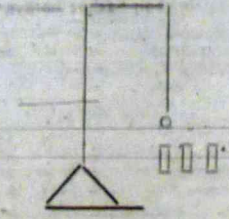
Azt is olvastam, hogy a játékosokat egy hajón letartóztatták s elítélték.

Csudák csudájára, a játékosok ugyanazt a játékot most nem *babútlós*, — hanem »bábakasztó«-című fizik; mert hát a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértően »bábakasztó«-ra engedélyt adott.

Nézzük csak, hogyan akasztanak ezek a szédelőgök bábót?

Hát úgy, hogy a leirt babákat most

már nem a pálcával, hanem ilyen alakú, másfélaraszt magasságu állványkáváról le-lóggó zsinegre akasztott golyóval ütik el.

No már most hol itt a *báb* és hol van ennek az akasztása?

Világosan látszik tehát, hogy itt a kárikadobással rokon, valamit ártatlan játék helyett, a legveszedelmesebb szerencsejátékot folytatják.

A közgyűségnek ugyanis semmi köze sincs ehhez a játékhoz mert nem azért kap az illető tárgyat, hogy a babát elfitőtte, hanem azért, hogy *véletlenül* hány pont fordult föl a babák oldalain?

E véletlenség miatt azután a többi tíz ember feltétlenül vesz. Az a tíz ember, — *aki nem is ültötte el* a golyót mert tizenegy közül csak *egy* üthet egy játékban. A többi csak nézi s egyáltalán nem akaszt semmi-féle bábót. Pézért semmiféle ellenszolgálatot nem kap e játékban. A másik játékban ismét 10 nem kap ellenszolgálatot és így tovább a végtelenségig. Sok helyen már nem is tárgyat, hanem 20 koronás bankót tesz ki, a mire 2—3 koronákat raknak meg.

A pénz garudával fekszik a szerencsejátékos előtt.

Különböben pedig az egész játékban szó sincs a bábakasztásról.

Én is ezen az uton hívom fel a belügyminiszterium figyelmét engedélyének rút kijátszására.

Adjanak ki azonnal rendeletet, amelyben a *»bábütés«*, *»bábakasztás«*-t pontosan körülírják.

Az engedélyekhez pedig ezután csatolják a játék eszközeinek rajzait. Így majd nem rabolják ki az embereket a belügyminiszter engedélyének örve alatt

Szolgabíróságokat csakugyan félvezethetik a korábbi engedélyek, s a ministerium határozatlan kifejezése. A szolgabíróságokat okolni csakugyan nem lehet

Intézkedjenek azonnal, hogy a játékos említett játéktárgyait az országban szedték össze, a szédelgőket pedig zárják le

Ez felel meg az igazságnak.

Egy ügyvéd.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Saját tudósítónktól.

Zalaegerszeg dec. 22.

Zalaegerszeg rendezett tanácsú város képviselőtestülete folyó december hó 21-én Várhídy polgármester elnöklése alatt közgyűlést tartott a melyen az alábbi tárgyak kerültek tárgyalás alá.

Legáth Kálmán apátplebános kérvénye folytán a plebániai templom belső helyreállítási költségeihez a közgyűlés ezer koronát szavazott meg.

A „Skublics Jenő-féle alapítványnak három éven át felszaporodott kamatait az alapító intencióinak megfelelőleg az iparrestituti előjáróság és a városi pénzügyi bizottság javaslatának megfelelőleg három elaggott, munkaképtelenné vált zalaegerszegi iparosnak, nevezetesen idősb Juhász József volt könyvkötőnek, Pápa Ferenc volt lakatos és Benkő Ferenc volt csizmadia mesternek egyenként 40—40 koronát ítéltek oda.

Tárgyalás alá került a Ganz és társa budapesti cég zalaegerszegi építészeti osztályának az utcai ivlámpák helyes elhelyezése tárgyában. Az építészeti osztály új beosztást készített az ivlámpák elhelyezésére; ezt a javaslatot azonban nem fogadta el a képviselőtestület azzal az érveléssel, hogy a multkori határozattal megállapított tervtől nem szándékozik eltérni.

Pauasz tárgyat képezte az, hogy az utcai kereszteseken elhelyezett vezeték oszlopokat az egyes háztulajdonosok házaikhoz meg erősíteni nem engedik. A képviselőtestület kimondotta, hogy az egyes háztulajdonosok tűrni tartoznak, hogy vezetékoszlopok házaikhoz erősítsenek.

Elfogadta a képviselőtestület azon bejelentést, hogy a város az italmérőkkel és borkezesekkel az italmérési fogyasztási adóra nézve ki fog egyezni. Ezt annál inkább teheti, mert a város ebben a jövedelmében anyagiilag károsodni nem fog és az üzleti forgalom emeléséhez nagyban hozzájárul.

A regalebizottság javaslatára kimondta a közgyűlés, hogy a fogyasztási községi pótdátó hektoliterenként 1 koronáról 1 kor. 50 fillérré emeli föl mindaddig, amíg a magyar királyi pénzügyminiszteriumhoz beadandó kérvényre megengedi a kormány, hogy a községi pótdátó kivétele a szeszfogyasztásra is kiterjeszthető legyen. Ez a vártosnak egy újabb jövedelmi forrást nyitna meg, mely a fogyasztó közönségre sem rakna újabb terheket.

Az új leányiskola építésének évek óta buzgó kérdés végre a megoldás stádiuma előtt áll. A polgári leányiskola u. i. sehogysé bir a mostani épületben megférni, a város tehát újat szándékozik építeni a Wlasits utcában, az új zsidótemplom átellenében levő telken. Ennek az építési tervrajzát mutatták be a közgyűlésen, mely jóváhagyólag vette tudomásul. Az építési terv szerint hat

szép nagy tágas és világos terem készülne a szükséges mellékhelyiségekkel és szolgálatkással. A mostani polgári leányiskola helyiségeit elemi iskola céljaira rendeznék megfelelőleg be. Zalaegerszegen ebben is nagy hiány van, ennek a kérdésnek a rendezése is égetővé vállott.

Községi illetőséget nyertek: Timár Karolina, Holompár Mari, Németh Ferenc, Zsiga Erzsébet és Kittenveisz Teréz. Ezután a közgyűlést elnökölő Várhídy Lajos polgármester berekesztette.

Városok és vármegyék.

× A zalaegerszegi rendőrök löfögyverzése. A zalaegerszegi rendőrök, akik csak nemrég kaptak magyar markolatú kardokat, a melyek régi Vendzel rendszerű löfögyvereket és ezek szuronyait oserélték fel, most újabban forgó pisztolyokat kaptak. Ezzel teljesítetnek éjjeli szolgálatot, a mely főként a téli időszakban elég terhes.

Titokzatos családi dráma.

Egy orvos kalandja.

— Saját tudósítónktól. —

Regénybe illő kalandról értesít bennünket egyik somogy megyei tudósítónk, Neveket, pozitív adatokat, de még a történet helyét sem említi meg a hír beküldője s így reája hárul minden felelősség, hogy igaz-e a történet vagy pedig csak tudósításba plántált novella az egész. A fokozatos és érdekfeszítő eset részletei a következők:

Éjfélt után két óraker erősen zörgetik az orvos utcára nyíló ablakait. Az orvos kitékint az ablakon. Diszes, zárt hintó állott a ház előtt. A kocsis az ablak előtt állott meg:

— Sulyos beteghez visszük az orvos urat, még pedig kívül a városon. Méltóztassék a hintóba felszállani. Én vagyok a kocsis.

Az orvosnak feltűnt az állítólagos »kocsi« választékos modora és beszédmódja. Tétovázott. Azután így szólott a kocsihoz:

— Először is tudni akarom, hogy hová és kihez hívnak?

A kocsis kissé zavarba jött, aztán a zsebébe nyúlt és pénzt vett elő. Azután átnyújtott egy bankjegycsomót és ezt mondta:

— A nagyságos ur ötszáz koronát bizott rám, tessék átvenni és annyit ajánlanak fel a műtét eszközzése után is. Az eset azonban rendkívül kényes lévén, szépen kérem, ne tessék tovább firtatni!

Az orvos tisztában volt azzal, hogy nem kocsis állt előtte, hanem a gazdá, Elvégre nincs mitől félnie, hiszen nem rabolhatja ki, aki ily nagy összeget tud adni. Magához vette műszereit és egyéb szükséges holnit, aztán felült a kocsiába és utrakeltek. A műszerek szomszédságában lapult meg az orvos hatlövetű forgópisztolya.

Harmadféltórai sebes hajtás után szép ákácós fasorba fordult a kocsi.

A fasor végén, a szépen sütött holdvilág által beragyogott földszintes ház állott néhány ablaka kívülágitva. Az orvos látta, hogy köröskörül nincs emberlaktá hely. A midőn kiszállottak, a torácé lépcsőin gazdasszonyféle öreg asszony várakozott. Az arcáról ijedelem és zavar tükröződött.

— Ki van a beteg mellett? kérdezte a kocsis nagy aggodalommal.

— A kisasszony ment most be, nagyságos uram! felel a gazdasszony.

A kocsis haragosan nézett az asszonyra. Késő volt, a »kocsi« teleplezték. De talán nem is volt már értelme az álarcos játéknak.

— Orvos ur — szólalt meg a rejtélyes férfiú — méltóztassék beszélni. Nincs mit titkolóznom. Én vagyok ennek a háznak a gazdája, Méltóztassék beszélni, először egy kis frissítővel szolgálok, Ném_a beteg, azután hozzávetetem.

Az orvost a beteg hálószobájába vezették. Selyem függönyök mögött, csipkés, hófehér páruán nyugodott egy szép fiatal asszony. A beteg szemei le voltak hunyva. Nem volt eszméleténél. Szaggatott lélekzétévelől is látni lehetett, hogy lázban van.

Öreges külsejű nő ült az ágyánál. Az orvos belépére fölemelkedett és meghajtotta magát.

Igy szólott németül: — Orvos ur, a beteg balkezén van a lövött seb... Bekötöttük úgy ahogy, de ez tökéletlen munka lehetett... Az orvos megfogta a beteg nő kezét,

óvatosan lebontotta a kötelékeket. Kicsi pihos sebet látott. A balkéz keresztül volt löve...

Az orvos elvégezte a teüivalóit. Minden szükségset ott hagyott, elrendelt és a kellő utasításokkal ellátta a környezetet.

A ház ura — még mindig kocsinak öltözve — folyosón várta az orvost. Látható megnyugvással hallgatta meg az orvos véleményét és átadta a díj hátralevő, 500 koronás részletét.

Az orvosnak a tapasztaltak nyomán az az impressziója, hogy a titokzatos helyen családi dráma történetet.

Az átlótt tenyér sebént büntény nem okozhatta, mert a ki rá akart volna lövi, nem a tenyerére célozott volna. Nem valószínű, hogy a kezét akkor érte volna a lövés, ha védelmi tartja az arca elé; az átfuródó golyó így is érte volna a fejét. Ki van zárva, éppen a sebnek a helye által az öngyilkosság is, a a legvalószínűbb, hogy dulakodás történt. Mégis vágy a beteg akarta magát meglőni vagy más valaki akarta a forgópisztolyt maga ellen fordítani és ekkor dulakodni kezdtek, hogy egyik a másik kezéből kicsavarja a pistolyt.

Mikor az orvos a dolgát elvégezte, az ur megint átvette a kocsi szerepét. Hintóra ültek és elindultak. Ekkor már szépen kivillagosodott körülöttük. Mire a város végére értek, újabb meglepetés várakozott az orvosra. A város végén hirtelen megállottak. Bérkocsi állott egy hid elejénél.

— Uram — szól a bakról leszálló urkocsis — bérkocsit rendeltem volt erre a helyre, erre az órára. Ki van fizetve. Méltóztassék ezt használni, ezen bevonulni a városba. Én világos nappal nem mutatkozhatom, mert fölismerhetnének a városban. Köszönöm szolgálatait, Isten Önnel!

Ezzel ment kiki a maga útjára.

HIREK.

— **Uj táblai elnök eskütétele.** Pécs város jogászköre lélekemelő ünnepélyre gyűlt egybe tegnap délelőtt a királyi tábla palotájában. Balog Károly az újonnan kinevezett táblai elnök a délelőtt 9 órakor tartott teljes tanácsülésen tette le esküjét. A polgári és büntető tanácsülés élén Röck Gyula elnök megnyitotta az ülést és rögtön rátért az ülés egyedül tárgyra: Balog Károly táblai elnököt történt kinevezetésére. Előadó felolvasta a kinevezési okiratot. Az okirat felolvasása után szünni nem akaró lelkes éljenzés tolmácsolta az érzelmeket. Azután Röck Gyula elnök, — Zsabokroszky, Kaufmann és Angyal táblabírákat kérte fel, hogy az új elnököt a tanács elé kísérik, ami zúgó éljenzés között meg is történt. Most Huszár, elnöki titkár felolvasta az eskümentát, amit Balog Károly szóról-szóra ismételve hivatalos esküt tett. Röck Gyula most már a felesküdött elnököt lendületes és tartalmas beszéddel üdvözölte. Balog Károly gyönyörű beszéddel válaszolt az üdvözlő szavakra.

— **Felmentett főispán.** A király Zayk Dánielt, Alsó-Fehér vármegye főispánját ezen állásától saját kérelmére felmentette.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Schwartz István kővágozórsi illetőségű budapesti lakos családnevét Fekető-re magyarosította.

— **Eljegyzés.** Grósz Dezső takarékpénztári tisztviselő eljegyezte Lövy Benó könyvkeres-

kedő és nyomdatulajdonos leányát Jolán kisasszonyt Tapoicán.

— **A kereskedelmi kamara alelnök válása.** Sopronból táviratozzák: Ullein József, a soproni kereskedelmi és iparkamara alelnöke, ma délután 3 órára a kamarai székhez nagytermébe értekezletre hívta össze az újonnan megválasztott kamara kereskedő beltagjait. Az értekezleten Ullein József kijelentette, hogy a kamara alelnöki állásáról lemond, egyben tanácsokat adott az alelnöki állás mikénti betöltésére vonatkozólag. Az értekezlet abban állapodott meg, hogy az alelnöki állást nem sorhuzás útján tölti be, hanem Steiner Ignác elnöklésével egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki, a követendő eljárás megbeszélése végett.

— **A fenyegetés halottja.** Kőszegről jelenti tudósítónk, hogy tegnap végzetes szerecséltenség történt a szabari erdőben. Rajkovits Anna 15 éves leány fenyegető szedett egy magas fenyőfáról. Négy méter magasságban a leány alatt letört az ág és a kis Rajkovits Anna lezuhant a magasból. Szülői eszméletlenül vitték a leányt a faluba, mire azonban hazaértek, a súlyosan sérült leány már halott volt.

— **Gyilkosság Bakonyán.** Bakonyán az elmúlt éjszaka gyilkosság történt. Randau Antal bakonyai lakost ma reggel a község nyílt utcáján, közel a koresmaépülethez halva találták. Hatalmas ütést mértek a fejére, koponyáját bezúzták s ott hagyták a fagyos göröngyökön. Az esetről jelentés tételén, a csendőrség megindította a nyomozást; a tettes kiléte ez ideig még ismeretlen. Biztosra vehető, hogy bosszu áldozatául esett Randau Antal s így csakhamar kipattan a titok.

— **A nagykanizsai általános ifjúság képző egyesület folyó hó 22 én azaz pénteken az egyesület nagytermében nagy értekezletet tart, melynek tárgya a január hó 6 és 7 én rendezendő szenzációs mulatság programjának kidolgozása. Az elnökség ezután az összes egyesületi és választmányi tagokat az ülésre meghívja.**

— **Jótekönyiség.** A sümegi nőegylet elnöksége és választmánya a sümegi kisdud ovóban szép karácsonyfát állított föl. Gyönyörű nézni az örömtől sugárzó gyermek sereget. A sok-sok ajándékot dec 23-án kapják meg a kisdudok.

— **Képviselőtestületi tagok választása Keszthelyen.** Takách Imre keszthelyi főszoigabíró által 1. hó 18 ára kitűzött képviselőtestületi választáson megválasztottak rendes tagoknak: Lénárd Ernő, Stieder Lajos, Csathó Alajos, Zitterbarth Kálmán, Gaál József, Beck Sándor, Veháp Lajos, Bernáth József, Hoffman Soma és Dr. Büchler Sándor. Póttagnak: Szerdahelyi Jenő, Priznyák István, Harasztovics István és Lázár József.

— **Befagyott a Balaton.** A Balaton az éjjel annyira befagyott, hogy a künn levő halászok hajóikkal nem tudtak a parthoz közeledni, hanem kénytelenek voltak az éjjelt a Balaton közepén tölteni csak a reggeli szél hajtotta ki őket a partra.

— **Főispán és tisztviselő, Kossáról írják:** Az új „méltóságos” ur parancsára egy kisebb megyei tisztviselő nem reagált, mire a magát méltósága magaslátán lenni képzelő méltóságos ur így szólt:

— Tudja ki vagyok?
— Sajnálom igen.
— Én ispan vagyok.
— Az a maga baja, nem az enyém. Válaszolt a diurnista.

— **Ahol a póttartalékosoknak nem adnak szállást.** Nagyváradról írják: A város tanácsa

der hazafias határozatot hozott a póttartalékos dolgában. A nagyvárad hadkiegészítő parancsnokság főlászlította a tanácsot, hogy gondoskodjék a december 27 én bevonuló póttartalékosok elszállásolásáról. A tanács elhatározta, hogy a főlászlításnak nem tesz eleget, s erről értesíti a katonai parancsnokságot. A póttartalékosok elszállásolása ugyanis csak átvonulás, gyakorlat, vagy ésszpontosítás esetén kötelessége a lakosságnak. Mivel azonban ez az eset nem forog fenn s a póttartalékosokat azért hívták be, hogy a tényleges katonaságot helyettesítsék, ez okból Nagyvárad tanácsa elutasította kérésével a hadkiegészítő parancsnokságot.

— **Az öreg bakák szabadságolása.** A hadügyminiszter rendeletet adott ki, hogy a három évet kiszolgált legénység minden gyalogezredben azonnal, de mindenesetre a karácsonyi ünnepek előtt szabadságoltassanak. Nem áll ez a rendelet a lovaságra, ahol az öreg katonák csak akkor mehetnek haza, mikor a békeleltszám pótolva lesz. Az okkupált tartományokban szolgáló legénységnél az eljárás a nagytávolság miatt néhány napi késedelmet fog szenvedni.

Mulatságok.

* **Felfordult világ.** A nagykanizsai Izer jótékony Nőegylet a következő január hó 6-án a Casinó termeiben tartja jótékony célú estélyét, mely a felfordított világot festői jelmezcsoporthokban, dalban és prózában befogja mutatni. Az estély 9 órakor kezdődik. Belépődíj 2 kor. 40 fl. Karzati ülőhely 3 kor. Jegyek előre válthatók 5 és 6 án délután 3—4 óráig.

* **Karácsonyi előadás.** — A nagykanizsai kath. Legényegylet 1905. évi december 26-án tartandó karácsonyi előadásának műsora. 1. »Karácsonykor« — Szabó Endrétől: szavalja Dávidovics Lajos ur. 2. Jacil: Norma, Abránd, zongorán előadja: Pollák Miksa ur. 3. Betlehemi baktér, karácsonyi pásztorjáték, három részben, írta Szabó János. 20 szereplővel.

* **Műkedvelő előadás.** Kiskomárom község ifiatsága Kiskomáromban felállítandó 1848/49-iki emlék oszlop javára 1906 január havában műkedvelő előadást rendez. Az ifjúság védnökül Pécely Lászlót kérte fel, ki azt el is fogadta. A 48-as érzelmeiről ismeretes Kiskomárom községben az előadás iránt nagy az érdeklődés.

* **Zsur.** Az Izer Jótékony Nőegylet legközelebbi zsurját nem vasárnap, hanem Karácsony első napján hétfőn tartja meg.

* **Torma Károly** nyolc tagból álló jól szervezett zenekara ajánlkozik táncvigalmakra a zeneszolgáltatásra. A zenekar az összes legújabb darabokat játsza.

* **Meghívók.** Bálokra és egyéb mulatságokra meghívókat és táncrendeket a legelőgansabb kivitelben jutányos áron készít lapunk könnynyomdája (Fischel Fülöp fia cég nyomdai műintézete.)

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Pestmegyei székházán.

Budapest, december 22. Laszberg pestmegyei főispánhelyettes tegnap átiratot intézett Beniczky alispánhelyetteshez, melyben a fegyveres erő visszavonására vonatkozó

lag kikötötte, hogy az alispán nyujtsa garanciát arra, hogy sem őt, sem Rómer Róbert belügyminiszteri segédtitkár bántódás nem éri. Erre Beniczky alispán ma válaszolt. Kijelentette, hogy a vármegyei szervezési szabályrendelet értelmében a megyeház felett való rendelkezés az ő kizárólagos joga, minek folytán a karhatalom kirendelése is az ő jogköréhez tartozik. Ezeknek előrebocsátása után biztosítja Laszberget és Rómert, hogy amennyiben óhajtanak a megyeházán tartózkodni, itt tartózkodásuk alatt a székház területén belül tetleges bántódás nem fogja érni őket.

Akik bíznak a kormánynak.

Székelyudvarhely, december 22. Udvarhelymegye közigazgatási bizottsága Ugron János főispán elnöklésével ma ülést tartott, melyről a közigazgatási bizottságnak csupán két ellenzéki tagja maradt távol. — Az ülés a legnagyobb rendben folyt le. A főispán beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy a Fejérváry kormány nem azért jött, hogy az alkotmányt megsértse, hanem az a célja, hogy a válságos helyzetből a nemzet megszégyenítése nélkül a kibontakozás nyitját keresse. Ha nem úgy lesz tudni fogja, hogy milyen konzekvenciákat vonjon le a maga részére.

Öngyilkos diák.

Kecskemét, december 22. Itt ma Biró István nyolcadik osztályú gimnázista revolverrel agyonlőtte magát Öngyilkosságának oka gyógyíthatatlan idegbehaj.

Hamisító hivatalnok.

Budapest, dec. 22. A győri rendőrség táviratban értesítette a budapesti rendőrka-

pitányságot, hogy Babics Sándor gazdasági hivatalnok nagy csalás és okmányhamisítás elkövetése után onnan megszökött.

Általános sztrájk Oroszországban.

Pétervár, dec. 22. Oroszországban az általános sztrájk ma kezdődött. A Bécs-Varsó vasut teljesen szünetel.

Közzgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsde forgalmáról és pénzüjáról.

Budapest, 1905. dec. 21. é.

Azon változatoságnak megfelelően, mely a belpolitikai helyzetre vonatkozó híreket illetően a lefolyt héten mutatkozott, a budapesti tőzsde irányzata is ingadozó volt. Az egyes politikai híreknek keletkezése nyomában egyes napokon nagyon élénk üzlet fejlődött ki, de az árfolyamok mindazonáltal csak szűkebb keretű változásoknak voltak alávetve. Lényegesebb árfolyamirányítást úgy a budapesti, valamint a bécsi tőzsdék csak vasipari értékekben mutatkoztak.

Helyi papírok közül a budapesti közuti vaspálya részvények állandó figyelemben részesülnek, és a mai napon Ujlaki tegla ipari részvények iránt mutatkozott több oldalról komoly kereslet.

A sorsjegy piacon hosszú pangás után ismét némi élnétség kezd mutatkozni, és különösen az aránylag nagy áresést szenvedett sorsjegyekben, mint pl. a tiszai a 3% és 4% magyar jelzálog hitelbank sorsjegyekben és az 1870. magyar nyeresémtőrvényekben az újév beálltával általában nagyobb emelkedést várnak.

A pesti hazai első takarékpénztár sorsjegyek kibocsátásának részletei még nem jutottak nyilvánosságra; és a kibocsátásnak időpontja sincs még meghatározva. Mibélyest ezen sorsjegymisítő actualisabb stádiumba fog lépni, a „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapestben, szívesen fog bármily irányban felvilágosítással szolgálni.

A pénzüjár helyzete változatlan és a hivatalos bankamatláb ez év folyamán előreláthatólag nem fog változást szenvedni.

A lefolyt hét legnevezetesebb árfolyamváltásai a következők voltak:

	dec. 14.	dec. 21.
4% magyar koronajáradék	95.22	95.20
Magyar hitel részvény	784.75	787.75
Osztrák magyar államvasut részv.	654.75	661.50
Rimamurányi vasmű részvény	509.75	517.
Budapesti közuti vaspálya részv.	561.	586.
Piumei rizahántoló gyár részv.	2995.	3015.

Gabona-üzlet.

(Távirati tudósítás.)

Budapest, december 22.

Készaru üzlet:

Forgalom mérsékelt változatlan árák mellett.

Malárídó-üzlet:

buza áprilisra	17.16
októberre	18.36
zab áprilisra	14.32
tengeri májusra	13.62
rozs áprilisra	14.12

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Névjegyeket, = üdvözlő kártyákat

finom elefántcsont, vagy hártya-papíron, sima vagy aranysegélyvel, a legesimosaabb kivitelben készít

Fischel Fülöp Fia

könyvnyomdája — Nagykanizsán.

Háztartásban nélkülözhetetlen

„GLORIA” lakkbronz,

használható mindennemű tárgy azonnali meg-aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér.

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyv- és papír-kereskedésében Nagykanizsán.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Ha karácsonyi ajándéktárgynak

ÓRÁT akarunk venni,

akkor nézzük meg

a helybeli új órás-üzletet,

ahol úgy zsebórákban, mint

falórákban nagy raktár hir-

o o deti az óraipar csodáit. o o

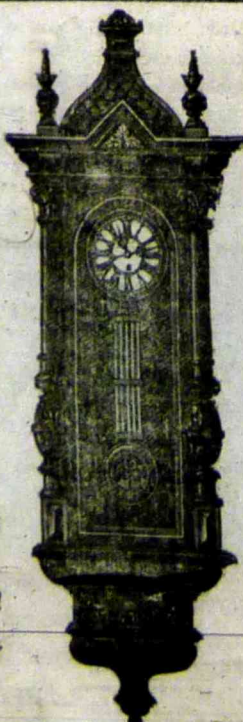
Hazafias tisztelettel

Szivós Antal

az első magyar óragyár munkásainak volt szaktanára.

Gyári árak! 3 évi jótállás!

Erzsébet királyné-tér 14. sz., Magyar-
utca sarkon Szeidmann-féle ház.

A „PESTI NAPLÓ” új karácsonyi ajándéka

Modern Magyar Festőművészek

a címe új kiadványunknak, melyet 1905. évi karácsonyi ajándéknak szánunk t. előfizetőinknek.

Ezen új ajándékunk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a „Magyar Festőművészet Album”-nak, mégis mint teljesen önálló mű gyönyörű foglalatja lesz a modern magyar festőművészet remekének.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar művészetet szolgálták, nagyszabású és nagyértékű dísművek százezreivel példányokkal terjesztve el a magyar költészetet és festőművészetet nagyjainak alkotásait. A remekművek a díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló” új és minden eddig ajándékát túlszárnyaló dísműve: a **Modern Magyar Festőművészek-kel.**

Ötven nagyszabású festményt szemelünk ki a modern magyar festők alkotásából, nagyrészt mesteri kivitelű műlapokon és

Gyönyörű, több színnyomású képekben.

Ezenkívül be fogjuk mutatni a műben **jelesebb festőink** vonzón megírt **életrajzát**, A szöveget, amely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni, elsőrendű esztétikusaink könnyed előadásában színes képek és rajzok fogják tartani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvéseinket és a magyar **könyvkötőiparművészet** újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlan dísz ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőinken kívül minden gető is, aki mostantól kezdve egy évre **megszoktatás nélkül** a Pesti Naplóra előfizet. Az előfizetés fél- és negyed övenként, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor. 1/2, évre 14 kor. 1/4, évre 7 kor. Egy hóra 2 kor. 40 fillér. Mutatványszámot szívesen küldünk.

Tisztelettel

a „Pesti Napló” kiadóhivatala

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa
Fischel Páló Pia könyvkereskedésben, Városház-palota.

TELEFON: 108.

Előfizetők és hirdetőik:

Fischel Páló Pia könyvkereskedésébe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	2.- "
Félévre	3.- "
Egész évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	8.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órákor
Ünnepnapok kivételével.

Felolvaszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Telekkönyvi ügyekben

járta egyének azonnali alkalmazást nyerhetnek

Sattler Lajosnál Nagykanizsán.

U rak figyelmebe! =
Legújabb divatu

őszi és téli, férfi- és fiu-kalapok

megérkeztek 3, 4 és 5 koronáért kapható

Wellisch Márkus

kizárólagos férfi- és fiu-kalap és sapka-raktárában
Főút. Nagykanizsa. Piacfal szomsz.

Kizárólagos eladás Habig P. C., Guis Bossi, Pfebfer
Antal és Bevin Co. udv. kalapgyárakból.

Cylinder-kölcsönző intézet!

Pékség.

Zalaegerszegen, a legjobb forgalmi helyen
egy kész pékség azonnal kiadó. — Fel-
tételék és házber a legjutányosabb.

Tulajdonos

Kos. felitz Miksa.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

**MATTONI/FELE
GIESSHÜBLER**
Savanyúvíz

A dugó epítésé a légutak
megbetegedésénei,
a garat és hörgők
hurutjánál, tüdő- és
mellhártya-gyulladásánál.

KARÁCSONYRA:

Imakönyvek

Képoskönyvek

Ifjusági iratok

Disz-művek

Disz-levélpapírok

legnagyobb választékban kaphatók:

Fischel Fülöp Pia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Magyarország legnagyobb és legerőteljesebb
szőlészeti szaklapja a

BORÁSZATI LAPOK

mely immár 35-ik évfolyamban hetenként jelenik meg
igen bő: változatos tartalommal.

Ezen szaklap nemcsak a magyar szőlészeti
és borászati viszonyok ismerteti, hanem legelőkelőbb
figyelemmel kíséri a k földi tapasztalatokat, újdonsá-
gokat, a német, francia, olasz, osztrák borászati
irodalmat, minden kétséget kizárólag a legsokoldalúbb
és legértelmesebb szőlészeti újság, mely minden más
külöldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölösle-
gesé teszi.

A „BORÁSZATI LAPOK“

munkatársai mindazok a magyar szakírók, a kik
csak a szőlőművelés terén az ország bármely részé-
ben kitűntek és a szőlőrekonstrukció előharcosai
gyanánt tekintendők.

A Borászati Lapoknak a közgazdaság és a gyar-
korlati szőlőművelésnek és borászatának szentelt ro-
vatok igen kimerítők, de különös súlyt helyez a
tudósításokra is, a miben több mint száz tudósító
dolgozik a lap szerkesztőségének a kezére.

Minden előfizető évenként legalább egy nagy színes
műmellékletet kap, valamely magyar szőlőfaj hű képét,
a mellett ingyen állapítja meg a szerkesztőség a be-
küldött tőkereszetekből vagy állatokból a fellépett
szőlőbetegséget vagy roszart és az ellenük való véde-
kezést és kimerítő választ ad minden hozzáintézeti
szakkérdésre.

Laptulajdonos:

Felolvaszerkesztő:

BAROSS KÁROLY || **Dr. BRUCKNER JENŐ.**

A lap előfizetési ára:

1 évre 12 kor. 1/2 évre 6 kor. 1/4 évre 3 kor.

Mutatványszámot 3 héten át szívesen küld

a **BORÁSZATI LAPOK** kiadóhivatala (Budapest,
X. ker. Újhegy-ut 26. sz.)

Aki legjobb minőségű iskolaöltönyt,

Aki tartós és olcsó gyermekruhát,

Aki elegáns férfiöltönyt,

Aki divatos átmeneti kabátot,

Aki finom őszi felöltőt,

Aki sikkos sportöltönyt,

Aki szép és jó télikabátot,

Aki divatos kalap- és
cipőt

őhajt vásárolni, az ne mulassza el meg-
tekinteni

Ifj. Weisz Ignác

legnagyobb választéku ruharaktárát

Nagykanizsa, Erzsébet-királyné-tör 1.

(a „Vasember“ mellett.)

Pontos és szolid kiszolgálás

1 Hiter
Jamaikai Róm
frt 1.60

Drogéria a Vörös kereszthez
 Nagykanizsán.

Óvás utáztások ellen! Alanti árujegy, „MILLY” név és „NAP” törvényesen védve.

Óránál és más óráknál is a legelőnyösebb és legbiztosabb óra. A NAP védjeggyel ellátott órák a legelőnyösebbek és legbiztosabbak.

Ha karácsonyi ajándéktárgynak
ÓRÁT akarunk venni,
 akkor nézzük meg
 a helybeli új **órász-üzletet,**

ahol ugy **zsebórákban,** mint
fallórákban nagy raktár-hir-
 o o deti az óraipar csodáit. o o

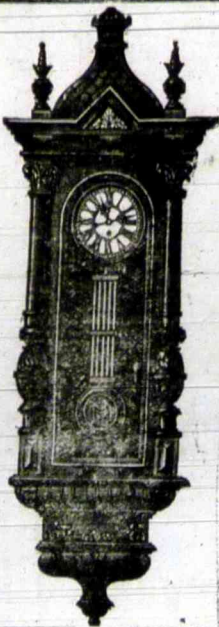
Hazafias-tisztelettel

Szivós Antal

az első magyar órágyár munkásainak
 volt szaktanára.

Gyári árak! 3 évi jótállás!

Erzsébet királyné-tér 14. sz., Magyar-
 utca sarok Szeidmann-féle ház.

Világhírű
Messmer tea
 egyedüli elárusítása
Strem és Klein
 gyarmatárú nagykorosodóknaál
 Nagykanizsán.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
 FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
 Mindenütt kapható.

Vásárlóhelyek: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

Az olcsó ár		„TURUL” cipőgyár részvénytársaság Temesvárott.		A szabott árak	
FÉRFI cugos cipő igen tartós frt 2⁸⁰	A dús választék	NŐI cugos cipő erős bőrből frt 2⁵⁰	NŐI fűzős cipő erős bőrből frt 2⁸⁰		
FÉRFI fűzős cipő erős bőrből frt 3¹⁰	FÉRFI fűzős cipő BOX-ból frt 4⁵⁰	A kiváló forma	NŐI gombos cipő fekete-bőrből frt 3²⁵	LEÁNY gombos cipő frt 1⁷⁰ és feljebb	
Belti gyártás 15000 pár	FÉRFI fűzős cipő Chevreaux Goodyear varott frt 5⁷⁵	NŐI fűzős cipő Chevreauxból elegáns és alacsony, Goodyear varott frt 5²⁵	A jó anyag	GYERMEK fűzős cipők fekete v. színes kr. 90 és feljebb	
Szökraktára: Nagykanizsa, Fő-ut.				képezik sikerreink alapját.	

Naptárak 1906. évre

legnagyobb választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Postaközlés és hirdetés: Nagykanizsa
Nacsal Páló P. könyvtárosoknál
Városház-palota.

TELEFON: 108

Előfizetők és hirdetések: Nagykanizsa
Nacsal Páló P. könyvtárosoknál
Városház-palota.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:

Egy hónap 1.00
Három hónap 2.50
Félévre 4.00
Egész évre 7.00

Postai küldéssel:

Egy hónap 1.20
Három hónap 3.00
Félévre 4.50
Egész évre 7.50

Megjelenik naponta este 6 órakor
ünnepnapok kivételével.

Felülvizsgáló: SZALAY BÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 3 fillér.

Jézus.

Nagykanizsa, 1905. dec. 23.

Az a legendás fény, mely a világreformátor nagy alaknak, Jézusnak, hőcsőjét beragyogja, örök időkre szóló tanubizonyosága annak, hogy az emlékezet halhatatlansága nem a technikai haladás ösvényvágóinak jut ki nagyobb mértékben, hanem azoknak a kiváló apostoloknak, akik az emberiséget az erkölcsi haladásban való nielzéssel vezették a tökély felé, Isten felé.

A gőz erejének, a gőzzel hajtott eszközöknek, a villam, a delej, a fény technikai eszközeinek zsenialis feltalálói, az utóbb lefolyt évszázadok kisebb nagyobb kaliberű Edisonjai, akik a technikai haladás terén kétségtelenül hatalmas szolgálatokat tettek az emberiségnek: legfőleg csak a kiváló szaktudósok emlékezetében élnek.

A különböző nemzetek politikai életében szerepelt nagy-alakok, akik egy-egy zsenialis gondolattal, diplomáciai sakkhuzással államok sorsát döntötték el; az ünnepektől hősök, hatalmasan hódító fejedelmek, hadvezérek, akik karddal, vérrel jegyezték be annak idején rettegett ucvöket a világtörténelemben: lassan-lassan, amint a soha

meg nem álló élet-mozgás az ő tettekre újabb, nagy élet-mozzanatok, események halmazát rakta, — a csendes feledés lettek s csupán a könyvek őrizik emlékeztetőket.

Írók, költők, akik koruk elismerésének, dicsősítésének fényében lüldöttek; akiknek koporsói fölött szintén ünnepeket, megcsodált nagy szónokok hirdették az irói halhatatlanságot: már csak az irodalomtörténetben élnek az emberiség csekély része számára.

Művészek, szónokok, és minden egykor megbámult nagyság, akik irigyelt magasságban ragyogtak a tömegeknek nevezett embermilliók fölött: ma már az emberiségnek közemlékezésére nézve éppen úgy meghaltak, mint az a kertész, aki Angliában az első burgonya-termés szárait a földben maradt boggyókkal együtt elégette, a sült burgonya illatával vezette rá véletlenül gazdáját, hogy ennek az Amerikából küldött növénynek melyik az ehető gyümölcse. És éppen így a hatalmas római és görög nép renekiróinak, klasszikusainak nevét a nagyközönség legfőleg csak egy-egy kacagtató operettből ismeri.

Általában mindazok, akik azzal a gondolattal vetették bele egyéniségüket a történet folyamatának edrébe, hogy ott megfürödtek majd a dicsőség, az örök-élet

gyémántcsöppjeiben: mind, mind ott pihennek már a feledés vastagrégű patinája alatt, ahol már csak a bemohosodott emlékek között is kutató, kíváncsi tudósok, ezek a megérthetetlenül türelmes könyvmolyok, kapargatják ki őket az emlékeztetőre rakodott eseményrétegek alól.

Míg ellenben a szegény zsidó-család gyermeke, aki semmiféle korszakos technikai találmánnyal nem gazdagította az emberiséget; aki minden feltűnést, fényt, hatást, dicsőséget kerülve, — elhagyott, néptelen hegyek és völgyek rejtekeiben, tavak, folyók csendes partjain meghúzódva, szinte önkéntelenül, eleinte csak az őt „meglátók” felé sugározta isteni lelkének, csodás szellemének világhódításra küldött fényét: az emberiség emlékezetének olyan legendás alakjává dicsőült, hogy a szürke-szürke látni vágyott, láthatatlan Isten esemény megtestesülésének csodáját látta benne az emberiség.

És miért?

Mert igazán eszményi ember volt, aki a szeretet üdvözítő világosságával, mely lényéből sugárzott, időtlen időkre megjelölte az emberiség erkölcsi haladásának ösvényét; aki az emberiség nagy társadalmi fejlődésének, jövő kibontakozásának irányt jelölt azzal a rövid kijelentéssel, hogy: „mind-

Lavater a familiában.

Irta: Nagy Samu.

Pompás mulatság az, mikor este apa hazajön a kaszinóból, aztán hiában keresi a gyermekeket. A dolog úgy kezdődik, hogy től esteken apa a pitvarban szinte tüntetőleg zajjal rázza le csizmájáról a havat, még mond is hozzá egy-két hangos szót, ilyen formán:

„Brr, de disznó hideg van” — vagy „Mégis csak legjobb itthon.”

Ez a csizmatisztító művelet — nem tudom szándékosan-e — mindig elég ideig tart ahhoz, hogy a gyermekek elrendezhessék a maguk kis komédiáját. Ahogy a pitvarajtót nyitni hallják, szétrebbenek az asztaltól, mint a megzavart verebek. A nagyobbik fiúnak megvan már a maga biztos búvóhelye. Ott, a szekrény és az ágy között. Finom kis hely, csak adja Isten, hogy apa öt percen belül ráakadjon, különben a guggolástól megmerevedik a szegény fiú lába. A kisebbik fiú mindig hezitál egy keveset. Forog körbe, mint a bárány, kipróbál négy-öt helyet is, végül azonban mindig csak a mamája szoknyája mögött húzza meg magát. A kis leány, aki még magas zárt széken ül az asztalnál, nagyon határozott karakter. Egyszerűen két tenye

rétel letapogatja szemeit. Ez a legbiztosabb mód, hogy ő ne lássa meg apát.

Most már következhet apa jelenése. Megcsókolja a feleségét, aztán első szóra a gyermekei után kérdőzaskodik. Anya előadja, hogy a gyermekek elmentek vándolni. Ezt anya szomorúan, szivrehatóan mondja, de még sem elég komolyan, amiért utólag mindig tesznek is neki szemrehányást a gyermekek. No, képzheted apa ijedelmét. Hát ezért nevelte, taníttatta a gyermekeit, dajkálta őket, mikor kicsinyek voltak, virrasztott az ágyuk mellett, mikor egyszerre mindháromu bárányhimlőben feküdtek? Ezért, hogy országukat: csavargói, a koldustól kósztosai váljanak belőlük? Oh, nehéz egy apa sorsa.

Hanem ez egyszer furfangos ötlete támadt apának; nem is tudom, hogy jutott hozzá. Téli kabátja alul egy vaskos könyvet húzott elő, azt tüntető zajjal vágta az asztalra és így szólt:

„Csak legalább még ezt megmutathattam volna nékik. Tudom, örültek volna neki, szegénykék.”

Csend.

Egy perc múlva a kis leány, aztán Miklóskó a kisebbik fiú ugrottak apjuk nyakába, végül előkerült Laci is, ki reggeltől estig az „i” tövű deklínáció kivételét ragozza. Persze van öröm a családban, hogy így szépen hazajöttek a gyermekek.

Hanem apa ez egyszer keményen tartja magát. Híjába elrögtatja, hiába húzzák a bajusszát, a könyvet nem mutatja meg. Majd vacsora után. Keserves egy vacsora volt ez. Kárba vesztett apa minden régi, kipróbált vicce, a gyermekeket csak a könyv érdekelte. Vajjon mi lehet benne? Milyen kegyetlenek is tudnak lenni néha az apák. A szobaleány már letisztította az asztalt, a gyermekek a legnagyobb csodákra előkészítve sorakoznak apa mellé, a kis leány az ölébe ül, apa azonban még nem enged. Előbb szivarra gyújt, lassan, tempójával, aztán még kérdi is:

„Hát megmutassam? No, jó, megmutatom.”

Felnyitja a címlapját, aztán kinyilatkoztatászerű hangon olvassa:

„Arcismetan. Irta Gabányi Árpád.”

„Nini, mennyi fűl! — kiáltja a kis leány, ki valahogy bepillantott a könyv belsőjébe.”

„Igen, folytatja apa, ebben vannak fűlek, orrok, szemek, koponyák leírva és lerajzolva. No, nézzétek.”

„Aztán miről jó ez?” kérdezi anya.

„Ez arról jó — magyarázza apa — hogy ebből a könyvből meg lehet állapítani mindenkinek a szellemi képességét. Például: Akinek ilyen fűle és ilyen orra van, az: „Kiváló jellem,

nydjan egy Atyának gyermekei vagyunk, tehát testvérek."

A világ-békére, általában minden boldogító béke-törekvésre, az egész emberiség közös boldogulására egyedül csak az isteni fényt sugárzott világreformátornak, Jézusnak ez a nagy igéje vezetheti a világot; ha t. i. minden ember lelkében hordozza és érezi erejét a megváltó igazságnak, hogy: „mindnyájan egy Atyának gyermekei, tehát testvérek vagyunk."

Valahányszor beköszöntenek a karácsonyi ünnepek. Jézus születésének, földre küldetésének ragyogó emlékezetével: mindig nő a mi reményünk is, hogy az a világosság, mely Jézusnak istenivé magasztosult alakjával szállott a földre, — végre majd meghódítja a világot és megteremti azt a hatalmas átalakulást, — melyet az ő messze időkbe látott szelleme „Isten országát" álmodott meg; amikor majd testlé lesz az ige, és az egész emberiségben lakozik, hogy: „egy a mi Atyánk."

Nő a mi reményünk, mert látjuk évről évre nőni Jézus megváltó alakja emlékeztének fényét is... az igazság erejével.

Lesz-e békekesség? Budapest, dec. 22. (Saját tudósítónktól) E sorok írója ma fölkereste a koalíció beavatott tagját és kérdést intézett hozzá, vajjon a parlament, politikai kibontakozás és békekesség ügye hogyan áll?

Valóban nehéz mit válaszolnom, válaszolt a képviselő, mert a szituáció igazán saját-szerű. Azután az első felvonás után, amelyylel a Lukács László-féle karácsony előtti része végződött, hogyan reméljünk!

Tehát Lukács László akciójának eddigi eredménye nem nyújt reményt? — volt a további kérdés.

— Bizony nem! Eddig Lukács László békét nem hozott. Egy közös miniszterium át-helyezése a magyar fővárosba, néhány intézkedés a külügyi paritás és képviselet tekintetében, ez bizony nem éppen biztató anyaga a békének. Mert hiszen a béke alapja ma is a katonai természetű vitás problémáknak megnyugvást keltő megoldása. Ezt pedig a volt pénzügyminiszter nem hozta. Mindössze az

ezrednyelv kiépítésének némi kibővítését ajánlotta fel.

— És minő fogadtatásban részesült ez a proposíció?

— Mondhatom, hogy a lehető legridegebb fogadtatásban. Kijelentették, hogy a ki ezt a békét elfogadja, az ellen a leghevesebb ösztökélésére lépünk, mi többiek. De hát erre nem is volt szükség, mert senki sem akadt, a ki ilyen békét elfogadhatónak ítélt volna.

— És mégis, ma is a reménységnek bizonyos határozottságával beszélnek közeli kibontakozásról.

— Ennek politikai alapja nincs, azt jó tudomásom szerint mondhatom. A jó békének — hogy úgy mondjam — csak a lelkekben van meg előfeltétele, t. i. a nyugalomra való általán s vágyakozás. A béke politikai feltételeihez azonban semmivel sem jutottunk közelebb. Én csak egy gyenge alapot találok a reménykedésre és az a következő: Lukács László minden kétséget kizárólag meggyőződhetett róla, hogy amit nyújtani képes, annak alapján béke nem jöhet létre. Azóta megismerte a felség-gondolkodását. Ha tehát Lukács László a misszióját mindezek után folytatni óhajtja, akkor bizonyára tudja, mit csinál. Talán most már egyebet is hozhat, mert azt látta, hogy ez eddigiekkel hiábavaló a hazafias fáradsága.

Szervezködő gyűlés Alsólendván.

A zalamegyei egyesült ellenzék a nemzeti küzdelem és védekezés céljából a szervezködést az egész megye területén keresztülvinni határozta el. Zala Egerszegén f. december hó 10-én tartott gyűlésében alulírottat az alsólendvai választói kerület egyesült ellenzékének elnökévé megválasztva, megbízott, hogy ezen kerületre vonatkozólag a szervezködő gyűlést egybehívjam.

Ezen megbízásnak eleget teendő, a szervezködő gyűlést Alsó-Lendvára 1906 évi január hó 15-ének délelőtti 11 órája kintűzöm és felkérem a választókerület összes választó polgárait, hogy ezen közgyűlésre a nagy nemzeti cél-érdekében lehetőleg mindnyájan jelenjenek meg.

A község előjáróságát pedig, hogy azon minden egyes község legalább két taggal magát képviseltesse.

Tisztelt választó polgártársak! A mai politikai bizonytalanságban, ha csak magunkat annak kitenni nem akarjuk, hogy az a nemes és nagy küzdelem, amely 3 év alatt sok szenvedés és

áldozat árán máris jelentős eredményekhez vezetett, végcéljának elérése előtt megtörjön és összes gyümölcseit elveszítse, a törvénytelen hatalomnak engednünk semmi részben nem szabad.

A nemzet elfogadta a harcot.

A nemzet hachan áll.

Ennek a harcnak vége csak teljes győzelem lehet. Mert a hatalom nem enged; részünkről pedig az engedés ezáltal csak nemzeti halál lehet.

Békét kívánunk ugyan, de csak oly békét, mely küzdelemünk győzelmét jelenti.

Gyáva megalkuvás jogainknak csak újabb elhomályosítást jelentené, csak újabb küzdelem felvételét tenné szükségessé, mely újabb küzdelem csak megöngült, — mert a sok alázkodás és jogcsúrs-csavarás után, — csak elcsigázott erőre támaszkodhatnánk.

Felkérlek tehát benneteket, közös édes anyánk, a szent haza nevében, hogy ne csüggedjétek, a hit és remény szela dagassa vitoráitokat, s jelenjétek meg ezen a közgyűlésen oly számban, mely ország-világ előtt fanuságot tegyen arról, hogy köztünk más, mint igaz magyar, nem található, hogy a pártfalak közöttünk ledőltek a hazánk jogainak küzdésében teljesen egyik vagyunk.

Éljenek a népjogok!

Éljen a népszabadság!

Éljen a haza!

Alsó Lendva, 1905. dec. 21 óp.

Petrik Gyula.

mint a zalamegyei egyesült ellenzék alsólendvai választókerületi elnöke.

Magyarosodik-e a Muraköz?

Ha valaki — már t. i. magyar ember — a történelmi nevezetességű Csáktornya végig megy, örömtől dagad a kebele. Mert a Zrínyiek ősi fészkeiben lépten-nyomon a csengő, zengzetes magyar szó üti meg a füleit.

És tudom azt, hogy Csáktornya a Muraköznek metropolisza, egyenes és jogos következtetés. hogy egész Muraközben analog ej-lenséggel találkozunk.

Pedig — sajnos! — nem így van. Mint a hogy Budapest magyarsága mellett sváb az egész budai környék, úgy Csáktornya is zöld, üde oázisként emelkedik ki magyarságával — a körülölkvő horvát nyelvű községek kö-zül. Sőt ha magát Csáktornyát vesszük köze-lebből szemügyre, azt tapasztalhatjuk, hogy

erős akaratú, merész fantázia, sok gyakorlati érzék, kemény szívesség."

"Ugyan, ne tegye bolonddá a gyermekeket!" — hitetlenkedik az asszony.

Apa egész tűzbe jön ekkora skepszis láttára.

"Nem hiszed? Be fogom bizonyítani. Ép azért hoztam haza, hogy ezeknek a lurkóknak az értékét megtudjam."

"Ugyan, menjen!" — türelmetlenkedik anya, de azért érdeklődve nézi, miként méri apa Laci gömbölyű, uritök formájú koponyáját és szivdobogva várja az eredményt.

"Gömbölyű fej, mandolaszemek, egyenes orr, keskeny ajkak, — konstatálja apa. — Most ezt a szöveget a szem és a fül között...? Megvan Nézzük... Éppen ez az."

Mindnyájan feszülten figyelnek.

Apa erős hangon, mindenre elkészülve ol vassa:

"Éles elme, kitűnő tehetség művészi hajlamok, kiváló emlékező tehetség, államtörténelmi képességek."

Apa diadálmasan tekint körül:

"Nó, mit mondtam?"

"Hát mégis igaz lenne?" — kérdi anya szerény mosollyal. Igaz lenne, hogy tudnillik a könyv nem hazudik. Hej, csak mert volna a könyv rosszat mondani az ő gimnázista fiáról!

Laci kiválóságának! Ily eklatáns bizonyítéka után nyilvánosan fejbe merészeli ütni Miklóskát, mert az megint nádszékre térdelt. Ezért Laci kap egy pofont.

"Nézzük Miklóskát" — buzgólkodik tovább apa.

Méregeti, macerálja a koponyáját, aztán megkeresi a hozzá való figurákat:

"Brutális jellem... Mi ez?" Mindnyájan megdöbbenve néznek össze. Apa megbotránkozva dadogja: "... nagy érzékiség... Anyában, ki a Laci fényes eredményű prófája után már esküdni mert volna a könyv hitelességére, ismét megint a bizalom. Szerencsére apa rájön a rejtély nyitjára — mert hisz az abszurdum, hogy Miklóska brutális legyen."

"Hóhó, — kiáltja nagy gaudiummal — hiszen Miklóskának hosszukás a feje, én meg gömbölyűt kerestem. Ide nőzzetek! Hát ilyen egy gömbölyű fej?"

Egyik sem meri tagadni, hogy a szóban lévő fej hosszukás, pedig az szemmel láthatólag gömbölyű, mint egy kugligolyó.

"Itt van, — kiáltja apa: — Józanság, előrelátás, akaratú, kiváló tervezőképeség, gyengéd-szív, széles látókör, mélygondolkodás, ilyen agyuk volt a legkiválóbb építészeknek." — Hát

nem mondtam mindig, hogy Miklóskából mérnök lesz?"

Miklóska emigy kedvezően letárgyalva, visz-szadja Lacinak a fejbeütést, mert most meg ez térdelt a nádszékre.

A család immár teljes bizalommal néz a kis leány próbája elé De ez alapos próba lesz, mert anya kiváló súlyt helyez rá, hogy kis leányát, ki negyven nótát danol el csipőre tett kézzel, zsenialisan találják. Meg is méregeti apa alaposan a kis buksi, szöszke fejét. Addig méri, tapogotja, mignem a következő verdimet sikerül összekombinálni:

"Állati hajlamok, abszolút butaság, szivtelenség, büntönyek elkövetésére hajlik."

Általános konsternáció. Mi ez? Ez is lehetséges? Szerencsére apa beismeri, hogy tévedett, mert hasított orrot vett a számításba, holott Mariskának a legremekébb pisze orra van. Nézzük így. Apa nagy biztossággal nekivág az olvasásnak:

"Bulu, minál a tők. Átment az ember és ma-jom között."

Apa tovább nem olvashatott, mert az asszony úgy csapta be a könyvet, hogy annak minden lapja kiszakadt helyéből.

És nekiesett szegény apának, hogy... maga mindig ilyen örültségekkel keseríti meg az

t is az intelligencia, a hivatalnokai és tanári kar, no meg a nagyszámu diákság és végre a zsidóság és a kereskedővilág az, amelyik magyarul beszél. A polgárság — az iparosság egy része — még mindig horvátul tárgyal és társalog, bárha — egy kissé nehézkesen ugyan — tud magyarul.

Évtizedek óta a legnagyobb energiával és kitartással folytatja dícséretes magyarosító munkáját a hazafias muraközi tanítóság, de eredményt vajmi keveset tud felmutatni. Sitünk kijelenteni, hogy ennek legkevésbé a tanítók az okai. Ők elvégzik a magukét. És hogy nehéz munkájuknak gyümölcsei még sem a piros fehér-zöldt jegyében érnek, annak okát más téren, más intézményekben kell keresnünk.

Pedig Muraközt ugyelven is magyarrá tenni, bizony Isten nem volna nehéz dolog. Ha t. i. minden illetékes faktor úgy végezné feladatát, mint a tanítóság.

Mert a muraközi nép hazafias, jó magyar érzésű. Ezt nemcsak abból lehet következtetni, hogy pl. Zrinyi Miklós emlékét a legnagyobb kegyelettel őrzik, őt — a Drávántúli áramlattal szemben — magyarnak ismeri el; Zrinyi és a vértanu Gasparics Márk szobrára lelkesedéssel adakozott; hanem a választáson megnyilatkozott szellemből is. Micsoda fanatikus lelkesedéssel vette körül a 48-as képviselőjelölt: Habus Mihály háromszínű zászlóját. Hogy 46 szavazattal mégis elbukott, annak csak az az oka, hogy szerdán délelőtt lépett fel, a választás pedig csütörtökön volt.

De látni kellett volna azt a népet. Hogy járta a csárdást, hogy dobálta a két és ötkoronásokat a Kossuth nótáért; hogy kiabálta lelkesedve:

Já sam magyar! (Én magyar vagyok!)

Eljen a netvennc!

És magasra tartott zászlókkal, összeölelkezve énekeltek sajátos kiejtésükkel:

»Kossuth Lajos ázt izente,

Elfogyott a regementje,

Há mek etyszer ászt izeni,

Mindenkiük el kell menni,

Eljen a hász!

És milyen lelkesedéssel, pompával jött a muraközi falvak népe az ellenzéki képviselők fogadására.

Aki ezeket a jelenségeket látta, az meggyőződhetett arról, hogy ez a nép lelkében, érzésében magyar és nem állna ellent a magyarosító törekvésnek. Hogyan van tehát, hogy Muraközt mégis mindig annyira dominálja a horvát nyelv és ezek az emberek, a

ember életét. Hiában szabadkozott apa: »De édesem... Az asszony gőzerővel kezdte vetkőztetni a kis leányt és ráparancsolt a gyermekekre, kik a kis leányt csufolták, hogy ők is menjenek aludni. Hagyják apát egyedül a boldogságaival.

Ezt azonban már apa nem tűrhette. Mégis csak bebizonyítja, hogy neki van igaza. Még egyszer szemügyre vette a kis leány fejét, ezúttal sokkal alaposabban és megkeverte a könnyben a pászoló figurát. Egy percre anya is abban hagyta a vetkőztetést és utolsó reménységgel várta az eredményt. Apa ráakadt a figurára. Izgatottan olvassa:

»Erső jellem, akaratszilárdság — ahá! — szófukarság, szóval kíváló hadvezéri talentum.«

Mindennek vége. Ez este apa volt legelőször az ágyban, ott is úgy betakarozott, hogy csak a füle csúcsa látszott ki. Valami nehéz, nyomasztó felleg ereszkedett a családra, mely még a gyermekek jó kedvét is elvette. Istenem, miért is mérsz ekkora csapást ily tisztességes családra!

Késő éjjel apa különös zajra ébredt. Meglepetve tekintett fel. Az asztalán égett a gyertya és felesége ott állott a kis leány vaságya mellett. Egyik kezében a könyvet tartotta kinyitva, a másikkal pedig a kis leány fejét tapogatta... És apa maig sem merté elárulni, hogy látta ezt a jelenetet.

kik szívük egész melegével vonzódnak a magyarokhoz, horvátul beszélnek.

Ennek a bajnak egyedüli kuforrása az, hogy Muraköz egyháziilag a zágrábi püspökséghez tartozik és Horvátországból importálnak bizony sok oly papot, kik magyarul nem tudnak, velünk nem éreznek, érzéseikben idegenek. Láthatjuk, hogy hány muraközi papnak gyűlik meg a baja a hitossággal, mert izgatnak az állam ellen.

Tisztelet a kivételnek, mely magyarérezű, de ezek az emberek bizony ellensúlyozzák a tanítók munkáját. A muraközi nép vallásos és megy a papja után. A templomban horvátul hall prédikálni, a pappal minden ügyesbajos dolgában horvátul kell beszélnie. Csoda-e, ha elfeledi még azt is, amit az iskolában tanult magyarul.

Zalavármegye már régen késelmezte, hogy Muraközt vegyék el a zágrábi püspökségtől, a kérvény a képviselőházban hever elintézetlenül. Pedig mindaddig, míg Muraközbe magyarajku papok nem mennek, magyarosításról — legalább alapos, eredményes magyarosításról — szó sem lehet, a tanítók hazafias munkája kárba vész. Elég nekik a beözönlött horvát papácák káros hatású munkáját ellensúlyozni.

A legelső feladat tehát az: hogy Muraközt elvegyük a zágrábi püspökségtől és egy magyar püspökség — pl. a pécsi, szombathelyi, vagy székesfehérvári — fenhatósága alá helyezzük.

Mert addig csak szívben lélekben magyar a Muraköz, de nyelviileg nem magyarosodik!

K. P.

Városok és vármegyék

× A törvényjavaslat és Zalavármegye.

A Kristóffy ur által összeállított törvényjavaslat tervezetének kimutatásából közöljük a megyénkre vonatkozó következő érdekes adatokat:

Zalamegyében az összes létszám: 437,116; ebből 74,2%, azaz 324,087 a magyar és 113,029 az idegen anyanyelvű. A 20 éven felüliek száma 116,707. A legutóbbi névjegyzékbe fel volt véve 32,311 választó, vagyis az összes népesség 7,4%-a. Ezek körül 24 évnél fiatalabb volt 182. Irni és olvasni nem tudott 6,106.

A földbirtokosoknak birtokterjedelm szerinti kimutatása, összehasonlítva a földbirtokos osztályhoz tartozó választók jelenlegi számával: Legalább 18 kat. holddal bir 9,952; 5 kat. holddal 23,201; 2 kat. holddal 39,888; 1 kat. holddal 45,010. Az első csoportból most választói joggal bir 9,354 (94%), a másodikból 19,503 (84%), a harmadikból 24,024 (60%), a negyedikből (1 hold) 24,418 (54%).

Iparosok és kereskedők: Önálló iparosok igazolvánnyal, vagy engedéllyel 6,882; igazolvány nélkül 937; önálló kereskedők 1,509. Az első csoportból szavaz 2,293 (33,2%), a másodikból 57 (6%), a harmadikból 889 (58,9%).

Legalább 20 kor. összes állami adót fizető 34,022; 15 kor-t 45,069; 10 kor-t 58,476. Választók az első csoportból 26,128 (76,8%), a második csoportból 29,069 (64,1%), a harmadik csoportból 30,378 (52%).

24 éven felüliek anyanyelve: magyar 76,924 (74%), német 1,194 (1%), tót 63,010 (1%), román 6, ruthén 2, horvát 20,127 (19%), szerb 5, egyéb 5,607 (5%), összesen 103,948. Ebből irni és olvasni tud: magyar 58,712 (76,5%), német 1,023 (1,3%), tót 49 (0,1%), román 3, ruthén 2, horvát 13, 330 (17%), szerb 5, egyéb 3,670 (4,7%). Összesen 76,794 (73,9%).

× Tisztújítás Keszthelyen. A Keszthelyen 1905. évi december hó 22-én tartott általános tisztújítás alkalmával közfelkiáltással megválasztottak: városbíró: Nagy István; h. bíró: Öppel Károly; tanácsosok: Salamon János, Hoffmann Arnold, Stüder Kálmán, Práger Tivadar, Gyarmati Lajos, Ulmann Vencel, Fülöp Antal,

Révész Lajos; pénztárnok: Buchberg er F. Közgym: Harasztovics István.

× A keszthelyi vízvezeték elkészítésére 5 pályázó jelentkezett és pedig: Brändl János, Hoffmann Miklós, Pöklmann H. és tsa, Török Ormai pesti cégek és Prisznyák István keszthelyi lakatosmester. Az ajánlatokat és a pályázók által készített tervek a fűrdőbizottság bírálta felül, de azok közül egyiket sem tartotta a kívánalmaknak megfelelőeknek, Hoffmann Miksa, Schád János és Stein Mór tagokból álló albizottságot küldött ki új program kidolgozására. Az albizottság az új programot a napokban terjesztette a nagybizottság elé, a mely azt elfogadta és az új program ismertetés mellett felszólította az említett 5 pályázót, hogy most már az új program alapján készítsenek terveiket és ajánlataikat mieelőbb nyújtsák be. Megemlítjük még, hogy a módosított program alapján készítő vízvezeték műre a bizottság 72.000 koronát irányzott elő.

× Törvényhatósági bizottsági tag választás, Stugel József halálával a kiskömáromi választókerületben megüresedett bizottsági tagságra a választás f. évi dec. hó 30-án lesz. A választás elnöke Ferenczy János.

Nagykanizsa város kisdédelme.

(*) Harminc évvel ezelőtt 1875-ben alakult meg Nagykanizsán a Kisdédelmei Egyesület, mely tíz évvel később nem kevesebb, mint négy óvodát tartott fenn. A társadalom lelkesen felkarolta ezen egyesületet, mindenki szívesen áldozott ennek céljaira, noha egyik másik óvoda állandóan olyan látogatottságnak örvendett, hogy csak bevételei nemcsak a kiadásokat, dezték, hanem még jövedelmet is hajto az egyesületnek.

Ilyen körülmények közt a város támogatására nem igen volt szüksége az egyesületnek.

De jöttek más idők és jöttek más emberek. Az 1891. XV. t.c. szabályozás országszerte a kisdédelmet és ezen szabályozás megásta az egyesület sírját. A kisdédelmet a társadalom a község feladatának tekintvén, mindinkább elidegenedett az egyesülettől, mely fokozatosan nagyobb és nagyobb községi segíelyezésre szorult. A tagjárulékok és tandíjak olyannyira csökkentek, hogy az egyesület nem volt képes a törvény által rá rótt anyagi kötelezettségének megfelelni, minek folytán a kisdédelmelem ügyét mintegy két év előtt teljesen a város hatáskörébe utalta.

A város törvényes fizetési kötelezettségének, mint a város költségvetéséből tudjuk, nemcsak pontosan megfelel, hanem ennél még többet is tesz. Legutóbb 200 korona drágasági pótlékot is szavazott meg minden egyes óvónőnek. Legkevésbé sem lehet kifogásunk a város ezen méltányos eljárása ellen, mert eltekintve attól, hogy a drágaság tényleg nagy városunkban, az alkalmazott óvónők mindegyike — tapasztalatból tudjuk — hivatásának magaslatán áll.

Az óvónőről annyira mennyire, tehát gondoskodva van.

Most már azonban ideje lenne, hogy a város a kisdédelmekről is gondoskodnék, mert utóvégre is az óvodákat nem az óvónőmenhelyeül tartják fenn, hanem a kisdédelmek szellemi és testi épségének megóvása szempontjából.

Ezen szempontot a város addig teljesen figyelmen kívül hagyta a törvény világos intézkedése dacára. A kisdedekkel a város mit sem törődik; ezeket teljesen az óvó 5k gondozására bizza. Gyakran hallottunk panaszt egyes óvodákról, de ismerve az illető óvodák vezetőit, nem tettük szóvá ezen panaszoikat; most is csak azért érintjük ezeket, hogy a városnak, mint fenntartó hatóságnak az óvodák ellenőrzését figyelmébe ajánljuk.

A város e tekintetben eddig nem felelt meg törvényes kötelezettségének; még mindig nem alakította meg a törvény által előírt felügyelő-bizottságot. Van ugyan egy ilyen bizottság, mely 5-6 városi képviselőből áll, akik azonban nem az óvodák működésével, hanem azok dologi ügyeivel törődnek, ha törődnek. De ki is kívánhatná, hogy ezen bizottsági tagok, napi elfoglaltságuk mellett időről időre az óvodákat meglátogassák, hogy az ottani viszonyokról maguknak személyes meggyőződést szerezzenek? Ezt senki sem kívánhatja és a törvény sem kívánja.

Hanem igenis megköveteli a törvény (1891. XV. t. c. 22. §.), hogy a megalakult felügyelő-bizottság magát a kisdedekről írt felelősökkel kiegészítse, kiknek száma azonban a megválasztott tagok számát meg nem haladhatja.

A törvénynek ez igen bölcs intézkedése, mert a kisdedekkel való elbánás, illetve ennek elbírálása, inkább tartozik a nők hatáskörébe, mint a férfiakéba. pláne, ha a férfiak egyike másika még agglegény is.

De van az idézett törvénynek még egy másik, eddig figyelmen kívül hagyott igen fontos paragrafusa (23. §.), mely azt mondja, hogy a felügyelő bizottságnak *min lenkor* *előváltból tagja a városi tisztviselő, illetve községi orvos, aki köteles minden két hétben legalább egyszer, kivételes esetekben szükség szerint többször is meglátogatni a kisdedóvodát. Nálunk kivételes esetben csak egyszer fordul meg a városi orvos az óvodákban. Ezen kivételes eset akkor áll be, ha az óvodákat valamely járványos betegség miatt be kell csukni. Pedig mennyi bajnak és bánatnak lehetne elejét venni, ha a törvény e tekintetben is végrehajtatnák.*

Az óvodák anyagi viszonyai a város bőkezűségéből immár teljesen rendezettek, elérkezettnek látjuk tehát az időt, hogy a város vezetőségének szíves figyelmébe ajánljuk, gondoskodják most már a törvény végrehajtása által, — mi semmi anyagi áldozatot nem követel — a kisdedekről is. Ezenél szebb karácsonyfát nem állíthatunk gyermekeinknek.

HIREK.

A karácsonyi ünnepek miatt a Zala legközelebbi száma szerdán este jelenik meg.

— **Karácsony.** Holnap este fénybe borulnak az aranydiós karácsonyfák és leszáll a földre a béke és szeretet angyala. Ezen az estén jobbakk vagyunk, mint más-kor, levetkőzzük az önzés rut salakját és szerető családi körben mindenkiben csak azt keressük, ami szeretetreméltó. Ha keressük, — meg is találjuk. — Mert amint-hogy angyalok nincsenek közöttünk, úgy nincsenek ördögök sem. Ha angyalok lennénk, nem lett volna szükség a megváltásra a sátni fajzat pedig nem lett volna rá érdemes. Nincs oly rossz ember a földön, aki meg nem érdemelné, hogy része legyen a karácsonyest boldogságában. És nincs számalomra méltóbb annál, aki nem talál egy családot, melyhez ez este tartozandó lenne.

Legyen zavartalan holnap esti ünnep-lésünk. Olvasóinknak, ismerőseinknek boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk és szívélyes köszönetet mondunk tudósítóink-nak, olvasóinknak, jó barátainknak kik ez alkalomból bennünket jó kívánságaikkal elhalmoztak.

— **Névmagyarosítás.** Kirkenhői. Zsigmond saját, valamint kiskorú gyermekei: Mária, Ilona, Károly nagykanizsai lakosok családi nevüket Kövesi-re változtatták.

— **Iskolai ünnepély.** Főgimnáziumunk hazafias tanári kara és lelkes ifjúsága ma délelőtti róttá le hálás kegyeleme adóját Toldy Ferenc, a magyar irodalomtörténet nagymestere emlékének. A műsor igen ügyesen volt összeállítva. A ünnepelt irodalmi képét Molnár György VIII. o. t. adta. Jelinek Lajos VI. o. t. Vargha Gyula alkalmi ódáját szavalta. Kovacs Boldizsár VIII. o. t. Négyessy László szavaival Toldy szellemét aposztrofálta; az ének és zenekar szabadtossággal és érzéssel a Hymnust, Szózatot, továbbá egy-egy népdalt és indulót adott elő. Az ünnepély a főgimnázium tornacsarnokában az egész tanári kar és tanulóifjúság jelenlétében folyt le.

— **Kalapgyár Nagykanizsán.** A legközelebbi napokban egy újabb gyári vállalatot lesz gazdagabb városunk. Igaz, hogy nem, valami nagyszabású gyárról van szó, mely a munkások százaát foglalkoztatja, hanem egy kisebbzerű kalapgyárról, melyet Halvax Frigyes létesít városunkból és mely lehetővé fogja tenni, hogy helyi gyártmányú kalapokat hozdihasson a divat után járó új publikum is. Halvax Frigyesnek ezen vállalatában nagy segítségére volt a kereskedelmi kormány, mely Halvaxnak a gyárhoz szükségelt leg-tökéletesebb gépeket bocsajította rendelkezésére. A gyár villamenerőre lesz berendezve és az új év első hetében már üzemben is lesz.

— **Véres vonatkerek.** Borza mas ha állal mut ki ma reggel a nagykanizsai közpörházban Faics Lénárd mozarakirályi vasuti munkás. Faics több tarsava a deli vasut soproni állomásán döngözik. Időnként a vasut haza szokta szállítani a munkásokat, kik aztan itthonidőzés után visszatérnek Sopronba. Ma reggel is több munkás akart Sopronba utazni a mozarakirályi állomásról. Közük volt Faics Lénárd is. ki saját vigyázatlansága folytán a vonat kerekai alá került és a vonat keresztülment mind két lábán. A rettenetesen megcsontított embert még ma reggel azonnai behozták a kórházba, ho mindkét lábát amputálták, azonban már ez sem használ. Kevessei az operálás után meghalt.

— **Novai gyöngyélet.** A novai vásár hirdét a megyében. A most f. hó 18-án tartott vásáron is a csendőrök két asszonyt fogtak el, akik már jól megrakodtak lopott áruval. Egy zsebmetszés is fordult elő. Szelestey József barabásszegi gazda eladta ökreit, be-ment a körösmába egy kis áldomásra. De ez szomoruan végződött, mert az ökrök árát 840 koronát valami ügyes zsebmetsző elvitte. A csendőrség széleskörű nyomozást indított meg, de ez még eredményre nem vezetett.

— **Öngyilkos agglegény.** Pacsáról írja tudósítónk: Sternberg Henrik, egy potrétei agglegény a napokban látogatóban volt Pacsán Stenberg Márton nevű rokonánál. Sternberg Henrik egy percére egyedül maradván a szobában, agyonlőtte magát. Öngyilkosságának okát nem ismerik.

— **Szökött katona.** A zágrábi rendőrség Láviratban értesítette a nagykanizsai állomás főnökségét, hogy Papos János tüzérvonaton a pogári ruhában a nan megszökött és Nagykanizsa felé vette útját. Az állomás főnökség rendelkezésére ma négy csendőr ellenőrizte a zágrábi vonatot, azonban a szökött katonának nem akadtak nyomára.

— **Öngyilkos csendőr.** A garai csendőrőrsön tegnap agyon lőtte magát egy csendőr. Galdován Jánosnak hívták a délceg fiút, kit szerelmi bubánata kergetett a halálba. Mikor tegnap hajnalban a szolgálatból bevonult, szolgálati fegyverével szíven lőtte magát és nyomban meghalt. Ma volt a temetése.

— **Félholtra vert legény.** Habzó piros vérel számolt le a napokban Cser István szilasi legény ellenfelével. Az ok oly régi, hogy mindig megújul, de azért soha el nem érül, míg érző szivekkel bírnak az emberek. Mig szerelmelek lesznek, akiket szenvedélyük a féltékenységre és a fokozott féltékenység arra készítet, hogy gyilkolnak számoljanak le. Egy leányt szerettek Cser és Faragó Sándor, vetélkedéstük többször vezetett összekoccanásra de az döntővé csak akkor lett, midőn a leány végleg Faragó felé fordult és eljegyezte vele magát. Mert nagyon elkésertette a család és nem maradt más neki, mint a boszu. Rihatórozta, ha az öve nem lehet a leány, ne legyen senkié. Megleste vetély-társát, hogy aztan végezzon vele. Egy barátjával együtt megvárták Faragót, amint éppen a meny-asszonytól jött ki és midőn ez gyanutlanul haladt az utcán, rája rontottak és dorongaikkal úgy elverték, hogy félholtan maradt az utcán a kiabálására összeszaladt falubeliek vitték haza a szerencsétlen legényt, kinek panaszára megindították a vizsgálatot.

— **Vita az élet.** A Vita-forrás egy kiváló, természetes natron-savas, amely a beteg szervezeteket feléleszti, amennyiben az anyag-változást nagyban előmozdítja, ennél fogva a betegségeket mint kósvény, gyomorhurut és hólyagbajokat stb., melyek az anyagváltozás zavarából erednek és melyek az anyagváltozás lentkeznek. Számos orvosi nyilatkozat bizonyítja a Vita-forrás kiváló gyógyító erejét.

— **Értesítés.** A nagykanizsai segélyegylet szövetkezet értesíti t. tagjait, hogy karácsony hetében a hétfőre eső befizetések szerdán, a keddre eső befizetések csütörtökön foguak megtartatni.

— **A politikai helyzet** szenzációs hírel mellett nem kisebb szenzációt kelt az a diszmut, mely most jelent meg a könyvpiacra és ami

TRENCZA-ÜZSÉFT-KESERÜVIZ
AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMSZÍZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

még csodálatosabb, ezt a diszmvét ingyen szeresheti meg magának akárki. Az „Ország-Világ” hazánknak ez a legszebb, legértelmesebb képei, hetilapja már évek óta minden év karácsonyán egy-egy gyönyörű „Almanach”-kal ajándékozza meg előfizetőit, és az elmúlt év leggyönyörűbb irodalmi terméke volt az az Almanach, melyet az „Ország-Világ” 25 éves fennállásának jubileuma alkalmából juttatott ingyen ajándékkul előfizetőinek. Az „Ország-Világ” most is méltó maradt önmagához. Az az Almanach, melyet most karácsonykor ad minden előfizetőjének, — annak is aki most fizet el mind nyolc koronával félve az „Ország-Világ”-ra — a legszebb, a leggyönyörűbb, ami valaha a könyvtárcsán megjelent. Ennek az ajándékkönyvnek lényeg, pazar kiállításával semléle hazai avagy külföldi mű nem vetekedhetik. De a tartalma is olyan — a magyar irodalomban minden jelszó, Mikszáth Kálmánal és Herceg Ferencsel az élen van együtt a műben — hogy az csak a két szerkesztőnek, dr. Várady Antalnak és dr. Falk Zsigmondnak válik becsületére. Nem ajánlhatunk tehát jobbat és hasznosabbat lapunk olvasóinak, mint hogy fizesse nek az „Ország-Világ”-ra, hazánk a legdrágább, legértelmesebb, legszebb és legértelmesebb hetilapjára, mely ajándékkul többet ad, mint a mennyi a lapnak egész évi előfizetési ára negyedére 4 korona, félve 8 korona, egész évre 19 korona s az előfizetési pénzek az „Ország-Világ” kiadóhivatára a címére: Budapest, V., Hold-utca 7. sz. alá küldendők.

— Löschner udvari tanácsos a Mattoni-féle Giesshübli különösen ajánlja: ideges egyénknél, gyermekeknel, lábadozóknál, terhes nőknél, mint oly szert, mely a hányást csillapítja és egyuttal az utóbiokniát az alhasi szervek működését elősegíti. Ajánlja továbbá egyáltalában miadazon betegségekben, melyek lényege túlságos savképződésen alapul és kiemeli, hogy éveken keresztül folytatott kísérletek alapján megállapítottnak tekintti, miszerint az említett viszonyok közt nincs jelesebb gyógyszerköz, mint a Mattoni-féle Giesshübli.

— Roppant érdeklődés nyilvánul egy új csuzzellenes szer iránt, melyet a Székelyváscsák alján található édesvíz szivacsából készít Balczovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgyön 161. szám. Ez a törvényesen védett „Indaszsz” melynek hatásáról a legelőkelőbb orvosok is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Kik köszvény, csúsz, tagszaggetás stb. betegségben szenvednek, saját érdekükben használják az „Indaszsz”-e, mely 2 és 1 koronás üvegben mindentől kapható.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legkedveltebb zsírtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindáltal ritka élelmiszer is mellette kiválóan olcsó.

Valódi csakis Hoff János névvel és az oroszian-védjeggyel.

Osomagok 1/4 kgr. 90 fillér.
1/2 kgr. 50.
Mindentől kapható.

Egyről-másról.

(Budapesti levél).

Írta: Faragó Jenő.

— december 24.

Ha poeta volnék, igazi, vérbeli poeta, nem lapos prózában írnám meg ezt a leveletem. Verset írnék, cseug-bongó rimeket rónék egymás mellé, hogy a karácsony bűvös-bájós hangulatát kifejezhessem. Mert ez a legnagyobb, ez a legszebb hangulat. A fenyőfa, a csillogó apró gyertyasor, a százezer kipirult lázas gyermekarc, a kicsinyek és a nagyok örme, azután meg az a véghetetlen csend, az a béke, amely a szíveket eltölti, nincs ennél szebb, magaszosabb. Pedig mi városiak, nagyvárosiak, világvárosiak még ebben sem

a valódit kapjuk. A mi karácsonyunk már hamisított, A mi sáros utcáinkról elkívánkozik még a fenyőfa is! Milyen lehet a karácsonyfa Dunán innen, Dunán túl, Tiszán innen, Tiszán túl! A zsalugáteres ablakok mögött másként csillognak az apró gyertyácskák, más milyen ott a szeretet ünnepe.

Nálunk ilyen:

Minden kávéházban egy sereg dult arcu ifju ül és a tollat rágyja. Ir, ir és ir! A karácsonyi cikkeket gyártják kicsinyben és nagyban az újságírók!

Azután a boltosok fölhalmoznak mindent ami jó és drága s öles plátókat ragasztanak a kirakataik fölé mondván: Occasio! Karácsonyi vásár! Még soha itt nem volt árak!

Továbbá a színházak üresek és unalmasak az emberek az ünnepre-spórolják a pénzüket! Végül a kávéházak, a korcsmák, santanok zsufolásig megtelnek — itt a szeretet ünnepe. És ez is nagyon szép!

Ösmerik önök az anonym levelek divatját? (Sajnos, ismerjük. Szerk.)

Ugy-e nem?

Ez is pesti specialitás és ha már! benne vagyok a mi szép városunk örökös leszólásában, hát elmondom ezt is.

Budapest a névtelen levelek városa. Ha a kis diák szekundát kap az iskolában — névtelen levelet ír a tanárának: az anarkisták nevében. Bomba, tőr, dinamit és egyéb efajta kedvesség szerepel az ilyen levelekben.

Ha föllép egy új primadonna — anonym levelet ír a régi.

A költőnek az ellenköltő, a feleségnek az ellenfeleség, a férjnek a házibarát ir ilyen levelet és vannak olyanok is, akik beleavatkoznak mindenbe — névtelenül. Ahány társadalmi botrányunk van, mind ilyen levelezés előzi meg. Az elmúlt héten pedig két ilyen botrányunk is volt!

Semmi különös eseménye nincs különben a fővárosnak. Elmúlt egy hét minden különösebb szenzáció nélkül. Még a Bárdy Gabi válópöre se szenzáció. minden gyerek már régen tudja.

Szenzáció csak az, hogy a válópörök is hidegen hagyják immár a Lipótvárost, amióta megcsömörlött a pikantériától és a legfehérebb színlezi estéket kultiválja csupán.

Az erkölcsös Lipótváros — ez olyan szenzáció, amelyről külön levelet írni érdemes, Meg is írom jövőre!

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

A szolnoki installáció.

Szolnok, december 24. A mai főispáni eskütételre összehívott megyegyűlés nagyon viharosnak ígérkezett, mégis elég nyugodtan lefolyt. Ez nagyrészt annak a túlzott óvintézkedésnek köszönhető, melyet Lenk Gyula új főispán személyének megvédelmezésére elrendelt. Ugyanis már kora reggel nagyszámú katonaság és csendőrség lepte el a vármegyeház táját és ezek sorfalán csak belépési igazolvánnyal lehetett átnyúlni. A főispán 30 megyebizottsági tag kíséretében vonult a megyegyűlés termébe, hol a

főispánpártiak éljenzessel, az ellenzék heves abcugolással fogadták. A főispán zavartalanul letette az esküt, mely után a jegyzőkönyv hitelesítésével a gyűlés véget ért.

Beniczky alispánt felfüggesztették

Budapest, december 24. — Pestmegye székházán ma hire járt, hogy a belügyminiszter Beniczky alispánt felfüggesztette. A hirt csakhamar megcáfolták, bár bizonyosra veszik, hogy az alispán felfüggesztése legközelebb megtörténik.

Csendőrök és polgárok harca.

Utcai harc Mezőtúron.

Mezőtúr, december 24. Forradalmi képe van ma a városnak. Talpon van az egész polgárság és a kirendelt csendőrség és katonaság. A forrongás oka az, hogy miután a városi rendőrség képtelen volt a rendet fentartani, a városi tanács ezt a teendőit csendőrségre bízta. Ez a rendelkezés nagyon elkésztette a mezőtúri legényeket és boszut forraltak. Ma egy jelentéktelen incidensből kifolyólag belekötöttek a csendőrökbe, mire a csendőrök és a legények közt dulakodás keletkezett. Több embert letartóztattak, köztük egy városi képviselőt is. A tüntető tömeg csakhamar ezer főre szaporodott és a városházára nyomult, hogy az elfogottakat kiszabadítsák.

Erre kivezényelték a — katonaságot, mely szuronysegezve rohant a tömegre, mire a tömeg szétfutott. Csakis a polgármester tapintatosságának köszönhető, hogy nagyobb vérengzés nem történt. Az eseti jelentést tettek a belügyminiszternek.

Ottó főherceg állapota.

Bécs, decemb. 24. Ottó főherceg életveszélyes betegségéből annyira fölépült, hogy mátol kezdve nem adnak ki orvosi jelentést.

Egy főispán lemondása.

Budapest, decemb. 24. Több lap közölte, hogy Molnár Viktor temesmegyei főispán beadta lemondását. Ezt a híresztelést ma maga a főispán megcáfolta.

Kirabolt postakocsi.

Gyilkosság a város közepén.

Páris, decemb. 24. Vakmerő gyilkosság és rablás történt tegnap este Marseilleben. Tíz revolverrel felfegyverzett ember a város közepén megtámadott egy postakocsit, a kocsist agyonütötték, kísérfjét életveszélyesen megsebesítették, a kocsival pedig elhajattak. A kocsin 25 zsák levél volt. As elrabolt érték nagyságát még nem állapították meg.

Orosz forrongás.

Varsó, dec. 24. Lengyelországban ma kihirdették az ostromállapotot.

Páris, decemb. 24. Konstantinápolyból jelentik: Tiflisből érkező mohamedán menekülők azt beszélik, hogy egész Kaukázus

ban általános megszárlás folyik. A menekülőket elutazásakor a város több pontján égett és a bátumi kikötőben öt orosz gőzös lángban állott.

London, decemb. 24. A Timesnek jelentik Pétervárról, hogy a lettek december huszonegyedikére tüzték ki Oroszországból való elszakadásukat.

Mulatságok.

* Az általános ifjúságképző egylet január 6-án szórakoztató délutáni 7-én pedig fényes műsorral estélyt rendez a Polgári Egylet nagyszobájában.

* **Meghívók.** Bálókra és egyéb mulatságokra meghívókat és táncrendekeket a legelegánsabb kivitelben jutányos áron készítenek lapunk könyvnyomdája (Fischel Fülöp fia cég nyomdái műintézeté.)

Törvénytörések.

§ A vitézkedés vége. Tóti Ernő honvédszárkány a városban leborotvált és Keszthely utcáin éjnek idején kivont karddal ijesztgette a jámbor civileket. Csörgő László és Gyalabér József keszthelyi kocsijegyzők találkoztak a székes járási bírósággal a közös ügyük miatt és a találkozás vége az lett, hogy a járási bíróságtól kardját elvették és saját kárójáért úgy helybenhagyták, hogy néhány nap múlva meghalt.

A helybeli kir. törvényszék előtt lelelték azután ezen tettéért. A bíróság a bizonyítási eljárás befejeztével Dr. Hajdu Gyula és Marik László vették magá a gátára után a teljesítettségét alapította meg, s Csörgő László és Gyalabér József ellenében a Btk. 27 §. első bekezdésében ütközött erős felindulásban követelt hárfotóztó irati bejelentésére miatt. Az ügyész előzetes letartóztatást a Btk. 92 §. utolsó szakasz, a jogos védelem meg nem alapítása és a teljesítés hiánya miatt a Btk. 27 §. első bekezdésében ütközött erős felindulásban követelt hárfotóztó irati bejelentésére miatt.

§ **Veszélyes koldusok.** Holvát József körbuntázó regény és fülep fejébe volt segédjegyző Budapesti határozatokat a városban, a honnan pár hetet előtti kirándulást Nagykanizsára. A Rakocsi-utca vezetői utjuk és az ottani jelen munkatársainak a megszokással a ellenkezőleg koldusok keztek. A koldusok vége az lett, hogy a városi asszisztenciának szüksege állott elő. A vállalkozó koldusok ellen a bíróság határozott, hogy az őket beküldő rendőrséget tetteg bantalmazták. Ennek fejében a kir. törvényszék ítélete szerint a helybeli tiszteki fogházban foglak 3 illetve 4 hónapig, vagyis a hűg ten ideig az ellátást és lakást kapni.

§ **Aki a feyházba vagyakozik.** F. H. Marikus bejáróregény hely hely. beborított. Vegre is egy jászai gazdaság megcsélt rajta a szive és ezzel szembe állott neki, a mit a bejáró azra hazán meg hogy verőgőzölőjének egy pár verőgőzölőjének opta. Amivel pedig ez a opus nem az első szerepe volt a Btk. 92 §. között, a helybeli kir. törvényszék mint visszaesőt a Btk. 92 §. alapján a beismert és őszinte bűnbánatot tekintetbe véve a 92 §. első bekezdésének csak egy évi börtönre ítélték. Az ítéletkiindítás után megkerdi az elnök a vadlót, a ki már beismert a szökés szökés és vesztésbeletessékbe: Hal megtrüflette igen! Megnyúgzik? Nem en, — apenakki miért? Döglője a buntetés? Nem en, — kéve: e ten

No ugyan miért? Kérem ássan a tekintetes bíróságot én feyházba akarnék menni, mert ott a legjobb. Hosszas kapacitás után megnyugodott az illetésben.

Kréta szigetén.

— Görögországi utamon —

A Zala részére írta: dr. Nyári Sándor.

A fehér márványból épült, mesés szépségű Athenből tizenöt perc alatt kiröpített a vilamos vonat Pireus kikötőjébe. Hajónk már ott füstölgött, álltunk a bárkába, mely könnyedséggel siklott el a kikötőben állomásozó hajók között. Nehány perc múlva a Oreon lépcsőjébe kapaszkodtunk, mely lomhán simult oda az óriási hajótesthez, fel-ittünk rajta, s a következő percben már a magas fedélzetről gyönyörködtünk az előttünk elterülő felséges látványban.

Ugy tudom, Pireus a Levante legnagyobb kikötője, de minden képzeletet felülmúl a kép melyet tényleg mutat. Óriási félkörben terül el, melynek partjain fekszenek a milliókat magukban rejtő dúsrúházzak, melyek körül ezernyi munkás ember sűrű fórgó napestig mögöttük emelkednek a lakóházak, s ezek mögött épültek a magaslaton a remek szépségű és pazar felszerelésű villák, a görög milliomosok lakóházai, melyek ablakaiból fel séges kilátás nyílik a görög szigetekre, s távolabb a földközi tengerre.

A kikötőben hóféhér testével simul a part-hoz a görög király yachija, mely csakis a királyi család szolgálatára áll készen, tarka egymásutánban következnek a görög, olasz és spanyol kereskedelmi hajók, francia, osztrák, román és tisztatlanságukról híres török szemelyszállítók, majd a hatalmas kolosszusok és pedig a szürke páncélba burkolt angol és orosz hadihajók, melyek kerek nyílásokon meresztek rettenetes ágyúikat a távolba. Ijesztőkép a tarka sokasában. Az egész lottát olyan, mint egy örökké füstölgő kráter, itt harangszóval vezényelnek, amott a síp élés hangja hallatszik, itt ott otromban szólal meg a kajokon a kürt hosszan végtelenül.

Utatarsaim elszedtek a hajón, mindenki el volt melyedve ebbe a tarka, csendes, ismeretlen képbe, s egyikünk sem vette észre, hogy hajónk kerekét már kavarták a tenger vizet, a hajó nagy teste lassan megmozdul, s mikor a személt tárgyak lassan-lassan kezdtek elmaradozni, akkor vettük észre, hogy tufajdonképpen mi mozgunk előre. Hajónk a sok hajó között lassan, ovatosan mozgott s csak mikor kiértünk a kikötőtől, akkor az erősebb mozgást, s büszken szelte a tenger tükörsima vizet. Mi pedig mindig visszatele neztünk. Neztük a kikötőben maradt hajókat, a mögött elterülő várost, a napfényben lehérlő villak hosszas sorát, melyek mind kisebbek és kisebbek lettek, mint amily arányban előtünk mindinkább nagyobb lett a végtelennek látszó tenger.

S kün a nyílt tengeren egy másik feledhetlen kép, melynek csudas szépsége örök időkre az ember emlékezetébe vesődik. Tízszécsendben a sötét kék tenger arany színben foszlenszaló tükre, fölöttünk az intenzív kék ególt, s a tuiságosan meleg nap sugar, melyben a tenger tükrén fel-felszökő pajkos dalmétek látszanak sűkerezni s enyeregve játszott, oraszámra kísértek a hajót, az utasok nagy szórakoztatására.

Április 23-án volt, húsvét vasárnap. Szébb-elibajóbb, remekebb ünnepet nem lehetett volna teremteni sem. A csudas, szép természet rajjai voltunk mindnyajan, logiyai annak a

megkapó képnek, melyet csak a tengeren lehet látni.

Az én kiss Miss-em, egy elbájoló arany-szürke angyal, amilyen csak Albion hazájában szokott teremni, ma is olyan-üde, fess és szép volt mint a tavasz. Nagy kék szemei végig siklottak a tenger színén, egy gyengéd zephyr lengette hajfürteit, piros ajkain át pedig tele tüdővel szitta magába a balzsamos tengeri levegőt.

— Remek kép! — szólalt meg mellettem Persze hozzám szót, ami angol fogalom szerint kitüntetés számba megy. De nem ez volt első kitüntetésem részéről. Április 10 én d. u. 2 órakor adták elő görög színészek görög nyelven Sophokles Antigone-jét szabad ég alatt az atheni Stadionban 30° melegben. A kis Miss melletttem ült, s mikor a királyi család megérkezett s elfoglalta helyét, az én Miss-em elővette kodakját, hogy a csoportot lefényképezze s az egész természetes hangon mondta nekem:

— Fogja a napernyőmet. Átvettem az apró jóságot, mely ép oly habos volt mint az ifju hölgy ruhája, s a nap hintó sugarai ellen a feje fölé tartottam. Mialatt a kodakba nézett, rám sem tekintve szólalt meg:

— A nyakamra sűt a nap, nem látja? Persze most odatekintettem bájos formájú elabástrom nyakára s fölébe tartottam az ernyőt, hogy a napsugár ne csókolhassa meg. Ez mind kitüntetés számba ment, mivel az anyanyelvén beszélhettem velem. Kitüntetés mások is, többek közt egyszer azt is megengedte, hogy vihettek utána a kabátját, amikor fölmentünk Athenben az Akropolisra. — Azért van olyan remek szép napunk — mondá most nekem — mivel nekünk angoloknak ma ünnepünk van.

(Folytatjuk.)

A „verga“-céh“ Zalában.

— dec. 23.

Ehhez a céhhez a becsületes vargáknak abszolút semmi közük sem volt. Legfőleg csak annyit, hogy ebben a céhben az érdemes vargák is úgy ihattak, mint a kefékötők. Mert a verga-céhnek, amely jóra való magyar emberek *iro-kompaniája* volt, tagja lehetett minden tisztes-séges magyar ember, akiknek a szive, vert is, meg fájt is a hazáért és az elvesztett szabadságért.

1849. után pedig minden melegen verő magyar sziv azért fájt.

Akkor keletkezett a „verga-céh“
Hogy másutt is volt-e: nem tudom, de hogy Zalavármegyében a hazáért és szabadságért busuló falusi „kaputos“ embereknek ez az ívő-szövetség az szabadságharc leveretése után következett szomorú esztendőben, az *örvenses* években erősen grasszált: azt határozottan mondhatom,

Elő tanukra már — fájdalom! — nem hivatkozhatom. Akiknek nevére vagy alakjára még emlékezem mind a sirban vannak.

Kisfaludy Samu (orosztónyi), *Hegyi* Balint (gelsér), *Remete* Sándor, *Szalay* László (keresényi), *Kósa* Ede (egeraracsai) földbiatokosok; *Árkosy* László, habóti plébános; *Székelly* Ferenc szabari kasznár, meg aztán több ilyen busuló elkeseredett magyar úr Gelsérről, Felső-Bajkáról, Zalaszentmihályról, Pacsáról; akik abban a szomorú időben a *szomszedság* révén kerestek egymással a vigasztalást; mind pihenek már csendesen a temetőben.

Politizálni, a haza és nemzet sorsára fölöt tanácskozni nem lehetett; mert a talaknak i volt akkor fülök.

Aki erről megfelledeközött egyszer csak arr

Sirelin

Készít az orvosok és a tudósok, megismerés a köhögés, tüdőbeteg, újul szabad.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolás.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Készít az orvosok és a tudósok, megismerés a köhögés, tüdőbeteg, újul szabad.

eredt, hogy katonák álltak körül a házat és
 mentek oda, ahol azután elmékedhetett a haza
 nemzet sorsáról zavartalanul . . . . . egészen
 beleőrültség.

Hát ugyan mit csináltak volna ilyen viszonyok
 között a szegény falusi urak, akik egyedül vagy
 legfeljebb másod-magukkal voltak egy-egy a jó
 isten háta mögé szorult helységben?

Szivők szerint nem kérhették el a kutyafáját
 a németnek; keservüket nem káromkodhatták ki
 annak rendje-módja szerint; hát borba lojtották.
 Mert hisz megírta már jó Petőfi is:

Ha az isten bűt adott e nemzetnek:
 Azt is adott, mivel a bűt ölje meg.
 Hol terem több jó bor?

A busuló magyarok ellátogattak kettoshen
 hármasban hol egyik, hol másik szomszédhoz
 csendes kvaterkázásra . . . . . És lassankint meg-
 szerveződött a „verga céh“.

A régi iparos céhek mintája szerint volt atya-
 mestere, összehívó mestere, és így tovább.

Ha jól emlékezem a Gelso vidékén szerve-
 ződött verga-céhnek a Nagykanizsán elhunyt
 Lellinger Kelemen szentferencendi provinciális
 főispánja volt az összehívó mestere. Gelsen lakott.
 Neki kellett elmenni az atya-mester rendeletére
 minden céhből mesterhez és tudtára adni: hol
 és mikor léssen az érdemes „verga-céh“ gyű-
 lekezése.

A céh-gyűlekezeteken azután, — mivel a
 hallgatóság falak miatt szivők szerint nem beszél-
 hettek — csintalanabbnál csintalanabb, sőt néha
 olyan tréfákkal ütötték agyon a höntibűt, hogy
 ide se sem írhatom.

Ittak, meg tréfákat csináltak. I. i mennél
 életesebb volt a drasztikus vagy nem drasztikus
 tréfák kidolgozásában, rögtönzésében, — annál
 nagyobb tisztességben volt a céh-gyűlekezet előtt.

A drasztikus tréfát szabad volt viszonzni
 még drasztikusabban; de megharagudni a vérbeli
 vergának nem volt szabad semmiféle tréfa miatt.

Mikor a céhbe új tag jelentkezett, — az
 ajtónálló mester jelentette az atyamesternek,
 hogy az érdemes verga-céhben egy jóra való
 ember helyet keres.

Az atyamester elrendelte a szavazást és ha
 a keresőt jóra való való-magyar embernek ismerték
 el (amint hogy másként nem is történhetett;
 mert csakis ilyenek mertek helyet keresni az
 érdemes verga-céhben) mingyárt megtörtént a
 szertartásos fölvetél is. A verga-céh titkába
 ilyen szertartásos fölvetés után avattak be az
 új tagot.

A szertartásos fölvetél, meg a titok megis-
 mertetése végett leírom, hogy miképpen vették
 föl Zalavármegye főnökét, Bogyayt.

Tudni kell, hogy akkor sem voltak főispánok
 a vármegyék élén, csak ugynevezett megyei
 főnökök.

Bogyay, zalamegyei főnök halott valonit a
 verga-céhről. Meg akart győződni, hogy nem
 a főnök politikai szövetség rejtőzik-e az ivó
 kompániának látszó gyűlekezet mögött.

Fölvetélre jelentkezett.
 A verga-céhet éppenséggel nem ejtette zavarba
 az ajánkozás.

A sवारogelb Bogyayt nem ismerték ugyan el
 jóra való magyar emberül, de azért — mikor az
 ajtónálló mester bejelentése után az atyamester
 elrendelte a szavazást — mind a fölvetél mellett
 szavaztak.

Bogyay belépett.

Az atyamester intésére a céh-tagok fölloptak.
 Az ajtónálló mester a helykéresőt odavezette az
 asztalhoz; melyen 14 egymásba illeszhető bádog-
 kupa állott, szinig töltve gyöngyöző ö-börrel.

Az atyamester tudatta Bogyayval, hogy most
 — mielőtt a céh titkába beavatnák — testvéri
 poharat kell ürítenie vele és a céh-tagokkal.
 Rámutatott a 14 kupára. A legkisebb negyed
 ités lehetett, a legnagyobb egy ités.

Bogyay elhalványodott; de már nem akart
 megretírálni.

Kezébe adták a legkisebb poharat, aztán
 rákérdezték a szertartásos nótára:

„Töltsd meg pajtás poharad
 Éljen a barátság!
 Fogd föl pajtás poharad!
 Éljen a barátság!
 Éljen, éljen az!
 Éljen köztünk az igaz,
 Éljen a barátság!“

A második kupa bor fölött megint más volt
 a nóta.

„Kör, kör, körének és jó bort
 Kedvelünk mindnyájan.
 Kör, kör, körének és jó bort
 Kedvelünk mindnyájan.
 Pajtás kedvesed neve?“

(Ha azt mondta, hogy „Zsuzsi“, — akkor így
 folytatták.)

„Zsuzsi éljen, éljen mindenkoron.
 Ilyen pajtás kell nekünk.
 Ez a pajtás pompás,
 Kinek füle nappal is
 Csupa suviksz-mártás.“

A nóta vége felé mindnyájan szertartásos
 komolysággal megcirógatták a megye-főnök fölét,
 amittől azok csakugyan olyanok lettek, mintha
 suviksz-mártásba fűrésztörték volna meg.

Jó háromnegyed óra eltelt, mire a legnagyobb
 kupára került a sor. Ezt az atyamesterrel kellett
 kiírtenie.

Akkor már támogatni kellett a megye-főnök
 urat.

Az utolsó kupa kifűrésztetése után, ami már
 kínos-keservesen ment a vidám nótázás mellett
 is, — átvezették a szomszéd szobába, ahol a
 fölavatottat már készen várta a padlóra vetett
 gyékény-ágy.

Ide szőpen lefektették a holt-részeg keresőt.
 Itt azután a megyefőnök — ha még hallott
 a két fűtével — meggyőződhetett, hogy a verga-
 céh tagjai egytől egyig „gutgezinni“ állampol-
 gárok; mert elkezdtek fölötte áhítatos szemfor-
 gatással fújni a „Gott erhalte!“ dallamát ezzel
 a nagyon ártatlan szöveggel:

„Hetes, nyolcas, kilences, tízes,
 Alsó, felső, király, disznó!
 Disznó, király, felső, alsó,
 Tízes, kilences, nyolcas, hetes.“

Hát abban az időben így temették Zalavár-
 megyében az erkölcsi halottakat. Ez akkor
 olcsóbb volt mint a márványtáblás temetés.

A bucsuztató nóta közben a megye-főnök
 hamarosan meghalt az egész világra nézve.
 Iszonyu horkolásban törtek ki-belőle a másvilági
 érzelmek.

Mikor mámorát kialudta, — közölték vele a
 verga-céh titkái; hogy máskor — ha céhgyű-
 lése jön — igyék meg két lat tábla olajat.
 Akkor majd bírja az ivást.

Ezért ugyan nem volt érdemes a sárga földig
 berugni.

Szerkesztői üzenetek.

Nelly, helyben. Kövessy társulata virág-
 vasárnapkor nagy változáson megy át. A pri-
 madonnák mind máshova szereződtek: Károlyi
 Leona Somogyihoz Nagyváradra, Rállay Jolán
 visszamegy dr. Janovichhoz Kolozsvárra, hová
 szerződése köti, Komáromy Gizike a szatmári
 társulathoz szerződött. Makó Ayda még egy
 évig itt marad. Nagy Dezső helyét már be-
 töltötték. Nagy változás lesz a karban is, a
 mennyiben a női kar nagy része távozik. A
 férfiak közül is több nem jön vissza, azonban
 meggyűgathatjuk, Latabár és Almássy visz-
 zatérnek, ez utóbbi mint házas ember. Külön
 említendő, hogy Hevessy nővérek visszajön-
 nek. E nagy változás valószínűleg nem fogja
 megrontani a társulat nivóját, mert Kövessy
 szerencsés keze bizonyára pótolni fogja a
 távozókat.

Nem közölhetők. Színházi levél (Pécs).
 Politikai megjegyzések, Arnyképek, Tekinte-
 tes városi tanács (Nyílt levél). A mai napig
 tömegesen beérkezett versek közül egyik sem
 közölhető.

— Igazi függetlenujság, mint a közelmúlt
 napok eseményei is igazolták, a Pesti Hirlap.
 A szocialisták terrorizmusa, a sajtószabadság
 ellen intézett támadása nemi félemlítette meg,
 amint nem ijedt meg soha semmi hatalomtól,
 hanem hirdette és hirdeti a meggyőződése szerint
 való igazságot, küzdött és küzd folytat a szabad
 vélemény nyilvánításért. Liberális és demokráti-
 kus ekeket vallott immár 27 éven át liberális
 és demokratikus irányban fog hallgatni ezentul
 is, az elvek diadaláig. És ebben bizonyára tá-
 moztatja a nagy magyar olvasóközönség, melynek
 így a szíve szerint tud beszélni. Magyarország
 legkedveltebb s legolterjedtebb lapja azzal hálálja
 meg a nagy pártolást, hogy ugyanazon árért
 sokkal nagyobb lapot ad, több olvasnivalót

nyújt mint más újságok s minden előfizető
 díjjalanul kap — karácsonyi ajándékkul — egy
 díszes kiállítású nagy képes naptárt. Ez a naptár
 1906. évre már megjelent s minden újonnan
 belépő előfizető is megkapja, ha negyedévre
 egyszerre küldi be a 7 koronára előfizetést. A
 Pesti Hirlap naptárában ugyanazon jeles írók
 írtak, akik a lap kedvelt munkatársai. Van a
 Pesti Hirlapnak divall-p-melléklete is, melyet
 féláron rendelhetnek meg a lap előfizetői. Ez a
 Divat-Salon. A Pesti Hirlap a kiadóhivatalnál
 (Budapest, Váci-körút 78) megrendelhető egy
 óra 2 kor. 40 fill. és negyed évre 7 korona
 előfizetési áron, mely legcélszerűbben postai-al-
 ványon küldhető. A Pesti Hirlap és Divat-Salon
 együtt (a Pesti Hirlap nagy képes naptárával)
 negyedévre 9 korona. Jó élekkel ajánljuk t.
 olvasóközönségünk figyelmébe

Szeged szerkesztő: Nagy Samu.
 Laputalajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP FIA

NYILTTÉR.

Előrendű gyermekbiztosító intézet
Nagykanizsa székhellyel főügynököt keres.
 Csakis óvadékképes és oly egyének
 ajánlatai vétetnek figyelembe, akik garan-
 tiát nyújtanak arra nézve, hogy az üzlet-
 szerzés terén sikeres eredményeket érhet-
 nek el.
 Referánciákkal ellátott ajánlatok »Buda-
 pest első sz. postafiók« cím alatt külden-
 dők be.

HIRDETÉSEK

Egy irodai gyakornok
 kezdő-egyszerű fizetéssel január 1-től fel-
 vétetik. — Ajánlatok „S. 4.“ jelű a'att
 a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Társ kerestetik

10-20000 koronával egy igen jövedel-
 mző gyártmányhoz, mely ezen a vi-
 déken még eddig nem készítettet.
 A társ munkában való részvétele nem
 feltétlen szükséges és az összegro biz-
 tosítékot nyújtok. — Ajánlatokat „Jöve-
 delmező 20“ Nagykanizsa Postrestante
 cím alatt kérek.

Arcszőr hölgyeknél
csunya és eltörzítő!
 Egyedül biztos alapon eltávolítja
 gyökerestől mindenkorra a
„Szörvesztő“
 által. Ára korona 7.—. — Kérjen megismertetést (prospek-
 tus), mely ingyen bérmentve zárt leveleiben küldetik. Ren-
 delhető csak
SCHMIDEK I. illatszertárában,
 Budapest, VI. Ó-utca 12.

MAYER KAROLY
 VEGETISZTÍTÓ,
 PUSZIROZÓ ÉS GÖZMŰFESTŐ GYÁRA
NAGYKANIZSÁN
 Gyűjtő-telepek:
 Zalacsörnyeg,
 Csakortanya,
 Kesztőhely,
 Barcsatető,
 Nagyatád,
 Sombathely,
 Alsólendva,
 Révkomárom.
 Hölgy, úri és gyermekruhák, háztartási cik-
 kes, függönyök, terítők, hímzések, bútor-
 szövetek, kertyák, napernyők s minden e-
 smakba vagy tárgyak részére. — Hármas- és
 négyes-kelmék göndölése és préselése a legjob-
 ban.
 Jutányos árak!
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ujdonság! Ujdonság!
Óriási megtakarítás!
 Minden háziasszony egy kísérlet után állandóan használja a

„PACIFIC“

száraz tojásliszt-készítmény.

Tyuktojás felhasználásával gyártja:
Strobenitz Testvérek
 gyár részvénytársaság

Budapest, IX. ker., Üllői-ut 89. szám.

A »Pacific« tojásliszt sült és főtt tészták, ugyancsak cukrászsütemények s fagylaltok készítésénél kitűnően használható és teljesen pótolja a sütésnél és főzésnél a friss tojássárgáját. *Nem romlik és ennél fogva állandó készletben tartható minden háztartásban.*

A következő csomagolásokban van forgalomban:

100 gramm	ára K.	2.40	(160 tojássárgát helyettesít)
50	K.	1.20	(80
25	K.	60	(40
4	levélben	10	(6

Kapható minden nagyobb fűszer és élelmiszerüzletben.

— Pártoljuk a magyar ipart! —

Milhofer Ödön

ékszerész

NAGYKANIZSA

az első magyar
 Alsó-Hátori kina-
 ezüst áru-gyár képviselője.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát:
 ékszer, arany- és ezüst-áruk, arany, ezüst, acél és nickel zseborák és kina-ezüst és bronzdísz tárgyakban; különösen pedig az első magyar Alsó-Hátori kina-ezüst-gyár készítményeit a legjobb kivitel és minőségben.

Mayor gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság

Szombathely

Raktár: BUDAPEST
 V. ker. Lipót körút 15

Készít mindennemű gazdasági gépeket, u. m. vegyőgépek, szénagyűjtők, ékek, boronák, szecs-kavakok, repavágók, morzsológék és darálók stb. a legjobb kivitelben, kitűnő szerkezeti benzin- és szivó-gézmotorokat 2-50 lóerőig.
 Benzin-motoros cséplőkészletek.
 Legelősebb üzem! Tú-veszély kizárva!

Malomépítészel: új legerősékek, minden e szakmába berendezések. Vágó gép gyártása, teljes műalmi 115-25

Kőmővelőgépek: az állóüzemek szabad, víznyomású borsajtók.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve, kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Nagy Karácsonyi vásár!

Kiváló olcsó árak.

Teljes női ruhákra

120 cm széles angol divatszövetekből	2.50	frt
120 cm — tartós posztóból	3.10	frt
120 cm — kitűnő Cibelin-szövetből	4.75	frt
120 cm — finom angol costum-kelméből	5.—	frt

1 vég fin. ezérna vászon 4.50, 5.50, 6.50 frt
 Diszkötények 70, 90, 1.10 frt. Blouskelmék zsebkendők nagy választékban. Kávé Gar-nitúrák, szövet ágy- és asztalterítők (három darab) 4.50, 5.—, 5.50 frt.

Kondor Ödön divatáru raktára Nagykanizsán

(Korona kávéház mellett)

Könyvkötészeti munkák készítése

Cimkártyák	Gyászlapok	Csomag-dobozok készítése	Levelező-lapok	Árjegyzékek
Számlák	Levélpapírok művészi kivitelben	Eljegyzési és esketési meghívók	Báli meghívók	Étlapok
			Táncrendek	

ALAPÍTOTT 1850-ben.

Fischel Fülöp

Könyvnyomda, Könyvkötészet, Könyv-, papir- író- és rajzszerkereskedés
 Üzleti könyvek gyára és „ZALA” politikai napilap kiadóhivatala

Nagykanizsa, Városház-palota.

- Ügyvédi nyomtatványok
- Felszólító levelek, Reklám-kártyák
- Üzleti körlevelek és kísérő levelek
- Csomag-cimkék, gummirova
- Pinczér számoló jegyek

Művek kinyomtatása

- Feltűnő falragaszok
- Névjegyek és Belépő-jegyek
- Borítékok cimnyomással
- Táblázatok és Üzleti könyvek
- Gabona mintazacsók gyára

Pontos kiszolgálás!

Olcsó árak!

A fehérnemű ruhaderék szabása.

Ára 1 korona.

Kapható *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A magyar költészet gyöngyei.

A legszebb magyar gyűjtemény.

Összeállította: Kolmár Antal.

Vörösmarty Mihály rézmetszetű arcképével.

Ára diszkótésben 4 korona.

Kapható *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán.

**Meghívók
Táncrendek
Belépőjegyek
Falragaszok**

a legváltozatosabb és legdíszesebb kiállításban jutányos áron készülnek *Fischel Fülöp Fia* könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Csokortartók

papírkendők, sütemény-, cukorka- és tortapapírok, szekrénypapírok és szalagok

kaphatók *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Répeskönyvek

Íjúsági iratok

Disz művek

Imakönyvek

Emlékkönyvek

a legnagyobb választékban kaphatók *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Festő-minták

stb. — Csekély használati díj mellett festő mintákat kölcsön adok.

G L O R I A

saf.

KLYTHIA a bőr ápolására az arcbőr szépítésére és finomítására PUDER

Legelőágasabb, tolettó, hálí és salon puder. Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben Elismert levelek a legjobb körökből mind a dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolettó-szappan és illatszergyára Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 3.

Székiül. utánvét vagy az összeg előleges kifizetése mellett.

Kapható a l. 5bb illatszert. drugga-kereskedésében és gyógyszerárban. Választás: Alt és Böhm a cseu M. M. 27 Gyula cegéknél.

Plüss-Stauter ragasz

főlülmulhatlan törött tárgyak ragasztásához Kapható Alt és Böhm cégénél Nagykanizsán.

Névjegyeket, üdvözlő kártyákat

finom elefántesont, vagy hártya-papíron, sima vagy aranszegélylyel, a legcsinosabb kivitelben készit

Fischel Fülöp Fia könyvnyomdája — Nagykanizsán.

KI AKAR egyéves önkéntes LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték előképzültségükre és foglalkozásukra való tekintettel nélkül megsejorózhetik az

egyéves önkéntesi fogot.

— A ki már sor alatt volt, elkészett. —

Születési év közlendő.

Prospektust ingyen és bérmentve küld:

LICHTBLAU ALBERT a katonai előkészítő tanf. igazgatója Debrecenben Tanbizottság: eddai Draugentz János ny. honvéd ezredes, németnyelvi Simonyi Gyula ny. huszár alezredes és Járóssy Lajos ny. százados. Felügyelő: a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium megbízásából, a etank. kir. főigazgató

VITA * VITA

Hazai termék!

VITA

Legtisztább természetes **NATRIUMFORRÁS**

Számos orvosi szakvélemény alapján kitűnő gyógyhatású kőszvény, húgysavas lerakódások, gyomor- és bélbetegségeknek. Különlegesség gyomorerégés ellen.

Kapható minden gyógyszerárban és ásványvíz-kereskedésben.

Ferrás-igazgatóság Sóskut, Vasm.

VITA * VITA

Igen alkalmas utazásoknál. Rövid használat után nélkülözhetetlen Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva

Kalodont

nélkülözhetetlen fogtisztító-szer.

Előkelő higiénikusok állítják, hogy a fogak száj rendszer tisztántartása elengedhetetlen feltétele az egészségnek. Sok gyomorbetegséget lehet így megakadályozni. Legjobb szer ehhez a „Kalodont”, amelynek antiszeptikus hatása a fogak szájbetegségeit tisztántartása által igen előnyös módon nyílvauul.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pötletá

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **kőszvényét, csúznál és meghűléseknél** bedörzsölésköppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter gyógyszereszerrel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 I. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török Iórász gyógyszerésznél, Budapestben.**

Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában. Elisabethstrasse 5 ucu. Mindennapi ebéköldés.

A már 32 éve a kerékpár világot uraló eredeti angol **Helical Premier és The Champion** kerékpárokat dupla harang csapágygyal, 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigoruan az eredeti gyári áron 12 és 15 koronás részletre adjuk és **kerékpáralkatrészeket** az egész világon létező összes kerékpárhoz (külső és belső gumik, esengők, lámpák, pedálok, láncok, conusok, eszékéket stb.) óriási forgalmunk következtében.

30% árcsökkentéssel szállítunk vidékre és bárhová.

Előrendü **Singer** varrógépeket nagybani eredeti gyári áron 75 kr-tól feljebb havi 8-10 kor. részletre adjók.

Láng Jakab és Fia kerékpár és varrógép gyártók, Ausztria-Magyarország legnagyobb, legregibb és legmegbízhatóbb kerékpár-raktára. BUDAPEST, József-körút 41. sz. Fiók-üzlet: **Baross-tér 4.** Javításokat saját műhelyeinkben szakértelmmel olcsón csináljuk. Dias ábragyűjteményünk 700 képpel ingyen és bérmentve.

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 64. Székelyföldi Postaszágl

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruharkodni
Saját érdekében
kérsz ezért duntartalmu **mita-gyűjteményünket,**
melyet megkötésbe kötött legyen és bérmentve küld a
WIENER MODEN UNION
Bécs, L. Scholtearing 10

VERSEGÉNYES ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESÉG
gyógyulása az ERŐS SZERKEZET ERŐSÍTÉSÉRE a legáltalánosabb készítmény a
KRIEGER-FÉLE
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítményekkel. Rendkívül kellemes íze, erősíti tisztítja a vért.
Kis üveg ára 20 kor Nagy üveg 3 kor - Kapható gyógyszerárban.
Földán földi. **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-éber.

Császárfürdő
Elsőrangú kén-szulfid gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb kőzós és külön iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uzodákkal, római hővel, villamos vízszennyvíz és csatornázással.
téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**
100 kényelmes szobával. A legzöldebb kezelet.
Próspektus kívánatra ingyen és bérmentve

SZIMON ISTVÁN FÉLE
GYÓGYERŐJÜ **SÓS-BORSZESZ**
MINDENŐT KAPHATÓ

Szőnyegek takarók függönyök
Képzőművészek által készítették
Szőnyeg készítő **S. SCHEIN**
WIEN, L. Raabmarkt 12.
Díjaztatott képek
ARÉGYZEK legyen és bérmentve.
Ön nagyon időnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-FÉLE**
Tanningene
HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS
elismerett legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

SMITH PREMIER
képviselőik kerestettek.

SMITH PREMIER N° 5
képes árjegyzék ingyen.
AVILÁG LEGJOBB IRÓGÉPE

Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sötét ráncok is eltűnnek az arczóról a valódi angol
BALASSA FÉLE UGORKATEL
használatával.
Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkaszappan 1 k. püder 1-20, K.
Főosztályi hely: **BALASSA KORNEL** gyógyszerárban Bpest-Erzsébetfalva.

Dr. Kovács
kézpanasztája
3 nap alatt biztosan hat.
Téglénye K 1-20
Dr. Kovács
gyógytára
Bpest, Gyár-é. 17.

HOTEL PARIS SZÁLLODA
Közvetlen SIMON FÁL
BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRUT 23. SZ.
100 szoba 270 székelt helyben szolgáltatással és villanyvilágítással egyben. Fűtés, elegáns konyha, étterem és szórakozás a szabadban. Világos vanati megvilágítás az egész pályaudvarra és hajók felé.

KATZER részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb 1/4 millió részvénytőke.
Budapest, Ó-utca 42, 44 (szájat ház), 45, 46, és Új-utca 43.
Katzér szörmeáról az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSE-FÉLE NAGY
1000.000
VASAROLJON CSAK KISS-FÉLE
SZERENCSE-SORSJEGYET
KISS KÁROLY ÉS TÁRSA
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 19

SAKVELEMÉNY.
A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
kiváló összetételű égvényes sós savanyvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélelcatorna hurutos bántalmainál, ugyancsak a húgy- és ivarszervek hurutos és vérépangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniájára és a hasi vérbőségéből eredő májbetegségek ellen. A „Siculia”-forrás becsú használatakor fűdéssel való egyesítése oszlato hatást fejt ki a női medence szervek idült izmáimánál. A tüdőgümőkör kezdetleges esetében, valamint a gümös-görvélyes nyírkmirigy dagasztatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czélszerű segédeszközt képez az elfhűzés és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.
Budapest, 1905. január 8.
Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, Menedékházi tag, a M. Tud. Akad. tagja, stb.
Siculia a Kézelté telezős „SICULIA” természetesen szénavezt sőtöt gyár: a MÁLNÁSPÖRDÖN Háromszék
Siculia, Málnásfürdő, Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.
Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. Árpád
RAJZ-ESZKÖZ.
az összes közép-iskolákban a legjobban bevált
MAGYAR KÖRZŐ
MINDENŐT KAPHATÓ.

500 koronát
fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett (üvege 70 fillér) valah aismét fogfájást kap, vagy szája büzlik. (Franco küldéssel külön 95 fillér) **Bartilla-Winkler Ede**, Wien, 19/r. Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Csakis „Bartilla fogviz” kerendő. Hamisítások bejelentése jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért.
— Raktár Nagykanizsán: Drogéria a vörös kereszthez.

A kinek megbízható **szőlőoltványokra**
fajtisztá amerikai sima vagy gyökerez vesszőre vasszülkaógo, forduljon teljes bizalommal az állami segélyvel látosított
Vállalati szőlőtelephez
Billédre (Torontálm.)
Legolcsóbb árak!
Az intélzség.

A jelenősebb vagyőzetek és orvosi tekintélyek **Käthe-hajvizet és pomádét**
jelőlik az egyedőli legbőtosabb szernek gyors és, erősi hajszakáll - és szemőldök-nővesztéshez
Egősi rövid idő alatt meg lepő siker
Egyőveg vagy téglény K. 2., 3., Prőbőüveg K. 1.4
Sret küldés utánvét mellett **Käthe Henzel** asszony által Bécs, XVIII., Schulgasse 3., I. emelet, ajtó III.

Ön
sohasem fog a bőrápoláshoz, különösen a szeplők eltávolításához és őde arcszin szerzéséhez jobb és hathatósabb gyógyszerpant találni, mint a rég legjobbnak elismert
Bergmann Liliomtejszappant
(Védjegy: két bányász.)
Bergmann és Társa, Teschen a/E. gyárából.
Raktár Nagykanizsán:
Drogéria a vörös kereszthez.
Petőfi költeményei
díszkötésben, képekkel, csupán 2 koronáért kapható **FISCHEL-féle** könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Az olmult rőndkivőli szőraz -nyár folyamán csak a
Küküllőmenti
Első Szőlőoltványtelep
(Teleőzőse: CASPARI FIVYES MEDYER 61. Nagykanizsán.)
volt az egyedőli az egész országban, mely őltványait őriási mennyiségő, naponta a 5 millió liternyi vízzel őnfőzte, s ennek folytán az egyedőli szőlőtelep, mely az ővben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségő szőlőoltványokat szállít.
Ké és árjegyzék szőmos szőmőrt levőllal legyen és bérmentve.

MINDEN
kereskedő, iparos, hiyatal, egyesület, iskola és egyéb intézet részére szükséges
Nyomatatványt
legcsinosabb kivitelben, gyorsan és pontosan, jutányos árak mellett szállít
Fischel Fülöp
könyvnyomdájája
Nagykanizsa, Kazinezy-utca.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa

Michel Pálóp Fia könyvkereskedésben, Városház-palota.

TELEFON: 103.

Előfizetések és hirdetések:

Michel Pálóp Fia könyvkereskedésé-
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.-
Negyedévre	3.-
Félévre	5.-
Egész évre	12.-

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	8.-
Egész évre	18.-

Megjelenik naponként este 6 óraker
ünnepnapok kivételével.

Felolvaszerkesztő: SZALAY BÁNDOR.
Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Kréta szigetén.

— Görögországi utamon. —

A Zala részére írta: dr. Nyári Sándor.

(Folytatás)

A bájos teremtés nyilván azt hitté, hogy az angolok kedvéért teremtette az Isten ezt a szép napot. Ezt az ünnepnapot aztán elmondta a hajó kapitányának, ki a fiatal hölgyeknek örömet akart szerezni, s megígérte, hogy délután felviteti a zongorát a fedélzetre lesz muzsika és tánc, s lesz jó ebéd és Roederer-féle pezsgővel.

A délutáni tea után volt aztán tánc is. Egy fiatal ur játszott hozzá pompás táncdarabokat. Délután 4 óraker már bálteremhez hasonlított az egész fedélzet. A dekorációt adta a tisztas szépségében ragyogó égbolt, a sötét kék színekben tündöklő végtelen tenger a hűsítőt pedig adta egy sutfogó gyengéd szellő, mely meglepette a hölgyek fűrtjeit és könnyed ruháit. Amíg a szigetek itt-ott még feltűntek, a pompás kép sokszerű változatos-
ságot nyújtott. Majd Görögországba visszatérő hajókkal találkozunk, melyek utasaival köszöntést váltottunk. A kaleoskopszerű kép folyton tartott, közben szenvedélyesen járta a tánc, amott hangos kacaj, itt pajkos nevetés hallatszott, szóval a jókedv és vigasság kifogyhatatlannak látszott.

Délután 5 óraker elhagytuk a szigetetek s kün voltunk a Földközi tengeren. Beállott a déli szél, s most már a hajó kezdett táncolni. Uram Istenem, mivé lett a tánc, az ünnep. Az arkok elkomolyodtak, a nevetés hirtelen megszűnt s akik a legszenvedélyesebben táncoltak, elszontyolodva üttek le a székekre, aztán ritkulni kezdett a társaság, a hölgyek egymás után eltűntek, részben a férfiak is, hogy keblük feltörő érzelmeit és pilanatnyi gyengeségüket az örökké diszkrét kabinok mélységes titokzosságára bízzák. És mikor d. u. 6 óraker megszólalt ebédre a hajó harangja s az ebédlőben oda ültünk a dúsan terített asztalhoz, a 60 vendég-közül 40 hiányzott. Ebéd után a földélzeten cigarettafüst mellett bámultuk a délvidéki éjszakát, a sötét égboltot, a mienknél százszorta sűrűbben mutatkozó és ragyogó csillagokkal, hallgattuk a sötétségben vad zene gyanánt hangzó tengermorajlást, mely részben bájos, részben félelmetes s úgy éjfél tájban felkerestük kabinjainkat, lefeküdtünk az ágyba s a tarajos tengeren ringó hajó álomba ringatott.

Másnap, husvét hétfőn, reggel fél 7 óraker, 18 órai utazás után Kréta szigetén voltunk, s Kendiában kötöttünk ki. A nap még erősebben sütött, mint tegnap s a déli szél erősen csapkodta a tengert. Ladikok vittek bennünket a partra, melyeket a hullámok átszva táncoltattak meg hátukon.

A fallal körülett belső kikötőben, melyet Marosini admirális idejében még a velenceiek építettek, a szél uralma megtört, s a krétai görögök nagy zsvaj és ordítás közepette vettek bennünket ostrom alá. Itt is megnyilatkozott a létért való küzdelem, mindenki a vezetőnk akart lenni. Örvongó, ordító, tomboló tömegek vettek körül bennünket, s dragománunknak elég dolga akadt, hogy a tömegből kiszabádjtsou bennünket. A tengernek adózó utitársaink, különösen a hölgyek, ismét szilárd talajt éreztek lábaik alatt, a tágra nyitott szemekkel nézték a szokatlan, de festői szép keleti képet.

És milyen kép volt az! Feledhetlen, mint minden keleti jelenet, melyen a színponpa ragyogtatja ezernyi árnyalatait. A hullámos, fehér tarajos tenger öble félkörben veszi körül a várost, mely szintén félkörben, de vékony sávban nyilik szét, mivel a mögötte emelkedő hegy a hátra való terjesztést megakasztja. Az egész város ilyenformán olyan mint egy kifli, melyre odatűz az izzó nap, előtte a kék tenger, mögötte a hegység, melyet tiszta hó borít. Ebben a keretben nyüzsög a festői tarka ruhába öltöztetett nép, melynek rohamos mozdulatai, lármás beszéde még élénkebbé teszi az amugy is pittoreszk képet.

Szép lassan begyalogoltunk a városba, melynek főterén egy kávéház előtt az utcán telepedtünk. Azt se kérdezték mit akarunk hozták a pompás illatu, fölséges zamatos kávé. Minek is kérdeznék, mert hisz ott ki iszik mást, mint kávé. Alig ültünk le, egy sereg fiatal suhane rohant reánk és (se szó, se beszéd) kezdték cipőinket tisztogatni. Az angol hölgyek pirulva türték, mert hisz náluk nem szokásos, hogy valamelyik előtűnk térdelő férfi öibe kapja a lábaikat és rajtuk levő cipőket pucoválja. De ezt mind el kellett tűrni, mert hisz görög földön a cipőtisztítás ezeknek a suhancoknak a privilegiuma.

A főtéren, melynek közepén még a velencei uralom idejéből itt maradt pompás kut díszleg, csakhamar megtelt idegenekkel, mert érkezésünk híre csakhamar szájról-szájra járt. Később tudtam meg Európában, hogy ép a pünkösdi ünnepek alkalmából hoztak az európai lapok megnyugtató híreket a krétai lázadásról. Pedig ebből egy szó sem volt igaz. Kiváncsian nézegettek bennünket, és ott ép úgy, mint görög földön mindeusfutt a legmesszebbmenő udvariasságot, előzékenységet és vendégszeretetet tanusítottak velünk szemben. A főtéren van a bazárjuk, mely semmiben sem különbözik a többi keleti bazároktól, szűk utcáik és sikátoraik ép oly piszkosak, mint más keleti városokban, amely talán hozzá is tartozik a keleti szépséghez. Minden, amit velünk szemben megtesznek csak annyi, hogy apró keleti csecc-becsciket vételre kínálják, de ezt sem teszik toladokó módon.

Ha utbaigazítást kérünk, elvezet maga; felvilágosítani, magyarázni mindenkor kész, aminthogy a görög mindig nagy tisztelettel viseltetik vendége iránt. S minden görög minden idegent vendégének tekiut.

A délelőtt azzal mult el, hogy a festői szép piszkos várost megtekintettük, végig néztük a törökök mecsetjeit, bolyongtunk a szűk sikátorokban, s előtűnk vonult el az Isten adta nép, a görög, a török, a burnuszos arab, a fekete szerezsen, itt-ott egy szép kreol nő. Az utca formátlan kövezetén egyhangu lépteiket hallunk, egy csapat fegyveres angol katonaság vonul el előtűnk; mert hisz ők itt a helyzet urai, ők a rend fentartói. A kikötőben állanak félelmetes hadihajók, s innét irányítják vésztiljóslo ágyuikat a város falai felé.

Ujabb szokatlan kép tárul elénk. Vagy háromszáz számar vonul végig a főuton, — mindegyiknek a hátán a tömlő, tele krétai fekete borral. A hordót itt hiréből sem ismerik, mint szállítási eszközt. Egyszerűen megoldják a tömlőt és a fekete, illatos nedű csak úgy ömlik a pincék előtt felállított óriási tartályokba.

Kandia muzeuma gazdag tárháza a knossos-i, phasosi és a Zeusbarlangban eszközölt ásatások eredményének, s meglehetősen teljes képét adja a Kréta- virágkorában divott nagyszabású művészetnek.

Ebéd után lóra ültünk s mintegy órai lovaglás után elértünk a sziget belsejében levő Knossosba. Utunk bájos halmos vidéken, jó uton visz régi török temetők és virágzó mezők között, hol már akkor dús levelet hajtott a dohány, zöldelt a szőlő és sőtépirosan virított felénk a pipacs, Knossos szent városát, Midás király régi rezidenciáját, habár csak romokban is, de egész terjedelmében lehet még látni. Az angolok végeznek itt ásatásokat, s elég praktikus módon egy magas faalkotmányt tákoltak össze, melyek tetejéről pompásan át lehet tekinteni az egész királyi várost. Első sorban a pompás királyi palotát, melyhez széles márvány lépcsők vezetnek fel, a kincsesházat, az olajos kamrákat, melyekben még ma is láthatók az embermagasságu, öblös cserépedények, melyek a finom olaj befogadására szolgáltak. Az éléskamrák egy kis utcát képeznek. Amott állott a pompás kis templom, melyben a görög isteneknek áldoztak, kissé távolabb a félkörben épített színház, s közvetlen a palota bejárájánál Midás király trónterme. Itt áll még az egy darab kőből faragott királyi trón, amelyen — bocsássam meg nekem Midás király Ó felségének szelleme — helyet foglaltam, hogy fáradalmaimat kipi henhessem. A tróntól jobbra és balra a fal mentén egy egy kőpad, melyen az akkori miniszterek foglaltak helyet. Csodálatos, ugy látszik, a politika akkor is már nagyon csunya mesterség lehetett. Erre enged követke-

tetni azon körülmény, hogy a trónterem mellett volt a fürdőszoba, ahol Ó felsége a konferenciák után meg szokott fürödni.

(Folytatjuk.)

A kiutalt dotáció. *Kristóffy* József belügyminiszter tegnap folyósította Zalavármegye kinevezett tisztviselőinek és kezelő személyzetének 1906. január hónapi fizetését. A belügyminiszter a vármegyéhez írt leiratában tudomásul adja, hogy egyzersmind intézkedett az iránt is, hogy a vármegye utalványait a fizetést teljesítő illetékes adóhivatalok a jövő hónapban se fizessék ki.

Deputáció a királyhoz. Szatmárvármegye jöléti bizottsága, karácsony első napján gyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy noha Nagy László főispán ezt ellenzi, a december 31-én, csütörtökre egybehívott megyegyűlést megtartják. A bizottság ülésén Domahidy István nagyérdekeségű indítványt terjesztett elő. Az indítvány a következő:

„Az összes vármegyék a hercegprímás vezetése alatt küldjenek küldöttséget a királyhoz, hogy a király az alkotmányos és parlamentaris kormányzást minél előbb állítsa vissza.”

A bizottság Domahidy István indítványát elfogadta és elhatározta, hogy a csütörtöki gyűlést tartandó megyegyűlésen, amelyet Nagy László főispán mindenáron szeretne megakadályozni, az indítványt határozattá is emeli.

Franciák a magyar válságról. Előkelő francia politikusok és publicisták a *P. Lloyd* főlkérésére hozzászóltak a magyarországi válsághoz. A legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak a magyar nemzet törekvéseiről a múltban és a jelenben egyaránt s azt kívánják, hogy szabadságunkat sikerrel megoltsamznk és függetlenségüket kivívjuk. De valamenynyien megemlíti azon való csodálkozásukat, hogy nem karoljuk föl lelkesezzel az általános titkos szavazati jogot, amely hivatva volna arra, hogy a baj kuforrása ábban rejlik hogy mi ragaszkodunk a monarchikus eszméhez, holott azt ált. titkos szavazati jogban és a köztársaságban rejlik a helyzet megoldása.

HIREK.

— **Dr. Orosdy Lajos kir. ügyész távozása.** Városunk közönsége fájdalommal vegyest örömmel bizonyosodhatik meg most már arról, hogy dr. *Orosdy Lajos* kir. ügyész, a kit a belügyminiszter a 1903-ik évi VIII. t.-c. rendszeresítette határszéli rendőrkapitányi állásra nevezett ki, városunkból Fiuméba távozik. Örömmel tölt el bennünket az a tény, hogy a kir. ügyész ur tehetségének, ügybuzgalmaának megfelelőbb állásba lépett előre, de viszont szomorúsággal gondolunk arra, hogy városunk társadalma egy köztisztviselőben álló, mindennek rokonszenves faktorát veszíti el benne. *Orosdy* dr. ezentul nem egy kis város és vidéke közbiztonságának, hanem egy nagy országos érdeknek lesz az őre; s nem néhány fogházorból, hanem sok sok fegyveres határrendőrből, egy egész kis flotta tengeri hajóból állandó a neki alárendelt fegyveres erő. De minél nagyobb lesz hatásköre, minél több emberre, nagyobb érdekre lesz hivatalos hatalma, annál többet élvezhetik majd emberszerető szívének jóté-

ményeit, valamint most is megsíratták távozását a »sárga ház« lakói. Dr. *Orosdy* azonban szép emlékeket hagy maga után városunkban, »monumentum aere perennius« mondja Horatius, és így nevét városunk emberbarátai tisztelettel, a társadalom halottai pedig hálával fogják mindenkor említeni. Neki köszönheti létét a Nagykanizsai Rabsegélyző Egyesület. Végül nem mellőzhetjük hallgatással e helyen ama buzgó támogatást, melyben a kir. ügyész ur a helyi sajtót, különösen pedig lapunkat részesítette. Fogadja hálás köszönetünket ama sok előzékenységet, mellyel lehetővé tette azt, hogy lapunk a törvényeségi hírszolgálat terén is elláthassa kötelességeit.

— **Eljegyzés.** *Szegő Pál, Hirsch és Szegő* helybeli cég beirtaga eljegyezte *Gross Malvin* kisasszonyt *Nemesdédri*l.

Bolgár Ernő Gyórbót eljegyezte *Rozenberg Karolin* kisasszonyt Nagykanizsáról.

— **Házasság.** *Kárpáti Sándor* kaposvári magántisztviselő folyó hó 25-én tartotta esküvőjét *Kopstein Jolán* kisasszonnyal Nagykanizsán. Az esküvőt késő éjtelig tartó kedélyes lakoma követte.

— **Uj pénzügyi palota Nagykanizsán.** *Balassy Miklós* zalaegerszegi pénzügyigazgató-helyettes szombaton Nagykanizsán időzött. Itt időzésének célja összefüggött a jövő évben Nagykanizsán a pénzügyminiszterium által építendő pénzügyi palota-ügyével. A palota helyét a Zöldfakert van kiszemelve.

— **Az új táblai elnök üdvözlése.** Mint értesülünk, a nagykanizsai kir. törvényszék és járásbíróság küldöttsége január 6-án fogja üdvözölni az újonnan kinevezett táblai elnököt. Ebből az alkalomból több nagykanizsai ügyvéd is átutazik Pécsre.

— **A »Nagykanizsai Casinó« közgyűlése.** A »Nagykanizsai Casinó« vasárnap tartotta évi közgyűlést a tagok élénk érdeklődése mellett. Ujnépi *Elek Lipót* elnök a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésére dr. *Rothschild-Samu* ügyvédet kérte fel, ki felolvasta a választmány jelentését. Ebben arra az egyet életében fontos körülményre hívja fel a figyelmet, hogy a Casinó, melyet 1836-ban alapítottak, az idén éri meg fennállásának 70 éves jubileumát, de jubilálni fogják a Casinó palotájának 20 éves fennállását is. Megelégedéssel konstatálja, hogy »ebben az évben, dacára a nyomasztó politikai és társadalmi viszonyoknak, a Casinó életében hátrányos változás nem történt, sőt lehet mondani, hogy a Casinó látogatottsága sokkal élénkebb. A Casinónak jelenleg 200 rendes és 34 kültagja van. Kegyelettel emlékezik meg az ez évben elhunyt dr. *Stolzer Henrik* Weiszmayr Márkus és Blankenberg Vilmos tagokról. Mifután a közgyűlés tudomásul vette és a költségeloirányzatot jóváhagyta, »elhatározták, hogy a tagsági díjakat rendes tagok terhére 40 koronában, a kültagok részére 20 koronában állapítják meg és hogy két kötvényt kisorsolnak. A megéjtett választáson az elhunyt dr. *Stolzer Henrik* helyébe dr. *Lőke Emil* került a választmányba. *Blankenberg Vilmos* utódja *Hirsch Sándor* lett a számvizsgáló bizottságban. Uj pottak lettek dr. *Rosenberg Mór* és dr. *Weisz Lajos*.

Bevonultak a póttartalékosok.

Nagy volt ma az élénkség a Sugár uti közös laktanya tájékán. A póttartalékosok vonultak be, odahagyva otthon, családot. — Mint értesülünk, a nagykanizsai 48-ik gyalogezred hadkiegészítő parancsnoksága által szétküldött meghívók folytán a póttartalékosok csaknem kivétel nélkül mindnyájan bevonultak.

— **Felemelt hitközségi adók.** Ily című hírnkre ma a következő levelet vettük: *Felemelt hitközségi adók* címén e hó 19-iki számában oly megjegyzést tett a »Zala«, ami nem volt találó. Ha ez »politika« volt az adó felszámolási bizottság befolyásolására, hát igen rossz »politikának« kell azt minősítenünk. Az adókievítő bizottság igen lelkiismeretes és farszató munkát végzett. Az volt a célja az ideai adókievítő bizottságnak, hogy »klikkekre« való tekintet nélkül vagyon és jövedelemmel arányosítsa a hitközség terheibez való hozzájárulást, másrészt, hogy akkor, midőn a hitközség megnövekedett szükségleteihez a hiányzó fedezetet megállapítja, egyzersmind megszüntesse azon nagy és szembeeszkő aránytalanságot, mely egy »népely« hitközségi adózó előnyére és hátrányára a hitközségi megadóztatásnál évek óta divott. Minden mellétekintet nélkül emelte tehát a hitközségi adókievítő bizottság mindazok adóját, akik eddig aránytalanul alacsony mérvben voltak megadóztatva, s tények bizonyítják, hogy ép a hitközségi adókievítő bizottság tagjai egy-némelyikénél történt a legnagyobb mérvű adófelemelés azért, mert ez az illetők viszonyainál, körülményeinél és a hitközség szükségleteinél fogva indokoltnak látszott. Minthogy azonban igaz az a közmondás »qui s'excuse, s'accuse«, nem akarok ezen kérdés érdemével tovább foglalkozni s ezen megjegyzést is csak azért kockasztattam meg, hogy az adókievítő bizottságnak minden alapot nélkülöző tendenciózus meggyanúsítását a legerélyesebben és leghatározottabban visszautasítsam.

Deutsch Lajos.

A méltányosság elvénél fogva közöljük a levelet. Hogy kinék van igaz, azt mi nem állapíthatjuk meg, de ily részletekbemenőleg nem is kívánunk az ügygel foglalkozni. Ami pedig a »tendenciózus meggyanúsítás« illati, nem hiszszük, hogy több oldalról jövő információinknak ez lett volna a céljuk.

— **Szegény gyermekek karácsonya.** — A nagykanizsai első Magyar Asztaltársaság igen szép eredménnyel teljesíti kitűzött feladatát. Az idén 41 szegény gyermeket látott el télire való meleg ruhával. Felöltöztette őket tetőtől talpig, ahogy csak szerető szülő teheti. — A ruhakiosztás szombat este megható jelenetek közt folyt le az asztaltársaság helyiségében. A gyermekekhez *Horváth István* elnök tartott érzésteli szép beszédet, majd a megajándékozott gyermekek nevében egy *Handelsmann* nevű fiu mondott megható köszönetet. — A ruhakiosztásnál, majd az azt követő társasvacsorán több nő is jelen volt.

— **Szabad levegőn.** Nem közönséges jelenet játszódott le szombaton a nagykanizsai vasút állomáson. A hazabocsájtott öreg katonák lepték el a perront, hátukon csakmukjukkal. Persze, volt öröm közöttük, a szabad független élet tudata valósággal úmörbe ejtette őket. Elkövettek minden bolondságot, hogy örömeiket a bennük levő ifjúi erőhöz méltón fejezhessék ki, egyik azonban érezte, hogy valami nagyon szépnek kell lennie. A perron legnépesebb táján levette a füvegét és hársány, leikes hangon elkiáltotta: »Eljen Kossuth, Ferenc! Az öreg katonák, mint valami

himmuszt, harsogták percekig a Kossuth nevét. A bejárásnál két nemrég bevonult katona állt. Ezek szögyenkezve hallgattak. Ők csak jövőre éltethetik Kossuth Ferencet.

— **Halál az uton.** Borzalmas halállal ifjan pusztult el **Klement Mihály** 21 éves murasiklósi tanító, mint csáktornyai tudósítónk írja, a napokban Murasiklósról Bányaváron keresztül Murakereszt községbe utazott. Délután Fundák Ferenc kántor és Kotter Márton murasiklósi plébános társaságában. Bányavár községben a községi kápolnánál, a hol az ut lejtősége kezdődik a lovak megbokrosodtak és vágatva szaladtak lefelé. Klement a veszély elől menekülni akart és a kocsfőrl leugrott miközben oly szerencsétlenül esett a fagyos földre, hogy agyrázkodást szenvedett és néhány perc alatt meghalt. Klement az idén végezte Csáktornya tanulmányait derék szorgalmas fiatal ember volt.

— **Karácsonyi pásztorjáték.** Igen szépen ünnepelte karácsonyt a nagykanizsai katolikus legényegylet. Tegnap, karácsony másnapján ünnepélyt rendezett a Polgári Egylet nagytermében, mely alkalommal zsulolásig megtelt a terem közönséggel. **Davidovics Lajos**, Szabó Endre „Karácsonykor“ című hangulatos versét szavaltá őszinte érzéssel, **Polák Miksa** zongoratanár **Jaell Norma** ábrándját adta elő, majd a közönség kívánságára még népdalokat adott ráadásul kiváló művészetével. A „Bet'ehemi bakter“ című pásztorjátékot husz szereplő adta elő szépen, egyszerűen, igen nagy hatással.

— **Ógyilkos urisszony.** **Frank Sándor** pécsi gyógyszerész fiatal felesége tegnapelőtt második emeleti lakásáról az udvarra vetette magát és nyomban meghalt. A szerencsétlenül urnót gyógyíthatatlan betegsége kergette halálba.

— **A nagymama férjhez ment.** Egy nagyon furcsa regény nyert befejezést Karácsony vasárnapján. **Prielle Kornélia** és az ő Roznyajja örök hűséget fogadta az anyakönyvvezető előtt. A tanúk **Rákosi Jenő** és **Bottlik Dezso** voltak.

— **Öregasszony a kocsikerekek alatt.** **Polák Simon** helybelli lókereskedő ma délelőtt kocsiába fogott új lovakat próbált ki. Mikor a városháza előtt a Kazinczy-utcából a Király utcába fordult a lovak eltiportak egy **Tiszár Ferencné** nevű öregasszonyt, ki a kocsiuton akart keresztül menni. Az öreg asszony sérülése jelentékeny.

— **Ázsiai utazóból határrendőr.** **Zrinyi Béla** Zoltán, világlátott földinket, kineveztek határrendőrnek. Zrinyi valamikor postaaltiszt volt Nagykanizsán. Ifju bevétellet szebb és előkelőbb hivatásról ábrándozott, mint milyen a szelvénykiállítás és odahagyta az állam szegény kenyerét, hogy „első magyar világláronak“ csapjon fel. Mint tudjuk, megjárta az egész Balkánt, Kis Ázsiát, Perzsiát, Arábiát, Beludzsisztánt, Afganisztánt és az Indiákat, útközben űzött mindenféle mesterséget, megtanult egy, ahogy, hat nyelven; vendége volt keleti hercegnek, — rablóvezéreknek és más becsületes potentátóknak. Ázott, fázott szenvedett sokat és mindezt azért, hogy hazatérve határrendőr váljék belőle. De még szerencse, hogy még ennyire is megbecsülik, mert ha véletlenül nem szerveznék ezt az új intézményt, világláron fölöink ma is még az álláskeresőkre szaporítaná. Ezért bizony érdemes volt az ösmagyarok nyomait szaglászni a láma bizodalalmában. Itt említjük,

hogy még egy zálat embert kineveztek a határrendőrséghez. **Háczky Kálmán** csabrendeki földbirtokos.

— **A karácsony tolvaja.** **Horvát István** galamboki embernek nagyon elszorult a szive arra a gondolatra, hogy míg mások a boldogság tolvajában élvezik a szent karácsonyest gyönyörűségeit, addig ő családjával terített asztal mellett várja az ünnep érkezését. Ez nem igazság, ezen segíteni kell. Segített is Horvát István. A gyerekeknek szükséges apróságot valahogy csak megszerezte, aztán magáról gondoskodott. Kiment a galamboki szőlőbe, ott feltörte a Kovács János préházát és az ünnepnap dicsőségére annyi bort szerzett, amennyit különben egész éven át sem lát. Így aztán elég kedélyesen töltötte a karácsonyi ünnepeket. Most ugyan a betöréses lopás vádjával illetik Horvát Istvánt, de megnyugvással viseli sorsát, mert karácsony ideje alatt bő része volt a jó életből.

— **Római temető a halápi hegyen.** Dr. **Csanádi Gusztáv** a keszthelyi gazdasági és Redl Gusztáv, a tapolcai polgári iskola igazgatója, a halápi hegyen, a déli oldalon, közvetlen a hegy tövével római sírra emlékeztető leletekre akadtak. Több hamv vedder darabot és egy római orsót találtak. A tárgyak a „Balatoni Múzeum“ tulajdonába mentek át.

— **Segélyegyleti befizetések.** A nagykanizsai takarékpénztár segélyszövetkezetében a december 25-ére és január 1-ére eső befizetések január 4-én, a december 26-ára eső befizetések a reá következő kedden, vagyis január 2-án lesznek megtartva.

Mulatságok.

* **Szilveszter-estély.** A nagykanizsai casino december 31-én könyvtáralapja javára tombolajátékkal összekötött Szilveszter-estélyt rendez.

* **Meghívók.** Bálokra és egyéb mulatságokra meghívókat és táncrendeket a legelőgansabb kivitelben jutányos áron készít lapunk könyvnyomdája (Fischel Fülöp fia cég nyomdai műintézete.)

Szerkesztői üzenetek.

Kinizsy utcai lakó. „Rejtélyes betörés“ című hírünkre vonatkozólag megjegyezzük, hogy öv. **Löwinger** néni a lopást az övegytől teljesen távol álló, idegen ember követte el. Sajnálunk, ha kiméletes eljárásunk félreértésre adott volna okot.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Lukács László békeakciója.
Lukács és Kossuth nyilatkozata a ZALA tudósítója előtt.
Kevés kilátás van a békére.

Budapest, december 27. Lukács László volt pénzügyminiszter ma délelőtt felkereste Kossuth Ferencet, kivel másfél óra hosszat tárgyalt. E látogatás után a ZALA külön tudósítója felkereste Lukácsot és megkérdezte, hogy mi az eredménye a ma Kossuthal folytatott tanácskozásnak. Lukács László tudósítónknak a — következőket mondta:

»Eredményről ma még egyáltalában szó sem lehet. — A béketárgyalások még nem folynak, mert a helyzet annyira el van mérgesedve, hogy még a béketárgyalások alapjának megtalálása is nagy fáradságba kerül. **Kossuth** Ferencel folytatott mai tanácskozásunkon nincs mit titkolni, és őszintén mondhatom, hogy egyedül csak azon módozatokról volt szó, hogy miként kellene a béketanácskozásokat megkezdeni.

Ezután tudósítónk **Kossuth** Ferencet kereste fel, aki kijelentette, hogy »a helyzetben az ünnepek alatt semmi változás sem állott be. A békére szerinte is kevés a kilátás.«

Megvont dotáció.

Csongrád, december 27. **Kristóffy József** belügyminiszter Csongrádmegye dotációját 1906. január elsejétől kezdődőleg az állampénztárhoz küldött rendeletével megvonta, minek folytán a csongrádmegyei tisztviselők január elsején már nem kapnak fizetést.

Megüresedett mandátum.

Nagykároly, december 27. Szatmármegye központi választmányának ma tartott ülésén bejelentették, hogy **Bay Lajos** a nagybányai kerület országgyűlési képviselője lemondott mandátumáról. A központi választmány az új választást január 10-ikére tűzte ki.

Orosz forrongás.

Elfogott forradalmi vezérkar.

Pétervár, december 27. Az itteni forradalmi csapatok egész vezérkarát, összesen 49 embert, az elmúlt éjjel itt egy ülésen letartóztatták. Számos tervet, irományt és polgólépet lefoglaltak.

London, december 27. A Times-nek jelentik Pétervárról: Moszkva felől a legremesebb hírek keringenek. Pétervár távirati és telefon uton el van vágva Moszkvától. Hír szerint egész Moszkva a forradalmárok kezében van és az összes helyőrségi csapatok a fölkelőkhöz csatlakoztak.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Egy butorozott szobát család részére keresek konyhahasználattal. — Cim megtudható a kiadóhivatalban.

A botfai urodalmi sajtógyár ügyes ügynököt keres Nagykanizsára és vidékére. — Ajánlatokat kérek Botfai urodalom Zalaegerszeg.

Pékség.

Zalaegerszegen, a legjobb forgalmi helyen egy kész pékség azonnal kiadó. — Feltelemek és házbér a legjutányosabb.

Tulajdonos

Kosztelitz Miksa.

MAYER KAROLY
 VEGETIZIÓ, PLISSIROZÓ ÉS GÖZMŰPESZTŐ GYÁRA
NAGYKANIZSÁN
 A nagy, úri és gyermekruhák, háztartási cikkek, függönyök, terítők, hímzések, batorszövetek, keztük, napernyők s minden e szakba való tárgyakra készre. — Hárszóny- és püsch-kelmék gőzölés- és préselés- a legjobb mintákban. — **Jutányos árak!**
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gyűjtő-telpek:
 Zalaegerszeg, Csáktornyai, Keszthely, Barcsfélép, Nagyatád, Szentlőrinc, Abony, Rákosmizsén

szilárd és folyékony
Sarg-féle Szappan
Glycerin
a bőrt fehérré és gyöngéddé teszi
Mindenütt!
Sarg-féle Glycerin szappan
 úgy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngyösből, legfinomabb tisztítószernek bizonyult ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta Fröhwald, Breus Károly és Gusztáv, Schandlbauer stb. által a legjobb eredménnyel használják.

Aki legjobb minőségű iskolaöltönyt,
Aki tartós és olcsó gyermekruhát,
Aki elegáns férfiöltönyt,
Aki divatos átmeneti kabátot,
Aki finom őszi felöltőt,
Aki sikkes sportöltönyt,
Aki szép és jó télikabátot,
Aki divatos kalap- és cipőt
 óhajt vásárolni, az ne mulassza el megtekinteni

Ifj. Weisz Ignác
 legnagyobb választéku ruharaktárát
Nagykanizsa, Erzsébet-királyné-tér 1.
 (a „Vasember” mellett.)
Pontos és szolid kiszolgálás

ÚJÉVRE:

Imakönyvek

Képeskönyvek

Ifjusági iratok

Disz-művek

Disz levélpapírok

legnagyobb választékban kaphatók:

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

**Névjegyeket, =
 üdvözlő kártyákat**

finom elefántcsont, vagy hártya-papíron, sima vagy aranszegélylyel, a legcsinosabb kivitelben készít

Fischel Fülöp Fia
 könyvnyomdája — Nagykanizsán.

Berény József és Fia
ÉKSZERÉSZ
Nagykanizsán.

Alapítottott 1838-ban. Saját műhely.

Dúsan felszerelt ékszer- és ezüst-raktár.

Jegygyűrűk
 — saját készítményünk —
 mindenkor nagy választékban készen kaphatók.

Uj munkák és javítások gyorsan készíttetnek.

Eladás részletfizetés mellett is!

MINDEN

kereskedő, iparos, hivatal, egyesület, iskola és egyéb intézet részére szükséges

Nyomtatványt

legcsinosabb kivitelben, gyorsan és pontosan, jutányos árak mellett szállít

Fischel Fülöp
 könyvnyomdája
Nagykanizsa, Kazinczy-utca.

A már 32 éve a kerékpár világot uraló eredeti angol **Helical Premier** és **The Champion** kerékpárokat dupla harang csapágygyal, 3 évi jótállással, minden árfejtés nélkül szigorúan az eredeti gyári árakon 12 és 15 koronás részletre adjuk és **kerékpáralkatrészeket** az egész világon létező összes kerékpárokhoz (külső és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, conusok, esészeket stb.) óriási forgalmunk következtében **30% áreszállítással** szállítunk vidékre és bárhová

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani eredeti gyári áron 75 kr.tól feljebb havi 8-10 kor. részletre adjuk.

Láng Jakab és Fia
 kerékpár és varrógép nagykereskedők,
 Ausztria-Magyarország legnagyobb, leg-
 régebbi és legmegbízhatóbb kerékpár-
 raktára.

BUDAPEST, József-körút 41. sz.
 Fiók-üzlet: **Baross-tér 4.**
 Javításokat saját műhelyeinkben szakértelmessel olcsón csináljuk.
 Disz árjegyzékünk 100 réppel ingyen és bérmentve.

PÉNZI!

Törlesztéses készpénzes kölcsönt

3%, 4 és 4 1/2% alapon földbirtokokra, -jövödelmező bérházakra I., II., III. helyen, 15-161 70 évig törleszthető, remélnélő gabona-, gyapjú termékeire előlegel, személyhitel nyújt gazdáknak, tisztviselőknak, katonatiszteknek, kereskedőknek; emelg mindenemű értékpapírokra gyorsan eszközölhetnek.

HOFFMANN JAKAB
 bankbizományi irodája
 Budapest, Teréz-körút I/a., III. 8.
 Képviseleők kereseltnak.

1 liter
Jamaikai Rum
ft 1.60
 Drogéria a Vörös kereszthez
 Nagykanizsán.

terkeztetés és kiadóhivatal:
Nagykanizsa
Fischel Fülöp Pia könyvkereskedésében, Városház-palota.

TELEFON: 103.

Előfizetések és hirdetések:
Fischel Fülöp Pia könyvkereskedésében, Városház-palota.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- „
Félévre	6.- „
Egész évre	12.- „
Postai küldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.- „
Egész évre	18.- „

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Felolvasószervező: SZALAY BÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 4 fillér.

A letenyei polgárok felhívása.

Nagykanizsa, 1905. dec. 23.

A letenyén rendezendő népgyűlés felhívását már a legközelebbi napokban kibocsájtják. E felhívás, melyet teljes szövegével itt közlünk, Csompos Kálmán dr. letenyei ügyvéd hazafias lelkesedéstől sugalt, gyönyörű munkája.

Polgárok! Polgárnők!

Sőtét felhők járnak a magyar haza égbolton.

Az országgyűlés már huzamos idő óta nem végezheti feladatát, mert azt már-már rendszeres vád módon, a törvények világos megsértésével, a képviselőház és a főrendek hatalmas tiltakozása ellenére folytonosan elnapolják, majd megfosztatással fenyegetik, — A hazafias vármegyéket, a hova, mint Szent István dicső királyunk által épített erősségbe, a veszedelmű napjaiban a nemzeti ellenállás visszavonult, oly módon igyekeznek letörni, hogy megvonják tőlük a törvény által biztosított pénzegélyt és nyakukra küldenek az ismeretlenség homályából előráncigált jelentéktelen egyéneket, politikai lézengő rittereket, akik aztán csendőrök, és német bakák szaronyai közt törnek be a szék-bázakba és ország-világ gúnynevetése mellett, üres termék előtt teszik le hivatalos eskünek csufolt fogadkozásukat.

Terményeink árát lenyomják, az osztrák liumtom portéka beözönlését pedig elősegítik.

A világ egyik legelső őstermelő földje, Magyarország arra van kárhoztatva, hogy gabonáját, mindenütt lárveves acélos buzáját pottom áron vesztesse el; a Bécsből reánk zúdított haszontalan ringy-rongy vacakért megmilliókat, igen sok milliókat préselnek ki belőlünk. Nyög a földműves, jajgat az iparos, kezeit földel kétségbeesetten a kereskedő és lázong lelke függelékenységének céda megkerítése miatt az értelmiség. Társadalmi osztályaink fel vannak uszítva egymás ellen olyan nagyhangú képtelen ígéretek jelszavai által, amelyekről csak a bolond nem tudja azt, — hogy azok tulajdonképen beváltatni nem akart üres handa-bandák.

Jajszó, panasz, gyász, keserűség és szegyenkező gyalázat tölti be magyar hazánknak vérérel megváltott, könyvtől ázott tájékat. Zokogva fuldokolva reszket át a magyar nemzet busongó nemtőjének szava szegény parasztember szegényes házikója és dugszagdag főur cimeres büszke kastélya fölött, amelyeknek lakói szeretett testvéreként ölelkeznek össze ma is a közös baj nélkül napjaiban, mert veszélyben a haza és az alkotmány, ezek a magyar szentségek, amelyeknek győzedelmé-

ért egymást átölve hullottak el annak idején — megszentelt esataterainken — a mágnáshadnagy és a paraszt közlegény.

És mindezt a mélységes bajt, bánatot és pironkodó szegyen-gyalázatot kihozta reánk? Mindezeket a drágá, fenséges emlékeket ki akarja elveenni mi tőlünk? Azok a Bécsbe szaladgáló gyászmagyarkák, akik egy kivéte nyelt vén osztrák generális parancsnokságával magyar miniszterium-álofőcája alatt nemzetközi forradalmárokkal szövetségbe, törnek mireánk, megrendítve minden jó ember szívében a hitet a törvények kötelező ereje és a királyi eskü szentsége iránt.

No aludjatok tovább, öbrödjétek föl végre magyarok!

Nyakunkon az éllenség, itt az idő szembe szállni velet!

A magyar anya nem azért szülte fájdalommal az ő édes, jó fiát, hogy ez elidegenítve hazájától, fegyveres ellenségként törjön reá szüleinek és testvéreinek békés tűzhelyére, és a magyar apa nem lehet oly elvetemült cudar, hogy arra áldozza keserves filléreit, hogy a saját pénzén fegyverezzzék fel hazája ellen az ő gyermekeit.

Polgárok és polgárnők! Tiltakozunk a fekete-sárga kormányzat nemzetrontó törekvései ellen!

Országos immár a mozgalom, amely egyre hatalmasabb erővel nyilatkoztatja meg a nemzet élő lelkiismeretét.

Ezt a hazafias nagy célt akarjuk mi is szolgálni, mi végből elhatároztuk, hogy a letenyei választókerület összes ellenzéki pártjainak szövetekezése mellett a kerület székhelyén Letenyén, 1906. évi január 6-án d. e. 10 órakor tiltakozó népgyűlést tartunk, amelyre Zalavármegye ellenzékének vezériférfiai közül megjelennek gróf Batthyány Pál, Nedeczky Jenő, Bosnyák Géza, Ziegler Kálmán, ifj. Thassy Imre, Dervarics Imre, Dervarics Ákos, Szentmihályi Dezső és Hány Dezső.

De lejönnék e népgyűlésre — és épen ez fogja megadni annak nagy súlyát és országra szóló fontosságát. — az országgyűlési képviselőház koalíciós pártjainak férfiai is, nevezetesen Zichy Aladár gróf és Batthyány Tivadár gróf vezérőlbizottsági tagok számos ellenzéki képviselő társaságában, akik mindnyájan hazafias szónoklatokban fogják felvilágosítani a népet az ország politikai helyzetéről.

Jöjjetek elj magyar véreink mindnyájan erre a népgyűlésre! Tiszteljétek meg minél tömegesebb megjelenésteekkel magas veudégeinket s mutassátok meg, hogy a Zrinyi Miklósook, Deák Ferenczek és Csányi Lászlók vármegyéjének, Zalavármegyének népe lelkesedni és cselekedni mindig képes, ha kell, mert örökre él szívében a hazának szertete.

Éljen a haza! Éljen az alkotmány!

Letenyén, 1905. december 26.

A letenyei kerületbeli szövetekezett ellenzéki pártok végrehajtó bizottsága:

Dr. Csompos Kálmán
elnök.

Borsody János, Choma Ödön, Lisziák Lajos,
Zakal Gyula
társelnökök.

A belügyminiszter és az alispánok. Krisztóffy József belügyminiszter tekintettel arra a körülményre, hogy több megye alispánja megtagadta a belügyi kormány rendeleteinek a megye hivatalos lapjában való közzétételét, rendeletileg utasította az összes alispánokat, hogy a megye közönségéhez intézett rendeleteit a megye hivatalos lapjában, esetleg külön kiadásban is azonnal tegyék közzé. Negyvennyolc óra alatt jelentést vár, és ha a kiadást jelentés a kitűzött határidőn belül be nem érkeznék, azt a körülményt olybá fogja tekinteni, mintha utasításának végrehajtását megtagadták volna. Ebben az esetben, ugymond, az alispánnal szemben a törvényes megtorló intézkedést az 1886. évi XXI. t.c. 65-ik szakasza szerint folyamatba fogja tenni.

A nemzeti ellenállás statisztikája A „Vármegye” ma érdekes statisztikát közöl a hatvanhárom vármegye ellenállásáról. Eszerint a következő 38 vármegye van teljes rezisztenciában: Abauj-Torna, Bars, Békés, Bereg, Borsod, Csanád, Csik, Csongrád-Fejér, Gömör, Hajdu, Heves, Hont, Hunyad, Jász-Nagykun-Szolnok, Kolozs, Krassó-Szörény, Maros-Torda, Moson, Nógrád, Nyitra, Pest, Pozsony, Sáros, Somogy, Sopron, Szabolcs, Szatmár, Szepes, Szilágy, Szolnok-Doboka, Torna, Torda-Aranyos, Udvarhely, Ung, Veszprém, Zala, Zemplén.

Mérsékelt rezisztenciában öt vármegye áll: Arad, Bács-Bodrog, Esztergom, Győr és Vas. Ez idő szerint még kétes tizenegy vármegye: Alsó-Fehér, Árva, Bihar, Kis-Küküllő, Liptó, Máramaros, Temes, Torontál, Trencsén-Túróc, Zólyom.

A „Vármegye” közli a nem ellenálló megyék sorát is. Ebben a disztelen sorban kilenc törvényhatóság szegyenkezik: Baranya, Beszterce-Naszód, Brassó, Fogaras, Háromszék, Komárom, Nagy-Küküllő, Szeben, Ugocsa.

Láncszemek.

— december 22.

Hát csak valljuk meg őszintén, hogy a mi korunk a szóáradatok kora.

akár beszélünk, akár irunk, igazán csak úgy árad a szó.

Valamikor a gondolatokhoz kerestek szavakat. Most olyan nagy szóáradat kavargó fejünkben, hogy a szavakhoz keresünk gondolatokat.

Azért néha hasábokon át olvasunk s csak elvétve találunk egy-egy gondolatot.

Mindenütt szó és szó és szó... tenger-végtelességgel.

Ha a jóságos Istennek újra aféle bibliai gondolata támadna, hogy elpusztítsa ezt a különben is ijesztő méreteken pusztuló emberiséget, nem hiszem, hogy megint vizözönt, hanem inkább szóözönt bocsátana a világra

És ebben az esetben valószínűleg a mi édes hazánk lenne az első, ahol a legmagasabb hegyeket is tizenöt könyöknyivel felülhaladná a szőlő.

Semmiestre sem volna baj ez a rengeteg szóradat, hisz még egyetlen emberfejet sem sodort el, csak legalább megfelelő mennyiségű gondolatot is viúne magával. De ha a szóradatokat megszüntjük, sokszor hosszú, igen hosszú várakozás után elbusítóan tapasztaljuk, hogy ami gondolatul visszamaradt nem más, mint maga a *lassulás* gondolata.

Mivel azonban szellemünk is táplálkozásra van teremtve, a nagy gondolatizgazságnak igen sok esetben egyenesen belekényszerít bennünket, hogy *szavakot* rágódjunk.

Sovány táplálék, de azért mégis csak eltengődik rajta az éhes szellem; sőt esetleg meg is vizsgálódhatik azaz, hogy érdeme-sebb *rágódni* szavakon, mint *lenyelni* egy megemészthetetlen gondolatot.

Sokszor elgondolkozom, hogy a szóradat-tal dolgozó mai *nagyszellemek* mekkora munkát produkálnának, hogy ha a vallás, a társadalmi erkölcsre, az állami rendre vonatkozó irányszavakat tételekbe akarnák foglalni.

Legalább is hatvan vaskos kötettel *gazdagítanák* a világirodalmat.

Azután elgondolom, hogy mindezt magában foglalja egyetlen könyv.

A Biblia.

Bibliai tömörséggel szerkesztett mesé juttott eszembe.

Leírom.

Nagytehetségű férfiú, — aki sokáig azt mondta: *»Nincs Isten«* — sok lelki vergődés után azt mondta, hogy *»mégis kell lennie.«* Elindult, hogy megkeresse.

Lázás keresés közben kopott öregemberrel találkozott, aki úgy haladt tova, mintha általában járt volna. Ügyet sem vetett a kihuzott mellett, ékesen lépegető emberekre.

Az Istent kereső férfiú megszólította:

— Hova méssz, öregem?

— *Isten* hírével járok.

— Én is őt keresem. Ha te már megtaláltad, vezess el hozzá!

Az öregember tagadólag rázta fejét.

— Nem lehet, édes fiam. Ha velem jönél se találkoznál vele; *mert keresned kell.*

De hát mikor találom meg?

— Mikor már *»nem keresed.«*

Ha a bibliai tömörséget, gondolat gazdagságot újra megszoknák az emberek, mennyivel kevesebb vaskos könyvet fenyegetne pusztítással a könyvraktárakban — a moly! Mennyivel kevesebb betűt és mennyivel több gondolatot írának le az írók!

A vékony könyvekből is mennyivel *»többet«* olvasnának az olvasók!

HIREK.

Toth László kir. törvényszéki elnök kinevezése.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király az igazságügyminiszter előterjesztésére *Toth László* nagykanizsai törvény-

széki elnököt a *pecsi ítélőtáblához tündeselnökké kinevelte.*

A kinevezett jeles férfiú Karádon Somogy megyében született. Atyja: *Toth József*, a veszprémi püspökség főtisztje volt.

Működését Veszprémben kezdte meg, mint megyei esküdt. Később szolgabíróvá választották. Az állam szolgálatába lépve, kinevezték pápai aljárásbírónak, majd Devecserbe járásbírónak. Innen veszprémi törvényszékhez nevezték ki bírónak és a várpalotai többszörös rablógyilkos, *Hosztér Pülöp* és társai ellen indított vizsgálat alkalmával — habár nem ő volt a vizsgálóbíró — megbízták a vizsgálat vezetésével; mert már akkor fölismerték benne az e téren való kiváló tehetőséget.

Később Budapestre nevezték ki kiegészítő táblabíróul; majd a kir. táblák decentralizációja alkalmával Győrbe helyezték táblabíróul. Innen 1891-ben *Szilágyi Dezső*, akkori igazságügyminiszter a nagykanizsai kir. törvényszékhez nevezte ki elnöké.

Tizennégy évet töltött el szép pozíciójában Nagykanizsán; ez idő alatt olyan erős érzelmi szálakkal fűződött e városnak előkelő társadalmához, hogy most — habár nagyon megérdemelt előléptetésének mindenki öszintén örül — Nagykanizsa társadalmi köreiben igen sokan fáljalják a köztisztletben álló jeles férfiú távozását.

— **Udvari tanácsosok.** A király dr. *Erődi*

Béla főigazgatónak, *Mártonffy Márton* miniszteri osztálytanácsosnak és dr. *Democzky Mihálynak* a Ferencz József nevelőintézet kormányzójának a közoktatás terén szerzett érdemeik elismerésül a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Eljegyzés.** *Szenthe Ferenc* Nagykanizsa városi állami állatorvos leányát, *Vilma* kisasszonyt eljegyezte *Wilde Ferenc* a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság tisztviselője.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru *Sonnenschein Aranka* nagykanizsai illetőségű budapesti lakos családnevét *Szigeti-re, Szokoli Károly* kerkateskándi illetőségű, bellatinci lakos családnevét *Hávisi-ra* változtatta.

— **Halálozás.** A »Zala« szerkesztőségének tagját, *Nagy Samu* kartársunkat ismét súlyos vesztéség érte. Nővere *Nagy Jolán* december 28-án hosszas sorvasztó betegség után meghalt. Alig egy éve, hogy bátyját, dr. *Nagy Lajos* ügyvédjelöltet vitte sirba ugyanez a pusztító kór. A mi öszinte részvétünkhöz bizonyára résztvevő érzéssel csatlakoznak mindazok, akik kollegánkat és a családot ismerik.

— **A nagykanizsai kir. törvényszék új elnöke.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére *Závody Albinnak*, a rózsahelyi törvényszék elnökének, a nagykanizsai törvényszékhez saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte és neki ez alkalomból a kuriai bírói címet és jelleget adományozta. Tehát *Toth László* kir. törvényszéki elnök távoztával ő lesz a nagykanizsai törvényszék elnöke. A rózsahelyi törvényszék elnökévé a király *Chudovszky Géza* rózsahelyi kir. ügyészt nevezte ki.

— **Áthelyezések a városházán.** Nagykanizsa város polgármestere 1906 január 1-től *Füredi János* a v. adóhivatalból a rendőrséghez, *Novák Nándort* a rendőrségtől a v. árvászekhez és *Orbán Józsefet* az árvászekből az adóhivatalhoz helyezte át.

— **Chanuka ünnepély.** A nagykanizsai Izr. Jótékony Nőegylet, mely ez évben 86 szegény leányt ruházott fel, a felruházási aktussal kapcsolatosan Chanuka-ünnepélyt rendezett a népkonyha helyiségében, ahol a felruházott leánykák jó ozoannának is voltak részesei. Dr. *Neumann Ede* főrabbi a Chanuka gyertyácskák meggyújtása előtt megható beszédben eszette a kettős ünnepség jelentőségét, majd *Bun Samu* igazgató tolmácsolta a vezetése alatt álló tanácsot köszönetét *Vidor Samuné* elnök urasszonynak, a választmányának és a nőegyletnek általában a gyakorolt jótékonyágért, melyért még *Hans Ilona* átvaleányka rebegett köszönetet.

— **A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület** e hó 27-én közgyűlést tartott Egeresen *Hertelendy Ferenc* ur elnöklése alatt. Több egyesületi tárgy letárgyalása után *Elek Ernő* úrnépi földbirtokos nagyon érdekes életrevaló indítványt tett az ugynevezett erjesztő anyagok gyártásának tárgyában. Ugyanis az ilyen erjesztő anyagokat ez ideig még nem gyártják Magyarországon, hanem külföldön szerzik be drága pénzért az illető gyárosok. Elek magvas előadását szívesen hallgatták az egybegyűlt egyesületi tagok, kik közül ott láttuk vármegyénk legelőkelőbb birtokosait.

— **Halbenépesítés a Balatonon.** Mult héten teljesítette a Balaton Halászati Részvénytársaság amaz évenként megújuló szerződésbeli kötelezettségét, hogy a balatoni pontyállomány nemesítése érdekében 12 métermézsa súlyú kőnyaras, ugynevezett gyorsnővő ponty ivadékok helyezte a Balatonba. A vállalat a nemes pontyokat a hirneves iháros tógazdaságból szokta beszerezni s a jajtokban tett ivadékok tengelyen a keszthelyi kikötőhöz szállítván, a halak a kőzen tartott nagy, halászbárkába történt átrakódás után a Balaton különböző pontjain kieresztetnek. A jelen alkalommal *Illusztris* társaság kísérte érdeklődéssel a halbenépesítés munkáját amennyiben a földmívelésügyi miniszterium képviselőjében *Tervey Imre* miniszteri tanácsos, *Landgraf János* min. osztálytanácsos, továbbá *Pasztélyi Jenő* dr., *Takách Imre* főszolgabíró, *Hirsch Alfréd* dr. tógazda, *Purgly Pál* és *Bariss Gyula* halászati igazgatók, a halászbárkát vontató gőzhajóra szálltak s figyelemmel nézték miként ergetik a fűre pontyokat a vízbe. Ugyanint megemlítjük, hogy a bérli halászati részvénytársaság ezen alkalommal több pár tenyészkepes törpeharcsát szerzett be a nevezett tógazdaságból, hogy azokat a Siófok melletti mesterséges halhasítóban leivathassa és a termelő ivadékokat szintén a Balatonba helyezze. Ezen az amerikai származású halfajtára hazánkban is nagy jövő vár, mert kitűnő, szájka nélküli *Musa* miatt igen keresett piaci cikk s így egyike a tenyésztésre leginkább ajánlatos halaknak.

— **Halál a karácsonyfa alatt.** Folyó hó 25-én Karácsony napján, *Horváth István* lentli lakos családja körében élvezte a boldog karácsonyi ünnepeket. Beszélgetés közben szélhűdés következtében székéről leesett s a helyszínén megjelent orvos már csak a beállott halált konstatálhatta.

— **A bukott diák gyűlése.** Ostoba gyűlöletének lett áldozata Kaposvárott egy fiatal diák. *Abaffy Zoltán* gimnázista maniakus gyűlölte *Kazinczy Ferencet*, amióta a magyar

irodalmiból megbukott, mert a Kazinczyra vonatkozó kérdésre nem tudott felelni. Nagyatyjának Roboz Istvánnak házában lakott Abaffy Zoltán, melyben Kazinczy mellszobra állott. A diák több ízben fenyegetőzött, hogy ha el nem viszik a szobrot, ő tőkre lövöldözi. Tegnap délután bezárkozott szobájába és kétszer rálőtt. A másodszori lövés alkalmával a golyó visszapattant a szoborról és a lövöldöző diák hasába furódott. A lövés zájára összesereglett házbeli lakatossal felnyitván az ajtót, behatoltak a szobába és ott találták Abaffy Zoltánt vérében fetrengve. Állapota súlyos, de nem reménytelen.

— **Elhalasztott vásárok.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy *Zalaegerszegen* az 1906. évi július 22-re, szeptember 8-ára és október 28-ára eső országos vásárok az 1906. évben kivételesen július hó 30-án, illetve szeptember 10-én és október 29-én tartassanak meg.

— **Földrengés Csurgón.** Csurgóról írják: Vasárnap éjjeli fél 12 óra tájban Csurgón, Gyékényesben és Zákányban kisebb-szerű földrengés volt érezhető. Csurgón sokan érezték a lökést, mely azonban nem volt oly erős, hogy az alvókat zavarta volna. Gyékényesben már erősebb jeleket mutatkoztak, mert egyes épületek annyira megrázkodtak, hogy néhányan a teteje is bedőlt. Ablakok is bezúzódtak ugyanitt, de a zákányi hegyi lakosok is erősen megéreztek a földrengést.

— **Nagy tüzvész Zalaszentbalázon.** Óriási tüzvész dühöngött e hó 22-én a közeli Zalaszentbalázon. *Musset* Ferenc földbirtokos szenvedte a tetemes tűzkárt. A tűz este 9 órakor ütött ki az istállóban és rémületes gyorsasággal terjedt tovább. A nagy kiterjedésű istálló a bennlévő ingóságokkal porig leégett. Az istállóban bennégett 26 darab ökör, 900 métermázsza széna és 4 cseléd élelmi szere. Az összes kár körülbelül 30 ezer koronát megállapították, hogy a tüzet egy *Heller* István nevű ember vigyázatlansága okozta. Ez a marhákat mellett foglalatoskodott és a kezében levő lámpát oly ügyetlenül tartotta, hogy ezzel a tűz okozója lett. A kár biztosítás folytán megtérül.

— **A póttartalékosok utiköltsége.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a vagyontalan póttartalékosok és tartalékosok, akiknek tartózkodási helyük a bevonulási állomástól 15 kilométernél távolabb fekszik, visszautazásukkor utiköltséggel látandók el. Abban az esetben, ha tartózkodási helyük a magyar állam területén kívül van, az utiköltség csak a magyarországi határtól jár.

— **A bakonyi gyilkosság.** A napokban megemlékeztünk már röviden arról a kegyetlen gyilkosságról, melynek Bandau Antal bakonyi lakos lett az áldozata. Bandaut halva találták a község utcáján, agyonverte ismeretlen tettes. A vizsgálat immár ki is derítette a gyilkost, *Plavics Mihály* 19 éves legény személyében. *Plavics* már 2-3 év óta haragban élt Bandauval, mert ez egyszer elkoboztatta bátyja fegyverét és ekkor meg is büntették őket. A gyilkosság estején együtt ültek a korcsmában, ahonnét Bandau kísé-
ittasan távozott. *Plavics* utána ment, mert elérkezettnek látta az időt, hogy boszútértvégre hajthassa. Az uton felvett egy karvastagságú botot és midőn ellenét utol érte, ezzel fejbe vágta, úgy hogy az menten összeesett. *Plavics* tette után elmeneült, hazament, lefeküdt, de az esetről senkinek sem szólt. Így találták meg másnap reggel a szerencsétlen Bandaut az utcán,

holtan. *Plavics* beismerő tettet, de tagadta, hogy szándékában lett volna haragosát agyonütni, ő csak megvorni akarta. A fiatal gyilkost a csendőrség letartóztatta és már a legközelebbi esküdt-széki cikluson fognak felette itélkezni.

— **Megölte a feleségét.** Egy férj vadállati gyilkosságáról értesít bennünket hetvehelyi tudósítónk. *Hell* György hetvehelyi földmives tulajdonos feleségét lölte meg, halálos sebet ejtve ezzel rajta. Rossz családi életet élt *Hell* a feleségével és fiával. Ingerlékeny természetű ember volt, aki részeg állapotában gyakran bántalmazta feleségét és legényfiát. Sőt több ízben lelövélssel fenyegette őket. A minap este is ittasan került bába, amiért felesége megdorgálta. A férjet bántotta ez a beszéd és valószínűleg öngyilkosságra gondolt, mert forgópisztolyt vett elő, fiához ment és bucsuzkodott tőle. De a legény lebeszélte tervéről, mire *Hell* nagy haraggal ismét a fia és a felesége ellen fordult, rájuk akart támadni, de ezek menekültek előle. *Hell* azonban nyomon követte őket, mire a padlásra menekültek és lezárták maguk mögött az ajtót. A feldühödött férj azonban még erre sem nyugodott, hanem az ajtón keresztül rájuk lőtt; a lövés a szerencsétlen asszonyt mellén érte és súlyosan megsebesítette. Gondos ápolás alá vették, de a golyó a legnemesebb részeket érte, úgy, hogy másnap belehalt sebeibe. A gyilkos férjet a csendőrség elfogta.

— **Tilalom a „szabott árak” ellen.** A szegedi rendőrbírósnágnál érdekes panasz-tettek tegnapelőtt. Azt panaszolták, hogy sok kereskedő kiírja az üzletében a „szabott ár” figyelmeztetést, de nem tartja be az ígretét, mert olcsóbban is odaadja, mint a mennyire először tartja, vagyis megengedi az alkut is. A szegedi rendőrbírósnágnak az a nézete, hogy ez iparkihágás és figyelmeztete az ottani kereskedőket, hogy olyan konkrét esetben mikor nem tartják be a „szabott ár” jelzés föltételét, megbünteti őket. — Ezt a szokást jó lesz mindenütt meghonosítani, mert az ilyesmi visszaélés a vevők hiszékenységgel és így lesz mások vélt becsületesége az igaz becsületeség egérfogója.

— **Expressvonal Zágrábon át.** A jövő nyárra új keleti expressvonal berezítése van tervbe véve mely Zágráb városát is érintené és így a mi vidékünk közönségét közelebről érdekli. A Simplom-alagút áttörésével bizonyos relációkban megrövidül az út és Nyugateurópa és a kelet között új forgalmi vonal nyílik meg, mely a Pó völgyét szelendő át. Az új express Párisból indulna ki és Dijon, Fancille, városok érintésével jönne Genf-be, onnét *Cervignanon* át Triestbe, *Steinbruck*, *Laibachon* át Zágrábra jönne az új keleti express, honnét folytatást nyerne az express *Belgrad*, *Szofia*, *Bukaresztbe*, *Konstantinápolyba* és *Odessába*. Gyönyörű vidéket érintené az új express, melynek fölhasználásával Nagykanizsától is legrövidebb és leggyorsabb úton juthatunk el. Párisba és Belgrádba, azért érdeklődéssel várjuk, lesz-e tervből valami.

— **Zálogházak rendszabályozása.** A kereskedelemügyi miniszter, legutóbb a zálogüzletek tulajdonosait megrendszabályozó rendeletet adott ki, ami joggal nevezhető szociális reformnak, mert a legszegényebb néposztály, helyesebben a szűkölködők embereinek érdekeit védi. Ugyanis tudomására jutott, hogy a kézi zálogüzlet tulajdonosok a zálog után a kincstári illetéket is beszedik, holott ezt a kincstár nem követeli. A kereskedelemügyi miniszter tehát elrendelte, hogy a zálogüzlet tulajdonosok kincstári illetéket ne szedjenek a felektől, mert az törvénybe ütközik és az ellene vétőket szigorúan megbüntetik. Meghagyta azt is, hogy ez az intézkedés az üzlet-

helyiségben szembeütközés módján kifüggesztendő és a zálogjegy hátán is kitűntetendő. Az üdvös rendelet ma érkezett le Nagykanizsa városhoz.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

A kassai főispán működik.

Kassa, december 28. *Pongrácz* gróf főispán ma délelőtt megjelent a főispáni hivatalban. Több kinevezés elintézése után kíséretével a főjegyzői hivatalba ment és felszólította a már régebben állásától elmozdított *Pallaghy Gyula* tiszteletbeli főjegyzőt, hogy adja át hivatalát.

„Csak erőszaknak engedek” volt a főjegyző válasza.

A főispán úgy látszik el volt készülve ezen válaszra, mert nyomban belépett egy csendőrszázados négy csendőr kíséretében.

A csendőrszázados felszólította a főjegyzőt, hogy távozzék a hivatalból. *Pallaghy* néhány tiltakozó szót mondott és elhagyta hivatalát. A főjegyző elmozdítása után következtek a főszozolgabírák. *Pongrácz* főispán az összes főszozolgabírákat elmozdította állásukból és helyükbe azonnal másokat nevezett ki.

A béke tárgyalások

Budapest, december 28. *Lukács László* pénzügyminiszter a *Kossuth* Ferenczel tegnap folytatott megbeszélések alapján sorra felfogja keresni a koalíció összes vezető politikusait. Ma délben *Andrássy Gyula* gróftól látogatta meg, kivel másfél órán át tanácskozott.

Pestmegye határozatainak megsemmisítése.

Budapest, dec. 28. A belügyminiszter ma leiratot intézett *Beuiczky Lajos* Pestvármegye alispánjához, mely leiratban a belügyminiszter megsemmisíti Pestmegye november hó 25-én tartott közgyűlésének összes határozatait. A leiratban a belügyminiszter felszólítja az alispánt, hogy ezen rendeletének végrehajtásáról neki nyolc napon belül jelentést tegyen.

Megyei közgyűlés a tornacsarnokban.

Nagykároly, dec. 28. *Ilosvay* főjegyző mára megyei közgyűlést hívott egybe. Mivel azonban erről az újonnan kinevezett főispánnak hivatalos tudomása nem volt és a közgyűlés megtartását mint illetéktelen helyről egybehívottat nem engedélyezte, a megjelentek — köztük 50 bizottsági tag — a megyeház kapuját zárva találták. Lakatosért küldtek, aki felezárta a kaput. Az összes megjelentek behatoltak a lépcsőházba, de ott a csendőrség ujokat állta úgy, hogy nem juthattak a közgyűlési terembe. *Ilosvay* főjegyző rövid beszédet intézett az egybegyűltekhöz, mire ezek a *Kossuth* nótát énekelve a gimnázium tornacsarnokába vonultak, ahol megtartották a közgyűlést és utána csendben szétoszlottak.

Gabona-üzlet.

(Távirati tudósítás.)

Budapest, december 28.

Készaru-üzlet:

Csekély forgalom mellett árak változatlanok.

Mataridó-üzlet:

buzs aprílra	17.00
októberre	16.36
zab aprílra	14.26
tengeri májusra	13.58
rozsa aprílra	14.12

12915 tkv. 1905.

538—1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közbírré teszi, hogy Csizmadia Boldizsár végrehajthatónak Csizmadia József végrehajtást szenvedett elleni 46 kor. tőke, ennek 1905 évi március hó 6 napjától járó 5% kamatai, 10 kor. per, 8 kor. 30 fill. végrehajtás kérelmi, 12 kor. 70 fillér árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó, s a merényei 237 sztkvben + 786 hrsz. szülő, kaszáló és pincének Csizmadia Józsefet illető 9/28 része 694 kor. becsértékben

1906. évi január 10-ik napján d. o. 10 órakor

Merenye községhezánál dr. Schwarz Adolf felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen, eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben, vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1905. évi október hó 3-ik napján.

GOZONY,

kir. törvényszéki bíró.

A botfai urodalmi sajtógyár ügyes ügynököt keres Nagykanizsára és vidékére.

— Ajánlatokat kérek Botfai urodalom Zalaegerszeg.

**Névjegyeket, —
üdvözlő kártyákat**

finom elefántesont, vagy hártya-papíron, sima vagy aranszegélylyel, a legesinosabb kivitelben készít

Fischel Fülöp Fia

könyvnyomdája — Nagykanizsán.

ÚJÉVRE:

Imakönyvek

Képeskönyvek

Ifjusági iratok

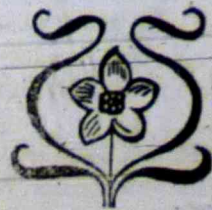
Disz-művek

Disz levélpapírok

legnagyobb választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Aki legjobb minőségű iskolaöltönyt,

Aki tartós és olcsó gyermekruhát,

Aki elegáns férfiöltönyt,

Aki divatos átmeneti kabátot,

Aki finom őszi felöltőt,

Aki sikkes sportöltönyt,

Aki szép és jó télikabátot,

Aki divatos kalap- és cipőt

óhajt vásárolni, az ne mulassa el megtekinteni

Ifj. Weisz Ignác

legnagyobb választéku ruharaktárát

Nagykanizsa, Erzsébet-királyné-tér 1.

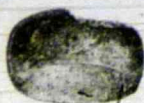
(a „Vasember“ mellett)

Pontos és szolid kiszolgálás

Berény József és Fia

ÉKSZERÉSZ

Nagykanizsán.

Alapított

1838-b an.

Saját műhely.

Dúsan felszerelt ékszer- és züst-raktár.

Jegygyűrűk

saját készítményünk — mindenkor nagy választékban készen kaphatók.

Uf-munkák és javítások gyorsan készíttetnek.

Eladás részletfizetés mellett is!

A már 32 éve a kerékpár világot uraló eredeti angol

Helical Premier és The Champion

kerékpárokat dupla harang csapágygyal, 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron, 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz (külső és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, csomók, esőszéket stb.) óriási forgalmunk következtében.

30% áreszállítással

szállítunk vidékre és bárhová.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani eredeti gyári áron 75 kr. tól feljebb havi 3—10 kor. részletre adjók.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógép nagykereskedők, Ausztria-Magyarország legnagyobb, leg-
régibb és legmegbízhatóbb kerékpár-
raktára.

BUDAPEST, József-kör. t. 41. sz.

Fiók-üzlet: Baross-tér 4.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel

olesón csináljuk.

Dísz ajándékunk 700 képpel ingyen és bármintve.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

MESSMER TEA

Világhírű

Messmer tea

egyedüli előrusítása

Strem és Klein

gyarmatú nagykereskedőknek

Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa
Fischel Pál és Fia könyvkereskedésében,
Városház-palota.

TELEFON: 103.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Pál és Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hónap	1.-
Negyedévre	2.-
Félévre	3.-
Egész évre	12.-

Postai kiküldéssel:

Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	3.00
Félévre	4.50
Egész évre	18.-

Megjelenik naponta 6 órákor
ünnepnapok kivételével.Felolvasószervező: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Az iparpártolás a múltban és a jövőben.

Írta: G. ZELLÉRI MÓR

az Országos Iparpártoló Egyesület igazgatója.

Az iparpártolás története nálunk tulajdonképp a gyors hazafias fölbuzdulás, a magyar szalmaláng-Odisseája. A legtöbb eredményt még a negyvenes évek védegyete érte el, mely rendkívüli időkben keletkezett, s melynek rendkívüli emberek adták igazi tartalmát, biztosították fényesen indult sikereket. De a szabadságharc-erről is elterelte a figyelmet és az abszolút kor-szak ennek is erőszakos véget vetett.

Az új alkotmányos korszak iparpártoló mozgalmai a sovány kísérletek szappanbuborékai voltak. A 70-es évek elején alakult iparpártoló és terjesztő egyesület nagy programmal indult, sokat akart, árucarnokot tervezett és minden erejét egy pályamunkában adta ki, melyet Galgóczy bátyánk írt, a mely azonban az ügyet egy lépéssel sem vitte előbbre. Azután jött a székesfehérvári kiállítás, mely egy 24-es bizottságot szervezett. Ez a bizottság is pragmatikus programot dolgozott ki közzé is tette a lapokban és azután »maradt mi volt — a pusztalég.« A sok balsikert látva, az ipar-egyesület egy szakosztályban galvanizálta az eszmét. Ez a szakosztály nem volt rest ideákban és propagandában sem, de ez is elernyedt, mert a vezetők és intézők a politikai béke biztosítását akarták az intenzívebb működés előtt bevárni. No hiszen várhatnak!

Közbe jött egy iparpártoló szövetség létesítésének terve s az újabb védőegyesület. Ez utóbbiban meg volt a becsületes törekvés, de kevés volt benne a praktikus érzék ennek érvényesítésére.

A vidéken is föl-föl csillant a szalmaláng. Nagy lobbanással, melegséget, füstöt terjesztett maga körül s azután — maradt utána egy csomó pernye. A szalmalángból alig egy-két helyen lett igazi őrtüze a hazafias, céltudatos cselekvésnek, a Vesztaüt-zek intenzív világa pedig mindenütt hiányzik még ma is.

Csodálatos a szalmaláng szerepe ebben a fontos kérdésben. Csak egy-két példát hozok föl, ami velem történt. Egyik leg-elsőbb vidéki város iparpártoló bizottsága

nagy fölbuzdulással hívott meg, — hogy mondjam meg nekik, mikép kell megfogni egy nagy vidéki városban ezt a kérdést, mert ők sokan vannak, akik dolgozni, eredményt biztosítani szeretnének. Ementem, meg is tartottam az előadásomat; a főispántól kezdve mindenki tapsolt, gratulált, fogadkoztak — de (és ennek pont három éve) azóta egy lépés sem történt az ügyben. Egy nagy országos egyesület megbízott, — hogy precizirozzam föladatait az iparpártolás terén. Könyvet írtam — és nem akarok se szerény, se szerénytelen lenni — összehordtam legalább néhány jó eszmét és javaslatot. Eltelt egy esztendő, talán több is, azóta fű nőtt a pályamunka fölött és ki tudja, előkerül-e még valaha a lomtárból? Másfelé is kértek recepteket, javaslatokat, konkrét előterjesztéseket, meg is köszönték, foglalkoztak is velük, de eredmény az nincs. Maradt, mi volt, a pusztalég.

Ezért kell visszatérni az iparpártoló szövetség eszméjéhez, melyhez mindinkább rokonszenves várakozással vonzódik a termelő és fogyasztó közönség, melyet fölszínre tartanak a legkiválóbb közgazdasági és ipari egyesületek.

Ki kell lépni a tervezgetés, a halasztás stádiumából és komoly energiával kell átmenni a cselekvés, az alkotások terére. E helyen is oly sokszor jelöltük meg a föl- adatok részleteit, hogy kár volna és fölösleges is azok ismétlésébe bocsátkozni. Most csak egy cél áll előttünk: a rég óhajtott szervezet mielőbbi véglegesítése, a megfelelő vezérlő erők gondos kiszemelése és a munkára hivatott összes gazdasági tényezők és számottevő szakegyesületeknek e munka körül való csoportosítása, az erők egyesítése és állandó együtt tartása, míg az új szervezet kifogástalanul nem funkcionál nemcsak a fővárosban, hanem harmónikus összműködésben az ország minden fontos gócpontján.

A kik ezt a célt nem szalmalánggal, hanem praktikus irányu intenzív tevékenységgel biztosítják — kiváló szolgálatot teljesítenek a magyar iparnak, melynek a technikai fejlesztés állami és hatósági támogatás mellett, elkerülhetetlen szüksége van a társadalom állandó és rendszeres védelmére. Az ilyen iparpártolási tevékenység nemcsak harmónikus kiegészítője, hanem nélkülözhetetlen posztulátuma is az állam

józan és reális iparfejlesztés. Ezért érdemes a legjobbak buzgalmára és szolgálatkész sorakozására.

A horvát bán

sító írja: Horvát körökben nyíltan hirdetik Pejačević gróf horvát bán legközelebbi kiváltságaitól. Pejačević gróf csak a horvátországi új választásokat várja meg, a melyekre vonatkozólag megkapta az utasítást, hogy a legnagyobb szakszakszokás árán is csikarja ki a győzelmet. Ezzel a mai kedv mellett azonban a bán nem reményli, hogy a kormány eleget teheszen.

A csanádi alispán elmozdítása. Makoról táviratozzák nekünk, hogy Cseresznyés János főispán ma elmozdította állásától Horvay alispánt, s helyettesítésével Farkas László árvaszék elnököt bízta meg. Utasította a főispán Horvayt arra is, hogy lakását három nap alatt hagyja el.

A kormány és az adók. A Figyelő jelenti: Fejérváry Géza báró miniszterelnök, mint pénzügyminiszter rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy intézzenek felhívást a szőlőbirtokosokhoz, magánosokhoz, borkereskedőkhöz és szeszszesitalok elárúsításával, szeszfőzésekkel iparszerűen foglalkozó felekekhez, hajlandók-e a szeszszesitalok után fizetendő boríték és szeszszesitalok adóira nézve, tekintettel a városi és vármegyei törvényhatóságoknak az adók beszedésére vonatkozó közzismert határozataira, 1906-ik évre egy, a pénzügyi hatóság által megállapított általános összegben kiegyezni, mely közvetlenül az adóhivatalok megkerülésével a pénzügyigazgatóság pénztárába lenne befizetendő. Az erre vonatkozó ajánlatokat 1905. december 31-ig kell az illetékes pénzügyigazgatóságnál benyújtani.

Lapos mennykő, láncos mennykő.

A földműves a szántás, forgatás közben gyakran talál bizonyos formázott, hosszukás, gömbölyű köveket, köztük át furtakat. A termés kötől különböző, a vidék közeiből sokszor eltérő kövek rendeltetését az egyszerű nép megállapítani nem tudja, mivel mélyen a földben találja azokat, azt hiszi, hogy a mennydörgés ereje vágta a köveket a földbe. Ezért nevezi a nép az ilyen tárgyat mennykőnek. A melyik lyukas, az láncos mennykő! a néphit szerint.

A lyukba a több követ összefűző láncot képzelek, azok a kövek, melyeken nincs lyuk, lapos mennykőnek. Egy magyarázatok van e tárgyakkal kapcsolatban: Üssön meg a lapos mennykő! A tudatlan nép babonája a köveknek gyógyító erőt tulajdonít. Minden faluban őrizgetnek ilyen köveket, melyekkel a véreset tejlő tehén tőgyét, sőt sokszor a beteg ember testét is dörzsölik. Ez a szegényteljes eiterjedt babona szomorú világot vet a mi civilizációnkra. Nemesak a paraszt, de igen sok ur ember sem tudja, hogy ezek a kövek a kőkorszakbeli ember szerszámai: véssői, baltái, kalapácsai, lapái stb. stb. voltak. Tudjunk ugyanis, hogy évezredekkel ezelőtt az ember nem ismerte a réz és vasat. Kö-

ből készítette tehát az eszközeit, az alkalmas köveket kicsiszolta a mai balták, vésők, buzogányok, kalapácsok mintájára.

A kövekre nedves homokot terített, a mit addig dörzsölt egy fával, a míg hosszabb idő után átfurta a követ. Mikor az ember föltalálta a bronzot, a kőeszközöket félredobta. Ezek a kövek, némaságuk mellett is, letűnt évezredek beszédes hirmondói. Összegyűjtésük fontos közművelődési feladat. Ha a községségi csordást és néhány öregasszonyt megkérdezzük, azonnal megmondják, hogy melyik babonás ember őrizget ilyen követ. Vitágozsitsuk föl a szegény népet e kövek eredetéről. Magyarazzuk meg neki, hogy a beteg tehenek állatorvos kell, nem pedig kőszköz. A köveket vegyük meg tőlük atyafiságos áron és szállítsuk be azokat a keszthelyi Balatoni Múzeumba, a hol kiállítják azokat a látogatók előadására, ha a megye értelmisége sok ilyen érdekes követ helyez el a Balaton kulturális épületében; akkor föltárul előtünk az a 3000—4000 éves kor, a melyekben az emberi műveltség gyermek korát élte. Gyűjtésük össze tehát azokat a lapos mennyköveket, hogy egyrészt oktassuk a népet, másrészt pedig gyarapítsuk a szép jövő elé néző közös kincsünket képező Balatoni Múzeum gyűjteményét!

Sági János.

HIREK.

— **Vágner Károly halála.** Id. Vágner Károly, mérnök, Nagykanizsa város nyugalmazott városi közgyámja, Zalavármegye és Nagykanizsa bizottsági tagja tegnap este szép öregességben, 71 éves korában meghalt. Az elhunyt hosszú ideig állott a város szolgálatában és mint a közügyek derék tényezője, mindenkor a legkiválóbban állta meg helyét. Halálának híre mindenfelé őszinte részvétet keltett, — mert aki csak ismerte, szerette és nagyra becsülte az öreg urat. Elhalálozása alkalmából a városházán és több más nyilvános épületen kitűzték a gyászlobogót. Az elhunyt családja a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Vágner Károlyné született Chinorány Hermina, valamint az alulírottak nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy forrón szeretett és felejthetetlen férje id. Vágner Károly okleveles mérnök, nyugalmazott városi közgyám, Zalavármegye és Nagykanizsa város bizottsági tagja, folyó hó 28-án este 8 órakeréte 71-ik, boldog házasságának 41-ik évében hosszú szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után az Urban elhunyt. A boldogultnak hült tetemei f. hó 30-án délután fél 4 órakeréte fogtak a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 30-án délelőtt 10 órakeréte fog a helybeli szentferenc-rendiek plébánia templomában az Egek Urának bemutatni. Kelt. Nagykanizsán, 1905. december 29. én. Ifj. Vágner Károly, Unger Ullmann Elekné szül. Vágner Aranka gyermekei. Ifj. Vágner Károlyné sz. hamburgi Hoss Berta, menyec. Unger Ullmann Elek, veje. Vágner Elzuka és Gyula, ifj. Unger Ullmann Elek, Viktor és Gizella unokái.

Nagy Jolánka haláláról, melyről tegnap megemlékeztünk, ma a következő gyászjelentést tettük: „Mély fájdalommal tudatjuk, hogy édes jó gyermekünk, testvérünk, Nagy Jolánka életének tavaszán, 19 esztendőskorában tegnap délután 3 órakeréte meghalt. Vasárnap

délelőtt 9 órakeréte temetjük a Sugár-ut 18 sz. gyászaházból az izraelita temetőbe özv. Neuhaus Samu né öreganyja. özv. Neuhaus Benecné édesanyja, Nagy Samu és Andor testvérei.

— **Felmentett és kinevezett főispánok.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Brozovay Andrászt Borsodvármegye, dr. Nagy Mihályt országgyűlési képviselőt Szeged város főispánjává és ez utóbbit Hódmezővásárhely város ideiglenes főispánjává kinevezte. Kazy Jánost Barsvármegye főispánját, ifj. Jusch Györgyöt, Turóczvármegye főispánját, Domahidy Egemért, Hajdúvármegye főispánját és dr. báró Fejérváry Imrét, Baranyavármegye és Pécs város főispánját ezen állásuktól felmentette. Kinevezte továbbá Kovács Gusztáv pénzügyigazgatót Hajdúvármegye és Debrecen város, Köcsön Lajos pénzügyminiszteri címzetes osztálytanácsost Turóczvármegye, Sényi Kálmán anyakönyvi felügyelőt Barsvármegye főispánjává, Dr. Fejérváry Imre bárónak a Lipótvend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

— **Katonai kinevezések.** A király a nagykanizsai 20. honvéd-gyalogezrednél hadnagyokká kinevezte a következő tartalékos hadapródokat: Lehner Róbert, Szendy Gábor, Horváth Sándor, Martinecz László, Stangler Benedek, Huppán Gyula és Kühár Iván egyévi önkéntest. — A honvédelmi miniszter hadapród tiszthelyettesé kinevezte: dr. Madár Kálmánt, Krausz Zsigmondot és Tuli Istvánt; tartalékos hadapróddá: Németh Györgyöt, Bayer Milánt, Hlavay Kálmánt, Obál Rezsőt, Heinrich Alfrédet (a soproni 18. honvéd-gyalogezred állományából a nagykanizsai 20. ezredhez), Vértes Jenőt (a székesfehérvári 17. honvéd-gyalogezred állományából a nagykanizsai 20. ezredhez). A honvédség kötelékéből elbocsátatnak: dr. Lichtig Gyula, Windisch Ármu, Szász Dezső, — Sik Lajos és Czunya Sándor.

— **Köszönet a püspöknek.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. báró Hornig Károly veszprémi püspöknek, aki 59 veszprémmegyei iskola- és szükséges tanszerekkel saját költségén ellátott, elismerését és köszönetét nyilvánította.

— **Új vonat.** A veszprém-tapolcai-balatonparti vasút ügye úgy látszik rövid időn belül mégis csak a megvalósítás stádiumába jut. Zalavármegye törvényhatósága ugyanis felterjesztette a vasút építkezése és a hozzájárulási összeg tekintetében hozott határozatát a belügyminiszterhez, ha e határozat — mint hisszük — jóváhagyást nyer, úgy a végrehajtó bizottság a tavasszal megkezdeti az építkezést.

— **2062 bevándorló.** A Clevelandban megjelenő Magyar Napilap írja: New-Yorkból jelentik, hogy tegnapelőtt Elis Islanden 2200 bevándorló szállott partra. 2062 csak a Fiuméből érkező Pannóniai hajóra esik.

— **Nagy tűz Kiskanizsán.** Tegnap este 7 óra tájban kürtövéssel és harangzugással jelezték, hogy Kiskanizsán tűz ütött ki. Első pillanatban az a rémes hír terjedt el, hogy a Bajcsai utca több házat felgyújtották és most az utca minden épülete ég. E híresztelésnek annál inkább hitelt adtak, mert az ég nyugati peremét hatalmas vörös fény borította el és Nagykanizsa felső széléitől is lehetett látni a felcsapó tűznyelveket. Azonnal kivonult a tűzoltóság és a rend fenntartása végett egy század katonaság, Szerencsére a híresztelés tulzottnak bizonyult, mert midőssze három pajta

égett el a bennük levő takarmánnyal és gazdasági eszközökkel együtt. A tűz Horvát Boldizsár bajcsai-utca pajtájában ütött ki és veszedelmes gyorsasággal harapózott át a szomszédos Kancsalics László és Györe János portájára, hol szintén a pajtákat hamvasztotta el a bennük levő ingóságokkal együtt. A tűzoltóságnak és a lakósságnak két óra lefolyása alatt sikerült a tüzet eloltani. A kár körülbelül 6—7000 korona, ennek azonban nagy része biztosítás útján megtérül. Alapos a gyanu, hogy a tüzet szándékos gyújtogatás okozta, sőt a reudörtség nyomában is van a tettesnek.

— **Tolvaj irnok.** Dr. Etlényi Géza nagykanizsai ügyvéd irodájában volt irnok Heim János. Heim nemrég lépett az ügyvéd szolgálatába és úgy látszik, nem is volt szándéka, hogy soká ott maradjon, mert az első kínálkozó alkalmat felhasználta arra, hogy gazdáját meglopja és az így szerzett pénzzel megszökjön. A napokban dr. Etlényi pár napra eltávolított Nagykanizsáról és irodájának kulcsát szülőinek adta át. — Heim már előzőleg valahogy megkerítette a pénzeszkereit, majd az ügyvéd szüleitől is elkérte az irodakulcsot azzal a kifogással, hogy főnöke megbízásából valamit el kell intéznie. A pénzeszkereiben mintegy 5—600 korona készpénz volt; ezt az irnok magához vette és megszökött vele. Dr. Etlényi megtette ellene a feljelentést. A tolvaj irnokot körözik.

— **Szocialisták kongresszusa.** Zala-Vas és Sopronvármegyék szocialistái a karácsonyi ünnepek alatt kongresszust tartottak Szombathelyen. A kongresszus két napon át tartott és részt vett 7 községből 32 kiküldött, 6 szakszervezet, 1 saabaszervezet, a szaktanács, azonkívül Sala Endre a központ kiküldötte és Tarcai Lajos bölgöitei tanító, az általános választói jog előadója. Elfogadtak egy határozati javaslatot, melyben az általános titkos választói jog törvénybeiktatását kívánják.

— **Szélhámos a vasuton.** Gyönyörű állapotok uralkodhatnak azon a vasútszárnynon, mely Barcsot Péccsel köti össze. Egy nagykanizsai úri ember közli velünk e következőket. Barcsan beszállott egy másodosztályú kocsiába és éjjel lévén, végigdőlt a bőrpamlagon. Nemsokára beszállott egy kocsis formájú jól megtermett ember, ismerősünkkel szemben beszélgetett el és figyelmesen vizsgálta, hogy ismerősünk mikor alszik el. Kis vártatva az idegen megszólította ismerősünket, valószínűleg így akarta megtudni, hogy ez alszik-e. Egy ezüst forintot nyújtott ismerősünk felé és kérte, hogy adjon érte két darab egy koronást, mert — úgy mond — a kalauznak akar egy koronát adni. A kanizsai urnak azonnal feltűnő volt, hogy ilyen külsejű ember második osztályú kocsiában utazik és még hozzá korona borralalót akar adni. Ezért hát óvatosan járt el. A botrányos rosszul világított kocsiában alaposan megvizsgálta a forintot, hogy nem hamis-e, aztán adott érte két koronát. De ezt a két koronát is jól megnézte, nehogy az ismeretlen később reklamálhasson. Mikor a pénzt átadta, észrevette, hogy az ismeretlen különös mozdulatokat tesz és a pénz csörgését is hallotta. Pár perc múlva az idegen az egyik pénzdarabot visszaadta a kanizsai urnak, azzal a kifogással, hogy az csupán vas filléres.

Igen, ez huszfilléres — válaszolta ismerősünk — mert maga kicserélte. Erre az idegen semmi észrevételt sem tett, hanem szó nélkül elhagyta a kocsit. Két állomáson keresztül nem mutatkozott a kalauz ismerősünk kocsiában. Mikor Szigetvározt a kanizsai ur a peronon ráakadt a kalauzra, akkor azt már az utasok

egész tömege vette körül és mesélték neki a kanizsai úrúrhoz hasonló panaszaikat. Némelyik kocsiiban a podgyászt akarta elvinni a vasúti tolóvaj. A szigetvári állomáson keresztülvizsgálták az összes kocsikat, az idegennek azonban már nyoma sem volt. Valamelyik közbeeső állomáson kiszállt.

— **Pásztorjáték és karhatalom.** Némelgesen a karácsonyi pásztorjátékot játszó legényeket csendőrök zavarták szét. A dolod úgy történt, hogy a tüzeltők engedélyt kaptak a pásztorjáték előadására. A legényegylet nem kért engedélyt és így akart játszani. A csendőröknek erről jelentést tettek, amire ezek karhatalommal meggátolták az előadást.

— **Új kormánybiztos.** A flokerakárosult zalai szőlősgazdák fejlesztése érdekében a kilenvenes évek elején megindított balatonmelléki állami bomoki szőlőtelepítés, melyet kormánybiztosi minőségben másfél évtizeden keresztül a nemrég elhunyt gróf Széchényi Imre oly fényes eredménnyel vezetett, új vezetőt kapott. Ugyanis mint értesülünk a földmivélségi miniszter Bariss Gyulát, a balatonmelléki államilag létesített szőlőtelepek eddigi kezelőjét, a telepítési kormánybiztossághoz utalt ügyet önnálló ellátásával bízta meg.

— **Papa kedvencei.** Kik lehetnének mások, mint a boldog budapestiek? A pénzügyminiszter papa karácsonyi meglepetéssel kedveskedett nekik — dicsekednek a fővárosi lapok. Megengedte, hogy „izléses és tetszetős” dobozokban ajándékozásra alkalmas szivar- és szivarkagyűteményeket árassanak a különlegességi tiszteletben. Mi, jámbor vidékiek tisztelettel teljes irigykedéssel tekintünk a boldogan füstölő székesfővárosiakra.

— **Az orosz zsidók javára.** Felsőhábon az izr. elemi iskola tanulói folyó hó 25-én az üldözött orosz zsidók javára műkedvelői előadást rendeztek. Az apróságok a »Falusi rókónok című vígjátékot elég szép sikerrel produkálták. Majd aktualis, politikai vonatkozású trilogot adtak elő, végül a kis 5 éves Rosenberg Béla göcseji dialektusban monologizált. Deutsch Endre felsőháboti rabbié az érdem, hogy az előadások — tekintettel a szereplők zsenge korát — szinte bámulatra ragadták a hallgatóságot, ő volt a műkedvelők mestere. A tiszta jövedelem 30 korona. Nem nagy összeg, de Felsőhábon elég szép eredmény.

— **Képesítő vizsga.** A gőzgépkelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban január hó 7-én d. e. 8 órakor a városi villanytelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. keresk. iparfelügyelőséghez (Sopron, Ujtelektúca ro.) beküldendők.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Lukács László békeakciója.

Budapest, december 29. Lukács László volt pénzügyminiszter folytatja békekereséseit. Legutóbb maga is kijelentette, hogy eredményről egyelőre nem lehet beszélni és mostani működése csak a tárgyalási alap megtalálására vonatkozik. E célból ma a vezető bizottság több tagját felkereste. Holnap báró Bánffy Dezsővel és gróf Zichy Aladárral fog tanácskozni.

Az erélyes Pongrácz.

Kassa, december 29. Gróf Pongrácz tudvalevőleg a fővárosban töltötte a karácsonyi ünnepeket és úgy látszik Kristóffy utasításával jól megrakodva tért vissza Kassára. Ma folytatta tegnap megkezdett eltávolító műveleteit a vármegye tisztviselői ellen. A délelőtti folyamán ugyanis felszólította a vármegye három aljegyzőjét, hogy távozzanak a vármegyházáról, ezek azonban kijelentették, hogy csak erőszaknak engednek. Miután pedig karhatalom a főispánnak állandóan rendelkezésére áll, a folyosórol csakhamar szörnnyos csendőrök vonultak az aljegyzők hivatalos helyiségébe, mire ezek távoztak.

Kassa, december 29. Pongrácz főispán felhatalmazta a kassai kir. ügyészt, hogy Halmos Károly megyebizottsági tag ellen hatósági személy megrágalmazásáért büntető eljárást indítson.

Beszűntetett állami dotáció.

Nyiregyháza, december 29. Kristóffy József belügyminiszter Szabolcsvármegye állami dotációjának folyósítását január elsejétől beszüntette.

Hontmegye a főispán ellen.

Ipolyfűs, december 29. Hontmegye is csatlakozott az ellenálló vármegyékhez. Ma Czobor László alispán elnöklésével közgyűlést tartott, melyer. elhatározta, hogy Szabó Mihály új főispánt nem installálja, az installáló közgyűlésen egy megyebizottsági tag sem jelen meg. De ha mégis akadna bizottsági tag, aki az installáló gyűlésen részt venne, annak nevét a tanácsteremben elhelyezendő fekete táblára vésetik. Együttel Selmeczbánya várost táviratilag üdvözölték a tegnapi ott meghiusult installáció alkalmából.

Egy uriasszony borzalmas öngyilkossága.

Budapest, december 29. Gerő György államvasuti hivatalnok felesége ma reggel öngyilkossági szándékból petróleummal leöntötte a ruháját, aztán meggyújtotta. A szerencsétlen asszony pár perc lefolyása alatt leirhatatlan szenvedések közt halálra égett. Öngyilkosságának okát nem tudják. Valószínű, hogy rémes tettét pillanatnyi elmegzavarásban követte el.

Letartóztatott bizományos.

Budapest, dec. 29. A budapesti rendőrség ma váltóhamisításért letartóztatta Nagy János budapesti pénzbizományost.

Vasuti szerencsétlenség Kaposmérőn.

Kaposvár, december 29. Ma reggel az a riasztó hír terjedt el a városban, hogy a kaposmérői állomáson az éjjel vasúti szerencsétlenség történt, melynek több utas áldozatul esett (Ez a hír terjedt el Nagykanizsán is. Szerk.) E híresztelés azonban tulzottuak bizonyult. Az történt, hogy a nagy szélvész több teherkocsit, melyek

lejtős helyen állottak, kijujt a nyílt pályára és az éjjel érkező 1004 számú budapesti gyorsvonat ezekbe ütközött. A gyorsvonat több kocsija kisiklott és megrongálódott. Emberéletben nem esett kár.

Székfoglaló: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

HIRDETÉSEK

Kerestetnek:

egy jó házból való varróleány és fiutauon-cok fizetés mellett. — Jelentkezni lehet

Halvax Frigyes kalapüzletében Nkanizsán

Névjegyeket, — üdvözlő kártyákat

finom elefántosont, vagy hártypapíron, sima vagy aranszegélylyel, a legesinosaabb kivitelben készít

Fischel Fülöp Fia

könyvnyomdája — Nagykanizsán.

ÚJÉVRE:

Imakönyvek

Képeskönyvek

Ifjúsági iratok

Disz-művek

Disz levélpapírok

legnagyobb választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A botfai urodalmi sajtógyár ügyes ügyököket keres Nagykanizsára és vidékére.

Ajánlatokat kérek Botfai urodalom Zalaegerszeg.

Háztartásban nélkülözhetetlen

✦ „GLORIA“ lakkrong, ✦

használható mindennemű tárgy azonnali meg-aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér.

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyv- és papír-kereskedésében Nagykanizsán.

A „ZALA“ napilap

megjelenik naponként délután 6 órakor

és tartalmazza nemcsak az aznapi helyi és zalavármegyei, hanem telefon és táviratösszeköttetés útján az ugyanaznap délután 5 óráig történő

országos és nagyvilági híreket is.

A „ZALA“ minden párttól teljesen független politikai napilap.

A „ZALA“ első napilapja Zalavármegyének és mint ilyen, első sorban megyei érdekű. — A megye székhelyén és a járási székhelyeken a szerkesztőségnek képviselői vannak, kik a megye, az illető székhely és járás ügyeivel a lap hasábjain mindenkor behatóan foglalkoznak.

A „ZALA“ emellett hírszolgálat dolgában a fővárosi lapokat is nélkülözhetővé teszi, sőt ezeket a hírek közlésében Nagykanizsán és vidékén megelőzi.

A lapot pontosan házhoz szállítva esakis azoknak küldjük, kik a lapra legalább 1 óra előfizetnek.

Tekintve a lap nagy elterjedtségét, hirdetésre kiválóan alkalmas és előnyös.

Előfizetési árai rendkívül olcsók.

A „ZALA“ Nagykanizsán házhoz hordva 1 óra csak 1 korona, postai küldéssel 1 óra csak 1 korona 50 fillér.

Negyedévre helyben házhoz hordva	3 kor.
Félévre	6
Egész évre	12
Negyedévre vidékre postai küldéssel	4 K. 50 f.
Félévre	9 kor.
Egész évre	18

Egyes szám ára 6 fillér.

A ZALA-ra előfizetni lehet a kiadóhivatalban Fischel Fülöp Fia könyvkeresek Nagykanizsán, vagy a kiadóhivatal megbízottjánál

* **Meghívók.** Bálókra és egyéb mulatóságokra meghívókat és táncrendeket a leg-elegánsabb kivitelben jutányos áron készít lapunk könyvnyomdája (Fischel Fülöp fia cég nyomdai műintézete.)

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

PÉNZ!

Törlesztéses
készpénzes
kölcönt

3¹/₂, 4 és 4¹/₂ alapon földbirtokokra, jövedelmező bérházakra I., II., III. helyen, 15-től 70 évig törleszthető, remélendő gabona-, gyapjú-termésre előleget, személyhitelt nyújt gazdáknak, tisztviselőknak, katonatiszteknek, kereskedőknek; előleg mindennemű értékpapírokra gyorsan eszközöltenek.

HOFFMANN JAKAB
bankbizományi irodája
Budapest, Teréz-körut
I/A., III. B.
Képviselek keresletnek.

Erősen világító láng!

Hosszantartó égés!

Legjobb minőség!

A 70 év óta legjobban bevezetett »Milly«-gyertyáink csomagolásának sokféle utánzásai folytán elhatároztuk árújegyünknek alanti megváltoztatására.

Óvás utánzások ellen!

Ezen csomagjegyűk, »Milly«-név és »Nap«-törvényesen védve.

Legszebb ajándék a könyv!

Alkalmi ajándékok vásárlása előtt hozassa meg a

RÉVAI KALENDÁRIUM-ot

az 1906. évre, mely a kiváló és örökbecsű műveknek dúz választékát, ismeretetését és legelőnyösebb vásárlási módokat tartalmazza, melyet ingyen küld a

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság Budapest, Üllői-ut 18. szám.

Ügynökök felvételnek.

Figyelem!

Hirdetmény.

Figyelem!

A liesingi sörcsarnok helybeli kezelősege

a nagyérdemű közönséget ezton értesíti, hogy a csarnok kezelését szakképzett és hivatott kezekbe adta át, s biztosítja a nagyon tisztelt közönséget a legpontosabb s szolid kiszolgálásról.

A csarnokban az ismert finom sörökön kívül

gróf Hunyady József baglasi hegyi borai

kerülnek kimérésre.

Kitűnő magyar konyha és olcsó étkezés. Minden héten csütörtökön disznó-tor.

Zóna reggeli kis adag 12 fillér
nagy „ 24 „

A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri

a liesingi sörcsarnok kezelősege.

Szerkesztőség és Hirdetvényt:

Nagykanizsa
Flachel Páló P. A. Könyvtársakadé-
sában, Városház-palota.

TELEFON: 103.

Előfizetések és hirdetések:
Flachel Páló P. A. Könyvtársakadé-
sában, Városház-palota.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:	
Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	5.- "
Égész évre	12.- "
Postai küldéssel:	
Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	7.50 "
Égész évre	18.- "

Megjelenik naponta 8 órákor
Ünnepnapok kivétel.

Felkötő-szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő-társ: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Szalmaszálak.

Kaposvár, 1906. december 30.

(*) Eljutottunk az esztendő végéhez.

Elborult homlokunkkal tekintünk visszafelé is, a jövőbe is. A jelenünk is nagyon sivár.

Ugy érezzük, úgy tudjuk, hogy a nemzeti jogok talaján, sziklakövéen állunk. Erős talapzat ez; de mégis megszáll bennünket a bizonytalanság bűtítő érzete, mikor körültekintünk, és azt látjuk, hogy egyre jobban nő, dagad körülöttünk iszapos hullámaival a törvénytelenység árja; kegyetlenül csapdossa talajunkat, és elsodrassal fenyeget bennünket.

Hisz olyan egyedül, olyan elhagyottan állunk itt a mi alkotmányos jogunk sziklatalaján!

Bármilyen megingathatatlanunk, elpusztíthatatlannak tudják is ezt a talajt: ki biztosíthat bennünket arról, hogy az ellenünk és az talapzatunk ellen zúduló áradat piszkos hullámai nem sodornak-é, nem ütnek-é le bennünket lábainkról?

Nem egészen természetes-é, hogy ebben a bizonytalan helyzetben reménnyel örömmel fogadjunk minden olyan mozzanatot, mely ebből a helyzetből való szabadulást ígér?

Három esztendeje állunk már békés türelemmel, példás kitarással a törvénytelenység áradatában.

Sem türelmünk, sem reményünk, sem bizalmunk nem veszett el egészen.

Hisz minden mozzanatot üdvözlünk, — mely azzal biztat, hogy a törvényenkívüliség és törvénytelenység hullámát, mely nemzeti talapzatunkat, alkotmányunkat verdesi, lecsapolja, elvezeti, és új életet teremt pangó, vagy megrongált közéletünk szomorú mezején.

Ha egy-egy béke-galamb száll felénk: rögtön azt hisszük, hogy a valódi béke olajfa-ágát hozza.

Mikor közelünkbe ér, látjuk, hogy csak szalmaszálát szállít hozzánk. De azért ria-

dalommal fogadjuk, mint ahogy a vízbe-fülök is örömmel ragadják meg még a szalmaszálát is.

Mert hát nagyon vérmes reményekkel fölvertett lelkek vagyunk mi, az bizonyos, mikor a mi politikai életünk békeszerzési mozzanatait a törvénytelenység árjával szemben sikerre vezetőknek hisszük és valljuk.

Látnunk, tudnunk kellene, hogy nagyon gyöngye szálak, csak szalma-szálak, ahhoz, hogy a törvénytelenységnek ellenünk megindított iszapos, piszkos árját a mi alkotmányos életünk, nemzeti közéletünk szomorú mezejéről levezessék, vagy hogy bennünket talapzatunkkal együtt kiemeljenek az elsodrassal fenyegető áradatból.

És mi mégis megragadjuk ezeket a szalmaszálakat is.

Hátunk mögött a borús múlt Előttünk a ködös jövő. Körülöttünk a sivár bizonytalanság.

Bizony-bizony nem csuda, ha most már a szalmaszálak után is kapkodunk.

Szomoruan záródó esztendő ez nagyon! Vajjon a következőben küld-é a nemzet-öriző jó Isten olyan kedvező szelet, mely az alkotmányos életet elborító piszkos áradatot elhajtja innen és megtisztogassa közéletünket?!

Vajha küldene!

Ujévi üdvözlések. Az egyes pártokban az ujévi üdvözlések a következő megállapodások szerint folynak le:

A függetlenségi párt tagjai ujév napján testületileg vonulnak Kossuth Ferencnek józsefköri lakására. Kossuth Ferencet Saághy fogja üdvözölni.

Az alkotmánypárt nevében Semsey Boldizsár fogja üdvözölni a párt kerepesi-uti klub helyiségeiben Darányi Ignácot, az alkotmánypárt elnökét. Az üdvözlés után a párt testületileg keresi fel gróf Andrássy Gyulát budai palotájában, ahol Issekutz Győző fogja Andrássyt üdvözölni a párt nevében.

Az újpárt tagjai testületileg vonulnak báró Bánffy Dezső bimbó-ut ai lakására. Az újpárt nevében dr. Bene István fogja üdvözölni Bánffyt.

A néppárt megbizásából gróf Zichy Aladár pártelnököt dr. Zboray Miklós üdvözli a kör helyiségében. Inuét a párt testületileg vonul

gróf Zichy Nándor palotájába, ahol Buzáth Ferenc mondja az üdvözlő beszédet.

A szabadelvű pártban ezuttal a párt vezérért, gróf Tisza Istvánt nem fogják üdvözölni, miután Geszten tölti az ujévi ünnepet. A párt elnökét, báró Podmaniczky Frigyes Hieronymi Károly fogja a párt nevében üdvözölni.

A vámpolitikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1906 december 30

Mialatt Magyarországnban a súlyos krízis állandó háboruságban tartja a szenvedélyeket, mialatt a megyetermekből hangzik állandóan a fegyverek zenebonája, a magyar gazdasági miniszteriumok szakreferensei, szinte hónapok óta az osztrák fővárosban tartózkodtak és tartózkodnak ma is még. Biró Tamás a kereskedelmi miniszterium várnügyi referense, Ottlik Iván miniszteri tanácsos, a földmívelési miniszterium kiküldöttje, Lestyászy Sándor, az állategészségügyi problémák szakférfia s velük a titkárok egész sora hónapok óta tárgyalnak a külföldi államok kiküldöttjeivel, a kik egymásután jelentek meg a külügyminiszter meghívására a külügyminiszterium balpalti tanácskozótermében.

Ma már konstátálhatjuk, hogy a külügyminiszterium teljességgel előkészítette a monarchiát a vámpolitika új korszakára, mely részben januáriusban, részben márciusban lép életbe.

Az osztrák-magyar monarchia új szerződéséről körülbelül elkészültek. A mi még hátra van, az a terminusra szintén készen lesz.

A szerződések életbelépésének időpontja 1906. március hava. Miután pedig több állam már 1906. január hó elsején életbelépteti is szerződéseit s ezek az országok a régi megállapodásokat éppen ezért január hó elsejére már jó eleve felmondták, a külügyminiszterium gondoskodott róla, hogy ezekkel az államokkal rövid provizóriumot kössünk két hónapra, március elejéig, a míg a monarchia szerződéséről életbe lépnek.

Valamennyi szerződés a közös vámtérletre van alapítva s az ily vámpolitikai óra 1917-ig van kontenplálva. A monarchiának végre is a tárgyalásra egyéb bázisa nemi volt. A kiegyezési javaslatok a két parlament előtt fekdtek, sőt az osztrák Reichsrath már el is fogadta az autonóm vámtarifát. De elfogadta azonfelül a Németországgal kötött szerződést is. Már pedig ez az 1917-ig hozandó szerződés is a közös vámtérletre van alapítva. Következésképen az

Sirolin

Ennek az ábrának az a tulajdonsága, hogy a köhögést, vándorlást, elfűlt tüdőket

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)

„Roche”

Készítő orvosi rendeltető a gyógyszerár-
sra. — Áru átvételkor 4.— keresni.

Által is meg volt adva az alap, melytől el nem térhettek. Végre is nem köthető az egyik szerződés a közös, egy másik a különvámterület alapján.

A magyar országgyűlés, sajnos a kérdéssel még nem nyilatkozott.

A magyar földbirtokosság anyagi pusztulása.

Néhány hét előtt egy rendkívül becses tartalmu füzetke látott napvilágot Rácz Gyula tollából ugyanezen szerzőnek a Magyar Tarsadalomtudományi Társulat „Huszádik század című folyóiratában megjelent hosszabb közgazdasági tanulmánya (*„Gyapardott-e mezőgazdaságunk a közös vámtérületen?”*) befejezése és koronájáért. A kis mű valóban megérdemli azt, hogy a belőle vonható tanulságok miatt a legszelebb körben terjesztessék. Tekintve azonban azt, hogy nemzetünknek még a legműveltebb osztályai sem tudnak egy óriási statisztikai adathalmazt kölcsönhatásaiban és összefüggésében a gazdasági indukció alapjául felhasználni, tekintve továbbá azt, hogy cikkünk vezéreszméje még a mai politikai viszonyok között is a legfokozottabb érdeklődésre számíthat, az alábbiakban népszerű módon ismertetjük Rácz Gyulának cikkünkkel egyező című művét a megfelelő, de csak általános szempontokból kiinduló kritika kíséretében.

A magyar földbirtokos osztály anyagi pusztulása statisztikai adatokkal könnyen bizonyítható. Ha az 1890–1900 évig terjedő évtizedet nézzük, valóban szinte hátronzogató a mezőgazdasági keresők statisztikája, s mindenkit, aki fel tudja fogni, hogy hazánkuk egyelőre még legnagyobb s mondhatni egyetlen erőssége mezőgazdasága, félelemmel kétségbeeséssel kell, hogy eltöltse. Magyarországon 1890-ben a mezőgazdasági keresők száma 4,459,712 volt, ebből önálló birtokos 1,613,742, tehát az összes mezőgazdasági keresők 36%-a volt a maga gazdája. Nézzük 1900-ban a statisztikát: mezőgazdasági kereső volt 4,916,098, ebből önálló birtokos 1,537,092 vagyis 31%. Rövid 10 év alatt az önálló birtokosok száma tehát 76,650 fővel csökkent Magyarországon. A birtoktalan keresők száma pedig az ország ugyanazon vidékein gyarapodott sok százalékkal, ahol a birtokosok száma csökkent. Vagyis nem valami népmozgalmi, hanem egyenesen gazdasági jelenség állunk szemben. Hasonló megszorító adatokkal találkozunk, ha a földbirtok ellen vezetett végrehajtások statisztikáját tekintjük és abszolút számainkat Ausztriájával hasonlítjuk össze. Magyarországon körülbelül kétszerannyi birtok cserél végrehajtás, úján gazdát, mint Ausztriában, mindazonáltal a fele annyi elköttyavetyélt osztrák birtok majdnem kétszeresen felülmúlja a kétszerannyi árverésen eladott magyar birtok értékét. Vagyis nálunk a gazdaságilag leggyengébb egyéneknek a kisgazdákat sújtja a tönkrementés ami szinte általános gazdasági baj. Mert a középbirtokos saját hibája vagy szerencsétlensége folytán romlik gazdaságilag, de a kisbirtokosok pusztulása mindig egy általános gazdasági bajra vihető vissza, mely a legkevésbé ellentállót támadja meg először. Még jobban megdöbbenünk, ha látjuk azt, hogy Magyarország az ingatlanokra vezetett, végrehajtások által keletkezett terhek értéke 50%-kal, Ausztriában csak 7%-kal gyarapodott a meglévő évtizedhez képest.

Ijesztő nagy számokkal, kedvezőtlen arányokkal találkozunk akkor is, ha a földbirtok valódi tiszta jövedelmét a kataszteri tiszta jövedelem (vagyis amely a 25% os földadó kivételének alapját képezi és a tényleges jövedelemnél 0%–30%-kal kisebb) és az általánosított haszonbérjövdelem összevetéséből számíthatjuk ki. Azt találjuk a számítás után, hogy a közterhek és a jelzálogterhek kamatai országos átlagban a földbirtok tiszta jövedelmének 50%-át veszik igénybe, vagyis a földbirtokos földbirtokjövdelemének felét adóba és kamatba fizeti el. Ebből levonhatjuk azután a követelését, hogy miután vannak olyanok is nagyszámmal, akik kamatot nem fizetnek, vagyis tehermentes ingatlanokat bírnak, mely óriási kamatterhet viselhetnek a többiek, ha az országos átlag az adóval együtt ennek dacára 50%. Megérthetjük innen azt is, hogy micsoda következményei lehetnek földadófizetőkre nézve egy pár évi exlexnek és végül kezdjük megérteni önálló birtokosaink számának rohanvást való csökkenését, ha elgondoljuk, hogy nagyrésztük legfeljebb 2 hold birtokkal bír és jövedelmének felét adóba és kamatba kénytelen elfizetni.

De menjünk csak tovább!

Valóban kétségbeesítő az az arány, amely a fölbirtok értéke és az azt terhelő jelzálogteher között fennáll. Ha csak a tiszta tőkét tehát sem a kamatok, sem a közterhek hozzáadéktékét nem tekintjük, országos átlagban a magyar földbirtok értéke 37%-ig van megterhelve, vagyis minden harmadik hold föld nem a birtokosé, hanem a hitelezőé. Az országos teherátlag azonban 62%-ra emelkedik, ha a terheket az adók és kamatok hozzáadéktéke szerint számítjuk ki. E teherből minden hold földre esik 287 korona, minden mezőgazdaságból élő egyénre 756 korona, minden önálló kisbirtokosra 5308 korona, míg a termőföld összes értékéből minden önálló birtokosra esik átlag 8697 korona. (Ez a való viszonyoktól azt az eltérést mutatja, hogy az összes fölbirtokosok 25%-a Kristóffy belügyminiszter által a választójogi reform indokolása céljából közreadott statisztikai adatok szerint 5 holdnál kevesebbet bír és az összes birtokosoknál körülbelül 40%-a az a 8697 k. á. állagot el nem éri.) Ha a számokhoz hozzátesszük azt, hogy a magyar termőföld 34,48%-a kötött birtok, azaz részben a különböző egyházak, papok kezében, részben a főurak kezében van, mint holtkézi és hitbizományi birtok, az arány még sokkal kedvezőtlenebbnek mutatkozik.

A kötött birtokok egészen más természetű gazdasági és jogi intézmények, mint a szabad kis birtok. Nemesek nagyobb arányokról van itt szó, hanem életeltételekről, más — mondhatni ellentétes érdekekről. A kisbirtokos a szabad kereskedelem levegőjében a legboldogabb és mezőgazdasági hitel, magas munkabérek ezek életelő elemei. A hitbizományi birtokos hitelre nem igen szorul, mert beruházásokat nem igen eszközöl, szüksége nincsen rá, meg azután a latifundium, megmarad latifundiumnak, ha 400.000 korona helyett csak 390.000 koronát hoz is csak, alacsony munkabérek, agrárius védvámok ezek kellenek a kötött birtoknak. A mi kötött birtokunk is alig van terhelve jelzálogkölcsönökkel és magas területi arányszámmal az országos eladósodási százalékot a köztelen birtokra 62%-ról felszoktatti 72,4%-ra. De még ennél a számmal sem állapodhatunk meg. Az eladósó-

dás főleg a kisbirtokot terheli, a mit onnan tudunk, hogy a pénzintézetek által folyósított jelzálogkölcsönök értékének 87,3%-a 10.000 koronánál kisebb kölcsönökben lett folyósítva. Bizonyos az, hogy a 100 holdon aluli birtokok, amelyek a szabad birtoknak hazánkban 99,12%-át teszik, becserélték jelentékeny részéig el vannak adósodva.

Mezőgazdánk romlását, anyagi pusztulását Rácz legnagyobb részben a közös vámtérületnek tulajdonítja. Kimutatja, hogy Magyarország évenként 2000 millió koronát fizet rá Ausztriának a kölcsönös áruforgalomra, — hogy Ausztria kivitele tiszter az anyival gyarapodott, mint Magyarorszáé, hogy Magyarország még a mezőgazdasága sem fejlődött annyira, mint Ausztriáé, hogy minden két koronáért, amit Ausztriától kapunk, mi három fizetünk Ausztriának stb. stb.

De a kardinális ok mindenesetre az, hogy a 1867-i gazdasági kiegyezés, mely csak átmeneti szabálynak készült a Gesamtmonarchiából az önálló magyar államra, az ország kötött birtokú birtokosainak kedvéért, vagyis ama pár herceg, gróf, báró, főpap szép szeméért és érdekéért mind máig, mondhatni ezek „önzetlen” hazafiak tnat találtak maguknak az országgyűlés képviselőházába s tán a nemzet szívéhez is, s ha mai vezérő politikusaink során végig tekintünk, a hitbizományi birtokosokat sokkal nagyobb számban látjuk ott — képviselve, mint — ezt képességeikhez mérten megérdemelnék és ez az államra egészséges volna. Innen megértjük azt is, hogy miért folyik a válság taktikája a gazdasági következmények szem elől tévesztésével, miért nem kaptak kapva a nemzet vezérei a király által felajánlott önálló vámtérületen. Egyszerűen azért, mert a „vezérek” sokkal függetlenebbek gazdaságilag, semhogy a kis dolgok iránt érzékenyek is lehetnének s még ama patrimoniális szempontból úzik a politikát, hogy az mindenkinek használható, csak s annak ne ártson, aki csinálja.

A Rácz Gyula által felhozott ijesztő adatok tán mérsékelhetők egy kevéssé, t. i. a világ gazdaságának általában tendenciája a kisbirtokosok pusztulása; a földjáradék lényege korlátozza a mezőgazdasági népesség szaporodását; a földbirtok az egész mezőgazdasági (állattenyésztési, mezőgazdasági, ipari) terheket viseli látszólag, tényleg azonban a terheken a mezőgazdaság minden ága osztozik; a mezőgazdasági statisztika eléggé megbízhatatlan lévén, alapja a tényleges állapotól gyakran eltérő telexkönyv és adókataszter, bármennyire mérsékeljük az előbb hivatkozott számokat, a kérdés csak azon fordul meg, — hogy a tényleg mutatózó jelenségek óriási, vagy nagy mérvben forognak-e fenn. Szomorú való, hogy tényleg fenforognak és nemesek a nemzeti vagyonsodás akadályai általában, hanem végzetes jellegűek előbb nemzetünk egy részére csak, s azután az egész nemzetre. S vajjon egyedül az önző célokra még ma is szolgáló gazdasági politikában kereshetjük-e az egyetlen okot? Bizonyára nem. A nemzetben magában is van hiba; bizony többet gondolt eddig a lelki üdvösségére, — mint a mindennapi kenyérére. Pedig, — mint Vörösmarty mondja: a lelki üdvösség is csak fényűzési cikk, mert: „Mit ér a gond kenyéren és vizen?”

Bartha József.

Láncszemek.

— Vágner Károly emlékezete. —

— december 30.

Valami olyan jámbor ohajtásfele szállotta meg lelkemet a multkor, hogy milyen jó volna megszüntetni a világpusztítással fenyegető szó áradatát, a reánk zudult szó-öszönt.

Akkor úgy sebtiben végigszálltam lelkemmel ismerőseim nagy serege fölött. És bizony mondom: alig találtam ötöt, akikről nyugodt lelkiismerettel elmondhattam, hogy sohasem dolgoznak frázissal.

Hát sovány eredmény!

Mégis örültem neki.

Ámde nem szabad az, hogy valaminek nagyon örüljön az ember.

Azok közül, akiket lelkem úgy röptében megtalált, — ime: az egyik már örökre elnémult.

A jóságos, csendes Wagner-bácsi!

Az volna most a legjellemzőbb utolsó tisztelgés részemről az ő frissen behantolt sírjánál, ha letenném a tollat, és szavak helyett egy őszinte, forró könyecseppet szentelnék emlékének.

Ez volna a hozzá legméltóbb meggyászolás; mert sohasem volt a szavak, az üres frázisok hanem a tettek embere.

De még a mély gondolatokat és még mélyebb érzéseket kifejező tetteinél sem tűrte volna meg a sallangot, a pózt.

Pedig hát, uraim, jó lélekkel elmondhatom, hogy ebben a városban igen kevés embernek van annyi elmondanivalója, mint amennyit a jó Wagner-bácsi elhallgatott.

Nem hiszem, hogy volna Nagykanizsán még egy olyan ember, aki annyit olvasott volna életében, mint ez a csendes ember; s aki annyi sokoldalú ismeretet, tudást hordozott volna agyában a nélkül, hogy ennek a rengeteg sok tudásnak vajahol, valamikor piacot keresett volna.

Szinte tartok is tőle, hogy elszállott szelleme idesurrán hozzám és megragadja tollamat.

Várom, hogy megtegye.

Mivel azonban az ő, senkinek sem ártó jó szelleme, a gyarlóság kötelekeiből szabadultau bizonyára még-hajszálnyi akadályt sem tudna gőrdíteni va-akinek becsületés szándéka eléltürelmes szelidséggel belenyugszik, hogy ne csupán egy meleg könyvet, hanem szavakat is szentelhessek emlékének.

Miért is állítaná meg az én ártatlan tollamat, és miért ne adna jó szelleme igazat nekem a másvilágról: mikor felőle maradt fenn a földi igazságszolgáltatásnak az a kedves adomája, hogy városi tanácsos korában meghallgatta a panaszost s azt mondta neki: »Igazad van, édes barátom.« Meghallgatta a panaszoltat, annak is ezt mondta. Ekkor megszólalt a kollegája, a másik tanácsos: »Te Károly, egyiknek sem volt igazad!« — »Neked is igazad van, édes barátom!« — mondta rá Wagner-bácsi.

Ha ez nem történt is meg: jellemző arra nézve, hogy az ő hallgatag frázis nélkül való egyéniségében mindenkinek jót akaró szelid szellem lakott.

Elköltözött szellemének nem lesz nehéz megszokni a boldogultak hazájában az örök hallgatást, az örök békét, az örök csendet.

HIREK.

Az ujévi ünnep miatt a Zala legközelebbi száma kedden este jelenik meg.

„ZALA“

Nagykanizsa, 1906. dec. 30.

Legderekbabb, legmunkásabb kora az ember életének az, mely a harmincadik és negyvenedik éve között telik el. Az ifju komoly, megállapodott férfiuvá érett. Tul van az egzisztencia alapítás kísérletein, meg van szabva munkájának köre és életmódja. Markáns konturral van kijelölve a társadalmában az a hely, melyet be kell töltenie. Aki eddig nem vitte semmire, az már ezen a koron túl is bajosan vergődik zöld ágra. Ez az erő, a munka, a biztosság kora.

Ennek a kornak hasonló szerepe van az újságok életében is. Ebben a korban minden valamirevaló újság tul van már az xperimentálás, az önmagát nem ismerő újság ingadozásának, csapongásának határain. Megismerte már magát; tisztában van hivatásával, melyet nem becsül tul, de melyet megbecsül értéke szerint.

A Zala hétfőn éri meg születésének harmincharmadik évfordulóját. A harmincharmadik évfolyamba lép.

Amit a férfitől elvárhatunk, azt teljesítette a Zala is. Megalapította az egzisztenciáját, tisztába jött önmagával és világosan látja hivatását, melyet teljesítenie kell és melyet teljesít is. Meg van szabva munkaköre és teljesen kialakult olvasóközönsége. Ennek a céljait, elveit, elveit, előkelő izlését ismeri a Zala és igyekszik ezeknek megfelelni.

A Zala hivatása, hogy mint a megye egyetlen napilapja, elsősorban a megyei érdekeket szolgálja. Ezt teheti is, mert a megye legkiválóbb tollforgatóinak nevét látjuk munkatársai között. Emellett tudósítóinak gárdája is ehető legjobban van szervezve, úgy hogy a megye legkisebb falujának eseményeiről is értesülünk. Ez teszi hírvivatunkat élénk és változatossá.

A harmincharmadik évfolyam felvirradtát már mint napilap köszönti a Zala. Nyolc hónapi fennállás igazolja létezésének szükségességét, de van erre ezenkívül is számtalan eklatáns bizonyíték. E lefolyt 8 hó alatt számtalan közéleti kérdést a Zala hasábjain tisztáztak a megye vezető férfiai és mint a vármegye legelterjedtebb lapja, bizonyár sokban hozzájárult a vármegye és a városok ügyei iránt való érdeklődés felkeltéséhez.

Politikai hitvallásunkat nem kell e helyen ismertetnünk. Nem alakoskodtunk, nem bujkáltunk; őszinte, egyenes hangunkból tudhatja minden olvasónk, hogy a független nemzeti politikának vagyunk törhetlen hívei. Annak, mely mindenek felett, utolsó lehelleltéig azt követeli, hogy magyar legyen az ur ebben az országban. De elveinkben sem voltunk soha türelmetlenek és politikai cikkeink,

ket az jellemezte, ami minden sor indáinkat: a liberalizmus, melynek első tényezője a tolerancia.

Az ujév küszöbén megíjodva köszönti a Zala olvasóit, jó barátait. Mi jövőre is azok leszünk, akik eddig voltunk. Tisztában vagyunk azzal, hogy Zalamegye egyetlen napilapjának mi a kötelessége és mi teljesítjük azt. Hogy ezt tehesük, kérjük közönségünket, maradjanak tovább is mellettünk és támogassanak beününket.

Boldog ujévet!

— december 30.

Mire a Zala legközelebbi száma felkeresi olvasóit, hogy nékik szives jóesté kívánjon, a lap fején már ki lesz korrigálva a dátum. Megváltozik az év és évfolyam száma. — Ismét egy cölöpöt rakunk le az idők végtelen tengerébe, hogy majd évek multán visszatekintve, ráakadjunk a helyre, ahol a tenger mohó gyomra annyi kedves dolgot elnyelt. Mint közönségesen: kívánunk mi is olvasóinknak, tudósítóinknak, jó barátainknak derűs, szerencsés, boldog új esztendőt. Arany Jánossal kívánjuk:

„Olcsó legyen a kenyér,

A gabona áros;

Jól fizesse a tínót

S nyerjer a mészáros.

Mérje pedig szőszön-boron,

Font kijárja bőven.

Adjon Isten, ami nincs,

Ez új esztendőben.

Senkinek a nyakára

Ne vigyenek kontót,

Valaki csak ráteszen,

Nyerje meg a lottót;

Annyi pénzünk legyen hogy!

Még pedig pengőben.

Adjon Isten, ami nincs

Ez új esztendőben.

Szegény ember malacának

Egy hja se essék;

Messze járjon dög, halál,

Burgonya-betegség;

Orvos, bakó a díját

Kapja heverőben.

Adjon Isten, ami nincs,

Ez új esztendőben.

Tücski-hajcski baromnak

Sokasuljon lába;

Boci járjon mezőre,

Gyermek iskolába;

Gyarapodjék a magyar-

Számra, mint erőben.

Adjon Isten, ami nincs,

Ez új esztendőben.

Nagy uraink (ha élnek)

Nőjenek nagyobbra;

Áldozzanak, legyen is mit,

Még se üssék dobra;

Nemzetiségünk mellett

Buzogjanak bőven.

Adjon Isten, ami nincs,

Ez új esztendőben.

— **Személyi hír.** *Laki* Kornel szombathelyi m. kir. kerületi iparfelügyelő folyó hó 30-án, szombaton Nagykanizsán időzött és tüzetesen megemlékezett az építkezés alatt álló pótkávégyárat.

— **Id. Vagner Károly temetése.** Vagner Károly ma délután letöltött temetésén impozáns módon nyilvánult az egész város közönségének részvéte. Az öreg urat utolsó útjára városunk színe-java, a város és legtöbb községvezetőinek és egyetlen küldöttségei kísérték. A ravatalra számos koszorút helyeztek.

— **A kereskedelmi kamara alelnöke.** *Ullrich* József kam. alelnök lemondása folytán megüresedett keresk. kamarai alelnökség a jan. hó 7-én tartandó közgyűlésen kerül betöltésre. Kezdetben — mint Sopronból írják — több nevet is emlegettek, de az utóbbi időben mindinkább egy jelölt körül csoportosul a kamarai tagok érdeklődése, a ki mindenképpen rátermett arra, hogy a kereskedők bizalmát bírja. *Spiegel*, *Szigridet* emlegetik legelőször a soproni kereskedők körül és mint értesülünk, a vidéki kamarai tagok is örömmel üdvözlők őt az alelnöki székben. Gazdag közigazgatási ismerete, agilitása, főleg pedig az önálló vámtérület körül kifejtett lelkies buzgálkodása, hazafias gondolkodása, mind arról tesznek tanubizonyosságot, hogy helyét közmegelegedésre fogja betölteni.

— **Vasuti szerencsétlenség a kaposmérői állomáson.** Tegnap ily című hírnkre vonatkozólag a következő sorokat kaptuk: A tegnapi kaposmérői összejövetel híreinek ki igazításaként közlöm, hogy a vonalon álló kocsik nem a vihar által hajtattak a nyílt pályára, hanem egy kavics szállító vonat vezetőjének érthetetlen könnyelműségéből maradtak ott vissza. Az 1004 sz. vonat a sebességmérő adatai szerint 70 kilométer óránkénti sebességgel rohant a setében észre nem vehető 12 üres kocsinak, melyeket a lökés ereje darabokra zúzott össze. Az 1004 sz. vonat mozdonya, háló és ebédlő kocsija, podgyász posta kocsija kiskitlót és igazán esodával határos, hogy csak egy ember sérült meg, az sem súlyosan.

— **Megjavítják a csendőrség fizetését.** Az új esztendő egy kis örömet hoz annak a nagy intézménynek, amelynél felelősségteljesebb és terhesebb feladatot kevesen vezetnek az országban. Megjavítják a csendőrök fizetését. A honvédelmi miniszter tegnapelőtt értesítette az összes csendőrpáncsnokságokat, hogy a csendőrlégénység részére 1906. január 1-től a következő illetmények állapította meg: A járási és törzsermesternek havi illetéke 120 korona 14 fillér, az őrzézető napi illetéke 2 korona 80 fillér, a csendőröké pedig 2 korona 6 fillér, ezenkívül a csendőrök pótdíjját is fognak kapni, ami a szolgálati évek számától függ. Így a járás és törzsermester, azután őrmester és őrzézető három évi szolgálat után 30, hat évi után 40, kilenc évi szolgálat után 50, tizenkét év után 60, tizenöt év után 70 és tizennyolc év után 80 és 90 fillér napi pótdíjját fog kapni. A csendőrségnél bizonyára örömmel fogadják ezt az intézkedést.

— **Mikor lesznek a sorozások?** Nagyon sokan szeretnék ezt tudni, de a biztos választ senki sem tudja rá megadni. Még a honvédelmi miniszter se, aki pedig Nagykanizsa városához leiratot intézett, amelyben elrendeli, hogy a város állandó sorozó bizottsága a következő napokon üljön össze: 1906. január 5. és február hónap 12. napján. Abban az esetben, ha a fősorozásokat a politikai válság miatt még akkor sem lehet megtartani, a sorozó bizottság a következő napokon üljön össze: 1906. március 5., április 3., május 21—22., június 5., augusztus 6., október 5., november 12. és december 5. napján. A sorozó bizottság csak osztrák honosságú

állításköteleseket sorozhat. Azonkívül megvizsgálhatja a honvéd pórtartelkosokat és a tényleges szolgálatban levő katonákat.

— **Egy mozdonyfűtő balesete.** — *Németh* János nagykanizsai lakos, mozdonyfűtő, — a wienerneustadti fűtőházban a 428. számú mozdony alatt foglalatokodott, amikor az ugyan azon vágányon leszerelés végett bejáró mozdony meglökte a 428. számú mozdonyt, melynek tüszekrényre *Németh* fűtőt úgy össze nyomta, hogy súlyos belsei sérüléssel vitték wienerneustadti kórházba. Állapota válságos.

— **Reformátusok figyelmébe.** Az 6-évet bezáró hálaadó istentisztelet december 31-én vasárnap este 5 óraker tartatik a nagykanizsai ev. ref. imateremben. (Batthyány-utca 16. sz.)

— **Vidéki sajtó.** „Nagyrabecsülöm a sajtót, ugy a lóvároszt, mint a vidéket. A vidéki sajtó működését sokszor bebecsülik, pedig az általános előrehaladásnak megbecsülhetetlen faktora. Minden város közigazgatásában megtörténik, hogy az ottani sajtó bátorsága folytán visznek keresztül üdvös dolgokat. A vélemények tisztázására mi sem üdvösebb, mint a helyi hírlap. Gondolkozzanak róla némelyek bárhogyan, a hazaszeretet felkeltésére és ébrentartására semmi sem lehet olyan hatással, mint a helyi hírlap. S azért viselem mindig szívesen a vidéki sajtó magasztos hivatását és büszkén vallom, hogy én is mindig örömmel voltam munkatársa és tanácsadója a apoknak, a mikor csak szükségük volt az én közreműködésemmre.”

Ezt a felköszöntőt egy polgármester mondotta a vidéki sajtóra. Nem Nagykanizsán, hanem Berlinben, *Öchler* dr. ottani polgármester.

— **Öngyilkos színész.** Pécsi leveleznök írja: Egy fiatal színésznek akart megválni az élettől, amely eddig csak keserűséget és szenvedést nyújtott számára. *Kelemen* Böske a pécsi színtársulat tagja a múlt este, mikor előadás után hazatért lakására, morfiomot ivott. Súlyos betegen szállították be kórházba, ahol gondos ápolás alá vették. Remélik, hogy megmentik az életnek.

— **A nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet** értesíti t. tagjait, hogy az 1906. január 1-re vagyis hétfőre eső befizetések a reá következő hétfőn, január 8-án fognak megtartani. — A nagykanizsai takarékpénztár által alapított *Segélyegylet* hétfőre eső (január 1.) befizetése csütörtökön; január 4-ére halasztatott.

— **Megint Pataki Riza.** Csinos kis botrány foglalkoztatja Szabadka város közönségét. A botrány hősnője *Pataki* Riza, Dobó Sándor volt nagykanizsai színtársulatának *naivája*. Az esetről a következőket írják Szabadkáról; Egy kerületi orvos nyílt utcán rátámadt egy színésznőre, akit így akart boszút állni azért, mert a sógora — állítólag a szép színésznő miatt — csódba került. A botrány előzményei Baján játszódtak le, ahol Pesti Ibász Lajos szabadkai színtársulata az őszi hónapokban működött. Itt *Fischer* Béla kereskedő meleg vonalozomra gyuladt a túrsulat hősnője, *Pataki* Riza iránt, aki ünnepeit színpadi szépség. *Fischer* anyagi bajokkal küzdött és nemrég csődöt kellett kénnie maga ellen. A kereskedő rokonai a színésznő tékozlásának tudták be a fiatalember anyagi romlását és elhatározták, hogy megboszulják a kellemetlen csődöt a szép tragikán. A napokban *Milkó* Izidor dr. kerületi orvos, *Fischer* sógora (aki nem tévesztendő össze *Milkó* Izidor dr. íróval) a szabadkai Nemzeti Szálló előtt találkozott *Pataki* Rizával. A hajdani udvarlói az orvos társaságában volt. *Milkó* dr. heves szidalmakkal illette a színésznőt, majd tetleg bántalmazta, több ütést mérve botjával a megriadt leányra. *Fischer* tetlenül nézte az esetet. *Pataki* Riza a sértésekkel és támadással szemben a bíróságnál keres elégtételt.

Érdekes, hogy egy szabadkai ifjú lovagias uton akarta felelősségre vonni *Milkó* dr.-t, aki kijelentette, hogy csak a színésznő várt, mely rokonának ad elégtételt. *Pataki* Riza kisasszonynak az elmúlt nyáron a Városligeti Színparknál volt összekoccanása egy rendőrral, aki durván inzultálta őt, mert a kuttyája nyakán nem látta a pléhjegyet. A szép színésznőnek rövid idő alatt már a harmadik kinos esete a szabadkai skandalum.

— **Színész-szerződés.** *Feledy* Boriska, a jeles szubrett primadonna, kire ma is kellemesen emlékeznek Nagykanizsán, *Andorffy* pozsonyi igazgatóhoz szerződött 12.000 korona évi fizetéssel.

— **Barbi Alice menekülése.** Oroszországban, a litván forradalmárok a minap elpusztították a stromerei kastélyt, amely báró *Wolff* tulajdona. A pusztítás a legközelebb érdekelte *Barbi* Alicet, a városunkban is jól ismert híres énekesnőt, aki báró *Wolff* felesége és aki gyermekeivel együtt csak a legnagyobb viszontagságok közt tudott Pétervárra menekülni. Mikor a kastélyt felgyújtották, a bárónő gyermekeivel az erdőbe menekült és ott harminc órán keresztül bolyongott, amíg végre elérte a vasuti állomást és elutazhatott Pétervárra, ahova csakhamar férje is követte.

— **Valódi hírneves MÁLNÁSI SICILIA** (székely) gyógyforrás viz kapható minden fűszerüzletben — Vezérképviselő: Weisz testvérek ügynökök Nagykanizsa.

— **A Székely-havasai bivalytej jósága** általában ismeretes. Ezen bivalytejjel készíti *Bulázsovich* Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgyön 16. szám, a törvényesen védett „Alba-szappant (ára 1 korona), „Alba-arckrém (ára 1 korona 50 fillér), melyeket a szokásot vásári reklám mellőzésével, nyugodt lélekkel ajánlunk a művelt hölgyközönség figyelmébe, mivel semmi ártalmas vegyi terméket nem tartalmaznak s melyekről hazánk első orvosa dr. gróf *Hugonnyay* Vilma eszt írta: „Az „Alba-szappan és krém a bőrt ápolására, a szeplők és más arctisztatlanságok eltávolítására a legjobban ajánlható szerek”. Kaphatók mindenütt.

A „vállalkozók lapja” közel három évtized óta közli hetenkint az ország műszaki híreit. Allig van város, vagy község a melybe híradása el nem jutna. Mindek mérnök, építőmester, gyáros, vállalkozó és fakerekedő pórtolja ezt a megbízhatóság és érdekesség patinájával ékekeskedő szaklapot. Szakemberek állanak az élén. *Lakatos* Lajos főszerkesztő, *Sós* Izor társzerkesztő ott állottak a lap bölcsőjénél s bevonták ökövel-gükké *Komor* Marcell építész, a ki, mint ők is, jól tudja mije fáj a hazai építőiparosnak, vállalkozónak és minden számban foglalkozik az állapottal mely meggyőződéssel irt cikkeiben. A „Vállalkozók Lapja” joggal mondhatja el magáról, hogy méltó versenytársa nélkül egyedül áll a maga nemében s hogy a vállalkozni, építeni szándékozó publikum számára nélkülözhetetlen. Olvasóink kérésére a lap kiadóhivatala (Budapest, VIII. Kerepesi ut 29.) szívesen küld mutatónyomtatványt a lap előfizetési díja negyedévenkénti csupán 4 kruna.

Egyről-másról.

(Budapesti levél).

Irtá: *Furagó* Jenő.

— december 29.

Ugy érzem, hogy harctéri tudósítást kellene írnom a rendez, csendes levél helyett. Mert az ország szívében harc folyik: ádáz, dúló csata, amelynek sebesültjei is vannak immár a nem lehetetlen, hogy halottjai is lesznek!... Nem csűröm-csavarom a dolgot; igenis, én is *Fedák* Sáriról és ő afferjéről akarok beszélni. *Fedák* Sáriról, aki nem tudja elkerülni a primadonnák rendez sorsát: ő is háborúságot támaszt, ő is kuliassza-hadakozásokat vezet, intéz, tervez és végrehajt. A rendez primadonna sors; be kár, hogy ő is belekerült ebbe az áldatlan forgatagba. Sohasem hittem, hogy *Fedák* Sári a legkülömb

színész, de mindig abban a hitben éltem, hogy a legkötöny leány. A kirraírja kezdetén aszerény volt, kedves volt, ambiciósus volt és a kulisszák mögött ritka erények egyéb kellékeivel is díszelkedhetett. A direktorai a színésztársai valószínűleg adórták éppen ezért. És akik nem is járultak imádatlalt, hódolattal a lábai elé; csodálták azért a kötelességtudásért, amellyel a színészi, a direktorát mindenkor istápolta. A Bob herceget százszor játszotta egyfolytában, a János vitézt harmadfél-százszor. Nem mondott soha le előadást, nem jött közbe soha hirtelen megbetegedése. Nem volt szeszélyes, nem volt zsarnok, nem volt — primadonna, csak éppen a kötelességtudásban! Csoda volt-e hogy tultontul szerették? ... Egyszerre aztán, isten tudja hogyan, miért! — elvesztette a fejét, a János vitéz zavarta-e meg ennyire, vagy a fehér automobil, vagy mi más egyéb — ki tudná ezt megmondani. De egyszerre csak — nyilatkozni kezdett a „piszkos város” ellen, egyszerre csak ezer koronát szedett szegény vidéki direktoroktól egy-egy fellépéséért, egyszerre csak azt kezdte hinni, hogy ez az egész nagy ország csakis azért, egyedül azért és semmi másért nincs, mint hogy neki hódoljon, őt adóralja. És itt kezdődik a baj! Az első lépéssel nem ér véget a primadonnának tévedése. Sorra következik utána a többi. Ime: Fedák Sári hadakozik, mert nem ő játsza a diadalmas Gül Baba Gábor diákját, most már ő is féltékenykedik a nálánál 2 évvel ifjabb művésznőre, most már ő se lát se hall egyebet: mint a maga dicsőségét, a maga nagyságát! ...

Fedák Sári a legkiválóbb magyar szubrett. Fedák Sári az üdvöskéje minden színházigazgatónak. Fedák Sári kedvence a közönségnek és — méltán az. Éppen ezért kár, nagy kár, ha ő is a primadonna tévedések eme forgatagába kerül.

Ha majd ez a szeszélyeskedése elmúlik, a mikor majd leszáll a ló hátáról ... azaz: a fehér automobiljának kipárnázott üléséről, szóval: ha majd a régi Fedák Sári lesz megint — akkor majd belátja ezt ő is. Ezt és sok minden egyebet.

Mulatságok.

Felfordult világ. Soha Nagykanizsán mulatság elé oly feszült érdeklődéssel nem tekintettek, mint ahogy ma várjak az izraelita nőgyógyász szombati estélyét. Ez nem is csoda, mert ehhez hasonló pompás dolgot még nem produkáltak Nagykanizsán. Ma alkalmunk volt a próbákat végignézni. Valóban kitűnően mulattunk. Ami kérdésről mi vezércikkét szoktunk írni, mindent szellemes dramatizált formában adják ott elő. Ez az ötlet már magában is a legnagyobb sikert biztosítja.

A letenyei iparos olvasóköri 1906. évi január hó 6-án, azaz szombaton saját helyiségében és a kávéház termében könyvtár alapja javára táncos egybekötött testületi megnyitási estélyt rendez Belépő-jegy személyenként 80 fill. Családjegy 1 kor. 60 fill. Kezdeté este 7 órakor

Törvényték.

Mikoss Géza, kir. ítélőtáblai bíró — mint értesülünk — hosszabb időre szabadságra megy. Megrongált egészségének helyreállítása végett egyideig a Délvidéken szándékozik üdülni. A kezén lévő ügydarabokat már elosztották a kir. törvényték többi bírái között. Reméljük, hogy a közserzetben álló bíró hamarosan visszanyeri régi munkakövidét és nem felelnek meg a valóságnak ama hírek, a melyek közeli nyugdíjba menéséről városunkban keringenek.

§ Kivándorlásra való csóbitás. A helybeli kir. törvénytékhez egyre-másra érkeznek az ország minden részéből az íjletek, melyek a btk. 6a. §-ának alapján bizonyos külföldi cégek kivándorlásra csóbitó árszabásainak és felhívásainak elkobzását rendelik el. Valóban nagyon rossz lehet hazánknak híre a külföldön, avagy tényleg ismerik ott kisgazdáink saanyaru helyzetét, hogy az ujkori emberkereskedők, mint a sáskák, vetik magukat hazánkra.

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzpiacról.

Budapest, 1906. dec. 28. án.

A lefolyt héten a karácsonyi ünnepek megelőzőleg a tőzsdé irányzata csendes volt, de nyomban az ünnepek után határozott szilárdság fejlődött ki.

Elsősorban megemlítendő a salgótarjáni kőszénbánya részvények árjavulása. Árfolyamemelkedésben volt részük továbbá a Pesti-hazai első takarékpénztár és a Hazai bank részvényeinek is, általában azon vélemény, hogy az említett két részvény árfolyamainak további emelkedése várható.

Azon érdeklődés mely legutóbbi jelentésünk szerint a Budapesti közúti vaspálya részvényei iránt nyilvánult, a lefolyt héten a Budapesti városi villamos vasut részvényeire is terjedt ki, és tekintve egyrészt a két budapesti helyi közlekedési vállalat üzembevételeinek állandó és jelentékeny emelkedését, másrészt pedig a szobalevő részvényeknek közkedveltségét, az azok iránt nyilvánuló figyelem előreláthatólag fenn fog maradni.

Vasipari értékekben nyugodt mederben folyt az üzlet.

A járadék és záloglevél: piac némi szilárdságot mutat, ami az újév közeledésére vezetendő vissza.

A pénzpiacon a feszültség még egyre tart, és főleg Németországban, és az Egyesült amerikai államokban rendkívül magasra emelkedett a kamatláb.

A lefolyt hét legnevezetesebb árfolyamváltásai a következők voltak:

	dec. 21.	dec. 28.
4% magyar koronajáradék	95.40	95.40
Magyar hitel részvény	788.—	793.—
Hazai bank részvény	244 —	254.—
Pesti hazai takarékp. részv.	19500.—	20.000
Salgótarjáni kőszénbánya részv.	584.—	610 —
Budapesti közúti vaspálya részv.	586.—	591.—
Budapesti városi villamos vasut részv.	314.—	319.

Gabona-üzlet.

(Távirati tudósítás.)

Budapest, december 30.

Készaru üzlet:

Üzlet élénk. Arak változatlanok.

Mataridó-üzlet:

buzsa áprilisra	17 10
októberre	16.74
sab áprilisra	14.28
tengeri májusra	13.58
rozsa áprilisra	14.12

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Lukács László békealkotója.

Budapest, december 30. Bánffy Dezső báró a reggel Kolozsvárról Budapestre érkezett. Délben felkereste őt Lukács László volt pénzügyminiszter és együtt hosszasan tanácskoztak.

Főispán Békésy Gyula.

Békésy Gyula, december 30. Krecsмарik

János főispán ma ideérkezett. Az ő jövetelet is a megye ellenálló határozata előtte meg, itt azonban ennek kevesebb eredménye lett, mint például Selmechbányán. Békésy Gyula a főispán akadt olyanokra, kik tőle az esküt kivették. A főispán megérkezése után titkára kíséretében azonnal a megyeházára hajtattott, hol a kapuban egy hajdu fogadta és a főispánnak zárt borítékban a megye ellenálló határozatát akarta átadni. Ezt azonban a főispán nem vette figyelembe, hanem miután a közgyűlési termet zárva találta, azt két katonai fegyverkövaccsal felnyitatta és elfoglalta hivatalát. Később 12 bizottsági tag jelenlétében megnyitotta a megyegyűlést és a tizenkét ur tüntető éljenze mellett az esküt letette. A jegyzőkönyv hitelesítése után pedig az ülést berekesztette. Annál mi sem természetesebb, minthogy a főispán testi épségének megóvására a rendőrség és katonaság egész hadat mozgósították, összeütközésre azonban nem került sor.

Az ellenálló Háromszék

Sepsiszentgyörgy, december 30. Háromszék megye — ma közgyűlést tartott.

Ezen többek közt — a kormány megsemmisítő és egyéb rendeleteivel foglalkoztak és elhatározták, hogy ezeket megjegyzés nélkül az irattárba helyezik.

Pestmegye közgyűlése.

Budapest, december 30. Pestvármegye

Évnyegyedes közgyűlése január 8-a van kitűzve. A közgyűlés elé nagy érdeklődéssel néznek, mint e megye minden ténykedése elé. Ugy lehet, hogy ez a közgyűlés ismét nevezetes dátumot fog jelezni a válság történetében, mert kiszámíthatatlan bonyodalomnak lehet a szülője. A bonyodalmat az a kérdés okozhatja, hogy ki elnököljön a közgyűlésen. Ugyanis a vármegye közönségének felfogása szerint ez a jog Beniczky alispánt illeti meg, míg a kormány körök ragaszkodnak hozzá, hogy gróf Laszberg helyettes főispán elnököljön. A megyebizottsági tagok azonban Laszbergnek még létezéséről sem vehetnek tudomást.

Öngyilkos kereskedő.

Budapest, december 30. Schwarz Fülöp pozsonyi könyvkereskedő a napokban Pozsonyból Budapestre utazott üzleti ügyekben. Tegnapig családja semmi értesítést sem kapott tőle, míg nem tegnap levelet irt haza, melyben kijelenti, hogy öngyilkos lesz. Családja ma táviratilag megkereste a budapesti rendőrséget, mely e titokzatos ügyben megkezdte a nyomozást.

Orosz forrongás

Felrobbant katonai vonat.

Pétervár. dec. 30. Midőn ma reggel a Volga hidján egy katonai vonat rohant át, a hid közepén egy bomba robbant fel. A bomba szétroncsolta a hidat, mely a vonattal együtt a folyóba zuhant. Az összes utások elpusztultak.

NYILTTÉR.**Női gyorsírás-tanfolyam**

Általános ismert az a jelentős körülmény, hogy gyorsírónöket — minden kereskedelmi képzettség nélkül is — ma már nálunk a legkülönbözőbb irodában igen szívesen alkalmazzanak.

Erre támaszkodva elhatároztam, hogy egy 5-6 hónapra terjedő női gyorsírás-tanfolyamot nyitok

Levelező írásban, kereskedelmi levelezésben, vitagyorsírásban teljes kiképzés

Jelentkezni január hó 10-ig lehet alulírott nál (76-os 23.), amikor egyéb tájékoztatást is szívesen nyújt.

Krámer Lajos,
okleveles gyorsírás-tanár.

Szerkesztői üzenetek.

Kritikus. Dehogy kritikus! Csak rosszmaju ember; azt hiszi, hogy folytonos opponálással intelligenciájának legfényesebb jelét adja. Pedig az intelligencia a türelemnél kezdődik, annál az áttekinthető képességnél, mely minden meggyőződés szülő okát megérti és respektálja. Ami a vidéki újságokra tett megjegyzésait illeti, azt egy egyszerű ténnyel megcáfolhatjuk. Csak két eredményre hívhatkozunk, melyeket a kanizsai lapok értek el. A helyi lapok derítették ki, hogy a villanyvilágítás árát évek óta tévesen számították és hogy a szeptember 23-iki jégverés után a károsultakat adóleírás illeti meg. Ön háztulajdonos, ki a jégveréskor szintén károsult, továbbá lakását villannyal világítja. Az újságok önt oly nagy károsodástól óvták meg, hogy az sem menne áldozat, csupán elismerés számba, ha az összes helyi lapokat jártná. Ime, a saját zsebének szempontjából megcáfolhatjuk önt. Az egyéb, magasabb szempontokból való cáfolással nem fárastjuk magunkat és nem terelhetjük önt.

HIRDETÉSEK

13526 tkv. 1905.

541-1.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Gazdasági önségélyző szövetkezet végrehajtónak Szekeres Vendel és neje Gáspár Anna végrehajtást szenvedett elleni 400 kor. tőke, ennek 1903 évi november hó 25 napjától járó 6.78% kamatai, 6.78% késedelemi kamatai, 24 kor. 36 f. zálogjog bekebelezési, 18 kor. per. 21 kor. 20 fill. végrehajtás kérelmi, 24 kor. 30 fillér árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó, s a nagykanizsai 124 sztkv. ben 134 hrsz. alatt felvett ház, udvar és kert 1689 korona becsértékben. Öreg Horváth (pent) Ferenc és neje Horváth Anna javára előjegyzett használati szolgálalmijog épségben tartásával

1906 évi január 20-ik napján d. e. 10 órakor ezen tkvi hatóságnál Faics Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen, eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy ovadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1905. évi november hó 7-ik napján.

GOZONY,

kir. törvénzéki bíró.

A **botfai urodalmi sajtógyár** egyes ügynököt keres Nagykanizsára és vidékére.

— Ajánlatokat kérek Botfai urodalom Zalaegerszeg.

A „ZALA” napilap

megjelenik naponként délután 6 órakor

és tartalmazza nemcsak az aznapi helyi és zalavármegyei, hanem telefon és távirátószövegekkel utján az ugyanaznap délután 5 óráig történő országos és nagyvilági híreket is.

A „ZALA” minden párttól teljesen független politikai napilap.

A „ZALA” első napilapja Zalavármegyének és mint ilyen, első sorban megyei érdekű. — A megye székhelyén és a járási székhelyeken a szerkesztőségnek képviselői vannak, kik a megye, az illető székhely és járás ügyeivel a lap hasábjain mindenkor behatóan foglalkoznak.

A „ZALA” emellett hírszolgálat dolgában a fővárosi lapokat is nélkülözhetővé teszi, sőt ezeket a hírek költsésein Nagykanizsán és vidékén megelőzi.

A lapot pontosan házhoz szállítva csakis azoknak küldjük, kik a lapra legalább 1 óra előfizetnek.

Tekintve a lap nagy elterjedtségét, hirdetésre kiválóan alkalmas és előnyös.

Előfizetési árai rendkívül olcsók.

A „ZALA” Nagykanizsán házhoz hordva 1 óra csak 1 korona, postai küldéssel 1 óra csak 1 korona 50 fillér.

Negyedévre helyben házhoz hordva 3 kor.

Félévre " " " " 6 " "

Egész évre " " " " 12 " "

Negyedévre vidékre postai küldéssel 4 K. 50 f.

Félévre " " " " 9 kor.

Egész évre " " " " 18 " "

Egyes szám ára 6 fillér.

A ZALA-ra előfizetni lehet a kiadóhivatalban Fischel Fülöp Fia könyvkeres. Nagykanizsán, vagy a kiadóhivatal megbízottjánál

Berény József és Fia

ÉKSZERÉSZ

Nagykanizsán.

Alapítatótt

1838-ban

Saját műhely.

Dúsan felszerelt ékszer- és ezüst-raktár.

Jegygyűrűk

— saját készítményünk —
mindenkor nagy választékban készen kaphatók.

Uj munkák és javítások gyorsan készítettetnek.

Eladás részletfizetés mellett is!

ÚJÉVRE:**Imakönyvek****Képeskönyvek****Ifjúsági iratok****Disz-művek****Disz-levelepapírok**

legnagyobb

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

VITA * VITA

Hazai termék!

VITA

Legtisztább természetes
NATRIUMFORRÁS

Számos orvosi szakvélemény alapján kitűnő gyógyhatású készvény, húgysavas lerakódások, gyomor- és bélbetegségeknek. Különlegesség gyomorgégés ellen.

Kapható minden gyógyszerüzemben és ásványvíz-korszállókban.

Ferrás-igazpátság Sósut, Vasm.

VITA * VITA

Naptarak 1906. evre

legnagyobb választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által Budapest Erzsébet-körút 54.

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
olcsón és a mellett még divatosan és elegánsan ruházódj! Saját érdekében kérje ezért díjtartalma nélküli a gyűjteményünket, melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küldünk.

WIENER MODEN UNION
Bees, L. Schottenring 10

TOKAJI CHINA-VASBOR.
Valódi tokaji borból készült, tehát nem, becsüzetlen és más kémiaanyagokkal. Rendkívül kellemes ízű, erős, üdítő a vese. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 8 kor. — Kapható gyógyszárakban.
Feltalálói: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-utca

Császárfürdő
Elsőrangú német névű gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb kádok és külön iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-eszókákkal, kád-kezelés, villamos víz, szénsavas és szulfidkezelés.
200 kényelmes lakosztalóval. A legszelebb kezelés.
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Prospectus kívánatról ingyen és bérmentve.

SZIMON ISTVAN FÉLE GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ
MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegek
Szőnyeg- és bútorgyártás
S. SCHEIN
WEEK, L. Szarvaskerti út.
Dobozmunka képen
ARÓGYÉK ingyen és bérmentve.

On nagyon időnek látzák! Fesse haját a **CZERNY-FÉLE Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL.

PLATSCHEK VILMOS
elismerett legolcsóbb, legszelebb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács kézipasztája
3 nap alatt biztosan hat. Tégelyek K 1-20.
Dr. Kovács gyógytárcsa
Bp. VI., Győr-út 17.

HOTEL PARIS SZÁLLODA
BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRUT 23. SZ.
100 szoba 2-20 k-ig teljes vizsgálatokkal és villanyvilágítással egyaránt. Fürdő, elegáns konyha, étterem és kávéház a házban. Villamos villany-megvilágítás és csatorna-pályaszívó és káncsok.

SMITH PREMIER
képviselek keresetnek
BUDAPEST ANDRÁSSY-UTCA

SMITH PREMIER N° 5
képes árjegyzék ingyen.

A VILÁG LEGJOBB IRÓGEPE

BALASSA FÉLE UGORKATÉ
Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sötét foltok és eltűnnek az arcodon a valódi angol használatával.
Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkaszappan 1 k. póder 1-20, K.

KATZER
Részvénytársaság megővő-intézete az első és legnagyobb 10 millió részvénytőke.
Budapest, Ó-utca 42, 44 (szállás), 45, 46, és Új-utca 43.
Katzer szövőmárai az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSE NAGY
1000.000 VASÁRJEJONTSÁG
KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET
KISS KAROLY ÉS TÁRSA
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 19

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
kiváló összelélt égyényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, ugyancsak a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniájára és a hasi vérbőségéből eredő májbajok ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának furdással való egyesítése osztató hatást fejt ki a női medence szervek idült izadmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvélyes nyakmirigy dagasztatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célyszerű segédeszközt képez az elhízás és idült kőszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.
Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes,
egyetemi tanár, Menedéki tag, a M. Tud. Akad. tagja, stb.

Szállás a szálló tulajdonos: „SICULIA” természetes szénával ártított gyár. I. MÁLNÁSFÖRDŐN Héromszék.
SICULIA, MÁLNÁSFÖRDŐ. Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szemesy szab. Árpád
RAJZ-ESZKÖZ
az összes középiskolákban a legjobban bevált
MAGYAR KÖRZÖ
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.

Vásárlóhelyek: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

Hirdetések
felvételnek
Fischel Fülöp Fia
kínyszerűkészségben a gyászok.

MAYER KÁROLY
VEGTISZÍTÓ, PILLIROZÓ ÉS GÖZMŰESTŐ GYÁR
NAGYKANIZSÁN
Hölgy, ur és gyermekruhák, háztartási cikkek, függönyök, terítők, hímzések, hímzőszettek, kesztyűk, napernyők a minden esztendőre legújabb és legmodernebb mintákban. — Árany- és ezüst-ékszerek készítése és javítása a legjobb mintákban. — Jutányos árak!
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Világhírű Messmer tea
egyedüli elárúsítása
Strem és Klein
gyógytárú nagykereskedőkkel.
Nagykanizsán.

MESSMER TEA

1 liter Jamaikai Rum
kor. 1.60
Drogéria a Vörös kereszthez Nagykanizsán.

Műstíriában nékülőhöz

✦ „GLORIA“ lakkbronz, ✦

használatos mindennemű tárgy asoannali meg-
aranyozásához. — Egy doboz ára 70 fillér.
Kapható: Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-
kereskedésében Nagykanizsán.

**Névjegyeket, —
üdvözlő kártyákat**

finom elefántcsont, vagy hártya-
papíron, sima vagy aranysegélyvel,
a legcsinosa b b kivitelben készit

Fischel Fülöp Fia
könyvnyomdája — Nagykanizsán.

En

nem ismerék b r á p o l á s h o z, különösen
szep l ő eltüntetéshez és úde arcazin szer-
zéséhez jobb és hatékonyabb gyógyszer, mint
a rég elismert

Bergmann Liliomtojszappant
(Védjegy: két bányász.)

Bergmann és Társa, Teschen a/E.
gyárából.

Raktár Nagykanizsán:

Drogéria a vörös kereszthez.

Aki legjobb minőségű iskolaöltönyt,

Aki tartós és olcsó gyermekruhát,

Aki elegáns férfiöltönyt,

Aki divatos átmeneti kabátot,

Aki finom őszi felöltőt,

Aki sikkes sportöltönyt,

Aki szép és jó télikabátot,

Aki divatos kalap- és
cipőt

őhajt vásárolni, az ne mulassa el meg-
tekinteni

Ifj. Weisz Ignác

legnagyobb választéku ruharaktárát
Nagykanizsa, Erzsébet-királyné-tér 1.

(a „Vasember“ mellett.)

Pontos és szolid kiszolgálás.

A már 32 éve a kerékpár
világot uráló eredeti angol
Helical Premier
és **The Champion**
kerékpárokat dupla harang
csapágyval, 3 évi jótál-
lással, minden árfelemlés nélkül szigorúan az ere-
deti gyári árakon, 12 és 15 koronás részletekkel és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz (táblás
és heles gumik, eszűgök, lámpák, pedálok, láncok,
csomcsok, eszűgöket stb.) óriási forgalmunk követke-
tében

30%, árieszállítással

szállítunk vidékre és bárhová.

Előrendű **Singer** varrógépeket nagyban
eredeti gyári áron 75 kr.-tól feljebb havi
8-10 kor. részletek adók.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógép szaktársak.

Ausztria-Magyarország legnagyobb, leg-
régibb és legmegbízhatóbb kerékpár-
raktára.

BUDAPEST, József-körút 41. sz.

Fiók-üzlet: Baross-tér 4.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel

olcsón csináljuk.

Dísz ajándékok 700 káppal ingyen az ébértantra.

A jelentősebb vegyszerek és orvosi lektátérok
Káthe-hajvizet és pomádét

jelölik az
egyedüli leg-
biztosabb
szemet gyors
és, erős haj-
szakáll- és
szemöldök-
növekedéshez
Egész rövid
idő alatt meg-
lepő siker

Együveg vagy légey K. 2., 3.—. Próbátüveg K. 1.
Szét küldés utánvétel mellett **Káthe-Hemmel** néven
által Bécs, XVIII., Schulgasse 3. I. emelet, ajtó III.

z Könyvkötészeti munkák készítése z

Cimkártyák

Firjegyzékek

Csomag-dobozok készítése

Gyászlapok

Levelező-lapok

Számlák

Eljegyzési és
esketési meghívók

Báli meghívók

Étlapok

Levélpapírok
művészi kivitelben

Táncrendek

ALÁPITTATOTT 1850-ben.

Fischel Fülöp

Könyvnyomda, Könyvkötészet, Könyv-, papir- író- és rajzszerkereskedés
Üzleti könyvek gyára z „ZALA“ politikai napilap kiadóhivatala

Nagykanizsa, Városház-palota.

Ügyvédi nyomtatványok

Felszólító levelek, Reklám-kártyák

Üzleti körlevelek és kísérő levelek

Csomag- ezimkék, gummirozva

Pinczér számloló jegyek

• **Pontos kiszolgálás!**

Művek kinyomatása

Feltűnő falragaszok

Névjegyek z Belépit- jegyek

Borítékok cimnyomással

Táblázatok z Üzleti könyvek

Gabona mintazaeskók gyára

Olcsó árak!